

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

3. seja

(2., 3., 4., 5. marec 2009)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

3. seja

(2., 3., 4., 5. marec 2009)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč, France Cukjati, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam 3. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: gospod Milenko Ziherl, gospod Srečko Prijatelj in gospod Roberto Battelli.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja k 1. točki dnevnega reda, gospoda Draga Kosa, predsednika Komisije za preprečevanje korupcije Republike Slovenije, k 11. točki dnevnega reda, predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na določitev dnevnega reda 3. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 20. februarja 2009. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega reda nisem prejel, zato prehajamo na obravnavo in odločanje o dveh predlogih za širitev dnevnega reda. Na predlog Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje predlagam, da se dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev - nujni postopek. Predlog ste prejeli z dopisom dne 26. 2. 2009.

Želi besedo predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak, predsednik odbora? (Ne želi.) Želi besedo predlagatelj predlogov zakonov? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Zanimivo, da si bomo danes poslanci nižali plače, medtem ko je vsa vladajoča koalicija pripravljena na dolgo in na široko "šenkovati" razne odškodnine, tako imenovane odškodnine, 25.000 zaenkrat, 25.000, v kratkem verjetno 35.000, tistim, ki bodo zahtevali, ne vem, kaj še vse. Mislim, da gre za podlost, za čudno sprenevedanje Državnega zbora, ko po eni strani zato, da bi vrgel pesek v oči, kako bomo ogromno "prišparali" pri plačah

poslancev, na drugi strani je pa pripravljena država metati neskončne denarje tistim, ki pravzaprav tega ne zaslužijo. V zvezi s tem bomo mi nasprotovali uvrstitvi te točke na dnevni red in upam, da bo tukaj notri še kakšen poslanec, ki se mu to zdi za malo in se mu to zdi tudi norčevanje iz celotne slovenske populacije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo o predlogu širitve in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Torej, odločamo o prvem predlogu za širitev dnevnega reda. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 4.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 6.a točko v četrtek, 5. marca, po končanih glasovanjih.

Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora predlagam, da se dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga odloka o ustanovitvi in nalogah Ustavne komisije Državnega zbora. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 27. 2. 2009. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) S tem zaključujem razpravo o predlogu širitve in prehajamo na odločanje.

Odločamo o drugem predlogu za širitev dnevnega reda. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 8.a točko v četrtek, 5. marca 2009, po končanih glasovanjih.

In prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga prejeli s sklicem ter s sprejetima dopolnilima. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 3.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je dnevni red 3. seje zbora določen. Prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15 uri s 1. točko dnevnega reda, to je Vprašanja poslank in poslancev. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.05 in se je nadaljevala ob 15.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice in kolegi, poslanke in poslanci!

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 41 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanja poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. V nadaljevanju bo na neodgovorjena poslanska vprašanja, postavljena na 2. seji zbora, odgovoril le minister, ki je danes prisoten. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo na voljo pet minut za odgovore. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja; poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministra ali generalnega sekretarja Vlade; o tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, minister ali generalni sekretar Vlade v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru; v tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko sta se danes opravičila gospod Karel Erjavec, minister za okolje in prostor, in dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo.

Na klop ste prejeli pregled poslanskih vprašanj in pobud, na katere v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade, gospod Borut Pahor. Prvo vprašanje mu bo postavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Prav lep pozdrav vsem skupaj!

Gospod predsednik, zanima me: Kdo bo nosil finančne posledice izplačil predvidenih odškodnin, dosojenih v sodnih postopkih tako imenovanim izbrisanim?

To, da zdaj izdane odločbe nimajo pravne podlage za kakršnekoli odškodnine, namreč ne drži. Z vsako tako odločbo, ki jo bo izdalo Ministrstvo za notranje zadeve, država priznava tako

imenovanemu izbrisanemu, da je storila napako in da mu je kršila človekove pravice. Priznanje kršitve človekove pravice pomeni, da je treba to nekako nadomestiti, se opravičiti in odplačati. To je tudi namen vseh teh tako imenovanih izbrisanih. Zato je treba vedeti, da ni res tisto, kar govorijo, da ne bo plazu tožb. Bo. Namreč, gospoda iz tako imenovanega Društva izbrisanih imajo pripravljene vzorce, kako naj izgleda ta tožba proti državi. Vse skupaj je pripravil gospod Krivic, in to se lepo na tem društvu dobi. Celotni dve varianti sta narejeni, ena za Okrožno sodišče v Ljubljani za tožbe proti državi z neomejenim limitom zahtevka ali pa za Okrajno sodišče v Ljubljani, za tožbe do osem tisoč tristo petinštirideset evrov odškodnine. Seveda je to samo začetek, kajti vsaka takšna tožba prinese še dodatne, bi rekel, obresti pa potem obresti na obresti pa potem še takšne zahteve pa drugačne zahteve, pa ni bilo možnosti službe, pa ni bilo možnosti socialnega zavarovanja in tako naprej, navkljub temu, da so vsi ti ljudje v bistvu ilegalno živeli tu, delali na črno, niso plačevali davkov in tako naprej.

Skratka sprašujem:

Kako je mogoče, da se država spušča v takšno, bi rekel, grozljivo pustolovščino, ko imamo tako veliko število ljudi, ki živijo na robu preživetja, ko imamo tako veliko število ljudi, ki so pravzaprav brezposelni?

Še več jih bomo imeli. Zdaj pa, kot slišim, bomo v Ljubljano oziroma v Slovenijo povabili še tiste iz Gvantanamo. Jaz bi predlagal, da potem spoštovani ministri in ministrice z Vlade vzamete te ljudi na svoje domove, mislim da boste v temu primeru pokazali vaš odnos in odprtost do teh problemov in da ne nameravate obremenjevati Slovenije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade, Borut Pahor, prosim.

BORUT PAHOR: Gospod poslanec, jaz sem vam hvaležen za vaše vprašanje in tudi naslednje bo, mislim da, navezано na to temo. Prišel je čas, da to enkrat za vselej rešimo in rad bi vam povedal, kako se je Vlada namenila to rešiti.

Zdaj, tako kot ste rekli, v zadnjih dneh smo slišali zelo veliko izračunov o domnevnih odškodninah. Na nek način je bil povod za te izračune novica, da je ptujsko okrožno sodišče gospodu Aleksandru Todoroviču v tožbi zoper Republiko Slovenijo prisodilo odškodnino v višini sedemnajst tisoč evrov. Poleg dejstva, da sodba še ni pravnomočna, bi vam rad na vaše vprašanje odgovoril z dvema odgovoroma. Prvič, da je ugotavljanje pravice do odškodnine stvar presoje sodišča in ne Vlade. In drugič, to je bistveno, kolega Jelinčič, da dejstvo nezakonitega izbrisa nikakor ne vzpostavlja odškodninske odgovornosti same po sebi. Ta

sodba in napovedi izdajanja dopolnilnih odločb niso med seboj v nobeni povezavi, kar kaže dejstvo, da se tožba nanaša na obdobje, ko odločbe še niso bile izdane.

Ponovno poudarjamo resnične podatke na področju odškodninskih tožbe zoper Republike Slovenije v primerih tako imenovanih izbrisanih pred domačimi sodišči: Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve je bilo tako do sedaj vloženih trideset tožbenih zahtevkov, od tega je šest pravnih postopkov že pravnomočno zaključenih in končali so se z zavrnitvijo tožbenih zahtevkov. 24 jih je še odprtih. Doslej torej v Sloveniji še nihče pravnomočno ni dobil odškodnine zaradi izbrisa. In to ob dejstvu, da je več kot 4.000 teh ljudi že pred leti, za časa ministra Bohinca, dobilo dopolnilne odločbe.

Če zaključim. Trenutno ravnanje, sedanje ravnanje ministrice za notranje zadeve v ničemer ni neposredno povezano z odškodninami. Vprašanje odškodnin z izvajanjem dopolnilnih odločb nima nobene povezave in je v celoti v pristojnosti sodne veje oblasti. Prav tako, gospod poslanec, ni ne pravnih, ne strokovnih, ne dejanskih argumentov za zaključke, da bi morebitne odškodnine lahko kakorkoli ogrozile javnofinančni položaj naše države, še najmanj v teh kriznih časih. Lahko zagotovim, da Ministrstvo za notranje zadeve in Vlada to področje pozorno spremljata. In če bi se pokazalo nasprotno, se bomo ustrezno odzvali, po potrebi tudi z urejanjem vprašanja izplačevanja bodisi pavšalnih odškodnin, bodisi omejevanja višine teh odškodnin. Mislim, da je vprašanje odškodnin pretirano spolitizirano. In kot ugotavljajo tudi pravni strokovnjaki različnih nazorskih usmeritev, tudi predimenzionirana.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Dopolnilno vprašanje. Prosim, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Gospod premier, ravnokar ste priznali, da odškodnine bodo. Kajti rekli ste, bodisi pavšalne odškodnine, bodisi omejevanje odškodnin. To se pravi, Vlada je potihoma že sprejela to dejstvo. To združenje tako imenovanih izbrisanih že zahteva približno 500 milijonov evrov. To imajo v združenju pripravljeno. Upam, da ste te podatke tudi vi dobili na Vlado. Zanimivo je, da propadla tovarna Rog, v kateri imajo sedež, nobenega ne boli, bolijo pa ti ljudje, ki so pravzaprav goljufali v Sloveniji in ki so na dolgo in na široko pljuvali po Sloveniji. Tukaj imam kar nekaj spisov imen, ki so mi jih poslali ljudje iz različnih koncev Slovenije, kaj vse so ti ljudje, ki ste jih sedaj videvali na televiziji, počeli in kako so ravnali proti Sloveniji. To je žalostno. In še nekaj me moti, gospod premier, ko ste rekli, da nezakonitega izbrisa ni bilo. Nobenega izbrisa ni bilo. V tistem času je bila Slovenija

pohvaljena kot država z najbolje urejenim statusom kateregakoli prebivalca znotraj Slovenije, in to s strani EU, in to s strani Združenih narodov. Sedaj kar na lepem to ne velja več.

Res je, da se nekateri pravni strokovnjaki sprenevedajo, vendar je treba povedati, glede na to .../Opozorilni znak za konec razprave./... kar je gospa ministrica v Trenjih rekla, da so tako gospodje Pirnat, Cerar in gospod Jerovšek spremenili svoje mnenje, imam jaz tukaj dopise od teh gospodov, ki pravijo, da to ni res, da niso ničesar spremenili in da je pravzaprav treba narediti ustavni zakon, ki bo reševal vsak primer posebej. In to je tudi tisto, kar moramo doseči. Kajti, samo na ta način bo Slovenija lahko speljala zadevo tako, kot je treba.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod predsednik Vlade, prosim.

BORUT PAHOR: Nekdo je dejal, da je prava država pravna država, kolega Jelinčič. In na vprašanje, o katerem se je politično diskutiralo vsa 90-ta leta, je odgovorilo Ustavno sodišče. Večkrat. In Ustavno sodišče je treba spoštovati. Naloga Vlade in Državnega zbora je, da sodbo Ustavnega sodišča izpolnita. Ministrica to počne. To kar počne ni v nobeni neposredni povezavi s tem, da sodišča odločajo tako kot morajo - neodvisno od politike, po pravilih pravne države, in mislim, da je, kot rečeno, edina prava pot, da dokončno rešimo vprašanje izbrisanih, pravna pot.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod Jelinčič, proceduralno.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Tako je, gospod predsednik.
Jaz nisem zadovoljen z odgovori, ki mi jih je dal gospod premier. Kajti, kot kaže postaja naša država - država odškodnin. Vsi zahtevajo nekakšne odškodnine, ne glede na to, kakšne argumente in protiargumente kdo ima, dela Vlada po svoje. Konec koncev nekaj podobnega je bilo tudi pri Zakonu o vojnem nasilju, kjer naj bi vpoklicani v nemško vojsko dobili odškodnine od Slovenije. Jaz pa imam tukaj originalen dokument enega od takšnih gospodov, ki je do 24. marca 1956 dobival finančno podporo iz države...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI:...iz države bivšega rajha.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Jelinčič, proceduralno...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Utemeljujem! Utemeljujem!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...vprašanje, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod predsednik, utemeljujem! In za utemeljitev rabim malo širšo zadevo.

Zato bi tudi še enkrat poudaril, da sodba Ustavnega sodišča ni dokončna. Zavedati se je treba, da se, ne glede na to, da gospa ministrica govori, da je Ustavno sodišče najvišji sodni organ, tukaj moti. Ustavno sodišče ni sodni organ! Ni veja sodne oblasti, in zato tudi ne more določati, kako mora Državni zbor odločiti v katerikoli zadevi. Državni zbor ima avtonomno pravico, da odloča v skladu s političnimi stališči lastnega prebivalstva. Naše prebivalstvo, ki smo mu zavezani je pa tisto, ki trpi zaradi takšnih bedastih izdajanj odločb in zaradi tistega denarja, ki ga bomo tako zmetali skozi okno. In zaradi tega, ker v Slovenski nacionalni stranki nismo za to, še posebej pa ne v tem trenutku gospodarske krize, da bi kar tako podarjali denar, levo-desno, kdor se pač spomni. In glede na to, da se je številka povečala iz 18 tisoč na 25 tisoč, in glede na izjave nekaterih, tudi članov naše vlade, oziroma vaše vlade, gospod premier, da lahko pričakujemo še 12 tisoč tistih, ki jih takrat nismo hoteli sprejeti ali kakorkoli že, potem lahko računamo še na 10 tisoče in 10 tisoče. V kratkem bo tukaj 100 tisoč zahtevkov. Res je, bodo pa odvetniki fantastično služili. Če bo odvetnik zaračunal samo tisoč evrov, bo pri 25 tisočih evrov nekomu....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega, čas se vam izmika. Čas za proceduralni predlog se izmika.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Počasi gospod predsednik. Ni mi treba skakati v besedo.

In v tem primeru bo nekemu padlo v žep 25 milijonov evrov. Zato pa v skladu z 246. členom Poslovnika Državnega zbora zahtevam, da se o tem izvrši razprava na naslednji ali eni od naslednjih sej.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo odločil Državni zbor jutri, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo zastavil gospod Jakob Presečnik - Slovenska ljudska stranka.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade. Gospe in gospodje ministri, spoštovane kolegice, kolegi in vsi prisotni.

Po podatkih Statističnega urada se je število aktivnih oseb v decembru 2008 znižalo za skoraj 4 tisoč, novembra 2008 je bilo nekaj čez 63 tisoč registriranih brezposelnih. K temu je najbolj prispevalo znižanje števila delovno aktivnih oseb za več kot 6500, več kot 4500 moških in skoraj 2 tisoč žensk. Število registriranih brezposelnih oseb, se je glede na november zvišalo za skoraj 3 tisoč oseb. Ponovno se je najbolj zvišalo število registriranih brezposelnih oseb, torej tistih, v tistem času, v času najbolj aktivnega družinskega življenja, ustvarjanja in preživljanja svoje družine, saj te osebe predstavljajo skoraj 60% skupnega zvišanja števila registriranih brezposelnih oseb. Napovedujejo se še dodatna odpuščanja.

Mnogi izmed teh delavcev so za reševanje svojega stanovanjskega problema pri bankah v preteklosti najeli visoke kredite, ki so zavarovani s hipoteko na kupljeno nepremičnino. V primeru nezmožnosti odplačevanja kredita jim grozi, da bo banka unovčila hipoteko in bodo tako posledično ostali tudi brez strehe nad glavo.

Spoštovani gospod predsednik Vlade, sprašujem vas:

Ali Vlada pripravlja kakršnekoli ukrepe za preprečitev in blažitev posledic odpuščanja tistih delavcev, ki so, in žal še bodo, zaradi trenutne gospodarske in finančne krize ostali brez zaposlitve in imajo na bankah najete stanovanjske kredite, zavarovane s hipoteko na kupljeno nepremičnino?

V primeru nezmožnosti odplačevanja kredita jim namreč grozi, da banka nepremičnino zaseže in tako izgubijo, kot sem že prej rekel, tudi streho nad glavo. V primeru, da so:

Kakšni so ti ukrepi?

In:

Kdaj jih bo Vlada sprejela oziroma predlagala kakšne rešitve Državnemu zboru v sprejem?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade Borut Pahor, prosim.

BORUT PAHOR: Državni zbor se bo gotovo spomnil, da smo takoj na začetku mandata vsi razpravljali o dilemi, ali naj Vlada v prvih odgovorih na začetek gospodarske in finančne krize odgovori s fiskalnimi popusti delovno intenzivnim ali kapitalsko intenzivnim panogam. Na koncu se je slovenska Vlada - to zdaj kažejo rezultati - pravilno odločila, da gre po drugi poti, po kateri zdaj tudi druge države gledajo svoje alternative, zato da

bi reševale problem brezposelnosti. Ne nazadnje, temu bo posvečen tudi vrh Evropske unije v maju.

Naj povem, da štejem za glavni dosežek te Vlade v prvih stotih dneh to, da je pravočasno in učinkovito pripravila potrebne zakonske ukrepe za blažitev finančne, gospodarske in tudi, kot vse kaže, socialne krize, kolikor je bilo seveda glede na mednarodno naravo te krize mogoče. Istočasno se mi zdi zelo pomembno, da je s predlogom rebalansa, ki prihaja na vaše klopi, izdelala prihodkovno in odhodkovno stran tako, da ne povečuje primanjkljaja nad evropskimi kriteriji. Hkrati Vlada ni pozabila na ukrepe, ki naj bi v daljšem časovnem obdobju zagotovili razvojni preboj slovenskega gospodarstva in družbe. Kot smo dostikrat tu rekli: Najboljša socialna politika je razvojna politika.

Kar se tiče ohranjanja delovnih mest, bi rad rekel naslednje. Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa je namenjen tudi temu, da bi delavci obdržali zaposlitev pri aktualnih delodajalcih. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje je prejel že 309 vlog delodajalcev za preko 37.000 delavcev. Minister za delo ocenjuje, da smo s tem ukrepom že do sedaj ohranili najmanj 5.000 delovnih mest, ki bi bila sicer izgubljena. Ampak samo ohranjanje delovnih mest ni končni cilj sedanje Vlade, saj se mora gospodarstvo prestrukturirati. In v ta namen Vlada predlaga bistveno povečanje sredstev aktivni politiki zaposlovanja, ki bo to tudi omogočala. Za programe aktivne politike zaposlovanja bo letos namenjenih skoraj 85 milijonov evrov. Od tega za svetovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve 3 milijone evrov, za usposabljanje in izobraževanje preko 24 milijonov evrov, za subvencije za zaposlitev in samozaposlitev 24 milijonov evrov, za programe za povečanje socialne vključenosti skoraj 34 milijonov evrov. Ta sredstva so zagotovljena delno iz Evropskega socialnega sklada, ki je letos še posebej usmerjen v zaposlovanje in preprečevanje prehoda presežnih delavcev in drugih, recimo, študentov, v odkrito brezposelnost. Tako so na voljo subvencije za zaposlitev, ker zaposlitev je prava rešitev za tiste, ki so nezaposleni. V višini 4.000 evrov enoletna zaposlitev oziroma 8.000 dvoletna zaposlitev. Subvencije za zaposlitev s skrajšanim delovnim časom v višini 2.500 evrov za 20-urni delovni čas. In subvencije za samozaposlitev, poslanec Presečnik, v višini 4.500 evrov. Skratka, Vlada seveda, tako kot ste vi z vso skrbjo opozarjali na problem rastoče brezposelnosti in socialnih stisk ljudi, ki se v situaciji brezposelnosti znajdejo, zlasti če gre za več članov iste družine, Vlada temu namenja veliko pozornost, spremlja podatke. Zaenkrat meni, da je ukrepala pravilno. Ve pa, da to niso zadnji ukrepi in da bo treba ukrepati naprej. Naše delo v zadnjih 100 dneh nas je izučilo, da je dobro pripraviti ukrepe; ti se pripravljajo, tudi za

vprašanje, ki ste nam ga namenili; razpravljati s socialnimi partnerji in jih potem pripeljati v javnost in pred parlament, ne pa najavljati nekatere ukrepe vnaprej. Da še enkrat povem, Vlada se temu zelo posveča. Če uspemo preprečiti socialno stisko in s tem tudi neko socialno osnovo med našimi ljudmi, ki jo povzroča gospodarska in finančna kriza, z enim socialnim dialogom in pravimi ukrepi, bomo to težko leto, ki je pred nami, ustrezno prebrodili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod Presečnik, dopolnilno vprašanje.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa. Strinjam se globoko z vami, gospod predsednik, da je najboljša socialna politika razvojna politika. To v tem času, od kar nas je ta kriza zadela, tudi vedno poudarjamo. Strinjam se seveda tudi s tem, da je pri tem seveda poglavitno ohranjanje delovnih mest, kot ste vi poudarjali, in pa ustvarjanje novih delovnih mest. Kakorkoli že, na vsak način, tudi v preteklosti, ko je bila gospodarska in finančna situacija, je bistveno drugačno prihajalo tudi do takih primerov, kot sem jaz prej navajal oziroma postavljaj vprašanje. Nedvomno bodo takšni, jaz upam, da čim manj, ampak zagotovo nekaj bo takšnih primerov, ko bodo potrebni določeni ukrepi. Imam tudi podatek, da tudi naše banke pripravljajo različne ukrepe, nudijo različne moratorije in tako dalje. Obravnavajo individualno, vsak primer posebej. Vendar, kljub temu dajem kakorkoli, ali vprašanje ali pobudo, če hočete, da tudi na tem področju Vlada resno razmišlja in da pripravi nekatere ukrepe, ki bodo uvedli v odvisnosti od možnosti neke obvezne moratorije in tako dalje. Vem, da ste tudi imeli razgovor v predstavniki bank in predlagam, da s tem tudi nadaljujete. To pomeni, da mislimo tudi na tiste ljudi, ki bodo kljub tem socialnim ukrepom ostali pri tem problemu. Hvala lepa in se zahvaljujem za odgovor, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: No, to dodatno vprašanje bom sprejel kot dodatno spodbudo Vladi, da razmišlja o teh ljudeh. Kot rečeno in kot bom kasneje povedal, smo sprejeli prvi sveženj ukrepov, drugi sveženj ukrepov in predlog rebalansa. Prvi sveženj ukrepov, zlasti zakon, ki je bil pripravljen, je učinkoval tako kot smo si želeli, ciljno. Aktivna politika zaposlovanja je pravi odgovor na vprašanje izgube delovnih mest. Vendar imate prav poslanec Presečnik, zgodilo se bo, da bodo ljudje ostali brez službe in kljub pomočem, ki sem jih omenjal, s preizobraževanjem, prekvalifikacijo bodo v finančnih stiskah. Pripravlja se tretji

sveženj ukrepov. Mi bomo morali poskrbeti tudi za tiste ljudi, ki se bodo znašli v socialni stiski, ko bo verjetno neposredna pomoč države oziroma njenih instrumentov potrebna za to, da s potrebnim človeškim dostojanstvom preživijo ta zahteven čas. Brez skrbi, Vlada na to zelo pozorno misli in spremlja in želi, seveda, ukrepati tako, da bo ta ukrep ciljni in da bo, bom rekel, pomagal prav tem ljudem, ki se bodo znašli v stiski in da recimo tovrstne pomoči države ne bodo deležni tisti, ki je ne rabijo zato, da dostojno preživijo ta čas krize.

Ampak še enkrat, kot sva oba rekla, prava socialna politika je razvojna politika in mislim, da se slovenska vlada odloča pravilno, ko se odloča za protikrizne ukrepe.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil gospod Zvonko Černač, Slovenska demokratska stranka. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, ostali prisotni, spoštovani predsednik Vlade.

Ministrstvo za notranje zadeve je, preden je minilo sto dni od imenovanja Vlade, pričelo brez zakonske podlage izdajati odločbe osebam, ki so bile 26. februarja 1992 na podlagi takrat veljavnega zakona prenesene iz registra oseb s stalnim prebivališčem v register tujcev, ker si v predhodno določenem obdobju niso uredile statusa. Gre za vprašanje tako imenovanih izbrisanih. Pri tem se ministrica sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča iz leta 2003, ki pa izdaje odločb brez zakonske podlage ne omogoča, ob tem pa uživa vašo podporo.

Pred časom je predsednik Odbora za zunanjo politiko, gospod Ivo Vajgl, na obisku v Beogradu napovedal izdajanje odločb in plačilo odškodnin tako imenovanimi izbrisanimi. Slab mesec po tej napovedi pa je predsednik društva Aleksandar Todorović prejel sodbo o odškodnini v višini 17.000 evrov z zamudnimi obrestnimi stroški postopka skoraj 40.000 evrov. V številnih primerih bodo odškodnine bistveno višje od prvodosojene, druge nižje. Če pa izhajamo iz znane številke, to pomeni preko milijardo evrov, kolikor znaša predvideni proračunski primanjkljaj, ki ga vaša vlada načrtuje z rebalansom za leto 2009 in vse to brez zakonske podlage. Odločitev prihaja v času, ko številne krivice iz preteklosti, ki so bile povzročene našim državljanom, še vedno niso popravljene. Odločitev prihaja v času, ko ljudje iz dneva v dan izgubljajo temeljno ustavno pravico, pravico do dela. Zanja je vsak dan prikrajšanih 200 do 300 ljudi. Odločitev prihaja v času kršenja številnih pravic in v času, ko postajajo črnoglede napovedi zaradi pasivnosti Vlade in prepočasnega sprejemanja odločitev vedno bolj realne. Na drugi strani pa je bila zelo

hitro sprejeta odločitev, s katero bodo davkoplačevalci po nepotrebem obremenjeni za dodatno milijardo evrov.

Gospod predsednik, sprašujem vas torej:

Zakaj to počnete? Zakaj popuščate stalnim izsiljevanjem ene od koalicijskih strank?

Izsiljevanjem s strani stranke, ki ji zaradi načina delovanja beži celo podmladek. Za tak korak ni bilo nobene potrebe, saj gre za izdajanje odločb osebam, ki imajo status že urejen. Odraža pa ta odločitev lestvico prioritete vaše vlade.

Sprašujem vas:

Kakšne bodo posledice odločitve o izdajanju odločb brez zakonske podlage in kdo bo prevzel odgovornost zanje?

V kolikor menite, da odškodnine tako imenovanim izbrisanim niso problem: Ali ste pripravljeni vi in celoten ministrski zbor zastaviti svoje osebno premoženje v poplačilo teh terjatev?

Sprašujem vas tudi, spoštovani predsednik:

Zakaj v nasprotju z vašim osebnim prepričanjem ne podprete ustavnega zakona glede tako imenovanih izbrisanih, ki bi enkrat za vselej uredil to vprašanje tako, da ne bi bile ogrožene javne finance in da bi bil vsak primer obravnavan individualno, s tem pa onemogočeni tisti, ki so v času osamosvajanja špekulirali, delovali proti osamosvojitvi in naši državi, sedaj pa naj bi celo prejeli odškodnine?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Navedli ste nekaj vprašanj, na nekatera bom odgovoril zelo neposredno. Najprej verjetno večino zanima moje osebno mnenje glede možnosti za rešitev tega vprašanja z ustavnim zakonom, ki sem mu bil tudi jaz sam osebno deloma naklonjen. V čem je problem in zakaj v vseh teh letih nismo mogli priti skupaj tudi takrat, ko se je na vse strani ta možnost tematizirala in dopuščala? Ustavni zakon pomeni poseg v ustavno materijo. Ne moremo mimo dejstva, da bi šlo v tem primeru za spremembo Ustave. V slovenskem pravnem redu bi bil ustavni zakon, ki bi celovito uredil vprašanje izbrisanih z ustavnim zakonom, sprejemljiv samo; to je bil na nek način pogoj za to, da smo tudi tisti, ki smo imeli rezerve do rešitve na ta način; sprejemljiv samo, če bi čim bolj skladno uredil to vprašanje z odločbo Ustavnega sodišča. Vedno, ko smo razpravljali, koliko je to mogoče, smo ugotovili, vsaj tisti, ki na koncu potem nismo pristali na ustavni zakon, da gredo rešitve čez to mejo dopustnega. Torej, pri zgodbi o izbrisanih gre za; naj ponovim še enkrat, ker je prav, da se ta diskusija vodi odkrito; za zgodbo ljudi, ki so brez lastne

vednosti, po volji države čez noč postali ne samo tujci, ampak tujci, ki v državi bivajo ilegalno.

Kot rečeno, dejanje izbrisa je bilo mogoče politično tematizirati, dokler se ni o tem izreklo, poslanec Črnač, Ustavno sodišče. Takrat se je izreklo neposredno in sedemkrat posredno in je ocenilo kot neustavno, protipravno in nezakonito ravnanje države. Dejanje izbrisa, predvsem pa dolgotrajno, doslej neuspešno reševanje tega problema s strani države so izrecno obsodile tudi vse pomembne in verodostojne mednarodne inštitucije s področja varovanja človekovih pravic. Kot sem že dejal, ravnanje te vlade oziroma ministrice Kresalove, in zanjo prevzemava objektivno odgovornost ona in jaz in mislim, da cel vladni kabinet, je zato pri odločnem urejanju tega vprašanja primerno in sploh neprenagljeno, še manj pa sporno. Nasprotno, gre za dejanje, ki smo ga pravno in moralno kot Vlada in država dolžni opraviti, njegova izvedba je strokovna, domišljena, je resna in skladna s slovenskim pravnim redom.

Zdaj pa še enkrat k stvari, ki ste jo dvakrat ponovili. Ustavno sodišče je leta 2003 v znani 8. točki ustavne odločbe nedvoumno zapisalo: "Nota bene, ker je to direkten odgovor na vaše vprašanje, Ministrstvo za notranje zadeve mora izbrisanim po uradni dolžnosti izdati dopolnilne odločbe o ugotovitvi njihovega stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji od 26. 2. 1992 dalje." To stališče ni sprejela Vlada, ne vaša, ne moja, ampak je stališče leta 2003 sprejelo Ustavno sodišče, da mora Ministrstvo za notranje zadeve izdati dopolnilno odločbo. Dve leti pozneje je ponovno poudarilo, da so, citiram, "zaradi neizvrševanja 8. točke in neizdajanja dopolnilnih odločb o priznavanju stalnega prebivališča za nazaj, že omenjenim kategorijam oseb nastopile protiustavne posledice, ter da vsako zavlačevanje izvršitve navedene odločbe pomeni nadaljevanje protiustavnega stanja v Republiki Sloveniji." Prav to zadnje ponovljeno stališče Ustavnega sodišča in nedopusten čas, v katerem Slovenija ni uspela razrešiti tega problema, je navedlo pravne strokovnjake, da so spremenili, mnogi med njimi, svoje mišljenje. In danes, kolikor je meni znano, vsi javni odzivi pravne stroke pritrjujejo pravilnosti ravnanja notranje ministrice.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Dopolnilno vprašanje, gospod Črnač.

ZVONKO ČERNAČ: Poglejte, gospod predsednik, najprej nekaj zgodovine. Po sprejemu Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije v letu 1991 in osamosvojitvenih zakonov je bila dana možnost vsem, da si uredijo svoj status. Nekaj manj kot 200.000 oseb je na osnovi teh zakonov svoj status tudi uredilo. Tisti, ki

so špekulirali glede osamosvojitve, tega niso storili, zato teh problemov kar nekaj let po osamosvojitvi niso izpostavljali. Glave so začeli dvigovati, ko se je čas osamosvojitve oddaljeval, tako kot jih sedaj dvigujejo generali bivše Jugoslovanske armade, ki želijo slovensko pokojnino, leta 1991 pa so bili pripadniki vojske, ki nas je napadla. Kar je nekaj podobnega, kot da bi bivša država plačevala pokojnine fašističnim oficirjem oziroma njihovim vdovam. Edini primeren način za ureditev tega vprašanja tako imenovanih izbrisanih je torej ustavni zakon, saj je problem tudi nastal s 13. členom Ustavnega zakona iz leta 1991, ki ga je prejšnja vlada po približno dveletnem usklajevanju s parlamentarnimi strankami v letu 2007 tudi sprejela, vendar je obtičal v Državnem zboru. Rešitev z ustavnim zakonom je podpiral tudi bivši predsednik države dr. Janez Drnovšek. Vi, spoštovani predsednik, ste takrat kot vodja opozicijske Socialne demokracije zagovarjali konsenz, ki pa ga sedaj ne zagovarjate več oziroma govorite, da ta konsenz ni mogoč. Ne vem, ali so vas v to prepričali novi partnerji iz LDS ali Zares ali kdo tretji. Mislím, da je treba poudariti, da gre pri urejanju tega vprašanja tudi za prevaro vaših volivcev, saj vaša stranka tega vprašanja ni izpostavila v svojih predvolilnih programih, in da gre za popolno ignoranco pol milijona državljanek in državljanov, ki so leta 2004 na referendumu o tako imenovanem tehničnem zakonu glasovali proti. Sprašujem vas, spoštovani predsednik, ker mi niste odgovorili na vprašanje:

Ali se ta Vlada tudi na voljo ljudi enostavno požvižga?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Ta Vlada, gospod poslanec Černač, se ne požvižga ne na voljo ljudi ne na pravno državo. Ta Vlada želi, da v skladu s pravnim redom rešimo to vprašanje. To verjetno ni edina skupina ljudi, za katere je ali bo Ustavno sodišče ugotovilo, da jim je bila storjena krivica. In vedno se lahko najde kdo, ki oponira mnenju Ustavnega sodišča in meni, da bi bilo treba z ustavnim zakonom spremeniti odločitev Ustavnega sodišča. Morda se je in se bo še kdaj to zgodilo. V tem primeru smo to poskušali večkrat. In imate prav, jaz sem bil, kot sem rekel, med tistimi, ki smo iskali možnost, da bi z ustavnim zakonom to stvar rešili. Ampak vedno smo prišli do točke, ko smo se razšli v spoznanju, da gre poskus rešitve z ustavnim zakonom predaleč in da razveljavlja institucijo Ustavnega sodišča in ne nazadnje razveljavlja sam pravni red ter povečuje nezaupanje v pravni red in tega pravnega reda spoštovanje s strani parlamenta in Vlade. Še bodo torej skupine, ki bodo prizadete. In če bomo to vprašanje rešili tako, kot moramo, se bo v Sloveniji okrepila

zavest, da ne glede na to, komu so storjene krivice, ne glede na to, kakšen je odnos politične ali javne večine do njih, da bodo te na ustrezen način popravljene. Kako, sem že povedal. Ministrica se je lotila izdaje dopolnilne odločbe zato, ker od nje to zahteva odločba Ustavnega sodišča. Sledil bo zakon, ki ga bo obravnaval Državni zbor. In rekel sem, kot predsednik Vlade dopuščam možnost, da bo, če bo pravna stroka in če bo ministrstvo tako ugotovilo, morda vprašanje tako imenovanih odškodnin, če bi bile neposredno povezane z samim dejanjem izbrisa morda urejeno tudi z olajšavo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno gospod Černač, prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Mislím, da niste odgovorili na večino mojih vprašanj, spoštovani gospod predsednik. Odgovori pa prav terjajo razpravo tega Državnega zbora o tem vprašanju, ker je bilo v tem odgovoru zaznati kar nekaj netočnosti oziroma nejasnosti. Ni res, da odločba Ustavnega sodišča v 8. točki, odločba z dne 3. april 2003, terja od notranje ministrice izdajo odločb. O tem se je izreklo devet vrhunskih pravnih strokovnjakov, naj omenim samo nekatere, prof. dr. Igor Kavčič, prof. dr. Tone Jerovšek, prof. dr. Franci Grad in še številni drugi, ki se glede neposredne izvršitve 8. točke Ustavnega sodišče, odločbe Ustavnega sodišča z dne 3. april 2006 način, na katerega je to storila ministrica Katarina Kresal opredelilo negativno, saj v odločbi ne vidijo neposrednega temelja za izdajo upravnih odločb tako imenovanim izbrisanim. Potreben je zakon in vi, spoštovani predsednik, to zelo dobro veste, saj ste se za njega, za ustavni zakon, celo zavzemali.

Odločba Ustavnega sodišča tudi ni edina neuresničena, vsaj še osem jih je. Ampak samo glede te se je pohitelo in prej kot v stotih dneh se je našel čas za odločitev, ki ne pomeni ureditve tega vprašanja pač pa vnaša nove zaplete in dokončno ureditev prelaga v nedoločen čas v prihodnosti. Da je temelj za odškodnine, ki bodo bistveno ogrozile javne finance in to v obdobju, ko ljudje dan za dnem izgubljajo službe in ne vedo kaj bo jutri s pokojninami.

Slovenska demokratska stranka je v parlamentarno proceduro pred kratkim ponovno vložila predlog ustavnega zakona na temelju katerega bi poiskali rešitve, ki bi omogočile dokončno ureditev tega vprašanja na način, da ne bi bile ogrožene javne finance, ob pogoju individualne obravnave, in na način, da se tistim, ki so z osamosvojitvijo špekulirali prepereči, da bi izplačilo odškodnin uveljavljali na hrbtih tistih, ki so bili resnično prizadeti. Ne gre pozabiti, kar ste tudi sam omenil, da so se odločbe v času

člana vaše stranke, dr. Rada Bohinca leta 2004 že izdajale, vendar je minister s tem prenehal, ker je ugotovil, da ravna napačno. Ne gre pozabiti referendumu v letu 2004 o tako imenovanem tehničnem zakonu izbrisanih, na katerem je 95% državljanek in državljanov glasovalo priti temu zakonu. Pol milijona Slovenk in Slovencev...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Černač, čas je za proceduralni predlog, če ga imate.

ZVONKO ČERNAČ: Imam še pol minute časa, hvala lepa gospod predsednik.

Mislím, da gre za vprašanje o katerem ima javnost deljene in pomanjkljive informacije, zato je primerno in nujno, da se različna stališča soočijo pred javnostjo v okviru razprave odgovorov predsednika Vlade.

Predlagam torej, da na podlagi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora na naslednji seji opravimo razpravo o odgovoru predsednika Vlade na moja vprašanja. Pričakujem spoštovane kolegice in kolegi, da boste vsi podprli ta predlog, da je to edini način za dokončno ureditev tega vprašanja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo odločil Državni zbor v okviru jutrišnjih glasovanj.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja postavljena na drugi seji zbora, in sicer najprej .../Oglašanje iz klopi./ Se opravičujem, besedo dajem še gospe Cvetki Zalokar Oražem, da postavi poslansko vprašanje predsedniku Vlade.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Zares hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Spoštovani gospod Borut Pahor, predsednik Vlade Republike Slovenije.

Včeraj je minilo 100 dni od takrat, ko je ministrska ekipa z vami na čelu prevzela odgovornost za vodenje države. Praksa je, da je prvih 100 dni namenjenih privajanju na vodenje, spoznavanju dela in uvajanju, pa tudi pregledu in oceni dediščine, ki je pričakala Vlado in posamezne ministre. Ob nastopu tokratne vlade krizna gospodarska situacija in vrsta drugih problemov in strateških vprašanj niso dopuščali takšnega privajanja. Tudi sami ste se takšnim 100 dnevom odrekli. Pri tem pa je zanimivo, da je opozicije to upoštevala in prvo interpelacijo vložila še preden je minilo to obdobje. Mnenja o delovanju Vlade v prvih 100 dneh so deljena. V Poslanski skupini Zares ocenjujemo, da so nekatere kritike razumljive, a se tičejo manj pomembnih zadev, na primer tistih v zvezi z vašo izbiro spodnjih sodelavcev in načinom

sodelovanja z opozicijo ter morda premalo domišljeno konsenzualno politiko. Vendar pa menimo, da je Vlada po nekaterih razumljivih začetnih zadregah sprejela nekatere dobre in pogumne rešitve. Še posebej podpiramo doslednost pri uveljavljanju načela pravne države in uresničevanje odločb Ustavnega sodišča, sodelovanje s socialnimi partnerji in dogovore o ukrepih na področju plač v javnem sektorju. Zadovoljni smo tudi z zadnjimi ukrepi, ki jih Vlada uvaja in predlaga ob rebalansu proračuna za leto 2009, s katerimi skuša preudarno in domišljeno iskati rešitve za premagovanje krize in finančne zadrege v proračunu. Za krizne ukrepe bo namenila 610 milijonov evrov, še posebej pa nas veseli, da bo večina teh sredstev namenjena kreiranju novih delovnih mest in spodbujanju tehnološkega razvoja in raziskav. Pozdravljamo tudi varčevanje na področju obrambe. Pri tem pa ne gre pozabiti, da je bila Vlada soočena z dejstvom, da je morala v letu 2009 za finančno nepokrite, predvolilne zakonske obljube poiskati kar 590 milijonov evrov. Zaskrbljujoče je tudi, da močno povečajo sredstva za obveznosti EU, pri čemer je vzrok za to tudi slabo koriščenje sredstev EU.

Gospod predsednik:

Kako vi ocenjujete delo Vlade v teh treh mesecih, še posebej predlagane ukrepe za blaženje gospodarske krize?

Kakšne učinke teh ukrepov pričakujete?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Kolegi in prijatelji, ki me bolje poznajo, vedo, da redkokdaj rečem, da sem povsem zadovoljen z narejenimi, ker sem vedno prepričan, da je mogoče stvari opraviti še bolje. In če lahko rečem, če je bilo prvih 100 dni povezanih z nekim zelo zahtevnim časom, v katerem se je morala Vlada hkrati konsolidirati in takoj regulirati gospodarsko in socialno krizo, z optimizmom napovedujem naslednjih 100 dni, ko bo ta utečenost koalicije in Vlade spričo njene homogenosti omogočala še veliko boljše odločitve v prid te države in njenih ljudi.

Torej, bilo je že omenjeno, da smo sprejeli prvi sveženj ukrepov, o Zakonu o subvencioniranju delovnega časa smo danes že govorili. Sprejeli smo drugi sveženj ukrepov, ki ima razvojno naravnost. V teh 100-tih dneh smo predložili Državnemu zboru rebalans proračuna, ki je razvojno naravnat. Seveda ima svojo socialno noto, moramo paziti na socialno kohezivnost družbe. Ampak, če sledim optimizmu finančnega ministra, lahko rebalans proračuna pomeni začetek nekega razvojnega preobrata v Sloveniji v drugi polovici tega leta in začetku prihodnjega leta. In jaz mislim, da je ta optimizem spričo nekaterih uspešnih posledic dobro in ciljno načrtovanih ukrepov, ustrezen. Ne samo to, v teh

100-tih dneh je bila Vlada na preizkušnji glede socialnega dialoga. Mi smo se soočili z dejstvom. Kolektivna pogodba za javni sektor je bila podpisana v času konjunkturnih razmer, uveljaviti bi jo morali v času tako imenovanih recesivnih razmer. Vlada je takoj pristopila k socialnemu dialogu in mislim, da je ministrica Krebsova s svojo ekipo zelo dobro opravila delo. In čeprav se je na začetku zdelo skorajda nemogoče, da bomo s sindikati javnega sektorja dosegli dogovor, je bil ta dosežen in je, bom rekel, omogočil, da smo privarčevali 100 milijonov za to, da gre ta denar v razvojne stimuluse v tem letu.

Še več, v tem času je Vlada postavila nov standard. Gre za standard pri kadrovske politiki. Naj naši kolegi v opoziciji rečejo karkoli, in ne rečem, da kakšna kritika ni upravičena, temeljno je dejstvo, da smo postavili nov standard kadrovske politike. mislim, da je postalo popolnoma jasno, da smo s Kadrovske komisije, ki je sicer posvetovalno telo Vlade, onemogočili politične apetite zlasti strank, ki so na oblasti, drugih lobijev, drugih skupin pritiskov in posameznikov in tudi vlade, ki bodo prišle za nami, bodo verjetno morale ta standard upoštevati, ker pomeni kvalitativen dvig odločitev Vlade za imenovanje sposobnih ljudi na posamezna področja.

Še naprej bomo negovali socialni dialog, zelo močno, gledali bomo na socialno stisko ljudi. Jaz za drugo polovico marca načrtujem prvi razvojni dialog, želel bi, z vsemi s katerimi smo zdaj imeli bilateralne pogovore, od sindikatov, delodajalcev, do nevladnih organizacij, univerze, Akademije za znanost, preučiti kako gledajo ta lok ukrepov, ki smo jih sprejeli za nazaj. Ali ga v bistvu sprejemajo dobro? Kje so kritike? In verjetno bomo že najavili nekatere strukturne spremembe za prihodnji čas in znotraj tega prvega in nadaljnjih razvojnih dialogov bi radi, kot sem povedal v inavguralnem govoru, dosegli, ne nazadnje tudi skupaj z vsemi vami tukaj v Državnem zboru, neko novo razvojno soglasje za prihodnost.

Glede prvih 100 dni, navkljub nekaterim stvarem, ki so povzročile preveč pozornost javnosti v temah, ki niso tako pomembne, kot ste sami rekli, se je Vlada pravilno odločila za fokusiranje na strateške interese države. Mislim, da jih je regulirala uspešno. Kot rečeno, nismo samo mi tisti, ki se za nazaj obračamo in sprašujemo, ali je bilo vse narejeno odlično. Jaz sem bil včeraj na Svetu Evropske unije in sem lahko videl, da se o tem sprašujejo vsi moji kolegi, vsi predsedniki vlad, tudi tiste vlade, ki so na začetku septembra, oktobra zelo hitro, s finančnimi olajšavami; in s tem so pridelale proračunski primanjkljaj; poskušale gasiti požar, ki se je zgodil, danes ugotavljajo, da se ti ukrepi niso prijeli. Nas ni zagrabila panika, ukrepali smo premišljeno. Ustanovili smo protikrizno skupino in danes lahko skupaj z nekaterimi drugimi kolegi,

predsedniki vlad, ugotavljamo, da bo rebalans proračuna prinesel primanjkljaj, ki je manjši od 3%, kar je za nas še znosno. Kajti, če bi proračunski primanjkljaj bistveno bolj povečali zaradi tega, ker bi poskušali pomagati gospodarstvu, pa to ne bi pomagalo, bi obremenili generacije za nami; ta dolg bi bilo treba vrniti; tako pa se držimo omejitev, ki so nam dane.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za dopolnilno vprašanje, gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za odgovor, gospod predsednik. V zvezi z oceno delovanja Vlade je bila med kritikami še posebej odmevna izjava gospoda Janeza Janše, češ, da so kadrovske menjave, citiram, "že takoj na začetku mandata dosegle velikanske razsežnosti". Pri tem je zanimivo, da kadrovski števec bivše vladajoče stranke ne meri in ne beleži ničesar v zvezi z več kot 100 visokimi in drugimi javnimi uslužbenci bivše vlade, ki jih je tik pred koncem mandata prejšnja vlada prijazno zaposlila kot državne uslužbence za nedoločen čas. Prav tako smo bili seznanjeni tudi z namenom, da bi se v nekatera paradržavna podjetja kot sta na primer Eles in Slovenske železnice zaposlilo več kot 100 bivših politikov in uslužbencev poražene koalicije. Samo na Elesu je bil na primer pripravljen kadrovski program za zaposlitev skoraj 200 novih ljudi, ki ga je moral nadzorni svet takoj na začetku tudi ustaviti.

Gospod predsednik, govorili ste o novi kadrovski politiki in novem načinu, ki si ga je zadala ta vlada, zato me zanima:

Kako komentirate to izjavo in kako komentirate kadrovski števec, ki poteka na spletnih straneh opozicijske stranke?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Že v mojih prvih nastopov kot tudi v prihodnje boste videli, da nisem bil nikoli med tistimi in tudi ne bom, ki poskušajo breme reševanja težav, ki smo jih dobili zato, da jih rešimo, prenašati na odgovornost prejšnjih vlad. Tudi v tem primeru ne, gospa poslanka Cveta Zalokar Oražem, ko gre za, mislim da, neupravičene kritike s strani opozicije na račun kadrovske politike nove vlade. Mislím, da se tega, kar sem kot predsednik stranke in kot predsednik Vlade obljubil na začetku, Vlada zelo dosledno drži. Jaz na eni strani moram do neke mere dati suverenost nekaterih odločitev v roke pristojnih ministrov, da si ustvarijo delovno okolje, ki jim omogoča, da normalno opravljajo svoje delo. Ne nazadnje za to svoje delo temu visokemu zboru tudi odgovarjajo. Toda moje ministrice in ministri vam bodo lahko potrdili, da smo vsako kadrovsko odločitev dvakrat

pretehtali, preden smo jo sprejeli. Zavedajoč se nevarnosti, ki je pretila takoj od začetka - nekaj nesporazumov je tudi bilo; to sem že povedal. Nezmožnost konsolidacije, ki je običajna v prvih stotih dneh, nekih mirnih dni ni omogočala. Ker smo se takoj na začetku mandata zavedali, kaj bo če ne bomo spremenili prakse prejšnjih vlad, da tako rečem, smo se odločili za nov standard. Mislím, da se bodo pozitivne reperkusije tega standarda, ki smo ga uvedli, šele pokazale. Naj kadrovski števec katerekoli stranke kaže, kar kaže. Jaz sem vesel, da je javnost pozorna do izpolnjevanja obljub. Jaz nisem rekel, da ne bomo nikogar zamenjali. Povedal sem samo, da si bo nova vlada prizadevala, da pri kadrovski politiki ne bo političnega revanšizma, in ga v tem mandatu tudi ni bilo. Povedal sem, da bomo poskušali vzpostaviti instrumente, kjer bodo lahko najboljši prišli do položajev, kjer bodo najboljše opravljali svoje delo, ne glede na to, ali so "vaši" ali so "naši". In tega principa se tudi držimo. Zato smo tudi ustanovili KAS. Mislím, da se je doslej izkazal kot dobra institucija. In mislím, da velja iti po tej poti naprej. Skratka, mene ne moti, če javnost zelo pozorno spremlja, kaj se dogaja na tem najbolj občutljivem področju politike, to je upravljanju s človeškimi viri, ki so verjetno naša najbolj pomembna primerjalna prednost za razvoj Slovenije. Tu potrebujemo drug drugega. Še enkrat pravim, brez izključevanja, s spodbujanjem tistih ljudi, ki znajo in vedo, ne glede na to, ali so "vaši" ali so "naši". In tej Vladi je uspelo nekaj, kar prejšnjim ni. In jaz upam, da bo vzdržala v tem ritmu tudi naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja postavljena na 2. seji zбора, in sicer na odgovor ministra brez resorja, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu dr. Boštjana Žekša. Najprej na vprašanji gospoda Srečka Prijatelja v zvezi z degradacijo pravic slovenske manjšine v Italiji.

DR. BOŠTJAN ŽEKŠ: Gospod predsednik, gospe poslanke, poslanci! Glede situacije Slovencev, slovenske manjšine v Italiji se ne bi strinjal s tem, da se njihov položaj rapidno slabša. Če pogledamo na daljši časovni skali, 30 let, 20 let se njihov položaj očitno izboljšuje. Seveda pa situacija se ne izboljšuje stabilno, enakomerno, ampak imamo nihanja. Letos je prišlo do grožnje, do možnosti, da bi se financiranje slovenske manjšine v Italiji zmanjšalo. Toda slovenska Vlada je z raznimi akcijami, s posredovanji, s pogovori, s peticijami uspela doseči, da tega zmanjšanja ni. To ne pomeni, da je situacija dokončno rešena,

ampak dokončnih rešitev, po mojem mnenju, tako in tako ni. Če pa so, imajo neke vrste zlovešč prizvok.

Podvprašanje je bilo tudi v zvezi s televizijskim signalom v našem zamejstvu, predvsem v Benečiji, kjer resda ni urejen. Bilo je vloženih precej naporov, da bi se to uredilo. Trenutni tehnični, recimo, izgovor je ta, da se na področju z zračnimi signali tako in tako z naše strani ne da pokrivati, zaradi razgibanosti celotnega dela ozemlja, na katerem živijo Slovenci. Po drugi strani pa se trdi, da so frekvence prezasedene in da bi bilo težko priti do posebne mreže slovenskih oddajnikov v Italiji. Zato je po našem mnenju uvajajoča digitalizacija televizijskih signalov, ki se bo v nekaj letih v Sloveniji izvedla, povezana s satelitskimi prenosi in povezano z olajšanjem nakupa pretvornikov, ki bodo potrebni tudi za nas v Sloveniji, da bo to dokončno omogočilo Slovencem v zamejstvu, ki želijo gledati slovenski program, da bodo do tega prišli. Omenjene so bile tudi težave slovenske manjšine na Madžarskem. Te težave se bodo tudi izgleda trenutno rešile, finančno je to seveda bistveno manjši del, kot je že prej omenjeni majhen italijanski del. Tukaj so težave dolgoročneje, ker enostavno ni razpoložljivih kadrov, ki bi strokovno pokrivali recimo muzejsko dejavnost, kulturno dejavnost, zato bo tukaj potrebno tesnejše sodelovanje slovenskih kulturnih organizacij. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zdaj pa še odgovor na vprašanje gospoda Gvida Kresa v zvezi z delovanjem uredništva Galeba in knjižnih izdaj iz Trsta. Prosim, gospod minister.

DR. BOŠTJAN ŽEKŠ: Hvala lepa še enkrat.

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu se zaveda, da je ohranjanje slovenskega jezika, slovenske kulture v zamejstvu prva prioriteta, zato v okviru svojih možnosti podpiramo te dejavnosti. Konkretno je bila v vprašanju omenjena revija Galeb, ki izdaja otroško periodiko. Mi jo s slovenske strani dokaj stabilno podpiramo, za samo revijo dajemo vsako leto v zadnjih letih šestindvajset tisoč, sedemindvajset tisoč evrov. Za knjižne izdaje malo manj, ampak to je odvisno od razpisa, ki ga tako ocenjujeta obe krovni organizaciji v Italiji. Tako z naše strani ni nobenega padca. Zavedati pa se je treba, da je ta založniška hiša poslovni subjekt v državi Italiji, da je zato financirana tudi od države Italije, poleg tega ima pa še tržne prihodke. Kot rečeno, se naš prispevek ne zmanjšuje. Glede na dogodke v zvezi s financiranjem v Italiji, se tudi državno financiranje ne bo zmanjšalo. Kakšen je pa tržni vpliv te krize na samo podjetje pa težko rečemo.

Kot rečeno, letos ne bo prišlo do zmanjšanja sredstev, kar je grozilo. Če pa bi, bi najbrž morali naš prispevek

reorganizirati, preusmeriti, morda povečati, vendar bi bilo po našem mnenju narobe, če bi gradili tako imenovani enotni kulturni prostor samo s slovenskimi sredstvi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev. Mag. Andrej Vizjak bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance ter ministru brez resorja, odgovornemu za razvoj in evropske zadeve. Prosim mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane ministrice in ministri, kolegice in kolegi! Vlada je na začetku mandata imela dva možna pristopa pri soočanju z razmerami na finančnem področju in čedalje bolj tudi v realnem sektorju s tako imenovano finančno in gospodarsko krizo. En pristop je ta, da bi z razbremenitvami gospodarstva, še posebej z zniževanjem davkov, spodbujala tiste propulzivne dele, da bi hkrati z ukrepi spodbujala kreditiranje teh podjetij, da bi le-ta nadaljevala z ambicioznimi načrti, in hkrati spodbujala tudi nove investicije v pomembno nacionalno infrastrukturo, ki ima pomen na dolgi rok. Drugi pristop je bil ta, da se spodbuja nedelo preko takih in drugačnih subvencioniranj in da se tudi posredno preko institucij, državnih in paradržavnih institucij, preko razpisov odlaga z nekimi ukrepi v realnem sektorju in finančnem sektorju. Vlada je izbrala drugi pristop. To se pravi pristop, ko ne gre sama neposredno, temveč za to pooblašča raznorazne institucije. Med drugim je tudi novela zakona o SID banki, Slovenski izvozni in razvojni banki, ukrep v tej smeri, kjer se pravzaprav preko B bilance dokapitalizira ta banka in ta banka bo preko kreditnega finančnega instrumenta spodbujala in nadomeščala nekaj, kar bi moral delati bančni sektor.

Seveda to vzbuja določene nevarnosti in zato tudi moje poslansko vprašanje. Širijo se namreč očitki, da gre Vlada tu z nekim paralelnim proračunom nasproti gospodarstvu, in sicer na tak način, da tudi sama ne bo imela nekih resnih možnosti nadzora nad temi viri in namenskostjo porabe teh sredstev. Seveda je drugače nadzor nad javnimi financami tudi parlamentarni nadzor. Da se ugotoviti, komu, za kakšne namene in koliko določenega denarja je šlo. In najbolje bi bilo, da bi tudi nad tem denarjem, ki ga bo, recimo, za potrebe gospodarstva in finančnega sektorja dodeljevala Slovenska izvozna in razvojna banka, veljala enaka pravila.

Zato me predvsem zanima: Ali bo Vlada in ali bo tudi parlament imel na razpolago podatke, komu, koliko, za kakšen namen, po kakšnih kriterijih so bila razdeljena tudi sredstva, ki jih dodeljuje SID banka?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Odgovarja minister za finance dr. Franc Križanič. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Najlepša hvala za vprašanje. Slovenska izvozna-razvojna družba je nastala kot Slovenska izvozna banka, koncipirana na začetku pretežno kot zavarovalnica za zavarovanje netržnih tveganj na naših pomembnih izvoznih trgih. V tem smislu je bila kopija podobnih zavarovalnih družb, kot so Hermes, Jubmes in tako naprej. Z zelo uspešnim delom se je potem razvila tudi v zavarovalnico drugačnega tipa, se pravi zavarovanje merkatilnih tveganj v izvozno banko, banko, ki je kreditirala izvozne posle. Na pobudo diskusije pred volitvami jo je že parlament v prejšnji sestavi preoblikoval tudi v razvojno banko in ji dal precejšnja pooblastila, da lahko kot razvojna banka spodbuja slovenski razvoj. V sedanjem mandatu in zaradi finančne krize je eden od ukrepov za odpravljanje posledic te krize oziroma njeno blaženje, dokler kriza na naših izvoznih trgih ne preneha, tudi dokapitalizacija Slovenske izvozne in razvojne banke za 160 milijonov evrov, skupaj na 300 milijonov evrov. To ji bo omogočilo dodatni angažma kreditov na tistih delih, kjer deluje kot banka. Če gledamo kontrolo njenega poslovanja, potem na tistih delih, kjer deluje kot zavarovalnica oziroma kjer zavaruje netržna tveganja, vzpostavlja popolno kontrolo Ministrstvo za finance. To ustvarja tudi v proračunu določene rezerve, rečemo jim varnostne rezerve in posebne varnostne rezerve, iz katerih se potem tudi odplačujejo morebitne škode, ki so nastale na teh področjih. Ravnanje Slovenske izvozne in razvojne banke se tu kontrolira direktno preko direktoriatov našega ministrstva in preko komisije za zavarovanje netržnih tveganj, kjer so poleg članov ministrstva še predstavniki Gospodarske zbornice in Banke Slovenije. Nadzor nad bančnim poslovanjem Slovenske izvozne družbe, za katero garantira država, izvaja Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor tam, kjer je za zavarovanje Agencija za trg vrednostnih papirjev, in nadzorni svet, ki je koncipiran po sedanjem zakonu, tako da ga sestavlja cela vrsta ministrov, odgovornih pretežno za gospodarska in razvojna vprašanja in tudi nekaj ekspertov. V novem zakonu bomo nadzorni svet oblikovali povsem ekspertno, medtem ko bomo ministrski zbor preoblikovali v svet slovenske izvozne in razvojne banke. V bančnem poslovanju mora Slovenska izvozna-razvojna banka upoštevati pravila varnega poslovanja, se pravi ustrezno razpršitev svojih plasmajev in plasiranje sredstev tja, kjer so kreditorejmalci upravičeni in lahko pričakujemo, da bodo dejansko sredstva tudi vrnili. Ne gre si delati utvar, da že sedaj nekateri krediti ne bodo v celoti poplačani, slej ko prej se zgodi, da je kakšen od kreditov tak, da se kasneje kreditorejmalec znajde v gospodarskih težavah. In tudi od novih

kreditov bo nekaj takih, da jih bo treba odpisati. Vendar v večini primerov bo Slovenska izvozna razvojna banka delovala zlasti na področjih, kjer bo podpirala uvajanje novih tehnologij in novih izdelkov novih podjetij, rast podjetij, vse tisto, kar privatni sektor in privatne banke v manjši meri spodbuja zaradi, recimo, strahu pred povečanimi tveganji. To je recimo tržna niša Slovenske izvozne in razvojne banke in kontrola nad njenim poslovanjem je kar solidna in se odvija s strani več inštitucij. Ali je možno, da bi parlament neposredno kontroliral posle takšne banke, je odprto vprašanje. Jaz mislim, da ta visoki zbor za to ni ustrezno strukturiran. Verjetno bi moral potem neka posebna delovna telesa ustanavljati. Vsekakor pa lahko pridobi poročila in na osnovi teh poročil potem ugotavlja, ali je poslovanje uspešno ali ni.

Dodal bi še to, da v sproščanju kreditnega krča oziroma odpravljanju kreditnega krča v zadnjih mesecih je ta banka odigrala izjemno pomembno vlogo. Izkazala se je kot hitra in učinkovita ne samo pri črpanju sredstev, ampak tudi pri kontroli njihovega plasiranja in tudi sedaj uspešno deluje na svetovnem kapitalskem trgu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Dopolnilno vprašanje ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Seveda ne morem biti zadovoljen s tem odgovorom že v tej fazi, kaj bo šele po tem dopolnilnem vprašanju.

Moje dopolnilno vprašanje je naslednje. Parlament ima Komisijo za nadzor javnih financ. Parlament je usposobljen, da nadzira porabo javnih financ v številnih segmentih državnega proračuna in podobno. Sedaj se mi potrjujejo sumi, da bo Slovenska izvozna in razvojna banka, ki je v stoddostni državni lasti, se pravi, to je neka paralelna državna inštitucija, kot je slovenski podjetniški sklad, kot je javna agencija za podjetništvo, tuje investicije, kot je tehnološka agencija in tako naprej, da nad porabo, smotrnostjo, gospodarnostjo, namenskostjo te porabe, ker gre za javna sredstva, še enkrat, gre za 100% javna sredstva, očitno ne bo parlamentarnega nadzora. S tem se mi postavlja upravičen dvom, ali ni to dejansko nek paralelni proračun za financiranje in podporo prijaznim podjetjem, ljudem, kjer ne bo pravzaprav nikakršnega nadzora. Bo nadzor. Nadzor bo nad ljudmi, ki jih bo v nadzorni svet predlagal minister, pristojen za razvoj in evropske zavede. On predlaga po novem predlogu kar 5 članov nadzornega odbora te banke, 5 od 7. Se pravi, absoluten nadzor enega predlagatelja do porabe 300 milijonov evrov sredstev.

Spoštovani, predlagam, da do obravnave te točke v Državnem zboru, najdemo rešitev, da bo zagotovljen tudi parlamentarni in vladni nadzor nad delovanjem te sto odstotno državne banke.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za odgovor dr. France Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Jaz bi se vsekakor strinjal, da je parlamentarni nadzor nad vsemi javnimi sredstvi potreben in možen in se v okviru zakonitih pristojnosti lahko odvija. Profesionalni nadzor, nadzor nad posameznimi posli se odvija po določeni profesionalni logiki, kakršno izvajajo nadzorni sveti pa revizijske inštitucije. Če si bo parlament vzel to pravico, mora sprejeti ustrezen zakon, da lahko tako daleč poslanci posežejo, da kontrolirajo posamezne posle. Mislím, da to presega to kontrolo. Če pa je ne, potem pa jaz seveda nimam nič proti. So pa že do sedaj bili posli, ki so bili milo rečeno neustrezni. Ampak jaz mislim, da se to v takšnih razmerah ne da v celoti izogniti. Slej ko prej pride kakšen posel, kakšen kredit, ki potem ne da pričakovanih rezultatov, ga je potrebno prolongirati in podobno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, da me ne boste potem prekinjali, bi predlagal na podlagi 246. člena Poslovnika Državnega zbora in sicer drugega odstavka tega člena, da se o temu odgovoru opravi širša diskusija na prihodnji seji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Da ne bo nesporazuma. Dve minuti in pol je imel še minister za odgovor.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Se opravičujem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mislím, da sta še dve minuti dvajset ali trideset, da še minister brez resorja za razvoj odgovori, potem boste vi postavili.

MAG. MITJA GASPARI: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz bi samo kratko na dve nepravilnosti, ki jih je gospod Vizjak omenil, rad odgovoril.

Ne gre za javna sredstva, če gre za kapital te inštitucije, na osnovi katerega ta inštitucija lahko normalno najema vire financiranja tako kot vse druge finančne organizacije. Gre pa za javna sredstva takrat, kadar gre za jamstva države teh inštitucij, za kritje nematerialnih oziroma netržnih tveganj. Takrat gre pa seveda za javna sredstva, ki so založena za to, da ta inštitucija opravlja neke naloge v imenu in za račun države.

Svoje osnovne funkcije ta banka ne opravlja v imenu in za račun države, ampak v svojem imenu in za svoj račun. Zato ima tudi kapital, ima organe, ki to inštitucijo nadzirajo. Jaz mislim, da je bistveno boljše, če inštitucijo nadzirajo profesionalci, ne pa funkcionarji.

Glede vaše stalne dileme o tem, kdo kaj predlaga, samo to, da kdorkoli lahko predlaga, odloči pa o tem seveda Vlada. Ko Vlada odloči, so ti člani nadzornega sveta materialno v polni meri odgovorni za svoje delovaje kot člani nadzornega sveta in je naivno pričakovati, da bo predlagateljstvo lahko odločilno vplivalo na to kako bo takšna inštitucija delovala.

Glede nadzora pa tako. Glede nadzora tistega dela, ki ga opravlja ta inštitucija v imenu in za račun države, že itak tako velja nadzor Komisije za javne finance Državnega zbora že od takrat, ko je ta inštitucija že delovala samo v tej funkciji, v drugem delu pa osnovni nadzor opravlja tista inštitucija, ki je po Zakonu o bančništvu za to zadolžena, ker ta banka deluje po Zakonu o bančništvu, razen dveh izjem, to pa je Banka Slovenija, poleg tega pa njene funkcije kontrolirajo tudi druge nadzorne inštitucije kot sta Agencija za trg vrednostnih papirjev in pa Agencija za zavarovalništvo v poslih, ki jih ta inštitucija, opravlja. Če bo ta inštitucija opravljala kakršenkoli posel v imenu in za račun države in o tem je govor, če bo sprejet zakon, ki bo prišel v parlament ne samo za SID, ampak tudi za jamstva, ki bi se na osnovi zakona lahko dajale bankam, v tem primeru pa ima parlament v tem smislu, kot ste vi omenjali, tudi svoje pooblastilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Vizjak, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Še enkrat. Na podlagi 246. člena drugega odstavka predlagam, da se o tem odgovoru opravi širša diskusija in da se o tem predlogu tudi odloči na tej seji. 39. člen Poslovnika zelo jasno opredeljuje pristojnosti Komisije za nadzor javnih finance. Ta ima več kot samo pristojnost nadzirati tiste stvari, ki jih v imenu in za račun Republike Slovenije izvaja neka inštitucija. Komisija za nadzor javnih financ poleg državnega proračuna nadzoruje izvrševanje finančnih načrtov in pravilnost finančnih izkazov javnih skladov, javnih podjetij in zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija. In ključno, kar je, je to, da si tudi v štartu, ko država dokapitalizira z javnimi sredstvi, gotovo ne more država dokapitalizirati Slovenske izvozne-razvojne banke ne vem s kakšnimi sredstvi. In ta banka, ta dokapitalizacija omogoča tudi te dodatne finančne inštrumente, ki jih lahko izvaja kot banka ali zavarovalnica. Ampak gre za javna sredstva. In vi tu želite dopovedati, da bo

lahko nekdo razpolagal s temi sredstvi mimo klasičnega parlamentarnega nadzora, kar daje dejansko velik, velik vprašaj in odpira domneve o smotrnosti, nepristranskosti in učinkovitosti delovanja. Zato menim, da je takšna rešitev neustrezna, da takšna rešitev vliva dodatne dvome in odpira špekulacije glede pristranskosti. Zakaj Vlada ne gre direktno in pomaga direktno preko proračuna, kar bi bilo potem podvrženo ustreznemu nadzoru? Ne, Vlada je tu izbrala posredno pot...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Vizjak, ne polemizirati v obrazložitvi. Minister in nihče ne more odgovarjati. Ne polemizirati, utemeljite svoj primer.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Prav to počnem, spoštovani predsednik....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: .... polemiko....

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... še kako utemeljujem, zakaj menim, da bi bilo o tem potrebno imeti širšo diskusijo. Zaradi tega, ker so ogrožene javne finance. Ogrožene so javne finance zaradi tega, ker se želi in poskuša skozi stranska vrata, po paralelni poti, mimo proračuna intervenirati v finančni in gospodarski sektor. Še največ dvoma, kot pravi minister za razvoj, mi pa to vliva zaradi tega, ker si je pravzaprav nadzor nad delovanjem te konkretne banke prilastil minister, ki ni finančni minister. Ne poznam primera, da bi imel nadzor nad bančnim sektorjem nekdo, ki ni finančni minister. Zato predlagam, da o tem glasujemo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: O predlogu poslanca mag. Andreja Vizjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za finance in ministra, pristojnega za razvoj in evropske zadeve, na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, 3. marca 2009, v okviru glasovanj.

Želel bi opozoriti kolege poslanke in poslance, da v utemeljitvi, zakaj predlagajo razpravo, res ne polemizirajo z Vlado, ker ta ne more odgovarjati, saj bo vendarle možnost o tem razpravljalna na razpravi, če bo sprejeta.

Poslansko vprašanje ministru za pravosodje bo postavil gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni vsi prisotni! V naslednjem kratkem primeru vam želim prikazati, kako upade zaupanje v pravosodne organe. Neka gospodarska družba želi v redno likvidacijo, upniki pa so že novembra 2007 zanj predlagali stečaj. Sodišče se je lotilo preverjanja pogojev za stečaj, a praktično se ni zgodilo nič. Avgusta 2008 je družba sama

predlagala postopek prisilne poravnave, istočasno pa sprejela sklep o redni likvidaciji in prenesla sedež v Ljubljano. Predsednik nadzornega sveta je postal likvidacijski upravitelj, za presojo stečaja pa je postalo pristojno ljubljansko okrožno sodišče. Ampak sodnica tega sodišča je pred dnevi zahtevo za stečaj zavrnila.

Toda, gospod minister, ta sodnica je v zadnjih letih to isto osebo že trikrat imenovala za stečajnega upravitelja in, dalje, za pooblaščenko v postopku odločanja o stečaju je družba pooblastila odvetnico, ki je na istem sodišču kar v sedmih primerih stečajna upraviteljica, med drugim tudi v postopku, ki ga vodi ista sodnica. Kar pa še posebej čudi, je, da upniki niso uspeli z nobenim postopkom izločitve in tako so v razpravni dvorani tri povezane osebe po več kot enem letu odločile, da se stečaj ne uvede, kar pa je natanko tisto, kar družba želi. Zakaj pa si omenjena družba želi stečaja? Ker bi s tem izgubila možnost, da do konca izpelje privatizacijo. Ob lastninjenju leta 1997 namreč družba nikjer ni omenila lastništva garažne hiše in 150.000 kvadratnih metrov zemljišč v samem centru Nove Gorice. Konec leta 2002 in v začetku leta 2003 je družba izpeljala prisilno poravnavo, iz katere je šla očiščena dolgovi. Garaže in zemljišča niso bila predmet prisilne poravnave. Prisilna poravnava je bila pravnomočno potrjena 11. maja 2003. Toda že čez tri dni je družba, ves čas gre za iste ljudi, začela vlagati zahtevke za vknjižbo zamolčanega premoženja. Se pravi, bivše družbene lastnine. Takoj po vpisu je vse premoženje obremenila z brezplačno stavbno pravico za 99 let, ki jo je podelila novi družbi, ki jo je sama ustanovila. A v Budni vasi na Dolenjskem, pošta Šentjanž je na naslovu hišna številka 15/A zraslo 10 novih družb.

Sprašujem vas, gospod minister:

Kaj nameravate storiti, da bodo ljudje vsaj sodiščem verjeli? Na žalost ima gospodarska družba, o kateri sem govoril, ime. Gre za SGP Gorica, ki je nekoč pod drugim vodstvom in ob drugačnih družbenih vrednotah zgradila Novo Gorico. Tudi njen zakoniti zastopnik ima v javnosti znan priimek.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Prosim, gospod Zalar minister za pravosodje.

Prosim.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo in hvala lepa, gospod poslanec, za vprašanje, čeprav ste me nekoliko spravili v zadrego z uvodnim delom vprašanja. Izrazito se nanaša na konkretni primer in v zvezi s tem konkretnim primerom vam lahko v tem trenutku povem samo to, da sem predlagal predsedniku

pristojnega višjega sodišča, da odredi službeni nadzor v zvezi s to nesrečno zadevo, ki ste jo omenili. Istočasno pa sem v zvezi z nekim drugim primerom, ki pa ga niste omenili, in je ravno tako dvignil veliko prahu v Sloveniji, predlagal predsednikom višjih sodišč, da me obvestijo o vseh problemih, ki se nanašajo na izpeljavo stečajnih postopkov in predvsem tudi na nadzor nad delom stečajnih upraviteljev.

Sicer pa, ker se nanaša na vaše vprašanje, ki je splošnejše. Naj vas spomnim, da ni dolgo nazaj, kar je Državni zbor sprejel novo stečajno zakonodajo, ki je začela veljati januarja lansko leto, in še to ne v celoti, še vedno se lahko pri prehodnih in končnih določbah uporablja tudi stara zakonodaja, ki naj bi med drugim vendarle prispevala k, kot ste rekli, večjemu zaupanju ljudi v te postopke in institucije, ki te postopke vodijo, in predvsem tudi skrajšala te postopke. Zlasti zdaj v času finančne krize je to krajšanje postopkov lahko še posebej pomembno. V zvezi s tem, naj vam, povem, da že sedanja pravila vendarle omogočajo bistveno krajše postopke, začeni s tem, da te postopke lahko vodijo sodniki posamezniki, da so poenostavljeni postopki objave sklepov, da ni več potreben narok za preskus terjatev, ker se to lahko opravi v pisni obliki in podobno. Ne glede na to, pa je Ministrstvo za pravosodje v skladu z normativnim programom Vlade za letošnje leto v vladno proceduro že vložilo spremembe in dopolnitve Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, tako da bi se na tem področju lahko zakonodaja še izboljšala. Gre za več vrst izboljšav, deloma za upoštevanje sodne prakse, za prilagoditev novemu zakonu o pravnem postopku, deloma za modernizacijo, zlasti ko gre za informacijsko poslovanje, deloma pa se to nanaša tudi na samo delo in angažiranje stečajnih upraviteljev.

Za spremljanje učinkov veljavne stečajne zakonodaje Ministrstvo za pravosodje v najkrajšem času načrtuje imenovati posebno ekspertno skupino, ki bo imela nalogo, da preveri in analizira nujnost in smotrnost vsakega procesnega dejanja oziroma dogodka v teh postopkih, da bi se lahko zaključili v optimalnih rokih. Hkrati ministrstvo načrtuje spremembo sodnega reda, v okviru katere bodo predpisani časovni standardi za stečajne in tudi za druge postopke ter se bodo nanašali na dolžno obdobje, ko mora biti zadeva zaključena, in tudi na posamična obdobja za opravo nujnih procesnih dejanj v postopku. Tu se bodo upoštevale nekatere dobre prakse, ki obstajajo na sodiščih v podobnih primerih.

Ministrstvo za pravosodje načrtuje tudi spremembe zakona o pravnem postopku, kajti znano je, da se stečajni postopki izrazito zavlečejo zlasti zato, ker se o prerokanih terjatvah sprožajo pogosto zapletene in dolgotrajne pravde. S tem v zvezi nameravamo med drugim predpisati dolžnost sodišč, da če že

prelagajo naroke, da jih lahko preložijo samo za določen čas, ki ne sme biti daljši od treh mesecev, da prelaganje za nedoločen čas ni dopustno, da je obvezno uvesti pripravljalni nalog, ki ga zdaj naš zakon ne pozna, da bodo ista sodišča, ki vodijo insolvenčne postopke, pristojna tudi za reševanje pravnih in da bodo vsa sodišča, ki rešujejo civilnopravne postopke, dolžna strankam v sporu ponuditi tudi arbitražo oziroma mediacijo.

Ne nazadnje pa naj pojasnim še to, da bomo upoštevali tudi primerjalno pravne izkušnje s tega področja. Na petkovem zasedanju sveta ministrov za pravosodje v Bruslju je bilo sklenjeno, da bo naslednji svet med drugim obravnaval tudi vlogo pravosodja v času finančne krize. Eno od področij, ki bo izrazito izpostavljeno, kjer ima država možnosti, da izboljša razmere je prav področje insolventnih postopkov. Dober primer tega pa bo dala Češka. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Jožef Jerovšek bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovana ministrica in drugi ministri, kolegice in kolegi!

Neodvisni mediji in znotraj njih avtonomna uredniška politika je izjemnega pomena za demokratično delovanje družbe in nadzor vladajoče politike. Zagotavljanje demokratičnih standardov na področju informiranja je še posebej pomembno za javni zavod Radiotelevizija Slovenija, ki mu je ustanovitelj dolžan zagotavljati institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost. Žal se je po stotih dneh sedanje vlade že izkazalo, da ne izbirate sredstev in metod v nameri, da si zagotovite poslušne provladne medije in ubogljive urednike. Pri tem javni zavod Radiotelevizija nikakor ni izjema. Spoštovana gospa ministrica, v zadnjem času so se zelo povečali pritiski na novinarje, urednike in uredniško politiko s strani Vlade, vašega ministrstva in vladnih strank, kar v primeru Radiotelevizije že sedaj kaže, da vladne stranke želite javno RTV spremeniti v državno televizijo, ki bo poslušno propagirala vladno politiko in hkrati blokirala interese javnosti po objektivnem obveščanju in nadzoru oblasti.

Da so pritiski izredno hudi in da ukazi iz pozicije moči delujejo, nam dokazuje svež primer. Na zahtevo tiskovne predstavnice vaše stranke Zares je bila urednica oddaje prisiljena, da takoj vključi vašega poslanca Iva Vajgla v nekontaktno pogovorno oddajo Studio ob 17-ih. Tako neobzirni in direktni pritiski se v zgodovini javnega zavoda verjetno še niso zgodili. Sedaj je postalo jasno ozadje zahteve predsednika vaše stranke gospoda Golobiča, ki je z ultimatom od Pahorja zahteval,

da vi vodite resor, ki pokriva medije. Zato vas sprašujem: Ali boste sprejeli odgovornost za desantno avtonomijo novinarjev in urednikov na neodvisnost javnega zavoda in na svobodo izražanja?

Ali drži, da pripravljate spremembo Zakona o RTV, ki bo na sofisticiran način omogočal učinkovit vladni nadzor javne Radiotelevizije? Gospa ministrica, v prejšnjem mandatu ste vztrajno zahtevali nominalno znižanje RTV prispevka. Sedaj ga povečujete, še bolj pa je zaskrbljujoče, da se po dostopnih informacijah podražitev pogojuje z vplivom na uredniško politiko in pričakovanji po podpori vladni politiki in koalicijskim strankam.

Sprašujem: Ali je podreitev uredniške politike javne Radiotelevizije oviranje javnega interesa po objektivnem obveščanju in poseganje izvršilne veje oblasti v delovanje in poslovanje javnega zavoda del usklajene politike Vlade? Ali je Vlada o tem tudi formalno razpravljala ali pa se pri tem kažejo predvsem nedemokratski vzgibi stranke Zares?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospa ministrica za kulturo, Majda Širca Ravnikar, prosim.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Gospod Jerovšek, pol vprašanj boste morali ponoviti zaradi tega, ker so del vaših predstav, ne pa dejstev, zato jih tudi nisem razumela. Na tiste, ki se jih da razumeti, pa to.

Desant na RTV Slovenija se je zgodil že prej, tudi s tem, ko Vlada štiri leta ni uslišala moledovanja RTV Slovenija, da bi se zaradi težav, v katerih so tudi zaradi slabšega ekonomskega položaja na sploh, manjšega oglaševanja, povečal RTV prispevek. Gospod Janez Janša je aprila lani dejal, da se lahko RTV prispevek poviša šele po volitvah, kajti takrat se ljudje očitno lahko jezijo. In tudi sedaj se jezijo, ko smo predlagali, da naj bi se zaradi utemeljenih razlogov RTV prispevek povišal za en evro. Če vam to ne bo všeč, boste tukaj, ko bo obravnavan zakon o izvrševanju proračuna, lahko temu nasprotovali oziroma to tudi zavrnil. Mi vemo, da je nedvomno teh razlogov dovolj, da se tisti vzvod, ki omogoča RTV Slovenija avtonomijo, in to je poseben način plačevanja, ki ni vezan direktno na Vlado, uravna na ta način, da v tem kriznem obdobju preživijo in da to tudi z odgovornostjo naprej počnejo. Kot pravim, predlog lahko zavrnete. Ljudje bodo pač veseli, ker pravijo, da nočejo dražje RTV Slovenija s slabšim programom. Sami vemo, da se v preteklosti ta prispevek ni dvignil zaradi politične obljube, ki je bila dana ob referendumu, da bomo z novim zakonom dobili cenejši in boljši RTV program. Toda ni boljši. Danes govori del Programskega sveta RTV Slovenija, od gospoda Grande, gospoda Snoja in Kosa, ki so naslovili vsem, ne samo meni in predsedniku Vlade, pismo, da se

RTV Slovenija komercializira in da je to treba ustaviti. Tudi gospod Jančar je nedavno tega, ko se je obravnavala politika slabšanja razmer na programu Ars na RTV Slovenija na radiju, javil z veliko zaskrbljenostjo in dejal, da ima občutek, da na Radiju Slovenija ne razumejo povsem dobro nujnosti, da se kultura postavi v programsko središče njegovega delovanja. In tako naprej in tako naprej.

Kar se tiče prvega dela vprašanja, glede nerodnosti, če pravilno razumem, ki se je zgodila z uslišanim klicem urednice oziroma voditelja programa, oddaje Studio ob 17, s povračilnim klicem gospodu Vajglu, težko opredelim. Na tem mestu sta odgovorili že obe novinarski društvi. Eno z razlago, da ima politik več drugih možnosti za pojasnjevanje svoja stališča. Drugo novinarsko društvo, z gospodom Jančičem, pa je dejalo, da je treba najbrž razmejiti med tem, kaj je strokovna razlaga in kaj ni. Osebnost tega ne bi nikoli naredila, ker vem, da je treba pustiti take možnosti, kot si jih pač zamisli urednik oziroma urednica. Je pa tu treba povedati, da tega nespodobnega, če dam "ne" v oklepaj, tega (ne)spodobnega povabila uredništvo ni zavrnilo. In kot berem pri pojasnilih in sami vsebini tega Studia ob 17, gospod Trošt, voditelj, je dejal, navajam: "Ker se mi je zdelo, da v tej oddaji nimamo predstavnika neke uradne slovenske politike, ker kot smo dejali na začetku oddaje, nismo dobili predstavnika Ministrstva za zunanje zadeve in nismo zmogli ga zagotoviti, sem ocenil, da bi ta prispevek lahko pripomogel k našim razpravam." Najbrž se je zato tudi gospod Vajgl vključil in vsak lahko presoja, ali je to smiselno ali ne. Zakaj se je vključil? Mogoče zato, da bi bila oddaja bolj strokovna, mogoče zato, da danes o tem razpravljamo in da bomo še kje razpravljali, mogoče so bile dane takšne okoliščine, mogoče pa tudi zaradi tega, ker je bilo voditelja v, že spet v narekovajih povedano, "strah", da ne bo ugodil neki zahtevi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnilno vprašanje? Se morate prijaviti za dopolnilno vprašanje prosim. Ja, izvolite gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Gospa ministrica, vi ste prejšnjemu ministru toliko poslanskih vprašanj postavili, sem si dal izpisati, tukaj ste pa ste z aroganco in ignoranco zavrnilo, da gre za del mojih predstav, ob tem, da je vrednota svobode medijev in avtonomnosti novinarjev ena najbolj pomembnih, ki zagotavlja demokratičen razvoj. In seveda ste se praktično izognili vsem odgovorom. Da gre na javnem zavodu za očitno avtocenzuro in strah, je iz konkretnih primerov povsem jasno. Vi ste jih obrazložili kot nerodnost in uslihanje klica. Veste, nespodobnega povabila

uredništva ne bi bilo, če ne bi šlo za avtocenzuro in pritisk. Teh pritiskov je še veliko več. Poglejte, Studio city je bil v prejšnjem mandatu vseskozi izrazito opozicijska oddaja. Jaz verjamem novinarjem in urednikom, da bi želeli, da bi oddaja takšna opozicijska tudi ostala, vendar so sedaj praktično še bolj sogovorniki, ki pripadajo vašemu bloku. .../Opozorilni znak za konec razprave./...

In zaradi tega, vas sprašujem: Ali se boste kot ministrica, odgovorna za področje medijev, urednikom in novinarjem za pritiske nanje opravičila? Ali bo umaknjeno posredno naročilo urednikom, da naj omogočijo čim več prostora in pojavljanja za nosilce list za evropske volitve treh vladnih strank .../Opozorilni znak za konec razprave./... Z izpolnjevanjem tega navodila v slučaju nekaterih bodočih kandidatov je že vidno, opazmo in se izboljšuje. To je ta konkretni primer. Gre za kampanjo pred uradno kampanjo in gre za grobo zlorabo... .../Mikrofon se je izključil./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospa ministrica, želite odgovoriti? Prosim.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Ponavljam, da teh informacij, ki ste jih vi zdaj dali na plano, sama nimam in jih težko komentiram, ker očitno imate vi več dostopa do nekih... .../Oglašanje v ozadju./... Ne, pač nimam! Pač nimam. Se pa z eno stvarjo, ki ste jo na začetku povedali, strinjam - da je sveta avtonomija. Avtonomija je sveta in zato tudi na področju, predvsem na področju svobode izražanja in medijev. Zaradi tega bosta spremenjena vsaj dva zakona, tretji pa bo uredil status Slovenske tiskovne agencije, ki ima sedaj neprimerno ureditev. Oba zakona, ki se ukvarjata z mediji, tako RTV Slovenija, kot medijski zakon, bosta spremenjena tudi na tistih področjih, kjer ta avtonomija ni dovolj dobro urejena, kjer ovira morebitno boljši razvoj medijev in tudi ščiti novinarsko in uredniško avtonomijo. Ta zakon se je izkazal, če govorim že o RTV Slovenija, kot nemočen in nemogoč že samemu javnemu zavodu, ki kot pravim, ni mogel urediti niti RTV prispevka v času, ko je bil še čas. Vemo, da gre za slavni 31. člen, ki govori o možnosti spremembe RTV prispevka, če obstajajo ekonomski razlogi za to, ampak do septembra tistega leta za naslednje leto. Zato gremo zdaj v ZIPRO.

Spremembe je potreben tudi medijski zakon v tistih delih, kjer govori o avtonomiji uredništva, ki, kot pravim, nima dovolj dobrih ureditev. In tudi v tistem delu, kjer so javni uslužbenci prepoznani kot novinarji, in ni dobro, da je še naprej tako. V tej diskusiji bo sodelovalo ogromno ljudi, nekaj smo jih povabili, večina pa je sodelovala že v tistem času, ko sta bila

zakona sprejeta in so izkazovali nezadovoljstvo v vsakodnevnem življenju in tudi teoriji, zato je tako rekoč že napisan.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod Jerovšek, proceduralno.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Z odgovorom ministrice nikakor nisem zadovoljen in ni mogoče biti zadovoljen, kajti gre za izjemno pomembno področje in vrednoto, ki kljub temu, da ima vladajoča koalicija še takšne interese, še tako propagira te kandidate za evropske volitve, z naročilom medijev, kako naj jih pred kampanjo čim več producirajo, se ni mogoče strinjati s takšnimi razlogi. In, gospa ministrica, vi ste se tudi sprenevedali v vaših odgovorih.

V prejšnjem mandatu ste se na videz zavzemali za svobodo medijev, za avtonomijo novinarjev, sedaj se sprenevedate in nočete vedeti za takšne zadeve....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek...

JOŽEF JEROVŠEK: ...zato seveda...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...prosim, ne polemike.

JOŽEF JEROVŠEK: ...predlagam, da se opravi obširna razprava o pomanjkljivem odgovoru ministrice, o namerah sedanje Vlade, kako si podrediti medije, kako pred kampanjo za evropske volitve delati kampanjo za svoje kandidate. Poglejte, ti primeri, ko se svetovalec Poslanske skupine SD pojavi v najbolj gledani oddaji in ga predstavljajo kot neodvisnega publicista, to jasno kaže, da so novinarji in uredniki v strahu. Ta proces nasilja, desanta na avtonomnost je treba ustaviti. To je dejansko desant, ki ga s perfidnimi metodami zakulisnih pritiskov in groženj izvaja sedanja vlada, ministrica pa pri tem aktivno sodeluje, drugače se ne bi tako sprenevedala v svojih odgovorih. Bili ste novinarka in verjetno veste, kako je delovati novinarjem v takih zaostrenih pogojih, ko se morajo bati za vsako besedo, ko morajo vprašati za vsak uredniški program. Mislím, da je tri meseca vladanja te vlade pokazalo, da neskrupulozno želite izvršiti ta program pritiska na javni zavod RTV in novinarjev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Jožefa Jerovška, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za kulturo na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, 3. marca 2009, v okviru glasovanj.

Mag. Radovan Žerjav bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve ter ministru za pravosodje.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane ministrice, ministri, kolegice in kolegi! Že nekaj časa nekateri mediji obširno poročajo o tako imenovani aferi "sanjska hipotekarna posojila avstrijskih bank" pri nas. Kljub vsemu se v javnosti dobiva občutek, kot da se s to afero, ki je kakorkoli vseeno malce čudna, nihče noče in ne želi ukvarjati. Mladi kmetje, ki jih bremenijo dolgovi njihovih staršev, stari več 10 let, ne zmorejo več plačila teh bančnih posojil, saj že več let plačujejo samo obresti, ne da bi se dotaknili glavnice. Takšno stanje jih sili v reprogramiranje ali najemanje novih posojil, pri mnogih pa je že bila izvršena izvršba in so ostali brez hiš in njiv. Izvršbe potekajo v Pomurju, na Ptujskem in Celjskem, govori pa se tudi o Koroškem. Zanimivo je, da imajo ta posojila tudi številni policisti, saj bi jih naj ponujal celo njihov sindikat, in nekateri sodniki. V ozadju se odvija sila nenavadna zgodba, kjer je slovenski odvetnik uradni pravni zastopnik avstrijske banke, hkrati pa je njegova žena skupaj z direktorjem te iste banke, avstrijske banke, lastnica družbe za nepremičnine, ki na dražbah kupuje te zasežene nepremičnine.

Ker gre za nenavadno zgodbo, ki je čudna in ker so vanjo vključeni posamezniki, odvetniki in sodniki, in, ki sodijo pravzaprav pod vajin resor, vas sprašujem: Ali ste seznanjeni s temi posojili in tem nenavadno povezanim krogom oseb? Ali potekajo kakršnekoli preiskave ali postopki v zvezi s temi posojili? Če ne, zakaj ne? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod minister, prosim.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Gre za vprašanje, ki utemeljeno vzbuja skrb. Moram pojasniti, da Ministrstvo za pravosodje ne razpolaga z nobenimi drugimi informacijami, razen tistimi, ki so bile dostopne v medijih, in s temi, ki izhajajo iz vašega poslanskega vprašanja. Nam tudi ni znano, da bi bili slovenski sodniki vpleteni v ta primer. Za primer vpletenosti odvetnika pa smo, tako kot vi verjetno, izvedeli iz medijev. Zaradi tega, ker pa ta primer, kot sem povedal, utemeljeno vzbuja skrb, sem zaprosil Vrhovno državno tožilstvo za informacije o tem, ali na tožilstvu vodijo kakršenkoli postopek. Vrhovno državno tožilstvo o tem nima nobene informacije. Danes so to preverjali še na pristojnih okrožnih državnih tožilstvih na Ptuju in v Murski Soboti, vendar tudi na teh dveh tožilstvih nimajo nobene kazenske ovadbe in ne vodijo nobenega postopka. V zvezi s tem pa tožilstvo v pojasnilu Ministrstvu za pravosodje opozarja, da državno

tožilstvo ni organ odkrivanja, da je to policija in v zvezi s tem bo morda dala konkretnejšo informacijo lahko ministrica za notranje zadeve.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospa ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci! Hvala za vprašanja. Policija me je obvestila o tem, da je seznanjena s krogom povezanih oseb v zvezi s posameznimi posojili posameznih avstrijskih bank. V tem okviru policija v predkazenskem postopku vodi določene aktivnosti v skladu z zakonom o kazenskem postopku. Policija pa je tudi sicer državno tožilstvo zaprosila za strokovno mnenje glede pravne narave omenjenih poslov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, dopolnilno vprašanje, mag. Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Pravzaprav niti ne gre za vprašanje. Tudi moje vprašanje je pravzaprav bilo neke vrste pobuda, da se te zadeve malo natančneje pogledajo. Navedel bi konkreten primer, posojilo 25 tisoč evrov, odplačanih je že bilo 34 tisoč evrov, dolžni pa bi naj bili že 72 tisoč evrov. Ta primer je bil že zaključen. Hiša in njive so bile prodane za 93 tisoč evrov, medtem ko je bila ocenjena vrednost 186 tisoč evrov. Seveda se zavedam, da je pri vsakem posamezniku, ko najema posojilo, v teh primerih prav gotovo šlo za neprevidnost ali kakorkoli že. Kljub temu pa, kot sem že prej omenil, v ozadju so neke čudne zgodbe. Omenil bi še vsaj dve dejstvi. Namreč ta banka, ki pravzaprav niti ni prava banka, ampak gre za neko združeno zvezo v Avstriji, naj sploh ne bi imela notifikacije banke takrat, ko je že ponujala v Sloveniji ta posojila. Poleg tega pa se tudi omenja, da pogodbe, ki so sklenjene v Avstriji po avstrijski zakonodaji, ne morejo in ne temeljijo na slovenski zakonodaji, pa tudi posojila so prišla v našo državo z gotovinskimi transferi, torej mimo naših bank in brez prijave posojilojemalcev o vnosu tako imenovane suhe gotovine v državo. Samo za ilustracijo, meja za prijavo vnosa gotovine v državo je 25.000 evrov. Moja želja je predvsem spodbuda, da pogledamo, zakaj je pri tej zadevi šlo, glede na to, da gre za velik obseg, govori so nekih sto takšnih primerih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Vito Rožej bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana ministrica in ministri, spoštovane kolegice in kolegi! Spoštovani minister za zdravje, gospod Miklavčič. Pred nekaj meseci je Ministrstvo za zdravje podelilo javna pooblastila za področje fizioterapije Zbornici fizioterapevtov Slovenije. Eden od zakonskih pogojev, ki omogoča takšno podelitev, je tudi reprezentativnost tovrstne ustanove. Po meni znanih podatkih Zbornica fizioterapevtov Slovenije ne združuje predpisanega števila fizioterapevtov, se pravi 60%. Da ponazorim, v Sloveniji je malo manj kot 1000 fizioterapevtov, v našo poslansko skupino, pa verjamem da tudi k vam, dnevno prihajajo podpisane izjave fizioterapevtov, da niso člani zbornice in da so člani druge organizacije, to je Društva fizioterapevtov z dolgoletno tradicijo in strokovnimi navezavami v slovenskem izobraževalnem sistemu in tudi v mednarodnem prostoru, da torej več kot nekaj sto fizioterapevtov v Sloveniji ni članov te zbornice. Že na teoretični način si lahko izračunamo, da fizioterapevska zbornica ni reprezentativna na tem področju.

Pa me zanima: Kako to, da ste tej inštituciji podelili javna pooblastila za področje fizioterapije? Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, prosim gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci! Jaz bi rad odgovoril na to vprašanje, ker je problem, s katerim sem se ukvarjal, na ministrstvu že kar dva meseca. Imeli smo skupni sestanek med fizioterapevtsko zbornico in fizioterapevtskim društvom. Sestanek je bil zelo vroč in napet. Vsi so prišli z odvetniki že na prvi sestanek. Veliko navora je bilo vložnega v to, da bi se našla tu neka rešitev. Vendar v vseh pogovorih, ki jih ni bilo malo, pri tej rešitvi nisem bil uspešen. To je za zadnja dva meseca moje aktivnosti.

Dejstva so pa naslednja. Ministrstvo za zdravje je Zbornici fizioterapevtov Slovenije z odločbo podelilo javno pooblastilo za izvajanje nalog na področju fizioterapevske dejavnosti dne 1. 9. 2005. V okviru omenjene odločbe lahko Zbornica fizioterapevtov Slovenije na podlagi podeljenega javnega pooblastila opravlja naloge vodenja registra za izvajalce na področju fizioterapije, načrtuje specializacije in specialistične izpite, izvaja strokovni nadzor s svetovanjem ter izdaja, podaljšuje ter odvzema licence izvajalcem na področju fizioterapije. V postopku izbiranja kandidata za podelitev javnega pooblastila na javnem razpisu je bilo ugotovljeno, da je Zbornica fizioterapevtov Slovenije izkazala izpolnjevanje z zakonom in razpisno dokumentacijo postavljenih pogojev za podelitev javnega pooblastila. Govorim za datum 1. 9. 2005. Na zgoraj omenjeno

odločbo se je pritožila neizbrana stranka v postopku Društvo fizioterapevtov Slovenije, strokovno združenje. Ministrstvo za zdravje je iz razlogov, vsebovanih v 1. in 5. točki 260. člena Zakona o splošnem upravnem postopku, s sklepom z dne 29. 9. 2005 obnovilo postopek. Zoper sklep o obnovitvi postopka izbire kandidata za podelitev javnega pooblastila na področju fizioterapevtske dejavnosti se je pritožila Zbornica fizioterapevtov Slovenije. Upravno sodišče je v obeh zahtevkih odločilo v sodbi z dne 8. 11. 2007. Ministrstvo za zdravje je moralo v izvršitvi sodbe Upravnega sodišča pri izdaji morebitnega sklepa o obnovi postopka upoštevati le izjave o članstvu fizioterapevtov v Društvu fizioterapevtov Slovenije, strokovnem združenju, s katerim je razpolagalo na dan 29. 9. 2005 ter so bile datirane do vključno 29. 9. 2005. Med omenjenimi pa je sodišče naložilo, da lahko ministrstvo preveri le tiste, o katerih so osebe izjavile, da so bile na dan 30. 6. 2005 člani prvoobtožene stranke. Ministrstvo je izvršilo odredbo Upravnega sodišča v zgoraj navedeni sodbi ter je v skladu z direktnim napotilom sodišča ocenilo sporne izjave kot nezadostne za odločitev o obnovi postopka. Odločba, s katero je ministrstvo javno pooblastilo na področju fizioterapije podelilo Zbornici fizioterapevtov Slovenije, je postala pravomočna ter dokončna. Ministrstvo pa je zavezano, da jo v skladu s svojimi zakonskimi pooblastili izvrši. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za dopolnilno vprašanje. Gospod Vito Rožej, prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za odgovor, gospod minister.

Jaz ne dvomim, da ima Ministrstvo za zdravje vse formalne razloge, da postopek izpelje do konca, kot je bil začet leta 2005. Tisto, kar sem vas jaz spraševal, so bili pa pravzaprav vsebinski razlogi za takšno odločitev, če vemo, da je v Sloveniji fizioterapevtov približno devetsto osemdeset, da jih je vsaj šesto petnajst, če ne še več najbrž dalo pisne izjave, da niso člani zbornice, potem najbrž so se v tem času kakšni vsebinski razlogi že spremenili.

Zanima me seveda tudi zakaj ne bi smele biti dve pravni osebi nosilca teh pooblastil. In še, ker verjamem da tudi vi, tako kot hči predsednice zbornice fizioterapevtov, spoštovana ministrica Kresalova, verjamete, da je edina prava pot pravna pot, kako komentirate informacije, da zbornica zaračunava nečlanom nekatere svoje storitve višje kot pa članom, kar bi najbrž kot nosilec javnih pooblastil ne smela. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: Hvala lepa še za to vprašanje.

Tudi s tem problemom sem seznanjen in moram vam povedati, da isto prakso ima tudi Društvo fizioterapevtov Slovenije. Tudi oni svojim članom zaračunajo manj in nečlanom zaračunajo več. Jaz sem pripravil ministrstvu podrobno pismo in sem ga naslovili tako na društvo kot na zbornico s prošnjo in apelom, da umirijo strasti, da se dogovarjajo in da zaračunavajo vsak svojim članom in nečlanom enak znesek. Kakšen bo odgovor, vam v temu trenutku še ne vem povedati.

Moram pa opozoriti na edino rešitev, ki jo vidim. Do nekih težav je prišlo tudi zaradi premalo opredeljenih zadev v obstoječem zakonu o zdravstvenih dejavnosti, v programu Vlade je pripravljena dopolnitev Zakona o zdravstveni dejavnosti, kjer bomo ponovno ocenili kompetence in pooblastila tako Zdravniške zbornice, Lekarniške zbornice in drugih. Se pravi, s predlogom novega zakona, s katerim želimo v najkrajšem času priti pred ta zbor, bi zadevo poskušali razčistiti tako, da do takšnih ali podobnih sporov v prihodnosti prihajalo ne bi več.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje generalnemu sekretarju Vlade ter ministru za finance. Prosim, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Spoštovani gospod generalni sekretar, seveda tudi minister za finance! S svojim poslanskim vprašanjem se moram pomakniti nekoliko nazaj in reči takole: 4.10.2001 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o nabavi letala falcon 900EX. Nenavadno za tisti čas je bilo to, da je Vlada sklenila, da se to nabavi iz razvojnih programov obrambnih sil. Takoj zatem smo dobili tudi odgovor, namreč, sprejet je bil nov ciklus razvojnih programov in je s tem bilo tudi dejanje takratnega obrambnega ministra nekako normalno. Razpis za nakup letala ni bil nikoli objavljen, ampak je bil poslan poziv trem proizvajalcem. Odzvala se je javnost, kot veste, tisti, ki ste zadevo takrat spremljali, zlasti z vprašanjem, koliko bo to letalo stalo in koliko bomo zanj plačali davkoplačevalci. Vlada je prikrivala realna dejstva, govorila, predvsem njen generalni sekretar je govoril o 35 milijonih evrov, kasneje pa so novinarji izbrskali še podatek o tem, da je zamolčal davek, kar pomeni 42 milijonov evrov. Takoj zatem je prišlo do močnega pritiska javnosti. Vlada je pojasnila, da bomo prevažali tudi domnevne ranjence za potrebe Ministrstva za obrambo, če bi do tega prišlo. 27.6.2002 pa je Vlada sprejela odločitev, da bo namesto 35 milijonov vrednega letala kupila tistega za 7 milijonov manj, imenovalo pa se je falcon 2000EX. Naj vas spomnim samo na to, da sem, ker si sam ne znam niti predstavljati, koliko denarja je to, na spletni strani Adrie danes preveril in ugotovil, da toliko

stane tisto najnovejše letalo s 86 sedeži, tako da imate predstavo, koliko je Vlada takrat zapravila. Nihče seveda ni šel na tiskovno konferenco, tudi takratni generalni sekretar Vlade ne. Nekoliko je bilo presenečenja tudi ob tem, da je takratni predsednik vlade izjavil, da ni nobene potrebe po hangarju, kasneje pa se je zgradil tudi hangar, in sicer je bila pogodba podpisana dan pred tem, ko je Vlada sprejela sklep o tem, da javnih naročil ne bo več za tisto leto.

Sprašujem, glede na to, da je pogodba potekla, da je bilo letalo dano v najem, kot vemo, da smo za njega dobivali relativno malo: Kako je zdaj s tistimi sklepi Vlade? Pojavljajo se različne številke - letalo je namreč garažirano. Koliko za to plačujemo, da ga tako rekoč parkiramo v Združenih državah Amerike? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod generalni sekretar Vlade, izvolite.

MAG. MILAN M. CVIKL: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Hvala lepa z vprašanje poslancu Gorenaku.

Žal mi je, da to navajanje dejstev iz preteklosti ni vključevalo dejstev v preteklih štirih letih. Če bi se, bodisi vi kot bivši državni sekretar ali generalni sekretar Vlade, ki sem ga jaz nasledil, ukvarjala s tem vprašanjem, potem bi se ob koncu prejšnjega mandata mirno zaključila zgodba s falconom 2000EX v katerikoli obliki. Tako pa nas je 8. 12. najemnik obvestil, da ne namerava podaljšati pogodbe. Vlada je pristopila k analizi realnih možnosti, pri tem pa se je seveda treba zavedati dejstva, da v letih 2007 in 2008, ko je bila konjunktura na svetovnih trgih letalstva, se prejšnja vlada ni odločila za, na primer, prodajo tega aviona, če seveda ocenjujete, da je z njim tako velik problem.

Situacija je naslednja: najemnik je odpovedal pogodbo. Lahko bi avion takoj pripeljali v Slovenijo, vendar bi to pomenilo vnaprejšnjo odločitev, da bomo avion ali uporabljali v Sloveniji ali ga v Sloveniji dokapitalizirali. To ne omogoča eventualnega podaljšanja oddaje aviona na ameriškem tržišču, ki je za te avione najbolj primerno. Zato smo se pred izvedbo javnega razpisa in kadar se mudi, takrat pogajanja navadno niso dobra, odločili, da avion po izteku dobe v začetku februarja prevzamemo in ga garažiramo v Ameriki. Minister za finance bo povedal natančne številke, koliko to garažiranje stanje, tudi zavarovanje.

Trenutno pa so v opciji tri možnosti: Eno je, da se avion zadrži v lasti Republike Slovenije in se ga da v večletni najem ali upravljanje slovenskemu operaterju, neke opcije so. Druga možnost je, da se ga dokapitalizira slovenskemu letalskemu prevozniku v obliki dokapitalizacije s stvarnim vložkom. In potem

je še tretja možnost, to je prodaja. Problem prodaje je, kot sem že prej povedal, da je trg padel in za ta avion ne bi dobili toliko, kot je ocena njegove vrednosti ali vsaj nadomestne vrednosti, ker je njegova tržna vrednost zdaj zelo nizka. Obstaja tudi ena podmožnost, da bi ta avion eventualno uporabljala Slovenska vojska, vendar sam tega ne bi pretirano komentiral.

Situacija je zdaj takšna, da bo Vlada na eni od naslednjih sej o teh treh opcijah razmislila, tudi komparirala stroške na uro uporabe takšnega aviona, primerjalno pač, katera opcija je. Potem se bo na tej podlagi odločila: najprej za javni razpis, če javni razpis ne bo uspel, potem eventualna dokapitalizacija s stvarnim vložkom. In o tem bomo pravočasno obveščali javnost.

Gospod minister pa bo predstavil finančne učinke.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister za finance, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani! V skladu z odločitvijo, da se letalo garažira, so nastali naslednji stroški: 7.300 dolarjev na mesec stane samo garažiranje, 35.651 dolarjev in 77 centov stane zavarovalnina, ki bo potekla 5. junija, ostali stroški in stroški ekipe, se pravi, letalska karta, bivanje, pregled in taksa, so skupaj znesli toliko, da je skupen znesek, preračunano v evre, 110.309 in 58 evrov za prvo polovico leta. Do takrat naj bi se našla rešitev, tako da bi potem letalo šlo zopet v uporabo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK: Ne bom polemiziral z generalnim sekretarjem, mislim, da 8. 12. 2008 nisem sedel v vladni palači, ampak vi, ker ste rekli, da je 8. 12. 2008 prišel odgovor o odpovedi te zadeve. Vlada Janeza Janše pa je od tam odšla, kot vemo, v mesecu novembru. Torej, ni bilo možno.

V zvezi s tem ostaja nekaj dejstev. Dejstev je, da je 27 milijonov dolarjev izjemna cena. Ostaja tudi dejstvo, da je 125.000 dolarjev cena najema, ki Sloveniji in njenemu proračunu ni prinesla zelenih učinkov po zgrešeni investiciji kot taki, če tisto sploh zanemarimo. Dejstvo je, da je v tem času bilo plačanih 7,5 milijona dolarjev in nič več. Ostaja tudi dejstvo, da je država skozi ves ta čas - izjema je seveda obdobje prejšnje vlade, ko je letalo bilo v zakupu, torej tistega letala v tistem času ni bilo možno prepeljati nazaj - država in njen proračun izgubila izjemno izjemno veliko.

Bojim pa se, da nastaja še eno dejstvo, da ste imeli 22. januarja na mizi vse tiste možnosti, o katerih ste vi govorili,

gospod generalni sekretar, torej oddaja v najem, Adria in tako dalje. Vsa ta dejstva obstajajo. Ampak lahko bi se bili že odločili. Očitno se boste odločili čez 6 mesecev, za kolikor je sklenjena pogodba. V teh 6 mesecih pa bomo plačevali še tisti znesek, ki ga je finančni minister omenil, pomnožen s 6.

Zato vas sprašujem:

Zakaj tako odlašanje? Zakaj ne hitrejše reakcije Vlade na tem področju, ki bi imele bolj pozitiven učinek na proračun? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod finančni minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Znesek 110.309 je za celotno polovico leta. Mi pričakujemo, da bo prišlo na trgu do otoplitve in da bo v tem obdobju v nekaj mesecih moč najti tako rešitev, da se bo lahko letalo plasiralo naprej na način, da bo vračalo stroške amortizacije. Po teh stroških je bilo tudi dano v najem, tako da mislimo, da se bo na koncu ta investicija vendarle izplačala, ne glede na to, da gre za zelo zahtevno investicijo, ker je to izjemno kakovostno letalo, ki omogoča čezatlantske prelete.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod generalni sekretar Vlade.

MAG. MILAN M. CVIKL: Hvala lepa.

Rad bi samo glede te navedbe gospoda državnega sekretarja Gorenaka povedal, da ni res, da se prejšnja vlada ni zavedala tega vprašanja, konec koncev v primopredaji med mano in generalnim sekretarjem gospodom Predaričem je to bila ena od točk. Vprašal sem ga, kaj so pa naredili v zadnjih štirih letih, da bi problem odpravili, razen da so trpeli izgubo v državnem proračunu, za katerega govorite. In odgovor je bil, da ničesar.

Zato je sedanja vlada po nastopu 21. novembra in potem po prvi seji takoj oblikovala delovno skupino. Opcije niso tako enostavne, kot si vi mislite. Gotovo bi bilo nekaj, če bi mi takoj doopremili letalo, kar se ni naredilo v štirih letih, bi bilo treba skoraj milijon evrov investirati v doopremljanje aviona zato, da se ga pripelje čez Atlantik. S tem bi izgubili možnost razpisa na največjem trgu falconov 2000 X oziroma podobnih poslovnih letal - govorimo seveda o ameriškem in azijskem trgu. Tako ta zadeva ni tako enostavna, tudi teh sto deset tisoč evrov vključuje nekatere stroške, ki bi nastali v vsakem primeru. Če bi avion že bil v Sloveniji, bi ravno tako bilo zavarovanje. Naj vam povem, da je zavarovanje aviona sklenjeno pri slovenski zavarovalnici.

Tako bi ti nekateri stroški nastali v vsakem primeru. Edini odvečen strošek, če lahko tako rečem, je trenutno strošek garažiranja v Združenih državah, vendar smo ocenili, da je štirideset tisoč dolarjev polletnega garažiranja ceneje kot preprečiti možnost, da bi na razpisu za oddajo aviona v najem bili omejeni samo na evropski trg, ki je, kot je poznano, veliko manjši, kot je severnoameriški in azijski trg.

Mi bomo šli naprej z razpisom, če razpis ne bo uspel po pogojih razpisa, potem bosta sledila naslednja dva koraka. Kot sem rekel, na tej podlagi primerjave urnih postavk, stroškov v kateri koli od teh opcij se bo Vlada odločala racionalno in učinkovito. Obžalujem pa, da se je zgodilo veliko prepozno.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, želite predlagati razpravo?

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Samo bi prosil, če me ne prekinjate.

Gospod generalni sekretar, najprej ste rekli, da je 8. 12. bila še Janševa vlada, zdaj ste mi rekli, da sem državni sekretar. Jaz nisem državni sekretar, ampak sem poslanec v Državnemu zboru.

V skladu s tem, gospod podpredsednik, je bil tudi odgovor. Te številke, ki jih navajate, lahko v časopisu preberem; jaz bi pa rad kaj več kot to. Zato predlagam, da tudi o odgovoru generalnega sekretarja opravimo razpravo v skladu z 264. členom pa damo tudi generalnemu sekretarju možnost, da bolje pogleda številke, pa kdaj je kje kdo bil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri. Naslednja ima poslansko vprašanje gospa Renata Brunskole, postavila ga bo ministrici za kulturo. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni vsi prisotni, predvsem predstavniki Vlade, drage kolegice, kolegi! Grad Gradac v Beli krajini leži na območju med vsemi tremi belokranjskimi občinami, torej Metliko, Črnomljem in Semičem, zgrajen je bil v 13. oziroma zgodnjem 14. stoletju. Grajski kompleks skupaj z grajskim parkom je bil leta 1997 z odlokom Republike Slovenije razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Na podlagi Zakona o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini, ki je bil objavljen v Uradnem listu v letu 1999, je grad Gradac prešel v last Republike Slovenije. Z njim po zakonu upravlja Ministrstvo za kulturo, ki je po predstavitvi načrtov krajanom Krajevnne skupnosti Gradac in Občini Metlika pred dvema letoma že naročilo izdelavo projektne dokumentacije za

prenovo tega gradu. Ta projekt so na ministrstvu načrtovali prijaviti na razpis Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj za pridobitev evropskih sredstev s predvidenim financiranjem investicije 85% evropska sredstva in 15% Ministrstvo za kulturo. Oktobra 2008 je Občina Metlika na pobudo Občinskega sveta občine in krajanov Krajevne skupnosti Gradac na Ministrstvo za kulturo nasloвило vprašanje glede morebitnih investorjev ter kdaj bo pridobljeno gradbeno dovoljenje za obnovo gradu, ki je v lasti države. V odgovoru Ministrstva za kulturo je bilo navedeno, da se je oglasilo kar nekaj potencialnih investorjev, ki so jih zanimali vsi gradovi v lasti Republike Slovenije. Predvidoma konec leta 2008 pa naj bi bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje.

Vprašam vas, gospa ministrica: Kakšni so načrti in terminski plan obnove gradu Gradac v Beli krajini, morebiti tudi še ponovno s pomočjo evropskih sredstev ali kulturnega tolarja? Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospa ministrica za kulturo. Prosim.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala za vprašanje. Niste edini, ki imate takšne težave, in ni samo ta grad tisti, ki ministrstvu in državi pa tudi lokalnim skupnostim povzroča ogromno skrbi. In problemov zaradi tega, ker imamo izjemno bogastvo, nimamo pa resursov, mnogokrat ne načinov kaj šele praks, da bi vse to spravili v življenje. Nekaj tega je bilo narejenega v preteklosti, ampak nekateri gradovi, v katere je država vlagala že pred, recimo, desetimi, petnajstimi leti, se tisti vložki sedaj že podirajo, ker gre redko za celovite obnove. Človek bi želel, da bi se Ministrstvo za kulturo ali kakšen drug sektor enostavno spremenil v najboljšo agencijo za nepremičnine, ki bi znala poiskati tako najemnike, upravljavce in tudi zagotavljati vsebino. In če kaj, se zavedam pomanjkljivosti, težav, nezadovoljna sem zaradi tega. In tudi vaš primer, izjemen, krasen grad, v preteklosti je bilo dogovorjeno, da bo šlo za obnovo. Našle so se krasne oziroma sedaj se obnavljajo krasne baročne in klasicistične freske. Rečeno je bilo tudi v preteklosti, da se bo projektno obnavljalo grad. Z zakonom o zagotavljanju nekaterih nujnih programov na področju kulture je, mislim, da milijon 321 tisoč evrov rezerviranih za to. Ampak vemo, da gre tu že za rep zakona, to se pravi, za tisti del prejemkov, ki jih nismo mogli v preteklosti uresničiti, kar pomeni, da gre res za problem. In vi ste v občini pomagali s tem, da je bilo - govorim o tem, kaj je bilo v preteklosti narejenega, da se bo pomagalo najti upravljavce oziroma najemnika, ki bo prevzel možnost, da se bo z evropskimi sredstvi, kot pravilno ugotavljate, in 15% deležem države to obnavljalo.

Res je hudo, ko vidimo, da denar tam je, v Evropi, in da tu ni možnosti, da bi se ga vzelo. Jaz se še bolj bojim, da bo to vedno težje, ker ni samo ta primer, ampak so številni drugi. Rihenberg, obstaja nek kupec, nezaupanja glede tega, da bi sedaj kar nekdo kupil nek grad, je ogromno med ljudmi. Želijo imeti prostore za javni interes. Ta javni interes je treba potem vzdrževati naprej - če že govorimo, recimo, o predpostavki, da bi bila vlaganja dana in narejena. Čas v tem trenutku ni na naši strani. Kot pravim, čas, zaradi tega, ker še tistih nekaj vlagateljev, ki so mogoče bili, izginjajo. Mogoče se pojavi kakšen špekulant več, ki za nizka sredstva to kupi in potem pričakuje, da bo lokalna skupnost ali pa država enostavno dolžna to narediti.

V tujini imamo krasne prakse, res krasne, ampak imamo tudi ekonomsko močne države, ki so te prakse lahko uveljavile. Če greste v Španijo - veriga hotelov. No, tudi vaš grad oziroma naš skupni grad je bil predviden za hotelske usluge. In kot vemo, je bilo 174 tisoč v tem primeru že iz strukturnih sredstev počrpanih za pripravo dokumentacije. Sedaj je pač potreben najemnik. Kot pravim, izjemna praksa v Španiji z verigo dostopno, visoko kakovostnih hotelskih uslug v starih gradovih, ki so oživel in so dejansko kot neka Trnuljčica. V Sloveniji pač so neke tudi gospodarske družbe obnovile, govorim o primeru grada Otočec kot o zelo dobrem primeru vzdrževanja koristnega z dobrim, mnogo teh primerov pa na žalost še spi.

In kot pravim, če kaj, potem se bomo tukaj potrudili, da bi to popravili, uredili. Ampak tu je treba imeti mnogo menedžerjev v kulturi, ekonomistov, ki jih ni, pa tudi kakšno možnost za zaposlovanje, ki je tudi nimamo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Renata Brunskole, prošnja za dodaten odgovor.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. To vprašanje sem vam postavila kot poslanka Državnega zbora zato, ker namreč na tem območju, v Beli krajini, je pobuda tudi ostalih belokranjskih občin. Namreč, v neposredni bližini, manj kot kilometer stran, verjetno 800 metrov stran, je tudi športno letališče, kamor bi lahko takšni petični gostje, ki se na takšen način tudi v prometu gibljejo, imeli možnost priti. Na drugi strani pri pripravi prostorskih načrtov vseh treh belokranjskih občin je tudi igrišče za golf in ostala infrastruktura.

V tej smeri torej vidimo tudi vsi trije belokranjski župani - in tudi širše, Turistična zveza Slovenije - možnost v povezavi tako s kolesarskimi potmi, reko Kolpo, ki je na celotnem tem območju vse do Kočevja oziroma Kostela in še dlje. Na drugi strani, ker gre za vinorodna območja, je to tak potencial, pa v

povezavi s tem, o čemer smo tudi danes veliko govorili, da je v Beli krajini zagotovo nekaj sto ljudi ostalo brez dela v zadnjih mesecih. Tudi tukaj vidimo možnost; na drugi strani pa v pristojnih odborih govorimo o nečrpanju oziroma ne v celoti izkoriščenih evropskih sredstev. Zato sem se tudi odločila, tudi na pobudo ostalih ljudi, da vam postavim to vprašanje. Sicer pa hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa. Računam na vašo pomoč, če vas naslavljam z gospo županjo, in tudi ostalih vaših kolegov in kolegic v okolici. Kulturna dediščina je draga. Lahko je zgraditi objekt, ki ne potrebuje pozorne gradnje in velikih investicij, ampak to je njen prestiž in to je njena prednost. Edino, kar lahko rečem, je to, da velja sestaviti vse energije skupaj. Konec koncev, vse kar ste sami našteali, so tisti cilji, ki jih Evropa podpira. In vsi pogoji so tukaj dani. In bi jih morali vsi skupaj zgrabiti in jim s pomočjo tudi ministrstva, ki mora poiskati boljše možnosti. Priznam - recimo grad Borl, vaš kolega me je zadnjič tudi pobaral okrog tega vprašanja. Ministrstvo je iskalo najemnika, da bi se za denar, ki je tudi rezerviran, lahko na nek način vrnile vsebine in popravil oziroma rekonstruiral ta grad. Ampak, kje bomo dobili takšnega najemnika, ki bo vendarle utesnjen v neka pravila, ki jih postavlja država - zaradi tega, ker je cena zanj, recimo, prehuda. Pa ne finančna, ampak neke določene omejitve. Če mu danes postaviš in obljubiš, da bo država bo obnovila grad čez 5, 6 let, dajte sedaj neko aro in potem boste lahko s tem upravljali. Saj ni garancij! Jaz razumem tudi, mogoče ali bodoče potencialne najemnike, da imajo s tem težave. Skratka, treba je pač stvari vzeti bistveno bolj strokovno in z mnogo več ekonomske in tudi pragmatične računice, ki pa je nimamo; tudi izkušenj tukaj nimamo. To je žalostno ali kar hudo, ker konec koncev raziskav je bilo mnogo, pameti je bilo kar mnogo, teorije je dosti, prakse pa na žalost premalo. Časi, ki prihajajo, kot pravim, pa niso naklonjeni, da bi se ta nekako bogatila. Na žalost.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Prosim gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala za ta odgovor.

Namreč, zakaj sem še dodatno o tem spraševala - zato, ker sami Belokranjci, tudi tiste, ki živijo v tujini, razmišljajo o tem - nekateri, ki imajo sredstva, da bi morebiti tukaj prispevali, dali svoj delež v ta grad. Vendar, dokler je grad v

takšnem stanju, pa tudi ostali gradovi v Sloveniji, dokler niso vsaj takšni, da se ve, da ne bo ta grad tako rečeno "skupaj padel", je težko dobiti vsaj enega resnega investitorja. Na drugi strani pa gre tudi za to - če grem na ta konkreten primer: o zgodovini je bila tukaj od partizanske bolnišnice do oficirske šole, potem je bila po vojni šola za težko vzgojljive mladostnike. Nekaj časa je bila tukaj tudi kmetijsko-gospodinjska šola. Vem, da je bila notri vinoteka. Zakaj to govorim? Torej, za sam grad ni nujno, da je samo hotel, morebiti je lahko tudi kaj drugega, za kar bi ga lahko uporabili.

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Renata Brunskole, odgovor ni več mogoč. Lahko bi edino predlagali razpravo o odgovoru ministrice na naslednji seji. Tega niste storili. Jaz računam in mislim, da ne zavestno in namenoma, drugič pa pazite.

Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsedujoči. Kolegica Brunskole je zlorabila Poslovnik in poslansko vprašanje, da je tretjič nastopila brez proceduralnega predloga, ki ga ni zahtevala in mislim, da ga tudi ni nameravala zahtevati. Šlo je za določen EPP, željo po nastopanju. Dolžni ste, ne da jo rešujete, ampak jo opozoriti na zlorabo Poslovnika. Odločno protestiram proti takim zlorabam. Vi ste tako izkušen poslanec, da ste to zaznali in bi morali, tudi če gre za poslanko iz vaših vrst, poslanko opozoriti na zlorabo. Sedaj dodatnih pojasnil poslanke ni možno. Morate jo pa opomniti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Jerovšek. .../Oglašanje iz klopi./ Samo trenutek, da gospodu Jerovšku povem. Jaz sem gospo Renato Brunskole opozoril, da je ravnala v nasprotju s Poslovnikom. Opozoril sem jo, ko je končala razpravo. Zakaj? Ker ima čas za predlog in obrazložitev 3 minute. In tudi pred tem vašim kolegicam in kolegom je predsedujoči vedno pustil, da so dve minuti in pol govorili in jih potem opozoril, da naj, prosim, pripravijo konkreten poslovniški predlog. Ni nobenega razloga za slabo voljo, gospod Jerovšek. Vse je bilo korektno..../Oglašanje iz klopi./ Tudi vas bom v bodoče opozarjal šele po dveh minutah in pol in nobenega razloga ni, če smo na to opozorili gospo Brunskole. .../Oglašanje iz klopi./ Nimate več besede. .../Oglašanje iz klopi./ Če bo res proceduralno, gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Tukaj bi se želela javno, gospod podpredsednik Državnega zbora in ministrski zbor, ki je tukaj zbran, in kolegice in kolegi, javno opravičiti. Zagotavljam

pa vam, da ko bom poslanka Državnega zbora toliko let kot gospod kolega Jerovšek, zagotovo takšne napake ne bom storila. Se opravičujem! Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Renata Brunskole, hvala za opravičilo, vendar to ni bil proceduralni predlog. Bili ste prijazni, vendar ste zlorabili Poslovnik tudi tokrat. Gospod Jerovšek, vas pa lepo prosim, če nehate govoriti med sejo.

Naslednja, ki ima poslansko vprašanje je gospa Eva Irgl. Postavila ga bo ministru za delo, družino in socialne zadeve, verjamem, da v skladu s Poslovnikom.

EVA IRGL: Najlepša hvala. Spoštovani minister za delo, družino in socialne zadeve! V petek je Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti med drugim obravnavala tudi pismo več upokojenih častnikov nekdanje agresorske JLA v zvezi z njihovimi zahtevami po pokojninah. Seveda je to pismo upravičeno sprožilo buren, predvsem pa izjemno negativen odziv v celotni slovenski javnosti. Sama se tudi ne morem znebiti občutka, da je to pismo nastajalo v sozvočju z izbrisanimi in tudi z njihovimi zahtevami po odškodninah. To pismo je bilo namreč v javnost poslano v natančno določenem času in s čisto določenim namenom - pristaviti lonček. Se pravi, če lahko dobijo izbrisani odškodnine, potem lahko tudi tisti, ki so sicer sodelovali v agresorski JLA, dobijo morda tudi pokojnine.

Prav nedojemljivo je, kaj se je v vseh teh sto dneh vladanja te nove vlade dogaja v Sloveniji! Ukvarjamo se z izbrisanimi in njihovimi odškodninami, ukvarjamo se s pokojninami nekdanjih častnikov agresorske JLA; se pravi, ukvarjamo se z ljudmi, ki so se pred sedemnajstimi leti enostavno požvižgali na to državo. Prav nič jim ni pomenila pred sedemnajstimi leti, danes pa tisti ljudje od te države terjajo eni odškodnine, drugi pokojnine.

Na podlagi vsega tega navedena vas zato, spoštovani minister, sprašujem naslednje: Ali pripravljate kakšne normative ukrepe oziroma spremembe zakona v zvezi z urejanjem pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja nekdanjih vojaških zavarovancev? Zanima me: Kaj nameravate v primeru upokojenih častnikov nekdanje agresorske JLA storiti v zvezi z njihovimi zahtevami po pokojninah. Že vnaprej se vam zahvaljujem za vaš odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod minister za delo, družino in socialne zadeve.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana poslanka.

Kot veste, je področje vojaških pokojnin Republika Slovenija sistemsko uredila z Zakonom o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja bivših vojaških zavarovancev leta 1998. Gre za prevzemanje odgovornosti iz zavarovanja po kriteriju pripadnosti zavarovane osebe, ki je bodisi državljanstvo ali pa stalno prebivališče. Do pravic pa niso upravičene osebe, ki so sodelovale v agresiji zoper Republike Slovenije.

Do uveljavitve tega zakona so se bivšim vojaškem zavarovancem izplačevale akontacije vojaških pokojnin po vladnem odloku. Ker nekateri niso bili upravičeno do akontacij, so na Ustavno sodišče vložili pobudo, saj skladno s 15. členom tega zakona kljub izpolnitvi pogojev za upokojitev niso mogli pridobiti pokojnine za nazaj pred letom 1998, ko je bil ta zakon sprejet. Ustavno sodišče je menilo, da je to v nasprotju z ustavo, zato je bila neustavnost odpravljena z novelo zakona leta 2006. Tem osebam pa so bile naknadno izplačane pokojnine za nazaj, nekaterim tudi za obdobje sedmih let. Skupina bivših častnikov nekdanje JLA navaja zdaj v svojem pismu in zahtevah več ustavnih odločb, ki so bile izdane v posamičnih sporih v postopku ustavne pritožbe in ki se nanašajo na 6. in 7. člen omenjenega zakona. Navedena člena obravnavata odmero vojaške pokojnine, ki se razlikuje po tem, ali je bila upravičencu izdana odločba vojaškega nosilca v Beogradu. Če mu je bila, se mu pokojnina odmeri v razmerju ena proti ena. Če ni bila izdana odločba, pa se upravičencu odmeri vojaška pokojnina v pavšalnih zneskih glede na način oziroma razred, ki ga je imel vojaški zavarovanec po vojaških predpisih. Mnenja sodišč v omenjeni tematiki, ker gre za pritožbe na sodišča, naj bi bila po mnenju Ustavnega sodišča Republike Slovenije napačna. Zato je Ustavno sodišče vse zadeve vrnilo ponovno v odločitev nižjim sodiščem. Skratka, gre za dokaj nejasno pravno situacijo. Vse novoizdane odločbe nižjih sodišč, kar jih je pač bilo, smo izvršili v skladu z izrekom sodišč.

Prav tako častniki - to je njihov drugi argument - omenjajo Zakon o ratifikaciji sporazuma o vprašanih nasledstva, ki velja od junija 2004 in ki v prilogi E ureja vprašanje pokojnin. Na podlagi 7. člena te nasledstvene uredbe naj bi s tem sporazumom skupaj z vsemi kasnejšimi sporazumi dokončno uredili vse medsebojne pravice. Vendar sodimo, da glede na to, da je zakon, ki ureja pokojnine vojaških oseb, to zadevo že uredil, zato sklicevanje na nasledstveno zakonodajo ni ustrezno.

Na podlagi vsega tega zaključujemo, da je vprašanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja sistemsko in normativno ustrezno urejeno, zato posebnih normativnih ukrepov v zvezi s tem ne načrtujemo, saj zaenkrat za to ni izkazana potreba. Možno pa je, da glede na številne spore pride do dodatnih argumentov in situacij, ki jih bo treba ponovno presojati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Eva Irgl, prosim.

EVA IRGL: Spoštovani minister, jaz sicer nisem v celoti zadovoljna z vašim odgovorom, predvsem zaradi tega, ker imam občutek, da se izmikate mojim vprašanjem. To pomeni, da iščete neke rešitve, kako bi ugodili tem zahtevam, kar pa je po mojem mnenju popolnoma nesprejemljivo, ampak dodatnega vprašanja vam ne bom postavila, mogoče na naslednji seji. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Eva Irgl, tudi vi ste zlorabili Poslovnik, ker če se ponovno javite, se javite zato, da prosite za dopolnilni odgovor. Glede na to, da zahteva gospod Jerovšek od mene, da sem zelo natančen, sem bil dolžan to prijazno povedati. Hvala lepa. Naslednji bo poslansko vprašanje postavil gospod Silven Majhenič ministru za pravosodje. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, ministri! V Zavodu za prestajanje kazni zapora na Dobu je direktor Jože Podržaj aprila 2008 ustanovil komisijo, ki ji je naložil, da preveri ustne navedbe in pritožbe obsojencev na postopke paznikov za leti 2006 in 2008. Komisija je opravila razgovore s 16 obsojenci in 24 pazniki ter dne 7. 7. 2008 izdala poročilo o ugotovitvah navedb obsojencev glede eventualnih nepravilnosti pri ravnanju paznikov. Omenjeno poročilo je nekdo poslal medijem, časopis Slovenske novice pa je objavil vse domnevne krivce s polnimi imeni in priimki ter jim tako storil nepopravljivo krivico. Pazniki so bili tako javno obtoženi in medijsko obsojeni, čeprav jim krivda ni bila dokazana, saj ni šlo za disciplinske postopke, temveč za neko ugotavljanje za nazaj. Kasnejši predzakonski in disciplinski postopki so ovrgli večino obtožb na račun paznikov, zato sumim, da je bilo javno linčanje paznikov le za dnevno-politične potrebe, saj je direktor Zavoda za prestajanje kazni zapora, Dob gospod Jože Podržaj v tem času kot vodja stranke Zares za Dolenjsko in Belo krajino kandidiral za poslanca v Državnem zboru Republike Slovenije. Sprašujem ministra za pravosodje: Kako je mogoče, da se do sedaj še ni nihče javno opravičil prizadetim paznikom in preklical neresnične navedbe v medijih? Zakaj ni zahteval odgovornosti direktorja Zavoda za prestajanje kazni zapora, Dob gospoda Jožeta Podržaja in generalnega direktorja UX-a gospoda Tomaža Smoleta? Na kakšen način bo država povrnila paznikom stroške disciplinskih postopkov in odškodnine za duševne bolečine ter javno sramotitev v medijih? S 1. novembrom 2008 je pričela veljati novela Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki pa se jo uporablja le selektivno. Generalni direktor za izvrševanje kazenskih sankcij

gospod Tomaž Smole ni niti pričel z izdelavo predlogov sprememb podzakonskih aktov, njegov pravnik Aldo Carli pa je napisal le predlog sprememb ZIKS-a, kjer naj bi se ukinilo izvrševanje uklonilnega zapora v odprtih zavodih. Pazniki bi morali biti po novem veljavnem zakonu pravosodni policisti, vendar temu ni tako.

Tako je gospod Carli v predlog nujnih sprememb ZIKS-a napisal le, da se beseda "pravosodni policist" nadomesti z besedo "paznik".

Vprašujem: zakaj se regularno sprejeta in veljavna novela ZIKS-a ne izvršuje? Zakaj se spremembe ZIKS že trideset let poberejo gospodu Aldu Carliju, ki pri tem ne upošteva dognanj sodobne penološke teorije in prakse? Zakaj moti naziv "pravosodni policist"? Kaj misli minister storiti z generalnim uradom .../Opozorilni znak za konec razprave./..., ki je popolnoma neučinkovit in je prej ovira kot pa pomoč zavodom za prestajanje kazni? Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, imate besedo.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa za vprašanje.

Glede konkretnih postopkov zoper zaposlene v upravi naj najprej pojasnim naslednje; do teh postopkov je prišlo na osnovi obtožb zaprtih oseb. Proti tem, tudi v primeru če so obtožbe krive, ni mogoče sprožiti nobenih postopkov v skladu z določbami 21. člena Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim in ravnanju.

Drži, da je bil opravljen pogovor v okviru komisije s šestnajstimi obsojenci in štiriindvajsetimi pazniki, očitno je v obdobju prejšnje vlade na temu področju prišlo do resnega problema v temu zavodu. Rezultat je bil med drugim tudi ta, da je bilo enajst oseb naznanjenih s kazensko ovadbo pristojnim organom odkrivanja. Ti postopki so v teku, kajti organi za notranje zadeve so s svojim delom zaključili, zadevo predali v obravnavo pristojnemu tožilstvu, ki odločitve o tem še ni sprejelo. Zato bi vsakršna ocena pravilnosti ali nepravilnosti ravnanja v zvezi s tem bila v temu trenutku najmanj preuranjena. Sam pa tudi menim, da je v tem trenutku najpomembneje umiriti situacijo v zaporih z medsebojnimi razgovori in usklajevanji, ki potekajo izven formalnih postopkov, tudi izven disciplinskih postopkov. To kot minister za pravosodje tudi zelo intenzivno počnem. Prvi rezultati tega dialoga z zaposlenimi, ki so povezani v sindikatu, so tudi že javno znani.

Sicer pa drži tudi podatek, da so bili med drugim tudi zaradi tega odprtega dialoga in želje, da se situacija umiri, disciplinski postopki zoper 10 oseb ustavljeni, v enem primeru pa

so bile obtožbe dokazane in je javni uslužbenec zaprosil za prenehanje delovnega razmerja.

Vprašanja, ki ste jih izpostavili, se navezujejo še na eno pobudo. Šlo je za pobudo varuha človekovih pravic. Ta datira s 24. junija 2008. Šlo je za pobudo v zvezi z zatrjevanim nasiljem nad obsojenci in v zvezi s tem je bilo izdelano posebno poročilo, ki je bilo podano 7. julija 2008. Kako in zakaj je to poročilo prišlo v javnost - seveda tega jaz kot minister te vlade, ne prejšnje vlade, ne vem in zato, žal, tudi ne morem odgovorjati.

Ali bo prišlo do kakršnihkoli opravičil, je odvisno, prvič: od zaključka vseh postopkov, ki so še odprti, kar sem že omenil; in drugič: tudi od tega, če bo vzpostavljena večja stopnja medsebojnega zaupanja med zaposlenimi in vodstvom, za kar si ministrstvo prizadeva.

Glede vprašanja, ki se nanaša na izvrševanje Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, naj najprej povem, da se ta zakon, in tudi njegova zadnja novela, ki je bila uveljavljena 1. novembra 2008, izvršuje. Je pa nekaj težav, to je treba priznati, zlasti v zvezi s 13. členom tega zakona, ki se nanaša na izvrševanje dela v splošno korist. Tu so torej glavni problemi, pa še ti so povezani s tem, da je bila ta reforma v prejšnjem letu slabo načrtovana, da centri za socialno delo niso imeli ustreznih kadrovskih in finančnih virov in da je to zdaj z rebalansom proračuna zagotovila ta vlada.

Omenili ste tudi nekatere konkretne zaposlene v Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij, ki sodelujejo tudi s svetovanjem. Mislím, da zaenkrat Ministrstvo za pravosodje nima nobenih resnih konkretnih podlag za to, da bi zoper te zaposlene ukrepalo na način, da bi ugotovilo, da niso sposobni opravljati teh svojih strokovnih nalog. Tako upam, da vas ta odgovor zadovoljuje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister.
Gospod Silven Majhenič, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo. Poglejte, generalni direktor za izvrševanje kazenskih sankcij gospod Tomaž Smole ni niti začel z izdelavo predlogov sprememb podzakonskih aktov, njegov pravnik Aldo Carli pa je napisal le predlog sprememb ZIKS-a, kjer naj bi se ukinilo izvrševanje uklonilnega zapora v odprtih zavodi. Postavil je ponovno odločanje po ZIKS-u s subsidiirano uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku, kar pomeni vračanje nazaj, ko se bodo pazniki in drugi strokovni delavci ponovno začeli ukvarjati z brezplodnim administriranjem, namesto da bi se ukvarjali z zaporniki. Pazniki bi morali po novem veljavnem zakonu biti pravosodni policisti, vendar temu ni tako. Gospod Carli je v predlog nujnih sprememb ZIKS-a zapisal, da se beseda "pravosodni policist" nadomesti z besedo "paznik".

Nesprejemljivo in nedopustno od posameznikov, ki izražajo svojo voljo. Zakaj moti naziv pravosodni policist? Saj bi tako omogočili širši spekter in nalog dosedanjim paznikom, še posebej tistim, ki ne zmorejo več dela v zaporih. Toliko o pravni državi in pravosodnih policistih, ki so imenovani le v zakonu, katerega izvrševanje je politično zaustavljeno.

Gospod minister:

Zakaj se zakon ne izvaja? Hoče se ga spremeniti še preden je zaživel! Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, dopolnitev odgovora, prosim.

ALEŠ ZALAR: Ministrstvo za pravosodje med drugim v svojem normativnem programu za to leto načrtuje tudi spremembe Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, med drugim tudi zaradi nekaterih že ugotovljenih pomanjkljivosti do sedaj spremenjenih novel. In teh novel je bilo kar precej. Tisto, kar vam lahko zagotovim v tem trenutku, je, da bomo preverili tudi to pripombo o pravosodnih policistih, čeprav se ta trenutek zdi, da obstajajo precej različne interpretacije, kakšno vlogo naj bi ti pravosodni policisti pravzaprav imeli: ali naj bi se njihova vloga nanašala predvsem na opravila, ki se nanašajo na same zavode za prestajanje kazni, ali pa naj bi bile te pristojnosti širše in bi se močno povezale z delom zlasti kazenskih sodišč. Če bi se zgodilo to slednje, potem je to še razlog več za dodatno povečanje števila zaposlenih za ta namen. Vi pa veste, da imamo na tem področju že glede na sedanje funkcije uprave za reševanje kazenskih sankcij hude probleme, ker gre za izrazito kadrovska podhranjenost in sedaj Vlada te probleme rešuje tudi na ta način, da to kategorijo javnih uslužbencev izvzema iz varčevalnih ukrepov, zato da bi omogočila ustrezno prilagoditev kadrovskih načrtov. Ne glede na to pa vam lahko zagotovim, da bom kot minister poskrbel, da se v okviru teh priprav na novelo ZIKS-a ustrezno upoštevajo tudi utemeljena priporočila, ki ste jih izrekli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Naslednji bo vprašanje postavil gospod Matjaž Zanoškar ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi! Nekatero regije v Sloveniji so v času pred finančno perspektivo 2007-2013 iskale dodatne možnosti za svoj razvoj, iskale dodatne resurse za priključitev k razvitejšim regijam. Iz tega naslova je nastalo, da so mnoge regije v svoje regionalne razvojne programe umestile tudi razvoj

visokošolskih središč in financiranje njihove infrastrukture. Za pričetek in prve korake vsega tega so lokalne skupnosti v teh regijah prispevale precej denarja in materialnih sredstev za pričetek vseh pogojev za delovanje visokošolskih središč. Razlog za to je bil tudi v tem, da smo, ker smo videli v črpanju sredstev iz strukturnih skladov za neposredne regionalne spodbude tudi možnost, da pridobimo sredstva za pospešitev delovanja teh visokošolskih središč. No, razočarani smo bili prvič takrat, ko je bil razpis za ta sredstva v letu 2007, ko ni bilo možno črpati sredstev za razvoj visokošolskih središč, pač pa se je takrat Vlada oziroma je bil dogovor med Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Službo Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, da sredstva za pospeševanje visokošolskih regionalnih središč gredo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Od tu naprej smo v vseh regijah, kjer smo to načrtovali, pričakovali, da bo do tega razpisa končno prišlo in da bomo na tak način poskušali pospešiti tempo in dinamiko razvoja naših visokošolskih središč, za katere menimo, da so resurs, da so pogoj za uspešen razvoj regije.

Vsega tega do danes ni bilo, čeprav v tem trenutku lahko na spletnih straneh Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ugotovimo, da je operativni program za pospeševanje razvojnih potencialov tudi financiranje visokošolskih regionalnih središč, vključno z njihovo infrastrukturo.

Moje vprašanje je naslednje: Na kakšen način je možno črpati ta sredstva? Kdaj jih bo možno črpati za razvoj visokošolskih središč in za njihovo infrastrukturo? In: Kdaj lahko pričakujemo prvi razpis? Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni! Spoštovani zbor, spoštovani poslanec! V okviru teh gospodarsko-logističnih središč, ki so bila uvrščena v prejšnjem mandatu v resolucijo o nacionalnih razvojnih programih 2007-2013, naj bi delovali tudi tehnološki centri in centri odličnosti. In razvoj teh spodbujamo znotraj različnih prednostnih usmeritev z razvojnih prioritet pri evropskih strukturnih sredstvih. V prejšnjem mandatu se teh gospodarskih središč ni financiralo preko razpisov Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ampak preko Ministrstva za gospodarstvo. Visokošolska središča, ki jih omenjate znotraj teh središč, ki so ustanovljena oziroma znotraj teh nastajajočih ali pa zasnovanih gospodarskih središč, imajo druge vire financiranja, še posebej njihov izobraževalni del. Deloma so zasebni viri ali pa iz koncesij, ki so bile podeljene na primer tudi Visoki šoli za tehnologijo polimerov v Slovenj Gradcu. To

financiranje po koncesiji ureja uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov od leta 2004 do leta 2009. Z letošnjim letom se veljavnost te uredbe izteka in mi pripravljamo, bom rekel, spremembo oziroma novo uredbo, ki bo poskušala urediti to financiranje na nek trajnejši način. V kratkem bo oblikovana posebna široka delovna skupina, ki bo začela s tem zahtevnim delom javnega financiranja celotnega visokega šolstva.

Kar zadeva gospodarska središča smo se povezali že zaradi te dvojnosti, ki je v preteklosti potekala z Ministrstvom za gospodarstvo in to zdaj že dober mesec pripravljajo temeljito analizo dejavnosti in potreb regijskih in gospodarskih središč - so vključeni, hodijo na posvete, tudi predstavniki našega ministrstva so povabljeni zraven. Ta analiza bo ključna za to, da bomo na njeni podlagi usmerili spodbujanje raziskovalnega dela v teh gospodarskih središčih preko teh predvidenih programskih prioritetev oziroma prioritetenih ukrepov iz strukturnih sredstev. Tako bo preko teh razpisov, ki bodo pripravljani po in na podlagi te analize, nekje sredi leta po mojem pričakovanju, mogoče črpati ta sredstva. Medtem ko za izobraževalna dela teh visokošolskih ustanov pa bo ključna podlaga ostajala prej omenjena uredba, ki velja še v letošnjem letu in po njej poteka financiranje, za naprej pa pripravljamo novo uredbo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Naslednje vprašanje bo postavil gospod Miro Petek, ministru za promet.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči, vsem lep pozdrav.

Zgodba šentviškega predora je zagotovo še bolj živa, da je ni treba posebej obnavljati. Ne gre le za prekoračitev sredstev, ki so bila porabljena za gradnjo tega predora, gre tudi za sramotno izvedena dela, ki se odražajo v odpadanju ometa in stalnem zapiranju predora, saj je bil ne nazadnje ta predor tudi nevaren za vse udeležence v prometu.

Vsem, ki so delali v tem poslu, nosilec pa, kot vemo, je bil SCT, zagotovo ni mogoče reči, da so delo opravili dobro. Zagotovo pa lahko rečemo, da so pri tem poslu dobro zaslužili. Takšni posli izvajalcu pač prinašajo velik dobiček, gotovo pa ne prav lepih in velikih referenc. Zakon o javnem naročanju v dveh členih omogoča ukrepanje zoper tistega ponudnika, ki ima določene negativne reference. Gre za 42. in 77. člen tega zakona. Podobni členi so vsebovani tudi v Zakonu o javnem naročanju na področju transporta, poštnih storitev, investicij v vodno gospodarstvo in investicij v energetske objekte. Čeprav že ta 42. člen omogoča, da se iz postopka oddaje javnega naročila izloči tisto podjetje, za katerega je znano, da je pri kakšni investiciji s področja

javnih naročil naredila veliko strokovno napako - se doslej to še ni zgodilo. Zakonodaja omogoča, da so na področju cestne infrastrukture zaradi strokovnih napak ponudniki predhodno izločeni. Nam in javnosti pa ni znano, ali se je država oziroma Dars kot naročnik del te zakonodaje tudi držal oziroma te člene tudi uporabljal. V tujini je namreč dobro znano, da gre na teh področjih za nekakšno črno listo tistih izvajalcev, ki pri investicijah, ki so plačane z denarjem davkoplačevalcev, za določen čas ne morejo kandidirati na javnih razpisih. Tudi 77. člen tega zakona predvideva podobno črno listo ponudnikov z negativnimi referencami in naročnik lahko ponudnika izloči iz postopka, če ta predloži neresnična in zavajajoča dokazila. Zunaj postopkov javnega naročanja lahko tako ostane tri ali pet let.

Sprašujem vas, minister:

Ali in koliko je bilo primerov, ko se je uveljavil ta člen? In koliko podjetij ste doslej uvrstili na tovrstno črno listo? (Seveda, če obstaja.) In dalje: Ali napake pri gradnji šentviškega predora niso tako velike, da bi se SCT moral znajti na tej črni listi?

Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister za promet, izvolite, odgovor.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, podpredsednik.

Zakon o javnem naročanju res omogoča oziroma določa, "da se iz postopka oddaje naročila izloči kandidata ali ponudnika, če je ta storil veliko strokovno napako s področja predmeta javnega naročila, ki mu je bila dokazana s sredstvi, ki jih naročnik lahko utemelji." To je besedilo Zakona o javnem naročanju. Navedeni zakon torej naročniku trenutno ne omogoča, da bi ponudnika, ki sicer izpolnjuje zahtevane reference, izloči iz postopka javnega naročanja oziroma ne omogoča črnih list, če ni dokazano, da je takšen ponudnik storil strokovno napako. Omenjena zakonska določba je bila po mnenju strokovnjakov s področja javnega naročanja problematična, saj naročniku ne daje pravih oprijemljivih kriterijev, na podlagi katerih bi ta lahko opredeljeval in pa tudi kasneje uveljavljala negativno referenco. Čeprav zakon tega ne določa eksplicitno, menijo, da bi po veljavni zakonodaji kot dokazilo odgovornosti veljala pravnomočna sodna odločba, iz katere bi bilo razvidno, da je ponudnik storil strokovno napako. Dars d.d., ki je v postopkih oddaje javnih naročil v zvezi z gradnjo avtocestnega omrežja nastopal kot naročnik, je potem, ko je v šentviškem predoru odpadel protipožarni omet, nemudoma dal Ministrstvu za finance pobudo, da se določila Zakona o javnem naročanju spremijo tako, da bodo zagotovljene pravne podlage, ki bodo omogočale oblikovanje list

ponudnikov z negativnimi referencami in na način, ki bo v praksi izvedljiv. Vsekakor pa za negativne reference ne bo zadoščal zgolj sum, da je bila storjena napaka. Do tovrstne spremembe Zakona o javnem naročanju Dars v novejših razpisih poleg referenc, da je bilo delo opravljeno oziroma nek objekt zgrajen, zahteva tudi izjave investitorjev, pri katerih so bile pridobljene konkretne reference, da je bilo delo opravljeno kakovostno in da je bil investitor zadovoljen z odzivnostjo izvajalca v primeru odprave morebitnih manjših napak.

V konkretnem primeru odpadlega protipožarnega ometa v predoru Šentvid je Dars zaradi nekakovostne izvedbe sprožil postopek za unovčenje bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. Tako je 12.11.2008 NLB kot garantu v skladu z zahtevami iz garancije predložil izvidnik garancije. SCT pa je na sodišče vložil predlog za izdajo začasne odredbe, s katerim je zahteval prepoved izplačila iz naslova unovčenja bančne garancije, čemur je sodišče ugodilo. Dars je zoper sklep o zavarovanju pravočasno ugovarjal. V nadaljevanju je SCT vložil še tožbo v zvezi z unovčenjem bančne garancije, Dars je pa podal odgovor na tožbo. Trenutno poteka postopek pred sodiščem prve stopnje tako v zvezi z ugovorom zoper sklep o zavarovanju kot seveda tudi s tožbo in ogovorom na tožbo.

V zvezi z vprašanjem, ali bo ministrstvo pripravilo črno listo za tiste izvajalce, ki v svojih ponudbah navajajo zavajajoča in neresnična dokazila, pa je treba opozoriti, da vsak ponudnik nosi polno odgovornost za resničnost svojih izjav, v nasprotnem primeru je sankcioniran. Zavajajočim ponudbam pa se je mogoče izogniti tako, da se v razpisni dokumentaciji vse zahteve navedejo kar se da določno, tako da ponudnik od njih ne more odstopiti. Ministrstvo za promet bo v okviru nadzora nad naročnikom Dars še naprej vztrajalo, da ta v največji možni meri uporabi zakonske instrumente za izločanje strokovno neprimernih ponudnikov, če pravni red to dopušča. Sicer pa si bomo v sodelovanju z Ministrstvom za finance prizadevali, da bo Zakon o javnem naročanju čim prej spremenjen, tako da bodo negativne reference določneje opredeljene in da bo s tem naročniku dano tudi več možnosti, da jih uveljavi v praksi.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala, minister, za vaš odgovor. Žal ne morem biti s tem odgovorom povsem zadovoljen. Prosil bi vas, če mi v naslednjem odgovoru odgovorite, kdaj boste prišli pred parlament s to spremembo zakona. Ali bo to v letošnjem letu, ali v tem mandatu? Sicer pa, zakaj sploh to vprašanje o tej tako imenovani črni listi? Seveda ne zato, da bi bil škodoželjen ali

privoščljiv. Pri gradnji državnih cest gre pač za državni denar ali državne garancije in država mora vzpostaviti nek sistem, da bo gradnja hitra, učinkovita in razmeroma poceni, ne pa tudi cenena. Slovenska oblast je v preteklosti precej rada pokleknila pred gradbenimi lobiji. Spomnite se, ko je bil predsednik Vlade dr. Janez Drnovšek, so bile dopuščene legalizacije nekaterih podražitev od predvidenih investicijskih načrtov kar za 50%. Spomnimo se predora Golovec in celotnega odseka te avtoceste. Ta odsek s predorom Golovec je bil dražji za 100%. Podobno kot pri Šentvidu je bil tudi pri Golovcu izvajalec del SCT. Evropska komisija je pred leti naročila študijo, iz katere je razvidna povprečna cena štiripasovnic v Evropski uniji oziroma v petnajsterici. Ta znaša 6,8 milijona, v Sloveniji pa znaša en kilometer avtoceste 12,5 milijona. Torej so na tem področju možnosti za velike prihranke.

In, minister, prosim, da odgovorite tudi na ta vprašanja, predvsem pa na tisto, kdaj boste prišli pred Državni zbor s spremembo zakona. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite, gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, podpredsednik. Kar se je dogajalo v predoru Šentvid, se je dogajalo še, če se spomnite, v mandatu vaše vlade. In te spremembe, ki ste jih danes opisali, ste verjetno začutili že takrat, da jih bo treba vložiti. Naša vlada bo to naredila letos. Mi smo namreč v okviru ukrepov za zmanjšanje stroškov materialno-tehničnih pogojev za delovanje organov državne javne uprave sprejeli zavezo, s katero smo se dogovorili, da Vlada Republike Slovenije naloži Ministrstvu za finance in Ministrstvu za javno upravo, da pripravita spremembe zakona o javnem naročanju in zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju ter področju poštnih storitev, da se poveča konkurenčnost, gospodarnost, učinkovitost pri oddaji javnih naročil, predvsem pa pri morebitni objavi naročil nižje vrednosti na spletu, tudi združevanju naročil in obveznem osnovnem izobraževanju uslužbencev in drugih spremembah, ki bodo povečale gospodarnost in učinkovitost javnega naročanja. Ocenjujem, da bo Vlada poslala v parlament te spremembe v letošnjem letu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Gospod minister, vidim, da imamo še marsikaj povedati okoli te problematike, zato na osnovi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam

Državnemu zboru, da izglasuje pobudo, da se na naslednji seji razpravlja o odgovoru gospoda ministra na zastavljeno vprašanje. Mislim, da bomo s tem ugodili tudi ministru, ker bo imel več časa, da bo lahko pojasnil ta vprašanja. Pri tem projektu, projektu izgradnje avtocest, hitrih cest, ki presega celoten slovenski letni proračun, moramo biti še posebej občutljivi. Po nekaterih ocenah gre za 10 milijard evrov, z vzdrževanjem avtocest in teh državnih cest pa gre za obdobje do leta 2022 za okoli 13 milijard evrov denarja. Mislim, da je to vprašanje pomembno in ga je potrebno odpreti tudi na plenarni seji Državnega zbora. Cene gradnje slovenskih avtocest letijo v nebo. Poleg tega pa izvajalci ta dela opravljajo zelo slabo. Za vse to pa so konec koncev nagrajeni še z novimi in dodatnimi posli. Predlagam, da na naslednji seji Državnega zbora odpremo ta vprašanja in se o tem temeljito pogovorimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Petek. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru poslanskih vprašanj.

Besedo za poslansko vprašanje ima besedo gospod Franc Bogovič. Vprašanje bo postavil ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani predsedujoči, cenjeni ministri in ministrice! Spoštovani kolegice in kolegi! Kot je bilo že rečeno, naslavljam ustno vprašanje gospodu ministru za kmetijstvo, nanaša pa se na izplačevanje subvencij kmetom.

Vse kaže, da se bo letošnje leto ponovila praksa, da bo Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja izplačevala subvencije pozno. Tako se zgodba iz leto v leto ponavlja. Medtem ko v sosednjih deželah, kot sta Avstrija, Madžarska, izvedejo izplačila, ki pripadajo za tekoče leto do konca tistega leta, pri nas običajno pride do teh obljub, da bo to blizu novega leta ali takoj po novem letu, nakar pride zaradi različnih razlogov, da se ta izplačevanja zavlečejo vse do pozne pomladi, včasih tudi do zgodnjega poletja. Danes, kot vemo, se nahajajo vsi segmenti gospodarstva v krizi. Prav tako je top kriza doletela kmetijsko panogo, čeprav se o tem manj govori in mogoče ni tako izpostavljena. Je pa cela vrsta zadev, ki so povezane z živilsko predelovalno industrijo in s tem povezanimi cenami mleka, mesa in pa tudi z zelo dragimi mineralnimi gnojili, ki še posebej izstopajo. In zopet se, kot sem že dejal, nahajamo nekje na obrobju tega zanimanja, kljub temu da vsi težimo k čim večji samooskrbi s prehrano in s kmetijskimi artikli.

Zato ministru za kmetijstvo, ki je tudi sam omenil v teh pogovorih, ki smo jih imeli pred nastopom mandata, opozoril na to

zadevo in je tudi obljubil pomoč in apeliral za hitrejše izplačevanje subvencij za leto 2008, postavljam vprašanje:

Koliko subvencij je že izplačanih? Koliko kmetijskih gospodarstev je do današnjega dne že prejelo izplačilo za leto 2008 in tudi kakšen je bil znesek teh izplačil? Koliko subvencij še mora biti izplačanih in kdaj bodo?

Običajno se dogaja, zato sprašujem po številki in po znesku, da se najprej izplačujejo subvencije manjšim kmetijskim proizvajalcem. Tudi letošnje leto ni po mojih informacijah nič kaj drugače, čeprav so običajno tisti, ki so povsem odvisni od kmetijstva, mogoče teh sredstev še bolj potrebni v hitrejšem času.

Velik problem so tudi inšpekcijski pregledi, kjer kljub temu, da ni nič narobe, na koncu prihaja do teh zamikov plačil, čeprav ljudje niso za to nič krivi. In zato res opozarjam, vas minister in vso Vlado, da ne pozabite na kmetijstvo. In še vedno drži to, da kar bomo sejali, to bomo želi. In čas setve prihaja.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite besedo za odgovor.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Hvala lepa tudi gospodu Bogoviču za to vprašanje.

Vsekakor bom na začetku rekel, kdo bi skrbel za kmete, če ne kmetijski minister, tako da, kar se tega tiče, ste lahko pomirjeni. Moje obljube še naprej držijo. Bom zelo konkreten. Ena izmed prioritiet tudi v mojem programu, tako kot ste pravilno ugotovili, je bilo tudi, da poskrbimo za hitrejše in bolj učinkovito izplačevanje kmetijskih subvencij. Če primerjamo kampanjo iz leta 2007, ki se je potem izplačevala v letu 2008, je bilo v temu času, lani februarja, izplačanih po mojih podatkih trideset milijonov subvencij. Letos je v tem času izplačanih sto deset milijonov subvencij. Mislím, da je to bistveni premik.

Poleg tega smo več ali manj vse roke za dva meseca pomaknili nazaj, smo jih skrajšali, če lahko tako rečem. Kaj več se v stotih dneh pravzaprav ni dalo storiti. Prvič smo spet izplačali subvencije, del subvencij, že v decembru, in to za področje z omejenimi dejavniki v višini 37 milijonov evrov. Tudi to se ni dogajalo. Seveda pa je sistem izplačil zapleten in v bistvu situacija, kakršno sem našel v Agenciji za kmetijske trge in tudi v sistemu kontrol je zelo kompleksna in se ne da tako hitro rešiti.

Opozoril bi, vi ste omenili kontrole. Kontrole izvaja zunanja izvajalska organizacija. Pri teh kontrolah je bilo veliko pritožb kmetov. Mi smo opravili številne pogovore na terenu, še posebej smo se pogovarjali na Krasu, ker so bile situacije nemogoče, nekateri kmetje so imeli po šest kontrol in podobno.

Gre za nekaj, kar je potrebno urediti, vendar pogodba je dolgoročna in imamo kar en poseben sistem, da bomo to spravili v pravi tek. To je ena izmed težav, ki smo jo ugotovili.

Druga težava pri izplačilu kmetijskih subvencij je dobra informacijska opremljenost. Imamo čez 8 let staro informacijsko tehnologijo in ta informacijska tehnologija je ozko grlo. In zaprosili smo za tri in pol milijone v letošnjem proračunu v dodatnem rebalansu denarja, dobili smo 700.000. 2 milijona in tisto, kar še ostane, bomo morali najti znotraj ministrstva, če bomo hoteli posodobiti informacijsko tehnologijo. Pri tem prosim za podporo, da bi zadeve lahko bolje urejali. To je bila druga takšna težava, s katero se srečujem.

Glede samega izplačevanja in sistemov subvencij je pa tako. Po evropskem predpisu se subvencije naj bi začele izplačevati od 1.12. za tekoče leto in do 30.6. naslednje leto. Takšen je predpis in v tem času moraš subvencije izplačati. Del subvencij teče celo leto, so razpisi odprti, posebej za investicije komasacije, namakanja in podobno. In v teh razpisih se razpis zapre, ko je prosilcev dovolj in potem se vloge obravnavajo. V drugih razpisih, o tem pa vi govorite, tekočih, zelo pomembnih, se strinjam, zelo pomembnih za nemoteno kmetijsko proizvodnjo, smo pa do zdaj naredili to, kar sem povedal. To se pravi, da smo za trikrat, štirikrat povečali količino izplačanega denarja do današnjega dne. Res je, da se lahko ukrepi s teh področij z omejenimi dejavniki lahko že izplačujejo od novembra dalje in to bomo poskušali drugo leto tudi pripraviti. KO namreč začneš to delati, moraš tudi že uredbe in razpise pravočasno pripraviti. Še ena težava se je pojavlja. Vsako leto je zaradi številnih pritiskov prihajalo do določenih sprememb v samih uredbah. Ko moraš ti uredbo spremeniti, potem moraš spremeniti informacijski program in to vse potem zavleče čas razpisa. Tako smo letos zadeve minimalizirali in vztrajali pri obstoječih pogojih, kar mislim, da ni bilo nič narobe. Kot sem rekel, na področju OMD-jev smo izplačali večji del sredstev, tako trenutno od 49.000 upravičencev še ni izplačanih 2000 vlog, in to do konca februarja.

Glede ukrepov SKOP in KOP, tu je malo bolj zahteven postopek, ker je treba izvesti kontrolo ozelenitve in zato pravzaprav moramo počakati, da vsi posevki pridejo na plano, da se jih lahko oceni. Tu je 27 tisoč upravičencev, na razpolago je 42 milijonov evrov in izplačila se bodo začela izvajati aprila. Tega ne moremo prej zaradi pogoja kontrole, ki je vezan na rastno sezono.

Glede izplačil .../Opozorilni znak za konec razprave./... 62 tisoč.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: 15 sekund.

DR. MILAN POGAČNIK: Rekel bi tako: do sedaj je izplačanih 110 tisoč evrov. Lani je bilo v tem obdobju .../Izklop mikrofona./... izplačanih 30 tisoč evrov.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ura sama da ta znak, tako da ni samo od mene odvisno.

Gospod Bogovič, želite še? (Ne.)

Hvala lepa.

Naslednji, ki bo postavil poslansko vprašanje, je gospod Milan Čadež, ministru za okolje in prostor.

Prosim.

MILAN ČADEŽ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Spoštovane ministrice, spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi. Lep pozdrav tudi v mojem imenu.

Na podlagi 162. člena Zakona o vodah je bil konec leta 2002 ustanovljen Vodni sklad kot namenska proračunska postavka. V letu 2008 je bilo iz Vodnega sklada od skupno 24 milijonov evrov za gradnjo, investicijsko in redno vzdrževanje vodne infrastrukture namenjenih le dobrih 7 milijonov evrov, kar je odločno premalo. Nekatero regije, tudi tiste, ki so se soočale z izjemno poplavno ogroženostjo, niso dobile nobenih sredstev. Iz tega razloga je bilo treba namenjati izjemne vsote javnih sredstev za sanacijo, namesto da bi se delovalo preventivno.

Ali se sredstva Vodnega sklada, ki so namenska, torej res porabljajo namensko? Če upoštevamo dejstvo, da se je v letu 2008 kar 11,6 milijonov evrov namenilo za hidroelektrarne na spodnji Savi, torej za energetske investicije. Čeprav vemo, da mora vsak investitor, ki s svojo investicijo posega v vodni prostor, sam nositi stroške za odpravo posledic takšnega posega. V Vodnem skladu se zbirajo sredstva vplačanih vodnih povračil in plačil za podeljene vodne pravice.

Zakaj se torej prednostno ne namenjajo za urejanje vodotokov, povečanje poplavne varnosti in izboljšave vodnega režima, kar je temeljno poslanstvo Vodnega sklada? Program Vodnega sklada potrди resorni minister. Predlogi pa se zbirajo stihijsko in izbirajo predvsem netransparentno, brez vnaprej znanih in enoznačnih meril, brez možnosti enakopravnega sodelovanja vseh regij države za evidentiranje potreb. Iz poročil ministrstva izhaja, da so investicije Vodnega sklada zelo neenakomerno in neuravnoteženo razporejene po celotni državi in sledijo stopnji poplavne ogroženosti območij, v katera se investira.

Zato me zanima: S katerimi ukrepi namerava Ministrstvo za okolje in prostor učinkoviteje, izdatneje, namensko in

pregledneje urediti porabo sredstev Vodnega sklada za izboljšanje stanja vodne infrastrukture? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker ste bili na začetku obveščeni, veste, da je minister za okolje in prostor odsoten.

Naslednji bo vprašanje postavil gospod Milan Gumzar prav tako ministru za okolje in prostor ter ministrici za obrambo.

MILAN GUMZAR: Kolegice in kolegi! Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane ministrice in ministri! Ker ministra za okolje in prostor ni, prosim, da mi na to vprašanje odgovori na naslednji seji. Ker pa je ministrica za obrambo prisotna, pa ji postavljam vprašanje, pri čemer gre za oba ministrska resorja.

Severovzhodno Slovenijo oziroma osrednji del Slovenskih goric so po odjugi in obilnih padavinah v mesecu februarju 2000 prizadeli številni zemeljski plazovi, ki so poškodovali tako javno komunalno infrastrukturo, nekaj gospodarskih in stanovanjskih objektov kot tudi kmetijska zemljišča.

Ministra za okolje in prostor ter ministrico za obrambo zato sprašujem: Katere ukrepe sta ali bosta sprejela kot pristojna ministra in ali je že pripravljen načrt za pomoč občinam pri sanaciji navedenih plazov?

Kot primer lahko navedem, da je po sedaj znanih podatkih zgolj na izpostavi Agencije za zaščito in reševanje v Mariboru prijavljenih okrog 200 plazov.

Ministra za okolje in prostor sprašujem tudi: Kdaj bodo občine, ki so bile prizadete v neurju leta 2008, na svojih objektih komunalne infrastrukture - in je bil s strani države izdan sklep za izvedbo postopka popisa in cenitev škode - dobile povrnjena sredstva za sanacijo po neurju v letu 2008? Sredstva so dobile so le tiste občine, ki so bile prizadete z večjo škodo, predvsem tako rekoč na individualnih in ostalih objektih.

Pravzaprav bi želel odgovor: Kdaj bomo dobili povrnjeno škodo po neurjih za leto 2008 in kako bomo pristopili k sanaciji plazov, ki so se zgodili po padavinah oziroma odjugi v letu 2009? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica za obrambo, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala, spoštovani gospod predsedujoči. Spoštovani gospod poslanec! Lahko odgovorim na tisti del vaših vprašanj, ki zadevajo problematiko ukrepanja ob plazovih in oceno škode, ki je v primeru naravnih nesreč nastala. Seveda vedno v takih situacijah, če za to obstajajo ustrezne zakonske podlage. In mislim, da boste videli, da na tem

konkretnem primeru imamo težave prav s tem, da niso bili izpolnjeni vsi zakonski pogoji za to, da bi se širše vključilo v reševanje oziroma pomoč pri omenjenih plazovih. Ugotavljamo tudi glede na poročila, ki jih imamo od naših sodelavcev s terena, da je prišlo do večjega števila zemeljskih plazov, vdorov, podorov in usadov, torej cela vrsta pojavov se je zgodila ob situaciji, ki jo opisujete, februarja letos in nekateri od teh so tudi ogrozili posamične stanovanjske in tudi gospodarske objekte, poškodovali so tudi infrastrukturo. Naloge zaščite, reševanja in pomoči v takih primerih so, da ko pride do grožnje posameznim objektom, se poskuša najprej pristopiti z lokalnimi silami. V tem primeru smo z lokalnimi silami zaščite in reševanja opravili vse, kar je bilo potrebno. Torej niso bile vključene kakšne širše skupine oziroma enote civilne zaščite. V glavnem so sodelovali in najbolj so bili aktivni gasilci. Preko 50 teh pojavov, ki so bili prisotni v februarju v letošnjem letu, je bilo takšnega obsega, da so jih obiskali tudi naši predstavniki izpostav, regijskih izpostav uprave za zaščito in reševanje, in sicer so si ta območja ogledali skupaj z geomehaniki, geologi in predstavniki regijskih komisij za ocenjevanje škode. Ugotovljeno je bilo, da v nobenem od teh primerov ni šlo za obseg, ki bi izpolnjeval pogoje za začetek ocenjevanja škode v skladu z zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč. Ta zakon iz leta 2005 je dopolnjen leta 2007.

Tako kot za druge naravne nesreče morajo biti tudi pri zemeljskih plazovih za državno pomoč namreč izpolnjeni pogoji, ki so določeni z omenjenim zakonom, med katerim je osnovni pogoj ta, da je nastala neposredna škoda, ki presega 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna. To je v tem primeru 2,6 milijonov evrov. V skladu z navedenim zakonom se od spremembe zakona v letu 2007 dalje ocenjuje neposredna škoda le na posameznem zemeljskem plazu in ni več mogoče seštevanje škod, ki jih povzročijo plazovi v 90-dnevnem roku na različnih krajih in v različnem obdobju. Tudi v Uredbi o metodologiji za ocenjevanje škode je v 7. točki 1. člena določeno, da se ocenjuje škoda zaradi zemeljskega plazu ali udara, ki ogrozi naselje ali več naselij, gradbeno-inženirske objekte in drugo premoženje v velikem obsegu in ne vključuje usadov, podorov in drugih podobnih naravnih pojavov, ki jih povzročajo intenzivne padavine, niti se ne ocenjujejo več spremembe, ki nastanejo na nesanimiranih starih plazovih. Glede na povedano, škode, ki so jo povzročili plazovi in drugi usadi v vzhodnem delu države, na žalost ne bomo mogli oceniti, ker za to ni bilo zakonske podlage. Dejstvo je, da je takšnih evidentiranih pojavov v Slovenijo preko 3.000 in tudi vi ste že opozorili na kar precejšnje število teh, ki so že evidentirani.

Kolikor je nam poznano na Ministrstvu za obrambo in na Ministrstvu za okolje in prostor že več let trajajo prizadevanja, da bi načrtneje izvajali sanacije tudi v takšnih primerih, kot jih imamo v situaciji februarja 2009 v vzhodni Sloveniji.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospe ministrici. Naslednji bo postavil poslansko vprašanje gospod Marjan Bezjak ministru za delo, družino in socialne zadeve.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik Državnega zbora. Lepo pozdravljeni gospe ministrice, gospodje ministri, kolegice in kolegi Državnega zbora! V skladu s členom Poslovnika Državnega zbora vam postavljam ustno poslansko vprašanje. V Koalicijski pogodbi je zapisano, da je osnovni cilj koalicijskih partnerjev na področju zaposlovanja krepitev trga dela z zaposlitvijo. Temu nikakor ne morem reči, da je tako. Ob koncu mandata prejšnje vlade je dejansko bila zaposlenost na najnižji stopnji države od osamosvojitve Slovenije. Rad bi poudaril to, da je ob prevzemu vlade sedanje koalicije dejansko nezaposlenost ljudi od meseca septembra do decembra dejansko nastala za 11,9%, od decembra do sedaj, do konca februarja, za 65,4%. Ne vem, kam to vodi.

Zakaj sprašujem? Prihajam iz Slovenskih goric, kjer so podjetja predvsem vezana na avtomobilsko industrijo in gradbeništvo. Ta podjetja bo nekako najbolj doletela recesija.

Zato sprašujem: Koliko je trenutno dejansko število brezposelnih v Republiki Sloveniji? Koliko je brezposelnih mladih do trideset let starosti?

Kakšni ukrepi so predvideni s strani Vlade Republike Slovenije, da se zaustavi rast števila brezposelnih?

In kot tretje. Vsi vemo, da na koncu koncev je pretežni del profesorjev na fakultetah starih preko sedemdeset let in še vedno poučujejo in nočejo v pokoj, s tem pa onemogočajo mladim profesorjem ali docentom nova delovna mesta.

Kako boste spremenili ta zakon, da bodo na koncu koncev ti ljudje končno le šli v pokoj in omogočili mlademu kadru poučevanje? Sami pa vemo, da tudi ministri poučujejo v temu sklopu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, prosim odgovor.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za vprašanje.

Podatek iz 16. 2. 2009 pravi, da je bilo v Sloveniji takrat šestinsedemdeset tisoč dvesto štiriinsedemdeset brezposelnih. Brezposelnost se je v Sloveniji glede na december 2008 povečala za okoli deset tisoč. Moram pa reči da v primerjavi z Evropo smo

še vedno na precej nižji stopnji po ILO kriteriju, in sicer na 4,9% brezposelnosti, kar je med državami Evropske unije relativno nizko, saj imajo le štiri države nižjo stopnjo brezposelnosti od Slovenije, pri čemer je povprečje 7,6%.

Kar zadeva ukrepov za preprečevanje naraščanja brezposelnosti oziroma njeno zmanjševanje, naj povem, da smo temu namenili ukrep subvencioniranja skrajšanega polnega delovnega časa, ki izrecno določa, da prejemniki te subvencije ne morejo odpuščati. In kot je bilo danes že rečeno, sodimo, da je med doslej prijavljenimi podjetji v ta program zaradi tega ostalo aktivnih vsaj pet tisoč oseb, ki bi sicer prešle na Zavod za zaposlovanje. Poleg tega imamo uveljavljene številne ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki tečejo. Gre za takšne ukrepe, kot je subvencioniranje zaposlitev brezposelnih oseb, če jih delodajalec zaposli, pomoč pri samozaposlovanju in dodeljevanje subvencij za samozaposlitev, če se kdo za to odloči, javna dela, spodbujanje socialnega podjetništva je prav tako v programu. Zelo veliko pozornost in tudi sredstev je namenjenih ukrepom za usposabljanje tako zaposlenih kot brezposelnih oseb, saj njihovo znanje in veščine so pogoj za to, da lahko delo obdržijo ali pa ga ponovno pridobijo. Tako potekajo številni programi, kot so usposabljanje na delovnem mestu, institucionalno usposabljanje, kjer gre za razne tečaje in pripravo na pridobitev tudi nacionalnih poklicnih kvalifikacij, formalno izobraževanje brezposelnih oseb in podobno. Pred kratkim je bil objavljen tudi nov javni razpis zavoda za zaposlovanje, namenjen krajšim oblikam usposabljanja zaposlenih v mikro in malih podjetjih ter v podjetjih, ki uveljavljajo subvencijo. Torej tu se lahko oba ukrepa kombinirata, torej subvencijo za krajši delovni čas. V pripravi je tudi javni razpis za institucionalno usposabljanje, na katerega se bodo lahko prijavi neposredno zaposleni s predvidenim številom vključitev 12.000. Sodelujemo tudi s Študentsko organizacijo Slovenije, s katero pripravljamo program, ki bi naj preprečil prehod mladih diplomantov v brezposelnost, tako da bi skozi subvencioniranje njihovih zaposlitev lahko čim hitreje prešli k delodajalcem.

Še ukrep, tako imenovani ukrep "De minimis" bi omenil, kjer bo mogoč poseg na to področje v sodelovanju tudi z drugimi resorji. Kot komentar na vaše vprašanje naj dodam, da je brezposelnost posledica ekonomske krize, ki jo do konca oziroma do sredine vsaj prejšnjega leta ni bilo čutiti in da je to posledica tako krize na finančnih kot na gospodarskih trgih in je ne moremo preprečiti, če ne bo prišlo do oživljanja gospodarstva. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Bezjak, prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala. Odgovora na zadnje vprašanje nekako nisem dobil v zvezi s profesorji, ki nekako nočejo iti v penzijo, če lahko tako rečemo. Naši mladi docenti ali naši mladi profesorji pa na koncu koncev iz obupa zapuščajo potem fakultete in dejansko gredo v tujino ali pa morda tudi v gospodarstvo. Res je, da se primerjamo, recimo, dali ste primer, s 4,9% dejansko brezposelnostjo. Jaz se ne bi zgledoval po Evropi, zgledoval bi se po Sloveniji in dajmo na to mejo poskušati priti nazaj, kot smo bili. Živimo od gospodarstva, gospodarstvo je tisti ključ, ki daje denar za nas vse in za razvoj Slovenije. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, dopolnitev odgovora.

DR. IVAN SVETLIK: Se opravičujem, da vam nisem odgovoril na to vprašanje. Moj odgovor bi bil naslednji. Kar zadeva visoko šolstvo, ki ga omenjamo, je doseglo tisti kriterij, h kateremu bomo vsi težili v prihodnje. Če bomo hoteli imeti vzdržan pokojninski sistem, bo treba aktivnost vseh zaposlenih še podaljševati, sicer ne bomo imeli sredstev za pokojnine. Visoko šolstvo je na nek način to skozi svoj specifičen regulacijski sistem že doseglo. Bo pa treba te spremembe, ko bomo šli v reformo oziroma modernizacijo pokojninskega sistema, doseči tudi na drugih področjih.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Laszlo Göncz. Boste vprašali odsotnega ministra?

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane gospe ministrice in ministri, spoštovane kolegice in kolegi! Enega ministra sicer ni tukaj, drugi pa je prisoten.

V Državnem zboru se je v preteklosti že razpravljalo o alergenu ambrozija, vendar se žal tako rekoč nič ni ukrenilo v zvezi z zmanjšanjem njenega vpliva. Menim, da se do tega izredno nevarnega alergena ni pristopilo z vso resnostjo in pozornostjo. Treba se je zavedati, da je omenjeni alergen danes v precejšnji koncentraciji prisoten v vzhodnih predelih Republike Slovenije. V izredno visokem deležu ga najdemo predvsem v Prekmurju in Podravju, se pa neizprosno širi tudi v notranjost Slovenije. Verjetno dosedanje ugotovitve niso temeljile na celoviti obravnavi problema, saj se na vzhodu države z negativnimi vplivi ambrozije srečuje že vsak peti državljan. Med vsemi alergičnimi obolenji v Sloveniji je odstotek ambrozije ocenjen na več kot 30%. Nedvomno drži ugotovitev, da so se življenjski pogoji v pozno poletnih in zgodnje jesenskih mesecih na območju vzhodne

Slovenije tudi zaradi ambrozije bistveno poslabšali. V primeru ambrozije gre za plevel, ki najpogosteje uspeva ob cestah, železniških progah, ob bregovih rek in potokov ter na zapuščenih njivah. Ob novi avtocesti med Mariborom in Lendavo smo lahko preteklo jesen zasledili prave nasade tega izredno agresivnega alergena. Omenjena rastlina kljub prvotno drugačnim strokovnim mnenjem povzroča vedno večjo škodo tudi na področju kmetijstva. Ta rastlinska vrsta se najhitreje širi predvsem na slabo vzdrževanih zemljiščih, ob cestah ter na območjih večjih gradbenih posegov v naravni prostor, od koder se nato širi tudi na kmetijska zemljišča. V zvezi z ukrepi v prid preprečevanja rasti in širjenja ambrozije ter pri ublažitvi njenih škodljivih vplivov bi morali združiti moči vsi trije javni sektorji, ki so neposredno povezani s posledicami širjenja alergena. To so po moji oceni predvsem resorji za zdravstvo, za okolje in prostor ter za kmetijstvo in morda še kdo.

Sprašujem pristojna ministra, enega tudi v odsotnosti:

Ali v okviru programov ministrstev želita pospešiti aktivnosti za zmanjševanja širjenja alergena že v tekočem letu?

Kakšne konkretne ukrepe predvidevata v zvezi s tem? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister za kmetijstvo, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa gospodu poslancu za vprašanje. Mi smo se z MOP-om že sestali. To je bilo 9. februarja. Na MKGP-ju smo evidentirali 37 vprašanj, ki so se nabrala v minulih letih, pa se niso reševala in ležijo po predalih. Tudi, recimo, strategija z zvokom. Ena izmed teh je pa tudi vprašanje invazivnih tujerodnih vrst. Med njimi je tudi pelinolistna ambrozija, *Ambrosia artemisiifolia*, ki je res poznan alergen in se pojavlja predvsem ob cestah, pojavlja se tudi na zapuščenih kmetijskih površinah in je vse večji problem. Strategija glede metodike zatiranja je sprejeta v okviru evropske in mediteranske organizacije za varstvo rastlin. Strokovna stališča so podana. Mi smo predlagali ministru za okolje in prostor gospodu Erjavcu, on se je s tem strinjal, ker gre bolj za stvar MOP-a, da se razumemo, kot MKGP-ja, da se uredi področje invazivnih tujerodnih rastlin v Sloveniji, ker ogrožajo še nekatere druge rastline, da jih ne bom našteval. Še šest, sedem je takih, za katere vemo, da se bodo slej ko prej pojavile v Sloveniji, pa se do sedaj še niso. Dogovorili smo se tudi, da bi ta medresorska delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov MOP-a, MKGP-ja in tudi Ministrstva za zdravje, tako kot ste predlagali, pričela z delom 31. 3. 2009 in da bi te strokovne podlage za izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja, v tem

primeru pelinolistne ambrozije, pripravili nekako do 30. 6. 2009. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Göncz izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Samo en stavek bi dodal. Pozdravljam ustanovitev te medresorske komisije. Kot ste tudi sami ocenili, je tukaj predvsem kompetentno Ministrstvo za okolje in prostor, zato vsekakor prosim za odgovor gospoda ministra na naslednji seji Državnega zbora. Hkrati bi poudaril kljub trditvam, da je veliko alergenov, ki se širijo zelo agresivno, da je verjetno med temi pa kljub temu najbolj prisoten v tem primeru prav alergen ambrozije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Od ministra za okolje in prostor boste dobili ustni odgovor na naslednji seji Državnega zbora. Vprašanje ima gospod Ivan Grill ministrici za obrambo.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav ministricam, ministrom in seveda kolegicam in kolegom.

Gospa ministrica, resor, ki ga sedaj vodite, to je Ministrstvo za obrambo, ima že preko 18 let oziroma skoraj 18 let v uporabi številna zemljišča, nepremičnine, stanovanja, zgradbe, ki jih ministrstvo žal nima v uporabi. Prepričan sem, da to tako ministrstvu kot tudi družbi nasploh povzroča tudi materialno škodo predvsem zato, ker se na teh objektih zaradi neuporabe dela škoda, predvsem pa je veliko večja škoda v tem, da ta zemljišča oziroma te nepremičnine družba ne more uporabljati bolj, kot je to sedaj. Že vaš predhodnik je v prejšnjem mandatu tukaj v Državnem zboru pojasnjeval, da se s temi nepremičninami nekako na ministrstvu upravlja oziroma se pri uporabi ali strategiji uporablja uredba iz leta 1995, na podlagi česar se potem nekako izvaja ta strategija o tej uporabi. Sam sem mnenja, da je to tako star akt, ki v sodobnem času zagotovo ne sledi več tem novim potrebam. Ravno tako je vaš predhodnik v Državnem zboru omenjal, da se v letu 2008 izvajajo številni poskusi, da se nekatera stanovanja odproda, da se nekatera stanovanja da tudi v brezplačno lastništvo na podlagi zakona, ki je bil sprejet o tej možnosti, da se bodo nekatera zemljišča tudi posredovala v last Skladu kmetijskih zemljišč in nekatera stanovanja tudi Stanovanjskemu skladu.

Glede na to, da je po meni znanih podatkih kar veliko teh raznoraznih nepremičnin še vedno v uporabi na ministrstvu, me v zvezi s tem zanimajo predvsem naslednja vprašanja, na katera pričakujem odgovore. In sicer:

Kakšna je vaša strategija oziroma vaš pogled do vseh teh nepremičnin?

Na kakšen način se boste lotili hitrejšega reševanja tega vprašanja, ki je pereč problem?

Koliko zemljišč je bilo konkretno predano skladu v letu 2008?

Koliko stanovanj je bilo predano Stanovanjskemu skladu?

Predvsem pa, koliko teh nepremičnin je bilo predanih v brezplačno uporabo lokalnim skupnostim, ki so po meni znanih podatkih zelo zainteresirane, da bi lahko pridobile lastništvo nad temi nepremičninami?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica za obrambo, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala za vprašanje. Predvsem tudi zato, ker je tako, kot opozarjate, Ministrstvo za obrambo še vedno lastnik kar precejšnjega dela različnih zemljišč in nepremičnin, vedeti pa je treba, da to ni osnovna dejavnost Ministrstva za obrambo in je to nekaj, s čimer se moramo ukvarjati. Veliko resursov v to investiramo, na žalost pa izplen včasih ni ravno najboljši.

Kakšna bo strategija v prihodnje, vam moram povedati, da bo povezano s strateškim pregledom obrambnega resorja, ki ravnokar poteka na Ministrstvu za obrambo. V tem času, ko čakamo na rezultate tega pregleda, pa potekajo še kar naprej odprodaje oziroma ravnanje z zemljišči in z nepremičninami na način, kot je bilo to vzpostavljeno v preteklosti na Ministrstvu za obrambo.

Kar se tiče vaših zelo konkretnih vprašanj je verjetno prav, da vam tudi konkretno povem, da na lokalne skupnosti prenašamo tiste objekte in pa nepremičnine, za katere je izkazan javni interes. To potem pomeni, da ko se preda temu, ki izkaže javni interes za določeno nepremičnino, je določen tudi pogoj za razpolaganje. Določeno obdobje se tiste nepremičnine ne smejo prodajati naprej. Praviloma je to 30 let, kar tudi odvrča veliko interesentov od izkazovanja takšnega javnega interesa. Veliko lokalnih skupnosti je namreč zainteresiranih, da te nepremičnine dobijo in jih prodajo naprej. Mi pa tega ne moremo narediti, ker upravljamo z javnim premoženjem oziroma stvarnim premoženjem države. Tako je bilo v letu 2008 prenesenih na občine nepremičnin v vrednosti 5,5 milijonov evrov. Če vas konkretno zanima, gre za športne objekte in poti v Ribnici, bivšo vojašnico Bukovje v občini Dravograd, stanovanja ter določena zemljišča so bila prenesena na občino Brežice, Narodni dom v Mariboru je bil prenesen na Maribor, zemljišče za gasilski dom v Ajdovščini na občino Ajdovščina, dve stanovanji sta šli na občino Slovenska

Bistrica in občino Postojna. To je šlo za reševanje težav v zvezi s Počkom in pa tudi nekatere druge nepremičnine so bile tako prenesene.

Za leto 2009 imamo v načrtu dokončanje postopkov za prenos objektov bivše vojašnice v Ilirski Bistrici in v Trnovem, potem del objektov v občini Pivka, kjer gre v glavnem za tiste objekte, ki so v parku vojaške zgodovine in jih v bistvu prenašamo na Ministrstvo za kulturo, potem športni objekti v občini Tolmin, zemljišče za vrtec na Vrhniki in podobne stvari so v programu za letošnje leto.

Kar se tiče vojaških stanovanj je situacija naslednja. Strategija je, da so ta stanovanja razdeljena na perspektivna in neperspektivna. Perspektivna so tam, kjer imamo še naše pripadnike Slovenske vojske in so zainteresirani za ta stanovanja, kar pomeni, da se vojaška stanovanja dajejo samo vojaškim osebam. Preostala, ki so neperspektivna, se pa odprodajajo oziroma se dajejo na razpolago Stanovanjskemu skladu. Žal je pri Stanovanjskem skladu tako, da je interes predvsem za mlajša stanovanja, torej mlajša od 30 let, takšnih pa Ministrstvo za obrambo skorajda nima. Tako smo na primer v letu 2007 ponudili 79 takšnih stanovanj, skorajda nobeno ni bilo odkupljeno in zdaj pripravljamo nov predlog za prenos v letu 2009, in sicer 287 stanovanj. Kakšen bo uspeh, bomo pri tem videli.

Povedati moram še to, da stanovanja, ki jih dajemo vojakom oziroma vojaškim osebam v najem, se potem obnavljajo in na podlagi denarja, ki je zbran iz najemnin, se investira v obnavljanje drugih še vedno perspektivnih stanovanj, ki jih potrebujemo za vojaške osebe. Tako se v bistvu ta vojaški stanovanjski sklad financira in obnavlja znotraj samega sebe.

Kar pa se tiče Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, sta bila v letu 2008 izvedena dva obsežna prenosa teh neperspektivnih zemljišč, in sicer tistih, ki niso pozidana, kar pomeni, da je bilo na sklad prenesenih 281 parcel v izmeri 167 hektarjev. Pripravljamo še naprej, in sicer za letošnje leto prenos 18 hektarjev. V letu 2009 bomo poskušali prenesti na Sklad kmetijskih zemljišč tudi tiste površine, ki so pozidane z vojaškimi objekti in niso evidentirane v katastru ali vpisane v zemljiške knjige.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa, gospa ministrica, za odgovor. Ker mi je prej zmanjkalo časa, da bi vam še nekaj vprašanj zastavil, bom pa tu nadaljeval.

Vesel sem teh vaših odgovorov. Če sem vas pravilno razumel, se na ministrstvu pripravlja nek dokument oziroma strategija, na

podlagi česar boste v prihodnje nekako upravljali s temi nepremičninami oziroma jih predajali. V prihodnje vam bom zastavil sicer pisno poslansko vprašanje konkretno za določene zadeve z Dolenjske oziroma iz Novega mesta, kajti tam je lokalna skupnost zelo zainteresirana, da pridobi zemljišče, kjer se odvija konjeniški šport, kjer je to družbeno dobro, izvajajo se razne športne prireditve in bi bilo to v javnem interesu.

Sedaj bi vas vprašal: Ali je moč pričakovati za take posamezne primere, ki bodo po vaši oceni primerni, da se gre v tak brezplačen prenos lokalnim skupnostim, vašo podporo? Pa tudi za 26 stanovanj, ki jih želi občina Novo mesto uporabljati predvsem za reševanje romske problematike, ki je na našem območju izredno pereča in si tako župan kot lokalna skupnost želi, da se s pomočjo tega tudi kot državna pomoč lahko ta vprašanja rešujejo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grill, gospa ministrica bo po svoji presoji odgovorila, veste pa, da nimate možnosti za dodatna vprašanja, temveč lahko prosite samo za dodaten odgovor. V poslovniku piše, da zadeve, ki so lokalnega pomena, niso stvar poslanskih vprašanj ministrom. Vi pa, kot boste vedeli in znali. Hvala.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala tudi za to dodatno vprašanje. Predlagam, da za konkretne primere naslovite pobudo na Ministrstvo za obrambo. Lahko pridemo tudi z ustreznimi strokovnjaki na obisk v Novo mesto in presodimo, za katera zemljišča gre in katera stanovanja, ter nato ugotovimo, kako bomo lahko postopali naprej.

Kar se pa same strategije tiče, je narejena na sistemu določanja perspektivnosti in neperspektivnosti. Res je, da glede na spremembe, ki jih bomo morali narediti v okviru obrambnega sistema v prihodnosti, bodo najbrž tudi presoje o tem, katera zemljišča so še lahko perspektivna v prihodnosti in katera stanovanja so še perspektivna v prihodnosti. Treba bo predvideti tudi verjetno odstopanja od tistega, kar smo poznali v preteklosti kot dosedanjo prakso Ministrstva za obrambo. Vendar pravil, ki veljajo za prenos stvarnega premoženja države, se bomo držali tako kot je predpisano s sedaj veljavnimi zakoni.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič, ki bo postavil vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, gospe ministrice, gospodje ministri, lep pozdrav!

V današnjem predavanju pred današnjo sejo Državnega zbora smo slišali marsikaj zanimivega na račun razvoja znanosti. Meni je to bilo zelo všeč. Še posebej bi pa rad poudaril besede našega evropskega komisarja dr. Potočnika, ki je dejal, da se države ne delijo po velikosti na majhne in velike, ampak na dobre in manj dobre. Zato je za nadaljnji razvoj Slovenije še kako pomembno, kakšno bo v prihodnje razmerje med vpisi v naravoslovno-tehnične in družboslovne fakultete in slovenske univerze. V zadnjih štirih letih so bile na tem področju narejene velike pozitivne spremembe, ki jih je uvedel minister Zupan. Verjetno marsikdo tega ni opazil, kar je žal bilo normalno, saj so nekdanje vlade LDS-a celotni sistem šolstva peljale v napačno smer, usmerjeno izobraževanje in tako dalje, še posebej pa univerzitetne študije.

V času gospodarske krize se je pokazalo, da slovensko gospodarstvo zelo zaostaja za svetovnim gospodarstvom prav pri tehnološkem razvoju. Takšni primerov, kot je bil danes, je žal zelo malo, saj se izvaja premalo programov z visoko dodano vrednostjo, kar se seveda kaže tudi na povečevanju brezposelnosti v tej gospodarski krizi. Ta podatek ne preseneča, saj se je od časa ministra Gabra propagiralo in spodbujalo družboslovne študije.

Zato vas, minister sprašujem: Kakšna bo v prihodnje politika vpisa na univerzi in visoki šoli v razmerju med naravoslovno-tehničnimi in družboslovnimi vedami?

Kaj boste storili, da se bodo na tehnično-naravoslovne fakultete vpisovali najboljši in najbolj ustvarjalni dijaki, ki bodo kot diplomanti sposobni razvijati tehnologije in proizvode za prihodnost? Žal je trenutno pri Vladi opaziti prizadevanja, da se nekateri dobri pozitivni premiki ministra Zupana razveljavljajo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister, izvolite besedo za odgovor.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa. Hvala za vprašanje.

Res je danes bilo pred zasedanjem Državnega zbora zanimivo predavanje prof. Jerale, ki seveda prihaja s področja naravoslovja. Govoril je o sintezni biologiji in o uspehih, ki jih skupaj s skupinami študentov dosega v mednarodnem okolju že vrsto let zaporedoma. Vprašanje, ki ga zastavljate tudi vi, je bilo deloma tudi tam naslovljeno. V enem delu s strani komentarja komisarja Potočnika, da namreč premiki na tem področju nikakor ne morejo biti povezani, če naj bodo zadostni in sploh realni, z aktivnostjo enega samega ministrskega resorja. Politika omejevanja ali prerazdeljevanja vpisnih mest na posameznih smereh je lahko, če sploh, majhen delček na koncu neke poti, ki vpliva na to, kako se mladi ljudje odločajo za realizacijo svojih

potencialov, ambicij, torej za svoj študij. Še posebej, ker ste omenili, da se pričakuje, da bi se naravoslovju in tehniki posvečali najbolj sposobni ljudje, jih velja ne podcenjevati. Ker so sposobni, ker so pametni, se odločajo na podlagi lastne presoje, ob upoštevanju svojih ambicij, hvala bogu, takšnih kljub vsemu ni malo, na podlagi položaja, ugleda, pripoznavnosti v družbi kot celoti teh poklicev, izobrazb in znanja na sploh. Ministrstvo se tega zaveda na, mislim da, resnejši način, kot se je to počelo v preteklosti. Mimogrede, usmerjeno izobraževanje je potekalo v 80. letih in v Sloveniji še ni bilo strank v tistem času. Ampak gre za nek celovit razmislek o tem, kaj in kako na tem področju storiti. Verjamem, da lahko soočenje s sedanjo gospodarsko krizo tudi paradoksalno, morda na videz prispeva k temu. Zdi se, da bi poslej znale priti do večje veljave vrednote, ki se jih da povezovati z znanjem, pridobivanjem znanja, razširjenjem znanja, uporabo znanja, in manj vrednote, ki so povezane z različnimi špekulativnimi dejavnostmi. Seveda mora temu slediti tudi nek odnos družbe kot celote na različnih ravneh in z množico na videz majhnih dejanj. To, kar je danes sodil Državni zbor, ko je na podlagi sklepa Kolegija pričel z nizom predstavitev dosežkov slovenskih znanstvenikov, je en prispevek, en delček k temu, da bo ukvarjanje z znanostjo, raziskovalno dejavnostjo, s šolanjem konec koncev imelo v naši družbi večji ugled in da bo tudi ljudi motiviralo za to delo. Načrtujemo še vrsto drugih aktivnosti pri promociji znanosti in znanja v Sloveniji. Računamo, da bo tudi medijska pozornost temu primerna, da bo temu sledila in da bo na ta način več informacij dostopnih mladim ljudem, ko se odločajo za študij.

Mi v letošnjem razpisu nismo omejevali vpisnih mest. Statistika kaže, da politika ministra Zupana, ki mu ne gre odrekati dobrih namenov, ko gre za pripoznanje dejstva, da obstaja deficit tehničnih in naravoslovnih kadrov, da pa so bili ti koraki, da je s povečevanjem vpisnih mest na teh smereh in navideznem krčenjem na družboslovnih, navideznim zato, ker se je tisto, kar je skrčil, potem v javnih zavodih potem dodatno odprlo vpisna mesta na zasebnih zavodih, da ni dalo tistih rezultatov, ki bi jih si želel on ali bi si jih želeli tudi širše. V letošnjem letu smo pri vpisnih mestih pripoznali vse predloge vseh visokošolskih ustanov, nikjer jih nismo omejevali v temu letu. Imamo možnost v aprilu, glede na realiziran vpisni interes, bodisi omejiti nekje vpis bodisi ga povečati. Če bi, upajmo, da bo tako, na naravoslovnih in tehničnih smereh bil izkazan večji interes, kot je bilo vpisnih mest, bom z veseljem podprl, da se število vpisnih mest tam tudi poveča in zagotovi financiranje tega večjega vpisa. Bojim pa se, da bo potrebno z neko sistematično večletno akcijo to z neko domišljeno celovito

politiko različnih resorjev in, bom rekel, ne samo Vlade, tudi drugih javnih ustanov, doseči neke odločilne premike.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod minister. Izvolite gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Gospod minister, z vašim odgovorom, bom rekel, sem lahko delno zadovoljen v tej smeri, ker razmišljate o aktivnostih, ki jih bo potrebno narediti, pa tudi seveda o medijski podpori, torej medijski prisotnosti, bom rekel, tako tehničnih naravoslovnih ved v celotni družbi. Pa vendar se bojim, da je premalo to, kar ste povedali oziroma da iz tega vašega dela odgovora izhaja, da bodo ponovno postajali bolj prepoznavni ali bo še vedno bolj naklonjeno tem tako imenovanim družboslovnim študijem.

Kakor koli, tudi sami, verjamem, da ste temu naklonjeni, ker ste tudi sami to študirali, pa čeprav po dolgi devetnajstih letih končali ta družboslovni študij. Vsekakor pa, gospod minister, ne razumem pa vas, zakaj tiste, ki so na tehničnih fakultetah diplomirali v dobrih štirih letih imate za butalce. Tega pa ne razumem. To ste javno izrazili v medijih. Vaših, seveda žaljivih in ciničnih, izjav ne želim komentirati, bistveno se mi pa zdi, da univerzitetni visokošolski strokovni študijski programi spet postanejo tisto kar so nekoč bili, da študente izobrazujejo, ne pa da jih učijo pripisovati iz svetovnega spleta, tako kot marsikje in marsikdo danes pride do diplome, opozorilni znak za konec razprave./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister izvolite.

GREGOR GOLOBIČ: V bistvu je težko komentirati tako pavšalne in žaljive obtožbe nekoga, ki, bom rekel, očitno prebira predvsem določeno literaturo.

Poglejte. Jaz nisem študiral družboslovja, jaz sem študiral humanistiko. To je treba ločiti. Tudi med naravoslovjem in tehniko je razlika. Dal vam bom podatek, ker ne želim insinuirati tako kot vi z nekimi izjavami, ki so neobstoječe.

V letu 2007 in 2008 je bilo razmerje med družboslovjem in tehnično-naravoslovnimi oziroma tehničnimi mesti: 31,58% družboslovne vede, poslovne vede in pravo; naravoslovje, matematika računalništvo - 8,56% vpisnih mest in tehnika, proizvodna tehnologija, gradbeništvo - 22,66%. V letošnjem letu je družbenih ved, poslovnih ved in prava 31,57%, eno stotinko manj. Naravoslovja 8,75%, torej dve desetinki več in tehnike - eno desetinko manj. Gre za primerljiva, identična vpisna mesta. To visokošolske ustanove razpisujejo. Sam vpis, dejanski vpis pa

je nekaj povsem drugega. In aprila bomo videli, kaj se bo dejansko s tem vpisom zgodilo, kje bo več interesa, kje ga bo manj. Ukrepali bomo v skladu z razmislekom o tem, katere poklice, katero izobrazbeno strukturo je treba krepiti. In ne glede na to, kaj je kdo študiral, ni težko ugotoviti, da v Sloveniji manjka inženirjev.

Seveda pa ukrepi kako to povečati, ne da bi ljudi imeli za Butalce in bi jih poskušali usmerjati v neko šolanje, brez tega, da bi sami verjeli, da je v tem njihova prihodnost, pač ni mogoče. Mi bomo šli po tej poti pameti in razuma.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Izvolite gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa.

V skladu 246. členom Poslovnika Državnega zbora bom predlagal, da se o tej temi opravi razprava.

Namreč, pokazalo se je, da gospodarstvo trpi zaradi slabega šolskega sistema na tehnološko-znanstvenih področjih, da imamo v tem času recesije, nizkega standarda, povečevanja brezposelnosti in tako dalje, da so to posledice napačne politike na področju šolstva.

Gospod minister, če je bilo moje navajanje iz neobstoječih virov, potem verjemite, da se bom s tega mesta opravičil. Istočasno pa pričakujem od vas, da boste, ko vam bom obstoječi vir, to je Večer - Sobotna priloga, 14 dni nazaj, pokazal vašo izjavo, tudi vi naredili isto.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor. Minister je odsoten.
Izvolite.

FRANCO JURI: Hvala, predsedujoči.

Vem, da je odsoten in razmišljal sem, ali bi postavil to vprašanje oziroma bi ga pustil za naslednjič. Ampak glede na dramatičnost tega problema menim, da je prav, da ga postavim danes, kajti upam, da bo jutri minister že dosegljiv oziroma da bo to vprašanje romalo do njega.

Gre za skrb vzbujajoče dogajanje v zvezi z nezakonitimi odlagališči odpadkov in z nerazumljivim odgovorom, z nerazumljivimi odzivi samega ministrstva. Vprašaje je po eni strani lokalno, ker se veže na konkretno območje, ampak zadeva celotno zakonodajo, ki določa ravnanje z nevarnimi odpadki. V Kopru si je veliko državno podjetje, to je Luka Koper, privoščilo nedovoljeno odlaganje odpadkov ob semedelski vpadnici, kjer si je investitorica Luka Koper ob rušenju skladišč; v nasprotju z

Uredbo o ravnanju z odpadki, po kateri je investitor v celoti odgovoren za ravnanje z gradbenimi odpadki; privoščila odlaganje teh odpadkov na lokaciji, za katero ni razpolagala z dovoljenjem. Okoljski inšpektor je izdal odločbo, da mora Luka odpadke odstraniti. Luka se je pritožila, to je državno podjetje, ministrstvo pa je odločbo odpravilo, "ker", citiram, "oblika pooblastila z oddajo gradbenih odpadkov ni predpisana in je lahko tudi ustna." Inšpektorju pa naložila, da naj v ponovnem postopku ugotovi, ali je bil prevzemnik odpadkov odgovoren, da zanje ob prevzemu tudi poskrbi. Te dni pa je odjeknila vest, da so koprski kriminalisti že konec januarja dobili prijavo, da v kamnolom Griža v Kubeđu, ki ga upravlja Primorje, kamioni Primorja odvažajo z zaudarjajoče zemljive z gradbišča južne ankaranske vpadnice. Gre za tiste odpadke, o katerih so mediji zadnje čase veliko govorili, zdaj pa ležijo le 100 metrov od zaščitnega pasu izvira Rižane. Gre za nevarno odlaganje odpadkov, ki se odvija na relaciji Luka Koper, državno podjetje, občina Koper in izvajalec. Sprašujem ministrstvo:

Ali bo končno odgovorilo s pravimi odločitvami? Ali bo...
.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve, ter ministru za šolstvo in šport. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane gospe in gospodje! Lepo pozdravljeni!

Name se je obrnil občan in na zanimiv način opisal svojo življenjsko situacijo. Takole pravi: sva mlad par in skupaj zasluživa 1700 evrov, kar je slovensko povprečje. Imava stanovanjski kredit, ki naju stane 700 evrov mesečno. Položnice in ostali stroški vzamejo 400 evrov, za življenje nama tako ostane 600 evrov. To je dovolj, da par preživi čez mesec. Težava pa nastane, ko začneta mlada človeka razmišljati o oblikovanju družine. Otroka si zelo želiva. Pozanimala sva se, kakšni so stroški jasli in vrtcev, in ugotovila, da bi imela na najini plači mesečno obveznost 300 evrov. Tako bi za življenje tričlanske družine ostalo 300 evrov, s tem pa ne moremo preživeti.

Prepričan sem, da ta primer ilustrativno kaže na položaj, ki je, žal, skupen mnogim državljanom in državljanom mlajše generacije. To ni osamljen primer. In iz tega lahko ugotovimo, da mladim na poti do oblikovanja družine; tako zelenega cilja, ki ga propagiramo vsi skupaj; stojita ekonomska in socialna situacija. In to ne v primeru, da želi par imeti pet otrok, ampak že tedaj, ko želi enega samega. Zato ministroma Lukšiču in Svetliku

naslavljam naslednje vprašanje. Najprej v razmislek ministru dr. Lukšiču:

Ali ne bi bilo smiselno, da pri izračunu obveznosti staršev za plačilo vrtca upoštevamo ne samo plače, ampak tudi tiste nujne stroške za rešitev stanovanjskega problema?

In vprašanje ministru dr. Svetliku:

Kakšni so sistemski načrti države, da zavarujemo položaj slovenskega srednjega sloja?

Ko govorimo o socialni politiki, imamo v mislih predvsem tiste z najnižjimi dohodki, no, v našem primeru, in to tudi kažejo številne raziskave, pa smo soočeni s trendom, da srednji sloj vse bolj pogosto postaja nižji sloj. Zato moramo govoriti o socialni varnosti, pri tem pa imeti v mislih tudi srednji sloj, ki se kritično zmanjšuje in prehaja v nižjega. Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Najlepša hvala. Spoštovani poslanci, poslanke!

To je problem, ki se ga na ministrstvu zavedamo. Seveda gre za vprašanje, ki ga mislimo mi dolgoročno reševati na tak način, da bi vrtec naredili brezplačen za vse. Zdaj za 20% otrok, ki so vključeni v vrtec, starši ne plačujejo zato, da so otroci vključeni. Postopno je že prejšnja vlada predvidela, da bi se ta delež povečeval. To se mi zdi, da je dobra pot. Kratkoročno pa je pristojnost za določanje višine plačila vrtcev v rokah občin. Nekatere občine že imajo vključeno to možnost ravno na tem primeru pobude, se pravi, ko gre za kredite za reševanje stanovanjskega problema, so se nekatere občine, ki so finančno tega zmožne, odločile, da takšnim znižujejo plačilo vrtca. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Gospod poslanec hvala za vprašanje.

Kar zadeva Ministrstvo za delo naj povem, da ukrepi tega ministrstva varujejo položaj vseh socialnih skupin, tudi srednjega sloja. Seveda s politiko socialnih transferjev zagotavljamo predvsem socialno varnost najbolj ogroženih skupin prebivalstva. Vendar se strinjam, da gre v današnjem času pozornost tudi srednjemu sloju. Kot konkreten ukrep naj navedem, da smo na ministrstvu že naročili izdelavo študije za oceno življenjskih stroškov in s tem tudi o ustreznosti višine teh transferjev in tudi minimalnega dohodka.

Drugo področje, na katerem deluje aktivna politika zaposlovanja, o kateri sem danes že govoril, in ne bi vrste teh

ukrepov in programom, ki jih izvajamo, ponavljaj, je to, da sta najboljša garancija za to, da se ohranja in izboljšuje položaj, delo in zaposlitev.

Naj še poudarim, ko govorimo o tem, da zaščitimo vse socialne skupine, to, da je cela vrsta transferov, ki niso omejeni zgolj na nižji sloj, zlasti tistih, ki se nanašajo na otroke, družino, dijake, študente, prehrana, denimo, je takšen transfer.

Bi pa kot ključni odgovor na to vaše vprašanje, kar zadeva položaj srednjega sloja, rekel naslednje. Za to je bistveno prestrukturiranje gospodarstva, vključno z ukinjanjem nezahtevnih ter z odpiranjem visoko zahtevnih in s tem tudi dobro plačanih delovnih mest. Dosedanji razvoj, sicer dinamičen v preteklih letih, je temeljil predvsem na povečevanju intenzivnosti dela in fleksibilnosti zaposlovanja, kakovost delovnih mest pa je ostajala relativno nizka. Prihajamo v položaj, ko nova delovna mesta komaj zagotavljajo minimalno plačo, ta pa seveda komaj zagotavlja tudi to, da zaposleni ne padajo pod prag revščine. In brez tega, da bi prestrukturirali gospodarstvo v tej smeri, ne bomo mogli zaščititi srednjega razreda. Trije ukrepi, ki jih lahko navedem in so bili že v prvem in drugem paketu za to sprejeti so: povečanje olajšave investicije v opremo, sofinanciranje razvojno investicijskih projektov in nakup nove opreme in podpora projektov in čiste in tehnološko napredne industrije. Skratka, v tej smeri mora Vlada delovati, če hočemo, da tudi srednji sloj ne bo postal nižji sloj. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želite še dopolnilni odgovor? Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala za oba odgovora. Najprej, dr. Lukšič, to iniciativo, napovedujem, da bom peljal tudi znotraj lokalnih okolij. Mislim, da imate prav, ko pravite, da je to pristojnost občin. Od ministrstva pa vendarle pričakujem, da tu odigra, še posebej v tem času, neko kumulativno vlogo. In mogoče s primeri dobre prakse, saj pravite, da so nekatere občine to že uvedle, to pot naj se pokaže tudi drugim slovenskim lokalnim skupnostim.

Dr. Svetlik, tudi vam se zahvaljujem za odgovor. Vaša akademska kariera kaže, da imate dober uvid v položaj celotne populacije. In strinjam se z vami, da je samo kakovostno delo in zaposlitev tista, ki jamči dober socialni položaj. Dejstvo pa je, da se tudi v Sloveniji soočamo s tem, da delo še ni dovolj za to, da bi nekdo presegel prag revščine. Ukrepi, ki ste jih navedli, me v tem pogledu pomirjajo in smatram, da bomo po tej poti prišli do zastavljenih ciljev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Miran Györek bo postavil vprašanje ministrici za javno upravo. Izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica za javno upravo!

Z vašim splošnim odgovorom na moje pisno poslansko vprašanje v zvezi z nadzorom in vodenjem evidenc stalnega in začasnega bivališča javnih uslužbencev nisem bil ravno zadovoljen, kajti v odgovoru ste predmetno zadevo spretno preusmerili, torej zlorabo fiktivnega naslova stalnega bivališča policista za povračilo stroškov prihoda oziroma odhoda z dela, na Ministrstvo za notranje zadeve oziroma na pristojnega predstojnika, torej na generalnega direktorja policije. Prav tako smatram za irelevantne zakonske obrazložitve v postopkih in predpisih vročanja oziroma nezmožnosti vročanja pošte, kot je bil to primer pri policistu, ki dejansko ni bival na prijavljenem naslovu bivališča, je pa protizakonito "kasiral" povračilo stroškov prihoda na delo. Nezmožnost vročitve pošte v tem primeru je bila zgolj posledica in dokaz o storitvi očitane prekrška. Bistveno, kar me zanima, so namreč vaši ukrepi in dejanja glede praktičnega izvajanja nadzora in evidence bivališč javnih uslužbencev, kajti nadomestilo potnih stroškov oziroma zloraba le-teh predstavlja kar veliko finančno postavko v proračunskih odhodkih Republike Slovenije. Še posebej v današnjem času krize bi lahko tudi na tem področju precej prispevali k racionalnemu trošenju proračunskih sredstev. Samo v konkretnem predmetnem primeru zlorabe naslova stalnega bivališča gre za nekaj tisoč evrov, po vsej verjetnosti pa to ni osamljen primer. Zanima me:

Ali ste oziroma boste in na kakšen način povrnili takšno neupravičeno, protizakonito pridobljeno nadomestilo potnih stroškov?

In nenazadnje tudi:

Ali je oziroma bo Ministrstvo za notranje zadeve v takih primerih ustrezno ukrepalo in tudi sankcioniralo takšne prekrške oziroma zlorabe?

To vprašanje bi sicer bilo prej namenjeno gospe ministrici za notranje zadeve, gospe Kresalovi, ampak, žal, ni prisotna. Bi ji pa lahko jaz postregel tukaj s konkretnimi dokazili, z datumi, z meseci in celo z izračunom stroškov zlorabljenih, pravice za nadomestilo stroškov. Gre v bistvu dejansko za vaš resor, da se vodi evidenca, prosim lepo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa ministrica.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa gospod predsedujoči za besedo.

Spoštovani gospod poslanec Györek, žal vam v pisnem odgovoru nismo mogli odgovoriti drugače, kot da smo vam pojasnili, katere pravne podlage in na kakšen način urejajo nadzor nad posameznim javnim uslužbencem, v kolikor obstoji sum, da potni stroški, ki jih prejema, niso upravičeni.

Ministrstvo za javno upravo je na podlagi Zakona o javnih uslužbencih res pristojno sistemsko ministrstvo za sistem javnih uslužbencev, nima pa nikakršne pravne podlage za neposredni nadzor vseh javnih uslužbencev. Ima pa posamezni predstojnik organa pri katerem je javni uslužbenec zaposlen ne zgolj pravico, ampak tudi dolžnost spremljati, ali so potni stroški z načinom na katerega so izplačevani v skladu z dejanskim stanjem. 33.a člen Zakona o javnih uslužbencih nesporno nalaga predstojniku organa pri katerem je uslužbenec zaposlen dolžnost, da v primeru, ko razpolaga predstojnik z informacijo, na podlagi katere so podani razlogi za sum zlorabe ugotoviti dejansko stanje. Ne zgolj to, takšna zloraba, ki jo je posamezni javni uslužbenec dal in je navedel stalno oziroma dejansko prebivališče, ki je bila podlaga za izračun nadomestila potnih stroškov; takšno izjavo je podal pisno v skladu z Uredbo o povračilu stroškov; on osebno odgovarja, da dejansko biva na naslovu, ki ga je predstojniku dal, da se mu na tej podlagi izplačujejo stroški. Kaj lahko predstojnik naredi v primeru, ko ugotovi; in to kar pravite vi, poznate torej posamezen primer; in če boste vi predstojniku tega posameznega javnega uslužbenca dali prijavo, da obstaja sum, da na naslovu, ki ga je dejansko prijavljal ta javni uslužbenec, ni dejansko tudi živel in da je zlorabil

to svojo, enostavno, dolžnost, tudi po pogodbi o zaposlitvi, kjer je sam navedel, kje dejansko živi, tudi v tem aktu in da bo pošteno izvrševal pravice iz pogodbe o zaposlitvi, je predstojnik dolžan izvesti postopek. Ta postopek v nadaljevanju lahko "rezultira" tudi v odpovedi delovnega razmerja tega javnega uslužbenca. Glede na ugotovitve tega postopka, v kolikor bi resnično šlo za kršitev, je mogoče na podlagi določb Zakona o delovnih razmerjih, ki se v tem delu uporablja tudi za javne uslužbence, izredno odpovedati pogodbo o zaposlitvi, saj gre v tem primeru za gotovo kršitev, obveznosti iz delovnega razmerja. Postopek nadzora in izvedbo je Zakon o javnih uslužbencih zaupal in naložil predstojniku organa, pri katerem je posamezni javni uslužbenec zaposlen. Vedeti je treba, da posamezno ministrstvo ni sposobno nadzirati sistema 34 tisoč zaposlenih v organih državne uprave. Je pa dolžnost, da v zakonu kot sistemsko ministrstvo predvidi ustrezne postopke. Menimo, da so postopki, takšne kakršne danes zakonodaja predvideva, ustrezni. Je pa na mestu vaše vprašanje, ali predstojniki v celoti in z zadostno

skrbnostjo izvajajo nadzor nad tem vprašanjem. Sploh je ta dilema upravičena. Če gre za predstojnika organa z veliko zaposlenimi - ali se tam morebiti ne skriva kaj, kar diši po zlorabi te pravice. Treba je vedeti, da javnim uslužbencem pa vendarle toliko gledajo pod prste, da so ti podatki skorajda vedno točni. Zavedajo se tudi svoje odgovornosti v veliko primerih. Svetujem, da temu organu pošljete ta svoj sum. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Izvolite, prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala, gospa ministrica. Saj ste mi kar jasno obrazložili zadevo. Saj imate prav. Je pa nekaj, da ponovno povem, da je škoda, da ni gospe Kresalove tukaj. Kajti lahko bi ji pomagal s številkami, da je bil njen javni uslužbenec prijavljen na stalnem prebivališču, recimo, od 17. 9. 2007 do decembra 2008 na stalnem naslovu Gorica 75, to je v Prekmurju. Istočasno je imel prijavljeno začasno bivališče, od 5. 3. 2008 do 5. 3. 2009. Zdaj se bo izteklo, ker se po enem letu začasno bivališče avtomatično izteče, če ga ne podaljšate. Dejansko, to je tretje bivališče, pa je imel prijavljeno od decembra 2008 v Murski Soboti na Razlagovi 22, ko je izvedel, da smo za to zadevo izvedeli. Torej, od 17. 9. 2007 do decembra 2008 je nezakonito "kasiral" denar za prevozne stroške.

Zdaj pa mi vi povejte:

Kako je to možno, da ima človek, recimo stalno bivališče na enem mestu, začasno na drugem mestu, na nobenem od teh pa ne stanuje, ampak stanuje na tretjem mestu in da nihče ne vodi evidence o tem? Kajti, to nenazadnje znaša veliko denarja. In v teh kriznih časih, če se tukaj systemsko ne reši ta nadzor, potem res ne vidim, ali ima sploh smisel ta zakon o bivališčih, stalnih in začasnih, imeti?!

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Želite odgovor?

IRMA PAVLINIČ KREBS: Če lahko.

Bivališče je tista kategorija, ki je pomembna za povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Dejansko bivališče je lahko v skladu z obstoječo zakonodajo v Republiki Sloveniji na naslovu stalnega ali začasnega prebivanja. Nikakor pa ne more obstajati tretji naslov. Če ste ta primer kot sum naznanili predstojniku organa, bo moral ukrepati v skladu z zakonodajo, ki sem jo prej pojasnila, in tega javnega uslužbenca, ki je po vaši oceni zlorabil to svojo dolžnost, prijavo dejanskega prebivališča, sankcionirati v skladu z obstoječo zakonodajo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša, bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Izvolite prosim.

FRANC JURŠA: Hvala, gospod cenjeni podpredsednik. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra. Kolegice in kolegi.

Državne štipendije za šolsko leto 2008/2009 so se podeljevale po novem Zakonu o štipendiranju, kar je med kandidate prineslo precej slabe volje. Pri kandidatih enostarševskih družin bi bilo smiselno, da se pri obračunavanju dohodka na družinskega člana prišteje družinski člana oziroma naj se ohrani stara določba iz Pravilnikov o štipendiranju iz Uradnega lista Republike Slovenije, št. 48/99 in ostali. Prosilci enostarševskih družin so po sedaj veljavnem zakonu v bistveno slabšem položaju, kot so bili pred novelo tega zakona. Kaj me je sploh spodbudilo, da postavljam danes to vprašanje? V moji poslanski pisarni se je oglasila delavka Mure, ki ima okoli 400 evrov plače, dva otroka. Osnovnošolec in srednješolec dobivata družinsko pokojnino po pokojnem očetu. Bivajo 10 km od mesta prve železniške postaje. Otrok mora zjutraj ob 6. uri v Mursko Soboto na šolanje. Mati je primorana, da ga zjutraj vozi, s tem, da ima ona začetek dela ob 7. uri. To ji prinaša dodatne stroške. Oni imajo gotovo velik problem oziroma so v velikih težavah. Moram reči, da mi je mati rekla, od začetka sem jokala, potem sem pisala pism predsedniku države, varuhinji človekovih pravic, predsedniku Vlade in še nekaterih, izgubila sem vso upanje, upanje, da te otroke, ki jih imam, moram vzgojiti in pripeljati do kruha. Zdaj sem se obrnila na vas. V Državnem zboru imate možnost spremeniti to zakonodajo. Zato sprašujem cenjenega gospoda ministra:

Kdaj bo, če bo predlagal, odpravo te pomanjkljivosti oziroma izboljšal položaj enostarševskih prosilcev?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za vprašanje, gospod poslanec. Res je, kar pravite. Trenutni zakon, ki je bil sprejet leta 2007, ne vsebuje posebnega določila glede kandidatov za štipendije iz enostarševskih družin, kot je bilo to predhodno urejeno v štipendijski zakonodaji pred sprejetjem obstoječega zakona. Naše ministrstvu je v februarju tega leta pripravilo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju, in sicer se predvideva sprememba 13. člena, ki naj enotno uvede višji cenzus, to je 65% za vse kandidate za državno štipendijo, kar po eni strani bistveno poenostavlja sistem štipendiranja in po drugi

doprinese k zasledovanju našega ključnega cilja, to je pridobitev državne štipendije in pomoč pri šolanju, ter študiju večjemu številu kandidatov iz socialno šibkejših družin.

Ob tem poudarjam, da smo posebno pozornost posvetili kategoriji kandidatov, ki prihajajo iz enostarševskih družin in tudi kandidatom za državno štipendijo s posebnimi potrebami. Za te kandidate je v predlogu zakonodajnih sprememb predvideva uveljavitev še višjega cenzusa, to je 70% od minimalne plače. To pomeni, če primerjamo podatke med sedanjim in predvidenim stanjem, da od 31. 12. 2008 kaže, da smo podelili 37.563 štipendij, poleg tega pa so podelili še 9.363 štipendij. Z uveljavitvijo novele, ki jo predlagamo pa bi se število štipendistov na račun dviganja cenzusa na 65% povišal za približno 1.800 štipendistov. Poleg tega pa še dodatno, težko je oceniti za koliko, na račun povečanja števila kandidatov, ki bi uveljavljali pravico do štipendije glede na dvignjen 70% cenzus, ko gre za enostarševske družine in kandidate s posebnimi potrebami. Če bo ta zakon sprejet; z njim prihajamo v parlament v naslednjih tednih; bo lahko uveljavljen že za prihodnje študijsko leto in bomo na podlagi tega razdelili šest in pol milijona dodatnih sredstev oziroma toliko več upravičencev bo to štipendijo lahko prejel. Upam, da bodo prizadeti lahko tudi v tem primeru prišli do ustrezne štipendije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Gvido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri! Spoštovana kolegica, spoštovani kolegi lepo pozdravljeni!

V Slovenski ljudski stranki smo zaskrbljeni ob zadnjih dogodkih v Ljubljani od 14. februarja 2009 Plečnikova tržnica zaradi, po našem mnenju, kapitalskih interesov ni več kulturni spomenik državnega pomena. Prav tako nas zelo skrbi dogajanje v zvezi z domnevno prenovo Plečnikovega stadiona za Bežigradom in tudi stanjem nekaterih drugih Plečnikovih del. Prepričani smo, da je praksa, ki se v zadnjem času uveljavlja v Ljubljani, da kulturne objekte kupujejo po ceni, ki ne dosega realne vrednosti zemljišča na katerem stojijo, zelo velika škoda za arhitekturno dediščino Ljubljane. Dogaja se namreč, da novi lastniki bodisi pustijo te objekte propasti ali pa pride do takšnih rekonstrukcij, ki nimajo z osnovo nobene zveze več. S tem se Ljubljani in naši državi povzroča neprecenljiva kulturna škoda in tudi zmanjšuje njen turistični potencial. Jasno je namreč, da v Ljubljano ne privlačijo in ne privabljajo novogradnje, ampak predvsem arhitekturna dediščina, katere znaten delež pomenijo

prav dela Jožeta Plečnika. Bojimo se, da obstaja tudi nevarnost, da bi sedanja oblast naredila selekcijo med Plečnikovimi deli, tistimi deli, ki so vrhunska, in tistimi, ki so manj vrhunska oziroma naj ne bi bila. Za nas je vse, kar je Plečnik naredil, vrhunske kvalitete in vredno obravnave najvišjega ranga. Tudi dr. France Prešeren je, ko je ustvarjal svoja vrhunska dela, ustvarjal tudi hudomušna dela. In naši predniki so ohranili ta dela in to je nam vsem zdaj tudi na voljo, torej niso delili na bolj kvalitetna ali manj kvalitetna, za kar smo jim lahko hvaležni in nam je to lahko velik vzor.

Gospa ministrica za kulturo, po vašem preteklem delu in ravnanju, ki je bilo vidno javnosti, ocenjujem, da ste oseba, ki ima odličen občutek in pozitiven odnos do kulturne dediščine, kulture in slovenstva nasploh. V imenu Slovenske ljudske stranke, Mestnega odbora Slovenske ljudske stranke Ljubljana in v svojem imenu vas sprašujem:

Ali se vam ne zdi smiselno, da bi skupaj z ljubljanskim županom ustvarili takšno ravnanje z deli Jožeta Plečnika in do teh del, kot se za vsakega Slovenca in Ljubljančana spodobi, spoštljivo in odgovorno ravnanje?

Ali boste podprli program zaščite in ohranitve celotne dediščine arhitekta Jožeta Plečnika ter za izvajanje tega programa v naslednjih letih zagotovili primerno visoka sredstva?

Kaj boste storili, da preprečite grob vdor kapitala na področje zgodovinske dediščine?

In: Ali se kot ministrica za kulturo vidite v vlogi varuhinje kulturne dediščine?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani Guido, hvala lepa za vprašanje. Ne samo podprla, udeležila bom zaščito Plečnikove dediščine. Zaščita Plečnikova dediščina je bila v preteklosti obljubljena. Pričakovali smo bodisi odlok bodisi zakon, ki bi v celoti varoval dediščino, ampak to se ni zgodilo. Zgodila se je zgolj ena zaščita, in to zaščita nečesa, kar je bilo že zaščiten; govorim o tržnici v Ljubljani. Kot vam je najbrž znano, je tržnica v Ljubljani zaščiten z Odlokom o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra Stare Ljubljane in grajskega griča za kulturni in zgodovinski spomenik ter za naravno znamenitost. Moj predhodnik jo je začasno zaščiten na državnem nivoju in to zaščito smo odmrznili zaradi zelo enostavnih razlogov - segala je dlje, kot je bilo potrebno, se pravi, tudi do Pogačarjevega trga, in hkrati bi onemogočila nekatere posege, ki se sedaj pripravljajo, pa ne govorim o garažah, govorim tudi o Mesarskem

mostu, in mogoče o preprostem posegu v asfalt, da popraviš kanalizacijo. Ampak to, kar vam želim povedati, je, da se je ta začasni odlok zgodil - pustimo to, da se je zgodil pred volitvami, minister ga je objavil brez vednosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine in Direktorata za kulturno dediščino, ki ga je vodil plečnikolog, gospod Damjan Prelovšek. Spomnimo se, ko sem komentirala, ker so mediji hoteli, da smo nekateri komentirali, zakaj je ta zaščita in sem to razumela kot nagajanje županu in tako tudi pojasnila mediju, me je prav gospod Prelovšek, takrat še na ministrstvu, jaz pa tukaj, opozoril, da se s takšno zaščito ne strinja, da jo želi pojasniti, kajti sam je sodeloval tudi v natečaju za prenovo tistega dela okoli tržnice in je zagovarjal določene posege in prav je imel.

To, kar želim povedati je, da je minister držal v predalu ali kakor koli že, ni izvedel obljubljenega zakona o zaščiti Plečnikove dediščine in tudi odlok, ki je pravzaprav bil že napisan oziroma do daleč pripeljan. Ne vem, zakaj je ostal tam, mi ga sedaj usklajujemo in pridobivamo še zadnja soglasja z lastniki zemljišč zato, da bo odlok o zaščiti Plečnika v Ljubljani in na širšem območju Ljubljane, kamor spadajo tudi spomeniki, po katerih ste spraševali, zaščiteni. Želeli bi še več, da bi se zaščita razširila na širši del, po Sloveniji. Priznam, da je to takšen velik zalogaj, dosti težaven, ker je treba o vsaki parceli posebej razpravljati in jo vključiti v dialog, ampak želja je tovrstna. Hočem pa povedati, več, ne zgolj za Plečnika, ki je gotovo mojster naše preteklosti na področju arhitekture, ampak potrebno je vprašanje odpirati dlje. In mene veseli, da sodobna mlada generacija to dela. In da v znanstvenih in drugih prispevkih razmišlja tudi o predhodnikih ali pa mlajših arhitektih po Plečniku. O Glanzu, ki je naredil to hišo, no dobro to ne, ker tista, ki je bila zaščiteni, je ni več, dvorane, ampak o Glanzu, Vurniku, Fabianij Kristlu, Jugovc in še vseh ostalih, pri katerih je treba paziti, da ne pride do kakšnega barbarskega posega. Ni nujno, da je to samo stvar kapitalistov, ki jih vi prepoznavate kot tisto zlo danes. Ampak, pogledajte oni lahko kupujejo tako ali drugače, za nekatere stvari, hvala bogu, da jih, zaradi tega, ker država, recimo, ali pa lokalna skupnost pušča mnogokrat stvari v propadati. Tipičen primer je Kolizej, ko se nismo, bom rekla, zmigali, da bi morebiti pravočasno to uporabili v prave namene in poskrbeli za zaščito.

Država mora pač ustvarjati pogoje za to, da se to izvaja, zaščita namreč, mogoče z odloki mogoče z zakoni, ki kot pravim, bodo prišli na plan. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Izvolite, prosim.

GVIDO KRES: Hvala lepa za odgovor, gospa ministrica.

Sem bil prepričan, da bom dobil kvaliteten odgovor in tudi prepričan sem, da boste kvalitetno stregli tej zadevi in jaz vam želim uspeh. Moram povedati, da ravno tako apeliram na to, jasno, da se v celi Sloveniji kulturna dediščina ohrani, med drugimi tudi dela arhitekta gospoda Jožeta Plečnika. In moram povedati, da v Litiji stoji njegov izdelek - spomenik padlim v NOB, in ponosni smo na to delo. Ohranjamo in ga imamo tudi v občinski zaščiti.

Še enkrat hvala lepa za vaš odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič. Poslansko vprašanje bo postavil ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, gospod minister in kolegica poslanka in kolegi poslanci.

Ko sem se rano zjutraj peljal v Ljubljano sem srečal delavko, ki je šla ob 6. uri v službo, pa so ji rekli naj gre kar domov, ker ni dela. Uvodni stavek, ob katerem sem se spomnil, da je treba vprašati naslednje, gospod minister za delo družino in socialne zadeve. Prvič. Na kakšen način ministrstvo oziroma pristojni zavodi za zaposlovanje izvršujejo nadzor nad izvajanjem Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa?

Drugič. Rok za vložitev zahtevkov za subvencioniranje polnega delovnega časa je 30. 9. letošnjega leta. V Slovenski nacionalni stranki nas zanima:

Koliko slovenskih podjetij je že vložilo zahtevke za dodelitev subvencij?

In:

Kolikim slovenskim podjetjem so bile subvencije že dodeljene?

Tretjič. Zanima nas:

Na kakšen način se bo izvajal nadzor nad dejanskim delovnim časom delavcev v podjetjih, ki so vložila zahtevke za subvencioniranje polnega delovnega časa oziroma kako bodo zavodi za zaposlovanje preverjali, ali delavci dejansko delajo 36 oziroma 32 ur?

In:

Ali bodo preprečili, da bi jih delodajalci prisili k daljšemu delavniku in opravljanju nadurnega dela?

Seštevek vseh teh vprašanj, verjemite mi, pa neradi verjamemo, že poznamo v Slovenski nacionalni stranki, to je že spet črn dobiček lastnikom podjetij, po trboveljsko rečeno,

velika patrigarija. Če temu ne bo tako, če mi boste odgovorili na ta tri vprašanja, da bo nadzor trd in zahteven, bom zelo vesel.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Gospod poslanec hvala za vprašanje. Najprej podatki, ki ste jih želeli. 24. februarja, torej manj kot en mesec odkar smo uveljavili ta zakon, je bilo na Zavodu za zaposlovanje vloženi 309 vlog delodajalcev za subvencijo po tem zakonu, in sicer so se nanašale na 37.024 zaposlenih delavcev. Doslej je bilo odobreno 168 vlog in podpisanih 30 pogodb, pač skladno s tem, da je treba te vloge dopolnjevati, pregledovati preden pride do podpisa pogodbe.

Glede nadzora pa naslednje. Zakon v 6. členu določa, da Zavod za zaposlovanje izvaja nadzor nad dodelitvijo in izplačevanjem subvencije ter izvajanjem pogodbe. Ob dodelitvi subvencije zavod preveri, ali ima vloga vse zahtevane podatke o delodajalcu; ali ima vloga vse zahtevane podatke o subvencioniranju, to je število mesecev, število zaposlenih, število ur delovnega tednika, višina subvencije in podobno: ali ima vloga vse zahtevane priloge, to je seznam zaposlenih delavcev vključenih v ukrep, kolektivno pogodbo ali splošni akt delodajalca, s katerim se določa 36 urni, polni delovni čas oziroma sklenjen dogovor med delodajalcem in reprezentativnim sindikatom, če je ta delovni čas še krajši. Preveri se tudi ali so vse priloge vsebinsko ustrezne. Toliko kar zadeve nadzor nad vlogami.

V času izplačevanja subvencije bo zavod; zaenkrat še ni nič izplačal, ampak bo izplačal skladno s pogodbami; bo zavod mesečno s križanjem podatkov o delavcih vključenih v ukrep in podatkov Zdravstvene zavarovalnice preverjal, ali so delavci še zaposleni pri delodajalcu. Na polovici izvajanja subvencioniranja in pred izplačilom zadnjega zahtevka oziroma vsakokrat, ko bo s strani sindikatov, medijev ali Inšpektorata Republike Slovenije za delo prejel sporočilo, da delodajalec vključenim delavcem ni izplačal plač ali obveznih prispevkov, bo to uradno preveril s križanjem podatkov tudi z Davčnim uradom. V pogodbi o delovnem subvencioniranju polnega delovnega časa sklenjen med zavodom in delodajalcem je določeno, da pogodbeni stranki soglašata, da imajo zavod in ostali pristojni organi v Republiki Sloveniji pravico administrativnega in finančnega spremljanja in vrednotenja izvajanja ukrepa in nadzora nad porabo dodeljenih sredstev. Poleg že omenjenega križanja podatkov z Zdravstveno zavarovalnico in Davčnim uradom, se lahko izvajajo tudi kontrole na kraju samem, torej pri delodajalcu, kadarkoli v delovnem času delodajalca. Le-ta pa mora omogočiti vpogled v računalniške

programe, listine in postopke v zvezi z izvajanje subvencioniranja. Zavod bo med izvajanja tega ukrepa sistematično preveril 15% naključno izbranih prejemnikov subvencij ter vsakega, za katerega bo dobil prijavo o kršitvi. K ustreznemu nadzoru subvencioniranja polnega delovnega časa bo prispevala tudi javna objava delodajalcev, ki bodo subvencije prejeli, ter nadzor zaposlenih s strani sindikata. Sindikat tukaj, kot lahko vidite iz medijev, že izvaja precej natančen nadzor nad tem, kaj se v posameznih podjetjih dogaja. Že v prvem mesecu izvajanja tega ukrepa so bila, predvsem na podlagi opozoril sindikatov, izvedena prva preverjanja posameznih delodajalcev s strani Inšpektorata za delo. Torej, zaenkrat imamo stvari pod nadzorom. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod Barovič, še dodaten odgovor.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za te odgovore. Dodatno vprašanje:
Gospod minister, ali ima delodajalec dolžnost rednega obveščanja o poteku dogajanj v tem času recesije, ali gre zgolj za delo, ki ga mora opraviti Zavod za zaposlovanje in vsi vpleteni v navzkrižno pregledovanje, kot ste omenili, ker sem vas zelo pozorno poslušal. Torej: Ali ima delodajalec dolžnost, da redno poroča o dogajanju?

In drugo vprašanje:

Kakšna je vloga inšpektorata, kateregakoli, pristojnega za tovrstna dogajanja? Obstaja na zakonski ali podzakonski podlagi? Torej:

Kakšna vrsta del ali kakšna vloga kateregakoli inšpektorata obstaja na tem nivoju, nivoju zakonskih ali podzakonskih aktov ob začetku podeljevanja subvencij?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Torej, kar zadeva poročanje, mora vsak delodajalec mesečno sporočiti število zaposlenih, ki so vključeni v ta program, ker se to pač lahko zaradi različnih okoliščin spreminja.

Kar pa zadeva vlogo inšpekcije, v tem zakonu sicer ni določena, je pa res, da zdaj sindikati opozarjajo na nekatere kršitve Zakona o delovnih razmerjih ob tem, ko se skrajšuje delovni čas, in na tej podlagi tudi inšpekcija dela lahko posreduje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospod Barovič, proceduralno?

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Za korektne in konkretne odgovore se ministru zahvaljujem, v tistem obsegu, ki jih ima. Ocenjujem pa, da je glede na veliko problematiko, za ilustracijo dovolite en stavek, Gorenje, delniška družba, je prejelo po podatkih, ki jih imam, subvencije za 4700 delavcev, tam pa je zaposlenih 5300 ljudi. Kje je ta razlika? Ampak, ne bom tega spraševal. Zaradi pomembnosti teh podatkov, zaradi pomembnosti nadzora, zaradi pomembnosti vsega, kar se dogaja z ljudmi; da jim zjutraj ob 6-ih rečejo: "Nasvidenje. Pojdi domov, nimaš dela"; v imenu Slovenske nacionalne stranke na osnovi 246. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da se o tem opravi razprava na naslednji, ne na drugi, na prvi naslednji seji.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Glasovanje o vašem predlogu bo jutri v okviru glasovanj.

Gospod Dušan Kumer bo postavil poslansko vprašanje generalnemu sekretarju Vlade.

DUŠAN KUMER: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovana ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Očitno se v slovenski politiki nekateri ne morejo tudi po skoraj 20-ih letih odreči grdi navadi, da brskajo po arhivskem gradivu in si ga tu in tam, domnevno tudi na nezakonit način prisvojijo in shranjujejo v zasebnih, tudi strankarskih, arhivih in ga po potrebi kasneje uporabljajo tudi za dnevno politična obračunavanja s svojimi političnimi tekmeci in nasprotniki. Več takšnih primerov je poznanih iz preteklih let, kot na primer nošenje kovčkov z dokumenti po tem parlamentu in kasnejša objava skoraj milijon državljanov Slovenije, domnevno sodelavcev bivše UDBE na svetovnem spletu, ki še danes služi kot politična hrana za zadovoljitev frustracij nekaterih političnih akterjev, pa afera SOVA in domnevno odnašanje prav tako arhivsko gradivo pod krinko preseljevanja udbovskih dosjejev v zgodovinski Arhiv Slovenije, pa vse do svežega primera prejšnjega tedna, ko je bilo govora o magnetogramih, ki jih naj ne bi bilo, pa so bili citirani na nacionalni televiziji. Tudi v primopredajnem gradivu generalnega sekretarja Vlade Republike Slovenije mag. Milana M. Cvikla so se pojavili indici domnevnih nepravilnosti pri fotokopiranju več kot 30.000 kopij vladnih dokumentov. Zato je bila decembra 2008 ustanovljena tudi posebna strokovna komisija, ki je začela raziskovati primer tega sumljivega fotokopiranja. V skladu z zakonom so bili o verjetni kršitvi Zakona o tajnih podatkih in Zakona o ravnanju z dokumentarnim arhivskim gradivom obveščeni tudi Inšpektorat za notranje zadeve, informacijska pooblaščenka in inšpektorat na Ministrstvu za kulturo.

Zato vas spoštovani gospod generalni sekretar sprašujem:
Zakaj ste se odločili ustanoviti posebno strokovno komisijo
za omenjeno preiskavo? Kakšni so njeni izsledki?
Kakšne bi lahko bile posledice za morebitne kršitelje?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod generalni sekretar Vlade.

MAG. MILAN M. CVIKL: Hvala lepa.

22. novembra 2008 me je Vlada na svoji 1. seji imenovala za generalnega sekretarja. Isti dan sem imel zgodaj dopoldan primopredajo med starim, bivšim generalnim sekretarjem in mojo malenkostjo. Komplet dveh fasciklov je vseboval tudi Poročilo Komisije za prevzem in pregled dokumentarnega gradiva z datumom 17. 11. 2008, kjer je bilo v predzadnjem odstavku zapisano, da je neka komisija, ki je bila imenovana v prejšnjem mandatu, zato da bi prevzela gradivo iz Župančičeve 3, pristopila k popisu posameznih fondov, ki ga je prevzela na Župančičevi 3, ter gradiva, ki se nahaja v prostorih na Gregorčičevi 20. Po navedbah naj bi bio gradivo z lastnostjo arhivskega gradiva 17. 11. 2008 preneseno v Arhiv Republike Slovenije.

Ko sem spoznavala svoje nove sodelavce sem bil seznanjen tudi z nepravilnostmi, ki so se zgodile v prejšnjem mandatu glede popisovanja arhivskega gradiva. Opozorjen sem bil, da je pri tem stavku, pač veliko umanjalo. Predvsem to, da se je popis posameznih fondov dokumentarnega gradiva izvajal v prostorih na Gregorčičevi 20, ki so poznani kot arhiv B in arhiv C. Arhiv B vsebuje celotno vladno gradivo iz obdobja 1990-2000, tudi z dokumenti stopnje tajnosti interno, zaupno in tajno, gradivo sej Vlade, zapisnikov rednih in dopisnih sej Vlade, ter magnetograme sej, personalne mape, gradivo protokola iz obdobja 1964-1988, Urada za narodnosti, gradivo Kabineta predsednika Vlade Republike Slovenije in še gradiva nekaterih drugih komisij. Medtem ko v arhivu pod oznako C hranijo plačilne liste od leta 1945, gradiva uprave zgradb, načrte zgradb, specifikacije, adaptacije objektov, kupoprodajne pogodbe hiš in stanovanj, načrte, ki jih je kupila država in kasneje prodala posameznikom. Skratka, bili so indici, da so pri tako imenovanem prevzemanju dokumentarnega gradiva na Zupančevi 3, ter gradiva, ki se nahaja v prostorih na Gregorčičevi 20 in je poznano kot arhiv Vlade Republike Slovenije in generalnega sekretariata, bile zadeve izvedene nestrokovno. Zato sem ustanovil komisijo z nalogo, da pregleda arhivske prostore Generalnega sekretariata Vlade in oceni stanje arhivskega in dokumentarnega gradiva z vidika predpisov o varovanju dokumentarnega in arhivskega gradiva ter predpisov o varovanju tajnih podatkov in pripravi podrobnejše informacije. Že prvo dejstvo, da je strokovna arhivska služba Generalnega

sekretariata Vlade 11. decembra 2007 predala ključe arhiva B in arhiva C tej vladni komisiji, komisiji bivše vlade za prevzem in pregled dokumentarnega gradiva, ponovno pa ključe prevzela na mojo insistenco šele 6. januarja 2009 in da je v teh prostorih v začetku decembra 2007 postavila nov fotokopirni stroj ter v obdobju do 20. 11. 2008 izdelala več kot štiriintrideset tisoč fotokopij dokumentov, od tega dve tretjini po 20. septembru, se pravi po volitvah v letu 2008, je bila seveda indikacija, da je nekaj hudo narobe s tako imenovanim formalnim prevzemanjem gradiva in oddajanjem le-tega v Arhiv Republike Slovenije. Ugotovljeno je bilo, da v tem celotnem obdobju strokovni sodelavci arhivske službe Generalnega sekretariata Vlade niso imeli vstopa v arhive B in C, torej so v arhivu B in C delovali samo uslužbenci oziroma posebna vladna komisija, katere sestavo lahko tudi kasneje zelo podrobno pojasnim. Potem se je neposredno pred prevzemom in zamenjavo Vlade v tistem tednu, 17. 11. na Arhiv Republike Slovenije nekaj deset tekočih metrov arhivskega gradiva in seveda na ta način presekalo desetletno delo arhivarjev na tem, da seveda je gradivo ustrezno urejeno. Kot je ostalo v arhivu C ni bilo ustrezno izvedeno, zato sem seveda podvzel ukrepe, ki jih je Vlada tudi podprla.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Kumer, izvolite.

DUŠAN KUMER: Hvala še enkrat za besedo.

Se zahvaljujem za ta del odgovora. Moram reči, da sam osebno nisem presenečen, ker sem bil pri eni takšni zgodbi, ki sem jo prej omenil, zraven v letih 2006 - 2007 in delno 2008, ko je bil postopek logistike popolnoma enak. Tudi v temu primeru ugotavljam, da se je ta komisija zadrževala v teh prostorih celo leto, to je dvanajst mesecev.

Me pa zanima zelo konkreten odgovor na naslednje vprašanje:

Kaj bo Vlada in kako bo Vlada reagirala in kaj bo storila, če se potrdijo indici, da je prišlo do zlorab domnevno odtujenega gradiva in se bo to gradivo pojavilo, še enkrat, tako kot sem prej rekel, v dnevno političnem obračunavanju na politični strankarski sceni v Sloveniji?

To se ne bo zgodilo prvič, ampak mislim, da enkrat je temu treba narediti konec.

Sprašujem:

Ali ima Vlada in odgovorni v Vladi kakšen scenarij, da bi te stvari v bodoče preprečevali, da se ne bi dogajale še naprej?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod generalni sekretar.

MAG. MILAN M. CVIKL: Najprej je potrebno zagotoviti to, kar je tudi Vlada s sklepom naložila strokovnim službam Generalne sekretariata Vlade, to je, da se gradivo ponovno pregleda in da se kot trajno gradivo; gradivo, ki se tudi v Arhivu Republike Slovenije trajno pusti; določi tisto gradivo, ki je res trajno gradivo. Pred tem pa se celotno gradivo v skladu s postopki, ki tečejo od leta 1979, celoten življenjski cikle dokumentov, ustrezno posname na mikrofilme in tako zagotovi kopija predanih gradiv. Vi morate vedeti, da je z neurejenim načinom prenosa dokumentacije v Arhiv Republike Slovenije bila pomembno presekana celotna zgodovina vrste dogodkov, ki so v Republiki Sloveniji. Zato sam ne bom presenečen, sedaj govorim mogoče politično, ne kot generalni sekretar Vlade, če se bodo nekateri dokumenti pojavljali in jih v arhivih, seveda, ne bomo mogli najti. Tudi te zadnje zgodbe nekaterih magnetogramov so take. Poseben problem pri tem gradivu je bil ta, da so to izvajali uslužbenci; ali posamezniki, niti jih ne morem imenovati študentje, ker nekateri se hvalijo, da so to delali s ponarejenimi študentskimi izkaznicami; ki nimajo dovoljenja za delo s tajnimi podatki. Zato sem tudi Urad za varovanje tajnih podatkov in pristojne službe o tem obvestil. Sam pričakujem, da bo do tako informacijska pooblaščenka kot pristojni organi, ki so že začeli izvajati nekatere pogovore, tudi na generalnem sekretariatu o tem podali svoja poročila relativno hitro.

Moram reči, da je tudi temeljno, kar Vlada želi narediti pri tem, naslednje. Mi želimo najprej zagotoviti to, da se ponovno vzpostavi Arhiv Vlade Republike Slovenije, tako kot to zahteva arhivska in dokumentarna stroka in tukaj računamo na polno sodelovanje Arhiva Republike Slovenije. Glede teh dokumentov, če bi ti dokumenti prišli v javnost, pa mislim, da bo mogoče tudi na podlagi poročila te komisije, na podlagi potrjenega gradiva na seji Vlade in ugotovitev pristojnih organov ugotoviti to, da so bili ti pridobljeni na nezakonit način in proti tem posameznikom tudi ustrezno ukrepati. Kako naprej? Jaz mislim, da je zelo slabo, če se arhivi delajo z namenom politične zlorabe. Zato smo v generalnem sekretariatu Vlade naredili vse, da bi s poročilom komisije za prevzem vzpostavili pogoje, da bodo arhivi ponovno vzpostavljeni na lokaciji, kjer morajo biti. Vso arhivsko dokumentacijo pa ob rokih poslati v arhiv...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport bo postavila gospa mag. Majda Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, spoštovani poslanci!

V družbi znanja je tudi vseživljenjsko izobraževanje pomemben del, poleg vsega drugega, tudi integracije v družbi. Javni interes za doseganje kratkoročnih in dolgoročnih ciljev resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih postavlja v središče nosilcev teh programov tudi ljudske univerze. Pustimo ob strani, da so jih nekateri hoteli videti kot ostanek nekdanjega časa in v resnici večina njih je bila ustanovljenih sredi prejšnjega stoletja, nekatere pa celo v 20-ih letih ali pa še prej, celjska ali mariborska denimo. Ampak vendarle, ljudske univerze opravljajo pri izobraževanju odraslih kot 25 pomembnih andragoških središč vrsto nalog, ki za druge izobraževalce odraslih tržno niso tako zelo zanimive. Res po statistiki opravijo med izvajalci desetino dela, ampak ena tretjina tistih, ki hodijo v jezikovne tečaje, to opravijo v ljudskih univerzah. Odstotek, o katerem sem govorila, je posledica tega, da je velika večina izobraževanja odraslih povezana s pridobivanjem vozniških spretnost. Ampak ljudske univerze usmerjajo svoje programe v izobraževanje ranljivih skupin prebivalstva, to je tistih programov, katerih tržna vrednost ali profit ni tak. Tega pa kot javni zavodi niti ne smejo ustvarjati in porabljati drugače kot v širitev lastne dejavnosti. Gre za programe za zviševanje splošno izobraževalne in kulturne ravni prebivalstva, ljudske univerze so edine, ki še opravljajo osnovnošolsko izobraževanje odraslih, med infrastrukturnimi dejavnostmi pa so zagotovo najbolj znani programi za osipnike imenovan PUM.

Tisto, kar vas spoštovani gospod minister sprašujem, je: Kako vidite v svoji strategiji izobraževanja formalnih in neformalnih oblik izobraževanja mesto ljudskih univerz? Kako jim pomagati razvijati to javno službo, za katero so usposobljene in namenjene? Kako jim ne nazadnje rešiti tudi temeljna eksistenčna vprašanja?

Zanima me: Katere aktivnosti potekajo ali se načrtujejo za zagotovitev stabilnega sistema financiranja ljudskih univerz? Kakšno vlogo jim namenjate v prihodnje?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Najprej hvala lepa za vprašanje. Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Gospa ministrica, poslanka in gospodje poslanci, kolegi ministri! V resnici je vprašanje ljudskih univerz preveč na obrobju, glede na to, kakšno vlogo ljudske univerze v šolskem sistemu ali pa sistemu vzgoje in izobraževanja opravljajo. Zlasti v zadnjih letih so bile mnoge pred propadom in so v resnici životarile. Imajo velike

likvidnostne težave zlasti takrat, ko se lotevajo evropskih projektov, ker enostavno nimajo dovolj sredstev, da bi same zalagale projekte na tak način, kot je to predvideno v tem sistemu financiranja. Zato se dogovarjamo z Ministrstvom za finance, da bi sprostilo neke avanse takrat, ko univerze dobijo tovrstna sredstva, da lahko sploh kandidirajo za tovrstna sredstva, ne da bi jih ta nemožnost v naprej odvrčala od tega, da se sploh lotijo kandidature.

Naslednja zadeva je, da bomo na ministrstvu za leto 2009 in 2010 pospešili pripravo letnega programa izobraževanja. Ta letni program izobraževanja je vir sredstev za te ljudske univerze. Če ta program zamuja, potem pridejo univerze spet do sredstev šele v drugi polovici leta. To se mi zdi, da je v naši moči in to lahko naredimo.

In tretja zadeva, ki je pa systemske narave, da bomo znotraj pregleda mreže šol pogledali tudi mrežo ljudskih univerz in na ta način poskušali racionalizirati to mrežo oziroma jo potem tudi podpreti. To je področje, ki ga imajo v vidu, ki smo se ga lotili, je pa to dediščina preteklosti, ki jo bomo morali na koncu vendarle z zakonom rešiti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospa magistrica.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. Gospod minister, jaz se vam za vaš odgovor in pripravljenost systemsko urejati to pomembno področje zahvaljujem. Pričakujem, da se bo rešil problem financiranja, pridobivanja sredstev, ki je skoraj zrušil veliko večino ljudskih univerz, ker so morale premostitvene kredite najemati. Eden največjih takih zavodov, ki deluje v Mariboru, Andragoški zavod, Ljudska univerza, pa je zgled uspešne andragoške institucije, ki dosega tudi priznanja v mednarodnih okoljih. Vidim, da si lahko obetajo vendarle nekoliko bolj sistematično in kakovostno rešitev problema. Hvala za to.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Gospod minister se je prej opravičil, kot veste. Prosim.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Prihodnje leto bomo praznovali 200-letnico delovanja Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani. Botanični vrt je tako naša najstarejša kulturna, znanstvena, izobraževalna ustanova z neprekinjenim delovanjem. Ustanovitelj vrta je bil Idriječan Franc Hladnik, duhovnik, profesor na ljubljanski gimnaziji, ki je kot prefekt podpisoval tudi Prešernova spričevala. Bil pa je obenem

odličen botanik, ki so ga cenili tudi zunaj tedanje Kranjske, na primer, na cesarskem Dunaju. Od ilirskih provinc do samostojne Slovenije je vrt marsikaj doživel in preživel. Lansko leto pa je bilo eno izmed najbolj kritičnih v zadnjem obdobju. Po prenehanju financiranja s strani Mestne občine Ljubljana so se skozi vse lansko leto vrstili pozivi za ureditev statusa in financiranja Botaničnega vrta. Oktobra lani je Vlada vrt razglasila za kulturni spomenik državnega pomena. Zagotovljena pa so bila tudi minimalna interventna finančna sredstva, saj je bil vrt tik pred tem, da ga zaprejo. Kljub spodbudnemu napredku pa se še vedno niso uredila statusna razmerja med mestno občino in univerzo, niti ni ustreznega financiranja s strani Vlade, saj je vrt finančno in kadrovsko zelo podhranjen. Že vrsto let je predvidena tudi širitev Botaničnega vrta na novi lokaciji v okviru Biološkega središča ob Večni poti v Ljubljani. Vrt pa je bil uvrščen tudi v nabor razvojnih projektov prejšnje vlade za obdobje do leta 2023.

Ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, gospoda Gregorja Golobiča, sprašujem: Kako boste uredili razmerje z mestno občino, saj je bilo s strani gospoda župana Jankoviča obljubljen sodelovanje, pa žal do tega ni prišlo?

Zanima me tudi: Ali so redno financiranje vrta ter načrtovane investicije v luči bližajoče se 200-letnice sedaj zagotovljene? Obenem pa gospoda ministra sprašujem: Ali ministrstvo in Vlada načrtujeta sodelovanje pri dostojni obeležitvi Botaničnega vrta v jubilejnem letu 2010?

Prosim gospoda ministra, da mi na naslednji seji tudi ustno odgovori na postavljena vprašanja.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovani minister Svetlik! Preteklo poletje je Vlada Janeza Janše v Državnem zboru predlagala sprejem zakona o tako imenovanem enkratnem dodatku. Upokojenci z najnižjimi prejemki so prejeli okoli 100 evrov dodatka. Stranke leve, takrat opozicije, so to gladko razglasile za predvolilne bombončke, nabiranje volilnih točk na račun davkoplačevalcev. Vendar so ti ljudje ta denar prejeli, pa kakorkoli ste ga že takrat imenovali. Seveda se je takrat oglasila tudi nekdanja poslanka SD Mateja Kožuh Novak, predstavnica oziroma predsednica upokojenske organizacije, ki je tudi to potezo vlade Janeza Janše napadla kot

slabo potezo, kljub temu da so upokojenci ta sredstva dobili. Pred volitvami so bile takšne in drugačne obljube, ne bom jih ponavljal, ker tistih, ki so jih na veliko trosili po Sloveniji, niti ni tukaj. Pa vendar je po volitvah prišel čas krute realnosti in obljube o visokih pokojninah so se spremenile v 300 evrov borega dodatka k najnižjim pokojninah. A glej si ga zlomka, to še niti ni vse. Dan ali dva pred podpisom koalicijske pogodbe je bila vstavljena še klavzula v skladu s splošno finančno situacijo. Bolje bi bilo verjetno napisati: nikoli. Ampak to piše v tem dokumentu.

Glede na to, da tam piše predvidoma januarja in predvidoma druga polovica nekoliko kasneje, vas sprašujem:

Kdaj bo ta zadeva realizirana? Stranka DeSUS sicer govori o tem, da vas bo poklicala na en pogovor. Jaz se bojim, da bo to ostalo na relaciji med vami in izvršilnim odborom DeSUS-a. Mene bi to vendarle zanimalo malo širše, tako da bi slovenska javnost dobila en bolj jasen odgovor. Seveda pa se vprašanje tiče 100 tisoč ali 200 tisoč, kakor zajamete to populacijo ljudi.

Zato bi prosil za en dokaj eksakten odgovor, ne tisti po krizi. Tisto me ne zanima.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod poslanec.

Ta dodatek, o katerem je govora in ki ga omenjate, je stvar na koncu sporazuma koalicijskih partnerjev in njihovega medsebojnega dogovora. Naše stališče in presoja sedanje situacije je, da pokojninski sistem je treba presojati v luči socialne pravičnosti in solidarnosti, zato mora v času finančne krize nositi tudi del bremena vseh prebivalcev te države. Zaradi umirjanja gospodarske aktivnosti v letu 2008 in finančne recesije je potrebno preveriti ustreznost vseh izplačil, tako plač, kar smo že delali, in pokojnin kot tudi drugih transferjev, hkrati pa je nujno preveriti tudi ustreznost usklajevanja vseh teh transferov. Naj povem, kako je tekel ta proces usklajevanja v preteklem letu. Pokojnine so se uskladile februarja za 3,8% oziroma za 3,2 ter novembra še za 4,6%, pri čemer je bila pri novembrski uskladitvi upoštevana jesenska napoved ocenjenega porasta plač, izplačanih za obdobje januar-september 2008. Glede na trenutno gospodarsko stanje in gibanja je Urad za makroekonomske analize in razvoj objavil novo oceno porasta plač, ki je bila nižja za 0,5%, kar pomeni, da je bila jesenska uskladitev višja, kot je porast plač dopuščal. Zato se je nov podatek upošteval pri sedanji uskladitvi v začetku leta, ko so bile pokojnine usklajene za 3,5 oziroma 2,9%, in sicer od 1. 1. 2009. Drugačna ocena porasta plač v letu 2009 pomeni, da je

potrebno zaveze koalicijskih strank in koalicijski pogodbi gledati tudi z vidika socialne in javnofinančne vzdržnosti. Glede na uskladitev pokojnin v višjem odstotku, kot so se dejansko uskladile plače, in glede na deflacijo, menimo, da trenutno ne obstajajo pogoji za izplačilo tega posebnega dodatka upokojencem, katerih pokojnine so najnižje. Bomo pa tudi v prihodnje spremljali gibanje plač in gibanje življenjskih stroškov. In v primeru poslabšanja gmotnega položaja upokojencev nemudoma tudi ukrepali. Z razlogi za takšno ravnanje oziroma za neizplačilo draginjskega dodatka smo seznanili tudi Zvezo društev upokojencev. Oni so pokazali razumevanje za takšno presojo, kot sem jo sedaj navedel. Ne glede na navedeno pa zaveza iz koalicijske pogodbe ostaja po naši sodbi in bo tudi uresničena, ko bodo za to ustrezne okoliščine. Posebej bi rad opozoril na to, da bo takrat treba premisliti tudi o tem, kdo zares ta draginjski dodatek dobi. Ali tisti z najnižjimi pokojninami, ki so pa sicer lahko v gmotno dobrem položaju, kar se je zgodilo lansko leto, ali tisti, ki imajo morda celo višje pokojnine, pa so gmotno v slabšem položaju? In to je potem tehnično vprašanje, ki ga bomo morali ob sprejemu ustrezne odločitve ali posebnega zakona, če bo za to potreben, tudi razrešiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Cenjeni minister Svetlik. Jaz vas razumem, se vam tudi zahvaljujem za odgovor, ker se zavedam, da ne morete kaj drugega tudi povedati. Vendarle me razumite, da želim ta čas izkoristiti, da vas seznanim z naslednjim. September, avgust preteklo leto v mojem kraju prebivanja Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Podčetrtek je bil gospod Karl Erjavec, predsednik stranke DeSUS, zelo pogost gost. Na enem takih srečanj, jaz moram reči, se je zbralo 500 upokojencev, jaz sem bil tam tudi prisoten, čeprav nisem upokojenec, kot veste, fanfare, bobni, skandiranja, nagovarjanje z vašo eminenca je tam sledilo, golaž čez pol ure so si upokojenci plačali sami. Jaz verjamem, da je tudi to spremenilo politično sliko v tem parlamentu. To vas ne sprašujem, ampak zgolj ugotavljam in hkrati verjamem, da je 1000 evrov, o katerih je minister Erjavec govoril, on pravi v pogojniku, preprosti ljudje s Kozjanskega pa, veste, razumejo drugače. Oni razumejo, da se bo to zgodilo. Tako situacija je, kakršna je. Prav bi bilo, da v najkrajšem času se to realizira, da upokojenci ta sredstva dobijo. Hkrati pa je treba reči tudi to, da se je to vedelo tudi v času nastajanja koalicijskega sporazuma, ne nazadnje nekateri ministri so se za glavo držali, ko so videli to dikcijo. Gospod predsedujoči, jaz bi nekako prosil, ne pričakujem odgovora od gospoda ministra. Če

pa je najdete v Poslovniku kako določilo, da bi okoljski minister odgovoril naslednjič, vam bom pa zelo hvaležen. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. To je bila po Poslovniku neka mešanica. Ker se je to že nekajkrat prej zgodilo, sem vztrajal, da nisem prekinil, ampak danes se res čudno ta drugi del pri poslanskih vprašanjih izkorišča Poslovník, se zahvaljuje, se debatira, se reče, da je zelo zadovoljen poslanec z odgovorom, pa potem postavi naknadno prošnjo za obravnavo pred zborom. Res bomo morali enkrat malo ponoviti, kaj to pomeni poslansko vprašanje, kako se ga naslavlja, kaj je prošnja za dodaten odgovor in kaj je potem prošnja za obravnavo na zboru. Hvala.

Imate proceduralno vprašanje?

DR. VINKO GORENAK: Imam pravico do predloga po 246. členu. Samo to predlagam, nič drugega. .../Oglašanje iz klopi./... Natanko sem povedal, da sem zadovoljen z delom odgovora gospoda Svetlika, tako da prosim, če opravimo razpravo po 246. členu, da ne bo poslušalo pet, šest poslancev, ampak slovenska javnost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Še enkrat bom rekel, da dopolnilnega odgovora niste dobili oziroma tudi niste postavili vprašanja. To se pravi, da temu ne more slediti to, kar ste zdaj prosili. S tem zaključujem to. Poslansko vprašanje bo postavil gospod mag. Radovan Žerjav, in sicer ministrici za notranje zadeve ter ministru za pravosodje. Izvolite gospod.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani minister, dragi kolegi! Jaz se bi obema, ministrici in ministru, opravičil, da sta pravzaprav glede na to, da sta imela vprašanje, kot sem videl po seznamu, na začetku, da sta pravzaprav morala oba počakati do konca. Ampak glede na to, da gre za afero Patria, ki je bila pred volitvami ena od top tem, pa je na nek način v zadnjem času šla v pozabo, kljub temu bi postavil vprašal dve vprašanji.

Pa bi za začetek najprej začel z nekaj citati vas, gospa ministrica, pred volitvami v zvezi s to afero. Na POP TV-ju, Soočanje, 4. 9. ste izjavili sledeče: "Ni bilo narejeno nič, da bi se odkrila resnica. Mi v LDS že štiri mesece opozarjamo, da želimo pojasnilo, kaj se je s tem denarjem zgodilo. Ali ni vsaj nenavadno, da Barbara Brezigar noče o tej zadevi povedati popolnoma nič? Ali so to standardi pravne države? Po mojem to niso standardi pravne države." V Financah istega dne je pisalo, to bi naj bila vaša izjava: "Posledica nedelovanja temeljnih družbenih procesov učinkovitosti policijskih preiskav preko

neodvisnega tožilstva in sodstva navsezadnje neizprosnega novinarskega raziskovanja je ravno to temeljno pomanjkanje resnice. Javnost preprosto ne dobi dovolj informacij."

Takšnih izjav je bilo več tudi s strani gospoda ministra. Lahko bi jih še citiral, pa mislim, da jih je dovolj. Ob mojem ustnem poslanskem vprašanju na prejšnji seji Državnega zbora ste gospa ministrica odgovorili: "Za preiskovanje je bil ustanovljen skupni preiskovalni tim, ki ga vodi državni tožilec. Državni tožilec tudi usmerja delo policistov. V okviru vodenja tima in v pristojnosti državnega tožilca je tudi odločitev o obsegu in vsebini obveščanja javnosti o poteku preiskave primera." Sam sem takrat in tudi sedaj zagovarjal, da je prav, da se zadevi pride do dna, da se stvari razčistijo in da se javnost obvesti kdo, kaj, kako in na kakšen način se je pravzaprav v tej aferi vse skupaj dogajalo.

Zato vas sprašujem: Kako poteka preiskava v zadevi Patria in kakšni so njeni izsledki? Ali po vašem mnenju v zvezi s potekom preiskave so informacije v javnem interesu? Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa ministrica za notranje zadeve, izvolite prosim.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsedujoči za besedo. Spoštovani poslanci!

Ja na podobna vprašanja sem, spoštovani poslanec, odgovarjala že kakšen mesec nazaj. Menim, da je prav, da sprašujete. Gre za zadevo, ki ji je res potrebno priti do dna, in z veseljem počakam do večera, da vam odgovorim na vaše vprašanje.

V zadevi Patria, predkazenski postopek še vedno intenzivno teče in še vedno ga usmerja Vrhovno državno tožilstvo. Res je, bila je ustanovljena skupna preiskovalna skupina. Po mnenju policije ta zdaj dobro sodeluje in dela hitro in tekoče. Gre za skupino s finskimi preiskovalci. Ponovno bi želela povedati in poudariti, da so glede na to, da postopek usmerja državno tožilstvo, vse pristojnosti glede obveščanja javnosti, za katero menim, da mora biti obveščena korektno, v pristojnosti državnega tožilstva in tistega državnega tožilca, ki preiskavo usmerja. Sama v to njegovo pristojnost ne morem posegati. Torej danes lahko povem, da policija dela vse, kar je v njeni pristojnosti, da ima vse pogoje za delo, da lahko uporablja vse svoje pristojnosti, da lahko izvaja vse svoje ukrepe v skladu z zakonodajo. Da po njenih ocenah preiskava dobro teče. O tem, katere podatke, kako, kdaj, o kakšnem posegu, pa bo o preiskavi seznanjena javnost, pa je v pristojnosti državnega tožilca. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister za pravosodje, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Ministrstvo za pravosodje je na podlagi zaprosila v zvezi za pripravo odgovora na to poslansko vprašanje in na podlagi prejšnjih poročil Vrhovnega državnega tožilstva ter na podlagi podatkov, ki jih je ministrstvo pridobilo v okviru izvajanja postopka mednarodne pravne pomoči, zbralo informacije, za katere ocenjuje, da jih lahko posreduje tudi v okviru odgovora na to vprašanje. In sicer, da državno tožilstvo v Republiki Sloveniji samostojno vodi predkazenske postopke zoper večje število določenih oseb in zoper nekatere še ne ugotovljene osebe, zaradi utemeljenih razlogov za sum, da so bila storjena različna kazniva dejanja. Aktivnosti potekajo v smeri preverjanja kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, sprejemanja daril za nezakonito posredovanje, pa tudi za kaznivo dejanje jemanja podkupnine. V okviru predkazenskega postopka sicer državni tožilci sodelujejo s preiskovalnimi organi drugih držav, v tem smislu je bila ustanovljena skupna preiskovalna skupina slovenskih in finskih preiskovalcev. Poleg tega poteka sodelovanje na podlagi posebnih zaprosil posameznih držav za mednarodno pravno pomoč. V okviru tega so tudi pristojni tožilci zahtevali od drugih držav določene podatke, zlasti o prometu na bančnih računih. Zaradi pospešitve mednarodnega sodelovanja je bil za pomoč zaprosen tudi Eurojust. Sam kot minister ocenjujem, da so take informacije za javnost pomembne, seveda ob doslednem upoštevanju omejitev, ki izhajajo zlasti iz 63. člena Zakona o državnem tožilstvu. Želim pa posebej izpostaviti to, da to pa ne odvezuje ministra za pravosodje, da v okviru svojih pristojnosti preveri, ali je poslovanje državnega tožilstva ažurno, zlasti tudi da ne bi iz neutemeljenih razlogov prišlo do morebitnega zastaranja kazenskega pregona. In tudi zato sem danes od generalne državne tožilke zahteval dopolnitev njenega poročila, ki mi ga je posredovala danes.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod poslanec, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Zahvaljujem se seveda obema za ta odgovor.

Poglejte, javnost pa dobiva občutek, in tudi sam, da je bila tema pred volitvami aktualnejša, kar je tudi ne nazadnje razumljivo. Sam bi pa pričakoval, glede na samo težo te afere, da bi tudi zdaj po volitvah bili tako odločni, morda tako ostrji, da bi res naredili vse in še več, da to zadevo čim prej razčistimo in pospravimo tako, kot je to treba.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod László Göncz bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor. Minister je odsoten.

Izvolite prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod podpredsednik in še vztrajajoči.

Iz različnih virov sem dobil informacijo, da Republika Avstrija oziroma skupina investorjev namerava sorazmerno blizu, manj kot 10 kilometrov od meje z Republiko Avstrijo, z Republiko Slovenijo, se opravičujem, zračne linije postaviti sežigalnico odpadkov. Ni dvoma o tem, da bo omenjena sežigalnica do določene mere poslabšala kvaliteto bivanja v širši pokrajini, kamor sodi tudi severno območje Goriškega v Prekmurju ter ozemlje v okolici mesta Monošter, kjer živijo porabski Slovenci. Prisotnost sežigalnice v omenjenem prostoru pa bi lahko negativno vplivala tudi na razvojne možnosti in na ekonomske smernice omenjenega območja, posebno tudi v dotičnih predelih Republike Slovenije. Prebivalci bližnjih naselij Slovenije z narodnostno mešanega in enojezičnega območja z zaskrbljenostjo spremljajo dogodke. Bojazen Slovencev v Porabju pa je še bolj izrazita. Nekatere organizacije že zbirajo podpise za podporo peticiji proti izgradnji te sežigalnice. Ker v zvezi s tem nimamo konkretnih informacij oziroma obstajajo zgolj informacije avstrijskih oblasti, sprašujem gospoda ministra za okolje in prostor: Ali ste na ministrstvu seznanjeni z morebitnimi negativnimi vplivi načrtovane sežigalnice na širše okolje, torej tudi na območje Republike Slovenije ter na območja, kjer živi avtohtona slovenska manjšina v Porabju?

Hvala lepa in pričakujem odgovor na naslednji seji Državnega zbora.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ustni odgovor. Hvala lepa. S tem smo končali seznam prijavljenih poslancev za poslanska vprašanja. Predsedniku Vlade, ministrici in ministrom Vlade se zahvaljujem za podane odgovore in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 2. MARCA 2009 OB 20.36 IN SE JE NADALJEVALA 3. MARCA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 3. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Srečko Prijatelj in Breda Pečan od 17.00 dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU** v okviru rednega postopka.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretar na Ministrstvu za finance. Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Pred nami je zakon o zavarovalništvu v drugi obravnavi.

Bistvo sprememb zakona je v implementaciji evropske direktive, ki ureja postopek za pridobivanje kvalificiranega deleža, poleg tega pa zakon uvaja še nekatere druge spremembe, ki so v tem trenutku potrebne. Naj jih čisto na kratko naštejem.

Implementacija evropske direktive ureja tri zadeve. Prvič, določa časovnico ocenjevalnega postopka za izdajo dovoljenja, razloge za zavrnitev izdaje dovoljenja kvalificiranega deleža ter dodatne zahteve glede sodelovanja nadzornih organov. Zakon uvaja, tako kot je že uvedeno pri gospodarskih družbah, tudi enotirni sistem upravljanja zavarovalnic. Naslednja zadeva, ki jo zakon ureja, je to, da predpisuje uporabo dobička Vzajemne zavarovalnice, in sicer preko tega, da natančno določi, za katere namene se lahko oblikovane rezerve uporabijo. Določa register zavarovalnih aktuarjev. Zakon nadalje bolj jasno določa in utemeljuje vprašanje zavarovalnega posredništva in zastopanja, tako da natančno določa, kateri primeri ne sodijo v to kategorijo. Zvišuje se tudi znesek zavarovalne vsote zavarovanja poklicne odgovornosti zavarovalnih posrednikov. Spreminja se ustanavljanje podružnic tretjih držav na ta način, da je možno to ustanavljanje podružnic tretjih držav tudi brez vzajemnosti za vse članice OECD.

Spoštovani! Predlagam, da predlog zakona v predloženem besedilu sprejmete. Hkrati predlagam, da danes opravite tudi tretje branje tega zakona in ga v celoti potrdite. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, mag. Antonu Ropu, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. ANTON ROP: Najlepša hvala, dobro jutro. Spoštovane poslanke, poslanci! Odbor za finance in monetarno politiko je pripravil poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je predlagala, da se v sodelovanju s predlagateljem dodatno izvede še določene zakonodajno-tehnične korekcije predloženega besedila. K predloženemu zakonu sta bila v poslovnem roku, dne 10. 2., s strani skupine poslancev s prvo podpisanim dr. Lukom Jurijem vložena dva amandmaja, in sicer k 16. in k 23. členu zakonskega predloga. Dne 12. 2. 2009 so koalicijske poslanske skupine SD, LDS, Zares in DeSUS na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe vložile redakcijske amandmaje k 20. členu zakonskega predloga, poslanska skupina SDS pa k 16. členu zakonskega predloga. V okviru dodatnega delovnega gradiva je bil odbor seznanjen še s pisnimi pripombami k obravnavi sprememb Zakona o zavarovalništvu, ki jih je dne 17. 2. odboru posredoval koordinacijski Odbor združenja zavarovalnih posrednikov Slovenije. Predlagatelj je v obrazložitvi zakonskega predloga poudaril, da je poglobitveni cilj zakonskega predloga v implementaciji direktive 2007-44 ES v slovenski pravni red. Ob tem se upoštevajo nekatera zelo pomembna načela. Gre za načelo preglednosti, celovitosti, skrbnega in učinkovitega nadzora, pravne varnosti, javnosti, sorazmernosti in ločevanja med neposrednimi in portfeljskimi naložbami. V okviru slednjih se med drugim določa zaprt seznam meril, na podlagi katerih pristojni nadzorni organ skrbno prouči vlogo vlagatelja za povečanje kvalificiranega deleža v finančni instituciji; najdaljše obdobje, v katerem lahko pristojni nadzorni organ pridobi dodatne informacije, in število prekinitev ocenjevalnega obdobja. Navedene rešitve med drugim zagotavljajo večjo preglednost postopka odobritve pridobitve kvalificiranega deleža in analogno ostalim področnim zakonom, kot je bilo danes že povedano, pa uvajajo možnost enotirnega sistema upravljanja in uporabo registra pooblaščenih aktuarjev.

V razpravi so člani odbora posebno pozornost namenili 16. členu zakonskega predloga in amandmaja k temu določilu in verjetno bomo tudi danes največ diskutirali in razpravljali o tem členu in tudi o amandmaju. Ob amandmaju Poslanske skupine SDS k 16. členu je predstavnik predlagateljev amandmaja, po katerem se dobiček, izkazan v letnem poročilu, lahko razdeli oziroma prenese v naslednje poslovno leto le v obsegu, ki ni potreben za oblikovanje varnostnih rezerv, le za vračilo ustanovnega kapitala ali druga izplačila, določena v statutu. Izpostavil je eno izmed temeljnih načel Vzajemne, to je opravljanje poslov za svoje člane po načelu vzajemnosti, kar pomeni, da temeljni cilj te

institucije ni dobiček, pač pa zadovoljevanje interesov zavarovancev. Hkrati je bilo opozorjeno na evidentno nezdržljivost z načeli Vzajemne v primeru, če bi se dobiček na podlagi opravljanja temeljne dejavnosti uporabil izven osnovne dejavnosti, na primer za življenjsko oziroma avtomobilsko zavarovanje. Ostali razpravljavci pa so ob tem menili, da temu ni nujno tako, celo obratno, saj bi lahko z omejevanjem opravljanja drugih zdravstvenemu zavarovanju kompatibilnih storitev onemogočili normalen in konkurenčen razvoj zavarovalnice in s tem oškodovali njene člane. S tem bi se namreč po eni strani neupravičeno omejila ekonomija obsega pri poslovanju zavarovalnic in bi se hkrati preprečevalo razvoj drugih nujnih produktov, na primer zavarovanje za dolgotrajno nego kot pomemben del zdravstvenega zavarovanja. Glede na to tovrstno neživljenjsko omejevanje poslovanja zavarovalnic ni sprejemljivo in tega dopolnila po mnenju predlagateljev tega amandmaja ni mogoče podpreti.

V nadaljevanju so člani odbora k 16. členu sprejeli amandma skupine poslank in poslancev s prvopodpisanim dr. Lukom Jurijem. Po danih obrazložitvah nastopa Vzajemna na konkurenčnem zavarovalniškem trgu in ji je potrebno omogočiti normalen razvoj. Ob tem velja tudi poudariti, da je izključeno, da bi Vzajemna zavarovalnica postala kompozitna, torej da bi lahko vključila tudi avtomobilska zavarovanja v svoj način poslovanja, ker ji to preprečuje že Zakon o zavarovalništvu.

Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je zbor na drugi seji popravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Prehajamo na razpravo o členu in o vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 2. 3. 2009. V razpravo dajem 16. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Prosim prijavo. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka! Dovolite mi, da uvodoma pozdravim gimnazijce iz Brežic, ki so v okviru državljske vzgoje danes tu. Zdaj pa k temi.

Slovenska demokratska stranka je vložila amandma k 16. členu z namenom, da prepereči, da bi dobiček, ki je ustvarjen pri zavarovalnici, ki temelji na načelu vzajemnosti, delili tudi za druge namene, kot je pa osnovno poslanstvo takšne zavarovalnice.

Menimo namreč, da je dejavnost zavarovalnice, ki deluje po načelu vzajemnosti, načelu, ko zavarovanci plačajo preko prispevkov toliko, kolikor tudi ta zavarovalnica ima stroškov. Torej ni namenjeno ustvarjanju dobička, pač pa je poslanstvo te zavarovalnice namenjeno zgolj zadovoljevanju interesov in potreb članic in članov.

Seveda se zavedamo, da je naloga vsake zavarovalnice tudi širitev svojih aktivnosti, svoje dejavnosti, formiranje takšnih paketov in nadgradnja zavarovanj, ki ustrezajo potrebam članov. Vendar vedimo, da dobiček iz naslova zavarovanja, ki temelji na načelu vzajemnosti, ni pravi naslov za financiranje teh storitev. Torej ni res, da nasprotujemo temu, da bi zavarovalnice, ki temeljijo na tem načelu, ne razvijale tudi drugih zavarovalnih vrst. Nasprotno, menimo, da izziv časa in tudi trendi v zavarovalništvu silijo zavarovalnice, da formirajo širše sklope ponudbe zavarovancem. Vendar menimo, še enkrat, da dobička, ki se ustvarja iz naslova zavarovanja po načelu vzajemnosti oziroma ene zavarovalne vrste, ni moč prelivati za pokrivanje drugih zavarovalnih vrst.

In to je osnovno sporočilo - mi nasprotujemo temu, da bi iz ene zavarovalne vrste prelivali dobiček v druge zavarovalne vrste, ker menimo, da mora biti članarina oziroma prispevek ene zavarovalne vrste enak stroškom, ki s tem tudi nastanejo. Menimo pa, da je dovolj prostora, da se omogoči razvoj in delovanje zavarovalnic tudi na drugih zavarovalnih produktih v okviru drugih zavarovalnih vrst. In menimo, da gre rešitev, ki je bila izglasovana na Odboru za finance, v smeri netransparentnosti zavarovalnic, ki delujejo po načelu vzajemnosti. Zato menimo, da je treba z dobičkom iz tega zelo pazljivo, skrbno ravnati, v korist članov. Zato tudi ne vidim razloga, da ne bi člani na drugačne načine tudi razvijali dodatne oblike zavarovanj, vrste in drugačne zavarovalniške produkte.

Naj spomnim, da gre v tem primeru za zavarovanje, v katerega je vključenih skoraj polovica vseh Slovencev. Torej, gre za ogromno članic in članov in zaradi tega je z njihovim denarjem treba skrbno, transparentno ravnati in ga ne prelivati v druge zavarovalne produkte.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Bogdan Barovič.
Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.
Kar se 16. člena tiče, mislim, da je treba omeniti tudi ugotovitev Zakonodajno-pravne službe in primerjati amandma, ki je vložen.

Vsekakor pa, spoštovani gospod predsednik, mislim, da je današnja druga obravnava tega zakona - govorim povezano tudi z dobičkom in delitvijo v 16. členu - velika zloraba. Od 32-ih členov tega zakona je pripombe na 22 členov dala Zakonodajno-pravna služba. Popravljenih je bilo 20 členov. Če mene vprašate, če bi bili poštene do ljudi, bi morala biti danes opravljena prva obravnava. Velika zloraba! Velika zloraba!

In drugič. V povezavi z delitvijo dobičkov. Veste, ljudje, ki jim je narava naredila škodo, so imeli svoje nepremičnino in premičnino zavarovano in so plačali visok znesek zavarovalnih kvot. So pač dobili odškodnino v znesku, v kakršnem so. In govoriti pri zavarovalnicah o dobičkih, ko so naravne ujme nekoliko večje in močnejše kot po navadi in ker zavarovalnici zmanjka denarja za dobiček, ne za povrnitev stroškov, oblikovati nov zakon, kako se bodo spet dobički delili, je največja sramota, ki si jo ta država in ta tako imenovana demokratična oblast privošči. Zavarovalnica ne more imeti dobičkov. Ne more in ne sme imeti dobičkov! Če pa so ustvarjeni, morajo ti dobički iti v prid zavarovancev, tistih, ki plačujejo zavarovalne vsote - ali da dobijo večjo odškodnino ali da plačajo manjšo zavarovalno vsoto za enak znesek odškodnine. Danes, še enkrat pravim, smo/ste tisti, ki ste skozi prvo obravnavo ta zakon spustili, nepošteni do državljanek in državljanov. 22 členov je spremenjenih, vsebinsko popolnoma drugačnih; pomeni, danes bi morala biti prva obravnava. Ker je pa druga, seveda dovolite govoriti samo o dveh amandmiranih členih, čeprav so bili skozi odbor amandmirani, je bilo amandmiranih 20 členov, je najmanj nepošteno.

Spoštovane kolegice in kolegi, jaz sem vas cenil. Upam, da ste poslanke in poslanci v imenu vsega ljudstva, ampak tako ravnanje je pa grdo. Grdo! Obravnavamo popolnoma nov zakon, pravice o njem govoriti nimamo, prvo obravnavo ste spustili skozi, kljub temu da je v celoti zakon spremenjen - vsebinsko, ne tehnično, ampak vsebinsko - in sedaj se delamo lepe do ljudi in se pogovarjamo o izvršnih direktorjih in dobičkih v 16. členu, kako se lahko razporedijo in kam. V resnici pa ustvarjamo absolutno nesocialno in nedemokratično zavarovalniško družbo in pod pogojem, da je pogoj, da eden od izvršnih...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegov Barovič, 16. člen...

BOGDAN BAROVIČ: Ja, govorim o 16. členu in o delitvi dobička. Gospod predsednik, dovolite mi, no! Jaz sem, oprostite, poslanec v Državnem zboru, ki imam pravico govoriti. In govori o amandmaju k 16. členu, ki govori o delitvi dobička. In v zvezi s tem smem povedati, gospod predsednik, pač tisto, kar Slovenska nacionalna stranka misli, in tisto, kar je res. Če pa komu ni kaj všeč, gre lahko pa ven ali pa ukinite Državni zbor. Hudiča, jaz

ne razumem nič te politike, no! Danes govorimo v bistvu o prvi obravnavi tega zakona, ne o drugi, ker je cel zakon nov in lažemo ljudem in ustvarjamo dobičke in prodajamo zavarovalnice! Kdo mi sme reče da, če ste pregledali materiale, da je ne prodajamo! En izvršni direktor sme govoriti oziroma mora znati govoriti slovensko. Lepo vas prosim, kaj to pomeni! Razprodali jo bomo! Zavarovalnice bodo ustvarjale dobiček, narod, ki mu bodo pa toča, plazovi in vse ostalo uničili, njihove hiše, ki so si jih s trudom zgradili, bo pa potegnil takole pod nosom. Sramota za Državni zbor! Tole bi morala biti prva obravnava! Slovenska nacionalna v obravnavi tega zakona ne bo sodelovala, ker je top največja sramota, in bomo absolutno proti. In bodite vsaj enkrat toliko pošteni, da boste povedali ljudem, da ste jih "nategnili", ker je popolnoma nov zakon. Še enkrat pogledjte, pogledjte si prenovljeno besedilo; 20 členov je popravljenih, in to vsebinsko! Kako lahko rečete, da je to zakon, ki ste ga sprejeli v prvi obravnavi! Vsaj toliko ponosa imejte in ne lažite. To je čisto nov zakon, o katerem danes govorimo v drugi obravnavi. Sploh nimamo pravice, razen do amandmajev k 16. in 1. členu. Sram naj nas bo!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Je želja za razpravo? Takoj bom dal možnost za prijavo. Besedo ima gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Dober dan želim. Lepo pozdravljeni. Današnja razprava in predloženi amandmaji ter mnenje, ki ga je podal predsednik delovnega telesa, mislim, da so tako različni, da je prav, da o tej zadevi vsak od nas izrazi svoje mnenje. Mnenja ni potrebno izražati ponovno, saj namreč gre za uskladitev z evropsko direktivo. Če se je Slovenija odločila, da je v Evropski uniji, da gre za večjo odprtost Slovenije na območju Evropske unije, potem je tudi na področju zavarovalništva ta sprememba potrebna. Do 21. marca letos je treba uskladiti to ureditev in bistvo novele je tudi sprejem dodatnega ukrepa za zmanjšanje administrativnih ovir. Zelo pomembna pa je tudi v zadnjih letih večja krepitev zavarovalništva v Sloveniji in v Evropi. Menim, da v današnji ponovni razpravi omenjeni nekateri pomisleki v tej smeri, vsaj tako jaz čutim, niso potrebni. Zatorej predlagam, da se v drugi obravnavi sprejme novela Zakona o zavarovalništvu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Sodelavke in sodelavci, mladi gledalci! Se strinjam, da ima vsaka poslanka in vsak poslanec

pravico povedati, kar misli, je pa tudi, mislim da, njegova odgovornost, da se o zadevi prej informira, preden kaj izjavi, da poskuša ugotoviti, o čem sploh govori, preden govori stvari, ki ne držijo - glede na temo, o kateri govorimo. Tako prosim sodelavke in sodelavce, predvsem tiste, ki na glas govorijo o lažeh, da se prej informirajo, preden govorijo.

Kar se tiče samega zakona in kar se tiče amandmaja Slovenske demokratske stranke, ki je bil v razpravi že v odboru in ima predstavljen smisel, ki nosi pozitivno sporočilo. Vendar je pa razlika med sporočilom, ki ga nosi, in dejanskim učinkom. Namreč, interes vsakega zavarovanca in zavarovanke Vzajemne je predvsem čim nižje zavarovalne police, torej čim nižji strošek za čim večji učinek, torej čim manj plačati za to, da bom čim boljše zavarovalno pokrit. To mislim, da je naš skupni cilj. Če je to naš skupni cilj, potem moramo takšni zavarovalnici zagotoviti konkurenčnost in ekonomijo obsega. Kajti, če omejujemo razvoj zavarovalnice, ji omejujemo možnost, da konkurira na slovenskem in tujem trgu; ji omejujemo možnost, da konkurira z drugimi, klasičnimi ali pa delniškimi družbami, na primer s Triglavom, ji omejujemo možnost, da se uveljavlja in da konkurira na evropskem nivoju. To ni v interesu zavarovancev. To ni v interesu nobenega, ki bi rad plačal nižjo polico. Če mi omejimo možnost zavarovalnici Vzajemna, da izvaja svoje posle tudi tam, kjer nam je interes, na primer pri dolgotrajni oskrbi, bomo naredili veliko napako in ne bomo dosegli tistega cilja, katerega želimo. Ne drži, da se bo s tem omejilo dobiček. Kdor pozna strukturo in delovanje zavarovalnice Vzajemne, ve, da dobička ni. Ve, da se dobiček ne izplačuje in da torej se denar, ki se kreira znotraj zavarovalnice, izkoristi tako ali drugače v dobro zavarovank in zavarovancev. Sedaj pa imamo dve možnosti: ali bomo prisilili v to, da se ta sredstva blokira in da se onemogoča razvoja, da se onemogoča delo, da se onemogoča izvajanje drugih pomembnih storitev, kot je dolgotrajna oskrba. Spominjam, da je v Sloveniji dolgotrajna oskrba zelo slabo organizirana, trenutno še, in da starejši ljudje nimajo možnosti, da bi dejansko imeli zagotovljeno mirno starost, prav zato, ker takšnega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo še ni. Če bomo mi omejevali s takšnim amandmajem, bomo dosegli prav to. Torej kontraučinek tistemu, kar bi predlagatelj rad dosegel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Preden dam besedo gospodu Grillu, bi rad cenjene kolege, poslanke in poslance opozoril, da smo nekako dogovorjeni proceduralno, da naših cenjenih gostov iz poslanskih klopi naj ne bi posebej pozdravljali - vsi so vedno pozdravljeni in dobrodošli - ne na balkonu in ne pred televizijskim sprejemnikom. Prosil bi, da se tega držimo. Takšen je pač običaj, ki ga želim tudi naprej

peljati. Vedno so vsi gosti dobrodošli in pozdravljeni v tem našem državnem zboru. Prosim, gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovana gospa državna sekretarka, spoštovane poslanke in poslanci!

Očitek, ki je bil izrečen že tudi na odboru, pa tudi danes v razpravi, da s tem amandmajem v Slovenski demokratski stranki skušamo zavirati razvoj Vzajemne oziroma zavarovalništva, preprosto ne drži. V nobenem primeru mi tega ne želimo. Želimo pa nekako zagotoviti s tem amandmajem, da se dobiček, poudarjam dobiček, ki bi se ustvaril, ne namenja za neke produkte, ki nimajo povezave z našim zdravstvom. In to je tisto, kar je izredno izredno pomembno. Ta amandma dejansko skuša tukaj vgraditi neko varovalko.

Na odboru smo o tem na dolgo in široko razpravljali in tam sem v svoji razpravi izrazil pričakovanje, da bo Vlada in vladajoča koalicija - kajti vi ste tisti, ki ste naš amandma že na odboru zavrnila - pripravila do te obravnave nek ustrezen amandma oziroma rešitev, ki bo omogočala razvoj zavarovalnice, ampak predvsem na področju zdravstva, kot je, recimo, dolgotrajna oskrba, ki je zagotovo nek izziv, neka potreba, ki bo v prihodnje izredno pomembna. Toda očitno te volje, te želje ni bilo. Zato smo v Slovenski demokratski stranki ponovno vložili ta amandma, da vgradimo to varovalko.

Dobiček - če bi bila zadeva idealna, Vzajemna naj ne bi imela dobička, kajti čim ima dobiček, pomeni, da so naši zavarovanci plačali preveč. To je tisto osnovno sporočilo. In če se že ustvari dobiček, dajmo potem v naslednjem letu našim zavarovancem možnost, da bodo plačevali manjšo premijo, ne pa da se omogoči, da bo tisti dobiček namenjen za razvoj nekih produktov, ki so lahko tudi za zdravstvo, vendar nikjer ni pa te garancije. Jaz verjamem, da je bila tudi razprava s strani predstavnikov zavarovalnice namenjena temu, da se naj bi to namenjalo za neke produkte s področja zdravstva. Vendar takšna rešitev, kot je zdaj, nikjer tega eksplicitno ne določa. In tu je ta bojazen, ki jo v Slovenski demokratski stranki tudi imamo pri tem. Tako tudi bojazen, da bo prizadeta ekonomija obsega, zavarovalnica Vzajemna je že zdaj največja po številu svojih zavarovancev. Ampak zakaj je število tako veliko - ker temelji na vzajemnosti. To je tista ključna vloga te zavarovalnice, s tem namenom je bila tudi ustanovljena in tega načela ne smemo podreti. Tako sem trdno prepričan, če bo imela Vzajemna najnižje premije in najvišjo kvaliteto teh storitev, bo ta ekonomija obsega, ki je že sedaj zelo velika - pomeni 900 tisoč zavarovancev - lahko to samo še povečala. Kajti to bo tisto, kar bo naše zavarovance zainteresiralo, da se bodo odločali za zavarovanje pri Vzajemni.

Zato pričakujem, predvsem s strani koalicije, da ta amandma, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki dobronamerno, z dobrim namenom vložili, tudi podprete. V nasprotnem primeru je takšna rešitev tega zakona zagotovo slaba. Še enkrat poudarjam, ne želimo, da se na kakršenkoli način izraža očitke, da skušamo zavirati razvoj zavarovalništva, niti najmanj ne, ampak naj se razvija na področju zdravstva, kajti to je tisto, kar bomo potrebovali v prihodnje še bistveno bolj intenzivno kot sedaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo za razpravo. Besedo ima gospod Anton Rop.

MAG. ANTON ROP: Najlepša hvala, gospod predsednik. Prej mi je zmanjkalo nekaj časa, da bi v celoti predstavil poročilo, zato seveda res, seveda je to hkrati moje mnenje in je tudi zaključek sklepa bil na odboru v zvezi s 16. členom. Prepričan sem, da Poslanska skupina SDS ni imela slabih namenov pri tem, ko je vložila ta svoj amandma, že na seji odbora. Naša razmišljanja so bila podobna in so tudi še naprej podobna. Mi želimo, da Vzajemna deluje v korist svojih članov. Da imajo ti člani za dane storitve čim nižjo premijo. Vendar je zavarovalniški trg konkurenčen. Tudi vse ostale zavarovalnice v Sloveniji, zlasti večje, razvijajo zdravstvena zavarovanja, zdravstveno zavarovanje, dopolnilno seveda, in pa tudi vse tiste produkte, ki gredo ob tem zraven. In v tem kontekstu je povsem možno, povsem realno, da bi neka rešitev, ki bi jo sprejeli sicer z dobrimi nameni, ki bi preprečila razvoj Vzajemne, lahko pravzaprav na koncu povzročila, da bi ostale zavarovalnice, ki bi lahko razvile dodatne produkte, postale bistveno bolj konkurenčne, da bi torej ljudje prešli iz Vzajemne na druge zavarovalnice in se zavarovali drugje. To je en problem, ki se tiče morda samo zavarovalnice, ki se ji reče Vzajemna.

Drugi problem pa je, da če ne izkoristimo potenciala Vzajemne, če ne izkoristimo znanja, ki na Vzajemni zato, da bo prišlo tudi pri Vzajemni do razvoja, bomo imeli v Sloveniji bistveno nižjo konkurenčnost na področju zavarovalniških storitev.

Spoštovane poslanke in poslanci, razvoj dodatnih produktov ni mogoč brez sredstev, ni mogoče brez investiranja in investiranje se lahko realizira samo skozi dobiček, drugače ga ni mogoče, razen če kdo misli, da se mora Vzajemna zadolžiti za 10, 15 let, razvijati s tem svoje produkte in potem preko višjih premij pokriti te produkte, ki se bodo razvili.

Prej je bil omenjen eden od izjemno pomembnih produktov; to je oskrba oziroma zavarovanje za dolgotrajno nego. Tisti, ki ste

se s tem ukvarjali, veste, da je to eden od ključnih in velikih problemov skrbi za starejše v Sloveniji. Mi smo kar nekaj časa v preteklosti razmišljali v Sloveniji, da bi, podobno kot Nemčija, oskrbeli za ta del storitev za starejše tudi tako, da bi prispevno stopnjo zvišali. Namreč, v Nemčiji imajo posebno dodatno prispevno stopnjo zato, da razvijajo tovrstne produkte, ker je to realen problem; realen problem vseh starajočih se družb v tem momentu v Evropski uniji. Slovenija je, kar se tega tiče, v zelo slabem položaju. Opozarjam, v zelo slabem položaju! In zdaj imamo priliko, zdaj imamo priložnost, da te produkte razvijamo in da tudi spodbudimo razvoj teh produktov, tako da omogočimo zavarovalnicam, da jih razvijajo. Ampak veste, razvijati te produkte tako, da se investira, ne vem, v negovalne bolnišnice ali pa negovalne domove po Sloveniji, pomeni veliko investicij, pomeni veliko sredstev, ampak na koncu neke zavarovalne produkte, ki se iz dodatnih premij lahko pokrijejo.

Rad bi še opozoril, da ne bom predolg. Vzajemne zavarovalnice, zdravstvene zavarovalnice, so se izkazale v svetu kot ene od najbolj učinkovitih zavarovalnic. Tisti, ki se ukvarjate z zdravstvom, verjetno veste, da se šteje francoski zdravstveni sistem kot najbolj uspešen na svetu. In na čem temelji francoski zdravstveni sistem? Na vzajemnih zavarovalnicah, dopolnilnih, ki seveda lahko razvijajo produkte, ki so jim na voljo. Nihče niti pomisli ne, da bi te zavarovalnice omejeval z nekimi člani in rekel, da ni nobenega investiranja, ni nobenega razvoja, vse boste namenjali samo za to, da boste premije nižali.

In ne nazadnje, če bo Vzajemna zavarovalnica omejena v razvoju, opozarjam, omejena v razvoju, če bodo druge zavarovalnice šle tukaj naprej, bodo na koncu ceho plačali zavarovanci in člani Vzajemne. Ker bo manj konkurenčna, bo imela manj storitev, bo imela manj članov in zato bo morala imeti višje premije. Torej, na daljši rok se bo to obrnilo proti lastnim članom. Torej ni drugega, kot da v tem okolju Evropske unije, v okolju Slovenije, v povezavi s potrebami omogočimo razvoj vzajemne.

Ob tem se pa strinjam s tistimi iz poslanske skupine SDS, ki opozarjajo na to, da se dobiček ne sme namenjati za druge namene. Absolutno! In zato bi rad opozoril, da že sedaj Zakon o zavarovalništvu v osnovi omejuje uporabo tega dobička, potem imamo tukaj tudi statut Vzajemne in hkrati tudi skupščino Vzajemne, ki vsakokrat odloča o razvoju dodatnih produktov in eventualnih investicijah.

Torej, jaz v dobro ne samo razvoja Vzajemne, ampak predvsem zavarovalniškega trga, skrbi za starejše in tudi sicer razvoja finančnega sistema v Sloveniji, apeliram na to, da vendarle razmislite o tem amandmaju. Seveda ga pa absolutno ne moremo

podpreti in predlagam, da zakon sprejmemo v takšni obliki, kot je tukaj pred nami predlagan, in omogočimo normalen razvoj.

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Vidim, da je velika želja, da bi namenjali dobiček, ki nastane na zavarovalnici Vzajemna, tudi za druge namene. Kajti, če tega dobička ni, kot pravi moj poslanski kolega, potem ne vem, o čem sploh dejansko govorimo. Torej, tu je očitno velika ambicija, da bi razpolagali z dobičkom, ki nastane iz, praktično, dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja kar tako. Med zavarovalnimi vrstami in med zavarovalnimi skupinami celo, kot sedaj predlaga osnovni tekst.

Poglejte, zavarovanci Vzajemne, ki jih je v Republiki Sloveniji približno 900 tisoč, plačujejo premije za točno določen zavarovalniški produkt. Točno določen zavarovalniški produkt! In pričakujejo, da bo ta premija odsevala dejanske stroške tega produkta. Torej, da bodo plačali toliko, kolikor ta zavarovalni produkt dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja tudi stane. Nič več. Mislim, da lahko zavarovanci na skupščini avtonomno odločijo, da gredo v razvoj novih zavarovalnih vrst, novih produktov v tej ali drugi skupini. Vendar s tem amandmajem preprečimo, da se dobiček za to nameni. To pa ni res, da se zavarovalnica, kot je Vzajemna, ne more razvijati. Mi si želimo, da se razvije, ampak želimo, da se razvije na transparenten način, ne z denarjem, ki je nastal v eni drugi zavarovalni vrsti, kot je dopolnilno zdravstveno zavarovanje. To je osnovna dilema in navzkrižje, o katerem danes tu diskutiramo. Mi želimo, da zavarovanci, člani ustanovijo s svojo odločitvijo nove produkte, in to lahko naredijo na skupščini. Še enkrat, to je približno tako, kot če bi šel v trgovino in kupil en produkt, bi ga dražje plačal zato, da boste drugega dobili ceneje. To ni fer. Plačamo vsakega toliko, kolikor stane, in nič več. In še nekaj - na Odboru za finance je bilo tudi zelo jasno prediskutirano, da nihče od nas niti ne nasprotuje dejstvu, da bi se lahko dobiček namenil za razvoj nekega novega zavarovalnega produkta. Za razvoj. In smo naložili tako predlagateljem tega amandmaja, ki je postal tudi del besedila na Odboru za finance, da razmisli v tej smeri, da predlaga amandma, ki bi omejeval delitev dobička samo na razvoj novih zavarovalnih produktov. Vendar tudi temu ni bilo tako. Očitno je tu nek drug interes - da se z denarjem, ki je zbran s strani zavarovancev, deluje tudi tako, da se omogoča zavarovalnici Vzajemna razvoj in opravljanje drugih produktov na

račun premij iz neke druge zavarovalne vrste. To danes omogoča ta osnovni tekst, ki smo ga mi amandmirali z bolj precizno dikcijo in določeno varovalko.

In prosim vas, ni res, da v SDS nasprotujemo razvoju zavarovalnice Vzajemna. Zavarovalnica Vzajemna ima bistveno prednost pred drugimi zavarovalnicami - ima ogromen obseg zavarovancev, ima tudi ugled in ima ime. In to je zelo veliko, da se na primeren način na skupščinah odloči tudi o razvoju novih produktov v korist članov. Povsem se strinjam z vami, da je treba te zavarovalne produkte iz posameznih zavarovalnih vrst združevati v neke skupinske pakete, ki tvorijo neko logično celoto, tudi ta dolgotrajna nega oziroma oskrba, pa še kakšna druga zavarovalna vrsta je lahko tu zraven. Nikakor ne nasprotujemo, da se razvija tudi ta zavarovalnica, vendar želimo, da se zagotavljajo sredstva za razvoj na bolj transparenten način, kot pa da se to financira iz dobička, ki je nastal v neki drugi razmeroma občutljivi zavarovalni vrsti, kot so dodatna zdravstvena zavarovanja. In če boste vprašali teh 900 članov, ali so dodatna zdravstvena zavarovanja predraga ali prepoceni, grem staviti, da jih bo 99% reklo, da so predraga, čeprav je lahko resnica drugje. In vi bi še del dobička, ki iz tega nastaja, delili za druge namene. Mislím, da to res ni prav.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi! Tudi moje mnenje je, da ta amandma ne preprečuje, da se Vzajemna ukvarja tudi z drugimi oblikami zavarovanj in tudi formira te skupine zavarovanj, vendar ne iz dobička osnovne dejavnosti. Namreč, ni rečeno, da bo iz teh drugih zavarovanj ustvarjen dobiček. Če pa bi že bil ustvarjen, to ne pomeni oziroma ni nobenih garancij, da bodo od tega dobička imeli korist tudi vsi člani in članice Vzajemne. To pa ni več v skladu z bistvom in smislom vzajemne zavarovalnice. Toliko. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik. Da vrnem nekaterim članom Državnega zbora. Bilo bi fino, če si preberejo ta zakon - vsaj tisti, ki so imeli prej neke pripombe. Pa če že nimajo časa prebrati zakona po členih v prvi obravnavi in spremenjeni zakon v drugi, naj si preberejo vsaj poročilo.

Sicer pa, gospod predsednik, kolikor je meni znano, danes govorimo o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o

zavarovalništvu. Srce me boli! Pa govorim o amandmaju k 16. členu, pa smo spet tam: interesi na desni, interesi na levi, zavarovalnica Vzajemna, denar in dobiček. Ob tem še enkrat, gospod predsednik, da poudarjam, da govorimo o Zakonu o zavarovalništvu, o številnih pripombah, ki jih je imela Zakonodajno-pravna služba, ampak nanje se seveda nihče ne ozira. Potem vam obljubim, da bom tiho, ker nima smisla govoriti. Ta Državni zbor bo danes sprejel, če bo sprejel ta zakon naslednje besedilo 11. člena: Število delnic, iz katerih neupravičeni imetnik lahko...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Barovič, 11. člen ni predmet danes razprave...

BOGDAN BAROVIČ: ... vem, da ni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: .... se opravičujem...

BOGDAN BAROVIČ: ... samo dovolite, da bi bil...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: .... morava biti oba dosledna...

BOGDAN BAROVIČ: ... tisti člen....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Oba morava biti dosledna dnevneemu redu in....

BOGDAN BAROVIČ: ....skratka, neupravičeni imetniki bodo lahko seveda uresničevali glasovalne pravice. To boste sprejeli in to naj ljudje slišijo. Neupravičeni imetniki delnic bodo s sprejemom tega zakona lahko vseeno sprejemali dobičke. Halo!! Ali veste sploh, kaj sprejemate? Ali ste se samo na Vzajemno in na 16. člen? Ali veste, da smo mi poslanci vseh ljudi v Sloveniji? 16. člen - podpiram amandma, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, in nehajmo se prepirati, kdo bo več zaslužil pri Vzajemni! Bodimo vsaj toliko pošteni, če vam že ni mar ostalih 30 členov zakona o zavarovalništvu, kjer je eden, 11. člen, po opozorilo Zakonodajno-pravne službe nezakonit. Takšnega boste pa sprejeli! Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Rad bi še enkrat ponovil: zavarovalnica Vzajemna si ne more deliti dobička. Drži? Drži! Vzajemna zavarovalnica ne more izplačevati dividend, ne more

izplačevati nagrad in drugih oblik delitve dobička. Upam, da tako tisti poslanec, ki je imel veliko za govoriti in je sedaj zapustil razpravo, kot tisti, ki izkazuje spoštovanje in na razpravi ostajate, se lahko pri tem strinjate.

Glede razvoja zavarovalnice Vzajemna. Tak amandma, kot je predlagan, je dejansko velika usluga vsem nevzajemnim zavarovalnicam. Konkretno rečeno, je velika usluga na primer Triglavu ali pa drugim zavarovalnicam, ki bi se rade ukvarjale tudi z zdravstvenim zavarovanjem. Ali tukaj stojijo interesi zadaj, mislim, da ni predmet in da bi bilo škodljivo o tem razpravljati, kajti moramo se odločiti na vsebino. Ampak dejstvo je, da je to usluga, kajti postavlja zavarovalnico Vzajemna v neenakopraven položaj z drugimi. Druge lahko uporabljajo sredstva za razvoj, s tem amandmajem bi pa vzajemnim zavarovalnicam to onemogočili.

Še na nekaj bi vas rad spomnil. Na evropskem nivoju kar 60% zavarovank in zavarovancev na vseh področjih zavarovanja je članic in članov vzajemnih zavarovalnic. 60%! Vzajemne zavarovalnice delujejo na področju zdravstvenega zavarovanja, ampak imajo tudi možnost razvoja drugih storitev, kot je dolgotrajna oskrba, katero v Sloveniji potrebujemo, in recite, da ne vsem tistim ljudem, ki plačujejo znatne denarje zaradi tega, in na evropskem nivoju, tudi številnih drugih storitev. Imamo vzajemne zavarovalnice, kot na primer Massif, ki se celo ukvarjajo z avtomobilskim zavarovanjem, čeprav tam ta zakon, kot je sedaj predlagan, brez amandmaja, tega ne omogoča, ker smo se odločili, da bomo vzajemno zavarovalnico vendarle fokusirali na določene centralne storitve.

Torej, lepo vas prosim, razumem namen, ampak če niste zadovoljni s sedanjo dikcijo, je treba poiskati drugačno rešitev. Je ne poznam, zato mislim, da je trenutno najboljša. To, kar se predlaga, ne bo privedlo do tistega, kar želite. Privedlo bo do tega, da se bo onemogočil razvoj, privedlo bo do dražjih zavarovalnih polic in dolgoročno bo škodovalo zavarovalnici Vzajemna, kar pa pomeni, da bo škodovalo članicam in članom zavarovalnice Vzajemna v prid drugim privatnim zavarovalnicam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik, kolegice in kolegi! V preteklosti se je veliko govorilo o zavarovalnici Vzajemna in o tem, ali dovoliti, da trži tudi nekatere druge produkte, ali ne. Seveda se je ves čas in vedno govorilo samo o nekaterih in ne vseh. V Nemčiji za primerjavo, poznamo več kot 50 vzajemnih zavarovalnic. Več kot 50, ki imajo pravzaprav vse po

vrsti tudi neko dopolnilno storitev, torej tržijo neko dopolnilno storitev, ki na nek način sovпада k tisti osnovni dejavnosti ali pa, če rečem, korbiznisu. Skratka, zavarovanje za starejše ljudi itn., itn.

Za ljudi je po prepričanju Slovenske ljudske stranke pomembno, da Vzajemna ostane in da se razvija ter da ljudem nudi kakovostne in poceni storitve. Če jo bomo na takšen ali drugačen način omejevali v tem hudem konkurenčnem boju, ki je in ki na naš trg prihaja z vseh koncev Evrope, govorim o tujih zavarovalnicah, in potem, ko smo omogočili tudi drugim zavarovalnicam, da tržijo zdravstvena zavarovanja, seveda tega razvoja po našem prepričanju od Vzajemne v prihodnosti, govorim o prihodnosti, ne moremo pričakovati. To število zavarovancev, ki jih Vzajemna v tem trenutku ima, govorim seveda izključno o področju zdravstvenih zavarovanj, ne omogoča nekega resnega razvoja, še posebej takrat, ko je nekaj zavarovancev prišlo tako v Zavarovalnico Triglav kot tudi k Zavarovalnici AS. In po naši oceni v prihodnje, glede na to, da je v zadnjih dveh letih bilo nekaj dobička pri Vzajemni, da v prihodnje ta zavarovalnica zagotovo ne bo beležila nekih hudih dobičkov, da bi ji to lahko očitali, da bi se tu karkoli čudnega dogajalo. Treba pa je tudi vedeti, da je pri vpeljavi kakšne nove storitve, če govorimo o življenjskem zavarovanju, potrebno kar nekaj časa, da se takšno zavarovanje uveljavi. V tem primeru ocenjujemo, da bi vsaj tri leta zavarovalnica bila v minusu in potem še šest let, da se celotna investicija povrne in mi smo celo prepričani, da bodo dobički, ki so zdaj bili in ki še eventualno bodo, premajhni, da bi se takšna dodatna storitev lahko uveljavila. Torej, sam razumem razvoj vzajemne kot preprečitev propada ali pa celo izginotja te edine Vzajemne zavarovalnice v državi, ponavljam, ob konkurenci, ki je in ki v našo državo prihaja. Prepričani smo, da je ne smemo omejevati v njenem razvoju predvsem za dobro naših ljudi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite še razpravljati. Odpiram prijavo za razpravo. Bomo ponovili še enkrat. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Še enkrat hvala za besedo. Glejte, prav vesel sem, da so tudi iz pozicije oziroma koalicije razpravljavci nekako prepoznali dobronamernost tega amandmaja Slovenske demokratske stranke. Toda obenem pa nekako še vedno skušajo izražati očitek, da pa je to ovira za razvoj zavarovalnice Vzajemna. Mi smo trdno prepričani, da tudi takšna dikcija tega amandmaja ni namenjena zaviranju razvoja, razvoj bo še vedno mogoč, vendar na drug način. Če bomo sprejeli ta zakon na takšen način, brez tega amandmaja, obstaja potencialna nevarnost, da bo vodstvo Vzajemne, ko bo prepoznalo možnost, da bo dobiček,

investiralo v neke druge produkte, ki niso nujno povezani z zdravstvenim varstvom, da bodo namenoma skušali premije dvigovati, z namenom, da se bo ustvarjal dobiček, kar je v nasprotju tudi z načelom vzajemnosti in predvsem s ciljem, da bo premija najnižja in čim višji nivo storitev za naše zavarovance.

Pričakoval sem, in to sem tudi na seji odbora omenil, da bo koalicija oziroma Vlada do te obravnave pripravila ravno k temu členu neko tako dikcijo amandmaja, ki bo dejansko še bolj natančno omogočal razvoj zavarovalnice Vzajemna, predvsem pa, da bo onemogočal zlorabo eventualno ustvarjenega dobička. Žal tega ni bilo, nobenega amandmaja ni bilo vložnega, razen s strani Slovenske demokratske stranke. In sedaj je ponovno priložnost, če ocenjujete, koalicija, da je ta amandma preohlapen, da ne sledi tistemu cilju, da se ga sprejme in se da možnost, da do tretje obravnave pripravite ali pa skupaj pripravimo tak amandma, ki bo to tudi reševal. Ne pa, da a priori s takšnimi argumenti, ki, mislim, da niso najbolj utemeljeni, zavračate ta dobronamerni poskus, ki smo ga v Slovenski demokratski stranki s tem amandmajem izrazili.

Tako še enkrat apeliram na vse vas, ki ste v vlogi, da o teh stvareh odločate, da se naredi ta napor, da se pripravi takšno besedilo členu, ki bo omogočal, da se zavarovalnica Vzajemna razvija naprej in da se hkrati onemogoča eventualna zloraba dobička. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Še enkrat odpiram prijavo za razpravo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Glede na to, da se približujemo zaključku, bi rad spomnil še, da ko se pogovarjamo o razvoju zavarovalništva, tudi kot ko se pogovarjamo o marsikateri drugi panogi, moramo govoriti in imeti v mislih evropski obseg, evropsko dimenzijo. Ne pogovarjamo se o tem, kako se bo neka zavarovalnica razvijala samo v Sloveniji, ampak se pogovarjamo o njeni konkurenčnosti v Evropi. Spominjam vas, da glede na to, da velja prost pretok, tudi danes lahko druga vzajemna zavarovalnica, na primer iz Nemčija Unica Group ali pa Massif iz Francije, ki ima petkrat večji "turn over", kot ga ima slovenska vzajemna zavarovalnica, zaprosi za otvoritev posrednice v Sloveniji in začne izvajati svoje posle. Torej, ni v interesu slovenskih zavarovank in zavarovancev Vzajemne, da jo omejujemo na takšen način. Ni v interesu! S tem delamo uslugo drugim zavarovalnicam, delamo uslugo zasebnim zavarovalnicam, delamo uslugo zavarovalnicam iz drugih članic Evropske unije. Poglejmo neko evropsko perspektivo in bodimo

toliko široki, da razumemo, da če bomo to danes naredili, bomo dolgoročno močno škodili prav nam samim.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 7. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil poslanec mag. Andrej Vizjak.

Besedo dajem predlagatelju zakona mag. Andreju Vizjaku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka. Kolegice in kolegi.

Toliko smo že govorili o Zakonu o davku na dodano vrednost in o namenu tega zelo preprostega člena oziroma te novele, da je že težko pogruntati še kaj novega. Vendar, kakorkoli, nastala pa je ena nova, zelo zanimiva okoliščina, ki me skrbi. In sicer, ko smo predlagali to rešitev, smo imeli v mislih željo, da se z enim pomembnim ukrepom zagotovi likvidnost gospodarstvu - po izračunih Ministrstva za finance v višini 150 milijonov na letni ravni - in takrat je bilo prepoznano, da je to res ukrep, ki bi lahko imel kar precej pozitivnih učinkov na gospodarske subjekte, ko so se znašli v razmeroma zahtevni situaciji na kapitalskem trgu oziroma na finančnem trgu, ko težko dobijo tudi kredite za obratni kapital in podobno. Takrat je bilo s strani Vlade Republike Slovenije čutiti, da ima naklonjenost do tega predloga, in je, bi rekel, bila Vlada pripravljena razmišljati o rešitvah, ki bi učinkovale hitro ali pa vsaj kar se da hitro. Potem smo bili nekoliko razočarani, ko smo doživeli en korak nasproti pa dva koraka nazaj. Prvi korak nasproti je bil ta, da je Vlada pripravljena vrniti preplačan DDV v roku 21 dni od izstavitve obračuna, vendar šele v drugi polovici tega leta. Gospodarsko-finančna kriza ne bo nastopila čez pol leta in tudi ne bo nastopila čez eno leto, ker je že najmanj pol leta v državi. In država se mora hitro odzivati na te zadeve in sprejemati ukrepe, ki so hitri, ki so učinkoviti. Ko pa smo zasledili pravzaprav amandma k tem prvotnim stališčem Vlade, češ: ne na sredini tega

leta, temveč drugo leto, se pa postavi vprašanje, ali je sploh smisel tega, da je Vlada sprejela ta predlog in ga med drugim tudi navaja med svojimi ukrepi. To je zelo zanimivo. Poglejte, drugo leto, bo drugo leto, finančna-gospodarska kriza se je zgodila kar nekaj časa nazaj, posledice najbolj čutijo gospodarski subjekti sedaj. Za drugo leto celo finančni minister napoveduje, da temu ne bo več tako, da bomo deležni v drugi polovici letošnjega leta rast in ne vem, čemu potem tak pristop Vlade. Ali je to neke vrste delanje norca iz tega predloga, češ; ne sedaj, ampak takrat ko ne bo več aktualno. Mislim, da takrat, ko ne bo več aktualno, ga ne potrebujemo.

Zato, spoštovani poslanke in poslanci, smo v Slovenski demokratični stranki tudi predlagali amandma, ki gre na nek način tudi nasproti stališčem Vlade, ko pravi, da ne more tako hitro vrniti zaradi vseh možnih preverjanj. Mi vemo in si ne želimo, da bi ta zakon odpiral kakršnokoli možnost zlorab in davčnih vrtiljakov in podobnega. Prepričani smo, da v primeru, ko pride do suma, da je nekaj takšnega zadaj imamo mehanizme in imajo tudi pristojne institucije mehanizme, da zavarujejo to. Vendar ko pa govorimo o tistih ključnih slovenskih gospodarskih subjektih, kot so, slovenski "blue čipi" ali tiste javne družbe, ki so v top borznih lestvicah, verjetno tisti niso sodelujoči v davčnih vrtiljaki. In ko govorimo o njih, bi jim pa le lahko preplačani DDV prej vrnili, ker verjetno ni nekih utemeljenih razlogov, da bi se šli finančne in davčne špekulacije.

Torej, predlagam, da gremo s to idejo naprej in da gospodarstvu ponudimo, kar se najbolj pričakuje, to je likvidni denar.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku mag. Antonu Ropu za predstavitev poročila odbora.

MAG. ANTON ROP: Najlepša hvala. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Odbor za finance in monetarno politiko je na 3. seji 18. 2. 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil poslanec mag. Andrej Vizjak. O predlogu zakona je bila na 2. seji Državnega zbora 29. 1. 2009 na podlagi zahteve skupine poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom opravljena splošna razprava, po zaključku katere je Državni zbor sprejel sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

V uvodni dopolnili obrazložitvi predloženega zakona je predlagatelj poudaril, da je predloženi zakon, kljub temu da je bil že enkrat zavržen, še vedno aktualen, saj predstavlja

pomemben ukrep za reševanje ključnega problema gospodarstva, to pa je pomanjkanje likvidnih sredstev oziroma vedno težji dostop do virov, ki jih ponuja finančni sektor. Predstavniki Vlade so ob predstavitvi amandmajev, ki jih je predlagala Vlada, opozorili na dva vidika proučitve predlaganih rešitev, ki sta bila upoštevana pri predlaganju rešitev. To pa sta način izvedbe krajšega roka vračil in likvidnosti vidik proračuna.

Vlada je ocenjevala, da bi bilo z vidika izvedbe potrebnega nadzora in spremembe načina delovanja davčne uprave možno zagotoviti vračilo presežka v 21 dneh. Krajši čas od tega po mnenju Vlade naj ne bi bil možen, če naj bo pobiranje davka izvedeno na ustrezen način. S proračunskega vidika sta predlagana skrajšanja roka vračila presežka DDV na 7 dni in takojšnja uveljavitev takšne rešitve problematična zaradi likvidnostnega izpada javnofinančnih prihodkov. Z vidika likvidnosti v primeru 21-dnevnega roka bi namreč potrebovali med 900 in 100 milijoni evrov dodatnih sredstev zadolževanj. V tem primeru bi bil najbolj neugoden za uvedbo predlaganega ukrepa mesec marec oziroma prva polovica leta 2009, zato bi bilo po mnenju Vlade predlagani ukrep primerno uvesti v kasnejših mesecih - na seji odbora tam nekje sredi leta, po seji odbora pa kar naslednje leto.

V razpravi so bila poudarjena različna stališča, nekateri so zagovarjali predlog Vlade, drugi pa kompromisni predlog rešitve predlagatelja zakona, da naj bi namreč ta rok veljal 14 dni za vračilo DDV-ja. Ob siceršnjem večinskem mnenju odbora o potrebnosti sprejetja predlaganega ukrepa pa je bil v razpravi poudarjen tudi skeptičen vidik glede predlaganih rešitev. Prav je, da se ob takšnem ukrepu, ki sam po sebi ni slab in lahko pomaga gospodarstvu, razmišlja, čeprav bi bilo o njem smiselno razmišljati v kontekstu celotnega rebalansa proračuna in ne izven konteksta vseh izdatkov in prihodkov državnega proračuna. Tehten pomislek, vsaj po mojem mnenju, je, da bi bilo 100 milijonov evrov, kolikor znaša ocenjeni likvidnostni izpad proračunskih sredstev zaradi predlaganega ukrepa, s sprejetjem drugačnih, v trenutni krizni situaciji morda bolj smiselnih ukrepov, možno doseči bistveno bolj pozitivne učinke za gospodarsko rast oziroma razvoj in ne le olajšati položaja podjetij pri najemanju kratkoročnih kreditov za obratna sredstva. Treba se je namreč zavedati, da skrajšanje vračila davka na dodano vrednost pomeni, da podjetjem v tistem letu, ko bo to sprejeto, če bo sprejeto, ne bo treba najemati kratkoročnih kreditov za to obdobje. Kasneje bodo seveda svoj DDV dobili nazaj v obliki refundacije. Torej je dejanska direktna subvencija in pomoč podjetjem ne 100 milijonov evrov, ampak morda, ne morda, ampak okoli 1 milijon evrov, zato da se odpovemo 100 milijonom izpadov proračunskih sredstev in da realiziramo subvencijo v znesku 1 milijona, sprejemamo takšen zakon. Tak ukrep je dobrodošel, tudi 1 milijon je dobrodošel,

ampak to je 1 milijon vsem slovenskim podjetjem. V zvezi s tem je bila izražena precejšna skepsa, ne samo o enem ali drugem roku, ampak o celotnem zakonu.

Ne glede na to je seveda odbor sprejel predlagana amandmaja k 1. in 2. členu in glede na sprejeta amandmaja, je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega sta vključena sprejeta amandmaja. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem še predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke.

Verjetno je prav, da obrazložim spremembo stališča Vlade do predloženega zakona. Kot je bilo že rečeno v uvodu, Vlada je najprej ocenila rok, ki ga je Davčna uprava sposobna upoštevati pri vračilu davka brez nevarnosti davčnih vrtiljakov. Ta rok je bil določen v višini enaindvajsetih dni. Potem je sledila presoja likvidnostnih razmer državnega proračuna in v odvisnosti do tega je ocenila, da bi bilo brez nevarnosti za večje likvidnostne težave državnega proračuna glede na dinamiko proračunskih odhodkov možno to realizirati sredi leta.

Ves čas oziroma že takoj ob prvi obravnavi tega zakona je Vlada rekla, da bi bilo smiselno zakon obravnavati v sklopu rebalansa proračuna, vendar ker je bil zakon vložen, ni imela vpliva na tempo obravnave tega zakona. In ko smo predlog rebalansa pripravili in v zadnji fazi predloga rebalansa ugotovili, da gospodarska rast ne bo 1,1% ampak da bo največ 0,6%, je to povzročilo dodatno znižanje proračunskih virov. Ker smo želeli hkrati v proračunu zagotoviti tudi izvajanje ukrepov za blaženje krize, je bilo seveda nemogoče proračun uravnotežiti na prvotno predvideni ravni okoli 3% bruto domačega produkta deficita. Zato se je Vlada odločila, da ukrep, ki je zastopan v temu zakonu, ne tretira kot krizni ukrep, ampak kot normalno postopanje Davčne uprave, ki naj bi v prihodnjem letu skrajšala roke vračil in hkrati zagotovila proračunski primanjkljaj pod višino 3%. Ocenila je, da je to bolj smiselno dejanje od upoštevanja predloga zakona.

Zato vam predlagam, da sprejmete dopolnjen predlog proračuna z amandmajem, ki ga je Vlada naknadno vložila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je zbor na 2. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč

poslanskih skupin ni možna. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 2.3.2009.

Najprej dajem v razpravo 1. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želite razpravljati? Prosim za prijave. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Pravzaprav je amandma nek kompromis med predlogom Vlade in originalnim predlogom, to se pravi, dva tedna namesto enega oziroma treh. Dva tedna, da se po obračunu preveri tisto, kar se pač mora preveriti, in vrne gospodarstvu tisto, kar je njegovega, se pravi, preplačani DDV. Ne govorimo tu o neki miloščini države, ampak govorimo o davku, ki so ga pravni subjekti preveč plačali, se pravi, ki ga mora država vrniti. In prav je, kulturno je, demokratično je, pravično je, da se vrne čim prej, ko se nekaj pobere preveč. Še bolj prav pa je, da se tistim, ki nikoli niso bili in verjetno tudi zaradi velikosti lastnikov, pa tudi sicer, nikoli ne nameravajo postati davčni špekulanti, ne meče v isti koš in se tem vrne pod enakimi, na nek način sumljivimi preverjanji kot vsem drugim ostalim. Namreč, ko se Davčna uprava sklicuje na to, da ne more tega prej vrniti kot v 14 dneh, navaja celo kopico razlogov, povezanih s procesiranjem v luči izogibanja davčnim utajam, davčnim vrtiljakom in drugim nečednostim oziroma nezakolitostim. Mislím, da to ne sme biti izgovor za to, da se vsi gospodarstveniki, vsa podjetja v Republiki Sloveniji smatrajo kot potencialni davčni utajevalci in da se za vse ta rok uporablja tudi kot argument za to, da se temu vračilo kar se da dolgo izmika in izogiba. Mislím, da bi lahko posnemali, če bi Vlada seveda želela, če ne bi šlo dejansko za nek drug vzrok - vzrok pa je čisto fiskalen oziroma čisto v smislu likvidnosti državnega proračuna -, torej, če bi se resno dogovorilo in pogovorilo z Davčno upravo, bi tudi pripravili rešitve, po katerih bi vrnili prej tistim, kjer ne obstaja sum nekih davčnih zlorab. Namreč takšno rešitev imajo drugje po Evropi, kolikor vem v Estoniji, pa tudi na Nizozemskem. Tam, kjer pa je določen sum, pa mora biti utemeljen sum, ne more kar tako se nekomu zazdeti, da je zadaj kakšna davčna utaja. V tem primeru pa se lahko prej preveri in potem izplača in vrne. Ampak velika večina gospodarskih subjektov bi denar dobila, svoj preplačani denar dobila prej kot v tem skrajnem roku.

Če bi bila volja, bi bila tudi pot in bi tudi našli rešitev, da se denar prej zagotovi gospodarskim subjektom. Ni tudi res povsem, da je neto učinek tega ukrepa en milijon evrov glede na zamik oziroma glede na problem likvidnosti državnega proračuna v obsegu 150 milijonov evrov. Torej, da gre samo za te stroške obratnega oziroma za stroške tega kratkoročnega zadolževanja, ko morajo podjetja najeti posojilo, da dobijo tisto nazaj, kar je

njihovo. Ni res, kajti nekatera podjetja sploh ne morejo dobiti posojila. Problem je, da so nekatera podjetja lahko tudi v hudih likvidnostnih težavah zaradi tega, ker čakajo na svoj denar. Ne samo, da ta denar stane, tudi ni ga dovolj. Jaz se ne strinjam s tistimi, ki pravijo, da je kreditni krč popustil; ni popustil! Po podatkih Banke Slovenije, ki so bili včeraj objavljeni, je za več kot polovico manj novih kreditov glede na lani. Zadeva je precej klecnila, precej počepnila in bankirji so polni besed, da vedno dajejo kredit, ni nobenega problema, samo mora biti kakovosten projekt zadaj. Tisto, kar je pa kakovostno, se pa v luči bankirjev in gospodarstvenikov izjemno razlikuje. To, kar je bilo pred enim letom ali dvema letoma za bankirje tudi in za podjetnike ugoden in uspešen projekt, sedaj za bankirje ni več uspešen projekt, za podjetnike je pa še vedno uspešen projekt. Tukaj se danes lomijo kopja in delajo in ustvarjajo problemi.

Po navadi so učinkovite rešitve preproste. Ta rešitev, da smo predlagali skrajšanje roka vračila preplačanega DDV-ja, je izredno preprosta. Je pa res, da povzroči državi v likvidnostnem smislu določene probleme, to je pa res, to priznamo. Vendar, ali ni ta vlada pred nastopom govorila o k ciljem usmerjenem proračunu? O k cilju usmerjenem proračunskem planiranju? Jaz vem, da je gospa Kamnar to floskulo slišala že vsaj od desetih vlad, ki so prihajale na oblast, če ne še večih. Ampak temu niti približno ni tako. Ko sem bral rebalans, ne vem, kaj so zdaj cilji; Ali je to cela kopica ciljev? Pravzaprav jih zelo težko izluščimo in pričakovali bi, da bi bili cilji v obdobju gospodarske in finančne krize še kako skrbno izbrani. Bili bi takšni, da omogočamo gospodarstvu razvoj, rast, ne le samo preživetje. Zaradi tega bi verjetno kakšen drug cilj lahko bil nekoliko bolj v megli v takih specifičnih letih. Mislím, da je na nek način bila kriza oziroma je kriza tudi priložnost za dejansko prestrukturiranje proračuna oziroma za nek resen pristop k cilju usmerjenega proračuna. Cilji bi bili to, to, to. Sedaj pa se pogovarjamo, da teh 150 milijonov ne moremo najti zaradi tega, ker moramo, ne vem, kaj drugega še vse počenjati po državi, na primer tudi plače sodnikov in podobno.

Spoštovani predsednik vidim, da ste nervozni in me hočete prekiniti, bom kmalu nehal.

Osnovna intenca tega zakona je, še enkrat, in tudi tega amandmaja je, da se predprioritetno ali pa pred skrbjo za likvidnost proračuna snovalci, kreatorji proračuna ukvarjajo z likvidnostjo slovenskega gospodarstva. To smo želeli, da bi tistim, ki financirajo državno blagajno, tistim, ki plačujejo davke, tistim, od katerih vsi skupaj živimo oziroma živi pol Slovenije - da bi tisti dali na nek način prednost likvidnosti onih, ki polnijo to ogromno blagajno, ki se imenuje državni proračun. Vidim, da je Vlada malo klecnila, pa se je pobrala

nazaj in vidim, da od tega letos ne bo nič; in to me skrbi. Ne vem, kdaj bo prišel čas, ko bomo dejansko ugotovili, da so razmere kritične do te mere, da bodo sanje mastrichtski kriteriji glede deficita državnega proračuna. Mislim, da do tega potrebujemo samo še kakšen mesec, ko bodo najnovejši podatki, ki bodo govorili o pričakovani gospodarski rasti v Republiki Sloveniji, ki ne bo takšna, na kateri temelji triodstotni deficit oziroma 2,9 - odstotni deficit, ampak žal je to tudi posledica gluhih ušes Vlade in pozicije na predloge opozicije. In eden izmed takšnih predlogov je ta in eden bo danes še obravnavan.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala lepa za besedo. Spoštovani! Mislim, da gre tu predvsem za vsak ukrep, ki je zelo zelo pomemben za naše gospodarstvo. Vemo, da naša gospodarska rast je bila pred meseci planirana še kar visoko, o nekaj odstotkih smo se pogovarjali. Danes to merimo že tako, da rečem, da smo blizu ničle. Vprašanje je, če teh pozitivnih ukrepov ne bomo sprejemali, bo v našem gospodarstvu konec leta velika luknja. Gre pa tu tudi za večja podjetja, zdaj mi govorimo tukaj mogoče o manjših, srednjih, pa tudi velika podjetja imajo danes, bom rekel, že kar nekaj manj naročil, kot so jih imela lansko leto; in to kar v 10, 20, 30 ali več odstotkih. Ta ukrep mislim, da bi bil tudi zelo dobrodošel, predvsem pa gre v gospodarstvu za neko pozitivno klimo, ker mislim, da gospodarstvenikom je danes treba pomagati s kakršnim koli ukrepom, da čutijo, da cela država diha s tem. Se pravi, da tudi mala podjetja, srednja, velika podjetja lahko realizirajo na kakršen koli način te projekte, ki so si jih zastavili. Mislim, da bo to v prihodnosti igralo veliko vlogo, kajti danes vemo, kaj se dogaja v svetu in če bomo mi pustili podjetja, da se ne bodo mogla razvijati naprej, bomo zaostajali čez kakšno leto ne za deset, dvajset let za razvitimi državami enake velikosti, kot je Slovenija, pač pa bomo zaostajali za dvajset ali pa trideset, štirideset.

Tega mislim, da se moramo vsi skupaj zavedati. Če hočemo dvigovati standard, takšen, kot ga imamo danes, in ga nadgraditi, je vsak ukrep zelo pomemben. Mislim, da je to pomembno in cilj nam naj bo, da ohranimo pozitivno rast. Se pravi, da ne bomo šli v negativno smer, kar mislim, da je zelo pomembno za Slovenijo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri, prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Rad bi ponovil besede svojega sodelavca Antona Ropa, ki je spomnil, da bomo s predlogom, ki bi ga želeli uveljaviti, porabili približno sto trideset milijonov evrov zato, da bi gospodarstvo financirali s približno enim milijonom evrov. Torej na začetku bi se vprašal: kje je sploh učinkovitost porabe stotridesetkrat več sredstev za to, da dosežemo cilj? Razumem sodelavce, ki odkimavajo z glavo, samo če bi vprašali kakšnega ekonomskega sodelavca, saj verjamem, da imajo strokovne sodelavce tudi na temu področju, bi jim to povedal. Dejansko s krajšim izplačilom bomo enostavno podjetjem omogočili, da prej odplačajo enomesečno obveznost svojih kreditov in na takšen način jim omogočili nekaj manj obresti, približno milijon evrov. Za to gre in tukaj, če se spustimo v kalkulacije, bomo prišli do teh podatkov.

Kar se tiče samega ukrepa, verjamem, da gospod Vizjak si močno prizadeva za čim večjo likvidnost, saj je to tudi prikazal v dejanjih tri tedne po državnozborskih volitvah, ko je svoji razvojni coni Fenix izplačal skoraj dva milijona evra; in to tri tedne po državnozborskih volitvah! Tudi ta razvojna cona je povzročila veliko polemik, veliko vprašanj, zato verjamem, da iskreno misli, ko govori o likvidnosti. Vendar bi s takšnim ukrepom dosegli zelo malo, dosti manj od tistega, kar nas bo stalo. Poleg tega prosim, ne bodimo pavšalni pri ocenah, kakšen naj bo rok vračila DDV. To ni stvar 7, 10, 14, 20 ali 30 dni, odvisno, kako se zjutraj zbudimo. To je stvar ocene, v kakšnem času je država sposobna vse zahteve sprocesirati in v kakšnem času je država sposobna ta denar vrniti. Kajti če bi govorili o načelnosti, potem bi pa rekli, dajmo enostavno stvar rešiti tako, da rečemo: "Poglejte, gospodarske družbe, plačajte, kolikor mislite, da morate, ostalo pa sploh ni treba plačati." Ali ni tako najlažje? Tako sploh DDV ne bo treba vračati, ker ga niti plačati ne bo treba. Vendar tako ne gre, enostavno ne gre, zato ker vemo, da če omogočamo takšno svobodo, bo prišlo do zlorab. In na enak način bi prišlo do zlorab, če bi se pogovarjali o 7-dnevnem ali 14-dnevnem roku. Informacijski sistem bo omogočil 21-dnevni rok, pika, manj ne! Manj ne, razen če predlagatelj prinese na USB ključu meni oziroma ministrstvu nek boljši program, ki bo hitreje deloval. Prosim, prinesite ga in potem se bomo pogovarjali!

Še nekaj. Ta prehod bi bil mogoč že leta 2005, če takratni minister za finance vlade, katere član je bil tudi gospod Vizjak, ne bi zamenjal direktorice Davčne uprave, ki je na tem projektu že delala. Vračilo v 21 dneh bi bilo možno po informacijskem sistemu že leta 2005. Zakaj je prejšnja vlada zamenjala direktorico in tako onemogočila ta prehod, ker potem novega razpisa več ni bilo? To je seveda vprašanje, na katerega lahko najbolje odgovorijo člani takratne vlade. Toda sedaj gre za drugo

vprašanje, kako bomo to lahko najboljše in najbolj učinkovito ter najbolj zanesljivo izvedli - samo tako, da se bomo prilagodili tehničnim zahtevam. Sanje so sanje, so lepe, ampak na koncu se moramo soočiti z realnostjo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič. /Oglašanje v dvorani./ Samo trenutek. Nimate več časa, ker ste ga porabili. Kot predlagatelj imate pet minut.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ne, glejte, ne bom izrabljajal časa poslanske skupine, ker imam pet minut po dnevnem razporedu kot čas predlagatelja. Spoštovani predsednik, dovolite mi morda kratek tečaj o poslovniku.

Kot predlagatelj zakona imam kadarkoli med razpravo pravico pojasniti stališče kot predlagatelj, v okviru petih minut, ki mi za to pripadajo. In zato sem to poslovniško možnost uporabil in prosim, da mi jo dovolite tudi v prihodnje, kajti danes bom predlagatelj še enega zakona in bi tudi takrat rad govoril, verjetno vmes. Vendar, glejte, to je bilo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Trenutek, gospod Vizjak. Kot predlagatelj ste porabili 5 minut pri predstavitvi zakona.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Saj bo gospod Anderlič razložil, ker...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Vizjak, prosim, kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Poglejte, tu je bila očitno narobe razumljena osnovna intenca tega zakona. Namreč, poslanec je omenil, "porabili bomo 150 milijonov za to, da naredimo učinek en milijon". Mi ne bomo nič porabili, mi bomo vrnili tistim, od katerih je ta denar. Ne bo nihče nič porabil! Če vrnete nekaj, potem ne porabite! In mene zelo žalosti tudi rešitev, ki jo ponujajo. To se pravi, ne, ne bomo vrnili tistega, kar je od gospodarstva, naj gospodarstvo najame kredit. Torej, če jaz nekomu posodim denar in on terja to od mene nazaj, mu rečem: "Kaj me pa prosiš zdaj za ta denar, najemi kredit, pa ne boš imel težav!" To je logika, ki jo vi predstavljate in zagovarjate tu. Ne morem razumeti, to je sprevržena logika, oprostite mi! In še nekaj, očitno se je v advokata Vlade postavila največja koalicijska stranka, kar zamegljuje neke relacije med parlamentom, spoštovani predsednik, in Vlado, kajti tu branijo te rešitve tisti, ki so bili pravzaprav veseli, da je še januarja Vlada pristala na 30.6. tega leta, sedaj pa kar naenkrat to ni več v redu in zdaj se iščejo argumenti, ki jih očitno prej ni bilo - toda so sedaj. Oprostite, to je dejansko konfuzna

situacija; in še enkrat, nič ne bomo porabili, vrnili bomo gospodarstvu, ker gospodarstvo krvavo rabi denar zato, da imamo ne nazadnje tudi mi tukaj plače.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ni replike, se boste prijavil v naslednjem krogu razprave. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Mislim, da smo o tem zakonu, katerega intenca je bila popolnoma jasna, in sicer, da se zavezancem rok za preplačani DDV skrajša, nekako smo se strinjali, da to drži. Smisel tega zakona je, še enkrat poudarjamo v Slovenski nacionalni stranki, to, da se s 60 dni preide na najmanjši rok - predlagan je bil rok 7 dni. Nam ni bilo in nam ni všeč, da smo se potem igrali tako kot vrtcu: s 7 na 30, s 30 na 15, s 15 na 21, z 21 na 14 in tako naprej. To je kupčkanje brez pomena, ki kaže na neresen odnos Državnega zbora. Če bi bilo po naše, bi v Slovenski nacionalni stranki vztrajali pri predlogu zakona, ki je rekel 7 dni. Izgovori o nadzoru možnih deviacij, izgovori o neobstoječem informacijskem sistemu me čudijo, glede na to, da v Estoniji to obvladajo v petih dneh, pa Estonija in ostala okolica tako revna, da si tudi mislimo ne moremo. Jaz sem to videl. Kupčevati okoli nekega dejstva samo zato, da bomo politizirali bistvo zakona, ki je, da se vrne gospodarstvu denar čim prej, ker mnogi so od te vrnitve davka odvisni, je skrajno neresno. V Slovenski nacionalni stranki amandma SDS, ki predlaga 14 dni za vrnitev dohodka - in pomembno je, da zahteva oziroma predlaga tudi vrnitev obresti -, podpiramo, čeprav še enkrat pravim: raje bi podprli sedem dni. Kar se pa obresti in vrnitve obresti tiče; vsak revež v tej državni Republiki Sloveniji - 200 tisoč jih je pa še nekaj več jih bo - dobi za glavnico, bom rekel na pamet, 200 evrov po treh mesecih račun, da je dolžan 1200 evrov, zato ker mu zaračunavajo obresti. Hvala bogu, da bo enkrat tudi kontraučinek in da bodo obresti za neplačani denar, ki nekemu pripada, ki mu ga moraš vrniti, da bodo zaračunane pošteno vsem državljanom in državljanom, ne samo revežem, tistim, ki plača 60 dni, kakor ima časa, pa ne. Mi podpiramo amandma, še enkrat pravim, za 14 dni v celoti, s tem da bi ga raje, če bi pisalo, tako kot je bilo dogovorjeno v osnutku zakona, 7 dni. In prosim vse kolegice in kolege, z veseljem jih bom poslušal in bomo poslušali, da res govorimo o cilju tega zakona, ne da bomo zdaj spet palčkali in kupčkali.

Če mi pa dovolite, gospod predsednik, se potem ne bom oglašal, bomo prav tako v Slovenski nacionalni stranki absolutno podprli tudi amandma SDS, ki govori, da začne veljati ta zakon naslednji dan po objavi. Ker če gremo spreminjati nek zakon, ga

dajmo spremeniti tako, da ima takoj učinke, ne pa enkrat, ko, če, da. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, še enkrat, gospod predsednik. Veliko je bilo že povedanega in mogoče je res težko kaj novega okoli DDV-ja. Tudi ne dvomim v dobronamernost vseh poslancev, da bi gospodarstvu pomagali; cilji in nameni so znani, poti se pa mogoče malce razlikujejo.

Mislilim, da bo treba vreči karte na mizo in ugrizniti v to kislo jabolko in sprejeti odločitev, pa tudi, če je ta za državo na prvi pogled še tako neprijetna. Moram reči, da me je presenetil tudi amandma Vlade, v katerem predlaga uveljavitev te spremembe zakona na 31. 12. 2009 oziroma 1. 1. 2010. V Poslanski skupini SDS smo pričakovali, da bo ta zakon začel veljati takoj, kajti le tako bi gospodarstvu pomagali v teh kriznih časih.

Kot je povedal že kolega Vizjak, drugo leto je pač drugo leto in po toči zvoniti je včasih oziroma skoraj vedno prepozno.

Na argument Vlade o proračunskem primanjkljaju pa mislim, da bi morali poiskati druge alternativne vire financiranja za pokritje tega likvidnostnega izpada, poudarjam, likvidnostnega, kar tudi predlagatelj že ves čas to poudarja, gre za likvidnostni izpad, ne za izpad javnofinančnih prihodkov. In po mojem mnenju je lažje to narediti za državo kot pa, da se posamezni gospodarski subjekti zadolžujejo in se borijo za svoj obstanek.

Kot rečeno, gospodarstvu je treba čim prej vrniti to, kar so preveč vplačali. Seveda najbolje je to takoj, čim prej, zdaj pa je to sedem dni ali pa če je sedem dni ni mogoče pa, kot predlagamo v naši poslanski skupini sedaj s tem amandmajem, štirinajst dni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman, prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. No, kakor ste najbrž sami tudi opazili, se je razprava razplantila o obeh členih, ne samo o enem. Najbrž tudi obeh ni mogoče ločevati, zato ker sta samo povezana, smiselna. Jaz bom zato, ker menim, da je 2. člen bistveno pomembnejši od teh štirinajstih ali pa enaindvajsetih dni, kasneje porabil več časa, naj pa k temu prvemu amandmaju povem samo naslednje.

Sam mislim, da "vlečenje za lase" Davčne uprave nima več nobenega smisla, saj se je tudi že ministru in njegovim kolegom zatikalo pri tem, kako so to argumentirali vsaj kakšen mesec

nazaj že. Torej je verodostojnost teh rokov že zdavnaj šla po zlu.

Drugo, kar bi rad rekel, pa je, da pravzaprav težko razumem, kako da nekateri kolegi, ki zdaj predstavljajo, da je ta predlog pravzaprav benignen, da se gospodarstvu tako nič ne bo poznalo, da pa napravi katastrofalno škodo proračunu, tako široko podprt v gospodarstvu. Kako to, da v tem slovenskem gospodarstvu nihče ne razume tega, da se gospodarstvo bori za nič, zato da bi naredilo velikansko škodo Vladi. Tega ne razumem in to tudi zavračam. Vse kontakte, ki jih imam s tistimi, ki reprezentirajo slovensko gospodarstvo, lahko povežem v šopek, ki govori o tem, da so predlogi, ki so pred nami, potrebni in nimajo nobenega namena škodovati Vladi. Prosil bi, da vsaj tako denunciantsko zoper naše gospodarstvo ne bi ravnali. Sam pa brez sleherne zadeve lahko podprem ta 14-dnevni rok, Davčna uprava bo verjetno uspela to spremljati, ampak, kot trdim, teh 14 dni ali 21 dni niti ni tako zelo pomembnih, pomembno je tisto, kar bomo govorili ob amandmajih k 2. členu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Dober dan še enkrat. Danes me je poklical eden od predsednikov uprav ene izmed velikih gospodarskih družb. Povedal mi je, da naj se v okviru razprav v Državnem zboru pa tudi na pristojnih ministrstvih zamislimo nad enim dejstvom. V Sloveniji prepuščamo, da je možen uvoz blaga tako na področju tekstilne industrije kot prehranske iz dežel Bližnjega vzhoda, torej gre - če grem na prehransko industrijo - morebiti celo gre za oporečno blago. In da na drugi strani pustimo - kar se tekstila tiče, tako že vemo, da je to zelo problematično področje panoga gospodarstva in da je očitno je ta odločitev bila sprejeta že nekaj prej, preden je ta vlada začela v tem mandatu delati. Če bi lahko vrnilo oziroma zavrteli časovni stroj nekoliko nazaj, potem bi, če malo povzamem razpravo prejšnjih mojih kolegov poslancev, bi to skrajšanje plačilnih rokov bilo smiselno takoj, če bi res časovni stroj zavrteli nazaj. In kot je nekdo prej tako izrekel: "Kulturno in demokratično bi bilo, če bi se" - in tako tudi jaz menim - "že mogoče prej, mogoče pred dvema letoma ugodilo prošnjam in zahtevam obrti in podjetništva, tudi gospodarstva, takrat so bili res ugodni časi." Če povzamem besede kolega Jurija, ko je rekel: "Kot bi bile sanje napram današnjim dnevom." Takrat bi bilo to skrajšanje roka vračila lahko celo sedem dni, če bi tudi Davčna uprava z informacijskim sistemom to zagotovo omogočala.

Skrajšanje plačilnih rokov ni smiselno na račun zmanjšanja davčnega nadzora - mislim, da se s tem vsi strinjamo -, ker bi to

povzročilo manjše odkrivanje goljufij davčnega vrtiljaka. V tej smeri ne bi operirali, kot je prej nekdo rekel, da je Vlada je malo klecnila in se je pobrala nazaj. V času imenovanja te vlade je bilo celo izrečeno, da recesije ni, da kaj o tem govorimo. Celo jaz sem razpravljala o problematiki na področju gospodarstva in brezposelnosti. Prej je bilo zopet rečeno, da je recesija bila že pred pol leta. Tako nekako ne razumem, zakaj tovrstna razprava. Absolutno pa podpiram mnenje in oceno gospe državne sekretarke mag. Kamnarjeve, ki je povedala, da so na Ministrstvu za finance presodili, kakšni bodo likvidnostni vplivi - na ukrep, torej, kje bomo ta trenutek - en mesec prej že - rezali 150 do 160 milijonov evrov, da bomo ugodili predlogu amandmaja in zahtevam. Mislím, da smo se in da se bomo poskušali eden drugemu približati na ta način, da bomo skrajšali plačilni rok s 60 oziroma 30 dni na 21 dni. Vendar je Vlada že s spremembami Zakona o davčnem postopku zagotovila tekoče zmanjševanje obremenitve pravnih oseb s tem, da se bo pri določitvi višine akontacije davka od dohodka pravnih oseb za leto 2009 lahko upoštevala stopnja davka, ki bo veljala v letu 2009 in ne stopnja davka iz preteklega leta, kakršna je trenutno veljavna ureditev. Na ta način se bo višina plačanih akontacij davka gospodarstva bolj približala višini davka, ki ga bo treba plačati v letu 2010 na podlagi obračuna davka. Predlagani ukrep bo likvidnostno razbremenil gospodarstvo. Na podlagi obračuna davka od dohodka pravnih oseb se bo gospodarstvo likvidnostno razbremenilo za približno 50 milijonov evrov letno.

Prejšnje razprave danes so bile tudi v smeri, in tudi na Odboru za finance in monetarno politiko, kaj če bi razmislili tudi še o nečem drugem - tudi o tem je bilo danes govora. Če bi 150 milijonov evrov neposredno namenili za gospodarstvo, kakšni bi bili neposredni finančni učinki - tako podjetij kot tudi na drugi strani povečana zaposlenosti pri nas, ne pa zmanjševanja. Vendar na takšen način, kot je trenutno z amandmajem kolega predlagano, očitno ne bo šlo. Zatorej predlagam, da sprejmemo predlog vlade. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Odpiram prijavo za razpravo. Prosim.

Besedo ima gospod Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Skrajšanje roka vračila preplačanega davka na dodano vrednost je le eden od segmentov pomoči gospodarstvu, da dobi svoj denar prej nazaj, da ga lahko vložijo v prepotrebne investicije, tudi plače, saj v večini primerov, kot povedo gospodarstveniki, jim čakanje na daljši rok načenja likvidnost firm. Nekorektno je, da država gleda samo na sebe, istočasno pa pozablja, da je le državna

blagajna odvisna od firm, ki to blagajno polnijo in dajejo kruh številnim državljanom Slovenije. Zaradi slabih pogojev kreditiranja gospodarstva, predvsem malih in srednjih podjetij, se položaj še poslabšuje. Nujno je popraviti roke plačil in plačilno disciplino urediti, tako da ne bo obremenjevala funkcioniranja podjetij. Podjetja tako kot tudi država, so odvisna od finančnih prilivov na kratek rok. Seveda s takšnim ravnanjem se povečuje konkurenčnost in stabilno zaposlovanje. Verjamem, da državi ni v interesu odpuščanje delavcev iz realnega sektorja, zato računam, da bo prisluhnila gospodarstvu za izboljšanje pogojev za normalno poslovanje. Podpiram oba amandmaja SDS. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj. Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem! Mogoče za uvod nekaj besed. Prvič smo zakon vložili po nujnem postopku. Takrat ste kolegi na nasprotni strani temu nasprotovali, povedali, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato smo ga drugič vložili po rednem postopku in vam dali nekaj več časa za razmislek. V prvi obravnavi odstrli vse možne variante pogleda na ta zakon in kaj bi prinesel in takrat se je tudi Vlada nekoliko drugače odzvala na to. Torej ste se skupaj očitno odločili, da boste zakon podprli ali pa, če lahko rečem, "ga spustili naprej", da bomo tudi v naslednjih obravnavah še kaj o tem lahko povedali. Verjetno smo morda malce naivno pričakovali, da ste to naredili iskreno, ker ste verjetno že takrat vedeli, kaj boste naredili. Najprej, da bomo skupaj našli neko število dni, v katerem bi ta preplačani DDV podjetjem vrnili. Recimo, da smo se tukaj poslušali in tudi slišali in našli neko skupno rešitev, torej predlog za 21 dni. Kljub temu mi vlagamo amandma, s katerim želimo ta rok skrajšati. Ampak da pa ste predvideli, da bi ta ukrep sprejeli šele z letom 2010, je pa že kar malo preveč. Zraven vaš predsednik, premier, razlaga, kako pomagata gospodarstvu in to ravnanje danes je glede na to prav smešno. In očitati in razlagati, kaj vse zmora Davčna uprava ali pa ne zmora, in ali je bila zamenjava v letu 2005 primerna ali ni bila. Kolikor jaz vem in glede na vse spremembe, ki so se zgodile na davčnem področju in spremembe, ki smo jih sprejeli tudi s pomočjo Socialnih demokratov v prejšnjem mandatu, so prinesla kar veliko sprememb, na katere se je morala Davčna uprava odzvati in je morala vzpostaviti sistem. Najbrž smo že vsi pozabili, da smo izpolnjevali obrazce, napoved za dohodnino, pa še kaj drugega, da so se poenostavile oddaje poročil za gospodarstvo in podobno. Mislím, da ni tako hudo in da bo Davčna uprava vse to zmogla.

Ne razumem te logike, da pravite, da bomo sedaj v gospodarstvu pobrali 150 milijonov, potem jim bomo pa nekaj dali in pomagali. Mi predlagamo vračilo preplačanega DDV zato, ker smo že vsi povedali, da vračamo tisto, kar od gospodarstva že itak je. In s tem denarjem bi lahko naredili bistveno več: vložili, investirali, ne pa da ta njihov denar obrača država zato - kot je rekel vaš premier -, da se gremo socialno državo; kar je seveda pomembno, ampak sociale ne bomo mogli plačevati, če gospodarstvo ne bo prinašalo denarja v državni proračun.

Zato bom podprla amandma, ki ga predlagamo k 1. členu, da se rok za vračilo preplačanega DDV skrajša z 21 na 14 dni in dajmo naložiti Davčni upravi, da te stvari izvede, ne pa jamrati tukaj, ali imajo informacijski sistem ali ga nimajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Retorično je zelo lahko javnosti razlagati, da konec koncev vračamo denar, ki ni državni denar. In to drži. Retorično je to zelo enostavno razložiti. Ampak prosim vas, bodite do konca korektni. Razložite javnosti, da obstajajo tekoča plačila, obstaja tekoči javnofinančni sistem, ki je sestavljen iz prihodkov in odhodkov, ki se ponavadi začnejo 1. januarja tekočega leta in se zaključijo 31. decembra tekočega leta. Kar pomeni, da proračun določenega leta upošteva tisto, kar je od 1. januarja do 31. decembra, kar pa še posledično pomeni, da če mi skrajšamo plačilo DDV-ja, bomo v enem letu plačali trinajstkrat, dobili pa DDV dvanajstkrat. Drži? Drži! Zato bo država morala plačati sto trideset milijonov več, kolikor jih bo dobila, ker bo plačala trinajstkrat, dobila bo pa dvanajstkrat. Pa da bo to bolj jasno, sem vam to še narisal, dvanajstkrat bo dobila sto trideset in sedaj dvanajstkrat izplača sto trideset - to drži. Če bo morala izplačati trinajstkrat sto trideset, bo to pomenilo minus sto trideset. Drži? Tudi to drži. To so številke in tu si ne moremo izmišljovati.

Še enkrat, takšno izplačilo pomeni izpad javnofinančnih prihodkov v letu 2008 za sto trideset milijonov in pomeni bonitet za gospodarstvo v višini približno milijona evrov. Ali ni bolj vredno ta sredstva uporabiti na bolj učinkovit način bodisi na socialnem področju, ki je bistveno pomembnem v temu letu, in Socialni demokrati se zavedamo pomena sociale, vemo, da je bil to tudi glavni mandat za katerega smo dobili odgovornost vodenja države, in se bomo tega držali. Ja, socialni sektor je pomemben, bodisi na gospodarskem področju s subvencijami, z razpisi in tako naprej. Rad bi vas spomnil, da je bonitetna družba "Kofaš" že zmanjšala bonitetno stanje Slovenije kot marsikatere druge države. Ne smemo tvegati, da bi v letu 2008 še enkrat zmanjšala

to bonitetno stanje na račun tega ukrepa, kar pa bo pomenilo povišanje vseh kreditov, tako za državo kot za podjetja. Torej; tisto, kar bomo na eni strani rešili, bomo na drugi strani spet izvedli. In kredit, ki ga bo jutri obrtnik ali podjetnik hotel dobiti na kateri koli banki v Sloveniji, bo dražji zaradi tega. To pa ni smiselni ukrep. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik, kolegice in kolegi.

Imam občutek, da v temu parlamentu sedimo na eni strani poslanci, ki imamo neko vest do gospodarstva, ki smo izšli iz gospodarstva, ki vemo, kaj je ustvarjanje dodane vrednosti in vemo, da nekdo mora dejansko ustvarjati dodano vrednost, to se pravi novo vrednost, nekaj proizvesti razvojno ali direktno. Na drugi strani pa sedijo poslanci, ki imajo izjemno skrb za državne jasli. In večinoma so tudi tam taki, ki so celo življenje pri državnih jaslih in realno za dodano vrednost, za nek nov proizvod, neko novo ustvarjenost, v razvoj, ki prinaša dodano vrednost - verjetno niso nikdar delali v Velenju. Zaradi tega vidim tudi na vladni strani takšno zavračanje pomoči gospodarstvu, da se preplačani DDV vrne pravočasno hitro. V tej zvezi bom v tej razpravi povedal dva slovenska pregovorja, ki naj simbolično vlado malo streznita. Eden pravi, "kdor hitro da, dvakrat da". Danes je pomembno, da se hitro gospodarstvu, ki je v stiski vrne ta denar, da ga bodo tisti zopet vložili za novo dodano vrednost. In drugi, ki pa je za to vlado še posebno simboličen, "cagav fant nikoli pri lepi puncu ne bo spal". In se mi zdi, da je Vlada v sedanji situaciji, ko bi bilo treba hitro ukrepati, izjemno cagava. Cagavost je neka značilnost te vlade. Govorite: "Bi, pa ne bi; pa bi pa ne bi" - in na koncu: "ne bi". In niste pripravljeni pravočasno vračati in ne morete računati, da bo s tako cagavo vlado hiter izhod iz krize. Zaradi tega, ko govorimo o tem, da danes dejansko govorimo o vračanju davka na dodano vrednost in pri tem mislim tisto pozitivno - saj vem, da ni to samo to -, me moti celo, da kolega Juri govori o sodelavcih tukaj, da je on sodelavec Ropa, pa o nas kot o sodelavcih. Sam v tem kontekstu besedo "delo" jemljem kot tisti, ki dejansko pripomorejo k dodani vrednosti. In mi smo kolegi. Tam pa ste mogoče sodelavci pri državnih jaslih celo življenje. To je drugo.

Naj se zopet vrnem na to, da se Vlada ne zna prav odločiti, pa ministri se ne znajo prav odločiti. Mislim, da sem pri prvi razpravo o tem zakonu, ker je bilo aktualno, navedel primer ministra Zvera v zvezi s Tino Maze. Danes ga bom ponovil, ker je še bolj ekspliciten. Kaj pomeni prava, korajžna ministrova

odločitev - smelost. On se je lani odločil, da podpre Tino Maze pri tej samostojni poti, čeprav je strokovni štab reprezentance rekel, da je "zgodba pretekla Tina Maze". Sedaj je ta njegova, Zverova odločitev pripomogla, da je Tina Maze dobila srebrno medaljo na svetovnem prvenstvu, da sedaj stoji na stopničkah in promovira Slovenijo povsod po svetu. Bojim se, da je to tudi vzrok, da je ni pravi minister, iz prave vlade podprl, in nisem zasledil nikjer, da bi jo nov šolski minister sprejel, kar je vedno bilo običajno. Nisem zasledil! Kar je nespodobno in moram reči, da protestiram proti takšnemu separatizmu, političnem dobesedno. To, kar je največja promocija Slovenije, ker je bil za njen uspeh odločilen nek drugi minister iz neke druge vlade, to je treba zdaj zamolčati. Glejte, tako se odločate pri vsem. Ta zakon nam ni všeč, ker ga je opozicija predložila, ker vam ga je naredila sicer že prejšnja vlada in tega zdaj ne sprejemate. Pozivam Vlado, zavržite cagavost, zamenjajte ministre, ki so cagavi, in dajte na njihova mesta prave ljudi, ki vedo, kaj gospodarstvo rabi, kako bo gospodarstvo znalo obrniti denar, ker na tak način bomo dosegli izhod iz krize, drugače se bo pa poglobljala kriza in vsi skupaj se bomo poglobljali v to blato. Hvala.

PODPEDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ste bili imenovani? Imensko? Govoril je o vsem mogočem. Izvolite, imate repliko.

DR. LUKA JURI: Predsedujoči, predlagam, da drugič bolje sledite razpravi in da potem ne boste imeli dvomov.

Gospod Jerovšek, mislim, da ste vi sami na plečih državnih jasli približno od takrat, ko sem jaz postal polnoleten. Do oktobra lani pa sem jaz eden od tistih, ki je preko plačila DDV-ja in davka na dohodek pravnih oseb in davka na dohodnino plačeval tisto vašo plačo v vaših državnih jaslih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani.

Najprej bi povedal, da jaz osebno sem v gospodarstvu delal več kot večina ali pa marsikdo še skoraj toliko star ni, ko je prišel v parlament, tako da mi ne bo kdo očital - pa ne mislim gospoda Jurija, to priznam, ampak na splošno.

V zvezi s tem zakonom in vračilom DDV je bilo ogromno povedanega, vendar pa moram žal ugotoviti, da nismo prišli do neke skupne, in sicer najpomembnejše ugotovitve, da gre za denar gospodarstva. To ni denar države, pač pa denar gospodarstva. In če bi prišlo do vračila, ne bi država nečesa dala, temveč bi samo vrnila tisto, kar v bistvu ni njeno, preko postopka je pač tako.

Moramo se zavedati, da je to denar gospodarskih subjektov. Nesprejemljivo je govoriti o proračunskih težavah zaradi krajšega roka vračila preveč plačanega DDV. Naj podam samo ne primer s številkami, ko smo danes že toliko o njih govorili. Govori se, da bi bil izpad, mislim, da mesečni izpad 130 milijonov evrov, če bi vrnili prej. S trošarinami je Vlada dobila 300 milijonov evrov na leto. Drži? Mislim, da drži. To se pravi, trošarine so prinesle več kot pa tisti eventualni, če lahko rečem "izpad" pod narekovaji, če bi šli na tistih 7 dni ali pa, dobro, tudi 14 dni; vseeno je, to je zdaj nepomembno. Matematika kaže tako. To se pravi, da smo s trošarinami zadevo več kot sanirali. Ker smo pač s trošarinami nafto podražili, se pravi, naftne derivate, kljub temu da se je ta energent cenil na svetovnih trgih. V redu, ampak to so dejstva in to drži, tega ne moremo zanikati.

Izgovor na zmožnost ali sposobnost informacijskega sistema na Davčni upravi je seveda neupravičen. Kolegica Jerajeva je prej že omenila, kaj so bile prednosti v tem času. To se pravi, če smo lahko vse v zvezi z napovedjo dohodnine naredili, bi verjetno tudi tu lahko kaj skrajšali. Ampak nam seveda ustreza, da govorimo o zmožnosti informacijskega sistema, in nekje je bilo rečeno 21 dni. Najprej je bilo tako ali tako rečeno, da ni možno. No, potem se je nekemu verjetno zareklo, pa je rekel 21 dni. Priznam, tudi 21 dni je bistveno boljše kot sedaj, ko je 60 ali 30 dni, pač glede na to, kam se prodajajo izdelki. Drži, da je to boljše.

Vendar je pa tu še nekaj drugega. Govoriti o nekih finančnih vrtiljakih, kaj vse bi se zgodilo, če bi ta rok 21 dni še zmanjšali, je malce neprimerno, zato ker vsa podjetja verjetno niso taka, da bi utajevala davke, in mogoče zaradi slabih primerov, ki so vedno na vseh področjih, vse dati v isti koš, da bi pa sedaj vsi to izkoriščali pa utajevali davke, to verjetno ne gre. Po drugi strani je treba priznati, da bi država rada pomagala, kar je hvalevredno; to delajo tudi druge države v Evropi in po svetu. Vendar dajmo narediti drugačen razmislek. Država se trudi, da bi pomagala tudi s krediti, moleduje in prosi banke, naj sprostijo bančna sredstva, daje tudi denar preko takšnih ali drugačnih oblik za kreditiranje. Sedaj vas pa vprašam, ali ni boljše za podjetje, da dobi prej vračilo svojega denarja nazaj kot pa, da tega nima, da ga ima država, država pa pomaga s krediti. In podjetje, namesto da bi razpolagalo s svojim denarjem, mora vzeti kredit, za katerega je logično, da mora plačati obresti. In sedaj je situacija, jaz bom malo karikiriral, takšna, ko dražva reče, daj ti meni posodi denar, pa ti bom jaz vrnila denar, zato boš pa seveda plačal obresti, ti bom dal kredit, na grobo rečeno. Približno tako to je, drugače biti ne more. Če ima podjetje pri državi šestdeset dni sredstva, recimo, če je takšen način, v šestdesetih dneh rabi nek denar pa vzame

kredit. Za to bo plačal obresti. Lahko odkimavate, ampak tako je! Vprašajte bančnike, če bo dobil zastonj brezobrestni kredit, država pa pomaga seveda tudi pri nekaterih oblikah kreditiranja. To so dejstva in to tudi drži.

In naslednje, kar bi še želel povedati, če neki gospodarski subjekt želi imeti kredit, želi dobiti kredit, mora za to pripraviti program, ta program pa ni zastonj. In še potem ne veš, ali bo tisti program "požegnan" pa boš dobil kredit ali pa ga ne boš. Tudi to drži, gospod Čepič, lahko odkimavate, kolikor hočete, to drži. Vprašajte na bankah, vprašajte gospodarske subjekte, ali morajo za to pripraviti program. O, ja morajo ga! In za tisti program je treba plačati! In ni nujno, da ima vsak gospodarski subjekt za to usposobljene ljudi, da mu bodo še pripravili tisto pesnitev, ki bo zadostovala da bo dobil kredit. Nima vsak subjekta, ker niso vsi veliki, ki imajo sto, dvesto, petsto zaposlenih ali pa tisoč zaposlenih, da bi imeli tudi takšne ljudi, ki bi bili sposobni - ali pa po merilih banke - da bodo dobili kredit, pripraviti takšen program. Če pa dobiš vrnjen DDV, ki je tako ali tako tvoj denar, je pa nekaj bistveno drugega. In likvidnostna situacija je bistveno drugačna, če razpolagaš s svojimi sredstvi, ali pa moraš prositi za kredit; bistvena drugačna.

In še nekaj, predsednik Vlade in člani Vlade verjetno ne bi moledovali in predlagali ali kateri izraz naj uporabim, pozitivni izraz seveda, naj bančniki sprostijo za božjo voljo sredstva za kreditiranje. Če bi imeli gospodarski subjekti svoja sredstva, tega ne bi bilo treba, to je logika in tudi to drži.

In da zaključim, zaključil bom pa z mislijo mojega poslanskega kolega, ki je govoril o cagavem fantu. To tudi drži, v večini primerov drži in kot je dejal, Vlada enkrat bi dala, pa ne bi dala pa bi zopet dala - bom zaključil s tisto znano komedijo, ki smo jo vsi poznali, "ja, seveda, samo ne nocoj, mogoče kdaj drugič." In vi ste predlagali tisti "kdaj drugič" na 31. 12. 2009. Poglejte si še enkrat tisto o ščuki pa boste videli pa lahko to primerjate tudi s cagavim fantom pa bomo mogoče prišli do tega, da tisti amandma za 31. 12. ne bomo potrdili, tega našega pa bi sprejeli, ker vse to drži. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka Ministrstva za finance. Spoštovani poslanke in poslanci.

V Slovenski ljudski stranki v celoti soglašamo s predlogom, da je treba rok za vračilo davka na dodano vrednost skrajšati. Vlada je ugotovila, da je najkrajši možni rok za vračilo davka na

dodano vrednost 21 dni. In sicer zato, ker je to najkrajši možni rok, v katerem se lahko zagotovi ustrezen nadzor nad najbolj tveganimi davčnimi zavezanci, ki sodelujejo v goljufijah davčnega vrtiljaka, omogoči preverjanje obračunov davka na dodano vrednost in izvede vračila davka na dodano vrednost. To je hkrati rok, ki ne bo preveč vplival na poslabšanje likvidnosti proračuna in enotnega zakladniškega računa države, še meni Vlada. Zakaj šele v drugi polovici leta ali po 31. decembru 2009? Vlada navaja, da bi bil z vidika likvidnosti najbolj neugoden za izvedbo tega skrajšanja marec oziroma polovica leta 2009 nasploh, sedaj že predlaga, da se ukrep uporablja za davčne obračune, ki bodo vloženi za davčna obdobja po 31. decembru 2009. Podrobneje tega, čemu naj bi bil marec oziroma polovica leta 2009 tako zelo neugoden čas, Vlada ni utemeljila. Če se že Vlada pri spreminjanju davčne zakonodaje sklicuje na likvidnost proračuna, bi bilo prav, da bi Državni zbor seznanila z ukrepi in vzvodi, ki jih ima sama pri zagotavljanju večje likvidnosti, kot so na primer: zagotoviti sodoben informacijski sistem, ki bo zagotavljal kvalitetno podporo in sprejemanje ukrepov za bolj učinkovit davčni nadzor, ukrepi za povečanje učinkovitosti izterjave davčnih obveznosti, ukrepi za zmanjšanje birokratskih ovir pri odmerjanju in pobiranju davkov in s tem razbremenitev podjetnikov in malih podjetnikov z nepotrebno administracijo.

V Slovenski ljudski stranki opozarjamo, da je skrajni čas da se na težave v gospodarstvu dnevno odziva tudi Vlada z vsemi svojimi službami in organi. Iskati je treba premišljene in hitre odločitve. Te ne smejo biti podrejene zgolj argumentom zagotavljanja kratkoročne likvidnosti državnih financ. Vsi ukrepi bi morali temeljiti na likvidnosti gospodarstva. Le likvidno gospodarstvo je na dolgi rok porok za likvidne javne finance. Iz likvidnega gospodarstva dobimo, da lahko pokrivamo socialo. V Slovenski ljudski stranki bomo predlagan zakon podprli kot primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Ugotavljam, da je stranka SDS stranka z vestjo, kar je dobro. Vendar ob tem čutim precej slabe vesti za stvari, ki jih ni postorila v prejšnjem mandatu, ko je imela možnost, in želi, da se to naredi sedaj. Vendar to leto ta situacija z likvidnostnega vidika proračuna bi pomenilo skrajšanje roka v tem letu, z likvidnostnega vidika proračuna nekaj slabega. Nekdo je na prejšnji seji dejal, pa kaj če kršimo maastrichtsko mejo 3% proračunskega primanjkljaja! To ni tako enostavno. V tem primeru bi se povečale obresti, ki bi jih država iskala zunaj za svoj proračun. Težje bi dobili kredite. To se že dogaja Grčiji in Irski. Zato, čeprav se mi zdi smiselno

zmanjšanje, skrajšanje roka vračila na 21 dni, se mi še bolj zdi smiselno, da se to stori z 31. 12.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Sam pravzaprav ne razumem, da se o taki banalni zadevi sploh pogovarjamo, da ne bom rekel - ali pa bolje rečeno, kregamo. Pogovarjamo se o sredstvih, ki niso last države, ki niso last proračuna. Se pa strinjam, gospod Juri, z vami, da pride do likvidnostnega primanjkljaja, če govorimo o letu dni. Če pa pogledamo na dve leti, pa tega ni. Drži? Drži. Po eni strani torej govorimo o tem, kako bi želeli pomagati gospodarstvu, po drugi strani pa jim nočemo, poudarjam, nočemo vrniti njihovega denarja čim prej. Nočemo tega narediti. Govori se, da je bančni krč ali pa kreditni bančni krč ali kakorkoli bi ga že imenoval, popustil. To preprosto ni res. Se vi ne pogovarjate z gospodarstveniki? Nimate informacij, kaj se dogaja v gospodarstvu? Tuš, vsi poznamo Tuš, ni dobil kredita. Saj to je nemogoče. Gospodarska družba s po moji oceni eno boljših bonitet v tej državi ne dobi kredita. Katastrofa! In raje bomo, očitno, ponovno, bom rekel pod narekovaji, "sanirali" banke, ki sedaj v tem kriznem času - bom spet izrekel ostro besedo - "nočejo" ustrezno servisirati gospodarstva, tudi zaradi tega, ker so v preteklosti morda naredile tudi kakšno napačno poslovno potezo. Namesto da bi v tem primeru direktno pomagale gospodarskim družbam v zvezi z likvidnostjo. Torej, raje bomo servisirali banke, kot da bi pomagali gospodarstvu. Govorim o prioritetah; torej, kaj je pravzaprav prioriteta pri ukrepih za blažitev krize. In poudarjam, v tem trenutku je največja rak rana našega gospodarstva prav likvidnost. Likvidnost je problem, spoštovane kolegice in kolegi. Mi se pa pogovarjamo, ali bomo vrnili v 14 ali 21 dneh, kar po moje ni tako velik problem. Problem je v tem, da je to treba narediti takoj, ne čez eno leto, za božjo voljo, no!

In še enkrat pravim, vprašajte se, kaj so prioritete. Prioriteta je, da se gospodarstvu pomaga v tem času, ko gre za problem likvidnosti. Banke, poudarjam še enkrat, torej ta kreditni krč ni popustil. Jaz ne vem, zakaj ni. Dobro bi bilo tudi pogledati, glede na to, da je država lastnica v nekaterih bankah, kaj se pravzaprav v teh bankah dogaja, zakaj kreditiranja ni, predvsem v tem trenutku kratkoročnega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi! Mislim, da je bistvo tega predloga ravno to, kar je bilo zdaj nazadnje rečeno. Dejstvo je, da ta tako imenovani kreditni krč ni popustil, razen pri nekaterih, ampak na tistih ne sloni razvoj slovenskega gospodarstva.

Danes je bilo v razpravi slišati marsikaj in bi bilo zelo dobro, da najprej vemo, o čem pravzaprav govorimo - o razumevanju tega predloga. To, kar predlaga Slovenska demokratska stranka, je, da se hitreje podjetjem vrne denar, ki je njihov. Se pravi, gre za hitrejše vračilo preplačanega DDV, s 30 oziroma 60 na 14 dni, in da se ta ukrep uveljavi takoj. To, kar po vseh peripetijah in spremembi mnenja, ki ga je že nešteto krat spremenila v času procedure tega zakona, predlaga Vlada, pa je, da se ta rok postavi na enaindvajset dni in da se uveljavi s 1. januarjem prihodnje leto, skratka z enoletnim zamikom. Takrat, spoštovani, tega ne bo več potrebno sprejemati. Ta ukrep je pomemben sedaj in je samo eden izmed ukrepov, ki jih je treba sprejeti za sprostitvev oziroma zagotovitev večje likvidnosti slovenskega gospodarstva. To je samo eden izmed ukrepov vendar nismo mi vlada. Ni prevzela odgovornosti za te zadeve Slovenska demokratska stranka, če ste pozabili po zadnjih volitvah, ampak ste prevzeli to odgovornost vi in se od vas pričakuje iniciativo in ukrepe. Mi samo pomagamo oziroma skušamo pomagati pri temu vprašanju. Žal smo pri tem očitno neuspešni.

Argumenti proti temu predlogu. Večkrat so bili že ponovljeni, za vse smo ugotovili, da ne vzdržijo resne presoje. Niti ne resne presoje v tej dvorani, kaj šele strokovne presoje! Argument, ki je bil izpostavljen, informacijska baza Davčne uprave ne vzdrži. Ne vzdrži! Drugi argument, "povečali bomo proračunski primanjkljaj preko 3% in s tem bomo šli čez Maastricht" - ne drži, ne drži! Ker gre za likvidnostni izpad, glede katerega je številka bistveno precenjena, takšna, kot ste jo vi navajali, bi bila, če bi še vedno vladala Janševa vlada, ker bi izpad DDV-ja ne bil tako velik, ker bi bili ukrepi sprejeti bistveno hitreje, kot ga beležite sedaj; ampak na to smo vas pred tremi meseci opozarjali. Jaz sem v tej dvorani pred meseci povedal, da se bodo prelievi iz DDV-ja začeli drastično zmanjševati, vendar ste sedeli, ne vem na čemu. To se vam dogaja in se vam bo dogajalo tudi v prihodnjih mesecih. Sprejeli pa ste zakon, ki pa bistveno likvidnostno obremenjuje proračun, o subvencioniranju delovnega časa in ne pripomore k večji aktivnosti slovenskega gospodarstva; celo zmanjšujejo ta vaš ukrep in denar gre v nič, v prazno. Pod formo neke kvazi sociale, ki so ji nasprotovali celo sindikati, ste vrgli v nič na stotine oziroma boste milijonov proračunskega denarja - evrov govorim.

Tako teh argumentov enostavno ni več in ne vem, zakaj je potrebno tako veliko prepričevanje o enem manjšem izmed ukrepov, ki jih je bilo treba sprejeti takoj - bolje včeraj kot danes - zato da se pokaže impulz slovenskemu gospodarstvu, da tej vladi, vaši vladi ni vseeno za to, kaj se bo zgodilo jutri.

Potem je bilo mnogokrat izpostavljeno, zakaj prejšnja vlada tega ni postorila, zakaj tega ni postorila prejšnja vlada v času tako imenovanih "debelih krav". Tudi na ta očitek je bilo že nič kolikokrat odgovorjeno in tudi tukaj ne vem, ali nekateri sedite na ušesih. Takrat, ko je bila likvidnost dobra, ustrezna, ko je bilo vse pregreto, sami ste govorili o tem, da se gospodarstvo pregreva, naj bi še z dodatno likvidnostnim pospeškom še bolj pregrevali celo zgodbo. Če meni ne verjamete oziroma se mi nasmihate, gospod Kontič, vam bom citiral vašega bivšega ministra za gospodarstvo, gospoda Maksa Tajnikarja, bil je minister takrat, ko se je reševal z milijoni takratnih nemških mark TAM, ki je na koncu vseeno propadel, milijoni nemških mark pa so poniknili neznano kam. Nedavno v TV klubu je dejal: "Sedaj pa takšnega paketa pravzaprav ni, tako da jaz pravim, da če je Janševa vlada pravzaprav kurila ogenj takrat, ko je bilo zelo vroče, je Pahorju pravzaprav uspelo, da je ta ogenj ugasnil v času, ko postaja zelo mrzlo v gospodarstvu." To je pred dnevi dejal vaš bivši minister za gospodarstvo, če tistim, ki so vodili ta resor v preteklem mandatu, ne verjamete. Ne verjamete, očitno. Vam tudi besede, ki se vam jih citirajo, niso verodostojne, očitno.

Druga taka floskula: pred časom ste trdili, da recesije ni, sedaj pa trdite, da recesija je in bi naredili ne vem kaj, da bi jo preprečili. Bodite pozorni, kdo je trdil, da je recesija v tej državi, pred volitvami? Stranka Socialnih demokratov in tisti, ki sedaj zraven vladate, z izjemo ene stranke. Vi ste trdili, da je v tej državi, takrat ko smo beležili 4% gospodarsko rast, recesija. Vi ste bili tisti, ki ste to zgodbo na tak način začeli. Mi smo povedali, da se gospodarska rast upočasnjuje, da bo v prihodnjem letu, torej v tem letu 2009, bistveno nižja, da pa vseeno ne bomo zašli, z izjemo številnih drugih držav, in da bomo ena redkih držav, ki bo kljub vsemu beležila pozitivno gospodarsko rast. In take so ves čas tudi napovedi. Kljub vsemu temu, česar ne delate, je še vedno napoved, da bo ta gospodarska rast v minimalnem odstotku, 0,6% pozitivna; vendar moram povedati, da glede na to, kaj se sedaj dogaja oziroma kaj se ne dogaja, bodite prepričani, da se bo tudi ta napoved spremenila, navzdol. Sedaj smo pa res na skrajni točki ali pa smo je že prešli, zaradi pasivnosti, ko bo tudi Slovenija očitno zašla v recesijo, zaradi neukrepanja, kljub številnim pozitivnim predlogom. Tako bi moral povedati še sledeče: ob vseh teh očitkih, kaj da ni bilo narejeno v času, ko smo mi imeli možnost

gospodariti z javnimi financami. Mnogo je bilo narejenega, od poenostavitve davčne zakonodaje do odprave davka na izplačane plače. Davek na izplačane plače je bil odpravljen s postopnim učinkovanjem, zadnji del 1. januarja letos v mandatu Janševe vlade, do znižanja davčne osnove pri dohodnini s 50 na 41%, do znižanja najnižje davčne osnove, do poenostavitve s petih na tri davčne razrede, do številnih davčnih olajšav v gospodarstvu, za podjetja in podjetnike, ki so vsak po svoje pripomogli k temu, da se je gospodarsko kolo vrtelo zelo hitro, bistveno hitreje kot v ostalih evropskih državah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite, je bil nasmeh napačno razumljen? Izvolite.

BOJAN KONTIČ: No, v upanju, da me vsaj vi razumete, bom to repliko vsekakor tudi uporabil, ker mi poslovnik daje to možnost.

Bilo je obdobje debelih krav in takrat bi morali poskrbeti, da bi te debele krave tudi ostale v hlevu takšne, kot so bile, in morda poskrbeti za nekoliko zaloge hrane za sušno obdobje, ki smo mu sedaj priče. Na začetku... /Oglašanje v dvorani./ Gospod Petan, tudi za vas ne bi bilo škode, če se greste hraniti v tem času, bo mir namreč v dvorani v tem primeru. V preteklem obdobju je bilo postorjenega marsikaj dobrega, to smo večkrat povedali. Bile so storjene tudi napake in teh vi ne želite priznati. Ampak bistvena poanta tega je - ker je replika, moram biti kratek, pa še pri tem me motijo -, da želite povedati, da s tem ukrepom, ki bi ga lahko izvedli v prejšnjem obdobju, in od viška gospodarstva glava ne bi bolela, zanesljivo, če bi to bilo sprejeto v preteklem mandatu, zdaj želite rešiti gospodarstvo. Ne želite pomagati gospodarstvu, zganjate demagogijo s tem zakonom. In kaj je vaš namen? Vaš namen je predvsem ogroziti proračun in s tem potem reči, "poglejte, zdaj ste pa prebili to dovoljeno, kar je tudi limitirano, se pravi, s 3% obveznosti, to ste storili in zdaj ste za to odgovorni." To želite s temi potezami narediti! In ne razumem teh vaših potez kot pomoč gospodarstvu niti iskanju izhoda iz krize. Gre za čisto navadno sprenevedanje in demagogijo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Imate proceduralni predlog? Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani predsedujoči, bila je izrečena zelo groba žalitev našega poslanskega kolega, ki jo bom približno poskušal ponoviti. Bila je izrečena v kontekstu debelih krav in po tistem je bilo s strani gospoda Kontiča rečeno našemu poslanskemu kolegu, gospodu Petanu: "Tudi za vas ne bi bilo škoda, da se greste nahraniti, namesto da..." in tako naprej.

Vemo, kaj je ta izjava v kontekstu pomenila in na kakšen način je bila ta žalitev izrečena. Gre za podcenjujoč odnos do poslanskega kolega, ki ni z ničemer žalil gospoda Kontiča, zato predlagam, da se gospoda Kontiča pozove k opravičilu.

Ker sem pa ravno pri besedi - kako lahko s 120 milijoni evrov ogrozimo milijardo 133 milijonov evrov predvidenega proračunskega primanjkljaja v letu 2009? Gre za dobrih...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Černač, proceduralni...

ZVONKO ČERNAČ: ...dobrih 10%, lepo...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: ...predlog je?

ZVONKO ČERNAČ:...vas prosim.

Hvala lepa.

Da se gospod Kontič opraviči gospodu Petanu.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Dobro.

Besedo ima gospod Grill.

IVAN GRILL: Še enkrat hvala lepa za besedo.

Poglejte, spoštovani kolegi iz koalicije in seveda tudi Vlada. Ta točka dnevnega reda, ki jo obravnavamo, je tako pomembna za naše gospodarstvo, da bi verjetno veljalo, da bi tukaj sedel cel ministrski zbor ali vsaj minister za gospodarstvo, za razvoj in še nekaj tistih ključnih. Čeprav je kratka točka dnevnega reda, je izredno, izredno pomembna.

Če bi vsaka država imela tako konstruktivno opozicijo, kot smo mi, mislim, da bi bilo marsikomu lahko lažje. Kajti, ti zakoni, ti predlogi so namenjeni izključno v pomoč, da se rešimo iz situacije, v katero tudi Slovenija zahaja.

Če nadaljujem tam, kjer je kolega Černač citiral gospoda Tajnikarja - v Sloveniji, ne samo, da postaja mrzlo, mislim, da že celo zmrzuje, če njegov izraz še nekoliko nadgradim, a Vlada žal nima ideje, kako bi zanetila nek minimalen ogenjček, nek optimizem, ki bi začel sevati neke boljše rezultate v naše gospodarstvo. Kolegi iz pozicije in Vlada, če boste vprašali naše gospodarstvo, dajte malo brati medije, ki so vaši, kako ocenjujejo vaše delo, vaše odzive na razmere, ki prihajajo. Negativno! Nimate idej, nočete poslušati konstruktivnih predlogov opozicije, gospodarstva in tudi tistih, ki se na te zadeve spoznajo. Res je tako! Kriza se vedno bolj zajeda tudi v Slovenijo. Temu smo lahko priča, vendar bi bili učinki te krize, ki je izven naših meja še nekoliko globlja, manjši, če bi pravočasno ukrepali. 100 dni je minilo, a nekih konkretnih

rešitev ni bilo. Glejte, edini zakon, ki ste ga sprejeli, o subvencioniranju delovnega časa - kakšne učinke je prinesel? Vsi so ga kritizirali: delodajalci, sindikati, opozicija, in to upravičeno. Tam naj bi šlo preko 200 milijonov denarja v bistvu v nič. To, da bomo ohranili neka delovna mesta, je verjetno bolj tako, za lase privlečeno. A tukaj se sedaj sklicujete na teh 100 milijonov likvidnostnih težav, ki bi, recimo, nastopili!

Mislím, da se moramo vsi zavedati, da je gospodarstvo lačno denarja. Imam razgovore s številnimi gospodarstveniki, dobrimi podjetji, ki imajo produkte ali svoje storitve prodane, a ne dobijo plačil. V tem je težava, in veliko od njih se vsako jutro s težavo ali s tresočo roko lotijo pogleda v bančni račun, da vidijo, ali je kakšen priliv ali ga ni - pa velikokrat ga ni. Zato je vsak evro za gospodarstvo pomemben, za velika podjetja, še bolj pa je to pomembno za mala podjetja. In s takšnim predlogom, kot ga predlaga SDS, mislim, da bi se marsikakšna taka težava odpravila, s tem da jim njihov denar - poudarjam, njihov denar - prej vrnemo kot sedaj, ne pa da bomo nekaj njihovega porabili.

Je pohvalno, vsaj razpravljaj sem v prejšnji obravnavi, da je Vlada prisluhnila temu, pa tudi nekateri koalicijski poslanci, sem vam takrat izrekel javno zahvalo, da ste podprli prvo obravnavo, da ste šli nasproti temu našemu predlogu. In že na samem odboru, ko je bil amandma, da se s tistih naših predlaganih 7 dni to podaljša na 21, je bil korak v pravo smer. Mi vam ponujamo sedaj možnost, da se na 14 dni, tudi to je boljše kot 21, najboljše bo 7. A glej ga zlomka, sedaj pa daste v veljavo, da ta zakon začne veljati konec tega leta! Takrat, mislim, da bo za marsikoga prepozno. Jaz bi bil vesel, da bi ostalo 21 dni pa da bi Vlada bila pripravljena dati v prehodno določbo, da konec leta oziroma s 1.1.2010 stopi v veljavo pa 7-dnevni rok, ne pa da ta določba šele takrat stopi v veljavo.

In še nekaj. Prav je, da se vsi zavedamo tudi likvidnostnih težav, ki lahko nastopijo, vendar se jih je treba zavedati, spoštovane kolegice in kolegi, na vseh področjih. Tukaj se tako bojite za teh 130 milijonov evrov likvidnostnih težav, vsaj tako ocenjujete, mi smo prepričani, da temu ne bo tako, a po drugi strani nobenega ne skrbi, da se odločbe izbrisanim izdajajo, ne da bi se zadeva sistemsko rešila, kjer bodo odškodnine prešle v milijardo ali več evrov, tam pa nobenega s strani Vlade, ministrice za notranje zadeve, predsednika Vlade, ministra za finance niti vas iz koalicije to pa ne skrbi. Prosim vas, kje je tukaj vaš iskren namen za državni proračun in usodo Slovenije, predvsem pa našega gospodarstva! Zavedajte se, rešilo nas bo iz teh težav samo gospodarstvo, ne mi tukaj, gospodarstvo, vendar, če bomo mi tukaj sprejeli takšne rešitve, ki bodo gospodarstvu tudi pomagale. Zato še enkrat, sprejmite ta amandma, ki smo ga

predlagali, pojdite nasproti - ne nam, gospodarstvo vas prosi, ne mi. Upam, da jim boste prisluhnili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala za besedo. Nekdo je prej dejal, da je prejšnja vlada nalagala na ogenj tedaj, ko je bilo v prostoru petintrideset stopinj. To visoko temperaturo prostora in zunanjega okolja je napajala mednarodna konjunktura, mi pa smo še kar nalagali in nalagali na ogenj. Kaj smo s tem dosegli? Danes, ko imamo težave s tem plamenom in ko se plamen vedno bolj spreminja v tlečo žerjavico, bi še kako potrebovali tista drva, ki so bila po nemarnem in nepotrebem skurjena v prejšnjem mandatu. Nekdo je v teh razpravah v paketu o Vizjakovih zakonov že dejal, da je Andrej Vizjak najboljši bivši minister, ki ima danes, ko je opozicijski poslanec, vrsto ustvarjalnih idej in dobrih namenov o tem, kako razbremeniti gospodarstvo. Tisto vprašanje, na katerega pa še vedno ni odgovorjeno, pa je, zakaj te vneme ni bilo čutiti tedaj, ko je imel vse možnosti, ob tem pa še ugodne javnofinančne pogoje za to, da to razbremenitev gospodarstva naredi v situaciji, ko bi si država to lahko privoščila.

Napeta javnofinančna situacija, majhen, če ne celo minimalni učinek na razbremenitev gospodarstva in izjemno veliko tveganje za boniteto države, posledično bank, gospodarstva in prebivalstva. Vse to je en skupen oris tega, s čimer bi lahko opisali predloge opozicije. Ko govorimo o sto tridesetih milijonih... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Je kdo vklopil? Vklopite se. Bo treba počakati. Ni bil izklopljen mikrofona, verjetno ste ga sami izklopili in kakšno minuto je treba počakati, pustite, da se bo vklopil ali pa... Oziroma, poglejte, tako ali tako ste zadnji na seznamu, še enkrat bom odprl razpravo in se boste še enkrat prijavili. Prav? Oziroma kot predlagatelj se je gospod Vizjak javil, želite sedaj? .../Oglašanje s klopi./... Tehnika ne omogoča, da se takoj zopet vključite, če ste se enkrat izključili. Poskusite se vključiti zdaj. Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Hvala, gospod predsedujoči, za razumevanje. Nisem se dotikal gumbka, s katerim bi se izključil iz razprave zato hvala za upoštevanje tega, da lahko končam svojo razpravo tako kot vsi predhodniki.

Nekaj je bilo govora tudi o tem, ali smo preseгли kreditni krč ali ne. Ključna naloga Slovenije kot države in kot ekonomije mora biti to, da na sistemski ravni presežemo tiste vzroke, ki

danes upočasnjujejo gospodarsko aktivnost. Najprej in tukaj je treba poudariti, da sta pozicija in opozicija znali stopiti skupaj, ko smo morali zavarovati pozicijo slovenskih bank in vlog prebivalstva in gospodarstva v slovenskem bančnem prostoru. Nadalje, mora biti naš skupni cilj, da zagotovimo nemoteno in stabilno delovanje finančnega sistema. To mora biti naš skupni cilj in Vlada je dosegla na tem področju nekaj zelo zelo pomembnih premikov. Naj omenim samo uspešno izdajo obveznic države, ki bodo prispevale ponovno k temu, da bo gospodarstvo lažje dostopalo do finančnih virov. Naj omenim ukrepe, ki so v pripravi in so zajeti v paketu ukrepov, o katerih je govorila Vlada. Govorim o dveh jamstvenih shemah, zato da banke spodbujamo h kreditiranju gospodarstva pod ugodnejšimi pogoji. Nadalje je mogoče govoriti tudi o paketu tehnoloških razpisov, s katerimi bomo neposredno spodbujali gospodarstvo, investicije in tudi posledično likvidnost gospodarstva. Iz 130 milijonov evrov izpada ustvarimo približno 2 milijona evrov prihranka za gospodarstvo, pa še to samo v obdobju enega meseca. To je učinek predlaganega zakona za celotno slovensko gospodarstvo. Mi tega ne priporočamo, govorimo o boljši ciljni naravnosti naših ukrepov. In poglejmo rebalans, kot ga je sprejela v četrtek slovenska vlada. Naj spomnim, da planirani prihodki padajo, manjši so za 204 milijonov evrov od prvotno predvidenih. Da k tem dodamo obveznosti države, ki ste jih tudi v obliki volilnih bombončkov sprejemali v prejšnjem letu, dodatne obveznosti države za 590 milijonov, ob tem, da država planira za 610 milijonov evrov protikriznih ukrepov. Mislím, da smo v tem pogledu na pravi smeri. Nekaj podatkov, tudi to, da ponovno narašča kreditna aktivnost bank v zadnjem mesecu, kažejo na to, da smo na pravi poti in da velja pritegniti k optimizmu, da bomo to pot tudi uspešno nadaljevali. Na tej poti pa bi bilo dobrodošlo, da opozicija predlaga tiste ukrepe, in sam smatram, da to dela z dobrimi nameni, ki bi dejansko prispevali k učinkoviti razbremenitvi gospodarstva in k temu, da okrepimo stabilnost javnih financ v državi. To je naša skupna naloga, gospodje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Vizjak, kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz se bojím... Sedaj mi čas teče v okviru poslanske skupine, očitno...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Bila je napaka in je popravljena.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Poglejte, spotikate se ob prejšnji mandat in ob moje delo v tem mandatu in v moje delo v

tem mandatu, se pravi aktualnem. Poglejte, jaz sem samo kot poslanec predlagal več zakonov v ta parlament, kot jih namerava Ministrstvo za gospodarstvo v letošnjem letu. Jaz nisem kriv, da je temu tako, pa še menda nosilni zakon je zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti. Jaz ne vem, ali boste pokopali gospodarstvo. Pa še nekaj, ostali zakoni so pa bolj ali manj povezani s prenosom direktiv EU. Če je nekdo delaven ali pa nedelaven, jaz mislim, da to ni slabo. In če naj samo spomnim, da smo v preteklem mandatu prenovili vso gospodarsko zakonodajo - čisto vso, da smo rešili neke zadeve, ki ste jih - pa ne vi konkretno, vaši politični predhodniki - zakuhali, kot je zakon o trgovini in podobno, kjer smo imeli celo kopico zakopanih pozicij. In ne nazadnje je tudi ta mandat bil, pretekli mandat, gospodarsko najbolj uspešen. V vseh državah ni bilo tako. V Italiji to ni bilo tako, pa še marsikje drugje ni bilo tako. To ni bilo obdobje, kjer se je raslo kar samo po sebi. In zato prosim, ne se iz tega delati norce. Delajte se iz svojih dosežkov norce, ne pa iz svoje nevednosti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Očitno je še želja po razpravi, zato odpiram ponovno. Niste bil imenovani. Odpiram ponovno prijavo za razpravo o 1. členu in amandmaju k temu členu. Gospod Levanič, imate besedo, izvolite. Oprostite, jaz bi prosil, da se še enkrat prijavite, ker je prišlo do napake. Prijava za razpravo, prosim. Gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni kolegice in kolegi! Poslanke in poslanci!

V Slovenski demokratski stranki smo ta amandma vložili iz čisto preprostega razloga. Na koncu koncev nas je kar nekaj podjetnikov. Sam osebno poznam zagotovo preko 500 podjetnikov v Sloveniji. Tudi ti so me maksimalno prepričali, kaj pomeni preplačan DDV, ki ga nikakor ne dobimo obrestovanega nazaj, pa še komaj v 60-ih dneh ali pa kakšen dan več. Tukaj bi rad poudaril, govorimo o 130-ih milijonih evrov sredstev, ki jih nekako država ne bo morala vrniti. Veste, to je blamaža, kaj govorite! Potem tiste dve milijardi izbrisanim ne dajte denarja, pa boste lahko gospodarstvu vrnili ta denar, ki je neobrestovan, ki je njihov denar, to je pomembno.

Tretja stvar. Še govorite o stvareh, kako ni denarja. Glejte, jaz bom pokazal, tako kot je Luka Juri, tukaj Mestna občina Ljubljana, vse okrog Ljubljane pobirajo ustanove, ki bodo pod državo spadale, ko bo država financirala te stvari. Ne delajte se in se ne sprenevedajte glede teh stvari, kajti te stvari so zelo resne in jasne.

Druga stvar, zakaj podpiramo ta amandma, zakaj podpiramo 7-dnevni rok. Pristali smo na 14, pristali smo celo na 21 dni in

nikakor noče želja vaša tega podpreti. Tudi med vami ste gospodarstveniki, samo gospodarstvenik s "figo v žepih", nekateri so propadli - sedaj so najbolj glasni. Nikakor ne mislim tu Luke Jurija, ki se je nasmehnil. Zato še enkrat apeliram na vas, kot smo že zadnjič predhodno govorili o stvareh, dajte podpreti ta zakon, ta zakon je pomemben za likvidnost slovenskih podjetij, kajti slovenska podjetja se ukvarjajo in ubadajo z likvidnostjo, nikakor pa ne z denarjem, ki bi ga dajali, posojali nekemu in še brez obresti dobili vrnjenega nazaj v 60-ih dneh ali pa celo kasneje. Tako upam, da vas bo toliko v hlačah, da boste upali glasovati, da boste poslušali gospodarstvo, ki vas je izvolilo na ta delovna mesta, ki jih sedaj imate, da boste razmišljali, da vam gospodarstvo daje, da imate petega v mesecu plačo. Zakaj prihajate po plačilne liste petega? Pridite čez leto dni. To je stališče, ki se ga moramo oprijeti. Brez nasmeha, takšnega, verjemite, da bo v tej državi boljše. Zato želim, da podprete ta amandma, želim, da te stvari sprejmete za dobrobit gospodarstva, kajti vi vsi skupaj živite od gospodarstva. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURI: Hvala, predsednik. Kolegi in kolegice! Že nekaj časa poslušam in skušam razumeti bistvo te razprave in bistvo tega zakonskega predloga, ki sem ga pravzaprav načelno tudi podpiral, in mislim, da ni kolege poslanca tukaj, ki ne bi duha tega zakona in tega predloga podpiral. Saj ne gre za odtujitev sredstev podjetij, saj gre za vračanje, ampak se zdaj pogovarjamo tudi o roku tega vračila, in se vsi strinjamo, da je treba ta rok tudi skrajšati. Zato je Vlada predložila amandma, ki to jasno skrajša na enaindvajset dni, hkrati pa ugotavlja, da bi bilo hiteti pred 31. 12. 2009 poteza, ki bi v temu trenutku škodovala vsem, javnofinančni podobi države in posredno tudi podjetnikom. Zato se mi zdi to vztrajanje pri temu amandmaju ena velika gospodarska podjetniška ali psevdopodjetniška demagogija.

Jaz pripadam tistemu delu poslancev, ki do lanskega leta je bil samostojni podjetnik. Jaz sem bil samostojni novinar, kot samostojni novinar sem večkrat upal, da bo gospod Vizjak kot minister uredil to neznosno stanje stalnega čakanja, jaz sem čakal dva meseca da bi dobil nazaj in DDV in del dohodnine, to se v tistem mandatu ni zgodilo. Naenkrat se pojavil SDS, ki želi pospešiti zadeve v trenutku, ko je država, ko je družba, ko je gospodarstvo, ko je socialna podoba te države v zelo hudi stiski. In kaj je pravzaprav predmet spora? Le to, da država, ki bo vračala DDV v enaindvajsetih dneh, predlaga, da se to začne s koncem letošnjega leta. Poglejte, štiri leta smo čakali v prejšnji vladi, da se to zgodi, in vse te floskule o uspehih

prejšnje vlade se mi zdijo malce pretirane in ob vsej ugodnostih, ki jih je imela prejšnja vlada prav pri tako ugodnem vračanju DDV-ja, vseeno smo prišli do primanjkljaja, devetmilijonskega primanjkljaja.

Tako ni bilo tako velikega uspeha, kot se danes skuša to prikazati. Ampak dejstvo je, da smo zdaj v hudi krizi in ta primanjkljaj, ki bi nastal, sto tridesetih milijonov, bi samo zaradi pretiranega hitenja odpiral veliko vprašanj. Konec koncev, to omaloževanje nekaterih poskusov, da se recesijo in finančno krizo zajezi z nekaterimi zakonskimi predlogi, je neupravičeno. Poglejte, mi smo nedavno glasovali in izglasovali nekaj pomembnih zakonov, ki zajeziijo negativne posledice te krize. Prej sem slišal nekaj posmehovalnih komentarjev na račun subvencij. Ampak subvencije so tukaj in gredo gospodarstvenikom. Od kod pa črpamo ta denar za subvencije? Resda sindikati niso zadovoljni, ampak gospodarstveniki bodo takoj zahtevali te subvencije, ker so še kako pomembne. Da ne govorimo o drugih zakonih, ki zajeziijo posledice. Torej je sprenevedanje govoriti o tem, da ta vlada ne dela in ne ukrepa pravilno in ne skuša te posledice zmanjšati. Torej, gremo nazaj k bistvu.

Jaz tega amandmaja ne bom podprl, ker se mi zdi, da se igramo pink ponk. Enkrat, prvič se je opozicija oglasila z zakonom, ki predvideva en teden, potem je Vlada govorila o enem mesecu, nato smo prišli na 21 dni. To je bil tisti kompromis, ki, realistično gledano, bi ga lahko vsi sprejeli, nato pa se pojavi ta amandma in spet se govori o štirinajstih dneh. Resnost oziroma neresnost takega pristopa se mi zdi podobna neresnosti nekaterih števil, ki jih slišimo v zvezi z odškodninami za izbrisane. Prej je nekdo govoril o eni milijardi, nato se je oglasil poslanec iste stranke, ki je govoril že o dveh milijardah. Sedaj pričakujem naslednjega, ki bo govoril o treh milijardah itd. Dajmo nehati s to demagogijo! Prvič, teh števil ne poznate, točno veste, da so odškodnine resna zadeva, ki se določijo na podlagi sodnih postopkov in individualnih postopkov, in prosim, ne zganjati stalno te demagogije. Važno je, da pridemo do zakona, ki bo ustrezen, in zakon, ki ga predlagate z amandmajem Vlade, je tisti kompromis, ki gre sprejeti čim prej, zato, da obdržimo hkrati finančno stabilnost javne blagajne, po drugi strani da odpremo pot dejanskim spremembam, ki bodo omogočile vračanje DDV-ja podjetjem v krajšem roku.

Mislím, da je to tisti kompromis, o katerem smo se pogovarjali na začetku, zdaj pa se seveda iz političnih razlogov in prestižnih razlogov poraja psevdopodjetniška demagogija, ki ne prepriča niti nas, ki smo bili do nedavnega podjetniki. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala. Mislim, da bi bilo zelo dobrodošlo, da slovenski politiki ponovno razmislimo o izjavi o dobrih namenih in si vzajemno priznamo skupen interes, da v teh težkih časih naredimo vse, kar država lahko naredi za to, da bi ponovno zagnali višjo gospodarsko aktivnost države, vendar hkrati obvarovali tudi stabilnost in zdravje javnih financ.

Predlagatelj je prej govoril o tem, kako visoko gospodarsko rast je Slovenija beležila v času prejšnje vlade. Da! Ne pozabimo, da je bil to čas izjemne mednarodne konjunktore, čas, ki mu težko najdemo primerjavo v zgodovini, in da je tudi tisti visoki obrat in posledično pregrevanje gospodarstva pripeljalo k temu, da smo danes soočeni s časom, ki težko najde primerjavo v zgodovini. Pomembno je, da gospodarsko rast primerjamo s primerljivimi državami, to je državami, ki imajo približno enak BDP na prebivalca, kot ga imamo sami, da pa nekatere druge parametre, recimo inflacijo, primerjamo z državami evroobmočja, ker to so medsebojne primerljivke. In iz tega izhajata dve ugotovitvi.

Prvič, slovenska gospodarska rast je v prejšnjem obdobju bila visoka, napajalo pa jo je, žal, predvsem gradbeništvo in druge panoge z nizko dodano vrednostjo. In drugič, da gospodarska rast med primerljivimi državami, to je, recimo, dvanajstimi novimi članicami Evropske unije, ni bila prav nič posebnega. So države med temi dvanajstimi državami, ki so imele gospodarsko rast tudi bistveno večjo kot Slovenija. Na drugi strani imamo inflacijo, s katero se Slovenija primerja v območju evra, se pravi, znotraj Evropske monetarne unije, in tu je žal Slovenija imela najvišjo inflacijo; to je problem, ki smo ga tudi v času prejšnje vlade vsi dobro spoznali.

No, osebno ne bi želel zmanjševati pomena in uspehov prejšnje vlade. Mislim, da prejšnja vlada, če nič drugega, ni naredila nič tako napačnega, da bi gospodarsko rast ogrozila. Še več, mislim, da je v tem času bilo storjeno tudi marsikaj dobrega. Želel pa bi si, da bi tako, kot smo Socialni demokrati v prejšnjem mandatu znali prepoznati tudi dobro v prejšnji vladi, podobnega odnosa, podobne politične kulture bila sposobna tudi opozicija. Ne, vi danes delate vse za to, da destabilizirate vladno koalicijo, da destabilizirate Vlado v tako ali tako težkih časih vladanja. Vljudno vas prosim, če vam je kaj do besede partnerstvo, če vam je kaj do interesov slovenske države in zdravja slovenskega gospodarstva, da tu nekoliko ohladimo temperaturo slovenske politike, ker mislim, da bomo na ta način najbolj pomagali k temu, da gospodarstvo začne ponovno okrevati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Dragi sodelavci in sodelavke! Prej je bilo rečeno, da ne želimo poslušati konstruktivnih predlogov. Tukaj je malo kontradiktornosti. Kajti, če bi bilo res, da ne želimo poslušati konstruktivnih predlogov, te razprave danes sploh ne bi bilo, kajti bi zakon padel že v prvi obravnavi. Ni res, da ne želimo poslušati konstruktivnih predlogov, razen, če se s tem ne pomuja samo tisto, kar nekdo zahteva, smo pa že videli, kaj se zgodi tudi, ko se ne sprejme nečesa, kar nekdo zahteva - izsiljevanje celo na račun obraza države v tujini; upam, da se to več ne bo dogajalo.

Pa naj, kot je tudi že moj prejšnji sodelavec in prijatelj Matevž Frangež omenil dopolnjen spisek ukrepov za oživitvev gospodarstva te vlade. Uredba o merilih in pogojih sedanjih posojil po 81.a členu Zakona o javnih financah, Uredba o kriterijih in pogojih za izdajanje poroštev po 86.a členu Zakona o javnih financah. 5. februarja je bila izdana nova referenčna obveznica. Kot je bilo že povedano, na področju javnih naročil je Vlada 15. januarja že sprejela sklep o ustanovitvi enotne agencije in torej bolj racionalne agencije za javna naročila. Na področju sistema plač je Vlada Republike Slovenije zamrznila plače direktorjev v javnem sektorju in naprej. Vlada Republike Slovenije je 12. februarja 2009 sprejela Predlog zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev. Zvišali smo olajšave za investiranje v opremo in ne v predmetna sredstva. Uredili smo dodatne olajšave na področju vlaganj v prevozna sredstva, kot veste, sedaj tudi mi o tem razpravljamo. Sprejeli smo Zakon o subvencioniranju polnega delovnega časa z zagotavljanjem dela za krajši delovni čas, in ta zakon ni tako nepomemben. Kajti povezali smo pomoč gospodarstvu z zagotavljanjem zaposlenosti. Kajti, ne pozabimo, da gospodarstvo je samo en del naše skrbi. Drugi del naše skrbi so pa ljudje, ki od gospodarstva živijo. Zato moramo zaposlenost še naprej zagotavljati v čim višji meri. Uredili smo znižanje sejnin in nagrad v javnih podjetjih. Spominjam vas, kako so se te sejnine in nagrade astronomsko povečale v zadnjih štirih letih. Uredili smo sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme, sofinanciranje razvojno investicijskih projektov. Letos bo tudi začela delovati prva družba tveganega kapitala in ne nazadnje Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo s štiridesetimi milijoni financira tehnološki razvoj in z dodatnimi osemindesetimi milijoni financira raziskave v nove tehnološke dosežke. Se bom pa tu ustavil, zato ker če ne bo dolgo dolgo trajalo, če bomo še naprej želeli prešteti vse tisto, kar je dosedanja vlada že naredila na področju, kjer vi pravite, da ni naredila nič. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Drage kolegice in kolegi. Jaz moram reči, da, ko vedno znova poslušam debate v Državnem zboru glede nekaterih tem, verjamem, da si je politika naredila velikokrat v preteklosti slabo uslugo, ker ljudje resnično ne želijo oziroma ne morejo poslušati takšne floskule, kot se včasih dogajajo v najvišjem hramu demokracije.

Treba se je zavedati, da smo skupaj z željo, da rešimo del gospodarstva, da skušamo pomagati, kolikor se da, da bi v tem obdobju prišli do neke skupne rešitve - enaindvajsetih dni, ki je dobra rešitev. Želel bi si, da bi v času, ko je bilo to mogoče, vse to kar danes predlagate, uredili takrat, ko smo imeli resnično dobre rezultate v gospodarstvu. Ne vem, zakaj takrat ni bilo potrebe po tem oziroma zakaj ti vaši predlogi takrat niso bili sprejemljivi za vas oziroma zakaj jih sploh niste predlagali.

Gospod Bezjak govori, da so ga podjetniki prepričali, da bi to bilo dobro narediti, da bi ta rok bilo dobro skrajšati na 7 oziroma 14 dni. Kako to, da ga podjetniki niso prepričali v prejšnjem mandatu? Ali je podjetnik zadnje tri mesece? Pa kaj se greste? To je stanje, za katerega ste vedeli v preteklosti. To je stanje, ki bi ga lahko popravili, pa ga niste. Z vašimi predlogi, drage kolegice in kolegi, bi Slovenija se znašla še v večji krizi, kot je danes, in to samo na račun politike, ki jo želite igrati zato, ker si želite pridobivati politične točke in ne želite delati v dobro državljanov in državljanov. Ta vlada je sprejela dva svežnja ukrepov in v roku treh mesecev naredila ogromen korak v smeri, da bi rešila nastalo situacijo. Vsi se lahko zavedamo, da se vsega ne da narediti čez noč, ampak da je iskren namen, da premaknemo zadeve naprej.

Posamezni ukrepi oziroma predvolilne zadeve, ki ste jih sprejeli v prejšnjem mandatu, so zahtevali finančna sredstva v višini 500 milijonov evrov, ki jih niste zagotovili v proračunu, v državnem proračunu. To je storila ta vlada, ki je zagotovila 590 milijonov za tiste projekte, ki ste si jih zamislili vi. In seveda, gospod Vizjak, sedaj vam je smešno, ker očitno nimate iskrenega namena, da bi nekako popravili zadeve sedaj in da bi konstruktivno nastopili z Vlado pri iskanju tistih skupnih rešitev, ki bi bile realne. Vlada je dodatnih 600 milijonov namenila v tem rebalansu proračunu za reševanje gospodarske in finančne krize. Kje ste z vašimi predlogi, ko bi konkretno, realno lahko pomagali na tistem sektorju, ko bi to bilo mogoče?! Jaz bi si želel, da bi vsi ti predlogi, vaši, ki so bili nekako dani, bili tudi sprejeti. Nihče ne govori o tem, da ne želimo

pomagati gospodarstvu, bolj kot kdaj koli si to želimo ravno v temu obdobju! Ampak ne na račun demagogije, ne na račun javnih financ, ki so trenutno zelo obremenjene in ki bodo obremenjene tudi v prihodnje! Iščimo priložnosti drugje, jaz mislim, da čas gospodarske krize mora biti čas novih priložnosti in novih idej, tudi projektov, ki so ostali v predalih in ki lahko dobijo sedaj priložnost za ponovno oživitev. Želel bi si, da za vas to ne bi bila banalna zadeva, da bi to za vas bil en plan partnerstva, skupaj z vsemi strankami, in da v Državnem zboru ne bi predlagali projektov oziroma idej, ki bi ogrozili finančno stanje Slovenije. Upam, da se tega trdno zavedate in si želim, da bi vse to, kar ste predlagali, sprejeli takrat, ko ste imeli to možnost.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Spoštovani mladi gospod, uporabili ste ogromno trdih besed, povsem po nepotrebnem. Ne nameravam odgovarjati, ja kot predlagatelj razpravljam zdaj...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Jaz bi prosil, da preverite, kako teče čas...

MAG. ANDREJ VIZJAK: Dobro, kakor koli. Poglejte, oglasil sem se samo zaradi tega, ker je bila tako prejšnja kot tudi moja osebnost izzvana, kaj smo naredili, da bi pomagali in tako naprej. Takoj, že v času, ko je prejšnja vlada opravljala tehnične posle, nova pa je prihajala, smo predlagali nekaj zakonov, med drugim je dva tudi aktualna vlada povzela in sta tudi prijela. In nekaj ukrepov, s katerim se je hvalil - ja, konkretno Zakon o bančništvu in Zakon o javnih financah. To je res, tisti, ki to zanika, se spreneveda.

Na podlagi teh zakonov oziroma še posebej Zakona o javnih financah sta bili sprejeti dve uredbi, s katerimi se ponašate, kar je pravzaprav tehnična izvedba, in milo rečeno, oba zakona sta nastala skupaj z enim samim ciljem, to je blažiti posledice nastajajoče finančne in gospodarske krize. Tudi nekaj drugih predlogov smo takrat predlagali, vi jih niste povzeli takoj, ste jih zavrnil, pravzaprav se vam jih ni zdelo sploh obravnavati. Tudi recimo zakon, ki ureja davčne olajšave za investiranje v opremo ste zavrnil, kasneje ste to sprejeli, delno. In zopet se hvalite, da je to vaš zakon, čeprav je zakon, ki ga je opozicija vložila v proceduro. Sprva zavrnil - potem sprejeli. Ker smo se pravzaprav navadili tega konfuznega dela, predlagamo naprej, ker upamo, da boste vsaj nekaj - na koncu da vam bo le prišlo, da boste končno tudi sprejeli. Vidim, da smo na dobri poti, da

počasi nam "ratuje", samo upam, da ne boste sklestili te gospodarske rasti še nižje od nič, ker s 5% na 0 ste jo že.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Levanič, imate repliko.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Gospod Vizjak, to, kar govorite, enostavno ne drži. In prav je, da bi enkrat za vselej povedali nekaj iskrenega v Državnem zboru in ne bi zavajali javnosti predvsem pri prevračanju besed. Jaz moram reči, da nihče se ne hvali s svojimi zakoni ali s svojimi predlogi. Če je kdo, potem je ta vlada pohvalila nekatere poteze prejšnje vlade in skupaj, ko so se iskale rešitve s posameznimi zakoni, se je to tudi zgodilo. Rad bi, da bo tudi v prihodnje tako in da ne boste predlagali predlogov, ki bi Slovenijo peljali še v večjo krizo. Ker to, kar delate sedaj, je popolnoma neodgovorno in zavajate javnost z vašimi izjavami, da želite konstruktivno pomagati tej vladi, ki ni naredila nič. Da je ta vlada gospodarstvo pripeljala s 5% na 0,5, je pa totalna demagogija. To sami veste in to kažejo tudi vsi podatki. Tako, gospod Vizjak, lepo vas prosim, kot politik imejte vsaj toliko časti, da govorite resnico in poveste ljudem tisto, kar je res.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Jaz se opravičujem, da sem dal možnost za repliko, čeprav gospod Levanič ni bil imenovan. Nadaljujemo z razpravo. Gospod Anderlič, izvolite, imate besedo.

ANTON ANDERLIČ: Saj se boste tudi potem lahko pogovorili. Dejansko bi bili zreli za Nobelovo nagrado za ekonomijo, če bi lahko z zakonom, ki ima dva člena, rešili vse stvari, o katerih ste govorili eni in drugi danes tukaj.

Preprosto ni prav, da slovenski javnosti trosimo iluzije, da je mogoče danes tukaj narediti vse, kar rabi gospodarstvo, kar rabijo državljani, zato da bi bilo jutri boljše, in še država bi jo dobro odnesla pri tem. Tega preprosto ob tem zakonu niti nima smisla načenjati. Čestitam vam, gospod Vizjak, uspešno ste zapolnili prostor od 1. do 100-ih dni, zato da ste z neko zadevo prišli v diskusijo, ki je legitimna, ki je na mestu, ki je koristna in tako naprej. Tukaj je pa tisti glavni razlog, zaradi katerega pa imajo te čestitke malce bled prizvok. Vlada je ponudila roko, iskala rešitve in prišla z neko rešitvijo, ki je bila po mojem mnenju prava. To, da je s strani Davčne uprave dobila slabe podatke, me navaja na neke druge stvari, o katerih ne bi danes govoril. Ker pri prehodu iz ene oblasti v drugo se še kaj zameša in naredi tudi kaj ne dobronamernega. Ampak o tem tukaj res ne bom govoril. Moti me da pri tem zakonu mešetarimo: enkrat 7, potem 14, Vlada 24. Jaz sem celo mislil da bo 30 dni

pri dveh prejšnjih obravnavah, ki so bile, in pri argumentih, ki sem jih slišal s strani Vlade, s strani Davčne uprave in ne vem, s katerih še vse, glede informacijskega sistema, glede vzdržnosti javnih financ in tako naprej, da bo 30 dni in polletni rok za uveljavitev kar pravi. Sedaj, ko pa neke stvari tečejo, pa kar na enkrat spet dobivamo "ideje izpod odeje", ki so enkrat na 7, drugič na 14, tretjič na 21 dni. Trdno sem prepričan, da ta zakon, če bi ga takoj sprejeli v originalnem tekstu - 7 dni, ne bi rešil gospodarstva, niti ne bi pokopal države, kakor tudi obratno ne.

Mislil pa sem, da se je vendar treba pogovarjati pošteno. Prvič sem se vzdržal, drugič sem glasoval za zakon. In tudi danes bom podprl dopolnjeni zakon, ki ga je pripravilo matično delovno telo. Zdi se mi, da je kljub vsemu tam, kamor stvari sodijo. Vašega amandmaja ne bom podprl, kot tudi sicer celo ne razumem, kako je lahko amandma Vlade vložen na takšen način, ker je za drugo branje že bil vložen en amandma in potem še eden; ampak pustimo to. Nikoli pa ni pošteno, da drugim inputirate neko misel, kako hudiča so pokvarjeni, kako ne razumejo gospodarstva, kako skrbijo samo zase, za državni proračun in tako naprej.

Zakaj bom lahko glasoval "za" za zakon, kot je dopolnjen? Če bo kaj kakorkoli drugače, ga pač ne bom podprl oziroma tudi ne bom nasprotoval. Zato, ker verjamem, da z rebalansom - v slabem mesecu dni ga bomo obravnavali v tem zboru - lahko tiste razlike, ki bi nastale - samo v likvidnosti, nič drugače - rešimo, če nič drugega še z rahlim zamikom za stran vržen in pobran denar - recimo, samo pri patriah ali kjerkoli drugje. Samo z nekim zamikom, .../Tlesk s prsti./... takole se to naredi! Vi veste to še bolj, ker imate strokovnjaka za obrambo in pri vseh stvareh zraven na čelu svoje stranke.

Tako bi se res počutil nesrečnega, če bi šel iz te dvorane in da bi vi uspeli prepričati, kako ste najbolje delali, da je zdaj v teh 100-ih dneh vse narobe, kakor bi bilo narobe, da zdaj naredimo bilanco stanja zadnjih štirih let in da je danes enako, kot je bilo pred pol leta, ali pa pred enim letom, ali pa da je danes isto kot bo jutri. Ne bo! Dokončnih odločitev tako ali tako ni, ker če bi te rešitve bile, bi, kot sem že uvodoma rekel, bili mi visoko zaslužni za še kaj drugega, ne samo za tisto, kar opravljamo v Državnemu zboru. Zato pravzaprav nimam druge izbire, kot da se umaknem iz te dvorane za toliko časa, da ne bom šel res domov s slabo vestjo, da delam krivico, da delam škodo, delati pa moram po svoji najboljši vesti. Mislim pa, da gre pri tej stvari preprosto za to, da na eni strani verjamem Vladi, da je na takšen način, kot je pristopila, da poskuša iskati rešitve pa da na drugi strani vendarle skrbi za to, da bo celotna stvar vzdržala - kje bomo prišli skupaj, kako bomo na koncu izpeljali. Jaz tudi verjamem, da bo drug teden oziroma čez deset dni, ko se bodo

začele razprave o rebalansu, tudi zelo jasno povedano, kako pa je s pritokom sicer prihodkov in ali bo tudi, če bi šli po tej poti, naredili kakšno korist.

Kot rečeno, tega amandmaja k 1. členu ne bom podprl, ne enega ne drugega, kakor tudi ne - da se ne bom še enkrat javljal - drugega amandmaja. Podprl bom dopolnjeni predlog zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen pozdrav.

Jaz bom nadaljeval z nalivanjem čistega vina tam, kjer je moj predhodnik že začel. Poglejte, gremo se nek pink ponk in jaz sem prepričan, da bo kriza v tej državi ob takšnem parlamentu trajala še dolgo. Če bi Vlada predlagala sedemdnevni rok za vračilo teh sredstev, potem sem prepričan, da bi Andrej s Štajerske sedemintridesetič vložil pa, recimo, tri dni pa pol. Gre enostavno za trmo. Star ljudski pregovor je, da "če ni, tudi vojska ne vzame." In v tej državi v temu trenutku gre za resne varčevalne ukrepe, ne pa za pink ponk in nabiranje političnih točk; enkrat levo, enkrat desno.

Pri tem zakonu mislim, da smo kljub vsemu naredili en korak naprej. Strinjamo se, da je ukrep pravi in potreben, prišli smo do tega, da Davčna uprava to zgodbo lahko reči bistveno prej kot v šestdesetih dneh; da smo s tridesetih dni prišli na enaindvajset dni kar je sprejemljiv predlog. Mogoče bo čez čas sprejemljiv predlog zame vsekakor tudi štirinajst dni, če bi bil predlog predvsem javnofinančno vzdržen. Ta trenutek pa na žalost v tej državi teh sto petdesetih milijonih v javnih financah ne moremo pogrešati in to je naša težava. Zakaj jih ne moremo pogrešiti? Zato, ker imamo za pokriti približno 832 milijonov evrov obveznosti, ki smo jih ta, pa tudi pretekla vlada z novimi zakoni in ukrepi sprejeli na svoja pleča. Pa to ni očitek ne prejšnji ne sedanji vladi. Za kaj bo ta denar šel? Znamenita plačna reforma, plače v državnih organih in javnih zavodih, zahteva 142 milijonov evrov; socialni transferji - kdor ta trenutek pravi, da jih ne potrebujemo, potem je z njim nekaj narobe - so zagotovo bolj upravičeni kot pa, da vračamo sredstva podjetjem, ki bodo tudi brez tega vračila DDV na trgu uspešno preživela. Socialni transferji - 213 milijonov, gospodarske javne službe, železniški promet - 28 milijonov, zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa - 230 milijonov. In potem naj kdo reče, da ne pomagamo gospodarstvu in podjetnikom, istim podjetnikom, ki jih z nekim drugim ukrepom na drugi strani skušamo upravičeno razbremeniti, ampak na žalost nimamo kje vzeti.

Navedel bom samo večje postavke. Zakon o subvencioniranju dijaške prehrane - 32 milijonov evrov, zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih - 10 milijonov, zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zagotavljanju sredstev za nujne programe v kulturi - 16 milijonov, finančna izravnava v slovenskih občinah - 45 milijonov evrov - boste rekli, da tudi slovenske občine ne potrebujejo tega denarja? Evropski proračun - 52 milijonov evrov, pokojninska blagajna 16 - milijonov in poplačilo obveznosti iz naslova vračanj v javno telekomunikacijsko omrežje - boste rekli, da 50 milijonov ljudem, ki so to upravičeno plačali takrat, ni treba vrniti?

Potem je pa drugi del zgodbe: kaj bomo pa s tem denarjem, katerega omejeno količino imamo na razpolago, pametnega in potrebnega storili za to državo, predvsem pa za gospodarstvo? Malo čez 600 milijonov bo šlo predvsem preko Ministrstva za finance, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za šolstvo, znanost in tehnologijo v sledeče projekte: v gospodarstvo 49 milijonov evrov, 17 za prestrukturiranje podjetij, 21 za spodbujanje malega gospodarstva, 10 za turizem in gostinstvo. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve bo s proračunom za leto 2009 dobilo 287 milijonov evrov, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo 60. In povejte, če kakršenkoli od teh projektov, ki sem jih naštel, teh sredstev ne potrebuje in zasluži! Ministrstvo za finance, urejanje na področju gospodarstva 160 milijonov, pa nekaj milijonov tudi za jamstva. Enostavno to je tako, kot veste, doma v družinskem proračunu. Tista leta, ko gradiš hišo, ne kupuješ mercedesov in ne hodiš na drage počitnice v tujino. Vsakdo enostavno lahko potroši toliko, kot imamo. In zakaj mi ne moremo potrošiti več? Zato, ker moramo močno spoštovati maastriske kriterije. Ali jih bomo spoštovali ali ne - Nemcem, Francozom, večjim državam to ni toliko pomembno, majhnemu slovenskemu gospodarstvu pa žal in če hočemo kreditne linije vzpostaviti, potem moramo seveda imeti v Evropi in v svetu dobro boniteto in to bo zagotovo tudi pomembno za naše gospodarstvenike.

Jaz se strinjam z vašo pobudo. Lahko jo pa zaključim samo s tem: prejšnja vlada je imela dober namen to vzpostaviti, ta vlada bo pa to, kar ste vi samo želeli, zagotovo udejanjila. Na mojo, vašo žalost pa še koga zagotovo kasneje, vendar pa bo. Ampak take so trenutno naše finančne možnosti. Drugače me pa ta debata spominja na tisto, ko so rekli: "Kaj pa moj sin ve, kaj je to 500 kilogramov. Nima nobene šole. Enostavno prime in pa nese." Podobni smo pa tudi mi. Delamo se, kot da je 150 milijonov evrov nekaj, kar v javnofinančni sliki ta trenutek lahko pogrešimo. Moje mnenje je, da seveda ne moremo. Vesel sem te razprave, predloga, korakov naprej, ki smo jih naredili, mislim, da smo

realno med enaindvajsetimi in štirinajstimi dnevi, in pa kruto dejstvo, da je ta zadeva za proračun lahko realizirana s koncem letošnjega leta. Vesel bom pa, če se med letom kaj spremeni, da bi bilo lahko to prej ali pa boljše. Vendar vas pa tudi opozarjam. Tisto, kar ve vsa svetovna javnost, samo mi se tega ne zavedamo, da seveda kriza na žalost ni enoletni ukrep, ampak da bo to zgodba, s katero se bomo v tem mandatu ukvarjali celo leto. Amandmaja pa ta trenutek ne bom podprl. Zagotovo pa takrat, ko bom imel pokritje in sredstva, z veseljem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Mojim kolegom iz koalicije bi rada povedala, da koalicijo lahko destabilizirate samo sami, stranke koalicije in res kaže sicer, da je precej nestabilna, ampak da smo tudi mi za to krivi, je pa le malo preveč.

Kolega Juri nas je opomnil, da se danes pogovarjamo o tem zakonu in da nas poslušate. Samo zaradi vas pa ni to čisto res. Kot sem že prej povedala, se v bistvu o tem pogovarjamo spet zaradi nas, ker smo vztrajali in smo zakon ponovno vložili, ker ob prvem poskusu ste ga zavrnil.

Tukajle poslušamo razlago, kakšno super okolje, mednarodno smo imeli vsa leta Janševe vlade, same rožice, vse je bilo idealno za gospodarstvo, skratka vse super. Čeprav vemo, da je v začetku mandata bila cena nafte bistveno nižja, kot je bila na koncu. Dražila se je hrana in ko razlagate, da smo samo pluli z vsemi drugimi in bili uspešni, to čisto ne državi. Z državami v evroobmočju, s katerimi se primerjamo, so beležile gospodarsko rast med 2 in 3%, mi pa med petimi in šestimi, verjetno ne čisto slučajno in samo zato, ker, so se stvari kar same od sebe dogajale. In očitajte nam, da bi lahko kaj postorili sami prej. Res je in tudi smo postorili marsikaj: znižali smo stopnjo davka na dobiček, znižali dohodninske obremenitve, uvedli obdavčitev kapitalskih dobičkov in podobne stvari. In ne bom govorila o tem, koliko je to pomenilo v državnem proračunu, bom pa o našem ukrepu, ki ga je sicer vaš gospod Pahor kar vključil v svoje varčevalne ukrepe. Torej, ko smo ukinjali davek na plače, v letu 2005 smo iz tega naslova pobrali 506 milijonov evrov, v letu 2006 - 449 milijonov. V letu 2007 - 391 milijonov, leta 2008 - 229 milijonov. Tem sredstvom se je prejšnja vlada, recimo, odpovedala v korist gospodarstva. S 1. 1. veste, da je začel postopno veljati ta davčna sprememba, da se je postopno začel zakon zniževati.

Med vaše varčevalne ukrepe ste vključili dvig trošarin. S tem dobite v proračun 300 milijonov evrov, smo slišali. Za državljanke in državljane pa to pomeni kljub zelo nizki ceni nafte na svetovnem tržišču, zelo drag bencin, dražji od naših

sosedov levo in desno. In če je tak velik strošek tega proračuna dijaška prehrana ali pa subvencije za vrtce - zakaj ste potem takrat glasovali za? Povejte državljanom in državljanom, da se v bistvu s temi ukrepi niste strinjali, podprli ste ji pa zato, ker bi bilo verjetno zelo slabo, če bi jih zavrnili; in to dobro veste. In te stvari so prinesle in izboljšale življenje naših državljanov in državljanov in je prav, da smo jih sprejeli, čeprav danes govorite drugače.

Torej, dajte nas poslušati in razmislite ponovno o tem, kaj je bistvo zakona, ki ga predlagamo, da gospodarstvu omogočimo, da s svojim denarjem naredi tisto, kar meni, da je prav, kajti naše gospodarstvo je zdravo in od nas ne pričakujejo velika, samo neke pomoči, za vse ostalo bodo poskrbeli sami, tako kot so do sedaj vedno poskrbeli. Izkoristili bodo tiste priložnosti, ki jim jih bomo morda dali ali pa tudi ne, z ugodnejšo zakonodajo jim to lahko omogočimo, gospodarstvo se pa itak hitro samo odziva na spremembe, se prilagodi in ne potrebuje prav veliko od nas, politikov.

In za zaključek, res je samo en ukrep premalo, kot ste nekateri govorili. Mi ne trdimo, da če bomo ta zakon sprejeli v taki obliki, kot smo ga predlagali, bomo zdaj pa kar rešili Slovenijo - jasno da ne! In zato, ker se zavedamo, da je to premalo, smo predlagali več ukrepov, pa ste vse po vrsti zavračali oziroma jih zavračate. Vi ste predlagali in tudi sprejeli samo zakon o subvencioniranju delovnega časa in nekaj zakonov, ki sem jih že omenila, ki smo jih predlagali v naši poslanski skupini, ki ste jih z majhnim cefranjem potem kljub vsemu sprejeli.

Kot sem povedala že prej, ni idealno in tudi z enim ukrepom ne bomo vsega rešili. Zato pa je to eden izmed ukrepov, ki pa bi lahko določene stvari prinesel, pripomogel k našemu gospodarstvu, zato predlagam, da ga tudi podpremo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Nisem se mislil več oglašati, vendar je prav, da veste, s čim se srečujejo podjetja v času, ko se trudijo ostati likvidna.

Pogovarjal sem se z direktorjem enega od podjetij, ki mi je rekel: "Dobro bi bilo za naše podjetje, da se rok za vrnitev DDV skrajša čim prej, kajti obstoj naše firme je v veliki meri odvisen tudi od tega denarja. Ampak sam si več ne upam niti zaprositi za vrnitev DDV, kajti ko to storim, dobim takoj inšpekcijo, tega pa si nihče ne želi." Glejte, taki prijemi so nekorektni. In mislim, da takšna vrsta zastraševanja podjetnikov ni sprejemljiva, kaj šele spodbuda za razvoj gospodarstva! V

takih in podobnih primerih se država obnaša kot slaba mati. In takšnega mačehovskega odnosa si naše gospodarstvo ne zasluži. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Ker je polemika mestoma postala, zdi se mi, tudi nekoliko neokusna, se vendarle še enkrat oglašam. Zato ker tisti, ki vse počez kritizirajo opozicijo, spregledujejo, da nas je bilo tudi nekaj ali pa smo še takšni iz koalicijskih vrst, ki tudi še upamo misliti s svojo glavo.

Najprej naj povem, da se mi zdi povsem nesprejemljivo, da so nekateri nastopali tu kot neko učiteljstvo, za javnost, z didaktičnimi pripomočki, ki se jim reče počekkan list papirja, in zmotnimi oziroma zavajajočimi podatki. Treba je na takšne stvari pač odgovoriti, zlasti zavoljo tega, ker se je sočasno govorilo, da tisti, ki mislimo drugače ali pa morebiti celo nasprotujemo kakšnemu vladnemu predlogu, pravzaprav ogrožamo socialno varnost, zapravljamo denar za napačne vložke, namesto da bi to potrošili - recimo temu tako pogojno - za tekočo potrošnjo. No, jaz sem sam med tistimi, ki včasih čemur nasprotuje in si takšnih očitkov in počekkanih listov ne dovolim kazati. Zlasti takrat ne, kadar gre za to, da se vmes zamolči, da je, če v enem letu enkrat več izplačaš, to 13 izplačil, da če zamolčiš, da je enako v letu 2010 ali 2011 ali 2012 ali 2013. In seveda to učiteljstvo zavaja javnost oziroma gledalce, ki morebiti kaj spremljajo. Nas, ki smo se do 13 naučili šteti, vseeno pa nekoliko podcenjuje. Gre mi tako rekoč na živce, tako kot mi je šlo pri prejšnji koaliciji, da se kar naprej vračamo v zgodovino. Jaz se ne bi rad utopil v zgodovini, v preteklosti. Jaz bi bil za to, da včasih omenimo, ker se iz zgodovine moramo kaj naučiti - tisto, kar je ključnega, da nam je pa vse, kar nam je treba povedati v parlamentu, to, da je nekdo drug prej tudi kaj grešil, to je pa po mojem odveč in nepotrebno. Za to je škoda časa! Tovrstno tarnanje meni ni nekako blizu in jaz to zavračam.

Veliko je bilo očitkov o demagogiji, vse počez so leteli ti očitki. Reči moram, da sam zavračam demagogijo in aroganco in da bolj, kot je učena demagogija in aroganca, bolj jo zavračam, manj je upravičena, vsaka misel bi morala bolj temeljiti na racionalnih argumentih in ne zgolj na demagoških politično-tehnoloških prijemih. Torej, tudi to zavračam. To zavračam zato, ker tisti, ki so to govorili, sem prištevali tudi mene. Niso povedali imena, ampak po smislu govorjenja se ve, za kaj gre. Moram vprašati, ne da bi želel posebej netiti nezadovoljstva v koaliciji, ali je gospod Kontič mislil tudi mene, ki pač v

primeru tega amandmaja ne mislim tako kot on, da sem destruktiven, da rušim to državo, da rušim ta proračun, da imam ambicijo destabilizirati in tako naprej. Takšni očitki, ki skušajo misliti drugače, so, po mojem, pretrdi. Jaz ne bom terjal kakšnega opravičila, mislim pa, da je prav, da povem, da se s takšnim načinom razmišljanja ne strinjam. Zlasti zato ne, ker je med drugim, vmes to predlagala Vlada. Saj je Vlada predlagala dva amandmaja kako naj bo to 21 dni in kako naj bo to v mesecu juliju tudi prvič realizirano. In ko Vlada govori, to ni demagoško, če pa to slučajno rečem jaz je pa to demagoško. Ampak naj spomnim: prvi amandma na matičnem delovnem telesu sem dal jaz - 30 dni. Vlada je potem to znižala na 21 dni in si kasneje pač premislila in predstavila vse skupaj s tem 2. členom v neko oddaljeno bodočnost, za katero jaz niti ne vem, kako jo bomo dočakali - ali v takšnih koalicijskih povezavah ali ne, ker tisti, ki me obsojate za to, da destabiliziram državo, ogrožam proračun in tako naprej, povejte to do konca - da sem morebiti nezaželen v tej koaliciji!

Govorili so, nekateri, ki takrat, ko smo mi to sprejemali, niso sedeli tukaj, o tem, kako smo bili darežljivi, kako smo nalagali bremena enemu in drugemu, zlasti za prihodnost je bilo to v mislih, ki jo zdaj že doživljamo. Takrat je še bila prihodnost, danes je to trenutek aktualnosti. Naj spomnim, čeprav je to že bilo rečeno, da smo takrat vsi veselo pritiskali na gumb. Poglejte si magnetograme in izpise našega glasovanja in boste videli, da takšnih, ki bi bili proti, ni. Samo sedaj, ko se ugotavlja, da so tudi večkrat težave, bi radi to preložili na kakšna druga bremena, na kakšna druga pleča. Sam sem, to se spomnim, lahko citiram po spominu, takrat govoril o tem, da hvala bogu, da niso volitve vsako leto. Ker če bi bile vsako leto, mi socialnih problemov ne bi imeli in države čez nekaj let tudi ne več. Rzsuli bi jo, če bi imeli vsako leto volilno leto in bi se morali vsi počez dobrikati volivcem. Tako smo to počeli vsi lani. Tisti, ki me bo želel demantirati, naj prinese izpis glasovanja in pokaže, da je glasoval drugače; boste videli, da bo to neuspešno početje.

Sam bi, itak mi že zmanjkuje časa, da ne bi bil predolg, rad rekel še tole, nekateri skušajo obraniti Vlado, kako dela veliko in dobro. Jaz se s tem strinjam. Vlada zelo veliko dela, v glavnem dela tudi dobro, ampak vendar ja smemo reči, da je tudi kaj takšnega, kar ni najboljše. Da je tudi kaj takšnega, k čemur smemo imeti kakšno pripombo, drugačen predlog. In da kljub temu ne bomo obsojani od tistih, ki se po moji sodbi nekoliko jakobinsko obnašajo v parlamentu.

Še en podatek. Zakon, kakor je nekdo prej omenjal, ni padel na začetku zavoljo tega, kakor je sam menil, ampak zavoljo tega,

ker nas je bilo kar nekaj koalicijskih poslancev, ki smo ga podprli.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Kontič, replika.

Izvolite.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa. Zgleda, da mi je danes usojeno replicirati. Nič nisem mislil, gospod Rezman, na vas. Govoril sem o predlagateljih in o iskrenosti namena in tudi kritika ni bila tako zelo splošna. Zdaj ali se vi tu notri najdete ali ne, je seveda vaša stvar. Sam ne želim ocenjevati nobenega izmed vas posebej in tudi zelo težko ocenjujem namene. Govoril sem pa o tem glede na to, kar sem slišal v tej dvorani in da ne bi ostalo v zraku. Predlog zakona bomo podprli. Mislim, da bo dobil veliko večino v tem parlamentu, pri tem pa bomo upoštevali dejstvo, ki ga je navedla Vlada: da tega zakona ni moč izvajati v letošnjem letu; da je pa možno roke skrajšati in roki so skrajšani v tem zakonu. Se pravi, zakon na splošno bo, vsaj po mojih predvidevanjih, kar ni nujno, da bo tudi res, doživel podporo v parlamentu. Se pravi, da neko vsesplošno strinjanje o potrebnosti teh ukrepov je. Temu, ali zdaj ocenjujemo, ali je bilo primerno, da to storimo zdaj, ali bi to lahko storili v preteklosti, bi verjetno lahko pritrdili, in temu, da je to bilo mogoče storiti v preteklosti, in temu, da je to moč storiti tudi zdaj.

To sem želel povedati zato, ker sem prej bil izzvan tudi s strani gospoda Černača glede opravičila. Nič nisem povezoval debelih krav z nobenim od poslancev. Bil je pa čas kosila in glede na to, da sem bil moten v razpravi iz klopi, sem rekel, da bi mogoče bilo pa dobro, če bi še kdo bil tisti čas na kosilu, kakor sodi v nabor prehranjevanja, in s tem ne motil kolegov, ki razpravljajo v parlamentu. Tako zadeve ni možno povsem posploševati. Toliko v repliko.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o 1. členu in amandmaju k temu členu? Ja, vidim še roke, zato odpiram prijavo. Prijava teče. Veliko nimate časa.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Zadnjič, zdaj. Torej, nisem govoril kar tako, na splošno o zakonu. Zdaj govorimo o amandmaju. Da se bo vedelo, o čem zdaj govorimo in jaz podpiram ta amandma in ta amandma predvideva nekaj, ker je povsem drugačnega od tistega, kar je pač Vlada predlagala, in da ne bi, ko bo razprava o drugem členu, nasprotoval amandmaju, ki ga je predlagala Vlada. Zakon bom pa tudi jaz podprl, ker druge rešitve nimamo. Drugega nam niste pustili več. Vse drugo bi bilo še slabše.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Povedati moram, da zakon bomo podprli, ker niti ni druge opcije, zadeva bo šla skozi, ampak po tisti preprosti logiki bi lahko rekel, da je boljše vrabec v roki kot pa golob na strehi, in se pridružujem temu, da bom to podprl. Lahko bi celo rekel, da ko se pogovarjam s kolegi podjetniki, so bile celo ideje, da naj bi se DDV plačeval po realiziranih računih. Dejansko se to baje ne da izvesti, cela Evropa je v temu sistemu, torej bomo še preverili pa bomo videli; mogoče se bomo lahko o tem tudi kdaj v prihodnosti pogovarjali.

Glede na to, da je bilo pa danes v tej razpravi rečeno tudi nekaj o tem, kdo živi na državnih jasliah in kdo ne, pač moram reči: danes, štiri mesece sem tudi jaz na teh jasliah. Ampak kaj pa minulo delo? Trideset let dela na tri leta vajeniške podlage, ob tem da smo delali tudi in pomagali - vsaj jaz - pri očetu na kmetiji; mi smo že dovolj tudi v to blagajno prispevali in nimam prav nobenega slabega občutka, če sem danes v takšni situaciji in bomo poskušal svoje delo častno in pošteno tudi oddelati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Bevk.

SAMO BEVK: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo.

Zakon bomo danes seveda podprli, s tem zamikom uveljavitve, s 1. 1. 2010. Razlogov za to je bilo danes že veliko tukaj, v tej dvorani povedanih. Seveda je finančni tisti glavni, v državnem proračunu bi zmanjkalo kar sto šestdeset milijonov evrov pa tudi Banka Slovenije je opozarjala na prekoračitev 3% primanjkljaja, kar bi vse pomenilo to, da se bi država in tudi gospodarstvo težje in dražje zadolževalo v tujini.

Vlada je sprejela vrsto ukrepov za ublažitev finančne in gospodarske krize. Prvi paket protikriznih ukrepov je bil usmerjen v zagotavljanje dodatnih posrednih in neposrednih spodbud gospodarstvu in posledično seveda ohranjanju delovnih mest. Prav slednjemu je bil namenjen ključni ukrep, to je Zakon o subvencioniranju delovnega časa; namreč danes je bilo velikokrat rečeno, da Vlada ni dovolj storila, da je premalo storila, da prepočasi ukrepala. Sam seveda nisem takšnega mnenja, mislim, da je bila Vlada relativno učinkovita. Konec koncev pa bomo to vlado na koncu tega mandata ocenjevali predvsem po tem, kako je bila uspešna v spopadu s finančno in gospodarsko krizo, ne pa po kakšnih drugih obrobnih stvareh, ki se predvsem danes pojavljajo v medijih.

Rad bi povedal čisto konkreten primer. Ko je bil minister dr. Ivan Svetlik na obisku v idrijski občini in je obiskal naša velika podjetja, korporacijo Hidria in koncern Kolektor, so mu vodilni v teh dveh korporacijah povedali, da bi brez tega ukrepa o subvencioniranju polnega delovnega časa morali že konec lanskega leta v teh dveh korporacijah odpustiti več sto zaposlenih. Predstavljajte si, kaj bi to pomenilo samo za naš idrijsko-cerkljanski bazen, ki je v preteklosti veljal in še danes velja, kljub krizi, za uspešno gospodarsko okolje, ne samo v domačem, temveč tudi v mednarodnem merilu. Veliko so kritizirali ta ukrep, recimo makroekonomisti, vendar so izračunali, če bi se odločila Vlada, recimo, za 3% zmanjšanje prispevkov, bi eno od konkretno naših podjetij dobilo 250 tisoč evrov v šestih mesecih, s skrajševanjem delovnega časa pa je to isto podjetje pridobilo 450 tisoč evrov v 6-mesečnem obdobju. Če pa tega ukrepa ne bi bilo, bi morali iz ekonomsko-poslovnih razlogov odpustiti 20% zaposlenih v tem konkretnem podjetju in država bi morala kot denarno nadomestilo za te nezaposlene plačati milijon 100 tisoč evrov. Vsakemu je ta izračun dovolj jasan, da je bil to zelo racionalen in moder ukrep Vlade, ki se je več kot prijel, in sicer ima tako socialne učinke kot razvojne učinke. Socialne na ta način, da teh več sto ljudi še vedno dela v podjetju, sicer s 36-im ali 32-urnim delovnim časom. Poleg tega pa ima tudi razvojni naboj, kajti ti ljudje, ki so sedaj ostali v podjetju, bodo lahko potem, ko se bo kriza obrnila v nasprotno smer, ko bo začela rasti, ko bodo začela rasti naročila, bodo lahko takoj začeli s polnim ali pa s še večjim delovnim časom in so 100% v delovni kondiciji.

Vlada je ukrepala dobro v tem in številnih drugih primerih. Mislím, da bo tudi s tem zamikom uveljavitve tega zakona s 1. 1. 2006 dosežen svoj namen oziroma namen tega zakona: prihranili bomo 160 milijonov evrov v državnem proračunu. V prihodnjem letu pa bo zakon stopil v veljavo, čeprav bi lahko ta ukrep vlada v letu 2005, se pravi, prejšnja, Janševa vlada, že uveljavila v bistveno drugačnih finančnih in gospodarskih razmerah, pa takrat te volje ali pa te energije ni imela. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o 1. členu in amandmaju k temu členu? (Ne.) Potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o 2. členu in dveh amandmajih k temu členu. Odpiram prijave za razpravo o 2. členu in amandmajih k temu členu. Gospod Rezman, izvolite.

VILI REZMAN: Hvala. No, nekaj sekund je ostalo, zato naj rečem samo dve stvari na kratko.

Upam, da se s tem zakonom o DDV oziroma skrajšanju vračila in z njegovo implementacijo ne bo dogajalo tako kot z že dogovorjenim in v koalicijskem sporazumu napisanem dogovoru o tem, kako bomo pomagali najrevnejšim upokojevcem. Zdaj vidimo, da se to odmika v nedogled, da se to morebiti celo ne bo nikoli zgodilo.

Drugo, kar bi rad rekel, je, da uroki Maastrichta na mene ne delujejo. Poznam tudi Pakt o stabilnosti in rasti, kjer piše klavzula o posebnih okoliščinah, in poznam številne druge države, ki ravnaajo nekoliko bolj suvereno kot mi.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Mislim, da je pri uveljavitvi tega zakona bolj pomembno kot to, ali bo vračilo v 14 dneh, treh tednih, mesecu ali pa v enem tednu, da se ta zakon čim prej uveljavi in da začne veljati v letošnjem letu. Zato mislim, da bi bilo prav, da podpremo takšno dikcijo zakona, ki bi omogočila, da se v letošnjem letu, kljub številnim današnjim razpravam, za katere mislim, da ne bodo v veliki meri pomagale našemu gospodarstvu - sam delim mnenje tistih, ki tako menijo -, najdejo sredstva za prebroditev likvidnostnega šoka, ki se bo zgodil v proračunu, in tistemu zdravemu delu gospodarstva na ta način tudi pomagamo. Tako se mi pri uveljavitvi tega zakona zdi pomembno predvsem to, da bi začel veljati sredi letošnjega leta.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Vidim roko, zato ponovno odpiram prijave za razpravo. Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: V bistvu je rok uveljavitve bistvo tega zakona in to, kar predlaga Vlada, da se uveljavi zakon koncem oziroma v začetku prihodnjega leta, je eno tako poniglavo, pobalinsko dejanje, nedostojno Vlade. Ta zakon se lahko še desetkrat spremeni do konec letošnjega leta. Njegov glavni namen, temeljni namen je bil, da se uveljavi takoj. Sekundarnega pomena je potem, ali je to 7, 14, 21 dni. Pomembno je, da se na eni strani pokaže neko usmeritev, nek impulz, da ta vlada želi gospodarstvu pomagati, da mu tudi konkretno pomaga, in da vzporedno s tem pripravi ostale ukrepe, ki bodo sprostile kreditni krč in omogočili izboljšanje likvidnosti gospodarstva. S tem, ko se uveljavitev zakona prenese za eno leto naprej, nismo naredili ničesar, tako da ne bo pomote, spoštovane kolegice in kolegi, češ, vsi bomo podprli ta zakon "So what!" Kaj smo naredili s tem? Nič niste naredili s tem. Popolnoma ničesar, kot da zakona ne bi bilo! Mislim, da je še čas za premislek glede tega. Nujno je, da se ta amandma o takojšnji uveljavitvi podpre.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Če bomo sprejeli ta zakon, tako kot je predlagan, bomo naredili nekaj; bomo jasno dali vedeti v poslovnih načrtih podjetij, da bo njihovo likvidnostno stanje drugačno, kot bi bilo sicer. Prepričan sem, da moj sogovornik in sodelavci poznajo poslovne načrte in vedo, da so takšni ukrepi lahko zelo pomembni za spremembe in nadgradnje teh poslovnih načrtov.

Kar pa se tiče maastrichtskih kriterijev; v Evropski uniji imamo, grobo rečeno, dve skupini držav. Ena skupina držav, ki te kriterije jemlje resno, in druga skupina držav, ki te kriterije ne jemlje resno. Vprašanje je, v katero skupino držav se bo uvrstila Slovenija. Lahko se uvrstimo v tisto, kjer se maastrichtske kriterije jemlje resno, kot na primer v Nemčiji ali pa na Švedskem, lahko pa se uvrstimo v tisto skupino, kjer se jih jemlje neresno, kot v Grčiji ali pa Italiji, ki sta pravzaprav tik pred bančnim zlomom in bankrotom. Odločitev je naša.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo besedo? Ja vidim roko, zato ponovno odpiram prijavo. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

No, mislim, da se je neokusno sprenevedati, uveljavitev zakona s 1. januarjem prihodnje leto oziroma 31. decembrom letošnjega leta pomeni, da tega zakona za letos ni in da ne učinkuje v ničemer. Mislim, da je tudi od Državnega zbora to zelo čudno dejanje, ker kažemo na neko neresnost tudi vis à vis tistim, zaradi katerih naj bi bil ta zakon sprejet, in iz je iz teh razlogov ta stvar v končni fazi škodljiva, za tiste, katerim je bil ta zakon namenjen.

Prej je bilo povedano že večkrat, da ni nobenih argumentiranih razlogov, da ta zakon ne bi bil uveljavljen takoj. Gre za likvidnostni izpad, na drugi strani pri milijardi sto triintrideset milijonov evrov proračunskega primanjkljaja, ki ste ga doslej naračunali za leto 2009 - vprašanje, kakšen bo na koncu -, je še vedno možnost najti rezervo za teh sto dvajset do sto petdeset milijonov evrov likvidnostnega izpada, če bi bila minimalna volja za kaj takšnega. Vendar te volje očitno ni. Na drugi strani je bila izredno hitra, ekspanzivna volja za ureditev nekega problema, ki ga ni in ki bo v končni fazi zaradi neodgovorne rešitve pomenil izplačilo odškodnin v višini približno še enkratnega državnega primanjkljaja, kot je načrtovan z rebalansom za 2009. Tukaj, kjer pa bi bili lahko učinki konkretni, učinki v temu smislu, da bi pospešili gospodarsko

rast, pa te volje ni. Trdno sem prepričan, da je ta razkorak, likvidnostni, tako majhen, da bi samo z dvema korakoma lahko to vrzel zapolnili. En korak je realna ocena tistega dela sredstev, ki bo izplačan na podlagi zakona, ki so mu celo sindikati nasprotovali, za ohranitev delovnih mest. In druga zadeva je realna ocena sredstev, ki jih je mogoče dobiti iz skladov Evropske unije, investicijskih sredstev, glede katerih z rebalansom ta sredstva celo zmanjšujete, namesto da bi jih v teh časih, ko je treba spodbuditi gospodarsko rast, povečevali. Samo ta dva ukrepa, ki ju je mogoče tekom enega dneva postoriti, omogočita, da je mogoče ta zakon uveljaviti takoj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Ja, še vidim roko. Ponovno odpiram prijavo in prosim, da se vsi, ki želite razpravljati, prijavite. Gospod Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala, predsedujoči. Ne jemati na tako pavšalen način 130 milijonov evrov. Če bi želel biti nesramen, bi pokomentiral nekaj o tem, kako je verjetno za koga 130 milijonov evrov drobtine, ki so se zelo lahko delile v prejšnjem mandatu, samo vzamem to nazaj, ker ne vem kdo je res to tako jemal in bi bilo nefer do kolegov na drugi strani.

Želim pa povedati, da 130 milijonov evrov je vsota, za katero se ta vlada in ta državni zbor trudijo že nekaj mesecev, da bi jih zagotovili preko varčevalnih ukrepov. Vsi sodelavci in sodelavke bomo v četrtek tudi prispevali k temu in si za nekaj časa znižali plačo tudi zaradi tega ali pa predvsem zaradi tega. Tako ne reči, da je 130 milijonov neka drobtina, katero lahko zlahka nadomestimo; ne gre za to, ni drobtina! In je vprašanje, na katero mi predlagatelj še ni odgovoril, kako bo nadomestil teh 130 milijonov v letu 2009, ker smo si vsi enaki, da bo izpad v letu 2009, kako jih bo nadomestil v vseh tistih projektih, ki se zaradi tega ne bodo izvajali. Prosim, odgovorite mi.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Juri. Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Pozorno poslušam zdaj že kar drugo uro debato, ki se vrti okrog ene in iste zadeve. Se pravi, predlagani amandma je smiseln, s tem se strinjate očitno vsi, da pa uveljavitev amandmaja oziroma izvajanje zakona, amandmaja - to je pa sporna zadeva. Zdaj pa, če pogledamo zadevo čisto logično. Se pravi, za kaj gre? Ali gre tukaj dejansko zdaj za reševanje gospodarstva, za pomoč gospodarskim subjektom ali gre za reševanje proračuna? Kaj je zdaj pomembno tukaj pri tej zadevi?

Ja, kdo napaja proračun, če tako razmislimo? Napaja ga gospodarstvo. Se pravi, v prvi vrsti je treba razmišljati v tej smeri, da pomagamo gospodarstvu in šele v drugi fazi pomagamo proračunu oziroma eni zastopate teorijo, da je treba reševati proračun pa zanemariti trenutne likvidnostne in podobne težave malega, velikega gospodarstva. Kako si to predstavljate? Oziroma ti, ki sedaj vladate, to je vaš problem; računajte s tem, iščite sredstva, racionalizirajte proračun, odhodkovno stran racionalizirajte. Ampak da boste pa vi racionalizacijo, oziroma kaj takega izvajali na račun gospodarstva, da bo žrtev gospodarstvo, je to taka slepa rešitev, ki ne daje nobene garancije, da boste preživeli s tem proračunom. Zato bi vseeno kot nevtralen - zdaj ko gledam ta pingpong, kot nevtralen, vseeno prej se nagnil k temu, da se pomaga v prvi fazi gospodarstvu, ker s tega ne nazadnje vsi živimo, pa tudi proračun, kot pa zdaj po vsako ceno poskušamo reševati proračun in samo demagoško, deklarativno - pomagali bomo gospodarstvu! Ampak s tem dejanjem, s tem predlogom, kar se tiče roka izvajanja zakona, mislim, da je to slaba popotnica. Hvala za razumevanje.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ponovno smo izčrpali prijavljene k razpravi. Ali se želi še kdo prijaviti? Ne vidim več prijave. Zaradi tega ugotavljam, da smo končali z razpravo o predlaganih amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim razporedom seje odločali danes zvečer, po prekinjeni 7. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Dajem besedo predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Se ne prijavljate? (Ne.) Vlada ne želi dodatno obrazložiti predlog zakona. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 3. seji 18. februarja 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. O predlogu zakona je bila na drugi seji Državnega zbora opravljena splošna razprava, po zaključku katere je Državni zbor sprejel sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Odboru je bilo

posredovano naslednje gradivo, vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, amandma poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, predlog poslanca Vilija Trofenika za amandma odbora v zvezi z vprašanjem članstva v nadzornem svetu banke in pripombe Zveze potrošnikov Slovenije, ki se nanašajo na problematiko zbiranja in obdelovanja ter sistema izmenjave informacij o boniteti strank, ki so fizične osebe.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k določbam posameznih členov in večina jih je bila upoštevanih z vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Združenje bank Slovenije, Zveze potrošnikov Slovenije in Zakonodajno-pravna služba. V razpravi so se razpravljavci osredotočili na pripombe Zveze potrošnikov Slovenije k določbam 72. člena, ki ureja področje zbiranja in obdelovanja ter sistema izmenjave informacij o boniteti strank. Ob tem je predstavnica Zveze potrošnikov Slovenije med drugim poudarila, da Zveza ne podpira rešitev, kot jih predvideva vloženi amandma koalicijskih poslanskih skupin k 72. členu. Zaskrbljujoč je po njeni oceni predlog, kot ga prinaša vloženi amandma in širi krog udeležencev, ki bodo lahko uporabljali skupno bazo podatkov, tudi na nebančne subjekte, na primer avtomobilske trgovce in izdajatelje plačilnih kartic z odloženim plačilom. Zveza potrošnikov Slovenije opozarja še na nevarnost, da vključitev le nekaterih nebančnih ponudnikov spodbudi dodatne zahteve tudi drugih nebančnih ponudnikov za vključitev v krog udeležencev v skupni bazi informacij. Predlaga tudi rešitev, da bi vse banke morale sistem izmenjave informacij o boniteti strank ne le organizirati in upravljati, temveč pri svojem poslovanju tudi uporabljati. Poleg tega pa bi po predlogu Zveze sistem lahko organiziral in upravljal tudi prihodnji, trenutno še neobstoječi nadzornik trga finančnih storitev.

Predlogom zveze potrošnikov Slovenije sta v nadaljevanju razprave nasprotovala tako predstavnik Združenja bank Slovenije kot tudi predstavnica predlagatelja zakona. Predstavnik Združenja je ob tem med drugim poudaril, da nasprotovanje širitvi kroga udeležencev v sistemu na nebančne ponudnike ni osnovano. Tudi pri njih namreč nastanejo zadolžitve posameznika, ki vplivajo na njegovo kreditno sposobnost, zato je te podatke treba zajeti in takšna ureditev velja tudi drugod po svetu.

Glede predloga Zveze potrošnikov Slovenije za dodelitev vloge upravljavca sistema izmenjave informacij tudi v prihodnje nadzorniku trga finančnih instrumentov pa je predstavnica predlagatelja zakona opozorila na dejstvo, da tak nadzornik še ne obstaja in je takšna zakonska rešitev s tega vidika preuranjena. Ker pripomb Zveze potrošnikov Slovenije nihče od kvalificiranih

predlagatelj je ni povzel in jih predlagal v amandmajski obliki, odbor o njih ni odločal.

Odbor je na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel svoje amandmaje k 8., 12., 13. in 51. členu, s katerimi so bile upoštevane pripombe Zakonodajno-pravne službe o potrebni uskladitvi predloga zakona s predlogom novele zakona o zavarovalništvu. Odbor je na podlagi amandmajskega predloga poslanca Vilija Trofenika, ki mu Vlada ni nasprotovala, sprejel tudi svoj amandma k 20. členu.

Odbor se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil tudi do vloženih amandmajev in sprejel amandmaja koalicijskih poslanskih skupin. Zaradi sprejetega amandmaja k 72. členu se do amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k istemu členu odbor ni opredelil. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Sprejeti amandmaji odbora so vključeni v besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker je zbor na 2. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem obravnavo predloga tega zakona.

Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 7. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil poslanec mag. Andrej Vizjak. V zvezi s tem predlogom zakona, je skupina petindvajsetih poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Dajem besedo predlagatelju zakona, mag. Andreju Vizjaku za dopolnilno obrazložitev zakona. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa spoštovani podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana državna sekretarka! Novela Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb oziroma starega zakona o dobičku, je pravzaprav nadaljevanje, to se pravi element enega širšega paketa ukrepov, ki jih opozicija oziroma Slovenska demokratska stranka ima za utemeljen način, kako bi se spopadli s posledicami finančnih gospodarskih negotovosti oziroma krize v Sloveniji. Mi smo imeli pred časom, to se pravi pred kakšnega pol leta nazaj, dva možna pristopa; poseči po naboru neposrednih ukrepov ali pa poseči po naboru posrednih ukrepov. Neposredni

ukrepi so takšni, da bi horizontalno razbremenili gospodarstvo, povečali horizontalno preko sistemskih rešitev večjo likvidnost, vsem podjetjem, ne glede na to ali se je nekdo prijavil na razpis ali ne. Horizontalni ukrepi so tudi v tem, da bi povečali investicije oziroma direktni ukrepi so ti, da bi povečali investicije, še posebej investicije v tisto razvojno infrastrukturo, ki jo bo Slovenija vedno rabila: cestno, železniško, informacijsko in podobno. Pa so se odgovorni v Vladi odločili raje za posredne ukrepe, posredni ukrepi pa so takšni, da se je povečal delež sredstev za neke izvajalske inštitucije, ki bodo delile denar oziroma kreditne finančne inštrumente takšnemu ali drugačnemu krogu izbrancev, ki se bo določil bodisi preko razpisov bodisi na podlagi meril ali pa tudi ne. To ima vrsto slabosti, kajti ti ukrepi učinkujejo na... oziroma niso takojšnji, kajti potrebno je neke razpise izvesti, potrebno je zagotoviti ta sredstva in ta sredstva, seveda, potem tudi razdeliti.

Menim, da je predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, eden izmed ključnih ukrepov, kako se neposredno, takoj razbremeni horizontalno del gospodarstva, ki ustvarja v Republiki Sloveniji in se temu segmentu gospodarstva tudi da jasno sporočilo, da je to, kar počne, podpore vredno s strani države in država to ne samo načelno temveč spodbuja tudi z ustreznimi fiskalnimi instrumenti.

Zato ponovno predlagamo, da se znižajo davčne olajšave za investicije v raziskave in razvoj. Da se to naredi za 20% oziroma dvajset odstotnih točk in se torej davčne olajšave povečajo iz 20 na 40% oziroma na območjih, ki se bolj ali manj ubadajo z razvojnimi problemi, tudi do 60%. S tem želimo tistim, ki so v tržnih nišah in takšnih je veliko, ki imajo razvojno-raziskovalne projekte, omogočiti, da jih udeležijo in da odnesejo del bremena tudi tistih, ki takšnih nimajo in ki celo odpuščajo ljudi v teh časih.

2. člen je pravzaprav namenjen odpravi omejitev glede davčnih olajšav za investiranje v opremo pravnih oseb. Namreč, ne zdi se nam smiselno, da bi davčne olajšave za investicije in opremo neomejeno v višini 30% veljale za samostojne podjetnike, za pravne osebe pa ne.

Tretji sklop je znižanje davčne stopnje za dve odstotni točki, postopno. Torej razbremenitev vsega tistega gospodarstva, ki je na nek način ustvarjalo in ki ustvarja dobiček zato, da lahko ta dobiček nameni za probleme in ne samo probleme, tudi razvojne načrte in projekte.

In novost, ki jo tudi predlagamo je, da se odplačil za obresti od kreditov, ki jih pravne osebe, rezidenti v Republiki Sloveniji najemajo pri bankah v tujini in so zavarovana na podlagi posebnih zakonov s poroštvom Republike Slovenije, ne

izračuna, odtegne davek po stopnji 15%, kajti nesmiselno se nam zdi plačevati davek tistih, ki so s posebnim zakonom, imajo poroštvo na kredite v Republiki Sloveniji.

Spoštovani, upam, da bo ta visok izbor končno le podprl tudi te rešitve, in da bo tudi s tem pomembno soprispeval k blažitvi posledic negotovosti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi besedo predstavnica Vlade, državna sekretarka mag. Helena Kamnar, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa podpredsednik. Spoštovani!

Ta zakon v nekoliko spremenjeni vsebini obravnavamo že drugič. Pri prvi obravnavi je bil zakon v Državnem zboru zavržen oziroma je bil sprejet samo v enem delu, ki je bil amandmiran. Šlo je za olajšave pri investicijah. Vlada je v zadnjem času gospodarstvo že razbremenila z nekaterimi davčnimi olajšavami na posameznih segmentih davčnih bremen, in sicer v višini 210 milijonov evrov. To se je zgodilo v decembru in januarju letošnjega leta. Ob razpravi pri prejšnjem zakonu je bilo že povedano, da se je v letošnjem letu zaradi zakona, ki je bil sprejet dve leti nazaj, gospodarstvo dodatno razbremenilo za 250 milijonov evrov, zaradi popolne ukinitve davka na plačno listo. To pomeni, da je v gospodarstvo prišlo oziroma je v gospodarstvu na voljo 460 milijonov dodatnega denarja, ki bi ob prejšnjih zakonskih rešitvah bile prihodek državnega proračuna.

Vlada ocenjuje, da je takšna razbremenitev v tem trenutku zadovoljiva, zlasti z vidika fiskalne politike, ker bi v nasprotnem primeru bili resno ogroženi programi, ki jih sicer financiramo iz državnega proračuna, zato predlaga, da predloga zakona, ki je pred nami, ne sprejmete. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo mag. Andrej Vizjak, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, ponovno za besedo. Kot sem že omenil, je zakon eden izmed pomembnih neposrednih, direktnih ukrepov, ki razbremenjujejo gospodarstvo. Ne samo to, zakon daje pomembno sporočilo, pomembno informacijo gospodarskim subjektom. Veliko veliko bolje bi bilo, da bi zakon sprejeli konec prejšnjega leta, ko smo ga tudi predlagali v prvotni obliki, ko je marsikateri gospodarski subjekt tehtal ali nadaljuje z nekimi investicijami, ki jih je začel bodisi leta 2007, 2008, ko je marsikateri gospodarski subjekt tehtal ali gre v vlaganja, v posodobitve, v razvoj, tudi

ne nazadnje v razvoj novih produktov, v razvoj novih delovnih mest. Takrat so gospodarski subjekti pričakovali neko pozitivno sporočilo, kako Vlada, kako država vidita tudi naprej to investiranje. Časi so se spremenili, zaostri, deležni smo bili vse manj povpraševanja na zunanjih trgih in zato se je naselil velik črv dvoma tudi v številnih menedžerskih glavah ali nadaljevati z določenimi razvojnimi projekti ali vse skupaj malo ustaviti in podobno. Ker ni bilo sporočil, sploh pa ni bilo nekih neposrednih, direktnih sporočil, je po moji oceni tudi marsikdo odnehal, obupal ali celo še globlje zabredel v kakšne rdeče številke. Gotovo, to se pa upam z veliko gotovostjo trditi, pa so bili odloženi številni investicijski projekti, zaradi te negotovosti. Ker se je vsak začel samoobrambno, samorešilno obnašati in je najprej trpel razvoj, kot vedno, tako je bilo tudi 1991 leta, nič novega. Takrat je bil po naši oceni čas, da bi poskrbeli z nekim hitrim, močnim paketom, neposrednih, tako davčnih razbremenitev kot tudi skrajševanja razno raznih rokov, da bi gospodarstvo vleklo naprej. Zdaj se je pa začel ta voz ustavljati, če se že ni ustavil. In problem bo, kako spraviti to kolesje ponovno v pogon. Vlada je imela torej na izbiro, kar smo predlagali - paket nekih neposrednih ukrepov, ki sestoji iz dveh ključnih vsebinskih sklopov. Eden je davčna razbremenitev in skrajševanje ustreznih plačilnih rokov, drugi pa je nabor jasnih investicij, bodisi v prometno infrastrukturo, informacijsko infrastrukturo, energetska infrastrukturo in podobno, kar bi z državo kot investitorico pripeljalo do neke večje gospodarske aktivnosti v državi. Tu pa smo bili potem soočeni z nekim iskanjem ustreznih odgovorov, ki so se zavlekli v novo leto, in potem predlaganjem nekih posrednih ukrepov. To se pravi, ukrepov, ki jih dobijo podjetja na neko vlogo, praviloma preko posrednikov, se pravi, preko nekih državnih institucij, bodisi da je to SID banka, bodisi da je to Slovenski podjetniški sklad, Javna agencija za podjetništvo ali Tehnološka agencija ali kdorkoli drug. Napačno, zmotno je, če kdo misli, da bo oživel kreditni trg s tem, da bo tu neka banka začela delati nekaj, kar doslej ni delala, to je konkretno SID banka. SID banka je državna banka, ki lahko, recimo, nekaj od tega naredi, gotovo pa je ključno, da začnejo na svojih osnovah funkcionirati komercialne banke. In tu bi država kot večinska lastnica obeh ključnih slovenskih bank verjetno le lahko po ustrezni poti, zakoniti poti, našla tudi pot do odločitve uprav, da bi se to zgodilo. Posebej, ker je bil novi predsednik uprave Nove Ljubljanske banke izbiran in izbran prav v obdobju, ko bi lahko dal največ odgovorov v okviru svojega programa o tem, kaj bo spremenil, da bo največja Nova Ljubljanska banka sploh začela servisirati gospodarstvo.

Tu imamo spopad dveh konceptov, spoštovani. Koncept, ki ga zagovarja vladajoča koalicija z nekimi posrednimi mehanizmi, ki imajo, mimogrede, celo kopico slabosti. Prvič, da jih dobi samo izbran krog ljudi na podlagi neke vloge, po bolj ali manj objektivnih ali bolj ali manj neobjektivnih kriterijih. Vsi, ki smo se kdaj na kak razpis prijavljali, vemo, da smo bili vedno mnenja, da so nas priškrnili, prevarali in tako naprej, oziroma če smo dobili, smo rekli, okej, fino, prav je bilo, morebiti pa je še kaj pravice na svetu. Torej, prvič je zadeva omejena samo na nek krog, drugič pa je zadeva z zamikom. Nek gospodarski subjekt, ki bo danes dobil denar ali za katerega je, recimo, Vlada namenila denar za tehnološko posodobitev v rebalansu proračuna, lahko upa, da bo izvedel, ali je denar dobil, šele v drugi polovici tega leta ali pa, recimo, pred poletjem, v najboljšem primeru. Zgodil se bo namreč javni razpis, na podlagi javnega razpisa je treba najprej prijaviti projekte, kar prinese veliko "administriranja" in ne nazadnje tudi zamik tistega namena, za katerega je cela stvar.

Mi smo šli po drugi poti in ta zakon je drug pristop - pristop, da se vsem podjetjem znižajo davčne obremenitve. Da se jih razbremeni in še posebej nagradi tiste, ki investirajo v raziskave in razvoj, ki investirajo v opremo in neopredmetena osnovna sredstva. In da to lahko naredijo z že akumuliranim dobičkom lanskega leta, ker se zakon prične uporabljati za 2008.

Jaz sem bil pravzaprav vesel, da je Vlada šla nasproti, čeprav zdaj vidim, da si je to posvojila, da je to pač vladni ukrep, da je uvedla davčne olajšave za samostojne podjetnike. Vesel sem, da ste povzeli naše predloge in jih smatrate kot svoje. Vi ste jih popravili, koalicija - hvala, jih je podprla, kar je dobro, kar je prav. Zahvalimo se lahko vsem, vsi skupaj oziroma šlo je vse skupaj na račun oziroma za dobrobit slovenskega gospodarstva. To je dobro. In prav bi bilo, da odpravimo tudi eno razliko, ki je po mojem nekorektna in nepravilna. Davčne olajšave za investiranje veljajo za samostojne podjetnike, ki se ukvarjajo in so povsem enako veliki kot družbe z omejeno odgovornostjo in to ni prav. Dostikrat se je reklo, ja, pri s.p.-jih oziroma pri dohodnini smo šli nasproti majhnim. Tukaj pri davku od dohodka pravnih oseb pa govorimo o velikih. Enostavno ni res. Številni d.o.o. so tudi majhni, pa jih dohodninska zakonodaja ne zajame, ampak so podvrženi Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Torej, gre za ločitev med, kako bi rekel, statusnim oblikovanjem oziroma med pravno osnovo oblikovanja nekega podjetja oziroma neke osebe, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na njihovo velikost. Res pa je, da je pretežni del s.p.-jev majhnih in so izjemoma veliki, medtem ko je pri d.o.o.-jih ta struktura nekoliko bolj uravnotežena, čeprav je tudi veliko d.o.o.-jev majhnih. In tu je pravzaprav

možnost, da se odpravi ta napaka tega ločevanja, da se davčna olajšava za investiranje v opremo pri d.o.o.-jih oziroma po tem zakonu omejuje navzgor na 30 tisoč evrov, kar je mimogrede tudi za enega malega ali mikro podjetnika lahko smešna vsota. Namreč, danes si v eni visokotehnološki stroki, v neki kovinskopredelovalni industriji ali industriji plastičnih mas ali kjerkoli, to se pravi računalniško vodeni stroji stanejo skoraj milijone evrov. In 30 tisoč evrov davčne olajšave, oprostite, je tudi za te majhne bolj ali manj simbolna vsota. Zato, spoštovani, in mi ne zamerite, da nenehno poskušamo s temi predlogi, ker menimo, da so enostavno dobri. In po moji oceni je bilo tudi že nekaj škode narejene, ker niso bili prej sprejeti. Še enkrat, škode, predvsem v tem sporočilnem smislu. Ko sem prej poslušal nekatere argumente Vlade, ki jih navaja tudi v svojem stališču, da je bilo gospodarstvo že razbremenjeno tudi z Zakonom o davku na izplačane plače, res je bilo, to je bilo v preteklosti narejeno, nekaj tega finančno učinkuje tudi v letu 2009 in 2008, vendar je gospodarstvo vedelo za to. Gospodarstvo je na to prilagojeno. Vsak nov ukrep v takšnih časih pa je dodatna spodbuda in to je potrebno postoriti. Prav je, da se tega poslanstva, ki ga lahko tako sporočilo ima, pozitivnega poslanstva, ki ga tak sprejet ukrep ima v gospodarstvu, zavedamo in upoštevamo.

Pa še nekaj, spoštovani. Ne bi silili na vse kriplje v ta visok izbor s temi predlogi, če jih ne bi podpiralo gospodarstvo. Gospodarstvo prepoznava te ukrepe kot dobre, kot prave ukrepe. Upam, da ni vse vedenje zdaj združeno v nekaj članih Vlade in tistih nosilcih mnenja koalicije, da še kdo drug kaj ve, in da mu velja prisluhniti oziroma iti nasproti. Ne morem se tudi izogniti nekim občutkom, ko vidim, da se je določenim segmentom, celo gospodarskim sektorjem, šlo bolj na roko zaradi nekkih lobističnih aktivnosti kot drugim. Tudi to ni pošteno. Imamo celo zakon, ki ureja samo en konkreten segment gospodarstva in še to z vprašljivo dodano vrednostjo.

Spoštovan! Mislim, da je Slovenska demokratska stranka tukaj pravzaprav tudi s konstruktivnimi predlogi želela pomagati. Tudi ta predlog je v smislu, kako vidimo izhod iz te situacije, čeprav, saj pravim, je že kar zapoznel in bi bilo bistveno bolje, da bi bil sprejet že konec lanskega leta. Torej, v Slovenski demokratski stranki bomo predlog zakona v predlaganem besedilu tudi podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa gospod podpredsednik. Naj za uvod povem to, kar bom ob sklepu ponovil. Namreč, da je stališče

Poslanske skupine DeSUS, stališče ki sledi sugestiji Vlade, in sicer v tem smislu, da ta predlog zakona v tem trenutku ni primeren za nadaljnjo obravnavo. To ne govorimo zavoljo tega, ker bi mislili, da so predlogi slabi ali napačni, to govorimo zaradi konteksta v katerem se predlog zakona pojavlja. Gospodarstvo si zagotovo želi razbremenitev, želi si tudi stabilnega, dolgoročnega okolja, tudi davčnega in siceršnjega, v katerem lahko na dolgi rok načrtuje in ne turbulenc, ki jih je deležno v zadnjih letih, morebiti celo največ na temu davčnemu področju. Tako hitro se stvari spreminjajo in prilagajajo, ne dovolj sistematično, ne dovolj na dolgi rok, da kar težko spremljamo vse te spremembe, ki se znajdejo v Državnem zboru in ki so potem deležne večje ali manjše podpore. Včasih se zdi, da so te turbulence in predlogi tudi nekoliko politično motivirani. Treba je priznati predlagatelju, da funkcionira v svojem predlaganju in, perpetuiranju, bi rekel, nastopov zelo, recimo temu tako, vztrajno, nepopustljivo, torej je pripravljen predlagati tudi zmeraj iste zakone oziroma predloge, večkrat gre ta vztrajnost celo do te mere, da se faktične napake v gradivih ne popravljajo več, se štejejo kot neka kolateralna škoda.

Naj spomnimo, da je bil namen razbremeniti gospodarstvo, pospešiti tehnološki razvoj, novo zaposlovanje, večjo dodano vrednost tudi v letu 2006, ko so se olajšave ukinjale. Takrat je torej tisti, ki je danes predlagatelj, v funkciji Vlade predlagal ukinitvev ali pa vsaj zmanjšanje olajšav za investicije, kar se ni pokazalo kot najbolj modra, najboljša odločitev in kar je ves čas tudi gospodarstvo kritiziralo. V vlogi opozicije se predlagatelj zdaj pojavi s predlogom, da se te olajšave, ki so bile nekoč ukinjene pa se kljub ukinitvam olajšav z velikim davčnim popustom takrat, leta 2006, efektivna obdavčitev ni zmanjšala, ampak dramatično povečala, za stotine milijonov evrov; torej danes se pojavlja v funkciji, ko vrača te olajšave. Vendar, res, v nekoliko drugačnih, v precej slabših okoliščinah in za nas v Poslanski skupini DeSUS seveda tudi v okoliščinah, ko ni znano, kako se bo izteklo glasovanje o Zakonu o davku na dodano vrednost. To je tudi še ena od možnosti, o kateri moramo razmišljati. In če bi sešteli vse predlagane ukrepe, ki smo jih imeli priložnost videti, vemo, da se vsega v letošnjem letu ne da urediti.

Predlagatelj torej skuša popraviti nekatere slabosti iz preteklosti, kar je hvalevredno. V novem kontekstu, v kontekstu kriznih razmer, kakorkoli se to zdaj sliši, bi rekel, ponavljanje praznih besed in tudi v kontekstu že sprejetih vladnih ukrepov, ki pač prihajajo v valovih. Dva vala že poznamo, tretji se še obeta. Ta kontekst o katerem govorimo je tudi kontekst pripravljenega rebalansa proračuna, kar vse bi morali imeti zdaj v mislih, ko so odločamo o podpori ali ne temu predlogu zakona.

Mi, v Poslanski skupini DeSUS, ravno tako kot predlagatelj vemo, da gospodarstvo te predloge podpira. Vemo, da gospodarstvo odločno podpira tudi Zakon o DDV-ju in vemo iz neposrednih pogovorov, da so pripravljene na sklepanje kompromisov, da so pripravljene v gospodarski sferi sprejeti tudi kakšen drug predlog, ki za njih morebiti ni najboljši, pa je vendarle še sprejemljiv. Torej, v okoliščinah, ko vemo, da so lahko ti predlogi dobri, v okoliščinah, ki imajo še nekaj spremenljivk, o katerih še ni odločeno, in v okoliščinah, ko vemo, da ni nujno, da je vse sprejeto v istem trenutku, se v Poslanski skupini DeSUS odločamo za stališče, ki govori o tem, da v tem trenutku ta zakon še ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Vemo pa, da se bo vrnil oziroma predlogi, ki so predlagani v tem zakonu, se bodo vrnil, morebiti nekoliko preoblikovani najbrž tudi v drugačnih okoliščinah, v drugem času in skoraj prepričan sem, da lahko že zdaj za tisti čas zagotovim vsaj večinsko podporo Poslanske skupine DeSUS za tovrstno razbremenjevanje gospodarstva.

Če ponovim tisto, kar je pomembno za naše stališče, v tem trenutku Poslanska skupina DeSUS ne namerava podpreti zakona pri nadaljnji obravnavi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi.

Leta 2006 sprejeta davčna reforma je ukinila investicijske olajšave v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva in je dala poudarek olajšavam za vlaganja v raziskave in razvoj. To je neko izhodišče iz katerega skušam priti do ciljev, načel in rešitev predlaganega zakona. Predlagani zakon ima cilj razbremeniti gospodarstvo, ima cilj spodbuditi gospodarstvo in zaradi manjše gospodarske aktivnosti naj bi pomenil blaženje negativnih učinkov finančne krize. Poglavitna rešitev tega zakona pa naj bi bila znižanje davčne stopnje iz 20 na 18%, v dveh letih. Prav tako je v tem zakonu predlagano povišanje zneska, investicijske olajšave v višini 30% investiranega zneska. Prav tako zakon nadaljuje spremembo in dopolnitev uveljavljene splošne olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj na 40%. V Slovenski nacionalni stranki v predlaganih namenih in ciljih ne vidimo nič slabega. Pa tudi, če človek pomisli, kot je bilo danes že izpostavljeno pri obravnavi prejšnjih zakonov, moramo vedeti, da ne nazadnje državne niti druge blagajne res niso vreče brez dna; tudi na to je treba pomisliti, bodimo pošteni.

Ob pregledu tega zakona sem pomislil, kako pa je na občini, kjer sem župan. Kot veste, mislim, da večina občin računa

prihodkovno stran občinskih proračunov tudi iz davkov, ker davki so tista osnova. Osnova za izračun teh davkov so pa povprečnine. In sem videl, kako je zelo jasno izračunano glede na prenos pristojnosti. Na podlagi ne vem koliko zakonskih in podzakonskih aktov bi morala biti povprečnina za normalno funkcioniranje občine nekaj nad 580 evrov. Predlog Vlade je bil, mislim da, okoli 520 evrov. Potem smo šli na trg in smo prišli na neko srednjo ceno. Pomeni, da ni vse res, kar slišimo, pa čeprav spoštujem, da zdaj pa zaradi proračuna ne sprejemati takšnega zakona, ker bi bila to prevelika obremenitev. Ja, zakaj pa moramo v občinah sprejemati neko trgovanje med skupnostjo občin in združenjem občin nasproti Vladi. In moramo iskati neko sredino, ob vseh obremenitvah, ki jih dobivamo na novo. Pa moramo pristati oziroma sploh nimamo pravice odločati na neko sredino. Seveda bi bilo samo sebi nasprotujoče, če bi kot župan rekel, fino, dajmo čim večje davke iztržiti, da bomo čim več denarja imeli. Ne, očitno je treba to povprečnino zniževati zaradi obstoječega stanja in očitno je logična posledica, da moramo zniževati tudi davke za naše gospodarstvo, da bo lažje investiralo - še enkrat poudarjam - lažje investiralo in ga potem v celoti, ko bo v zagonu, obremeniti. Ne pa, da smo bogato gospodarstvo, bogato gospodarstvo, z velikimi prihodki, mi vsi smo dovolili, da se je višek denarja, ki je nastajal, prelival v žepe posameznikov, barab, tajkunov, privatnikov, podjetnikov, namesto, da bi šel ta višek denarja v nove investicije, v razvoj gospodarstva, v nove zaposlitve, v izobraževanje. Pa ni šlo samo za prejšnjo vlado, tudi predprejšnja vlada je to dovolila. In zdaj se vsi čudimo, denarja ni. In zdaj je pač dan X, ko je treba ta denar, ta cikel ponovno vzpostaviti, ponovno ustvarjati novo gospodarstvo, novo dodano vrednost in jo zdaj po pameti vlagati, ne v žepe teh barab podjetnikov, ki so kradli delavcem, njih niso nagrajevali, sami sebi pa so dvigovali plače, nagrade, menedžerji s takimi plačami, da se ti meša. Prav. Tisti denar dobimo nazaj.

Za Slovensko nacionalno stranko je predlog tega zakona sprejemljiv, zato ker pomaga, skuša pomagati gospodarstvu z razbremenitvijo, zato ga bomo tudi podprli. Če pa je denarja, gospe in gospodje, izpred osmih ali pa štirih let zmanjkalo, vzemite ga nazaj iz žepov tistih podjetnikov, ki so ga tudi nakradli ob trudu, ki so ga slovenski delavci vlagali v ustvarjanje prihodkov.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki v celoti soglašamo s predlaganim besedilom novele Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, s katero želimo doseči, da se ne sme delati razlik med podjetniki in podjetji oziroma gospodarskimi družbami. Večini slovenskih podjetij v mesecu januarja sprejeta novela tega istega zakona ni koristna, ker je omejitev olajšave na 30 tisoč evrov enostavno prenizka že za običajnega obrtnika, kaj šele za ambiciozno malo, srednje ali veliko podjetje. Za slovenska podjetja in gospodarstvo se kljub vsem sprejetim novelam zakonov položaj žal, ni kaj dosti spremenila na bolje. Zato je potrebno odpraviti zneskovno omejitev olajšav za investicije. Vlada sicer rada ponavlja, da naj bi bili vsi gospodarski subjekti davčno enako obravnavani, zato zavlačevanja s temi rešitvami ne razumemo. S tem, da morda podjetjem povzroča dodatne stroške, si Vlada ne dela skrbi.

Soglašamo tudi s predlogi, da se zvišajo olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, da se zniža stopnja davka od dohodka pravnih oseb, in sicer naj bi za 2008 znašala 20%, v letu 2009 19%, od leta 2010 dalje pa 18%. Da se odpravi obveznost obračuna davčnega odtegljaja za obresti, ki jih slovenska podjetja plačujejo posojilodajalcem, bankam v tujini in za njihovo za sposobnost za vračilo posojila jamči država Slovenija. V času finančne krize so pravne osebe, ki pridobijo pravno poroštvo, sposobne same v tujini najeti kredite ceneje kot bi bilo to preko domačih poslovnih bank ali Slovenske investicijske družbe d.d., zato bi bilo primerno odpraviti nesmisel, da država praktično sama sebi predpisuje davek na obresti od kreditov, ki jih tako rekoč sama najema in jih bo odplačevala, če bi se podjetja znašla v težavah.

Namen vseh predlaganih ukrepov je zagotoviti lažje pogoje gospodarjenja ter s tem preprečiti povečanje nezaposlenosti. Gospodarske družbe se morajo v teh kriznih časih ne dnevno, ampak iz ure v uro odzivati na težave in iskati rešitve za obvladovanje teh tveganj, ki so jim izpostavljene.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo, kot rečeno, predlagani zakon podprli kot primerno podlago za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen pozdrav.

Po navedbah predlagatelja gre za izredno pomemben, najpomembnejši zakon. Dvakrat ga je že vložil, ga bo tudi še sedemkrat, če bo treba. Kakšna sta je pa njegov pomen in odnos pa

dokazuje prisotnost predlaganega in njegove poslanske skupine ta trenutek v dvorani. Gre enostavno za preprosto zavajanje javnosti in nabiranje političnih točk.

Gospod predsedujoči, gospod Černač bi želel besedo. Ne vem, ali je proceduralno možno. Imate proceduralen predlog, gospod Černač?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Izvolite, nadaljujte, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije smo realisti. Tistega, česar nimaš, ni moč deliti, je pa dovoljeno razmišljati in pa sanjati, kaj bi bilo dobro, če bi nekaj imeli. Strinjamo se z oceno, da za dodatne davčne razbremenitve ta trenutek javnofinančna situacija v tej državi, na žalost, ni ugodna. Predlog zakona, ki ga je pripravil spoštovani poslanski kolega mag. Andrej Vizjak še enkrat prevzema rešitve, ki niso bile sprejete iz njegove novele Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki jo je Državni zbor že obravnaval na 5. izredni seji 14. 1. in takrat smo sprejeli tudi nekaj rešitev za katere smo vsi skupaj, pozicija in opozicija, ocenili, da so možni. Cilj predlaganega zakona je po navedbi mag. Andreja Vizjaka razbremenitev gospodarstva v času svetovne finančne krize in obenem spodbujanje gospodarstva za investiranje in posledično rast in razvoj v teh težjih in sprejemljivih razmerah. S tem se vsekakor v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije tudi strinjamo. Drugo pa je, seveda, če so vse te zadeve možne. Predlog zakona določa uveljavitev višine olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj, spremembo olajšave, za investiranje, tako da ne bi bil določen najvišji absolutni znesek olajšave ter znižanje splošne davčne stopnje. Nadalje je v predlogu zakona tudi predlagano, da se odpravi davek na VIR-u, tako imenovan davčni odtegljaj od obresti, od kreditov, ki jih pravne osebe najemajo s poroštvom Republike Slovenije. Predlog zakona nadalje določa tudi spremembo že uveljavljene splošne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj. Tudi vlaganje v raziskave in razvoj se nam zdi potrebno in smiselno. Vendar tudi tu zopet trčimo ob čer, da lahko vlagamo toliko, kolikor imamo. In če na eni strani pomagamo gospodarstvu, socialni, potem nam nekje zmanjka. Po predlogu je navedena olajšava 20% zneska, kar predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj, da se to poveča za še enkrat, na 40% navedenega zneska. Predlagano je tudi povečanje posebno davčne regijske olajšave za raziskave in razvoj.

V Liberalni demokraciji načelno podpiramo vsako prizadevanje za razbremenitev slovenskega gospodarstva in obenem spodbujanje gospodarstva za investiranje ter posledično rast, kajti če bi

imeli dovolj teh sredstev, potem bi lahko iz te krize šli bistveno prej. Vendar pa ima, kar se mi zdi najbolj pomembno, to je pa ključni del predstavitve našega stališča v Liberalni demokracije Slovenije, vsaka vlada, vsaka koalicija ima pravico in dolžnost, in zato prevzema odgovornost, izbrati tiste ukrepe, ki so javnofinančno realni, vzdržni in ki so glede na trenutno stanje slovenskega realnega in finančnega sektorja kompatibilni z naborom že sprejetih ukrepov na področju finančne in ekonomske politike. Naš odgovor na to temo so: finančni ukrepi-prvi paket, drug ukrep in tretji, rebalans proračuna, kjer smo se odločili za razporeditev sredstev, ki jih imamo na voljo, in za to Vlada ter vse koalicijske stranke prevzemamo odgovornost. Vlada in vladajoča koalicija sta podprli namen prvega Vizjakovega zakona, in sicer na 5. izredni seji 14. 1. 2009, ter podprli konkretno spremembo olajšave za investiranje tako, da sta predlagali amandmaje k predlogu zakona, ker sta ocenili, da je tak ukrep javnofinančno sprejemljiv, vzdržen in zasleduje cilje, ki so tudi cilji Vlade. Tako je bila z Zakonom o spremembi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb uveljavljena višja olajšava od do tedaj veljavne za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva, ki se lahko uveljavljajo tudi ob obračunih, ki se nanašajo na leto 2008, zaradi investiranja pa od 1. januarja 2008 naprej. Ker pa Vlada ocenjuje, da ostali staro-novi predlagani ukrepi niso kompatibilni z naborom že sprejetih ukrepov na področju finančne in ekonomske politike, so javnofinančno neusklajeni, niso v skladu tudi s predlaganim rebalansom proračuna za leto 2009, jih ta trenutek v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije, žal, ne moremo podpreti. Ko pa se bodo časi izboljšali in bodo slovenski proračuni ter gospodarstvo to prenesli, obenem pa bodo zmanjšane potrebe po finančnih virih tako v občinah kot na področju sociale, pa bomo takemu ukrepu z veseljem prisluhnili, tako kot smo delu tega predloga prisluhnili tudi 14. januarja letos. Do tedaj pa velja načelo, da pameten in dober gospodar deli samo tisto, kar ima tisti trenutek pri sebi, ne pa tistega, kar jadra še nekoliko visoko nad zemljo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Matevž

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi! Predlagatelji tega zakona pravijo, da je namen zakona razbremenitev gospodarstva v času svetovne finančne krize in spodbujanje investiranja ter posledično rasti in razvoja tudi v težjih in spremenjenih okoliščinah. S temi cilji se Socialni demokrati strinjamo v celoti. Dvomimo pa, da so predlagane rešitve najboljši možen ukrep za doseganje teh ciljev. Vladna analiza namreč kaže, da je učinek zmanjšanja davčne stopnje

minimalen na vse elemente bruto domačega proizvoda in zato pritrjujemo stališčem slovenske vlade, da je mogoče zelene učinke in zelene cilje, torej spodbujanje nove etape investiranja, bolje in učinkoviteje dosežati z neposrednimi spodbudami za investicije v tehnološko opremo in z razpisi za razvojne potrebe podjetij. Če uporabimo ta mehanizem, potem dajemo gospodarstvu, ki namerava investirati, svež vir sredstev na način, ki bo dosegel učinek, torej za investicije in s tem poganjanje nove gospodarske rasti.

Naj spomnimo, da smo s sprejemom višje olajšave za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva, ki se lahko uveljavljajo tudi za leto 2008, že storili pomemben korak k ambicijam, ki jih zastopajo predlagatelji tega zakona tudi danes. V zaostrenih razmerah pa je naša skupna odgovornost, da v paleti različnih idej izberemo najboljše, ki bodo dale najboljše učinek in zanesljivo poganjale nov investicijski cikel ob hkratnem zagotavljanju vzdržnosti javnih financ.

Vlada je doslej predstavila nekatere izmed ukrepov, ki po našem prepričanju predstavljajo boljši odgovor na uresničitev ciljev, ki jih delimo s predlagatelji tega zakona.

Najprej, sofinanciranje nakupa tehnološke opreme. V letu 2009 za 16 milijonov evrov povečanje teh sredstev in s tem omogočeno, da bo ta sredstva prejelo 222 podjetij. Ob tem, da se poenostavljajo postopki pa tudi določeni pogoji, ki bodo omogočali takojšnjo uporabnost teh sredstev že od trenutka prijave na razpis.

Nadalje, garancije za zavarovanje bančnih kreditov, subvencionirano obrestno mero, namenjeno predvsem manjšim in srednje velikim podjetjem, ki vključujejo kredite za investicije in pa kredite za obratna sredstva z omejitvijo na 200.000 evrov. Na ta razpis pa se bodo, kar je tudi novost, prijavili tudi podjetniki začetniki.

Nadalje, sofinanciranje razvojno-investicijskih projektov, kjer so prijavitelji podjetja in razvojno-raziskovalne institucije, katerih cilje je razvoj novih storitev in izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Včeraj smo si kot primer z zanimanjem ogledali predstavitev novosti na področju sintezne biologije, ki imajo visoko uporabnost in izjemno komercialno vrednost.

Povečanje sredstev za spodbujanje tehnološkega razvoja in raziskovalno-razvojnih projektov v podjetjih. Za tehnološki razvoj namenjamo v rebalansu 40 milijonov evrov, v letu 2008 24. Iz naslova spodbud raziskavam in razvoju za izhod iz krize v podjetjih pa še dodatnih 58 milijonov evrov. Socialni demokrati zato trdimo, da na ta način dosegamo boljši učinek pri doseganju tega našega skupnega cilja. Torej, spodbujanju investiranja in posledično rasti in razvoja tudi v težjih in spremenjenih okoliščinah.

V zadnjih tednih so se okrepile bojazni pred razpadom Evropske monetarne unije. Pri tem smo Socialni demokrati mnenja, da je Slovenija danes v primerjalno ugodnejšem položaju kot članice Unije, ki ne pripadajo evroobmočju. Naš trden interes je v nujnem ohranjanju monetarne unije, in še več, tudi evropski načrt za okrepanje gospodarstva pozivajo k večji povezanosti protikriznih, pa naj gre za monetarne ali fiskalne ukrepe, kot predpogoj za uspešno premagovanje krize v Evropi. Najmanj kar lahko mi naredimo za stabilnost evroobmočja pa je spoštovanje skupno dogovorjenih pravil. Vsi vemo, da je eno od ključnih pravil vzdržnosti javnih financ največji dovoljeni primanjkljaj na ravni 3%. Vemo, da so nekatere države danes že soočeno s prekoračitvijo te omejitve. Slovenija za enkrat še ni v tem položaju, smo pa na meji - 2,9%, kot predvideva rebalans. Prestop te magične meje pomeni bistveno poslabšanje položaja Slovenije, s tem pa tudi bank, gospodarstva in prebivalstva na mednarodnem kreditnem trgu. S tem bi si dodatno zapirali vrata do virov in za te vire plačevali več. Socialni demokrati zato pričakujemo in k temu ponovno kličemo, da bomo spoštovanje maastrihtskih kriterijev vsi skupaj razumeli kot eno ključnih prioritet protikrizne politike Slovenije kot celote.

Da sklenem. Prepričani smo, da mora biti skupni interes slovenske politike, da v času krize vso svojo pozornost nameni stabilnosti finančnega in makroekonomskega okolja, ohranitvi delovnih mest, hkrati pa tudi solidarnosti do tistih, ki bodo v tem času prizadeti, zaganjanju gospodarske rasti, bodisi preko infrastrukturnega razvoja države ali preko neposrednega spodbujanja investicij v gospodarstvu in hkratnem načrtovanju in izvajanju strukturnih reform za zagotavljanje dolgoročne zdržne rasti. Vse to Socialni demokrati prepoznavamo tudi v rebalansu državnega proračuna, ki na eni strani izjemno, z indeksom 171 povečuje investicije in s tem kaže na razvojno naravnost te vlade in na drugi strani zagotavlja povečana sredstva za zagotavljanje ustrezne ravni socialne varnosti. Še posebej ljudem, ki so ali pa bodo v tem času ostali brez zaposlitve. S tem izkazuje ta vlada svojo temeljno socialno naravo in sposobno zagotavljanje solidarnosti v skupnosti. Socialni demokrati bomo zaradi vsega naštetega glasovali proti predlaganemu zakonu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Frangež. Še enkrat opravičilo za pomoto.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo k splošni razpravi poslank in poslancev. Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Predlagana sprememba in dopolnitev Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, v kateri gre

za znižanje davčne stopnje od dohodkov, je neučinkovit predlog, ker veliko veliko podjetij v današnjem času, žal, ne bo ustvarjalo dobičkov, ali pa bodo ustvarjali toliko nižje dobičke, da predlagana sprememba ne bo imela takšnega učinka kot bi si želeli. Zatorej, to ni najbolj optimalen ukrep za zmanjševanje učinkov finančne krize. Znižanje davčne stopnje bi predvsem veliko pomenilo nekomu, ki si je ustvaril dobiček s prodajo delnic in bi mu s tem ukrepom država še dodatno pomagala, da pride do še večjega dobička z znižanjem davčnih stopenj. V današnjih razmerah gospodarske krize, kot je bilo že ob predlogu oziroma mnenju in stališčih poslanskih skupin povedano, torej ko gre za razmere na trgu, ki niso najbolj ugodne, torej gre za zmanjševanje obsega proizvodnje, gre za krčenje dejavnosti, gre za manjša naročila od pričakovanih, zato se podjetja oziroma velike gospodarske družbe skoraj in žal ne odločajo za nove investicije. Kljub temu, da bi predlog spremembe povečal likvidnost podjetjem. Analiza učinka zmanjšanja davčne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb s pomočjo modela splošnega ravnotežja kaže minimalne učinke na vse elemente BDP. V današnjih razmerah, torej negotovih razmerah, bi bilo in je primernejše, da država direktno spodbuja podjetja, gospodarstvo s subvencijami za investicije v tehnološko opremo in z razpisi za razvojne projekte podjetij. Sprejetje takšnega zakona bi znižalo prihodke državnega proračuna za 350 milijonov evrov, s tem bi primanjkljaj presegel 3% mejo maastrihtskih kriterijev oziroma dosegel, kot je bilo celo tudi povedano 4% primanjkljaj. Posledično bi se zaradi tega poslabšala tudi boniteta Slovenije. Tisti, ki smo morebiti na tem področju že kdaj v življenju delali, vemo, kaj to pomeni. Pomeni, da se poslabša pozicija države, pozicija bank, gospodarstva in prebivalstva pri najemanju kreditov, ker bi vsi naštetih imeli oziroma bi težje in tudi pod slabšimi pogoji najemali kredite. Takšna uveljavitev sprememb Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb bi na ta način v danem trenutku predvsem zavirala gospodarsko rast, mi pa si v tem momentu želimo predvsem njen pospešitev. Tudi mnenje Evropske komisije o tovrstnih predlaganih spremembah je negativno, torej nam tega v danem trenutku ne priporoča. Verjamem pa, da bo Vlada Republike Slovenije predlagala Državnemu zboru Republike Slovenije sprejem in uvedbo investicijske olajšave tudi za ostala podjetja, ko bo to možno oziroma ko bo situacija to dopuščala ter bomo na ta način normalno spodbujali gospodarsko rast. Danes, kot je bilo tudi že nekajkrat rečeno, so primernejše subvencije za investicije v tehnološko opremo od davčnih olajšav za spodbujanje investicije, ker se s tem dejansko spodbuja investicija. To velja tudi za davčne olajšave za raziskave in razvoj, kjer je bolj primeren ukrep v rebalansu proračuna, ki bo poleg že sedanjih 50-ih milijonov povečal razpis za razvojne projekte za dodatnih 50

milijonov evrov, kar pomeni, če seštejemo, da gre za spodbudo v višini 100-ih milijonov evrov. Moje mnenje je enako predlogu Vlada Republike Slovenije, da se v danem trenutku ne podpre predloga predlagatelja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Najprej bi, spoštovani gospod predsedujoči, rad opozoril na to, da je vodja Poslanske skupine LDS zlorabil predstavitev stališča poslanske skupine za nekaj, čemur stališče ni namenjeno, ko je prešteval poslance v tej dvorani. Temu ni namenjena predstavitev in sem pričakoval, da boste posredovali. Ob tem je pozabil prešteti svoje poslance, niti mu ne bi bilo treba kaj težkega početi dokler se mu ni pridružil kolega Anderlič; ki mi sedaj maha, vidim vas kolega Anderlič brez, da mi mahate; je sedel v tej dvorani kot predstavnik LDS-a sam in naj ga v stališču njegove poslanske skupine ne skrbi, koliko drugih poslancev drugih poslanskih skupin sedi v tej dvorani. Vemo, da lahko sedijo v svojih pisarnah in poslušajo in spremljajo razpravo. Tako, da bi pričakoval, da bi se v bodoče na tako stvar opomnilo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, lahko samo povem. Povedan je bil en stavek. Če bi bila vsebina daljša, bi ...

ZVONKO ČERNAČ: Gospod predsedujoči, bom raje proceduralno.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ... Lahko daste besedo meni? Ali boste vpadal v besedo? Tudi prej sem hotel povedati, ste vi vpadal v besedo govorcju, ki je govoril in ravno tako kršili Poslovnik. Dovoliti, da vsak opravlja svoje delo. Jaz se bom potrudil, da bom korekten do vseh. Bodite tudi vi. Izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Če je ta vaša napoved resnična, potem pričakujem, da mi boste dali ta čas, ki ste mi ga sedaj po nepotrebnem odvzeli. Takrat, ko se je pa to zgodilo, ste pa z nekom razpravljali, tako da niste mogli stvari spremljati. Ampak verjamem vašim besedam.

Glede zakona, ki ga ponovno obravnavamo, bi človek po tolikšnem času le pričakoval neko jasno usmeritev Vlade in eno jasno analizo, iz katere bi izhajalo, zakaj se pravzaprav ta pozitiven ukrep, ki je predlagan, zavrača. Vendar tega ne tukaj ne pri zakonu, ki smo ga malo prej obravnavali, o hitrejšem vračilu preplačanega DDV-ja ni. Argumenti, ki se pojavljajo, so vedno eni in isti. Da bomo šli čez 3%, da bomo s tem ogrozili

maastrichtske kriterije, da bomo povečali že tako rekorden primanjkljaj, ki bo presegel milijardo evrov v letu 2009 in da učinkov predlaganih ukrepov ne bo. S tem, da ni nobena od teh trditev utemeljena. V tem stališču, ki smo ga dobili k temu zakonu, pa celo piše, da Vlada uvodoma pojasnjuje, da je pripravila celovit nabor ukrepov za blažitev posledic krize in da so bili predlogi novih ukrepov že sprejeti v Državnem zboru. Jaz se ne spomnim, da bi kaj posebnega bilo v mandatu te vlade predlagano in sprejeto v tem Državnem zboru. Kar je bilo predlagano, je bilo predlagano še s strani prejšnje vlade. Kar je bilo pa predlagano od zdaj, od kar je ta vlada pa smo predlagali poslanci iz opozicije in bi bilo primerno, da bi dejansko dobili eno konkretno analizo, iz katere bi izhajalo kaj vsak izmed teh ukrepov, ki so predlagani, dejansko pomeni. Vse se da izračunati. Ve se, kaj pomeni, če se gospodarstvo likvidnostno razbremeni za 120 do 150 milijonov evrov, ve se kaj se zgodi, če se ga razbremeni na tisti točki, ko je treba plačati manj davka. In ni bil namen opozicije, da prevzame delo Vlade, zato je pač prevzela oziroma dobila odgovornost na volitvah preteklo leto. Namen opozicije je bil, da v obdobju, ko ni ukrepov, ko ni ničesar, z dobrohotnimi predlogi spodbudi to aktivnost in pomaga reševati, kar se pač rešiti da. Kajti, kot sem povedal že prej, prehajamo v obdobje, ki bo vedno bolj kritično in bojim se, če bomo šli preko Rubikona, ne bo več mogoče rešiti marsikaterega izmed podjetij, ki bi ga v tem trenutku še lahko rešili. Ta ocena stanja, ki se navaja pri tem zakonu, je, po mojem, popolnoma zgrešena, tudi sama s seboj v nasprotju. Na eni strani se trdi, da ne bo učinkov, ker tako ali tako ne bo dobičkov, na drugi se govori, da bodo največji učinek od tega zakona imeli špekulanti z vrednostnimi papirji, ko vemo, da so vrednostni papirji strmoglavili in da je ravno to eden izmed problemov te krize. Delnica Nove KBM za katere so nekateri vaši strokovnjaki takrat, ko je šla v javno prodajo, trdili, da je prodana prepceni, ko je bila prodana po 27 evrov, je padla krepko pod 10 evrov. Ne vem, kaj zdaj menijo ti vaši strokovnjaki, ki so postali v tem času ministri. Bi bilo mogoče zanimivo slišati, če bi sedeli pri tem zakonu v tej dvorani, kajti zakon jih zadeva, pa jih ni. Tako mislim, da so ocene same s seboj v nasprotju.

Tisto, kar se mi zdi pa na eni strani bistveno, pa je, da zakonodaja, ki jo predlagamo, omogoča enakopravno obravnavo subjektov na trgu. Se pravi, da so pogoji za delovanje enaki ne glede na to, v kakšni statusni obliki kateri izmed teh subjektov posluje. Ni pomembno, ali je nekdo s.p. ali je nekdo majhen družinski d.o.o. To, kar imamo sedaj, je uzakonjeno, da temu ni tako. Primer, v primeru olajšave, če podjetnik, ki je registriran kot samostojni podjetnik, investira v novo tehnologijo, ne vem za proizvodnjo sekancev ali peletov v višini milijon evrov, po

veljavni zakonodaji ima možnost 30% olajšave, se pravi 300 tisoč evrov. Ta zakon, ki ga želimo spremeniti, ki bi to zadevo izenačil, pa mu daje 30 tisoč evrov olajšave, se pravi 10-krat manj. Zanimivo, da je Vlada na drugi točki spoznala, da to ni dobro in da po tistem, ko smo spremenili po zakonu od dohodka pravnih oseb in na predlog enega izmed vaših poslancev razširili to olajšavo tudi na avtobuse in kamione, ta isti predlog sedaj vlaga za s.p.-je. Se pravi, tam Vlada utemeljuje, da subjekti ne smejo biti v neenakopravnem položaju, da morajo biti obravnavani na enak način; tukaj, ko gre za popolnoma identično stališče, samo v nasprotni smeri, pa temu ni tako. Mislím, da je to eden izmed razlogov, ki niso tako nepomembni, čeprav je bistven namen zakona bil ta, da v nizu različnih ukrepov, ki jih lahko sprejme ta država oziroma Državni zbor, pomaga tistim, ki lahko ohranijo svojo proizvodnjo. Nam se bodo v prihodnje, če bo ta apatičnost taka, kot je, začeli dogajati malo bolj črni scenariji, kot smo jim priča v zadnjem času, ne bodo samo odpuščanja 200 do 300 ljudi na dan, ne bodo samo se zapirale posamezne delovno intenzivno tovarne, kot je tekstilna, Beti Metlika in tako naprej. Začelo se nam bo sesuvati tudi na tistem delu, ki pomeni možnost za tehnološki preboj Slovenije, ker enostavno ta segment razpisnega dela pomoči, teh petdeset milijonov evrov, o katerih govorite, ki naj bi bil namenjen razvojnim projektom, enostavno ne bo dovolj. In tudi ne vidim nič napačnega, če se ti ukrepi dopolnjujejo, če sledijo eden drugemu. S tem ni nič narobe in mislim, da so ocene o tem, kakšen izpad v državnem proračunu bi ta zakon prinesel, popolnoma zgrešene in prenapihnjene. Menim, da je prav, da se ta zakon pusti v zakonodajni proceduri, da se ga poskuša dodelati, vendar dodelati na en pameten način, na takšen način, da bo od tega gospodarstvo največ imelo, ker ga tudi podpira že ves čas, ne pa na takšen način kot smo mu bili priča pri Zakonu o DDV, kjer je Vlada z odlogom uveljavitve v prihodnje leto izničila osnovni namen zakona in gre za neke vrste za prevaro tega Državnega zbora, kot tudi tistih, katerim je zakon namenjen. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič. Ga ni. Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsedujoči. Še enkrat lep pozdrav vsem.

Mislím, da je to ena zadnjih točk oziroma, ja ena zadnjih točk iz niza potrebnih ukrepov, ki bi po našem mnenju bistveno pripomogli k blažitvi finančne in gospodarske krize. Naš skupen cilj je, upam, kot je bilo danes še neštetokrat povedano, razbremenitev gospodarstva v času krize in spodbujanje razvoja tudi v teh težjih razmerah. Vlada sicer v obrazložitvi zavrača

predlagane spremembe z utemeljitvijo, da je pripravila celovit nabor ukrepov za blažitev posledic finančne krize, s posebnimi poudarki na ukrepih za upočasnitev padanja gospodarske rasti in pa povečanje likvidnosti gospodarstva. Žal gospodarstvo teh ukrepov ne zazna in ne opazi in število brezposelnih se iz dneva v dan povečuje, če omenim samo enega od pokazateljev te krize, ki počasi prehaja že v socialno.

Sam menim, da je znižanje davčne stopnje z 20% na 18%, dopolnitev investicijskih olajšav in še nekaterih drugih, da je pomemben signal gospodarstvu za vlaganje v razvoj kljub spremenjenim in težjim razmeram. Zato podpiram ta predlog in menim, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. (Ne bo razpravljajal.) Besedo ima gospod Marjan Bezjak. (Ne bo razpravljajal.) Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Lep pozdrav še enkrat, sodelavke in sodelavci! Seveda, gospodarstvo si želi razbremenitve sedaj. Še nekaj zanimivega. Gospodarstvo si je želelo razbremenitve včeraj in gospodarstvo si bo želelo razbremenitve jutri in pojutrišnjem in tako naprej. Normalno je, da je naša glavna dolžnost, da državo pocenimo zato, da lahko razbremenimo gospodarstvo. Ampak sami veste, tisti, ki ste imeli štiriletno odgovornost vodenja te države, tisti, ki pa ne, verjetno iz literature ali sicer, da državo ni mogoče kar tako poceniti, ampak da se je trebno lotiti določenih strukturnih sprememb. In prav tega se sedanja koalicija in sedanja vlada lotevata. Doživeli smo prvi paket ukrepov, tako imenovanih gasilskih ukrepov, že konec leta 2008, za katere učinke se velika večina strinja, da so pozitivni. Sedaj doživljamo drugi paket ukrepov, tako imenovanih proračunskih ukrepov, kjer zagotavljamo po eni strani bolj racionalno trošenje s strani države in po drugi strani večje stimuliranje preko razpisov in preko subvencij v gospodarstvu. Temu pa sledi tretji paket ukrepov, tako imenovani strukturni ukrepi, kjer bo treba temeljito seči tja, kamor - to je treba priznati - je tudi prejšnja vlada poskusila, a ji ni uspelo. Upam, in verjetno vsi upamo, da tej vladi bo.

Predlog, po domače rečeno, o znižanju davkov za podjetja je všečen, ampak demagoški. Demagoški je zato, ker ne bo rešil ničesar. V času, ko ni dobičkov zato, ker podjetja vse tisto, kar dobijo preko prihodkov, kanalizirajo v odplačevanje obveznosti in v tisto malo investicij, ki jih uspejo izpeljati, dobičkov ni. Če poznate podjetja, veste, da podjetja v tem času ne proizvajajo dobičkov. Torej, zmanjševanja davka na nekaj, česar ni, ne bo nič kaj dosti pomagalo, razen nekaterim. Razen tistim, ki krvavo potrebujejo nekaj več denarja za to, da lahko odplačujejo visoke

obveznosti, katere so si nabrali v prejšnjih letih. Drugače rečeno, ta zakon pomaga tajkunom. Ta zakon pomaga tistim, proti katerim naj bi se velika večina politik v zadnjih štirih letih borila; pomaga Istrabenzu in tako naprej - vsem tistim, ki morajo ustvariti nekaj več dobička oziroma nekaj več denarja ohraniti v svoji lastni blagajni zato, da lahko odplačujejo tiste gromozanske kredite, ki so jih najeli v prejšnjih štirih letih. Torej, če želimo biti dosledni, potem ne moremo iti naprej s tem zakonom zato, ker ne dosežemo ničesar drugega, kot da pomagamo tajkunom, hkrati pa ne spodbujamo nobenih novih investicij, nobenih novih gospodarskih dosežkov. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Predlog zakona o davku in dohodku pravnih oseb je v osnovi dobro zamišljen, saj temelji na razbremeniti gospodarstva v času, ko ves svet išče najboljše in najhitrejše rešitve iz gospodarske in finančne krize. Spodbujanje gospodarstva v razvoju in v investicije je le eden od učinkovitih ukrepov, ki prinaša svetlejšo čase za celotno državo. Govori se samo o ukrepih varčevanja, kar je pa le premalo, saj varčevalni ukrep mora biti le eden od segmentov v pospešenem razvoju. V naši državi je 70% gospodarstva vezano na izvoz, kar pomeni, da smo odvisni tudi od gospodarskega in finančnega stanja držav Evropske unije, v katere izvažamo, tako da ni odvisno le od nas samih, ampak je treba zastaviti zadeve širše. Nujno in treba je najti rezervne potencialne znotraj države, v gradbeništvo, gradnje neprofitnih stanovanj, cest in predorov ter tako intenzivirati del gospodarstva znotraj države, s tem pa se nam odpirajo tudi nove možnosti za plasiranje evropskih sredstev za razvoj infrastrukture in za dokončanje že začelih projektov. Višje olajšave, odpravljanje davka od obresti, kreditov morajo biti nujno sestavni del olajšav za pospešitev in razbremenitev gospodarstva. Država gleda na ukrepe s področja obdavčevanja dohodkov pravnih oseb s pridržkom, saj meni, da bi razbremenitve presegle meje javnofinančne vzdržnosti, kar je na nek način tudi razumljivo. Upam, da dobronameren zakon ne bo končal v košu za smeti samo zato, ker je preveč poudarka na polnjenju državne blagajne, pozablja pa se tiste, ki to blagajno polnijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala lepa. Spoštovani! Mislim, da vsi občutimo padanje globalnega povpraševanja in s tem še posebej

mislím, da ta predlog zakona je dober za samo gospodarstvo slovensko. Pomembno je, se pravi, da v tem trenutku pomagamo podjetjem, in mislim, da je to za dolgi rok sigurno prava stvar. Ker podjetja, če danes ne bodo investirala v nove tehnologije in s tem nekako izboljševala ponudbe v svojih podjetjih, bo jutri za njih slabše. Se pravi, bodo imela ta podjetja velike probleme. Kajti danes je veliko slovenskega gospodarstva vpetega v Evropo in še izven Evrope in če enkrat ta podjetja, da rečem, sedijo na teh svetovnih vlakih, potem morajo parirati vsem tem ostalim podjetjem, ker če danes ne bodo investirala, da rečem, pospešeno, tako kot so zadnje štiri leta, bo to slabo za naše gospodarstvo.

Sem pa kar malo bil slabe volje, ko sem slišal danes nekatere, da govorijo, v tej smeri, da Slovenija ne rabi podjetnikov pa gospodarstvenikov. Moram reči, da sam sem bil tudi podjetnik pa sem lastnik srednjega podjetja in si želim, da bi čim več bilo takih ljudi v Sloveniji. Kajti, če ne bomo mi tu dvignili te kulture, se pravi pospravili podjetništvo na mesto, ki mu pripada, se pravi da ohranimo to tradicijo, potem se nam res slabo, slabo piše. Sam ocenjujem in pa poslanska skupina, da je ta predlog zakona dober in pričakujem, da ga tudi ostali podprete, kajti Slovenija brez dobrih gospodarstvenikov, podjetnikov, ne bo perspektivna pa dobro šla naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Ne vem, če je dobro ali slabo, da imam malo časa, ampak mogoče bom prihranil kakšno zadevo za kasneje. Lahko bi rekel, da gre za podobno, kot je šlo pri enem od prejšnjih zakonov, da se izkorišča nek prostor, v katerem Vlada še ni zapopadla vseh inštrumentov, s katerimi bi lahko konsistentno peljala politiko na področju javnih financ. Ampak ne glede na to, jaz sem v vsakem primeru za to, da se gospodarstvo razbremeni, seveda pa nisem za to, da se razmontirajo javne finance. In tukaj je problem te konsistentnosti, usklajenosti, raznih politik in podobno.

Da ne bo nesporazuma; jaz sem daleč od tistih stališč, ki jih zagovarjajo nekateri: "Dajte denar državi in država bo razporejala, bo znala s spodbudami deliti tistim, ki si to zaslužijo in ki bodo najbolj učinkovito ta denar tudi naložili." Ne! Jaz sem trdno prepričan, da je bistveno bolje, da tistim, ki so denar ustvarili, ki ga ustvarjajo, da ga pustimo, da ga bodo še bolje naložili za nove proizvodnje in podobno. Tukaj se mnogi razlikujemo. Še vedno do zdaj - in vse države na svetu, ki so redistribuirale denar za neke spodbude in tako naprej, niso bile uspešne. Uspešni so bili subjekti, ki so denar ustvarjali in so ga tudi pravilno alocirali, nalagali in tako naprej. Tako bo

tukaj v prihodnosti očitno še treba diskutirati, kako vzpostaviti sistem, ki bo tistim, ki bodo boljši, dal večje možnosti za to, da bodo lahko nalagali ta denar tudi v razvoj, raziskave, tehnologijo in tako naprej; na drugi strani pa, da bodo vsi plačali tisto, kar je treba plačati državi za to, da bi ta lahko opravljala druge funkcije, ki jih mora imeti in jih tudi izvaja - nalaganje v infrastrukturo, šolstvo, zdravje in tako naprej. Ta zakon je dobronameran, ni mu kaj očitati, ampak očitno konsistentnosti vseh politik ne ujame skupaj z .../Opozorilni znak za konec razprave./... vladnimi, že sprejetimi in načrtovanimi ukrepi na tem področju v bližnji prihodnosti. Upam pa, da se bomo o tem še lahko pogovarjali.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Predlagatelj zakona o davku od prihodkov pravnih oseb skuša popraviti tisto, kar je v preteklosti vzela. Na tej seji obravnavamo tudi zakon o DDV-ju in hitrejšem načinu vračanja sredstev gospodarstvu. Pred nami je tudi rebalans proračuna za leto 2009. Vsi ukrepi, ki jih prinašata ta dva zakona, so zelo potrebni za naše gospodarstvo, ampak vsi skupaj se moramo zavedati, da smo v gospodarski krizi, bolje rečeno v recesiji. Nekateri so v Državnem zboru še pred kratkim govorili, da recesije ni.

Zelo všečno je govoriti o davčnih olajšavah in hitrejšem vračanju DDV-ja, ampak za to je bil idealen čas v preteklem mandatnem obdobju. Zakaj se v idealnem času to ni zgodilo?! Opoziciji, da je to predlagala, ne zamerim. Ste v položaju, da ste lahko všečni slovenski javnosti. Koalicija je dobila mandat, da vodi to državo in skrbeti mora tudi za prihodkovno stran proračuna.

Zato bom glasoval proti temu predlogu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gre za zakon, ki ima tudi velik simbolni pomen. Ob tem zakonu se krešejo mnenja o filozofiji pristopa h krizi, ki je pred nami. V času pregrevanja gospodarstva je bilo jasno, da se je Vlada v prejšnjem mandatu odločila za zmanjševanje olajšav za investicije, investicije je bilo treba celo krotiti. Sedaj, v času, ki je pred nami in ki bo značilen po zapiranju podjetij, po

večanju števila brezposelnih, po krčenju števila delovnih mest, smo pa v povsem drugi situaciji.

K temu lahko pristopamo na splošno na dva načina: najprej z blažitvijo socialnih stisk tistih, ki ostanejo brez dela, drugič pa z zagotavljanjem delovnih mest oziroma z zaščito tistih, ki so še zdrava. In tu so v tej vladi, v tem mandatu vidne razlike v različnih pristopih. Sprejeli smo zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. Tako delodajalci kot sindikati so temu zakonu nasprotovali. In sindikati že, tako beremo v njihovih izjavah, njihovih sindikalnih časopisih, ugotavljajo, da je ta zakon zgrešil svoj namen. In sicer, na nek način nagrajuje delodajalce, ki so skrajšali delovni čas in s tem tudi za 10% znižali plače delavcem. Nihče ob vsem tem, ob vseh teh subvencijah, ki gredo tem podjetjem, ne zagotavlja, da po koncu prejemanja subvencij ne bodo odpustili na stotine delavcev. Ni nobenega zagotovila za ohranitev delovnih mest, pač pa gre za velik strošek, okrog 230 milijonov evrov, kot je Vlada to ocenila. Nič oziroma zelo malo pa se ukvarjamo s tem, kako zdrava podjetja pri tem spodbuditi, da bodo ohranila svojo proizvodnjo in tudi delovna mesta. Katera pa so tista zdrava podjetja, ki se jih splača reševati? To so tista, ki so v preteklih letih investirala v raziskave in razvoj. Jasno, da imajo tista v načrtu širiti proizvodnjo, širiti delovna mesta in imajo v sebi neko zdravo jedro. In ne tista podjetja, ki so že pet, deset let samo na državnih jasliah oziroma vegetirajo na podlagi državnih pomoči. Teh podjetij od 75.000 davčnih zavezancev je okoli 43%, ta podjetja bi bilo treba podpreti in temu je namenjen ta zakon z občutno olajšavo investicij v raziskave in razvoj, ki so predpogoj za odpiranje novih, bolj kvalitetnih delovnih mest. Nekoč sem že povedal in bom ponovil primerjavo z gašenjem hiše sredi vasi, ki sem jo opazoval kot majhen otrok. Gasilci so prišli, imeli so še ročne črpalke, in ob mojem velikem začudenju niso gasili požara, niso gasili hiše, ki je gorela, kajti voda v vodnjaku je bila omejena. Polivali so ostale hiše, ki niso gorele. Mislim, da nekaj tega, te logike, tega preprostega logičnega pristopa bi morala tudi ta vlada upoštevati. Sredstva državnega proračuna so omejena in nima smisla 230 milijonov dajati v tista podjetja, ki bodo itak propadla prej ali slej, ampak podpreti tista, v skladu s tem zakonom, ki si upajo in imajo še možnosti preživeti z novo tehnologijo, z novim znanjem, kajti edino na tak način bodo taka podjetja preživela. Še včeraj je predsednik Vlade rekel, da je najboljša socialna politika razvojna politika. Tudi v prejšnjih najavah gospoda Pahorja je bilo razvidno, da za programe aktivne politike zaposlovanja bo Vlada letos namenila skoraj 85 milijonov evrov in da je najbolj vso pomoč posredovati tistim podjetjem, ki so zdrava. To je bilo govorjenje, ki smo mu tudi mi prisluhnili, govorjenje, ki nam je

bilo všeč, ker cilja na tisto tezo, da je kriza lahko tudi priložnost. Za koga priložnost? Za tistega, ki ima v sebi še nekaj moči in ki mu je treba pomagati.

Gospodje, mislim, da se bo ob tem, če boste zavrnila ta zakon, se bo kazala najprej diskrepanca med tistimi načeli, ki sta jih gospod Pahor in Vlada oznanjala že prej in ki smo jim prisluhnili z veseljem, z upanjem, da bo to načelo tudi vzdržalo, in obenem med tem, kar se dela, in sicer, kjer se gasi tista hiša, ki bo tako ali tako pogorela.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Še enkrat hvala lepa za besedo. Današnja seja oziroma razprava je posvečena predvsem temam, ki so izredno pomembne za naše gospodarstvo. Zato sem že ob prejšnji točki, pa tudi sedaj, še enkrat ponavljam, razočaran, pa ne verjamem, da samo jaz, verjetno tudi številni gospodarstveniki, da na tej strani ni prisotnega niti enega ministra. Sicer je tu državna sekretarka na Ministrstvu za finance, ki je zagotovo kompetentna, vendar je tu politična odgovornost in teža predvsem na ministrih, tako gospoda Lahovnika kot gospoda Križaniča in gospoda Gasparija. Zato je prav, da poudarim, da so me nekateri gospodarstveniki že vprašali, kje pa je gospod Lahovnik, nikjer ga ni zaslediti. To je pač stvar koalicije, Vlade, vendar mislim, da tam, kjer bi se moral nahajati, ga žal ni.

Že ob prejšnji točki smo v Slovenski demokratični stranki predlagali zakon, ki je v korist našemu gospodarstvu. V razpravah je bilo predvsem s strani koalicije zaznati nepodporo temu, kar obžalujem, ne samo jaz, verjamem, da si bodo to zapomnili predvsem gospodarstveniki, ki vedo, kaj njim lahko koristi, in takrat, ko bo priložnost, bodo tudi ustrezno reagirali. Danes oziroma sedaj pa je točka, ki je ravno tako namenjena predvsem podpori našemu gospodarstvu. Recesija in vse te neugodne gospodarske razmere, ki so v veliki meri bolj prisotne v državah Evropske unije in tudi v Ameriki, se selijo tudi v Slovenijo. Številni naši podjetniki izgubljajo trge, pa ne zaradi slabih poslovnih odločitev v Sloveniji, ampak predvsem zato, ker so vezani na proizvodnjo v tujini, v evropskih državah, tudi v Ameriki. In vsak podjetnik, pa naj bo to mali, naj bo srednji - velika podjetja se tega sicer lotevajo na drugačen način, tam takšne fleksibilnosti ni - ampak predvsem mali podjetniki iz dneva v dan razmišljajo kaj storiti, da bodo lahko reagirali v prid sebi, predvsem pa zaposlenim, ki jih imajo, da bodo ne ohranili, ampak preusmerili svojo proizvodnjo na produkte, ki bodo imeli možnost prodaje širom Evrope in tudi izven meja Evrope. V številnih razgovorih s podjetniki je velikokrat zaznati

njihova pričakovanja, da se jim omogoči, da bodo na relativno enostaven način ali s podporo države imeli možnost prestrukturiranja. Pomeni, da jim omogočimo davčne olajšave. In ta zakon, ki smo ga zopet v Slovenski demokratični stranki z dobro vero pomagati našemu gospodarstvu dali v proceduro, v pričakovanju, da ga bo podprla tako Vlada, kot tudi koalicija - žal, očitno ne bo dovolj posluha.

Podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, ki ima na številnih trgih v bistvu zamrznjena povpraševanja, iščejo rešitve, kot sem omenil, za nove produkte, nove proizvode. Marsikateri podjetnik bi z veseljem vzel kredit, v veliko večjo podporo ali pomoč bi mu bila tudi davčna olajšava, da gre v nakup novih strojev, novih programov, ki bodo imeli tudi neko perspektivo prodaje, pa jim žal očitno v Sloveniji, predvsem zaradi nerazumevanja Vlade in vladajoče koalicije to ne gre. Mislim, da se vsak od nas, ki smo tukaj prisotni, pri sebi vpraša, ali je to prav ali ne. Danes sem že omenil: iz te situacije nas lahko vse skupaj reši samo dobro gospodarstvo.

V tem predlogu zakona predlagamo tudi dodatne spodbude tistim podjetjem, ki so na regionalno manj perspektivnih regijah oziroma področjih. Centralizacija v Sloveniji, to lahko ugotavljamo mi tukaj, pa tudi stroka je naredila v Sloveniji veliko škodo. Centralizacija - to ni dobra. Decentralizacija, ki je bila tudi v prejšnjem mandatu naša prioriteta, pa tudi s tem predlogom zakona bi davčne olajšave manj perspektivnim regijam lahko omogočile večjo podjetniško iniciativo in bi bile v veliko veliko korist. Zato sem resnično vesel tudi razprav nekaterih koalicijskih poslancev - kolega Anderlič je prej v svoji razpravi lepo izrazil podporo takšni ideji, s tem, da je bilo zaznati tudi pričakovanja, da bi se ta predlog na nek način dopolnil, podprl, da bi imel še več učinka. Vendar, kot sem omenil, podjetniki, naši gospodarstveniki potrebujejo, pričakujejo in nas prosimo. Dajmo jim podporo, sedaj ko je za njih že danes zelo težak čas, ampak čez mesec, dva ali tri bodo te razmere še slabše. Prej jim bomo dali to možnost, da se bodo prestrukturirali, da bodo oživeli svojo proizvodnjo s produkti, ki bodo imeli možnost prodaje na trgih izven meja Slovenije, prej bo za nas in vsem skupaj tudi lažje pričakovati, da bomo to krizo tudi rešili. Samo jamrati, kako to vpliva na naš proračun, to ni dovolj.

Upam, da se vsi zavedamo, tudi gospa državna sekretarka, obžalujem, da ni tukaj ministrov, proračuna brez našega gospodarstva ne bo. Če bo naše gospodarstvo zamrlo, tudi v proračunu ne bo denarja. Mislim, da nam je to jasno. Prosim vas, dajmo priložnost, da bodo naša podjetja, naši podjetniki, ki so zagotovo inovativni, izkazali so se že v času Jugoslavije, predvsem pa v času samostojne Slovenije, da so inovativni, da se

znajo prilagajati svetovnim trendom, ne samo trendom v Sloveniji, da bodo imeli možnost razvoja tudi naprej. Podprimo ta zakon.

Še enkrat, če ga kolegi iz koalicije ne morete podpreti, če so vam zabičali: vzdržite se, pa ga bomo iz opozicije podprli, pa bo stvar v korist našemu gospodarstvu. Hvala lepa tudi za vaš nasmeħ.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani gospod podpredsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi, sodelavci, kot slišimo zadnje dni. Ko razpravljamo o davkih in o davčni politiki, razpravljamo o eni najpomembnejših stvari, ki je v domeni parlamenta, v domeni Vlade in s tem si na nek način krojimo našo prihodnost, in ko po teh že nekaj mesecih mandata poslanca v Državnem zboru opazujem sedaj ta pingpong, lahko rečem, da sem zelo razočaran in da mi je žal, da se ob tako pomembnih točkah ni mogoče prej sestalo kakšno partnerstvo za razvoj, se vodje poslanskih skupin, stranke pogovorile o tem, kako bomo mi v bistvu v prihodnosti živeli. Ob tej razpravi je danes zelo pomembno samo to, kdo govori, iz katerih vrst prihaja, prihaja iz vrst sedanje koalicije, iz stare vlade, nove vlade, v bistvu vsa razprava vodi v to smer, ne pa v smer predlaganih ukrepov in osnovnih namenov predlaganih zakonov. Tudi sam se zavedam, da proračun Republike Slovenije ni balon, v katerega lahko pihamo in bo v nedogled zdržal, ampak da se je treba o teh stvareh zelo resno in odgovorno pogovoriti in najti najboljšo pot za razvoj našega gospodarstva. Bojim se, da so ukrepi, ki so bili doslej sprejeti, tako kot je že bilo rečeno, preveč cagavi in da so usmerjeni v veliki meri v reševanje težkih socialnih stisk, manj v razvojno plat.

Za razliko od tistih, ki so polemizirali z ukrepom, ki omogoča skrajšanje delovnega časa, sam ocenjujem, da je ta ukrep pozitiven. Vesel sem, da smo ga sprejeli in da je, kakor smo slišali včeraj iz besed ministra odgovornega za delo, družino, socialne zadeve, odobrenih za 37 tisoč delovnih mest teh subvencij za skrajšan delovni čas. Sam mislim, da je to pravilen ukrep in da bo marsikatero delovno mesto ohranil, kar je najpomembnejše v tem trenutku. Večkrat sem že na tem mestu in še enkrat ponavljam to vprašanje, pa bom mogoče kasneje, ko bomo vsi poslušali, koliko bo ta ukrep stal državo, kajti iz teh besed, ki smo jih včeraj slišali, da je doslej odobrenih 37 tisoč subvencij, je po moji skromni oceni to nekje med 15 do 20 milijonov maksimalno v letošnjem letu, na razpolago imamo 230 milijonov. In še enkrat trdim, da za ukrep, ki ga podpiram in mislim, da je pravilen, ne bomo porabili toliko sredstev, kot smo

jih predvideli oziroma kot smo o njih govorili takrat, ko smo sprejemali te sklepe. Zato ocenjujem, da bi lahko tudi del sredstev, ki se bodo tam ohranila, dali za te proaktivne ukrepe, s katerimi bi omogočili gospodarstvu, da lažje diha.

Če preidem k delu gospodarstva, ki so mu ukrepi, predlagani v sedaj obravnavanem zakonu, namenjeni. Govorimo o zmanjšanju davka na dobiček, pa tudi o subvencijah, olajšavah za vlaganja. To so tista podjetja, ki bodo oživela naše gospodarstvo, našo državo, naš proračun in nam omogočila boljše delo naprej. Sam se strinjam s tem, da je treba sprejeti tudi strukturne ukrepe, s katerimi bomo zmanjšali porabo v državi. In če med ukrepe, o katerih sedaj govorimo, vključim tudi DDV iz prejšnje točke, kjer govorimo o likvidnosti, 120 milijonih, kar je 0,3% bruto družbenega prihodka, pa o tu predlaganem zmanjšanju davka na dobiček, kar je približno 250 milijonov, ter ocena za investicijske olajšave od 100 do 120 milijonov, govorimo o vsega skupaj 400 do 500 milijonov evrov ali dobrem odstotku bruto družbenega prihodka. Mislím, da smo si enotni, da je za naše gospodarstvo s tem, ko več kot 40% bruto družbenega prihodka, 42%, porabimo v javni sferi, prevelika obremenitev in da je tu del strukturnih ukrepov, s katerimi bi v tem trenutku lahko ocenili, da del teh sredstev pustimo v gospodarstvu in imamo na ta način v naslednjih letih boljše rezultate ter poberemo tudi več davka. Mislím, da bi bilo treba, kot je bilo že rečeno - žal sam še nimam v rokah rebalansa, da bi lahko o njem govoril -, poiskati kakšen manjši odhodek v letošnjem letu tudi pri kakšnih investicijah, ki jih toliko ne potrebujemo, kot so že omenjene orožarske ali kaj podobnega, in več sredstev bolj odločno usmeriti v gospodarstvo ter v to, da bi lahko pljuča te države bolje dihala, da bi ta organizem dobro živel tudi v prihodnje. Zato bi želel, da se v tej razpravi vsi skupaj, kot je bilo danes že rečeno, osredotočimo na vsebino in manj na pregrete debate ter polemike, kjer se ustvarja samo nek parter, kjer največja koalicijska stranka in največja opozicijska stranka najdeta prostor za političen obračun, in da govorimo o resnem problemu, davčni politiki, in na ta način tudi omogočimo, da bomo lahko v prihodnje živeli. Mislím, da bi morali vsi skupaj imeti dovolj poguma te zakone sprejeti. Enkrat sem že omenjal, pa ne podpiram tega, kar se dogaja v Ameriki in kako velik je ta primanjkljaj, ampak v proračunu Združenih držav Amerike si bodo dovolili za 12,5% bruto družbenega prihodka primanjkljaja v želji, ne zato, ker bi želeli državo spraviti "na kant", ampak zato, ker jo želijo spodbuditi, da bi zaživela ponovno in bi prišla zopet na uspešnejša pota.

Mislím, da bi morali imeti nekaj več hrabrosti in prisluhniti in dati možnost tistim podjetjem, ki dobro poslujejo

in nas bodo reševala tudi v prihodnje, več priložnosti. Zato apeliram, da tudi ostali podprete ta zakon.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala predsedujoči. Kolegice in kolegi! Zanesljivo sem eden od tistih, ki deli pozitivno mnenje do vseh predlogov, ki prihajajo na naše mize. Predlogov za pomoč in razbremenitev gospodarstva, pomoč in pa vsaj ukrepe, ki bi ublažili to krizo. Prepričan sem, in spoštujem vse te predloge in spoštujem tudi prvi in drugi paket, ki ga je sprejela Vlada za razbremenitev gospodarstva, za ublažitev krize. Seveda čakamo tudi tretji ukrep, ki ga predstavlja rebalans proračuna za letošnje leto. Mislim, da vsi ti ukrepi nosijo kar veliko učinkov od vseh teh, ki bi imeli tudi ti in ta predlagani predlog zakona za znižanje davčne stopnje. Dobro bi bilo, da bi nekako vse te ukrepe spremljali in spremljali tudi njihove učinke, da bi merili evalvacijske učinke in na podlagi tega ugotovili, ali smo se odločili za prave ukrepe ali ne. Ena masa, ena množica vseh teh ukrepov bi lahko kaj kmalu pripeljala do zelo nepreglednega stanja in bi sprejemali ukrep za ukrepom, ukrep na ukrep, ki pa bi nekako skupaj imeli potem isto osnovo in pa enake rezultate.

Če imamo pacienta in ga zdravimo z enimi zdravili, potem po navadi počakamo, da vidimo učinek teh zdravil, ali učinkujejo, in se šele potem odločimo za dodatna, za nova zdravila in ga z njim zdravimo. Tako bi bilo tudi v tem primeru. Če smo sprejeli prvi in drugi ukrep, če je pred nami še rebalans proračuna za leto 2009, potem bi bilo zelo smiselno, da počakamo na vse te učinke. Da bomo videli, ali smo sprejeli prave, ali so to tisti, ki dosegajo in prinašajo dobre rezultate za razbremenitev gospodarstva, sicer pa bi se odločili za druge.

Prepričan sem, da ta ukrep, ki se predlaga, o spremembi zakonodaje za znižanje davčne stopnje, da je pravi ukrep. Vendar vsekakor bi bilo po mojem potrebno počakati, da vidimo učinke vseh teh že sprejetih ukrepov in se nato odločimo za tega, mogoče takega, mogoče dopolnjenega ali spremenjenega, za nadaljnjo obravnavo in pa za sprejem. Vsekakor podpiram mnenje Poslanske skupine DeSUS, ki je v tem enotna in se ne opredeljuje za potrditev teh ukrepov v tem trenutku. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jakob Presečnik. (Ne bo razpravljajal.) Gospa Breda Pečan. (Ne bo razpravljala.) Gospod Jožef Jerovšek. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav! Danes je dan, ko imamo na dnevnem redu sejo Državnega zbora štiri pomembne zakone iz paketa finančno-gospodarskih ukrepov: zakon o zavarovalništvu, zakon o bančništvu, obravnavali smo novelo zakona o DDV-ju in sedaj zakon od dohodka pravnih oseb. Kljub temu, da obravnavamo štiri tako pomembne zakone, ni danes bilo tukaj niti enega od ministrov te vlade. Tudi predsednik Vlade Republike Slovenije je ob inavguraciji in tudi v nekaterih drugih nastopih izjavil, da bo veliko časa posvetil delu v Državnem zboru. Vendar očitno bodo samo poslanska vprašanja tista, in še nekatere točke, ki so povezane s foto termini, ko se bo on blagovolil udeležiti seje Državnega zbora. To so teme, ki zadevajo slovensko gospodarstvo, ki zadevajo tudi slovensko politiko, to so pravzaprav ključne teme, ki pomenijo pomemben del odgovora na reševanje zadev v teh težavnih razmerah gospodarske krize.

Tudi ko smo, se spomnim, v prejšnjem mandatu predlagali določene ukrepe, smo imeli zelo veliko aktivnost zborničnega sistema, tako gospodarske zbornice kot obrtne zbornice, sedaj obrtno-podjetniške zbornice. Imeli smo številna srečanja, veliko sestankov, vendar nekako danes občutim, da te volje v teh gospodarskih združenjih, da bi njim pomagali, pravzaprav ni več. Tudi tisti, ki bi iz prve roke lahko v Državnem zboru zagovarjali interese gospodarstva, interese malega gospodarstva, molčijo. Očitno je situacija tako huda, da se ne upajo niti govoriti, da si ne upajo niti izjasniti o predlaganih ukrepih, tako pri tem zakonu kot pri zakonu o DDV-ju. Zadeve so, moram reči, kar zelo zelo čudne. Očitno je glavni problem na področju Obrtniško-podjetniške zbornice sprememba aktov, da bo lahko morda predsednik te zbornice tudi še naprej opravljal delo in ne ukrepi in aktivnosti, ki so potrebne za to, da bi se gospodarska struktura in gospodarska slika spremenila.

Tudi mislim, da je pristop, ki ga je ponudila Slovenska demokratska stranka pri reševanju gospodarske krize pravi. Mi smo z ukrepi, ki jih predlagamo - pravzaprav omogočamo s temi ukrepi, da gospodarstvo samo po svojih najboljših močeh, po svojih takojšnjih potrebah, po svojih takojšnjih interesih odreagira. Skrajšanje plačilnih rokov ali pa zmanjšanje obdavčitev davkov pomeni namreč ravno to. Razlika med ukrepi, ki jih predlagamo, in med ukrepi, ki jih zagovarja Vlada, je pravzaprav v načinu. Mi predlagamo, da vse gospodarske družbe, ki jih ti ukrepi dosežejo tako z naslova skrajšanja plačilnih rokov DDV-ja kot tudi olajšav za raziskave in razvoj in pa znižanje davkov, same ukrepajo in sami izberejo varianto in način in pač področje, na katerem se bodo orientirale. Vlada ponuja razpise, Vlada ponuja ukrepe z dolgim odloženim rokom, Vlada ponuja ukrepe, ki bodo selekcionirani, to se pravi namenjeni samo določenemu delu

gospodarstva, namenjeni samo določenim tipom podjetij, O tem, kdo je tisti, ki bi upravičen do teh ukrepov, bodo odločali uradniki, bodo odločale razpisne komisije.

Mislím, da ta način zagotovo ni najboljši, ker vsi ti učinki bodo prišli v drugo polovico leta, v zaključek leta, mi pa s temi ukrepi omogočamo, da gospodarstvo takoj odreagira in da ima tudi vnaprej predvidljive okoliščine. To se pravi, da ve, kakšna bo obdavčitev v prihodnjem letu, da ve, kakšne bodo olajšave sedaj in naprej in tako naprej. Skratka, ponujamo gospodarstvu predvidljivost.

Jaz tudi dvomim, da gospodarstveniki, s katerimi s srečujemo v vseh okoljih, tako različno razumejo situacijo, kot slišimo v tej razpravi. Mislím, da interesi gospodarstvenikov v Ribnici niso prav nič drugačni kot v Beli krajini, kot v Ljubljani, kot v Mariboru in kjer koli drugje. Vsi si želijo čim hitrejšega dostopa do finančnih sredstev, vsi si želijo čim manjše obremenitve, vsi želijo možnost, da čim prej zaženejo svoj program, svoj projekt, svojo firmo in da začnejo s tem ustvarjati pogoje za preživetje oziroma za svoj nadaljnji razvoj. Nikjer v Sloveniji gospodarstveniki niso pripravljeni čakati in zelo me čudijo razprave nekaterih, bom rekel družboslovcev, v Državnem zboru, ki morda niso nikoli delali v gospodarstvu, kaj gospodarstvo potrebuje in kateri so pravi ukrepi za gospodarstvo. Vsi tisti, ki smo preživeli pomemben del svoje poklicne kariere v gospodarstvu, vemo. Tudi kot s.p.-ji recimo, tudi kot popoldanski obrtniki in še kako drugače, vemo, kateri so tisti pravi ukrepi. In država ima finančni potencial, da lahko ukrepom in predlogom, ki so tukaj, lahko sledi in tudi na ta način pomaga gospodarstvu. Mislím, da če lahko oblikuje država paket nekaj sto milijonov evrov za razpise, katerih končni potrošniki bodo nekatere gospodarske družbe, potem lahko tudi nekaj sto milijonov evrov država zagotovi, ali pa teh istih, tudi za tiste gospodarske subjekte, ki so bistveno manjši, ki jih bodo razpisi prezrli tudi morda zato, ker so na nekih drugih ogroženih področjih, in jim s tem tudi omogoči, da sami odločajo o svoji usodi; da se sami organizirajo, samo ocenijo svojo priložnost, svojo poslovno priložnost, da investirajo, da kompletirajo program in tako naprej. Skratka, mislím, da gre v tem primeru odločitve koalicije do teh predlogov zakonov, ki smo jih predlagali, da jih ne podpre ali pa jih bo podprla z radikalnimi posegi v njeno vsebino in spremenila smisel, niso na mestu. Niso razvojni, niso korektni do gospodarstva in niso taki, da bi temu gospodarstvu dali neko kvaliteto in neko dodatno perspektivo.

Jaz ob zaključku lahko samo povem, da je Slovenijo mogoče voditi bolje, da je Slovenijo mogoče tudi v tem trenutku voditi precej bolje. Navsezadnje si ta država in državljani te države to tudi zaslužimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Ob obravnavi tega zakona na eni od prejšnjih sej sem govoril o zgodbici, ki je resnična, in namen imam, da jo tokrat še enkrat ponovim. Takrat sem govoril o Nafti Lendava, ki je v preteklosti šla skozi hude čase. Tudi zaradi napačnih političnih odločitev v preteklosti. V zadnjih nekaj letih se je družba postavila na noge, postala zanimiva tudi za banke. Takrat je padla odločitev za dve investiciji. Ena od teh je 20 milijonska, govorim v evrih, seveda, druga 10 milijonska. Ta druga praktično začne funkcionirati v naslednjem mesecu. Prva se je, žal, zaradi bančnih problemov oziroma sprememb, kako bi temu rekel, pogojev kreditiranja, žal, ustavila. Med tem so se naročila v tej družbi znižala za več kot 30%. Treba je vedeti, da tudi družba ni imela kakšnih rezerv in je pravzaprav vse te razvojne projekte gradila iz kreditov in te kredite bo seveda sedaj ob tej hudih časih potrebno vračati. To je ena zgodbica. Takšnih zgodbic je prav gotovo v Sloveniji več. Slišimo o problemih gradbenih firm, tistih, ki gradijo stanovanjske bloke. Nekaj je pisalo tudi o Rimskih Toplicah in tako naprej in tako dalje. Skratka, gre za to, in moja bojazen je, da bodo gospodarske družbe, ki so v času konjunktura, optimizma, ko so bančniki, ponujali kredite in cukali direktorje za rokav, da so se v takratnih optimističnih časih odločali za investicije, da bodo zaradi teh odločitev zato, ker so imeli vizijo, ker so hoteli zadeve spremeniti na bolje, da bodo v teh časih zaradi teh investicij lahko te družbe tudi propadle zaradi tega, ker preprosto ne bodo zmožne vračati teh kreditov.

Bojim se, da danes ta zakon ne bo dobil podpore. Želel pa bi in apeliram, da bi ta zakon danes vseeno pustili pri življenju, da v naslednjih dneh razmislimo, kaj je s sredstvi, ki so namenjena za subvencioniranje krajšega delovnega časa, govorim o 230 milijonih, ker je definitivno preveč. In kolega Bogovič je že šestindvajsetkrat vprašal, kaj je s temi 230 milijoni ob dejstvu, to kar je minister včeraj povedal, da je zaenkrat za 37.000 zaprosil - skratka, za nekaj 10 milijonov evrov. In dajte to enkrat izračunati. To je za 500.000 zaposlenih denarja. Toliko jih ne bo šlo na skrajšani delovni čas - ali pa. Dajte nam ta odgovor enkrat, kako ste prišli do teh 230 milijonov, 26-krat vas je gospod Bogovič vprašal. Ali je narobe z našo matematiko kaj ali je pa kaj drugega narobe. Ta sredstva bi lahko namenili za enega od teh ukrepov, o katerih se pogovarjamo danes. Skratka, da preverimo kaj je s tem, da razmislimo, da morda te olajšave tudi omejimo po pokrajinah, nekatere pokrajine se bodo znašle v hudih

težavah, govorim o Pomurju, najbrž je takšnih še več, ne bom omenjal Mure danes tukaj.

In na koncu bi želel dati še eno svoje razmišljanje, ki temelji na mojih izkušnjah. Spoštovane kolegice in kolegi, ne dovolimo, da nas ima za norca ljubljanska birokracija in da nam ona vodi državo tako, da ji ne bi bilo treba preveč delati, ne dovolimo tega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak. Ga ni. Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Včasih, ko človek posluša razprave v opoziciji, dobi občutek, da o tej krizi vemo vse in da smo se zelo kratkem času od tedaj, ko so nekateri vehementno trdili, v kakšni briljantni gospodarski kondiciji je Slovenija, pravzaprav veliko naučili. Tudi praksa v drugih evropskih vladah ali svetovnih vladah kaže, da vlade vedno znova pristopajo k novim in novim ukrepom. Tudi ukrepi, ki jih je zaenkrat predstavila slovenska vlada, žal, sem prepričan, da ne bodo zadnji, ker nam tudi gospodarske in finančne okoliščine ne bodo dovoljevale, da se ustavimo tukaj, kjer smo sedaj potegnili črto.

Še enkrat bi želel pozvati Državni zbor in slovensko politiko kot celoto, da vstopamo v razprave o protikriznih ukrepih z najboljšimi nameni in da eni drugim in obratno priznamo, da imamo za krepitev konkurenčnih sposobnosti gospodarstva za njegovo razbremenitev, za zagon novih investicij in vlaganj in s tem gospodarske rasti, vsi najboljše namene in iskrene namene; da pa se pri tem razlikuje tehnike; prepričanje o tem, kateri ukrepi so optimalni glede na razpoložljivi vire na eni strani in realne potrebe gospodarstva na drugi. Glede na cilje, ki jih postavljajo predlagatelji zakona pred nas, se pravi razbremenitev gospodarstva in zagon novega investicijskega ciklusa, Socialni demokrati delimo tista prepričanja v Državnem zboru, ki kažejo na to, da s tem ukrepi ne bomo v zadostni meri zasledovali teh učinkov, in na drugi strani, da s tem ogrožamo tudi vzdržnost javnih financ. Predsednik Vlade je na nekem nastopu pred Državnim zborom dejal, da imamo pogum, ampak nimamo denarja. Ta omejenost z viri nas danes zelo omejuje pri tem, da bi bili še bolj kreativni pri iskanju najboljših rešitev iz te krize. Zato se v dani situaciji išče tiste, za katere nedvomno vemo, in to je naša skupna odgovornost, da bodo dali učinek.

Prej je nekdo od razpravljavcev govoril o tem, da so Združene države Amerike namenile 12% svojega BDP-ja v paket za reševanje krize. Med Združenimi državami Amerike in Slovenijo, kot članico Evropske unije in Evropske monetarne unije je ena pomembna razlika. Združene države niso zavezane kriterijem skupne

monetarne politike, vsi pa vemo, kam je ameriško zadolževanje; če se ne motim, je samo kratka perioda v času predsednika Clintona predstavljala čas, ko je Amerika imela tudi presežek v svoji bilanci, v dolgem, več 10-letnem obdobju pa vedno znova in znova primanjkljaj. Vemo, kam je ta politika pripeljala ameriški dolar. Ne želimo si, da na isto pot stopi tudi evro. Evro, ki mu Slovenke in Slovenci zaupamo, in ki uživa zaupanje tudi širše evropske javnosti.

Prepričan pa sem, in to kaže tudi primerjalni pregled ukrepov slovenske Vlade, da tako kot stopa Barack Obama, tako kot stopa Angela Merkel ali Gordon Brown, ne brez zaostanka in brez bistvenih razlik v ukrepih, stopa tudi slovenska Vlada na čelu z Borutom Pahorjem. Ko smo sprejemali prvi paket ukrepov, smo videli, da je konec januarja nemška vlada v svojem paketu sprejela pravzaprav slovenskim zelo podobne ukrepe. Zakaj govorim o tej širši dimenziji? Slovenija in slovensko gospodarstvo sta tesno vpeta v evropske in globalne tokove. 70% našega gospodarstva je odvisno od izvoza. Tukaj lahko naredimo marsikaj za to, da ublažimo posledice krize - v gospodarstvu in zaostrenih socialnih razmerjih. Tisto, na kar pa jaz polagam upanje, pa je to, da bodo velika svetovna gospodarstva začela poganjati in da bodo vsa ta sredstva, ki jih danes vlagajo v krepitev gospodarske aktivnosti, učinkovala in s tem posledično vplivala tudi na boljši zagon v slovenskem gospodarstvu.

Skratka, mislim, da je dobro, da opozicija tudi pri tem vprašanju prevzema neko pobudo in daje svoje predloge. Mislim, da ni nobena razprava, pa če jo še nekajkrat ponovimo tudi na temo tega zakona, odveč, če se znamo medsebojno poslušati in iz tega razbrati tisto, kar tudi slovenska družba in država potrebujeta za uspešen boj proti krizi. Če bomo pri tem pripisali drug drugemu dobre namene in iskreno željo, da pomagamo gospodarstvu in državi potem smo vsi skupaj na dobri poti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa za besedo. Dovolite mi, da še enkrat podčrtam, kaj nas razlikuje. Videl sem, da je šlo precej diskusij v tej smeri, da si vsi nekaj želimo, pa da eni to vidimo tako, drugi drugače. Jaz sem v uvodnem nastopu analiziral kakšna je ta ključna razlika. Namreč, imamo posredne in neposredne ukrepe za blažitev posledic gospodarske negotovosti in krize. Posredni so ti, ki jih je ubrala Vlada. Torej, da na eni strani subvencionira posledice izgube delovnih mest ali tveganja delovnih mest preko subvencioniranja polnega delovnega časa. Seveda je ta zakon poleg tega, da je nejasen, bil neusklajen s socialnimi partnerji in tako naprej. Po drugi strani se zavzema

za pristop, da posredno preko državnih bank, kot je Slovenska razvojna in izvozna banka in tudi drugih izvajalskih inštitucij deli denar gospodarskim subjektom. Tudi tu smo povedali katere so slabosti, torej, da gre za nek odmik. Namreč, najprej je treba odobriti ta denar, potem so razpisi, to traja, in to dobi nekaj sto podjetij v Republiki Sloveniji, po takšnih in drugačnih kriterijih. To stane, ker stane administriranje in seveda učinek pride z zamikom. Danes, tudi če bi bili ob nastopu krize objavljeni razpisi, verjetno ne bi nobena izmed teh investicij rodila tudi resne dodane vrednosti.

In imamo drugi pristop, ki ga mi predlagamo, to je neposredna vloga in pomoč podjetjem. Pomeni, da se zniža davčna obremenitev podjetij, česar so deležna vsa podjetja, da se uvedejo davčne olajšave, ki so dostopne vsemi pod enakimi pogoji, da se znižajo določeni plačilni roki, kar se poveča likvidnost gospodarstva in podobno. To je pa deležno horizontalno vse gospodarstvo. Prepričani smo, da bi takšni ukrepi učinkovali bolje in da bi verjetno bilo za to potrebno manj denarja. Zakaj manj denarja? Ker verjetno ne bi zabredli tako globoko, da bomo morali tako veliko sanirati. Kje so viri? Samo iz naslova trošarin v rebalansu proračuna predvidevate 300 milijonov evrov več sredstev. Veste, ko mi nekdo govori, da ima pogum, denarja pa nima, potem pomeni, da je tisto konkretno aktivnost uvrstil zelo nizko na seznamu prioritet. Kajti, če bi jo uvrstil dovolj visoko, bi za to denar imel, ker za nekaj ukrepov je bil denar. Enostavno povedano, odločili ste se v vladajoči ekipi za drug pristop. Mislím, da je ta pristop slabši, da bodo, žal, to plačevali tisti, ki so po pravilu najšibkejši. Torej tisti, katerih delovna mesta so bila že v obdobju, ko ni bilo finančne krize, na meji rentabilnosti. Takih je kar nekaj v Republiki Sloveniji, še zmeraj, ker še niso zagrizla v to prestrukturiranje. Pa še nekaj se mi zdi tu zelo pomembno poudariti - da je vsaka kriza ob neki neposredni razbremenitvi lahko tudi spodbuda za prestrukturiranje. Namreč, če bi šli po tem pristopu neposrednih spodbud gospodarstva in v razbremenitev gospodarstva ter hkrati namenili tudi nek paket sredstev za prestrukturiranje gospodarstva - kar je včasih počelo Ministrstvo za gospodarstvo, zdaj bo to menda počela Kad ali ne vem kdo, vrača se na neke stare vzorce Srda in podobno -, bi lahko tudi od primera do primera reševali tiste, ki zabredejo v težave. Verjemite mi, da je subvencioniranje polnega delovnega časa ukrep, ki bo stal precej denarja, učinka bo pa bore malo, zaradi tega, ker mi nihče ne more reči, da je enak prijem za neko Gorenje, za nek Talum in za kakšno drugo firmo, povezano, na primer, s tekstilom ali v kateri drugi podobni panogi. Takšne primere je treba individualno obravnavati in tudi ukrepe za pomoč

tem podjetjem naperiti individualno; že obdobja se razlikujejo, kaj šele nameni in višina sredstev.

Torej, razlika je v konceptih, spoštovani. Mi predlagamo, še enkrat, razbremenitev gospodarstva, ki velja za vse gospodarstvo enako, ne samo za tiste, ki se bodo prijaviili na razpis in predrli opno nekih komisij. In ne torej smatrati, da gre zadeve poenostavljati.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi besedo predstavnica Vlade, gospa državna sekretarka? Izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa. Ukrep, ki ga prinaša ta zakon, če gledam z vidika davčnih olajšav in znižanja davčnih stopenj, je sam po sebi povsem primeren. Vendar Vlada ocenjuje, da to v tem trenutku ni najboljši ukrep. Je pa zelo drag ukrep. Finančne posledice predlaganega zakona so nekaj čez 400 milijonov evrov. Ukrep z vidika opredelitve državnih pomoči nima značaj neposredne državne pomoči, ampak posredne državne pomoči. In Vlada se je odločila, da je v tem trenutku primerneje posegati po res neposrednih državnih pomočeh. In v rebalansu državnega proračuna je za prestrukturiranje podjetij namenila 18 milijonov evrov. In za spodbujanje razvoja malega gospodarstva je namenila 67 milijonov, govorim o dodatnih denarjih, ki ga bomo uporabili za neposredne spodbude gospodarstva. Neposredne, seveda po pravilih, ki jih določajo direktive Evropske unije, kako se neposredne spodbude lahko delijo. Za spodbujanje in razvoj bo namenila 10 milijonov evrov. Za programe pospeševanja tehnološkega razvoja bo namenila 57 milijonov evrov. Ne bom vsega naštevala, ker bo razprava kmalu o rebalansu. Strinjam se z vami, da bi bila najbolj primerna, in to je Vlada ves čas zagovarjala, tudi razprav o posrednih spodbudah, ki jih prinašajo posamezni zakoni hkrati z rebalansom, in takrat bi se lahko odločali za obliko pomoči. Tehtati je treba, ali bomo vzdrževali takšno raven socialne države kot jo imamo in ali bomo v proračunu gradili tudi odhodke za investicije, s katerimi bomo na določenih segmentih pospešili gospodarski razvoj, ali bomo posegli po davčnih olajšavah in znižanju davčnih bremen. Kar pomeni, da prvega ne bomo mogli imeti. Oboje skupaj preprosto ne gre, ker veste, da smo majhna ekonomija in je naš problem ne samo velikost javnofinančnega in znotraj tega proračunskega primanjkljaja, ampak je naš problem tudi zadolževanje za financiranje tega primanjkljaja. To so diskusije, ki so legitimne, ampak Vlada je prek rebalansa že naredila ta razmislek, zato v tem primeru ne zagovarja predlaganega zakona in spodbud, ki zmanjšujejo fiskalne vire, ker je prepričana, da samo s fiskalnimi inštrumenti te krize ne bomo uspeli razrešiti. Zato še enkrat predlagam, da te rešitve, ki jih imamo v zakonu, niso dobre rešitve in zato

mislím, da jih ne bi smeli podpreti, seveda v kontekstu celote, ki je pred nami, same po sebi pa so čisto primerne.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Ker vidim dvignjeno roko, odpiram prijavo za razpravo. Samo en krog.

Gospod mag. Andrej Vizjak, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vse razpravljavce, ki ste se prijavili, opozarjam - vsak 5 minut!

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ste mi vzeli 5 sekund. V redu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Nič za to.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Nič za to, nič za to, nič za to. Se hecam. Nič za to.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Upam.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Nič za to. Sigurno, če sem tako rekel, mi verjemite.

Poglejte, res je. Jaz se v celoti strinjam z Vlado, da fiskalni viri niso dovolj. Zanesljivo niso dovolj in mislim, da bi bilo napak, če bi mislili drugače. Vendar v sklopu, ki smo ga na nek način predlagali kot rešitev, niso samo fiskalni. Ta konkreten zakon je med fiskalnimi ukrepi, so pa drugi tudi zelo pomembni in jaz sem jih danes že dvakrat naštel in jih bom še tretjič ponovil. Mislim, da je pospešeno investiranje v državne investicije, zlasti tiste, ki imajo dolgoročni razvojni učinek, tudi zelo pomemben ukrep, ki je povezan tudi s črpanjem evropskih sredstev. In tudi izvajanje vseh ostalih operativnih programov črpanja evropskih sredstev je nadgradnja tem fiskalnim virom. Mi imamo skozi operativne programe navedli celo kopico konkretnih ukrepov: pomoč malim in srednje velikim podjetjem, pomoč tehnološkemu razvoju, pomoč dvigu inovativnosti, razvoj gospodarskih središč, še posebej tistih, za katere študije kažejo smiselnost za nadaljnji razvoj, in vesel sem, da je, danes je bilo že omenjeno, gospodarsko središče Feniks med njimi. Da je med takšnimi ukrepi črpanja evropskih sredstev cela kopica teh, kako bi rekel, usmerjenih državnih pomoči skozi črpanje evropskih

sredstev, ki jih je tudi Evropska komisija prepoznala za koristne in pisane na kožo razvojne naravnosti našega gospodarstva. Torej, res je, niso samo fiskalni viri tisti, so tudi ti viri povezani s črpanjem evropskih sredstev preko operativnih programov in viri kohezijske politike, kjer lahko zopet država preko evropskih sredstev z investicijami v komunalno, okoljsko, cestno infrastrukturo razvojno vpliva na državo oziroma posledično tudi na njeno gospodarstvo.

Vendar, s čim smo mi soočeni? Ko sem gledal tiste številke, jaz ne vem, če je rebalans že objavljen, ne vem če je, v parlament še ni poslan, ampak sredstva Evropske unije se zmanjšujejo, spoštovani gospodje, v rebalansu 2009, pomen dostopnih podatki, jaz bom zelo vesel, če se motim. Torej, kljub temu, da smo dve leti v finančni perspektivi, da smo, bi rekel, preživeli tudi to prehodno obdobje z zaposlenim potrjevanjem operativnih programov in vso proceduro, o kateri smo že veliko razpravljali, tukaj ni nekega, recimo vsaj temu, ni znatne pospešitve črpanja evropskih sredstev, Ne na tej strukturi strani, ne na kohezijski strani. In kaj šele, da bi bil nek preboj v izgradnji cestne infrastrukture, po podatkih, ki so bili objavljeni, dobi Ministrstvo za promet manj denarja v rebalansu kot je predvideno tudi z veljavnim proračunom za leto 2009.

Torej, ne na področju fiskalnih virov ne na področju drugih virov ni zaslediti neke učinkovite politike, jo je pa zaslediti na, ne samo po naši oceni tudi po oceni gospodarstva in sindikatov, neprimernih ukrepov kot je subvencioniranje polnega delovnega časa, ki bo veliko stalo pa bore malo učinka imelo. Kako bo enemu, recimo podjetju, ki ima tisoč zaposlenih, ki se sooči z, recimo 30% manj naročil, pomagalo šestdeset evrov na delavca, to se pravi tristo šestdeset evrov na delavca v šestih mesecih, to se pravi tristo šestdeset tisoč evrov na mesec na vse delavce oziroma šest mesecev na vse delavce, to je, mislim, za eno takšno podjetje v takšni situaciji, zato sem predlagal tudi takrat, da bi formirali en resen sklad za teh petnajst milijonov ali kolikor ste drugače namenili za prestrukturiranje gospodarstva, da se "case by case" posveti tem primerom, da se vidi, ali se sploh da kaj narediti, tudi pri strukturiranju proizvodnje in podobno.

Vendar, še enkrat. Tukaj je pravzaprav slediti skozi predloge Vlade na povsem drugačen, na mestih tudi konfuzen pristop. Jaz vem, da za to ni kriva državna sekretarka, ki je morala to zlepiti skupaj, da so to različni pritiski teh, onih, drugih, tretjih ministrstev. Da pa sploh ne govorim o tem, da bi bilo zaslediti v temu proračunu kaj duha k cilju usmerjenega proračuna, temu idealu, h kateremu, bi rekel, so vse Vlade do zdaj stremele, pa še nobena se ni niti približala temu približku, zdaleč ne. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Dejan Levanič, prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice.

Jaz bi rad še enkrat poudaril, da je pri vsej tej debati o finančni in gospodarski krizi pomembno iskati konkretne rešitve, kako bomo lahko premostili ovire, s katerimi smo soočeni, in seveda poudariti, da vsekakor imamo dva koncepta; imamo vladni koncept, ki nekako rešuje gospodarsko in finančno krizo z vsemi ukrepi, ki so bili že napovedani, in ki vam jih bom še enkrat ponovil, da bomo imeli pred seboj predstavo, kaj Vlada Republike Slovenije dela in kaj je naredila v tako kratkem času, v 100 dneh. Treba je povedati, da so vsi ukrepi, ki so bili sprejeti v prvem finančnem okviru oziroma v prvem svežnju predvsem preventivne narave in so podobni ukrepom, ki so jih sprejele druge države znotraj EU. Da je v bistvu Državni zbor 11. novembra na svojem zasedanju sprejel ukrepe, ki omogočajo Vladi oziroma državi, da v prihodnjem, v kolikor bi se to izkazalo za potrebno, uporabi še tri oziroma štiri vrste ukrepov. Prva so posojila kreditnim institucijam, zavarovalnicam, pozavarovalnicam in tako naprej. Druga so državna poroštva kreditnim institucijam. Tretja so kapitalski vložki v kreditne institucije, zavarovalnice, pozavarovalnice in tako naprej. In četrta so odkupi terjatev kreditnih institucij.

Prej smo slišali s strani opozicije, konkretno s strani SDS, da država pomaga zgolj bankam, potem smo slišali, da njihov predlog, ki bi pomagal bankam, ni bil sprejet. Jaz v bistvu ne vem, kaj želite narediti, razen to, da nagajate pri nekaterih predlogih in si po mojem mnenju sploh ne želite, da bi se trend v gospodarstvu obrnil v pozitivno smer. Če pomagamo bankam, pomeni, da pomagamo podjetjem, če pomagamo podjetjem, pomeni, da pomagamo ohranjati delovna mesta.

Poleg tega ja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu začasno uvedel neomejeno jamstvo za neto bančne vloge upravičencev. Naslednji ukrep je bil sprejem dopolnitev k Zakonu o financah. In če jih naštejemo samo nekaj, ki so bili, po mojem mnenju zelo pomembni. O njem smo danes veliko govorili, to je predvsem Zkon o subvencioniranju polnega delovnega časa. In dragi kolegi, res je, da ta zakon ne bo rešil gospodarske in finančne krize, niti to ni njegov namen. Zraven tega bo ogromno drugih ukrepov sprejetih, ki bodo verjetno bolje vplivali in reševali krizo. Ta zakon je bil sprejet z osnovnim namenom, da se čim dlje časa ohranijo delovna mesta in je dosegel ustrezen učinek. Podjetja so se tako ali drugače odločala, da bodo skrajševala delovni čas, ali da bodo kakorkoli drugače zmanjševala

produkcijo. Vzela so subvencijo, ki jim jo je država ponudila, in se s tem zavezala za določeno obdobje, to je obdobje šestih mesecev, da ne bodo odpuščala in si ne bodo izplačevala nagrad. To je zelo pomemben ukrep, predvsem, da bomo lahko v tem najhujšem času lahko premostili to krizo do tega trenutka, ko se bo "trend" obrnil in bomo lahko iskali rešitve.

Za vse tiste, ki govorite, da Vlada ni naredila nič na področju ukrepov, naj povem še, da je Vlada zvišala olajšave za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva, da je zagotovila sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme, da je vzpostavila garancijo za zavarovanje bančnih kreditov za subvencionirano obrestno mero, da je sofinanciralo oziroma bo sofinanciralo razvojno-investicijske projekte, da je vzpostavila družbo tveganega kapitala s predvidenim začetkom delovanja že v tem letu, da je predvsem dala poudarek na mobilnosti kadrov in interdisciplinarne skupine ter da je povečala sredstva za spodbujanje tehnološkega razvoja in raziskovalno-razvojnih projektov v podjetjih. Treba je povedati, da je bil v tako kratkem času napredek, kar se tiče ukrepov, dober, da so se ustvarile štiri zelo pomembne skupine, A, B, C in D, znotraj katerih smo v bistvu razdelili te ukrepe. Prva skupina A govori o ukrepih s področja financ in likvidnosti podjetij, druga skupina B o ukrepih na področju trga dela, vseživljenjskega učenja in socialne varnosti, skupina C o ukrepih na področju infrastrukture, energije, okolja in trajnostnega razvoja, skupina D o ukrepih na področju izboljšanja koriščenja kohezijskih sredstev. Žal mi je, da ravno s strani Slovenske demokratske stranke slišimo, da se nič ne dela v smeri boljšega koriščenja evropskih sredstev, ko pa smo v preteklem mandatu bili deležni zelo pomembnega črpanja evropskih sredstev in je ta vlada ustanovila posebno komisijo, da bi se nekako povečala možnost tega črpanja ter da bi vsi nekaj imeli od tega.

V glavnem, več iskrenosti bi si želel pri reševanju gospodarske in finančne krize. Predvsem pa je treba še enkrat poudariti, da je ta vlada v rebalansu zagotovila 600 milijonov evrov za konkretne ukrepe in 590 milijonov evrov za tiste projekte, ki ste si jih zamislili v prejšnjem mandatu in za katere niste zagotovili denarja.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Eden od predgovornikov je omenil 346 milijonov, kolikor je povečanega prihodka iz naslova trošarin za goriva, tobak in alkohol v letu 2009. Res je, vendar smo hkrati s tem soočeni z radikalnim znižanjem nekaterih drugih prihodkov državnega proračuna. Dokončna odprava davka na plačilno listo v

letu 2009, pomembna razbremenitev gospodarstva dosežena v času vaše vlade, minus 250 milijonov. Dohodnina, minus 222 milijonov, davek od dohodka pravnih oseb, že sprejeti ukrepi s podobnimi nameni, minus 113 milijonov, zmanjšanje DDV, minus 114 milijonov in tako dalje. Ob tem, da smo soočeni s situacijo, ki jo je že kolega Levanič pred mano omenil, da moramo v letu 2009 zagotoviti pokritje tistih stvari, ki ste jih kot vladajoča koalicija v prejšnjem mandatu obljubljali javnosti, tako imenovanih volilnih bombončkov v vrednosti 590 milijonov evrov. Pomembno je, da je Vlada z izjemnim razumevanjem socialnih partnerjev tu dosegla premike, predvsem pri dogovoru s sindikati javnega sektorja, in ublažila nastalo zaostreno situacijo.

Današnje razprave v tej dvorani, se mi zdi, kažejo na to, da ste nekateri prepričani, da bo likvidnostna razlika in učinek dveh milijonov iz naslova skrajšanje roka pri Zakonu o DDV-ju in davčna olajšava za investiranje v primeru Zakona o dohodku, o davku od dohodka pravnih oseb, rešila slovensko gospodarstvo. Ne bo ga. Tisto, čemer moramo skupaj slediti, je to, da za vloženi denar dobimo najboljši možni razvojni in socialni učinek. Govorite o individualni obravnavi nekaterih podjetij. Jaz mislim, da je Vlada to že napovedala. Finančni minister je konkretno, na primeru, mislim da, dveh podjetij, Gorenja in Revoza, govoril o tem, da mora država ustrezno asistirati pri velikih slovenskih podjetjih. Vendar, ko govorimo o krizi, velikokrat slišimo, morda se že sliši kot neka floskula, o tem, da je kriza tudi priložnost. Globoko soglašam s tem. Vendar le, če bomo tudi spoznali, kaj so vzroki te krize. Da so vzroki te krize nakopičeni izzivi, s katerimi je soočeno človeštvo; dejstvo, da živimo preko svojih zmožnosti; dejstvo, da je človeštvo potrebovalo 20 milijonov let, da je prišlo do številke dveh milijard in samo 60, da je skočilo iz dveh milijard na 9 milijard; dejstvo, da se tudi v naši družbi premalo zavedamo kakšno dragocenost imamo v slovenski naravi in v slovenskem okolju, da smo premalo usmerjeni v varovanje vodnih virov, čistega zraka, okolja in da moramo od zdaj najprej preprečiti vsako sečnjo slovenskega gozda.

Kar se tiče ukrepov in njihovih učinkov. Močno soglašam; in če je to rezultat te današnje razprave, bom osebno zelo zadovoljen; da moramo sprotno ocenjevati učinke že sprejetih ukrepov. Bodisi tistih, ki jih sprejema Državni zbor, bodisi tistih, ki so v neposredni pristojnosti Vlade. Zato, da ugotovimo, kaj v tem času krize učinkuje in kaj ne in seveda tiste ukrepe, ki ne učinkujejo ustrezno, nadomestimo z novimi.

Danes je že bilo izrečeno nekaj dvomov o tem, ali je kreditni krč popustil ali ne. V zadnjem mesecu Vlada ugotavlja, da kreditna aktivnost ponovno narašča in to je potrebno dodatno podkrepiti. Zato, ker bo samo preko kreditiranja mogoče

zagotavljati vsaj premostitev za likvidnostne težave podjetij. Ukrepi, ki jih predlagajo, bodo to dosegli v bistveno, bistveno manjši meri in osebno se veselim predloga, ki ga pričakujem od Vlade, o dveh jamstvenih shemah za kreditiranje podjetij. Skratka, ta kriza bo priložnost tedaj, ko se bomo zavedali, da je čas, v katerem živimo, čas, ki zahteva trajnostno življenje in trajnostni razvoj in ko bomo to znali vsi vnesti v svoje življenje, v svoja individualna ravnanja, takrat bodo obeti za to, da bo tudi skupnost in Slovenija živela boljše, boljše.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miroslav Klun.

MIROSLAV KLUN: Hvala za besedo.

Moram reči, da sem vesel in počaščen, da sem deležen tolikšne pozornosti v temu zboru. Podjetniki smo snovalci in uresničevalci novih podjetij, ki prevzemajo tveganje, ustvarjajo in inovirajo ne le produkte, ampak tudi celotne procese in povezujejo poslovne priložnosti z viri, ki jih znajo poiskati, medsebojno kombinirati in produkte tudi prodajati na trgu. Če želimo preživeti v temu dinamičnem svetu, se moramo vsi večkrat obnašati podjetno. In vesel sem, da ste kar naenkrat vsi podjetniki. Podjetni smo lahko doma pri pripravi večerje za goste, pri organizaciji rojstnodnevne zabave, obletnice mature ali pri načrtovanju dopusta. Ni slabo, če smo podjetni, ko načrtujemo novo hišo ali preureditev stanovanja. Podjetništvo nas torej spremlja ves čas in ga lahko pojmuje kot aktivnost, ki nam izboljša življenje. Kako pa se lahko podjetno lotimo dela v Državnem zboru? S takojšnjo analizo stanja, jasnimi cilji, premišljenimi načrti, predvidevanjem ovir, spretnim komuniciranjem in težnjo po izboljšanju položaja na dolgi rok. Ko poslušam vse te nasvete in pametne predloge s strani bivše vladajoče elite, se sprašujem, kako je možno, da postaneš kar naenkrat, ko si v opoziciji, tako pameten, da te nasvete trosiš vse naokrog? Ko si še pred štirimi meseci, to je decembra, 4., pred tremi meseci, trdil, da Slovenija ni in ne bo v recesiji. Na drugi strani ukinitev olajšav, ki je bila zaradi pregrevanja gospodarstva, cenena floskula in demagogija, da ne rečem sprenevedanje, zaradi katerih mi je včasih kar malo čudno. Strinjam se, da so bile olajšave takšne kot so bile za vse enake, seveda, izkoriščene v nekaterih primerih tako, da niso dale tistih rezultatov, ki jih pričakujemo v tem, za kar so bile sedanje olajšave vrnjene. Tukaj mislim na izgradnjo raznih trgovskih verig in vlaganja ne vem kam še. Da ne govorim o tem, da ko smo nekatere zadeve poskušali pred slabega pol leta narediti in uveljaviti, tudi skozi zakonodajo. Takrat, seveda, je bilo pri olajšavah finančno vzdržno komaj 10.000 evrov letne

olajšave. Takrat, se pravi pred dobrim pol leta ali letom, takrat ko je bila še konjunktura, takrat je bil čas za olajšave in seveda s tem tudi nekako dan nek signal podjetnikom, malim podjetnikom, da se lahko na to zanesejo, da bodo olajšave uveljavljali, predvsem s.p.-jem, in tudi na dolgi rok investirali. Prepričan sem, da je potrebno, mogoče res, tako kot pravite, včasih na eni strani selektivno nekatere stvari urejati. Ko pa se te stvari selektivno uredijo, takrat pa to ni sprejemljivo, ker je treba linearno urejati, da smo vsi enaki.

Da bom kratek. Verjamem v analize in predloge strokovnjakov Vlade, ki so pripravili ukrepe in bodo dobili zaokroženo podobo v tretjem paketu z rebalansom. Verjel sem, kot sem rekel, tudi vam, ko ste trdili, da je več kot 10.000 evrov olajšav letno finančno nevzdržno in jih dejansko nismo dobili. Ne bi rad, da se zaletavamo in sprejemamo nepremišljene ukrepe, ki bi ogrozili javne finance in porušili razvojno politiko in s tem posledično na dolgi rok tudi socialno. Skratka, podprl bom predloge Vlade. Verjamem, da v kolikor ne bodo dovolj prijeli, bomo v okviru možnosti sprejeli še druge.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Dovolite, da se samo nekoliko dotaknem besed gospe Kramarjeve. Namreč, bilo je rečeno, na nek način pohvalno, da zakon, ki ga predlagamo, ima dobro osnovo, ima dober namen, vendar je predrag, saj bi stal državo 400 milijonov evrov, in sicer v smislu, da bi za toliko bil priliv v državni proračun manjši.

26. februarja je Vlada poslala v Državni zbor mnenje k temu zakonu. V tistem mnenju med ostalim piše: "Nove investicijske olajšave bi v državnem proračunu za leto 2009 pomenile izpad prihodkov v višini od 100 do 150 milijonov." Jaz verjamem tej številki, tej oceni. To pa je ravno nekako polovica tistega, kar bo državni proračun dal za izvršitev Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. In če izračunamo efekt subvencioniranja polnega delovnega časa, ne rečem, da ne bo nobene koristi od tega, marsikatero podjetje verjetno bo vendarle prebrodilo in bo svojo agonijo podaljšalo za pol leta, eno leto. Morda se bo celo katero izognilo stečaju in marsikatero delovno mesto, čeprav z 10% nižjo plačo, bo verjetno ohranjeno. Pa vendar, če primerjam učinek enega in drugega pristopa, ne morem razumeti, zakaj tako zelo nasprotujete našemu predlogu, s katerim bi se odpovedali od 100 do 150 milijonom, kot pravi Vlada, prihodkov v državni proračun, s tem pa bi omogočili tistim zdravim podjetjem, ki so sposobna investirati oziroma bi bila sposobna investirati v raziskave in razvoj, v ustvarjanje novih

delovnih mest, z višjo dodano vrednostjo, kajti vemo vsi, govori se tudi v tem smislu, da bodo to krizo prebrodila samo tista podjetja, ki so sposobna višje dodane vrednosti in razvoja. Ne verjamem, ampak v veliki meri verjetno res to drži in bi ta zakon pomenil realizacijo tistega zelo lepega načela, da je lahko ta kriza tudi priložnost, priložnost za naše gospodarstvo, priložnost za bolj kvalitetna delovna mesta, za nova delovna mesta, ki bi nekako ublažila porast nezaposlenih.

Zaradi tega me ne morete prepričati, da ni pametno podpreti tega zakona. Verjetno bi ga bilo možno tudi kasneje amandmirati. Jaz se pridružujem mnenju kolega, ki je pozval: "Pustimo zakon živeti, ne ga zdaj takoj zavrni." In če bo možno, tudi amandmirati, tako da bo Vlada zadovoljna, da bo stvar izvedljiva, da boste vi zadovoljni, potem bi ga vendarle pripeljali do konca. In predlagam, ker gre za prvo obravnavo, ne gre za končno glasovanje, glasujemo za.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa državna sekretarka je prej z roko nakazala, da želi besedo, vendar se ni prijavila. Glede na to, da je gospod poslanec Cukjati zdaj govoril tudi o njeni razpravi, mislim, da se strinjate in nimate nič proti, če ji dam besedo. Lahko? Izvolite, gospa državna sekretarka.

MAG. HELENA KAMNAR: Najlepša hvala. Nisem imela namena še enkrat se oglašati, ampak nekaj pojasnil je potrebno na razpravo. Vaša ugotovitev glede finančnih posledic davčnih olajšav je pravilna. Vendar zakon ne prinaša samo tega. Zakon prinaša tudi znižanje davčne stopnje in zakon prinaša tudi drugačen "tretma" obdavčitve obresti. Mi se pogovarjamo o družbah, ki so v dobičku. Ne o družbah, ki bodo šle v stečaj. Stroški za razvoj so že sedaj obravnavani kot priznani stroški, ko se določa davčna olajšava, ko se določa obdavčitev, torej davčna osnova govorimo o dodatnih davčnih olajšavah. In poglejte, če gre podjetje v razvoj, ima na voljo čez 60 milijonov dodatnega denarja v državnem proračunu, ki bo namenjen tovrstnim programom in projektom. Ne vidim razloga, zakaj bi šli po drugi poti. Če so do zdaj dobro služili projekti, ki so financirani iz državnega proračuna, zakaj vnaprej ne bi? Direktne subvencije iz državnega proračuna, samo v bistveno večjem obsegu. Ampak ne glede na to, ta zakon absolutno ne gre v kontekst predlaganega rebalansa proračuna. 400 milijonov evrov manj prihodka sesuje predlagan rebalans, zato ponovno poudarjam, da ta zakon ni sprejemljiv za Vlado. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Moram reči, da so me nekoliko zbudle besed nekaterih kolegov poslancev, ko so nas obtožili, da nočemo s predlogi zakonov, ki jih vlagamo, samo nagajati Vladi, nagajati koaliciji. Mi predlagamo in smo predlagali zakone v kontekstu naših dosedanjih ravnanj. Mi predlagamo zakone kot nadgradnjo tistih zakonov, ki smo jih v prejšnjem mandatu sprejeli v Državnem zboru, in s katerimi smo sprostili davčni primež, davčne obremenitve državljanov, zmanjšali davčne obremenitve gospodarskih družb in s.p.-jev. Vpeljali smo olajšave oziroma znižanje davčnih obremenitev na dohodek pravnih oseb. Prav tako smo naredili in ukinili davek na izplačane plače. Vse te reforme, vse te spremembe smo naredili v prejšnjem mandatu. In ob tem tudi izpeljali in realizirali marsikateri socialni ukrep, tudi takšnega, ki ste ga nekateri okarakterizirali kot volilni bombonček. Mi pričakujemo, da boste, ker ste se zavezali, da je Slovenijo mogoče voditi bolje, da boste volilne bombončke prejšnjega mandata nadgradili, da jih boste izboljšali, ker je to pač za pričakovati v nekem normalnem procesu, v neki normalni evoluciji, in da boste morda še kakšnega drugega dodali. To si navsezadnje ti naši državljanji tudi zaslužijo. In jaz upam, da boste to moč tudi zmogli.

Ko smo pri razpisih. Gospa državna sekretarka je prej naštel en kup razpisov v višini 10 milijonov, 12 milijonov, 60 milijonov evrov. Veste, na en razpis za 10 milijonov evrov se lahko javi tisoč gospodarskih subjektov, in če bodo vsi dobili, pomeni, da bo povprečno dobil gospodarski subjekt 10 tisoč evrov. Prijavili se bodo subjekti različnih dimenzij, od podjetij z desetimi zaposlenih do tisoč zaposlenimi ali celo več. Sprašujem se ali so takšni ukrepi tega nivoja teh dimenzij sploh primerni. Razpis je bil primeren v prejšnjem mandatu, ko je bila gospodarska rast visoka, kot dodatni ukrep, kot dodatna pomoč gospodarskim družbam, da so te svoje ambicije, svoje cilje dodatno uresničevale. V situaciji, v kateri smo, pa tako selektivni pristopi, ko bomo zelo fokusirali določen namen, niso primerni. Mi moramo v situaciji, v kateri smo, sprostiti in dati vsem možnost, da si vsak po svojem znanju, vedenju, po svojih kontaktih, poslovnih kontaktih in tako naprej, sam poišče partnerja, rešitev, proizvodni program in lahko tudi kakšno tehnološko rešitev. To je ambicija predlogov, ki jih predlaga naša stranka. To, kar vi predlagate, pomeni fokusiranje, selekcioniranje in odbiranje tistih, ki so se na to prijavili.

In recimo, da se prijavi tisoč gospodarskih družb na nek razpis, izbere se isto. 900 jih bo plačalo dokumentacijo, s katero se bo prijavi na razpis. Še tam, kjer so upali, da bodo dobili, bodo imeli samo dodaten strošek. Ne verjamem, da je namen najširših ukrepov gospodarstva tak, da bo skozi to selekcijo, ne vem, del gospodarskih družb, ki se bodo javile na razpise, samo

dodatno obremenil s stroški. Mislim, da je to zgrešen pristop. Je primeren za razmere visoke gospodarske rasti, ko hočemo določene segmente samo še dodatno stimulirati in zagnati, ni pa primeren za razmere, ko je v držav, recimo, splošna kriza, splošna situacija slaba. Ko pa govorite o situacijah v raznih državah sveta, ko naštevate svetovne voditelje, tiste štiri ali pet, ki jih vsak pozna, bi vas pa tudi spomnil na eno stvar. Prav vsi vedo za učinke Lehman Brothers, kakšni so bili v Nemčiji, kakšni so bili v Ameriki. Nihče pa ne pove kakšne učinke je ta Lehman Brother imel v Sloveniji. Na poslansko vprašanje, ki je postavljeno ni odgovora. Vemo za Ameriko, vemo za Nemčijo, vemo za Francijo, vemo za vse, za sebe ne vemo. In, ko ste to povedali, potem lahko tudi govorimo o tem, ali smo ali nismo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima še gospod mag. Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Jaz se ne bom spraševal, ali smo ali nismo, zagotovo smo in bomo. V teh časih je treba nekaj več optimizma.

Moram pa reči, da sem pa danes zgrožen nad debatami določenih strank, predvsem iz opozicije, ki se očitno s spremembo mandata izgubile tisti čut za socialno občutljivost. Govori se o tem, da stavb, ki jih je načel ogenj, ni vredno gasiti, da naj se pusti propasti Slovenija in v teh težkih časih bo obstala, ali preživela tudi na področju .../Oglašanje iz klopi./ ... predvsem na področju socialne države. Jaz sem vesel, da ta vlada ima skrb in je občutljiva za te socialne transferje. Če rečem par besed, tudi to, da bo šlo po tej plačni reformi 142 milijonov za nazaj je v redu. Zadeva deluje proticiklično, denar se bo vrnil in investicijski cikel se bo obnovil. Pomembno se mi zdi, da gre za socialne transferje za nazaj 213 milijonov. Tudi 10 milijonov za sofinanciranje otrok v vrtcih je pomembna številka. Prav tako pa, seveda, 15 milijonov za kulturo in po istem principu 50 milijonov za vračanje v telekomunikacije. Tudi ta denar, če bo vse normalno, bo slej ko prej prišel na trg. Deloval bo spodbujevalno in proticiklično.

Glede na to, da tega zakona ne moremo sprejeti, ker v javnih finančah za to ni podlage, je pa treba povedati na drugi strani, da bomo pa investirali v kreiranje novih delovnih mest z rebalansom 234 milijonov, Ministrstvu za gospodarstvo - 95 milijonov, za tehnološki razvoj in raziskave, ki bodo tudi dale nove delovna mesta - 68 milijonov, dokapitalizacijo banke - 160 milijonov in za pravice brezposelnih tudi 53 milijonov. To se mi zdi pomembno. V teh časih, ki prihajajo, ne gre prvenstveno za to kdo bo ustvaril največ dobička in ali ga bo lahko potem reinvestiral ponovno v razvoj, potem se boste pa borili za njega,

da na koncu plača še čim manj davka. Jaz mislim, da se bo Slovenija v teh letih pokazala predvsem s tem, ali je omogočeno vsaj zasilno preživetje vseh. To se pravi, moč verige se bo merila po najšibkejšem členu in zato sem vesel, da ohranjamo prvine, ki smo jih zapisali tudi v Ustavi, da Slovenija je in bo socialna država. Ne smemo se pogovarjati in razmišljati samo o gazelah kam bodo te reinvestirale svoje dobičke, pač pa je treba videti tudi zgodbo delavcev Simensa iz Maribora, delavcev IUV iz Vrhnike, Beti Metlike in pa tudi usode iz murskosoboške Mure. Jaz sem eden tistih, ki mislim, da je tudi v teh tovarnah pomembno vsako delovno mesto, da je vsako leto, vsak mesec, ki ga podaljšamo, pomemben, kajti zadaj stoji konkretna oseba, človek z imenom in priimkom, ki ima družin in mora plačati položnice, stanovanje in jutri preživeti. Zato razmišljati samo na kratek rok, kam bomo reinvestirali te dobičke tistim, ki jim ta trenutek ne gre najslabše, ni na mestu. Treba je pomisliti tudi na tiste, ki peljejo to Slovenijo naprej, to so zagotovo mala, srednja in pa velika podjetja, ki so uspešna, vendar pa ob skrbi za njih ne pozabiti na socialno državo. Naša naloga je, da poskrbimo za ene in druge.

In kar se tiče tega zakona, ki so ga predlagali kolegi iz opozicije, jaz bom vesel in dobro bo za vse nas, če ga bomo v naslednjih letih mandata, ki prihaja, ob ustreznih pogojih lahko sprejeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo bomo v skladu s časovnim potem seje zboru odločali danes v okviru glasovanja. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali čez pol ure, to je ob 17.35, z glasovanjem o odločitvah včeraj in danes obravnavanih točkah dnevnega reda.

(Seja je bila prekinjena ob 17.06 in se je nadaljevala ob 17.35.)

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovane poslanke in poslanci.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o amandmajih in predlogih zakonov.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave - na desni strani vložene kartice mora goreti oranžna lučka.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda**, to je z **drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu**, v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 16. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 49.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prijava teče. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik.

Naj rečem, da nam je bilo s tem zakonom podtaknjeno gnilo jajce, če želite drugače, v prisposodbi povedano. Najprej smo dobili v branje Ivana Cankarja, potem pa smo v drugi obravnavi govorili o delu, ki ga je napisal Izidor Cankar. Saj res, da je priimek isti, vsebina in avtor pa popolnoma druga.

Še enkrat povem, da tisti, ki boste ta zakon sprejeli, boste podprli prvič v zgodovini; in pa to vas še enkrat opozarjam, pogledjte si pripombe Zakonodajno-pravne službe, pogledjte si 11. člen tega zakona, ta zakon ima 30 členov, ne samo 16 in Vzajemno; in pogledjte si to in boste videli, da bomo zakon sprejeli nezakonito. Primerjavo teh dveh besed, pa upam, da razumete. Še enkrat opozarjam, bodite "fer", bodite pošteni, ne nam, predvsem pa Slovenkam in Slovencem, lagati. Ne lagati, ne zavajati! 22 členov od 30 je bilo spremenjenih iz osnovne obravnave do te obravnave. Pošteno bi bilo, da bi Državni zbor zavrnil ta zakon in dal takšnega, kakor je bil preoblikovan, v novo obravnavo, pa četudi po nujnem postopku, mi je vseeno, ampak da bi lahko govorili o takšnem zakonu, kot je bil predložen, in o katerem danes sploh nismo smeli in mogli govoriti. V Slovenski nacionalni stranki smo prepričani, da je bilo to načrtno dejanje, bilo je kukavičje jajce, v prvem branju smo brali Ivana Cankarja, v drugem pa Izidorja Cankarja, popolnoma različnih vsebin. In za vse, kar bo nastalo, boste krivi vsi vi, ki boste danes pritiskali "za" ta zakon. V 11. členu, še enkrat poudarjam, dovoljujemo, da tisti, ki je delal nezakonito, ima vseeno pravico do nekkih dobičkov in prihodkov, "če...", preberite si, prosim vas! Bodite pošteni do slovenskega naroda!

V Slovenski nacionalni stranki ne bomo in nočemo imeti s tem zakonom nobenega opravka, pa se lahko izgovarjate na Evropo ali pa na karkoli že.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti svoj glas v svojem imenu? Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Ko smo imeli obravnavo te točke na odboru, smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke izrazili pričakovanje, da se bo skušalo to vprašanje urediti na transparenten način, kjer bodo povsem jasno izražene določbe, da ni možno dobička, ki se ga bo ustvarjalo, namenjati na netransparenten način v neke nove produkte. Žal, na odboru to stališče ni bilo sprejeto. Tudi ne pričakovanje, da ga bo koalicija, predvsem pa Vlada do obravnave na današnji seji ustrezno pripravila. Tudi v današnji razpravi, kljub tehtnim argumentom, ki so jih predstavili predvsem poslanci Slovenske demokratske stranke, ni bilo te podpore, zato osebno ne morem podpreti take rešitve v tem zakonu. Zato se bom vzdržal glasovanja o celotni podpori, kljub temu, da mislim, da celoten zakon je korak v pravo smer, vendar brez te določbe, mislim, da ne dosega tistega cilja, ki bi bil v dobrobit predvsem zavarovancev Vzajemne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 6. (Za je glasovalo 52.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **3. točko dnevnega reda**, to je na **drugo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost v okviru rednega postopka**. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo podprla amandma, ki skrajšuje rok vračila iz postavljenih 21 dni, kar je bilo sprejeto na Odboru za finance na predlog Vlade, na 14 dni, ker menimo, da so razlogi s katerimi se je prvotno postavljen rok 7 dni potegnil na 21 dni neutemeljeni in pravzaprav še naprej delajo potuho davčni upravi pri izredni zbirokratiziranosti njihovih opravil. Drugo kar pa je, pa menim, da ni res, da bi morali biti vsi, ki so preplačali DDV talci potencialnih zlorab

oziroma tistih, ki želijo na ta račun tudi ogoljufati državo oziroma davkoplačevalce. Menim torej, če obstajajo utemeljeni sumi, da nekdo želi državo prevarati z vračilom DDV-ja, ima zato davčna uprava vse možnosti, da uvede ustrezne postopke in s tem tudi prepreči. Da so pa velika večina gospodarskih družb v Republiki Sloveniji, zlasti veliki izvozniki, ugledne družbe, ki gotovo niso v teh davčnih vrtiljaki, in je zato zgolj sklicevati se na anomalijo ali neko možnost zlorab tako kratkih rokov v smislu utaje davkov ali kakšnih drugih špekulacij, nekorektno in ne na mestu. Tudi vse države, ki imajo zelo kratke roke pri vračilu preplačanega DDV-ja, imajo to varovalko, da če pride do utemeljenega suma, to podaljšajo. Upam, da verjetno kakšno Gorenje, ki veliko svojih artiklov izvozi, ni tisto, ki bo zaradi špekulacij nekkih davčnih utajevalcev bilo podvrženo tudi tem sankcijam. Sedaj se prav davčne zlorabe izrabljajo kot razlog, zakaj se tak predlog ne more podpreti.

Torej, mi mislimo, da je to iz trte izvito. Tudi fiskalni razlogi so neutemeljeni, jaz sem zelo vesel, da mi pritrjujejo k temu tudi koalicijski poslanci, ki pravijo, da tisti, ki je kdajkoli imel kaj z izvajanjem proračuna, lahko tudi z zamikom določenih plačil kompenzira likvidnostni izpad proti koncu leta. To vsi vemo, še posebej pa to ve aktualna vlada, ker so se tega pravzaprav isti ljudje, ki sedijo na Ministrstvu za finance, posluževali pred kakšnimi petimi, šestimi, sedmimi leti zelo pogosto. Torej, mislim, da bi bil to zelo pomemben korak v smislu podpore k gospodarstvu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti glas v lastnem imenu? Prijava teče. Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa, predsedujoči. Sodelavke in sodelavci! Ne gre podpreti takšne spremembe, če vemo, da je ta sprememba neodgovorna, če vemo, da nam informacijski sistemi omogočajo 21 dni in ne več. Zato prosim, če imate kakšen odgovor na vprašanje, kako boste zagotovili, če že vztrajate pri tolikih dneh, kako mislite, da je mogoče zagotoviti pravičen in učinkovit nadzor. Kajti, če odgovora na to nimate, pomeni, da je ta predlog neodgovoren in seveda si zaradi tega ne zasluži podpore.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, vendar z opozorilom, to je bila razprava, ne obrazložitev glasu. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. Če mi dovolite, gospod predsedujoči, odgovor kolegu Juriju.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ne dovolim.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Bom pa obrazložil svoj glas. Seveda bom z veseljem podprl amandma, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratiški stranki, kajti to je amandma, ki podpira, zagovarja in apelira na vse nas na opozicijski predvsem pa na koalicijski strani. Zato vas, spoštovani kolegi iz pozicije, danes oziroma zdaj ste zbrani v celotnem številu, zjutraj, ko smo razpravljali, vas je bilo nekaj, s strani Vlade skoraj nobenega, zdaj pa sploh ne, čeprav je to tema, ki bi veljala, da je tukaj cel ministrski zbor - no, sekretarka je zagotovo pohvale vredna, je bila tukaj, ampak bi veljalo, da bi bil tukaj predsednik Vlade in še nekaj ministrov. Kljub temu pa - glejte, to je poziv, želja, prošnja naših gospodarstvenikov, prosim, dajte njim glas! Če pa ne želite, če vam Vlada lomi hrbtenico, pritisnite "kvorum". Poglejte, opozicija vam bo...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Grill...

IVAN GRILL: ...izglasovala to.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

IVAN GRILL: Mi bomo glasovali, in jaz osebno, za ta amandma.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi.

Sam bom amandma podprl. Dejansko gre pri tem zakonu za ukrep, ki bi moral biti, po mojem prepričanju, med prvimi ukrepi vladne koalicije ob tej gospodarski in finančni krizi za spodbujanje gospodarstva. Namreč, dejstvo je, tudi nekateri poslanci koalicije so se udeležili Kluba gospodarstvenikov na Ptujju, kjer so eni od večjih podjetnikov povedali, da ob prometu preko 15, 20 milijonov evrov v tem času ne morejo dobiti za borih 100 ali 200 tisoč evrov kredita. Zato so takšni ukrepi, ko bi z vračanjem preplačanega DDV-ja v čim krajšem možnem času reševali tudi njihove podjetniške in likvidnostne težave, še kako dobrodošli in gospodarstveniki na to čakajo.

Spoštovane kolegice in kolegi, predvsem koalicija, če pač niste sposobni pripraviti učinkovitih ukrepov, potem vsaj opozicijo poslušajte in pomagali boste lastnemu gospodarstvu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Za razliko od poslanskih kolegic in kolegov SDS bom skupaj s svojim kolegom Silvenom Majheničem v Slovenski nacionalni stranki ostal zvest svojim načelom in govorom in bom potrdil prvi in drugi amandma, ki ga je SDS vložila.

Še enkrat poudarjam: sem za ta amandma, za razliko od odločitve od prejšnjega zakona od kolegov tamle.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 45.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 45.)

Ugotavljam da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Vlade k 2. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 24.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 24.)

Lepo vas prosim - ko rečem, da odločamo, malo hitreje! .../Smeh v dvorani./... Ob tem bi vas še obvestil, ker je bil ta amandma sprejet, je amandma Poslanske skupine SDS pod 2. točko brezpredmeten.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje... /Oglašanje v ozadju./ Pardon, oprostite! Malo bolj zapleteno je. Od predlaganih amandmajev je bil sprejet en amandma v drugi obravnavi, zato bo Državni zbor tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji zбора. Besedilo zakona bodo pripravile službe Državnega zбора.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prosim, gospod Tanko, proceduralno vprašanje.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsedujoči, predlagam, da preden sprostite gumb za glasovanje, pogledate po dvorani. V primeru, ko ste sprostili glasovanje o prvem amandmaju k 2. členu, tega niste storili in poslanska skupina svojega stališča ni mogla obrazložiti, niti nekateri poslanci. Napovedujem pa, da bomo za tretjo obravnavo vložili amandma.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Nekaj bi rad rekel, pa ne bom. /Smeh v dvorani./ Hotel sem reči samo to, da sem bil obrnjen proti vam vseskozi, samo prepozno ste dvignili roko. Dajte upoštevati tudi moje mnenje.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu**, v okviru rednega postopka.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Odločamo. Glasovanje teče. Glasovalo je 79 poslank in poslancev, za 75, proti 2.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **7. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodka pravnih oseb**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prijava teče. Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala za besedo. Socialni demokrati ocenjujemo, da ukrepi, kot jih je Vlada že sprejela ali jih načrtuje, bolje uresničujejo tisto, kar je cilj tega zakona, to pa je razbremenitev gospodarstva in spodbujanje nove investicijske aktivnosti. Socialni demokrati smo v svojih stališčih v tej prvi obravnavi ocenili, da bi posledice sprejetja tega zakona predstavljale tudi grožnjo vzdržnosti javnih financ, s tem preskokom primanjkljaja preko 3% maastrichtskih kriterijev, in s tem ogrožanje tistega, kar štejemo naš skupen cilj. To pa je, da zagotovimo stabilnost in vzdržnost javnih financ in relativno ugoden dostop Slovenije, njenega gospodarstva in prebivalstva do kreditnih virov, kar je v času krize še posebej pomembno, tudi za s strani opozicije tako proklamirane cilje, kot je zagotavljanja likvidnosti gospodarstva v teh kriznih časih.

Socialni demokrati bomo glasovali tako, da bomo pritrdili stališčem, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: V Slovenski demokrati stranki smo nasprotno prepričani, da je ta zakon primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Ključna intenca tega zakona je, da postavi vse gospodarske subjekte v enako pozicijo, da se jih razbremeni, da je to eden izmed ključnih fiskalnih ukrepov pri razbremenitvi.

Vesel sem, da si je marsikdo v tem parlamentu v zadnjih štirih mesecih na to temo že premislil. Namreč, sprva so bili ti fiskalni ukrepi za blažitev posledic tudi v celoti zavrtnjeni, kasneje pa je selektivno prihajalo s temi ukrepi in sedaj jih je pravzaprav tudi že posvojila Vlada, za katere pravi, da so to njeni ukrepi za razbremenitev gospodarstva. Jaz sem vesel, da bi pri takem pogoju tudi se odrekel predlagateljstvu, če bi danes to podprli, in da se Vlada v nadaljevanju podpiše, kajti ključen je izplen in učinek teh predlaganih ukrepov za razbremenitev gospodarstva. Prepričan sem, da je tak ukrep kamen v mozaiku ukrepov, ki jih slovensko gospodarstvo potrebuje, da gre za neposredno razbremenitev gospodarskih subjektov, znižanje davčnih stopenj in usmerjeno spodbujanje z davčnimi olajšavami investiranje v raziskave in razvoj in v opremo. Dajete lahko dober kompliment tudi vsem ostalim ukrepom, še posebej ukrepom, kjer lahko država pospešeno investira v infrastrukturo - razvojno infrastrukturo, cestno, okoljsko, informacijsko, energetsko infrastrukturo - in zelo ustrezen kompliment tudi ostalim operativnim programom črpanja evropskih sredstev, ki spodbujajo vlaganja v tehnološki razvoj, inovativnost, konkurenčnost vseh vrst gospodarskih subjektov. Torej, če bi naredili mozaik ukrepov, ki jih pogrešamo od aktualne vlade, ki bi na eni strani fiskalno razbremenjevali gospodarstvo, po drugi strani pa pospešili črpanje tistih sredstev, ki so Sloveniji že odobrena in pred katerimi ne smemo in ne bomo in ne moremo zbežati, torej evropskimi tako strukturnimi kot kohezijskimi viri, bi lahko naredili idealno kombinacijo pomoči, podpore slovenskemu gospodarstvu. Zato smo imeli tudi nekaj virov, še posebej virov v okviru trošarin, tudi nekatere druge vire - z zamikom in drugačnimi rešitvami glede plačne reforme v javnem sektorju - in to bi bil nek celovit ukrep, ki pa bi moral biti posredovan pravočasno. Tako smo bili pa deležni s kapljicami nekkih ukrepov, ki so na koncu rezultirali v to, da nihče več ne verjame v ustrezno ukrepanje Vlade na tem področju.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti glas v lastnem imenu? Prijava teče. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Glejte, z veseljem bom podprl ta predlog zakona, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki, in verjamem, da ga je kot takšnega podprlo vsaj na tiho tudi kar nekaj poslanec iz koalicije, zato predlagam, da vsi tisti, ki podpirate ta predlog, ki je v korist, da glasujete "za" in da zopet omogočimo, da se ta zakon sprejme v obravnavo tudi v nadaljnjo proceduro.

Kot smo že povedali, je to tisto, kar pričakuje naše gospodarstvo. Številna podjetja, predvsem mala in srednja, ki se v tem trenutku nahajajo v težavah, ko ne morejo z obstoječimi proizvodnjami konkurirati oziroma sploh prodajati v Evropi v svetu, imajo želje, ambicije, da se bodo nekako s svojo proizvodnjo prestrukturirali za nove produkte. S tem, ko jim bomo mi omogočali davčne olajšave, bodo imeli pogum, voljo in tudi sredstva, da bodo lahko pristopili k temu. Zato dajmo pristopiti k temu, da se to omogoči. Ne nazadnje tudi ta predlog prinaša decentralizacijo, kajti tudi to je korak k temu, da bomo bolj uspešni pri obvladovanju krize, ki se seli, hočemo ali nočemo tudi v Slovenijo, predvsem pa zato, ker naša vlada ne zna reagirati na te izzive, ki jih to prinaša. Zato obžalujem, da vladajoča koalicija in Vlada nimata teh rešitev in da jih moramo prinašati opozicija, vendar ne z namenom, da se tukaj demagoško .../Opozorilni znak za konec razprave./... kakorkoli opredeljujemo, ampak predvsem da pomagamo Vladi in tudi koaliciji. Zato prisluhnite našim predlogom. Ne biti toliko ideološko zaverovani, podprite to, kajti to je neza... .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod Anton Anderlič, izvolite.

ANTON ANDERLIČ: Za zakon ni mogoče glasovati, predvsem zaradi tega, kar je bilo zdaj obrazloženo ob priložnosti za obrazložitev glasu.

Gre preprosto za to, da je v tem trenutku preprosto preveč odgovoren čas, v katerem bi tekmovali s poceni, z demagoškimi zakoni, vnašali v javnost zmedo in se delali, da obstajajo recepti, ki bodo jutri rešili slovensko gospodarstvo in še kaj drugega.

Nesporno sem v razpravi povedal, da se ne strinjam z načinom reševanja, kot zdaj Vlada počne in kar je tudi prejšnja in tudi vse vlade do zdaj so to zelo rade počele. Prepričan sem, da je vlada najslabši gospodar in način, ko pobere denar in ga potem skozi različne razpise, skozi različne komisije, skozi različne vrste in na dolgi rok deli in kontrolira, da je to najmanj učinkovito naložen denar. Prepričan sem, da je najbolje - in verjamem, da bodo diskusije kasneje pripeljale do tega, da bodo tisti, ki bodo denar ustvarjali, ga tudi lahko pri sebi zadržali - da, gospod Tanko! - in da ga bodo znali najbolje sami naložiti. To nima nobene zveze s tem, da bom v tem trenutku glasoval proti temu zakonu. Verjamem, da bodo jutri, pojutrišnjem, ko bodo na mizi novi ukrepi, našli mesto tudi tisti argumenti, ki govorijo na ta način, kot poskušam razumeti te stvari sam.

Bi glasoval za to, če ne bi imeli na mizi že rebalansa, če ne bi imeli pred seboj tako velike naloge in zahtevne projekte, ki nas čakajo. Ampak, v tem trenutku bom glasoval proti.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Vidim, da je dvignjena še ena roka. Zato še ena prijava.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu.
Gospod mag. Grims imate besedo.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Poleg navedenih argumentov me je h glasovanju "za" prepričala tudi navedba poslanca koalicije, da je njegova vlada najslabši gospodar. Torej, je to zelo pomemben argument, da ostane denar tam, kjer ga ustvarjajo, v gospodarstvu, da torej služi naložbam, ustvarjanju novih produktivnih delovnih mest in da se ne porablja za kupovanje novih volivcev, kar ta vlada sedaj v zadnjem obdobju pripravlja in počenja kot svojo edino prioriteto. Torej bom glasoval za.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno **1. točko dnevnega reda - vprašanja poslank in poslancev**. V skladu s predlogom poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja na poslansko vprašanje gospoda Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi s tako imenovano problematiko izbrisanih.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala. Opravičujem gospoda predsednika, ker je na sestanku pri predsedniku Vlade.

Spoštovane kolegice in kolegi z obeh strani, z vseh vetrov, z vseh političnih opcij! Če vam je kaj do Slovenk in Slovencev, do naše slovenskosti, do slovenske države, do pravne države, do pravic Slovenk in Slovencev, ki živijo v tej državi, potem boste pritisnili tipko "za". Vsej javnosti - vsi tisti, ki boste pritisnili tipko "proti", ste proti Slovenkam, proti Slovincem, proti 80.000 brezposelnim, proti 200.000 Slovenk in Slovencev, ki živijo na pragu revščine in si ne upate spregovoriti resnice o

postavljenem vprašanju. Toliko, da veste, s kakšno vestjo boste odšli domov. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 45.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet. V skladu s predlogom poslanca Zvonka Černača bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa. Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja na poslansko vprašanje gospoda Zvonka Černača v zvezi z reševanjem vprašanja tako imenovanih izbrisanih. V imenu poslanske skupine? Izvolite, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Še je čas za popravni izpit. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo predlog za razpravo o odgovoru predsednika Vlade podprla. Odgovor je bil pomanjkljiv. Na večino vprašanj sploh ni bilo odgovorjeno. Na drugi strani je bilo s strani predsednika Vlade rečeno, da odškodnine tako imenovanim izbrisanim, ki so bile vse doslej zanikane, češ, da jih ne bo, ne bodo ogrozile javnih financ in da bo Vlada stanje spremljala. Če pa se bo ugotovilo drugače, bo predlagala omejitev odškodnin z zakonom, kar je formalno-pravno neizvedljivo, saj so temelj za odškodnine odločbe, ki se pospešeno izdajajo.

Slovensko demokratska stranka je v zakonodajno proceduro vložila ustavni zakon, ki bi omogočil dokončno ureditev tega vprašanja na način, da ne bodo ogrožene javne finance in ob pogoju individualne obravnave. To je tudi edini način, da se tistim, ki so z osamosvojitvijo špekulirali, prepereči, da bi izplačilo odškodnin uveljavljali na hrbtih tistih, ki so bili resnično prizadeti. Tako rešitev, torej rešitev z ustavnim zakonom, je podpiral tudi bivši predsednik države dr. Janez Drnovšek, ki je v pismu z dne 9. 1. 2006 predsednike parlamentarnih strank pozval k dogovoru. Takrat je med drugim zapisal. Citiram. "Vlada je pred kratkim pripravila predlog ustavnega zakona. Čas je za dogovor, Slovenija ga potrebuje. Sedite skupaj in poskušajte najti rešitev." Gospod Borut Pahor je takrat kot predsednik SD-ja zagovarjal konsenz, ki je predpostavka za sprejem ustavnega zakona, saj je v odgovoru predsedniku države z dne 16. januarja 2006 zapisal: "Vem, da rešitev z ustavnim zakonom ni idealna, je pa verjetno edino mogoča." Konec citata.

Včeraj je bilo rečeno, da je treba spoštovati odločbo Ustavnega sodišča. Drži! In s tem se strinjamo vsi. Spoštovanje odločbe pa ne pomeni izdajanje odločb na njeni podlagi brez

zakonske podlage, saj tudi 8. točka odločbe ni neposredno izvršljiva, kot je včeraj utemeljeval predsednik Vlade. 9 vrhunskih pravnih strokovnjakov, naj omenim samo nekatere: prof. dr. Igor Kavčič, prof. dr. Rajko Pirnat, prof. dr. Tone Jerovšek, prof. dr. Franci Grad in tako naprej, se je glede neposredne izvršitve 8. točke odločbe Ustavnega sodišča na način, kot je to storila ministrica Katarina Kresal, opredelilo negativno, saj v odločbi Ustavnega sodišča ne vidijo neposrednega temelja za izdajo upravnih odločb in v obširni pravni utemeljitvi poudarijo, da 8. točka odločbe Ustavnega sodišča ni procesno izvedljiva in da je treba izvršitev 8. točke Ustavnega sodišča urediti z zakonom.

V razpravi, ki jo predlagamo, naj se torej razčistijo predvsem razlogi, ki preperečujejo sprejetje ustavnega zakona in soočijo različna stališča. Pri iskanju konsenza pri tem vprašanju namreč ne gre zanemariti pol milijona slovenskih državljanov in državljanov, ki nikomur v tej državi niso dali mandati za enostranske odločitve, predvsem pa ne odločitvi, ki jo je sprejela ministrica za notranje zadeve, gospa Katarina Kresal, saj ta odločitev tudi ni pravno utemeljena, predvsem pa je za državo škodljiva.

Poslanska skupina bo razpravo seveda podprla. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu? Gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Ta predlog bom...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Samo moment. Prijave potekajo. Vidim več rok, zelo počasi se dvigajo, ampak so. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Sam bom seveda ta predlog za javno razpravo v Državnem zboru podprl, ker je zadeva tako pomembna in si glede na odgovor predsednika Vlade zasluži širšo razpravo, še preden se stvari do konca zapletejo. Zapletle so se že v prejšnji Ropovi vladi, ko je minister Bohinc začel izdajati odločbe. Nato smo tudi v skladu s pravno stroko to želeli razrešiti z ustavnim zakonom. Seveda, stvari so se ponovno zapletle takoj na začetku te vlade z izdajanjem teh dopolnilnih odločb, sploh pa z že izdano odločbo sodišča, kjer se vrača oziroma se plačuje za to, da je nekdo bil na tej listi tako imenovanih izbrisanih. Pa vendar je treba jasno povedati, da smo bili vedno za to, da se primeri rešujejo posamično, vsak primer posebej. Sam osebno vem, ker sem tudi sodeloval in pomagal nekaterim, ki se iz takšnih ali drugačnih razlogov takrat niso prijavili, si niso uredili državljanstva, pa bi v postopku to

lahko uredili, če bi seveda želeli. Gre pa v glavnem izključno za tiste, ki so želeli našo državo izbrisati. In takšnega načina reševanja ne smemo dopustiti. Vsekakor pa je treba probleme razreševati individualno.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Razprave ne bom podprl iz enostavnega razloga, ker bi bila to zelo zelo zelo poceni demagogija. Tu gre za vprašanje pravne države in za vprašanje rešitev zagate, katero se v zadnjih letih ni znalo rešiti. To zagato pa se ni znalo rešiti enostavno zato, ker ni bilo političnega poguma. In prav zaradi tega političnega poguma bom glasoval proti takšni demagoški, nizki in v bistvu popolnoma politikantski razpravi, ki me bo spominjala na agitpropovsko propagando iz časov, ko sem imel manj kot 14 let in ko so nekateri bili še člani Zveze komunistov, ne pa sedanje demokratične države. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Tudi moj glas bo šel proti. Vendar moj glas verjetno ničesar ne bo spremenil, kajti največja opozicijska stranka se je danes odločila, da postavi nov ultimatum. Vi ste se odločili, izdelali svoj scenarij, da boste v tem državnem zboru opravili to razpravo. Danes ste predsedniku Odbora za zunanjo politiko, kot sem dejala, postavili ultimatum: ali bo sklical sejo Odbora za zunanjo politiko, ali pa boste, citiram gospoda Tanka, "vložili, podali zahtevo za sklic izredne seje Državnega zbora". To se bo seveda...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Župevčeva, lepo prosim, če ne razpravljate...

MELITA ŽUPEVC: Utemeljujem, zakaj bom glasovala proti. Moj glas, torej, vaše odločitve, da boste imeli razpravo v Državnem zboru, ne bo spremenil, tako da vaše karte so tako ali tako razkrite. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Kar se tiče odgovora mandatarja, je bil izrazito odločen, jasen in konkreten. Nekje so

zapisali, da pametnemu zadostuje beseda. In jaz sem bil s tistim, kar je mandatar povedal, zadovoljen, ostali se boste odločali vsak po svoji vesti. Seveda pri zadevi izbrisanih ne gre za odškodnine, pač pa gre za določitev stalnega bivališča.

Kar pa se tiče odškodnin, že nekaj let nazaj je bilo izdano nekaj tisoč dopolnilnih odločb, rezultat teh dopolnilnih odločb: 24 tožb, 6 pravnomočno že rešenih, nobena v prid tistim, ki zahtevajo odškodnine, tudi zadeva gospoda Todorovića na Ptujju še ni pravnomočna.

Ko pa smo ravno pri odškodninah, prav in lepo je, če bi imeli poslanci za vse te zadeve enako dolg meter takrat, kadar bomo popravljali krivice pri zakonu o žrtvah vojnega nasilja. V povojnem času so bile brez dvoma storjene, treba jih je popraviti in, če smo komu naredili škodo, mu seveda zagotovo pripada tudi kakšna odškodnina.

Kar se tiče višine zneskov, če pogledamo zgodbo, denacionalizacije, videli boste, da smo zašli v številke, ki pomenijo milijone, pa tudi dve milijardi evrov. Zato gre moj glas ta trenutek proti pregrevanju političnega prostora, izsiljevanju in nestrpnosti do drugače mislečih.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsekakor bom podprl to razpravo, kajti dejstvo je, da v tem trenutku ne govorimo vsi istega jezika. Kakšni nesmisli se potem lahko prikrađejo tudi v kakšne časopisne ali druge medijske naslove, pokaže včerajšnja seja. V nekaterih naslovih ste lahko prebrali trditev, ki je bila izrečena za tem pultom, "edina rešitev je lahko pravna". Ja, ljudje božji, kaj pa je bolj pravnega kot ustavni zakon! Ali veste, kakšen nesmisel je bila takšna trditev že sama zase in potem se iz te izvede cele članke, na osnovi katerih se piše, da je predlog ustavnega zakona nesprijemljiv. Dejansko je pravnih rešitev možnih več, toda pravna in pravična rešitev, ki bi za vse uveljavila enaka merila in s katero bi se edino izognili neenakosti pred zakonom, pa je zgolj in edino ustavni zakon. In k temu so pozvali številni ustavni pravniki, ki v nasprotju s tem, kar ste zatrjevali zadnje dni, tudi sedaj sami ponovno javno opozarjajo, da še vedno mislijo, da je ustavni zakon daleč najboljša rešitev, pravna rešitev, enako pa je bil nekoč mnenja tudi Borut Pahor in enakega mnenja je bil pokojni dr. Janez Drnovšek, ki je celo to zapustil v posebnem pismu kot svojo politično zapuščino. In danes politično zapuščino dr. Janeza Drnovška uresničuje SDS skupaj z ostalimi, ki smo se pripravljani pogovarjati o ustavnem zakonu, vsi ostali pa to zapuščino rušite.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Z veseljem bom podprl to pobudo, predlog, da se o tem vprašanju opravi javna razprava. Kajti, glede na odgovor, ki ga je na to vprašanje podal predsednik Vlade, ocenjujem, da je več kot nujno, da se tukaj opravi javna razprava. Mislím, da so pri predsedniku Vlade glede na njegova stališča, ki jih je imel v preteklih mesecih, letih, in to, kar je podal zdaj na tej seji, tako velika razhajanja, da je prav, da se tukaj opravi razprava, kjer se poiščejo rešitve, ki so v prid celotni Sloveniji. Ni tukaj zdaj, ali se ta razprava opravi v korist opozicije ali pozicije. To je razprava, ki je potrebna v korist Slovenije, kajti izbrisani in vse te stvari, ki so s tem povezane, so v takšni obliki zagotovo v škodo slovenskemu proračunu, slovenskem davkoplačevalcem, predvsem pa tistim, ki so se borili za Slovenijo.

In ne nazadnje, ravno sedaj je aktualna tema univerzijade, ali bomo v Sloveniji pristopili k temu ali ne. Samo odškodnine, ki jih bodo pridobili - in to zagotovo lahko trdim - izbrisani s temi odločbami, bodo presegle vsaj dve ali tri investicije, ki bi jih lahko namenili za univerzijado. Zato je prav, da poiščemo skozi splošno razpravo v Državnem zboru, da opravimo to razpravo in poiščemo rešitve, ki bodo v korist vsem nam. Zato apeliram tudi na koalicijske poslance, da podprete to pobudo, ki je, kot sem že omenil, v korist vsem nam in ne samo opoziciji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Vidim samo gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Še v svojem imenu bom ta predlog za razpravo podprl. Poglejte, za razpravo gre in o tem danes odločamo, o ničemer drugem. Gre za razpravo o odgovoru predsednika Vlade; odgovor, ki je pustil kar nekaj dodatnih odprtih vprašanj in dilem. Na drugi strani gre za vprašanje, o kateremu je javnost zelo razdeljena, na eni strani, in na drugi strani pa želi in terja odgovore na vprašanja, ki niso jasna. In razprava je idealna priložnost, da se na eni strani razčistijo in pojasnijo pravne dileme okoli tega vprašanja in da se na drugi strani vsebinsko soočijo tista stališča, ki preprečujejo konsenz okoli ureditve tega vprašanja. Jaz sem trdno prepričan, da vprašanja tako imenovanih izbrisanih s tem, kar se sedaj počne, ne bo urejeno in ne bo zaprto. Ponovno ni ponovno bo burkalo slovensko javnost, najslabši konec iz tega bodo potegnili tisti, zaradi katerih to problematiko pravzaprav urejamo.

Ustavno sodišče ni naložilo neposrednega izdajanja odločb. Strokovnjaki prava, ki so glede tega pojasnili svoje mnenje v petih obširnih točkah, so izrecno zapisali, da po izrecni določbe Ustave Republike Slovenije, po 161. členu je Ustavno sodišče negativni zakonodajalec, kar pomeni, da lahko zakone, če ugotovi njihovo neskladnost z ustavo, razveljavi. V skladu s 4. točko 153. člena Ustave pa morajo odločbe upravnih organov, kar Ministrstvo za notranje zadeve nesporno je, temeljiti na zakon oziroma drugem veljavnem predpisu. Zaradi tega 8. točka procesno ni izvedljiva. Mimo teh ugotovitev ni mogoče iti, ne moremo mižati pred ustavnimi določbami, pred pravnim redom, ki mora veljati za vse v tej državi na enak način. Rešitev iz te zagate, rešitev iz tega vprašanja, ki je formalnopravne pa tudi vsebinske narave, je gotovo najbolj ugodna rešitev je ustavni zakon. In točka, na kateri je treba odpreti razpravo je, zakaj rešitev s konsenzom glede tega vprašanja in mogoča. Temu je namenjen predlog za razpravo, ki ga bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Odpiram še enkrat prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Gospod Miran Potrč, izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz bom glasoval proti predlogu.

Odgovor predsednika Vlade je bil jasen. Vem, da boste, gospe in gospodje, poslanke in poslanci iz opozicije zagotovili, da bomo o tem še nekajkrat govorili, ker so predlogi o tem dani. Tudi interpelacija ima ta namen, tudi vložitev predloga ustavnega zakona ima ta namen. In v vseh teh primerih boste govorili polresnice ali neresnico. Tako kot počenjate danes. Mislim, da je državljanom in državljanom dovolj, če vaše polresnice in neresnice slišijo enkrat, ni treba, da jih slišijo mnogokrat. Da je to, kar trdim, res, prosim, da si enkrat v miru preberete intervju gospe dr. Dragice Vedam Lukič v zadnji številki Dnevnika oziroma Objektivna. Bila je v tistem času ustavna sodnica. Trdila je z vso gotovostjo, da je Ustavno sodišče potrebovalo dolgo časa, preden je preučilo vse okoliščine izbrisa, in da zdaj lahko z gotovostjo trdi, da to ni bil slučaj, ampak zavestna politika takratne vlade. Ustavna sodnica je zbrala korajžo in povedala tako odločne besede: zavestna politika takratne vlade proti skupini ljudi, ki takratni vladi ni bila po volji. In hkrati je povedala, da je zdaj krivico, neustavnost in nezakonitost, ki je bila povzročena, treba odpraviti.

Predlagam, da Državni zbor zagotovi, da bodo državljanke in državljanji, ki takšnih dolgih tekstov ne berejo, dobili iz Državnega zbora objektivne informacije, ne pa da se bodo s strani sedanje opozicije stalno in znova širile neresnice, ki popolnoma popačijo dejanski problem in dejansko sliko.

Zato bom, še enkrat povem, glasoval proti.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Tudi sam bom glasoval proti. S tem glasom želim protestirati proti zlorabi imena dr. Janeza Drnovška. Tisti, ki ste brali njegove misli, veste, da govorijo o dobrem in pravičnem. Tisti, ki ste danes govorili o njegovem delu v nekdanji federaciji, njegovem delu kot predsedniku vlade, njegovem delu kot predsedniku republike - to je politična zapuščina ne ene stranke, ampak vsega slovenskega naroda -, veste, da so misli, ki jih napaja sovraštvo na vaši strani, v temeljnem nasprotju z duhom in dobrim, ki ga je poskušal širiti pokojni predsednik republike. In dokler bo razprava o izbrisanih poganjala to vaše sovraštvo, izjavljam, da sem tudi jaz izbrisan.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Rudolf Petan, izvolite, imate besedo.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Sam bom seveda podprl predlog, da se opravi razprava, bom pa to razpravo opravil brez kakršnegakoli sovraštva.

Želel bi povedati, da sem v tistem času, ko se je ta zadeva urejala, bil sam tudi na takem mestu, kjer sem bil odgovoren za to, da smo tem ljudem, ki si ne bodo direktno uredili statusa, morali poslati obvestilo, da se to ne bo zgodilo, da bodo pridobili vse, kar je potrebno, da bodo lahko bivali v Sloveniji, in vse tiste pravice, ki iz tega izhajajo, in smo jim morali točno povedati, kaj morajo narediti. Tega nekateri niso naredili, zato je ta problem zame takšen, kot je, in ostajam pri tem, da problem izbrisanih ne obstaja.

Bi pa dal neko drugo primerjavo. Prej smo obravnavali zakon o davku od dohodka pravnih oseb in državna sekretarka je omenila, da ta zakon ne more biti sprejet, ker bi to pomenilo dodatne obveznosti za državni proračun v vrednosti 400 milijonov evrov. Spoštovani, izdajanje odločb izbrisanim pomeni posledično tudi tožbe in odškodnine, ki bodo dvakrat, trikrat večje, kot bi bila ta pomoč gospodarstvu, pa tisto ni bilo možno, za izbrisane bi pa bilo možno.

In še naslednje. Prihajam z območja, ki kandidira za univerzijado. Tisoč in en vzrok je, zakaj se univerzijade ne bi organiziralo, zakaj je to tako, ono tako in drugače. Tu bi šlo direktno za pomoč tudi turizmu. Sam prihajam s tega območja in vem, da bi univerzijada stala mogoče samo tretjino tega denarja. Ampak za to je že problem, za tako imenovane izbrisane pa ni nobenega problema. Takoj je treba izdajati odločbe. In govorimo o

ne vem kakšnih obveznostih države napram Evropi. Mi bomo morali kaj plačati, ne Evropa, zato moramo mi odločiti tako, da bo prav. In prav gotovo je projekt univerzijade ali tiste oprostitve davka pravnih oseb bistveno bolj pomembno. Zato bom podprl to razpravo, ker neke stvari je treba razčistiti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima dr. Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Tudi sam bom podprl to razpravo o kateri teče beseda. Naj vas skušam prepričati tudi skozi to, da sem leta 2004 sodeloval oziroma delal na Ministrstvu za notranje zadeve, ko je tam potekalo izdajanje 4.000 odločb tako imenovanim izbrisanim, ali kot sam pravim prenešenim. Od tistih 4.000, ker so bile izdane na pamet, ker so bile izdane po nekkih evidencah iz leta X nazaj, jih je kar nekaj sto prišlo nazaj, in kasneje je notranje ministrstvo lahko ugotovilo, da jih je poslalo na naslove, ki ne obstajajo, da jih je poslalo ljudem, ki jih ni tukaj, da jih je poslalo mrtvim ljudem.

Drugo. Posebej pomenljiv je podatek 8.305 in v času gospe Kresalove 25.671, ob tem da štejejo isti ljudje, verjetno znajo isto matematiko, naravni zakoni govorijo, manj bi jih moralo biti, ne več.

Osebnost kot sodelujoči v vojni za Slovenijo doživljam tudi žalitev s strani vseh tistih, ki govorite tako, kot govorite. Verjamem, da tako doživljajo tudi vsi tisti, ki so držali orožje v rokah in so bili stari več kot 18 let in so takrat vedeli, kaj delajo. Tudi zato bom glasoval za to realno razpravo, ker se danes oglašajo oficirji, ki so dobili zalet z dejanji, ki se danes dogajajo v tej državi. Seveda tudi zato, ker odškodnine do pred nekaj dnevi so bile absolutno nemogoče, ko pa je bila prva prisojena, so pa eventualno mogoče in še vedno govorimo in še vedno zavajamo, da odločba ne pomeni nič. Ni res! Odločba je podlaga za odškodnino. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa. Spoštovani vsi prisotni! Tega predloga ne morem podpreti, med drugim tudi zaradi tega ne, ker kakršnekoli zasluga za osamosvajanje prav nikomur ne dajejo pravice, da se ne popravi krivica, ki je bila storjena, in da se ne bi priznale, denimo, odškodnine, če je nekdo do njih upravičen. Katji, težava takih razprav ni v tem, da hočejo braniti slovenstvo, državne finance in tako naprej, govorijo o revežih - mimogrede, reveže so pahnili še v hujšo revščino z

zakonom o socialnih transferih, takrat niso pomislili, da kdo nima za kruh in tako dalje.

Ampak, da se vrnem nazaj. Gre preprosto za to, da razpravljavci poskušajo prepričati slovenski narod, ki v marsičem naseda tem, tudi lažem, da zagovarjajo nekaj dobrega. Skušajo jih prepričati, da nekdo ni upravičen, da se mu popravi krivica, ker njim ni všeč. Kam bomo prišli, če bomo odvisni od tega, da bo za nas pravna država veljala samo, če bomo gospodu kateremu koli od teh, ki terjajo tole razpravo, všeč ali ne. In zato gre.

Mene so izbrisali, ko sem bil star eno leto, še ne, zato ker sem bil Slovenec. Gospodje, ki hočejo to razpravo, bi radi nekoga izbrisali zato, ker ni bil Slovenec. Denimo, pet tisoč otrok, ki niso vložili zahteve za državljanstvo, njih naštevajo kot tiste, ki so bili proti osamosvajanju. Mimogrede gospodje, v demokraciji je lahko nekdo tudi proti, pa mu zato ne morete in ne smete vzeti stalnega bivališča. Tudi če bi bili vsi proti osamosvajanju, če bi bili vsi člani armade, ne bi smeli vzeti stalnega bivališča, lahko pa bi jih obravnavali kot tiste, ki so tako ali drugače škodovali državi. S takšnim načinom bi se strinjal, z vašim se pa ne. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Vidim, da so še roke dvignjene, zato še enkrat, vas pa lepo prosim, prijava teče in prosim, če se lahko prijavite. Oprostite, sem se zmotil, ker sem ves čas poslušal razprave, obrazložitev. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Člani, podprl bom predlog za razpravo o tej pomembni temi in moram reči, da lani je predsednik republike, gospod Türk, odražal, že v tistem govoru govoril, da vladanje v imenu polresnic je moralno zavržno dejanje in da je tako vladala bivša partija. Vidim, da vladajoči ponovno želite vladati v imenu polresnic in očitajte celo polresnice opoziciji. Poglejte, v tej zadevi o teh izbranih želite na račun tudi nekaj individualnih krivic zaščititi tudi agresorje in omogočiti tudi agresorjem, da bodo izčrpavali slovensko državo. Ta primer gospoda Todoroviča je simptomatičen in simboličen, bil je v isti tovarni kot jaz zaposlen in vem, kako je skupina militantnih prosrbskih ljudi pripravila načrt zamenjave vseh vodilnih od mitinga naprej in tudi predvidela aretacije; in to so javno razglašali po Ptujju in tam okoli. In sedaj so ti za vas nacionalni junaki. Takšni bi takrat, če bi bila Slovenija bolj radikalna, lahko postali tudi "persone non gratae". Z vso pravico bi slovenska država takšne ljudi takrat razglasila za "persono non grata, ki so se javno in odkrito borili proti slovenski državi. Slovenija tega ni storila. Bila je velikodušna, bila je milostna, vendar ti so arogantni

ponovno danes. Zahtevajo za svojo arogantno sovražnost odškodnine od te države. Podpirajte jih. Podpirajte! Vendar boste od ljudstva dobili tudi vi račun, da ga plačate. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Grims. Prej sem ocenil, da imate repliko, vendar ste mi povedali, da imate proceduralno vprašanje. Izvolite, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani gospod predsedujoči! Najprej odločno protestiram proti temu, da poskušate brati misli. To je znak vaše arogance in nevednosti in vas prosim, da vodite sejo skladno s postopkom, skladno s Poslovníkom, ki velja za vse nas. To je prvo.

Drugo. Hotel sem protestirati proti tej poplavi sovražnega govora, ki je bila dana s strani vladajoče koalicije, kjer se vehementno uporabljajo besede, kot neresnica, laž, sovrašтво, brez da bi se za to navedlo kakršen koli argument. Konkretno pa sem želel v tistem trenutku predlagati, da bi se za vse nove poslance, tudi za spoštovanega poslanca SD-ja, ki je v tistem trenutku govoril, razdelilo tisto Drnovškovo pismo iz leta 2006, ki je bilo poslano na Vlado, na Državni zbor in na vse politične stranke in v katerem je gospod dr. Janez Drnovšek izrecno podprl predlog ustavnega zakona, ki ga je oblikovala takrat vlada Janeza Janše in pozval k pogajanju, k oblikovanju kompromisnega besedila in torej s tem k politični modrosti. In to je zapustil kot svojo politično zapuščino. Tisti, ki vas pač takrat ni bilo v Državnem zboru, verjetno s tem res niste bili seznanjeni. Toda lepo vas prosim, ne svojega neznanja in nevednosti potem nadgrajevati še z žalitvami za tiste, ki pač stvari poznamo in smo, mimogrede, tudi te dokumente, to pismo dr. Drnovška tudi javno pokazali. Predlagam, gospod predsedujoči, da se razdeli vsem tisto pismo, tako da bomo vsi vedeli, o čem govorimo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prvo: to, kar ste predlagali, lahko organizirate po svoji liniji. Ni to stvar ... Dovolite. Ni to stvar vodstva Državnega zbora, da to naredi. To je prvo. Drugič. Za mojo oceno, kar ste mi jo dali - hvala vam lepa, sem počaščen. Besedo ima gospa mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predloga za razpravo o odgovoru predsednika Vlade na zastavljeno poslansko vprašanje ne bom podprla. Sodim namreč, da je predsednik Vlade na zastavljeno vprašanje ne samo enkrat, ampak najmanj dvakrat, če ne celo trikrat, razložil svoje poglede na reševanje vprašanja izbranih, tudi na svoj odnos do ustavnega zakona in pojasnil, najmanj dvakrat, zakaj se je njegovo stališče do ustavnega zakona spremenilo. Neresnica je tudi to, da

stranka Socialnih demokratov v predvolilnem času ni povedala svojega stališča do izbrisanih. Na večkrat javno zastavljeno vprašanje o tem, kako bo stranka ravnala, če bo Borut Pahor izvoljen za predsednika Vlade, je jasno in kratko odgovoril, da bomo to vprašanje rešili. In sedaj smo na najboljši poti, da je krivica, ki je bila storjena, popravljena, tako kot se za pravno državo spodobi, tako kot veleva ustava, da smo vsi pred zakonom enaki in da imamo pravico tudi ne glede na velikodušno ponudbo državljanstva se odločiti tudi, da državljanstva ne sprejmemo, nihče pa nima pravice vzeti stalnega prebivališča, ker je to temeljna človekova pravica.

Vesela bi bila, tako kot so danes nekateri kar kipeli od veselja, če bi končno ljudje nehali zastrupljati ozračje s sovraštvom in nenehnim ponavljanjem zgodb, za katere sem sedaj prepričana, da mogoče že niti sami vanje ne verjamejo in jih morajo zaradi tega nenehno ponavljati.

Priložnosti za razpravo o izbrisanih je bilo že veliko, kot kaže, jih bo še veliko. Ampak da bi pa prepričali javnost ali mene, da odgovori predsednika Vlade niso zadoščali, pa ne bodo imeli .../Izključen mikrofoni./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Tudi sama bom, seveda, glasovala proti temu predlogu, da se opravi ponovna razprava o odgovoru predsednika Vlade na poslansko vprašanje. To pa predvsem zaradi tega, ker vem, da ni mogoče prepričanih prepričati o čem drugem, ampak zato, da prihranim vam, nam in slovenski javnosti, da bi spet imeli priložnost opozicijski poslanci dejansko zastrupljati to ozračje v Sloveniji in vnašati toliko sovraštva in laži. Da, laži, to je lepa slovenska beseda za grdo stvar, kot jih je bilo ravno v zvezi z izbrisanimi že povedanih in pričakujem, da bi jih še bilo. Boli me, ko se nekateri sklicujeta na gospoda pokojnega predsednika dr. Janeza Drnovška. Kdor je natančno prebral to pismo, ve, da je napisal v tem pismu, da sprejema ustavni zakon kot osnovo za rešitev tega vprašanja; se pravi kot osnovo, nekaj, o čemer bi se po njegovem takrat morda dalo graditi. Ampak, on je to mnenje lahko izrazil, vedno pa je na Državnem zboru, da oceni ali je takšen ustavni zakon sprejemljiv ali ne.

In tako kot vi razlagate pravno državo in trdite, da edini sprejemljiv način bi bil sprejem ustavnega zakona, je, če se dobro poslušate, predlagate, da je z ustavnim zakonom možno derogirati ustavna določila o človekovih pravicah. Ampak, dragi moji, tudi če to storite, bo še vedno veljala Deklaracija o človekovih pravicah, Evropska konvencija o človekovih pravicah,

Listina o temeljnih pravicah Evropske unije in še druge listine, ki nas, zato ker smo jih ratificirali, delajo demokratično državo. In ne boste nam preprečili, da bi se še naprej zavzemali za demokratično, pravno državno in delali tudi v tej smeri.

Torej, prihranili bi vam en poskus, ko se razgaljate in kažete slovenski javnosti svoj obraz, kakšni ste.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Prijava teče.

Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo.

Če Državni zbor želi, da se ga kot institucijo jemlje resno, se mora tako tudi obnašati. Če ta Državni zbor želi, in poslanci in poslanke, ki v njem sedimo, da se instituti, ki jih za naše delovanje ustava predvideva, upoštevajo, potem moramo najbrž sami sebe najbolj resno jemati. In to zdajšnje obrazlaganje glasov, žal, po mojem mnenju takšno ni. Zato tudi najbrž se ne smemo čuditi, če ne bodo vsi odgovori na naša poslanska vprašanja takšni, kot bi sami želeli. Saj tudi mi najbrž nismo takšni, kot bi volivke in volivci želeli, da smo.

Poslance nas nič ne zavezuje pri našem odločanju: ne pretekle izkušnje, ne pismo kogarkoli. In jaz si kot prvokratni poslanec tudi ne bom pustil soliti pameti od nikogar. Mi je to čisto vseeno, ali je to opozicijski poslanec ali bivši pokojni predsednik. Jaz se pač o stvareh moram in se odločam sam. V kakšnih stvareh so odločitve lažje, v drugih težje. Zanimivo se mi zdi poslušati obrazložitve drugih, zakaj se odločajo, kot se odločajo. Jaz se moram odločiti drugače kot kolega Petan, ker se mi zdi popolnoma depelasirana primerjava morebitnih stroškov, ki naj bi nastali z vračanjem statusa izbrisanim. Primerjava teh stroškov s stroški, ne vem, univerzijade ali reševanja gospodarske krize. Nobeno človeško življenje, je čisto vseeno, kakšno državljanstvo nosi ali nobenega, ni vredno manj kot pa kakršnakoli univerzijada. Vsako življenje vsakega izbrisanega je vredno več kot univerzijada in več kot celotno slovensko gospodarstvo - kar se mene tiče, seveda - jaz sem pa humanist. Kdor pa to ni, naj pač glasuje drugače.

Jaz bom glasoval proti.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Jaz bom predlog za razpravo podprl. Že v tistem delu, ko je predsednik Vlade odgovarjal na poslansko vprašanje kolega Černača, je bilo opaziti, da predsednik ni odgovoril na vse tisto, kar je bilo

napovedano v zahtevi za odgovor. Predsednik je prebral samo tisto, kar so mu napisali. V drugem delu pa je šla razprava predsednika Vlade popolnoma mimo tistega, kar je bilo od njega zahtevano.

Drugi razlog, zakaj bom to razpravo podprl, je pa naslednji. Ne samo da se je v tem času izrazilo povečalo število tistih, ki naj bi bili tako imenovani izbrisani, ampak se je k temu projektu sistematično pristopilo. Tu se je pojavila zahteva generalov Jugoslovanske ljudske armade oziroma oficirjev Jugoslovanske ljudske armade, ki zahtevajo posebno, drugačno obravnavo od tiste, do katere so upravičeni. Tu je naknadno vložen tudi zakon, ki bi vdovam po bivših pripadnikih Jugoslovanske ljudske armade omogočil tudi druge pravice. In ne nazadnje, tudi sami izbrisani so predlagali, da bi se v Državni zbor vložil poseben zakon, ki bi jim omogočil neko odškodnino, za katero bi potem tožili Vlado Republike Slovenije.

Skratka, prišlo je do nekega systemskega pristopa na tem področju in mislim, da je treba zaradi vseh teh razlogov odpreti in dopustiti možnost razprave v Državnem zboru. Navsezadnje bo Državni zbor tudi odločil.

In samo še za konec. Če se bodo stvari odvijale s tako hitrostjo, kot ste jih zastavili, lahko že pred koncem tega mandata pričakujemo, da bo predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo nekdo izmed izbrisanih ali pa izmed tistih oficirjev Jugoslovanske ljudske armade, ki so bili do osamosvojitve in tudi še po osamosvojitvi člani Jugoslovanske ljudske armade. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ugotavljam, da ni nobene prijave več, zato prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Glasovalo je 76 poslank in poslancev, za 32, proti 44.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Franca Križaniča in ministra brez resorja, odgovornega za razvoj in evropske zadeve, mag. Mitje Gasparija na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z razpolaganjem z javnimi sredstvi. V imenu poslanske skupine, gospod mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. To vprašanje je bilo še kako povezano tudi z današnjo obravnavo nekaterih zakonov kakor tudi s točko, ki še sledi, ki govori o spremembah Zakona o slovenski razvojni in izvozni banki. Namreč, Vlada se je odločila, da bo vrsto podpor tako slovenskemu bančnemu sektorju kot podjetjem

namenjala posredno preko raznih dodeljevanj na neke vloge, na razpise in podobno. Torej, da bo med drugim tudi slovenska izvozna in razvojna banka razdeljevala in podpirala tako gospodarstvo kot tudi banke po nekem ključu, po nekih kriterijih. S tem se ustvarja neka možnost, da bo oziroma ne samo možnost tudi dejanska okoliščina, da bo banka izvajala paralelne ukrepe, kot jih izvajajo tudi nekatere druge institucije, vendar z eno samo deviacijo, odgovor ministra za finance je bil namreč zame zelo jasen; ampak, ker mislim, da so posledice tega odgovora lahko strah zbujajoče, predlagam razpravo in ustrezne rešitve za to nastalo situacijo. Namreč, nikakor ni zagotovljenega nadzora nad porabo teh javnih sredstev, ki jih bodo banke dodeljevale in razdeljevale tako in drugače. Če namenja sredstva Slovenski podjetniški sklad, je dolžan poročati tako Vladi kot tudi ne nazadnje parlamentu, če to deli Tehnološka agencija Slovenije, če to deli katerikoli drugi javni zavod ali agencija, je že po poslovniku parlamenta dolžna poročati tudi ne nazadnje parlamentu oziroma komisiji za nadzor javnih financ. Tudi JAPTI in še marsikdo - vsi skratka. Na področju Slovenske izvozne in razvojne banke, kjer se tej banki podeljujejo nova pooblastila, nove naloge pa nastane "bypass", kjer je nadzor podrejen praktično enemu ministru, saj pet članov nadzornega izmed sedmih članov nadzornega sveta te banke predlaga minister, pristojen za razvoj, in tu ni nikakršnega nadzora nad temi instrumenti.

Zato predlagam, spoštovani, da o tem odgovoru, ki vliva neko možnost zlorab javnih financ brez ustreznega nadzora, razpravljamo in da na nek način tudi dorečemo rešitve, ki bodo omogočale nadzor nad tem. Komisija za nadzor javnih financ, parlamentarni nadzor je zato, da se izvaja tudi nadzor nad izvršilno vejo oblasti in njenimi institucijami. V tem primeru prihaja do izjeme, ki jo bomo zavestno dopustili kljub tem opozorilom, ki jih danes tu navajam.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Glasovalo je 75 poslank in poslancev, za 32, proti 43.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo gospe Majde Širca Ravnikar na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z ugotavljanjem institucionalne avtonomije in uredniške neodvisnosti javnega zavoda RTV Slovenija. V imenu poslanske skupine, gospod Jožef Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani! Avtonomija medijev, avtonomija urednikov pri vodenju uredniške in novinarske politike je vrednota, ki ne sme biti omejevana. Vemo pa, da se je zgodil desant na to avtonomijo, da ga je storila vladna in vladne stranke in da so novinarji in mediji pod izrednim pritiskom. Namera je, da javni zavod RTV postane državna institucija, državni medij in temu se moramo upreti in biti zaskrbljeni. To so potrdili ob zadnjih dogodkih tudi združenje novinarjem in drugi merodajni forumi. Poglejte, Vajglovo vkorakanje v potek oddaje Studio ob sedemnajstih je samo zunanji znak te arogance in teh pritiskov na novinarje in urednike, ko jim je bilo zaukazano, da lahko bodoči kandidati na evropskih volitvah s strani vladajočih strank kadarkoli pridejo v oddaje, da morajo imeti ogromno programskega časa in to je nekaj nezaslišanega. Vsi, kolegice in kolegi, vsi, ki ste pred volitvami nastopali, ste zagotavljali in se zaklinjali, kako pomembna vrednota je neodvisnost medijev, svoboda javne besede, neodvisnost novinarjev in kdor bo danes glasoval proti temu, da se o tej pomembni vrednoti, ki je ogrožena in že načeta s strani vladajočih, kdor bo glasoval proti temu, da se opravi razprava, ta bo demonstriral dvoličnost. Tisti bo absolutno človek, ki je dvoličen, licemeren. Sam računam, da jih je kar nekaj med poslanci, ki si nekaj takšnega, da bi mirno gledali na napade oziroma na pritiske na medijske hiše, na javne zavode, na odgovornost, na možnost urednikov za neodvisno vodenje oddaj in pritiske na avtonomno odločanje ravnanje novinarjev - mislim, da ta odgovornost vsaj pri delu poslancev tudi iz koalicijskih strank, pa kljub temu da ministričina stranka in druge stranke ravnaajo ravno tako, da bomo odprli to razpravo in odpravili to pomembno razpravo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Gospod Pukšič...? Prijava teče. Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Jaz sem prvič stopil v Državni zbor kot novinar Radia študent pred več kot desetletjem pa sem vmes tudi kakšno uredniško izkušnjo imel na tem istem mediju pa tudi še kje drugje še kakšno novinarsko, zato sem pozorno poslušal tako vprašanje kolega Jerovška kot odgovor ministrice. Mogoče bi se lahko celo strinjal, da je razprava o tematiki nacionalnega RTV-ja potrebna. Seveda je moje videnje popolnoma drugačno od kolege Jerovška, jaz sicer ne vem, kakšne so njegove novinarske izkušnje ali pa siceršnje medijske, pa ne mislim tukaj svojih kakor koli posebej izpostaviti. Želel sem samo vam predstaviti svoj glas, kako se jaz odločam in zaradi česa se odločam tako, kot se.

Mislím, da bo priložnost za debato o temi, ki vas zanima, tako ali tako prešla. Mislím, da je odbor za kulturo že izglasoval sklep, v katerem bi želel na plenarni seji seznaniti s stanjem na RTV-ju, tako da tukaj možnosti za soočanje takšnih in drugačnih mnenj vsekakor bodo. Jaz ne vidim nobene potrebe, da bi eden tako ideološko opredeljen predlog, kot je bil ta tukaj, izglasovali. Verjamem, da je to odbor bolj uravnoteženo naredil, tako da trenutno tega vašega predloga ne morem podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Franc Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Sam bom ta predlog za razpravo kolega Jožefa Jerovška podprl, iz preprostega razloga, ker če česa ne maram, potem pač ne maram in ne želim biti dvoličen ter nenačelen. Seveda je v politiki to zelo težko. Žal je marsikdo pripravljen že po nekaj urah ali dnevih "spustiti hlače" in se obrniti na drugo stran; ampak kaj hočemo, takšnih je žal veliko tudi v teh vrstah. Bolj žalostno pa je, da se dogaja tudi to, da nekateri - saj veste, družimo se na tak ali drugačen način, ob kavi, tu ali tam, in po štirih mandatih dela v Državnem zboru imam marsikatero izkušnjo in z marsikom tudi prijateljujem ob kakšni kavi in poklepetam o teh ali onih dogodkih. No, in tudi iz novinarskih vrst žal prihajajo informacije, da se pritiska na njih, da bi morali "spustiti hlače", in nekateri se temu zelo zoperstavljajo, nekateri pa žal pač nimajo tako močne hrbtenice. Tako je izraz, besede "desant na novinarstvo" pravzaprav pravi izraz. In zelo dobro bi bilo opraviti to razpravo v Državnem zboru prav zaradi neodvisnosti medijev. Neodvisni mediji - pravzaprav to ni nič, to je floskula. Gre za neodvisne novinarje, ker neodvisni novinarji so tisti, ki ustvarjajo neodvisne medije. Spomnim se, da je v prejšnjem mandatu bilo veliko poslanskih vprašanj tudi iz opozicije v medijih. Danes seveda tega ni... /Izklop mikrofona./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Janja Klasinc. Prosim.

JANJA KLASINC: Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, gospod podpredsednik! Jaz bom seveda glasovala proti predlogu kolega Jerovška. In to iz preprostega razloga, ker se mi zdi perverzno, da pride takšen predlog iz vrst stranke, ki je v zadnjih štirih letih, ko je vodila prejšnjo vlado, pripravila prvič v zgodovini novinarstva te države 574 novinarjev, da so podpisali peticijo o političnih pritiskih, o čistkah. Tudi sama sem bila novinarka skoraj dve desetletji in takšne torture novinarjev, kot so jo doživljali v prejšnjem mandatu, ni bilo.

Poleg tega bi vas rada spomnila na vaše brezplačnike, ki so nenadoma začeli izhajati in ugasnili z vašim porazom na volitvah. Ne sprenevedajmo se.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prijava teče. Gospod Ivan Grill, imate besedo.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Nisem imel namena razpravljati ob tem, ampak razprava.. Kolega Anderlič, lahko razpravljam, zato sem se prijavil.

Obrazložil bom svoj glas, da bom z veseljem podprl predlog, da se o tem opravi razprava, kajti to, kar sedaj razlagajo pozicijski poslanci, o tej peticiji, o kateri 90% ali več novinarjev sploh ni vedelo, kaj so podpisovali, in to se kaže predvsem sedaj - gospa to verjetno razmišljate vi - sploh niso vedeli, kaj podpisujejo. In da sedaj očitajo še vedno, da je vlada Janeza Janše vršila kakršenkoli pritisk na novinarje, je to več kot demagoško razmišljanje in razprava. Nikoli v prejšnjem mandatu ni bilo kakšnih takih razprav, "dragi Tone, dragi Borut". Ti pritiski, ki so bili tudi s strani gospoda Šrota, gospoda Pahorja na novinarsko sfero. Spoštovani kolegi in kolegice iz koalicije, tega v prejšnjem mandatu ni bilo. Pričakujem, da tega tudi v tem mandatu ne bo, žal temu ni tako, zato je prav, da se o tem opravi razprava, da se dajo argumenti javnosti na voljo, pa da vidimo, kdo ima prav. Verjetno bo lahko marsikakšen novinar ali novinarka razpravljala ali pa tudi podal stališče o zadevah, ki so v preteklosti dali mnenje, pa niso niti vedeli za kaj, ker so bili zavedeni na vašo pobudo oziroma na vašo iniciacijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik. Poglejte, jaz sem slučajno poslušal tisto oddajo, ko sem se lepo peljal domov proti Brežicami, in menim, da je ta razprava, ki jo bom - mimogrede - podprl, potrebna, da se tak vzorec obnašanja oblasti, takšna aroganca in brezbržnost pravzaprav prepreči, da se to dogaja tudi v prihodnje.

Namreč, bila je oddaja Studio ob 17, kjer sta dva izmed strokovnjakov razpravljala o neki temi, ni važno niti, kateri temi, in to je prizadelo enega izmed pomembnih tvorcev sedanje oblasti in je uporabil to svojo moč, poklica v oddajo in začel tam izražati svoje mnenje ter tako in drugače, seveda so ga spustili v program, in tako in drugače tudi obrekoval tista dva gospoda, ki sta tam noter sedela. Enemu izmed teh se je to zdelo skrajno nedopustno in je to zadevo tudi zapustil.

Mislím, da je razprava, ki obsodi takšno ravnanje in takšno zlorabo oblasti, potrebna. To je, enostavno povedano, nesprejemljivo in takšen vzorec obnašanja tudi vse kritike vreden. In temu je namenjena ta razprava, ki jo poslanski kolega Jožef tudi namenja. Jaz si samo lahko zamislim, kaj bi bilo če bi v prejšnjem mandatu to kdo poskusil narediti. Kako bi ga pribijali na križ, ne v slovenskem prostoru - v evropskem, preko teh nosilcev, ki jih je kar blizu, saj so ne nazadnje bili kadrirani skozi celo obdobje v te sfere javnega obveščanja.

Torej menim, da je tudi tu treba končno malo čistega vina, zato ta razprava lahko marsikaj prispeva k temu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Ponovna prijava teče.

Besedo ima gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani.

Nisem ta "Andrej s Štajerske", kot so nekateri tukaj govorili. .../Smeh v dvorani./... Ja, drugi Andrej.

Glasoval bom proti razpravi o medijih. Izražena je bila bojazen, da si bo sedanja oblast preko sprememb zakonodaje podrejela medijski prostor. Strah je vedno upravičen v vsakem režimu, v vsakem obdobju. Skušnjave so vedno in povsod prisotne. Predlagatelj govori o sofisticiranem načinu, ki bo v uredništvo pripeljal politične lojalne ljudi. Kaj pa drugega, gospodje, ste storili v prejšnjem mandatu?! Uveljavili ste zakon, ki je direktno odprl prostor politiki. Sprejeli ste ureditev, po kateri parlamentarna večina, to se pravi vlada, lahko dirigira ključne ljudi v svetih javnih medijev. Direktno pot ste ubrali, vi pa govorite o sofisticiranih načinih. Omenjeno je bilo tudi leto 1990 in prej, v času političnih sprememb. Sam sem bil član predsedstva Demosa. Takrat smo jasno in nazorno rekli, da ne bomo dopustili političnega podrejanja medijev. Tak zakon, ki ga je predlagal gospod Grims, ne bi dobil zeleno luč, tudi znotraj Demosa ne, saj direktno odpira pot politiki. In upam, da bomo to anomalijo odpravili tudi na račun tistega, kar smo leta 1990 v Demosu sklenili: politično neodvisni mediji.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Nisem se nameraval prijaviti k razpravi in bom z veseljem glasoval proti. To pa zato, ker obstajajo določeni standardi o delitvi oblasti v državi. Eden od teh standardov oziroma načel je, da so mediji neodvisni. Drugo, da mora politika za svoje dobro to neodvisnost spoštovati in negovati. Zaradi slednjega bo koalicija v kratkem popravila

napačen in "goebbelski" zakon o medijih, ki je bil sprejet v prejšnjem mandatu.

Zaradi prvega pa, če želite razpravljati, potem je treba vprašati tistega, ki ima pristojnosti, in ne bom rekel, da se je odločil pravilno ali napačno, ampak tistega, ki ima pristojnosti, da določenega povabi v razpravo v določenem mediju, to pa je urednik. Urednik je tisti oziroma vodja oddajo, če ima te pristojnosti s strani urednika, ki o tem odloča. Vendar zato, ker politika nima kaj pritiskati na medije, nima se kaj pogovarjati z uredniki, ki so neodvisni, žal tudi te možnosti nimamo. Zato je ta razprava brezpredmetna in je spet poskus neke cenene demagogije, tokrat na medijskem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Jaz predloga za razpravo ne bom podprla, ker menim, da je včeraj ministrica korektno odgovorila, na to vprašanje. Moram pa reči, da je to res narobe svet, ko nam tu v parlamentu "Andrej s Štajerske" bere levite, ki se je prav tako oglasil v oddajo in ni imel niti toliko .../Oglašanje iz klopi./ korajže in poguma, da bi se predstavil, ampak je to storil šele kasneje. Gospod Ivo Vajgl se je takoj predstavil, ko se je oglasil .../Oglašanje iz klopi./ Gospod, ko ste vi govorili, smo se sicer zelo nasmihali, ampak smo vas pustili govoriti, gospod Vizjak. Sploh govorite v glavnem vi na teh zasedanjih, pa dajte enkrat pustiti še komu, da kakšno stvar pove. Jaz se danes prvič oglašam, vi ste se pa tridesetkrat.

Mislím, da zavaja še kdo drug. Kdo je na koga pritiskal, najbolje vedo novinarji sami. Vi jih lahko poučujete, vi lahko danes razglašate tu, karkoli hočete, kdo je bil prisiljen kaj podpisati in kdo ne. Desetine novinarjev je odšlo iz časopisa Delo in si iskalo delo drugje, ker je bilo njihovo delo onemogočeno, takrat, ko je bilo s strani vaše vlade omogočeno neposredno vplivanje na uredniško politiko v tem časopisu. Desetine novinarjev je odšlo tudi s televizije, zato ker niso mogli več delati v takšnih pogojih.

In še to. Pravite, da nihče nikoli ni na ničesar vplival. Jaz osebno sem bila sama žrtev tega, da sem bila ob dveh popoldne povabljená v oddajo Odmevi, ko pa je eden od ministrov urgiral, da se ne želi soočiti neposredno s poslancem, kar vam lahko potrdijo in so mi potrdili novinarji, sem bila ob šestih prijazno povabljená, da se temu odrečem, in v oddaji je sodeloval samo minister. Kakšni pritiski so bili izvedeni, ne vem, novinarji so mi to sami povedali. In danes je skrajno sprenevedanje govoriti, kako ste bili vi idealni.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prijave za razpravo tečejo. Opozarjam vas pa, da smo še vedno pri obrazložitvi glasu. Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Sam temu vprašanju nisem posvečal posebne pozornosti, pa vendar ste me prepričali v to, da absolutno moram glasovati za predlog gospoda Jerovška. Zakaj? Zaradi tega, ker kritizirati zakon, ki je bil sprejet ne samo v Državnem zboru, ampak tudi na referendumu, je neodgovorno. Drugič zato, ker zavračam sklicevanje na peticijo in 570 novinarjev, ki so trdili, da je Vlada pritiskala na njih, Vlada pa nima v medijih nobenega deleža, razen nekaj malega v Primorskih novicah. Torej so se zlagali. Tudi zato zavračam zadevo, ker se danes sklicujete na neke predvolilne brezplačnike, ki bi naj bili "kobajagi" naši. /Smeh v dvorani./ Jaz pa sem prisiljen še danes, ne samo pred volitvami ali pa tudi po volitvah, vsak dan v svoj nabiralnik sprejemati vaše, kjer ni eden, ampak jih je cela serija in jih mečem v koš. Vi pa očitajte enega. Tudi zato, ker je bil Mag prevzet, kot veste, s strani lastnikov, vemo, čigavih, vemo, kdo to upravlja. In tudi zato, ker so na Magu bili odpuščeni ne samo novinarji, ampak še snažilke, da smo si na jasnem. Tudi zato je Mag danes postal to, kar je, ali pa je na dobri poti, da bo priloga Delu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima še gospa mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Jaz predloga za razpravo o odgovoru ministrice Majda Širca na postavljeno poslansko vprašanje ne bom podprla. Najbolj sprevrženo poleg vseh drugih stvari se mi zdi pa to, da se že v naprej obsojajo vsi tisti, ki tega predloga ne bodo podprli, pride pa takšna kvalifikacija ravnanja iz vrst poslanske skupine, katere vodja poslanske skupine je na predsednico Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino naslovil zahtevo za sklic nujne seje natanko o tej temi. Torej, ne glede na to, kaj bomo danes sprejeli, ali bo ta razprava opravljena ali ne, se v skladu s poslovniškimi določili pričakuje, da bo nujna seja sklicana; tako kot je bila sklicana seja o kakšni drugi temi in je potem govora, kako se ta vlada ne ukvarja s krizo, ampak se ukvarja z vsemi drugimi rečmi.

Jaz tak način urejanja javnih stvari, kjer se pozornost odvrta od tem, ki so ta čas predmet razprave v Državnem zboru in se pri tem demonizira tiste, ki upajo misliti drugače, tak način razpravljanja zavračam in brez strahu in brez sramu bom glasovala proti tej pobudi zaradi tega, ker jaz ne morem obsojati

nečesa, za kar ne vem, kako je potekalo, in za kar ne vem, kdo je koga kam povabil. Vsaj to bi pa že morali vedeti, preden se sklicujemo na to, da kar povprek obsojamo, kako so novinarji nesvobodni, nesuvereni, kako se izvršuje politični pritisk. Treba je imeti za to dokaze. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prijava teče. Besedo ima gospod Damijan Perne.

DAMIJAN PERNE: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Jaz bom za razliko od ostalih res obrazložil svoj glas. Glede na to, da hočete razpravo, ste jo že danes tukaj naredili, zato jaz mislim, da je nadaljnja razprava sploh nepotrebna in bom glasoval proti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Približno 14 dni nazaj sem se peljal v Ljubljano, ko je bilo na Valu 202 glasovanje za najbolj priljubljeno osebo iz tistega nabora. Mislim, da je takrat glasovala tudi ena zelo znana poslanka Breda za eno izmed tistih oseb, ki je bila, za sebi ljubo osebo. Ampak tu ni šlo za intervencijo v medije, ampak pač je šlo za glasovanje, tako kot je to običajno. V tem primeru, o katerem govorimo, pa je šlo za en poseben primer. Iz klippingov in iz magnetograma je povsem razvidno, da je v oddajo Studio ob 17 se vklopil poslanec na lastno zahtevo, da je interveniral na uredništvu in tudi izvedel pritisk na novinarja. In eden izmed sodelujočih, ki je bil tudi novinar, je zelo jasno povedal, da kaj takšnega ni doživel od časa, ko je bil na Hrvaškem Tuđman. Enostavno se je umaknil iz oddaje. Skratka, novinar, novinarsko pero, sicer iz sosednje države, je ocenil, da je šlo v tem primeru za eklatanten poseg v medijih, v neodvisnost medija, in da se je zgodilo nekaj, kar v neki normalni demokratični družbi ni izvedljivo. Tudi eno izmed združenj novinarjev je na to odreagiralo in obsodilo to intervencijo. Mislim, da ni potrebno popolnoma nobeno sprenevedanje. Zgodil se je incident in mislim, da je korektno, da opravimo tako razpravo o odgovoru ministrice na vprašanje kot tudi da se skliče seje Odbora za kulturo. Ni nobenih težav, nobenih izključujočih zadev, vendar o takih zadevah pa mislim, da je treba začeti, če kje, v Državnem zboru zagotovo razpravljati, še posebej na osnovi slabih izkušenj iz preteklosti, ki ste jih najboljše zapisali v tistih pisnih "Dragi Borut, Dragi Tone", pa še kakšen drugi Tone in drugi..../Izključen mikrofona./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Ali lahko preidemo na odločanje? Ponovno teče prijava, izvolite. Proceduralni predlog, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovani gospod podpredsednik, predsedujoči jaz sem čakal do konca, da se bodo obrazložitve končale in sem pričakoval, da boste opomnili, ali celo zelo ostro reagirali na nezaslišano žalitev slovenskih državljanov, volivcev, in na kršitev ustavne pravice do referendumu in do referendumskega izražanja volje ljudi.

Tu je bilo rečeno, da je zakon, ki je bil potrjen na referendumu "goebbelski" in vi niste odreagirali na to žalitev, to nezaslišano zadevo. Slovenci niso nacisti, da bi glasovali za nacistične zakone. In tu je bila prav ta trditev, da so Slovenci nacisti. Prosim, da opozorite poslanca, ki je tako neprimerno reagiral, govoril in ga mogoče zelo resno opomnite. Morda bi bilo primerno, da se bo mladi poslanec zavedal, da na račun Slovencev ni možna vsaka žalitev, morda, da ga odstranite iz dvorane. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Glasovalo je 73 poslank in poslancev, za 29, proti 41.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru generalnega sekretarja Vlade mag. Milana Martina Cvikla ter ministra za finance dr. Franca Križaniča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z nadaljnjo uporabo letela falcon 2000 EX po prenehanju najemne pogodbe. V imenu poslanske skupine dr. Gorenak. Še kdo? Bom pritisnil, da ne bo narobe kaj spet. Imate besedo dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. V Poslanski skupini SDS seveda predlagamo, da opravimo razpravo o mojem vprašanju včerajšnjega dne, ki se je nanašalo na letalo falcon. Za to obstajata dva razloga, drugič pomanjkljiv odgovor, kar bom utemeljil, generalnega sekretarja, in seveda vse dogajanje, ki je bilo od leta 2001 v zvezi s tem. Naj vas na kratko spomnim, da je takratna vlada seveda sprejela sklep, da kupi letalo falcon 900 EX, ko pa so v javnost prišli podatki o tem, koliko bo to letalo stalo, pa je seveda nastalo vprašanje oziroma se je pojavilo prikrivanje približno tako je počela vlada kot tisti avioni, ki preganjajo točo. Namreč, kaj je počela? Povedala je, generalni sekretar vlade, takratni gospod Bandelj je povedal, da avion

stane petintrideset milijonov dolarjev, v resnici je stal dvainštirideset milijonov dolarjev z davkom. Naj vas samo spomnim, da je Adria Airways, to lahko pogledate na spletni strani, kupila lansko leto letalo, s katerim ste se verjetno že mnogi vozili, šestinosemdeset sedežno, za isto ceno. Torej za petintrideset milijonov dolarjev, to lahko preverite. Seveda so se nadaljevala prikrivanja v zvezi s tistimi stalnimi zadevami okoli tega, kako bomo prevažali morebitne ranjence, do vsega tega, da je vlada sprejela sklep, da bo potrebno kupiti cenejše letalo in kupila je letalo za sedemindvajset milijonov evrov, z davkom pa petintrideset, imenovalo pa se je falcon 2000 EX, tega lastnica je danes tudi Slovenija.

Novinarji so seveda opravili svoje in vlada se je odločila: letalo bomo prodali ali letalo bomo dali v najem. Padla je odločitev: letalo gre v najem. Letalo je bilo oddano v najem za 125.000 dolarjev. To pomeni, da je bilo oddano v najem za izjemno izjemno nizko ceno. Vlada Janeza Janša je bila pravzaprav štiri leta blokirana s kakršnim koli postopkom, da bi karkoli počela v zvezi s tem letalom, ker je bilo letalo v najemu. In kakršne koli - tukaj generalni sekretar mojih pričakovanj ni zadovoljil, ker je trdil, da bi lahko kaj ukrepala. Kaj pa, če je bilo letalo oddano v najem?

V nadaljevanju seveda je Vlada, sedanja vlada, sprejela odpoved v skladu s pogodbo, ki je bila podpisana že v času vlade pred Vlado Janeza Janše, da bo to letalo treba dati in oziroma se odločiti, kaj z njim. Zato predlagam, da opravimo o tem razpravo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prijava teče. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Naj vas prepričam v to razpravo tudi zato, ker je generalni sekretar včeraj, mnogi niste bili v dvorani, trdil, da 8. decembra 2008 je bila Janševa vlada. Mene pa je na včerajšnji dan imenoval državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade. To pomeni, da se je grobo zmotil. Ampak jaz to razumem, verjetno je zelo obremenjen. Taki so bili tudi podatki. Namreč, podatke, ki jih je navajal niso bili točni. Dajmo mu priložnost, da se temeljito pripravi, da vsaj pogleda, kdaj je nastopil svojo službo, in da vsaj pogleda, kdo so poslanci. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prijava teče. Obrazložitev glasu še vedno v lastnem imenu. Gospod Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz bom podprl razpravo o tem vprašanju. Pri tem letalu se nekako dogaja napaka za napako. Ena večja kot

druga. V času, ko Vlada govori o tem, kako je treba varčevati in kje bi lahko privarčevali in ko generalni sekretar Vlade piše navodila o tem, da naj se dva usedeta v avto namesto en sam, stoji to letalo nekje, ne vemo niti kje, plačujemo zanj najemnino za garažiranje, ne majhne najemnine, se pravi, davkoplačevalska sredstva se trošijo po nepotrebem. Časa za oceno o tem kaj, kako in na kakšen način vzpostaviti uporabo tega letala, mislim, da je bilo dovolj - več kot tri mesece - in vsaka odgovorna vlada bi v tem času poiskala ustrezen rešitev. Ta rešitev, ki jo imamo sedaj, je najslabša od vseh rešitev, ki so na razpolago. Letalo stoji, od njega ni nobenega učinka, plačujemo visoko najemnino za to, kjer stoji, na drugi strani plačujemo stroške letenja za druga letala in igramo se z ukrepi varčevanja, ki vsi skupaj pomenijo zelo malo v primerjavi s tistim, kar vsak dan mečemo skozi okno, ko tega osnovnega sredstva, ki ga imamo na razpolago, ne damo v funkcijo. Zaradi tega je ta razprava o tem vprašanju nujna. Prav je, da se pomaga Vladi v tej razpravi in da se ji da neko usmeritev, kaj naj naredi, ker očitno tudi na tem enormnem področju je zmanjkalo idej. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prehajamo na odločanje. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mira Petka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za promet dr. Patricka Vlačiča na poslansko vprašanje gospoda Mira Petka v zvezi s kršitvami zakona o javnem naročanju. V imenu poslanske skupine. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Upam, da ne bom preveč posegel v prešerno razpoloženje koalicijskih poslancev in bi jih rad nagovoril, da bi vendarle podprli ta predlog. Kaj pa se bomo konec koncev zamudili, če bomo na naslednji seji odprli to razpravo?

Gradnja avtocest v Sloveniji je dvakrat dražja kot pa v Evropski uniji. V petnajsterici, v starih državah EU stane kilometer avtocest 6,8 milijona evrov, v Sloveniji je ta znesek 12,5 milijona evrov. Seveda to ni posledica samo konfiguracije oziroma zahtevnosti terena. Nekateri izvajalci so enostavno privilegirali, nekateri izvajalci, ki gradijo v Sloveniji ceste. Dva, trije, štirje izvajalci imajo na tem področju enostavno monopol. Delo opravljajo slabo, z aneksi se dela stalno dražijo. Spomnimo se samo predora Golovec, spomnimo se samo predora Šentvid in podobno. Zato je naše mnenje, da je nujno potrebna

sprememba zakona o javnem naročanju, kjer je treba natančno določiti pogoje za uvrstitev tako imenovanih slabih izvajalcev, nekorektnih izvajalcev na tako imenovano črno listo, kar poznajo tudi nekatere zahodne države. S to tako imenovano črno listo bi izločili slabe izvajalce del. Na ta način bi prihranili državni denar ali davkoplačevalski denar oziroma naredili bi več avtocest, kot pa jih naredimo sedaj. Zagotovo so tu večje možnosti za neke prihranke kot pa z ukrepi, ki jih predlaga slovenska vlada, ko na nek način gasi brez vode ali pa "šprica" tam, kjer sploh ne gori. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Glasovalo je 71 poslank in poslancev, za 28, proti 40.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospoda Gregorja Golobiča na poslansko vprašanje gospoda Franca Pukšiča v zvezi s številom vpisanih mest na visokih šolah in univerzah teh s tem povezanimi razmerji med naravoslovno-tehničnimi in družbenimi vedami.

V imenu poslanske skupine? /Smeh v dvorani./ Najprej sem moral vprašati, da ne bo kaj narobe. Vprašam drugič, v svojem imenu? Izvolite, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi! Dejstvo je, da je za nadaljnji razvoj Slovenije izrednega pomena tudi, kakšno bo v prihodnosti razmerje vpisa na univerze in visokošolske programe med naravoslovno-tehničnimi in družboslovnimi programi. V času gospodarske krize se kaže, da slovensko gospodarstvo zelo zaostaja za svetovnim gospodarstvom prav na tehnološkem razvoju, saj naše gospodarstvo izvaja premalo programov z visoko dodano vrednostjo.

Pozitivne premike na tem področju, torej na področju razmerja vpisa med naravoslovno-tehničnimi in družboslovnimi programi je vpeljala prejšnja vlada in minister Zupan, kar je včeraj tudi priznal minister Gregor Golobič. Zato se mi zdi pomembno, da bi o tej temi naredili razpravo tudi zaradi tega, ker je včerajšnji predavatelj prof. dr. Roman Jerala pred začetkom seje Državnega zbora tudi sam izjavil, da je znanost in tehnologija v medijih bistveno slabše predstavljena, bistveno manj prostora kot pa nekatera druga področja. S tem, ko bi naredili to javno razpravo, bi pred aprilskim vpisom študentk in študentov na univerze,.. /opozorilni znak za konec razprave./... na fakultete in visoke šole tudi aktualizirali in dali pozitivni

signal o tej tematiki. Ne gre za veliko politično temo, gre pa za nadaljnji..Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 40.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Bogdana Baroviča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetlika na poslansko vprašanje gospoda Bogdana Baroviča v zvezi z izvajanjem Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 39.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetlika na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z dodatkom k najnižjim pokojninam. V imenu poslanske skupine? Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Odgovor dr. Svetilka je bil pomanjkljiv, hkrati pa me skrbijo nekatere izjave vladnih predstavnikov v medijih, zato moram reči v imenu poslanske skupine naslednje: mi bomo to podprli ta predlog, to verjetno je pričakovano. Za osvežitev spomina pa naj vas spomnim, da je nekdanja, torej v prejšnji vladi, Poslanska skupina DeSUS dosegla sredi lanskega leta, da je Vlada akceptirala njihov predlog in v Državni zbor smo prinesli zakon, s katerim smo upokojujencem dodelili dodatek v višini 100 evrov. Stranke takratne opozicije so to razglasile za zapravljanje denarja, za predvolilne bombončke, kupovanje volilnih glasov. Oglasila se je tudi predstavnica Upokojske organizacije gospa Mateja Kožuh Novak, nekdanja poslanka SD, ki je trdila, da to ni pravi način za reševanje tega problema. Toda, ostalo je neko realno dejstvo, kakorkoli smo ga imenovali, upokojujenci so ta denar dobili, pa najsi so ga imenovali bombončki ali kakorkoli. Skratka, ta denar so dobili.

V času pred volitvami pa je prišlo do raznih obljub, jaz jih ne bom danes veliko omenjal, razen če mi bo čas dopuščal, ampak kruta realnost se je zgodila v času po volilni zmagi, po volitvah, ko je bilo treba sestaviti koalicijsko pogodbo in v koalicijski pogodbi, od tistega je ostalo bore malo. Ostalo je

300 evrov. Mnogi ljudje, ki prihajajo k meni, so bili že takrat razočarani; kako je to mogoče, kako se je lahko to zgodilo, vendar jaz kot član opozicijske stranke pojasnil za njih nisem imel.

Treba pa je povedati to, da se je zgodilo še nekaj, tik pred zdajci. Dva dni pred podpisom koalicijskega sporazuma je bil tam vnesen nek stavek kjer piše "v skladu s finančnimi možnostmi države." Seveda so mnogi razumeli, vendarle bo. Pa tudi to, kot kaže, ne bo. Namreč, odgovor dr. Svetlika me prepričuje, da se to ne bo zgodilo. Ne bi bilo prav, da 200 tisoč upokojencev ali 100 tisoč, kakršnokoli metodologijo vzamete, okrog prinesemo - po domače, po štajersko povedano.

Opravimo razpravo, mi bomo to podprli in povejmo jim, nič drugega kot to, kdaj to bo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Prehajamo na...

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, če ima to res še kakšen smisel.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz vas prosim, da niste nervozni. Samo povejmo, samo povejmo ljudem, kdaj to bo v razpravi. In nič drugega!

Ker pa vidim, kakšna je reakcija na nasprotni strani, pa naj omenim še naslednje. V času pred volitvami, to je bilo meseca septembra, sem srečeval na svojem območju mnogo poslancev. Vsi smo se srečevali z volivci. Predsednik ene od koalicijskih strank je, govorim o predsedniku DeSUS-a, je tam veliko govoril, veliko obljubljal, ljudje so ga razumeli, da bo tisoč evrov. Ampak ni tega rekel, on je to zanikal, on je povedal, da je to rekel v pogojniku. Pa vendarle je bil sprejet z ovacijami, ploskanjem, fanfarami, imenovali so ga vaša eminenca, gospod Erjavec. Kaj se je zgodilo čez pol ure? Golaž so si plačali.

Jaz verjamem, da je tudi to spremenilo politično podobo tega parlamenta, zato je prav gospodje, da to podprete, predvsem pa prosim in pozivam poslance DeSUS-a, da to podpro. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prehajamo na odločanje. Glasovanje teče. Glasovalo je 70 poslank in poslancev, za 29, proti 39,

(Za je glasovalo 29.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri, v sredo 4. marca ob 10.00 uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 3. MARCA 2009 OB 19.45 IN SE JE NADALJEVALA 4. MARCA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Pričenjam z nadaljevanjem 3. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne more udeležiti gospod Ljubo Germič. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PREOBLIKOVANJU UNIVERZE V LJUBLJANI**.

Predlog odloka je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga odloka.

Besedo ima dr. József Györkös državni sekretar na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Prosim gospod Györkös, za govornico.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe in gospodje! Želim vam dobro jutro.

V imenu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bi želel podati naslednjo obrazložitev. V Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani je predlagano statusno preoblikovanje Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani v Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani.

Izpolnjevanje pogojev za omejeno preoblikovanje je ugotavljal Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo na seji 9. junija 2008 in sprejel pozitivno mnenje. V skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti so spremenjene oziroma usklajene tudi dejavnosti Univerze v Ljubljani. S statusnim preoblikovanjem Visoke šole za zdravstvo v Zdravstveno fakulteto bo Univerza v Ljubljani med svojimi članicami imela le še fakultete in umetniške akademije, ne pa tudi visokih strokovnih šol. Zato je omenjeno spremembo bilo treba upoštevati v vseh predmetnih določilih odloka.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog Odloka je obravnaval Odbor za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku mag. Branku Grimsu za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem zbranim prav lep pozdrav.

Odbor za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj je Predlog Odloka o spremembi in dopolnitvi Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani obravnaval na svoji 2. redni seji dne 18. februarja 2009.

Glede samega besedila odloka je dala pripombe pravna služba in s sprejetim amandmajem je odbor pripombo pravne službe tudi upošteval. Največ razprav je bilo v zvezi s 5. členom, ki je predvideval izplačila stroškov in sejin članom upravnega odbora, vendar ob strinjanju tako predstavnika Vlade kot tudi rektorice ljubljanske univerze, gospe Kocjančič, se je odbor soglasno odločil in je ta člen črtal.

Na koncu je odbor soglasno, z vsemi glasovi za, potrdil tako dopolnjeno besedilo odloka in predlagamo Državnemu zboru Republike Slovenije, da ga sprejme.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Vasja Klavora v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovane poslanke in poslanci! V Poslanski skupini DeSUS podpiramo Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani. Iz tega sledi, kot je bilo predlagano, statusno preoblikovanje Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani v Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani. S tem je potrjeno tudi to, da bo imela Univerza v Ljubljani le še fakultete in umetniške akademije. Da je tako prav, je ugotovil tudi Svet Republike Slovenije na svoji seji 9. junija 2008 in sprejel o tem pozitivno mnenje.

Ob tem bi se pa rad zadržal le na eni postavki, in sicer v 5. členu, ki je bil sicer že črtan, in je prav, da je tako, saj je tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora podala svoje mnenje o tem, kaj je z upravnimi odbori oziroma člani in kako je s povračilom sejin. Če to z novo uredbo Vlade Republike Slovenije o sejinah, povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih velja, potem je bilo to preneseno tudi tako, da bi bili upravičeni do sejin in povračila stroškov tudi člani upravnih odborov univerz. Do tega je bila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora kritična in je na to tudi opozorila. To je bilo tudi upoštevano ter 5. člen tudi črtan.

V naši poslanski skupini menimo, da če bi do tega prišlo, potem bi bilo reševanje te problematike v nasprotju z avtonomijo univerze oziroma bi v določeni meri celo pomenilo poseg v avtonomijo univerze.

Poslanska skupina DeSUS podpira Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Tudi v Slovenski nacionalni stranki podpiramo Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani. Gre dejansko zgolj za redakcijsko spremembo imena enega izmed visokošolskih zavodov, ki spadajo v Univerzo v Ljubljani in ni razloga, da bi navedeni spremembi nasprotovali. S statusnim preoblikovanjem Visoke šole za zdravstvo v Zdravstveno fakulteto bo univerza tudi dejansko imela sedaj samo fakultete in umetniške akademije. Tudi to, kot je moj predhodnik povedal, dejansko edini sporni člen, ki je bil, je glede nagrad za člane upravnega odbora, da se črta. Tudi v Slovenski nacionalni stranki to podpiramo. Skratka, ni kaj tukaj dosti še povedati. Sama tema o stanju univerze, o stanju, problematiki vseh treh umetniških akademij v Ljubljani, je pa zrela za eno podrobno debato in upam, da bomo imeli hkrati eno priložnost, da načnemo to poglavje, da uredimo stanje na področju visokega šolstva v Ljubljani v širšem pomenu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Hvala.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi! Bistvena sprememba, ki jo prinaša predlagani odlok, je statusno preoblikovanje Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani v Zdravstveno fakulteto univerze v Ljubljani. Visoka šola za zdravstvo je že do sedaj uspešno sodelovala s fakultetami Univerze v Ljubljani, z Univerzo v Mariboru ter drugimi zdravstvenimi šolami v Sloveniji in tujini. Bila je uspešna pri izmenjavi strokovnih, pedagoških in znanstvenih odkritij in izkušenj. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da si je Visoka šola za zdravstvo uspešno prizadevala za uveljavitev stroke in šole doma in v tujini. Verjamemo, da si bo tudi kot zdravstvena fakulteta prizadevala dosežati odličnost in visoko kakovost razvojnega raziskovalnega dela na področju zdravja. Pričakujemo tudi, da bo zapolnila vrzel pri povezovanju in prinašanju znanstveno-raziskovalnega dela v zdravstveno prakso in gospodarstvo ter da bo z uvedbo magistrskega in doktorskega

študija izobraževala nosilce in vodilne strokovnjake, usposobljene za razvoj zdravstvenih disciplin. Glede na mnenje Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo se strinjamo, da je čas, da Visoka šola za zdravstvo preraste v zdravstveno fakulteto univerze v Ljubljani, zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagani odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Jerič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, državni sekretar, spoštovane poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani podpiramo. V predlaganem odloku gre predvsem za manjše spremembe in dopolnitve, gre za statusno preoblikovanje Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani v Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani. Izpolnjevanje pogojev za omenjeno statusno preoblikovanje je ugotavljal Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo junija lanskega leta in dal pozitivno mnenje. S statusnim preoblikovanjem Visoke šole za zdravstvo bo Univerza v Ljubljani med svojimi članicami imela le še fakultete in umetniške akademije, ne pa več tudi visokih strokovnih šol, zato je omenjeno spremembo potrebno upoštevati tudi v vseh ostalih predmetnih členih tega odloka. V skladu z uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti pa so spremenjene oziroma usklajene tudi dejavnosti Univerze v Ljubljani. Posebej pomembno po našem mnenju pa je, da bo to v praksi pomenilo, da bodo študijska področja in naštetih študiji razvrščeni v skladu z mednarodno klasifikacijo, to pa pomeni, da bodo povsem jasne kompetence posameznih programov in tudi posledično študentov in študentk. To pa bo omogočilo tudi večjo mobilnost študentov. Tudi zato v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije predlog sprememb in dopolnitev odloka podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Socialni demokrati podpiramo odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani, saj podpiramo razvoj Visoke šole za zdravstvo v Zdravstveno fakulteto. Razumemo, da je področje zdravje in zdravstvenih poklicev, brez zdravniškega, avtonomno zdravstveno in strokovno področje, ki nujno potrebuje nadgradnjo v smislu izobraževanja. Razvoj posameznih strokovnih področij je tako silovit, da posamezni poklici prehajajo iz

pomoči v sodelovanje in samostojne stroke, usposobljene za delo v skupini. Gre torej za kompleksno področje skrbi za človeka v širšem smislu, kjer je nujen interdisciplinaren pristop, več znanstvenih disciplin in vključuje skrb za bolne in zdrave ljudi v smislu skrbi za zdravje, preprečevanje bolezni, sodelovanje v procesu zdravljenja in pomoč k doseganju višje kakovosti življenja v primeru kronične bolezni ali invalidnosti. Socialnim demokratom je ta dimenzija, človeška dimenzija, še posebej blizu, kot so nam blizu pojmi vzajemne skrbi posameznika do drugih v družbi, pojem javnega in kakovostnega, vsem dostopnega in ljudem prijaznega javnega zdravstva. Iz koalicijskega sporazuma je jasno, da bomo v tem mandatu veliko pozornosti namenili prav ureditvi tega področja, ki je v zadnjih letih nazadoval na račun dražjih zasebnih zdravstvenih storitev, kjer pa se žal pogosto več vlaga v blišč, kot pa v kakovost. Solidarnost, glavna vez sodobne družbe, je zelo pomembno vodilo tudi v zdravstvu, kot je pomembno vodilo tudi v skrbi za kakovostno in napredno visoko šolstvo. Solidarnost kot dejstvo, da slovenska družba vlaga v univerzitetni sistem in solidarno omogoča dostopnost visokega šolstva tudi najšibkejšim slojem, a solidarnost tudi kot pričakovanje, da se bo vložen trud v slovensko zdravje in v slovensko znanje vrnil kot dobrina, s katero bomo konkurirali na globalnem nivoju, predvsem pa omogočali razvoj blaginje za vse pore in za vse sloje kompleksne, dinamične in, upam, odprte slovenske družbe.

Socialni demokrati z velik veseljem pozdravljamo odločitev te vlade, da poviša sredstva za Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in razvoj in tudi preoblikovanje ter rojstvo nove fakultete vidimo kot enega od načinov, s katerim se bo oživljeno zaupanje v slovensko znanje konkretiziralo. Pričakujemo, da bodo ta sredstva naši visokošolski in raziskovalni sferi vrnila tisti zagon, ki ga je zaradi pristopa politike, ki je bil v preteklih letih pogosto neresen in brez pravega interesa, delno izgubila. Verjamemo in želimo vlagati v znanje - slovenska vstopnica na vrh sveta. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ivan Grill v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

IVAN GRILL: Prav lep pozdrav vsem skupaj tudi v mojem imenu! V Slovenski demokratski stranki podpiramo Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani, saj gre tukaj v bistvu samo za potrditev statusnega preoblikovanja Visoke šole za zdravstvo v Zdravstveno fakulteto. Da je to vse v skladu z zakonodajo, je to ugotavljal že tudi Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo na svoji seji 9. junija

leta 2008. Mnenja smo, da vsako takšno preoblikovanje v fakulteto lahko prispeva še k večji kvaliteti šolstva s področja zdravstva, zato tudi to podpiramo in se strinjamo tudi z amandmajem, ki je bil sprejet na Odboru za visoko šolstvo, kjer smo uredili tudi področje povračil stroškov in seveda tudi sejnin.

Še enkrat, v Slovenski demokratični stranki bomo ta predlog statusnega preoblikovanja tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu odloka niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga odloka. Glasovanje o dopolnjenem predlogu odloka bomo opravili jutri, v četrtek, 5. marca 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA POROČILA O DELU KOMISIJE ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE V LETU 2007.** Poročilo je v obravnavo zboru predložila Komisija za preprečevanje korupcije Republike Slovenije. Besedo dajem predsedniku komisije gospodu Dragu Kosu za dopolnilno obrazložitev predloga poročila. Prosim.

DRAGO KOS: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Na žalost bom moral začeti današnji nastop z istimi besedami, kot sem začel lanskega. Lani smo namreč meseca januarja obravnavali poročilo za leto 2006, zdaj smo pa marca 2009 in obravnavamo naše poročilo za leto 2007. Še bolj pa mi je žal, da tudi naše ocene za leto 2007 ne morejo biti nič boljše, kot pa so bile tiste za leto poprej, se pravi za leto 2006.

Leto 2007 ni bilo dobro leto za razvoj etike in integritete ter za zatiranje korupcije v Republiki Sloveniji. Predvsem se je to kazalo v ogromnem porastu števila prijav korupcijskih dejanj komisiji, ki jih je bilo kar 595, kar je več kot v celotnem obdobju obstoja komisije, od ustanovitve do leta 2007. To seveda kaže na povečano občutljivost ljudi pri zaznavanju različnih nepravilnosti v naši družbi, pa tudi - in to je tisto, kar nas dosti bolj skrbi - na velik padec zaupanja v organa, ki bi vendarle morala biti prva naslovnika takšnih prijav, to sta pa policija in tožilstvo.

Da smo v letu 2007 krenili oziroma nadaljevali po nevarni poti, kažejo tudi odgovori ljudi v javnomnenjskih raziskavah, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da bi se vedno manj ljudi takrat odločilo za prijavo korupcije, in to iz dveh razlogov: zaradi strahu pred maščevanjem in zaradi prepričanja, da morebitna preiskava sploh ne bo uvedena. To z drugimi besedami pomeni, da ljudje preprosto niso več zaupali, da bodo državni organi z redkimi izjemami, med katere, upamo, sodi tudi komisija,

sploh še pripravljene in sposobne kaj narediti v boju zoper korupcijo.

V letu 2007 je Ustavno sodišče Republike Slovenije kot protiustavne prepoznalo kar 5 od 24 členov Zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo, ki je ukinjal komisijo, kar je pripeljalo do situacije, da to področje še danes ureja Zakon o preprečevanju korupcije. To pomeni, da danes komisija deluje na podlagi predpisa, ki ne velja več, pa se uporablja, predpis, ki pa velja, pa se ne uporablja. Bila sta sicer vmes dva poskusa, eden s strani Vlade v letu 2008 in drugi s strani opozicije na podlagi osnutka, pripravljenega na komisiji leta 2007, da bi se to področje uredilo, vendar sta oba poskusa splavala po vodi. In pri obeh je bilo več kot očitno, da iz političnih razlogov.

Če razmeram v letu 2007, pri čemer seveda poročila ne bom bral, ker predvidevam, da ste ga prebrali sami, dodamo še aktivno vzpostavljanje pogojev za razvoj prave sistemske korupcije, načrtno rušenje vzpostavljenega sistema spremljanja premoženjskega stanja slovenskih funkcionarjev, kar bi se zgodilo, če bi bil sprejet tekst novega zakona o omejitvah in prepovedih za nosilce javnih funkcij, dosledno izmikanje nosilcev oblasti kakršnikoli odgovornosti tudi v najbolj kričečih primerih ugotovljenih nepravilnosti in popolno pasivnost organov odkrivanja in pregona v teh primerih, je jasno, zakaj Slovenija postaja korupcijsko vedno bolj ogrožena država, zakaj smo se na tem področju v Evropi spremenili iz pozitivnega v negativen zgled in zakaj še vedno ni resnih ovir, ki bi preprečevale nastanek in razvoj tudi najhujših oblik korupcije.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Ne zamerite mi, da ta kratek uvod končam z apelom za vas. Razumite, prosim, že enkrat, da boj zoper korupcijo ni privilegij ali lastnina te ali one politične stranke ali politične opcije. To je problem vseh nas! Dokler ne bodo tega razumeli prav vsi, bomo na tem pomembnem področju stopicali na mestu, ljudje bodo upravičeno vedno bolj nezadovoljni, korupcija in njeno zatiranje pa bosta še naprej služili samo kot sredstvi za pridobivanje glasov volivcev. Ob takšnem gledanju so seveda zaman vsi parcialni ukrepi in investicije v organe ali njihovo dejavnost. Dokler ne bomo razumeli, da se korupcija dogaja tudi zdaj in tudi nam, napredka na tem področju ne bo. To pa zagotovo ni tisto, kar slovenski davkoplačevalci pričakujejo od državnih organov Republike Slovenije.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Poročilo je obravnavala Komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije kot matično delovno telo in Državnemu zboru predlaga sprejem sklepa.

Besedo dajem predsedniku gospodu Branku Mariniču za predstavitev poročila komisije.

Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovane in spoštovani.

Spoštovani predsednik, dovolite mi, da vas popravim moj priimek je Marinič.

Poročilo za leto 2007, ki ga je republiška Komisija o preprečevanju korupcije poslala v Državni zbor lansko leto 30. maja, je obravnavala tudi državnozborska Komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije na svojih treh sejah. Prvo sejo smo imeli 12. decembra, ko smo začeli z obravnavo in kjer smo ugotovili, da bi bilo treba po posameznih poglavjih vsebinsko dopolniti. To smo tudi zahtevali od republiške komisije, kar je republiška komisija v skladu z našimi zahtevami tudi storila.

Vsebinske obravnave poročil so v skladu z veljavno zakonodajo potekale na zaprtih sejah, tako da smo pravzaprav morali upoštevati predvsem tiste vsebine, ki smo jih kasneje na skupni seji obravnavali in ugotovili, da bi morala vendarle širša slovenska javnost dobiti vse informacije. In čim več teh informacij, ki smo jih obravnavali na vseh treh komisijah, smo v prisotnosti tudi predsednika republiške komisije o preprečevanju korupcije ugotovili, da ni zadržkov, ki podležejo 44. členu Zakona o varovanju osebnih podatkov, zato smo tako vsebino naših obravnav na vseh komisijah naredili javno dostopno. Tako je poročilo javno dostopno širši slovenski javnosti.

Seveda smo na vseh treh sejah komisije opravili vsebinsko bogato razpravo. Ko smo obravnavali vsebino, je bila s strani predsednika republiške komisije dodatno podana obrazložitev predvsem v tistih poglavjih, ki so naše člane komisije še posebej zanimali. Šlo je predvsem za mednarodno dejavnost republiške komisije, šlo je tudi za posamezna vsebinska vprašanja, ki zadevajo delo republiške komisije. Predvsem se je vsebina nanašala na tako imenovani gradbeni lobi in pa predvsem na korupcije v gradbeništvu in tudi drugih sferah. Tukaj smo se dotaknili tudi korupcije, ki se nanaša na javna naročila. Po razpravi, ki so bile vsebinsko bogate, smo oblikovali tudi sklepe, ki jih predlagamo Državnemu zboru, da jih danes po temeljiti obravnavi in razpravi sprejme, in sicer, da Vlada, upoštevajoč ustavno določbo št. 57/6, z dne 29. 3. 2007, v zadevi Ustavne presoje zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo pripravi predlog zakona, ki bo celovito uredil področje boja proti korupciji. Predlagamo tudi,

da Državni zbor predlaga Vladi, da pri pripravi novega zakona, ki bo urejal preprečevanje korupcije, preveri možnost uvedbe elektronskega obrazca, najave premoženjskega stanja funkcionarjev in vzpostavitve računalniškega zajemanja in obdelave teh obsežnih podatkov, ki se sedaj nahajajo v veliki polji, ki zajema pet in pol listov formata A4.

Nadalje predlagamo, da Državni zbor predlaga Vladi, da v okviru priprave sprememb proračunskih aktov oziroma aktov za proračunsko obdobje 2010 predvidi določena sredstva, ki jih je potrebno zagotoviti za pripravo strokovnih rešitev in za vzpostavitev in izpeljavo izbrane rešitve. Prepričani smo, da bo Državni zbor po temeljiti razpravi sledil našim predlogom, in da bomo na koncu prišli do potrditve predlaganih sklepov, vse skupaj z namenom, da bi se tudi dejansko in konkretno soočili z dejstvi in s tem pripomogli tudi k temu, da zmanjšamo in damo svoj prispevek k zmanjšanju korupcije v Republiki Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini DeSUS podpiramo predloge sklepov, ki jih je sprejela Komisija Državnega zbora po zakonu o preprečevanju korupcije. Pri tem želim izpostaviti predvsem četrti sklep, po katerem Državni zbor predlaga Vladi, da ob pripravi novega zakona, ki bo celovito urejal preprečevanje korupcije, določi organ, ki bo nadziral premoženjsko stanje funkcionarjev organa, zadolženega za preprečevanje korupcije. Obenem naj bi ta nov organ nadziral tudi delo tako imenovanega protikorupcijskega organa. Dejstvo je, da je bila Komisija za preprečevanje korupcije oziroma funkcionarji te komisije pogosto izpostavljeni očitkom, da je njihovo premoženjsko stanje netransparentno, da delujejo koruptivno in podobno. S takšnim nadzorom se bomo v bodoče izognili neutemeljenim očitkom, katerih namen je po navadi zgolj diskreditacija omenjenega organa oziroma funkcionarjev. Še posebej pa v poslanski skupini pozdravljamo predlog naj vlada pripravi predlog, zakona, ki bo celovito uredil področje boja proti korupciji. Pri tem želimo apelirati na Vlado, da tako imenovanem protikorupcijskem organu dodeli dovolj pristojnosti ter dovolj strokovnega kadra in materialnih sredstev, da bo lahko le-ta deloval učinkovito, da ne bo zgolj brezzobi tiger, kot se rado očita Komisiji za preprečevanje korupcije. Žal je boj proti korupciji v Republiki Sloveniji prioriteta zgolj na papirju, zato najbolj pereče vrste korupcije ostajajo neodkrite in predvsem nesankcionirane. Tukaj mislim predvsem na korupcijo, ki se

pojavi v sistemu javnih naročil, torej kjer se stikajo javne funkcije z zasebnim sektorjem ter na področju klientalizma, kjer je princip imenovanja ljudi v osebnih, političnih ter družinskih povezavah oziroma oddajanje poslov po tem principu ostaja nenadzorovan, nekaznovan in žal vedno bolj sprejemljiv.

V Poslanski skupini DeSUS si želimo, da bi v Republiki Sloveniji končno dobili protikorupcijski organ, ki bo imel na voljo dovolj pristojnosti in moči, da bo lahko učinkovito odkrival in preganjal korupcijo v sodelovanju z organi pregona, da bo med funkcionarji užival dovolj ugleda, da ga bodo jemali resno in da ne bo podvržen poskusu ukinjena pri vsaki spremembi oblasti v naši državi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, obiskovalci! To, da Slovenija ne jemlje resno korupcije, kaže že obravnava Poročila o delu komisije za leto 2007, ki je, po mojem mnenju, mnogo prepozno v Državnem zboru. Slovenska nacionalna stranka tudi zaradi tega ponovno zatrjuje, da tako organizirana komisija, kot deluje danes, brez potrebe deluje, kajti, kot bom v nadaljevanju povedal, ima ta komisija mnogo problemov sama s seboj, med drugim tudi, kako zagotoviti administrativno- tehnične pogoje za delo, kako zagotoviti potrebno količino denarja za plače, kako zagotoviti pogoje za tekoče investicijsko vzdrževanje, kar je sramotno. Pri takih pogojih tudi če pogledamo ožje organizacijsko strukturo komisije, je pač nemogoče delovati. Komisija tudi tisto, kar ugotovi, je zgolj črka na papirju. Če ugotavljamo delo komisije, ki je v letu 2007 postavila pod vprašaj kar 595 prijav in jih tudi seveda tudi oddala, je pa zgolj 21 zadev doživelo obravnavo s strani organov pregona, lahko zopet ugotovimo, da je v korupcijo vpleteno tako tožilstvo kot tudi organi javnega pregona, Računsko sodišče in ne nazadnje tudi Državni zbor, ki neresno jemlje to komisijo.

Pozdravil bi prizadevanja, ki jih komisija vlaga v svoje delo, pa tudi trud predsednika, zlasti zaradi tega, ker smo mi večkrat imenovani kot tisti, ki bi želeli komisijo ukiniti. To seveda ni res. Mi želimo, da bi komisija bila ustanovljena na tak način, da bi v njenih vrstah bili tudi tožilci, da bi v njenih vrstah bila tudi specializirana oziroma za to usposobljena enota organov pregona, ki bi se lahko ukvarjala tudi z novodobnim kriminalom, v katerega mi niti vpogleda nimamo, to je računalniška zloraba, pa da ne govorim tudi o elektronskem zlorabljanju finančnih listin.

Kar se tiče dejanskega kriminala pri nas. Poglejte, v Slovenski nacionalni stranki imamo zelo zgovoren arhiv o tem, kaj vse smo že pisali na razne naslove, tudi na Komisijo za preprečevanje korupcije, od primera Dadas, za katerega veste, da je časovno oddaljen, pa do Elana, Rdečega križa, Zavarovalnice Triglav, afere mariborskega Tama, nabave policijskega čolna, pa da Splošne plovbe niti ne omenjam, kjer je bila pogodba o prodaji podpisana kar v pisarni gospoda Bajuka in je bilo tudi s strani Soda in Kada jasno ugotovljeno, da je korupcija pri oškodovanju največjega dela primorskega gospodarstva več kot evidentna. Pa se ni zgodilo nič. Celo gospod predsednik komisije mi pravi, da policija poseduje dokumente, da je gospod Bajuk oziroma njegova stranka dobila denar, pa ne ukrepajo. Jaz ne vem, kako lahko organi pregona ne ukrepajo. Sama komisija je tudi podala poročilo v zvezi s Splošno plovbo organom javnega pregona, pa se ni zgodilo nič oziroma Računsko sodišče šele zdaj ugotavlja pravilnost oziroma nepravilnost vodenja poslovnih knjig. To podjetje ima organizirano oziroma prijavljeno tudi fiktivno podjetje Genshipping Corporation v Libiji, ki pa je ustanovljeno samo zaradi tega, da Splošna plovba ne plačuje davkov v Sloveniji; pa tudi to nikogar ne zanima. Torej govoriti - kar lahko že samo na tem primeru zaključimo - o resnem pristopu k obravnavi korupcije in klientelizma v Sloveniji je zgolj pravljičica za otroke, ki bi jo z veseljem poslušali.

Kaj storiti ob dejstvu, da imamo toliko prijav, pa zgolj 21 zadev, ki so bile predane v reševanje pristojnim državnim tožilstvom, od tega 19 zadev Računskemu sodišču, je seveda vprašanje. Ta komisija, takšna kot je, je zgolj sama sebi namen. Poudarjam še enkrat, to je stališče Slovenske nacionalne stranke. In tudi Ustavno sodišče je nekako opozorilo s sklepom, ki ga je poslalo. Jaz sem to tudi predsedniku komisije podal kot zahtevo na prvi seji, ki smo jo imeli sklicano. Namreč sam sem tudi član te državnozbornske komisije. Ustavno sodišče nalaga Državnemu zboru in Vladi, predvsem Vladi, da v ta spoštovani zbor pošlje nov predlog zakona, ki bo temeljito urejal pristojnosti te komisije. Jaz bi bil seveda vesel, da bi ta zakon imeli kar najhitreje v poslanskih klopih in da bi na ta način komisiji dali možnost, da res postane komisija za preprečevanje korupcije, ne pa zgolj organ, ki bo imel sedež, pisarno, fikus, direktorja pa nekaj delavcev. To je preprosto nedopustno, da Slovenija govori o tem, da se bori proti korupciji, v bistvu pa sama nič ne naredi, da korupcije v Sloveniji ne bi bilo. Kaj je Slovenija sama po sebi naredila za to, da bi spoštovala zakonitost in ustavnost, pa dokazuje že to, da je v Državni zbor prišlo kar nekaj oziroma ogromno, lahko rečemo, pripomb Ustavnega sodišča o nezakonnosti zakonov, ki jih sprejemamo v Državnem zboru. In tudi to je korupcija, spoštovane gospe in gospodje, če imajo razno razni

organi v veljavi neustavne zakone, ki pa jih je požegnal in sprejel Državni zbor. Tudi na osnovi tega se izvaja nezakonitost, tudi na osnovi tega, kar je Državni zbor sprejel, se izvaja lahko kriminal. Če povzamem, rad bi slišal iz ust gospoda Kosa, kdaj se bo lotil tistega, kar kaže na to, da je v bistvu korupcija in kriminal, tudi gospodarski kriminal je zelo prisoten v Sloveniji. Jaz bi rad povedal, ker sem s Primorske, samo eno podjetje, ki ga želim imeti enkrat na spisku pregledanega podjetja in želim slišati tudi o tem, ali je tam vse v redu ali ni. To je Istrabenz. Mi vemo, da to podjetje vodi oseba, ki je nekako zaščitena. In ta oseba verjetno bo tudi ostala zaščitena, čeprav smo skozi to podjetje ta Istrabenz dejansko že ukinili, to že ni več, to je OMV. Prodali smo Kolinsko, Drogo, uničili vrsto drugih gospodarskih subjektov na Primorskem, nakopali državi veliko proračunsko luknjo, ampak nobenega to nič ne zanima. Drugo podjetje na Primorskem, ki velja za največje oškodovanje, gospodarsko oškodovanje, je Splošna plovba. Tudi o tem bi želel, da povemo nekaj besed in da končno vzpostavimo zakonitost poslovanja v tem podjetju. Sam sekretar Vlade gospod Cvikl je v bistvu bil z mano z ramo ob rami na odboru za kontrolo proračuna v prejšnjem sklicu, ko smo ugotavljali, ali to podjetje posluje zakonito ali ne posluje zakonito. In danes je vse skupaj potihnilo, ni več nobenih pripomb, kar me čudi, da kar na enkrat, ko se ugotovi, da nekaj res ne "štima", da nekaj res ni v redu, da ni zakonito, da lahko to tako hitro potihne in da se tako hitro lahko stvari legalizirajo in da so kar naenkrat lahko tako zakonite. Elan, katerega je Slovenija dvakrat reševala in plačevala tudi iz državnih sredstev za odkup iz hrvaških rok, je danes predmet, ki lahko marsikoga nauči tega, kako se naj ne bi delalo, pa vendar se dela nezakonito. Odvetniki po zakoniti poti, ker jim to zakon dopušča, zahtevajo za plačilo zgolj za svetovanje več, kot so v bistvu mesečni prejemki zaposlenih. Zaposlene pa se zaradi tega preprosto vrže na cesto, ko se ugotovi, da ni zadosti denarja za izplačilo osebnih dohodkov. Ampak tudi tu ta komisija ne more ukrepati in tudi tu ta komisija nima kaj govoriti. Je pa bistveno to, da v poročilu izhaja, da smo naredili popis stanja za javne funkcionarje in da smo vzorno pregledali tudi vse nagrade in darila. To je pa bistvena sestava tega poročila. Kar pa v oči bode, je pa oddano število prijav in oddan končni zaključek prijav, ki so doživele javni pregon, zanemarljivo slabo delo organov javnega pregona. Če bo ta Komisija za preprečevanje korupcije delovala tudi v tem mandatu tako, kot je delovala do sedaj, potem je resnično bolje, da je nimamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsednik komisije Drago Kos! Nadzor predvsem pa preprečevanje korupcije sta v težkih časih krize še posebej pomembna elementa demokracije in tržnega sistema gospodarstva. Korupcija je škodljiva tako gospodarstvu kot družbi nasploh, zato smo v Slovenski ljudski stranki vedno med svoje cilje uvrščali boj proti korupciji in preprečevanju korupcije v naši družbi. Iz tega razloga smo vedno podpirali tudi neodvisno organizirano komisijo za preprečevanje korupcije. V prejšnji vladi smo se glede urejanja tega področja rahlo razhajali v pogledih in pristopih k oblikovanju komisije in si različno razlagali zapisano načelo v uvodu koalicijske pogodbe: učinkovit boj proti klientalizmu in korupciji v javnem sektorju. Prepričani smo, da bi bila ukinitve komisije slaba rešitev predvsem že za uveden sistem nadzora nad premoženjskim stanjem slovenskih funkcionarjev in za uresničevanje slovenske protikorupcijske strategije. Pri tem pa naj poudarim, da mora komisija delovati v skladu s svojimi pristojnostmi in jih ne samovoljno povečevati ali pa po svoje tolmačiti.

Poročilo za leto 2007 ocenjujemo kot dobro in natančno izdelano. Komisija za preprečevanje korupcije v skladu s 13. členom Zakona o preprečevanju korupcije je vsako leto dolžna poročati Državnemu zboru. Tudi to je eden od inštrumentov nadzora parlamenta nad izvajanjem zakonodaje. Iz poročila je mogoče razbrati, da se komisija odziva na pobude in skrbno prouči posamezne sume. Iz poročila je tudi razvidno, da večjih nepravilnosti komisija ni ugotovila. Ali to pomeni, da vendarle v naši družbi na tem področju vlada red? Zaskrbljujoče pa je namreč dejstvo, ki ga navaja komisija, da resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji v okviru svojih omejenih možnosti načrtno uresničuje samo komisija, večina drugih državnih organov in organov lokalnih skupnosti pa je na njo že pozabila. Po mnenju komisije so bili nekateri ukrepi, ki so se nanašali na uresničevanje te resolucije, bolj stranska posledica drugih aktivnosti in ne posledica zavestnega upoštevanja njene vsebine. Iz poročila lahko razberemo, da je na seznamu občinskih funkcionarjev, ki še niso poročali o premoženjskem stanju, kljub poslanim obvestilom občinam še 71 imen, od teh funkcionarjev je novo izvoljenih 63, ponovno izvoljenih 8. Komisija je sicer izčrpala vse pravne možnosti po zakonu, s katerimi bi pridobila manjkajoča poročila o premoženjskem stanju, in nadaljuje z drugimi aktivnostmi v tej smeri.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bi želeli slišati, kakšne so dodatne aktivnosti. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo že ob sprejemanju zakona opozorili, da je neprimerljivo z ostalimi funkcionarji določati obveznosti prijave tudi za občinske svetnike in svetnice. Tukaj bi apelirali, naj se sledi k posodobitvi oziroma spremenitvi tega sistema. Poročilo bomo podprli, ravno tako pa tudi podpiramo sprejem predlaganih sklepov Komisije Državnega zbora Republike Slovenije. Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik za besedo. Pozdrav tudi predsedniku komisije in pa državnemu sekretarju ter vsem vam, kolegice in kolegi!

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2007 potrdili in podpiramo tudi vse predloge sklepov Komisije po zakonu o preprečevanju korupcije. Samo poročilo je zahtevno in obsežno delo in kaže tisto kar velja omeniti že takoj v uvodu, da komisijo še kako potrebujemo. Temu pritrjujejo tudi dogodki, s katerimi se v tej državi dnevno srečujemo in so v obdobju zaostrenih gospodarskih in finančnih zadev še kako pomembni. V Liberalni demokraciji Slovenije z zadovoljstvom ugotavljamo, da je Komisija za preprečevanje korupcije kljub hudim političnim pritiskom pretekle vlade svoje delo opravljala in opravila dobro, predvsem pa pregledno, obsežno in pa, kar je v teh časih izredno pomembno, tudi vzorno, kar se tiče porabe javnih financ. Poročilo na nek način samo potrjuje naše prepričanje, da bi bila ukinitve komisije slaba rešitev in bi se to zagotovo negativno odrazilo v boju zoper korupcijo, kjer je vloga komisije izredno pomembna. Če izpostavimo samo nekatere pomembne naloge, ki smo jih še bolj podrobno pregledali; to so: nadzor nad premoženjskih stanjem funkcionarjem, ugotavljanje nezdržljivosti opravljanja posameznih funkcij, nadzor glede omejitve pri darilih in omejitvah pri poslovanju in naloge v zvezi z načrti integritete ter oblikovanju načelnih mnenj. Vse te naloge komisija opravlja s ciljem preprečevanja korupcije. Smo pa v naši poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije tudi zaskrbljeni z ugotovitvijo komisije, da je Resolucijo o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji, v nadaljnjem besedilu Resolucija, v svojih okvirih, v svojih omejenih možnostih načrtno praktično uresničevala samo komisija. Večina drugih državnih organov in organov lokalnih skupnosti je po ravnanju sodeč očitno nanjo že davno pozabila. Sedanjo vlado čaka na tem področju velika dela, da se nadoknadi

zamujeno. V Liberalni demokraciji smo prepričani, da je pretekla koalicija storila napako, ker ni podprla predloga takratne opozicije, da bi bil sprejet Predlog zakona o integriteti v javnem sektorju. V zvezi s tem se strinjamo z ugotovitvijo komisije, da bi s tem zakonom zagotovili uresničevanje velike večine točk iz že prej omenjene resolucije. Čeprav je bilo takrat veliko govora o boju proti korupciji, pa je več kot očitno, da je ta resolucija še ena od vrste neuresničenih, nenavadnih, pač pa strateških dokumentov. Na tem področju so pričakovanja Liberalne demokracije Slovenije velika, in smo prepričani, da bo ta vlada z našo pomočjo storila korak naprej pri uresničevanju te resolucije. Sprejem novega zakona, Zakona o integriteti v javnem sektorju, je sedanja vlada že vključila v normativni program Vlade in prepričani smo, da bo na poslanskih klopeh v drugi polovici tega leta.

Zamujeno na tem področju bo zagotovo treba čim prej nadoknaditi, še posebej, ker nas v Liberalni demokraciji Slovenije skrbijo javnomnenjske raziskave, ki so pokazale, da je po mnenju ljudi pojav korupcije v Slovenije dokaj razširjen in da se njegova pojavnost v zadnjih letih še posebej izrazito, v primerjavi z letom poprej, dodatno stopnjuje, na slabše namreč.

Pri pripravi in izvajanju posameznih nezakonitostih v organih lokalnih skupnosti, pa tudi v nekaterih državnih organih vedno pogosteje prihaja do očitnega in zavestnega kršenja pravil etičnih, pravnih norm ter vedno bolj vidno je uveljavljanje nelegalnih in nelegitimnih interesov v javnem in tudi zasebnem sektorju. To pa seveda ustvarja idealne pogoje za nastanek in razvoj korupcije, tudi tistih, ki si jih najmanj želimo, tako imenovanih sistemskih.

Treba je tudi popraviti tisto, kar se je zgodilo v prejšnjem mandatu, ko je bilo sodelovanje med Vlado in Komisijo nezadostno ali slabo in ker bi bilo treba čim prej pristopiti k uresničevanju priporočil GRECA.

Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije poročilo sprejema in podpira tudi vse sklepe, ki so navedeni na koncu oziroma jih je sprejela Komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dušan Kumer v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik komisije, spoštovani državni sekretar! Kolegice in kolegi!

Da ne bi bilo nesporazuma, bi takoj na začetku opozoril, da obravnavamo poročilo za leto 2007, zato bom jaz v tem uvodu diskutiral o razmerah in učinkovitosti organov in Vlade v prejšnjem obdobju ne pa sedanje vlade.

Najprej je treba poudariti, da smo v zadnjih štirih letih izgubili veliko veliko dragocenega časa, da bi se resneje soočili s preprečevanjem korupcije, za kar nosi temeljno odgovornost prejšnja vlada, ki je bila glavni protagonist, da smo se pretežno ukvarjali s tem, ali je takšen neodvisen organ, kot je Komisija za preprečevanje korupcije, sploh potreben ali ne. Ali je bilo to storjeno namenoma ali podzavestno, iz nekih prestižnih, spolitiziranih razlogov, bo pokazal čas. Nekaj pa je jasno že danes. Pretekla štiri leta so bila glede na visoko gospodarsko rast, polno državno blagajno sila plodna tla za razrast koruptivnih dejanj. To potrjuje tudi to poročilo in mnoga druga dejstva, ki govorijo, da je stanje na tem področju skrajno zaskrbljujoče. Ne samo, da se v zadnjih štirih letih ni izboljševalo, opaziti je celo bilo načrtno rušenje vseh protikorupcijskih aktivnosti in aktivno vzpostavljanje pogojev za razvoj in razmah tako imenovane systemske korupcije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli ugotovitve in ocene, ki so zapisane v poročilu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2007. Te ocene in ugotovitve, kot lahko sami vidite, niso najbolj ugodne in optimistične. Predvsem kar se tiče delovanja tistih organov v državi, ki so najbolj odgovorni in kompetentni, da se neposredno soočajo z odkrivanjem in sankcioniranjem tega zla, to je korupcije in klientelizma. To dejstvo potrjujejo tudi izsledki raziskave, ki je predstavljena v poročilu za leto 2007 in ki ni razveseljujoča. Eno ključnih vprašanj raziskave je po mnenju ljudi pojav in razmah korupcije v Sloveniji, ki je dokaj razširjen in se glede na prejšnja leta še vedno stopnjuje. Ob tem ljudje pri boju proti korupciji še vedno najbolj cenijo medije in Komisijo za boj proti korupciji, medtem ko imata dva tipična organa za odkrivanje in pregon, to sta policija in tožilstvo, dobršno mero nezaupanja. Pri tem je zanimivo, da je bilo to zaupanje v policijo in tožilstvo najvišje v letu 2005. Po tem letu, se pravi v 2006 in 2007, pa je sledilo veliko in vedno hujše razočaranje. Morda se je prav zaradi tega, torej nenehnih groženj po ukinjanju te komisije v preteklih štirih letih, pri ljudeh ustvaril vtis, da tako politika v celoti kot izvršna veja oblasti (beri: Vlada), torej tisti organi in institucije, ki so pozvani, da se borijo proti korupciji, niso dovolj zainteresirani in motivirani, da se odpravlja ta družbena nečednost, to je korupcija v tesni povezavi s klientelizmom.

Zato so govornice in nenehni pritiski za ukinjanje komisije predvsem v letu 2007 pustili posledice na ravnanju in vedenju posameznih državnih organov ter organov lokalnih skupnosti in

funkcionarjev, ki komisije in njenih ukrepov niso jemali dovolj resno ali so jih celo ignorirali. Šele na podlagi številnih opominov so se odzvali, pa še takrat ne vsi. Klima in razmere so bile sila neugodne za delo Komisije za boj proti korupciji, ugodne pa so bile za njeno razraščanje. Posledica nenehnih poskusov ukinjanja Komisije je bilo tudi notorno dejstvo, da Državni zbor v tem letu ni sprejel Konvencije Organizacije združenih narodov v boju proti korupciji. Še več, leto prej je celo sprejel zakon, katerega določbe so bile in so še vedno v nasprotju z določbami konvencije OZN v boju proti korupciji. Njegovo uveljavitev pa je celo zadržalo Ustavno sodišče. Ob tej priložnosti je prav opozoriti, ker danes že bilo o tem govora, da ta zadržani zakon utemeljeno in evidentno s svojo vsebino odstopa od te konvencije. In ne samo to, odstopa tudi od nekaterih drugih konvencij Sveta Evrope, ki zahtevajo preprečevanje korupcije. Gre za direktive in smernice, ki opredeljujejo, da morajo države Evropske unije imeti posebne protikorupcijske organe, samostojne in neodvisne, in ne tako, kot je zapisano v tem zadržanem zakonu, da je ta organ sestavni del ali pa pooblaščenec izvršne veje oblasti, torej Vlade. Zato je potrebno resno vzeti tudi oceno v zaključnem poročilu Komisije za preprečevanje korupcije, ki pravi, citiram: "Zaradi vseh spregledanih opozoril na pomanjkljivosti zadržanega zakona o omejitvah in prepovedi za nosilce javnih funkcij ni mogoče oceniti drugače, kot da gre za načrtno rušenje že izpostavljenega sistema spremljanja premoženjskega stanja slovenskih funkcionarjev in vseh drugih pridobitev Zakona o preprečevanju korupcije." Konec citata. V nasprotju s temi indici po ukinjanju Komisije pa je vidno raslo število tistih ljudi, ki so se obračali na Komisijo v letu 2007, saj je Komisija prejela 595 prijav koruptivnega ravnanja, kar je pomenilo največ do takrat. Obratno pa se je dogajalo glede kazenskih ovadb, ki jih je sprožila policija. V letu 2006 je bilo teh 44, medtem ko jih je bilo v letu 2007 le 19, in to kljub temu, da je bilo število prijav koruptivnega ravnanja občutno večje kot leto poprej. Torej je razkorak med javnim mnenjem o stopnji koruptivnosti s številom prijav koruptivnega ravnanja in konkretnimi postopki organov pregona in odkrivanja očiten in velik, prevelik.

Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov še vedno menimo, da je pozicioniranje Komisije za boj proti korupciji kot neodvisnega, samostojnega in strokovnega organa edina prava usmeritev, primerljiva z rešitvami v državah Evropske unije in ne tista, ki je opredeljena v zadržanem zakonu, ki smo ga sprejeli v prejšnjem mandatu, ki pomeni velik korak nazaj. Glede na dosedanjo prakso bi bilo najbolj smotrno in modro, da se pripravijo predlogi sprememb in dopolnitev veljavnega zakona, če menimo, da njegove rešitve ne ustvarjajo pogojev, da bi bila

praksa bolj učinkovita za zatiranje tega zla, torej klientelizma in korupcije. V Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi nismo naklonjeni ideji, ki je bila danes še enkrat ponovljena, da bi namreč protikorupcijska komisija ali pa nek drug organ dobila tudi izvršilna, sodna ali eventualno tožilska in policijska pooblastila. To glede na delitev oblasti ne bi bilo smotno. Podpiramo pa pobude, ki so zapisane tudi v koalicijski pogodbi, in pričakujemo čim prejšnje dodatne rešitve, da se okrepi vloga in učinkovitost policije in tožilcev na področju boja proti korupciji. Ta vloga ni nekompatibilna s Komisijo za preprečevanje korupcije, ki jo imamo sedaj. Ti vlogi se dopolnjujeta, ker je ena represivna in druga preventivna. V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo, da se resno in odgovorno upoštevajo tudi nekatera zelo pomembna obvezna priporočila, ki izhajajo iz poročila Greca za Republiko Slovenijo v tretjem ocenjevalnem obdobju in jih je potrebno uresničiti do konca meseca junija letošnjega leta, torej leta 2009. Gre za priporočila, če bodo uveljavljena, ki v prihodnje lahko vidno spremenijo nezaupanje v pravno normo, ki je danes na zelo nizki ravni, ko ljudje že v naprej dvomijo v prizadevanja državnih organov, da bodo sploh kaj storili v boju proti korupciji.

Naj še enkrat ponovim, v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo poročilo Komisije, podpiramo tudi predlog, da Vlada čim prej pripravi predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki bo upošteval določbo Ustavnega sodišča, pri tem pa menimo, da parlamentarna komisija, ki je tudi potrebna, ni ustrezna zamenjava za neodvisno in samostojno komisijo, katere poročilo danes obravnavamo, kajti v tem primeru bi poslanci nadzirali sami sebe. In ne samo to, parlamentarna komisija tudi ni strokovni, ampak je politični organ oziroma delovno telo Državnega zbora. V poslanski skupini vidimo njeno funkcijo predvsem v tem, da predvsem obravnava sistem in delovanje ustanov v boju proti korupciji, ne pa, da analizira, preverja premoženjsko stanje funkcionarjev. Podpiramo, da se utrdi položaj Komisije za boj proti korupciji kot neodvisnega in strokovnega organa in podpiramo tudi vse sklepe, ki jih je predlagala parlamentarna protikorupcijska komisija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Marinič v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo še enkrat. Spoštovani predsednik! Zdaj vas pa res ne želim več popravljati. Pač bom Marinič. Ampak sem še vedno Marinič.

Z veliko pozornostjo sem poslušal predstavitev poslanskih skupin, ki so bile izredno korektne. Moram povedati, da predvsem

v vsebinskem delu obravnave samega poročila, ki ga je državna protikorupcijska komisija poslala Državnemu zboru v skladu z veljavno zakonodajo do 30. 5. 2008. Iz vsebine poročila izhaja marsikaj. Dovolite pa mi, da najprej resnično zavrnem vse trditve tistih, ki nekako skušajo del bremena ali nedoslednega dela same komisije na državnem nivoju prenesti tudi na Vlado, ki jo je v obdobju, ko pravzaprav protikorupcijska komisija kot državni organ deluje, prenesti na pleča Vlade, ki jo je v obdobju, ko deluje državni organ, vodil tudi Janez Janša. Vsekakor je v letu 2007 bilo zaslediti, in to smo si prizadevali tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, da bi dali svoj pozitiven prispevek k zmanjševanju, omejevanju korupcije. Ali je korupcija v letu 2007 v primerjavi z letom poprej ali še z letom 2005 nekako dobivala krila za let, ali se je povečevala, ali se je zmanjševala, je seveda težko soditi. Lahko pa po številu prijavljenih kaznivih dejanj, ki imajo na prvi pogled morda tudi sum korupcije, ki so jo posamezniki ali organizacije dajali v vsebini indice o korupciji, so se povečali tudi zaradi tega, ker se je o korupciji kot družbenem pojavu govorilo predvsem zelo javno in predvsem nekateri vidni funkcionarji, predstavniki Vlade v letu 2007, ki so pravzaprav pozivali in dajali tudi pobudo za to, da je korupcijo potrebno prijaviti, da se je s korupcijo potrebno soočiti in da je korupcijo potrebno obravnavati na vseh polih društvenega in družbenega življenja. Predvsem pa največjo odgovornost za preprečevanje korupcije nosijo in nosimo tisti, ki smo v prvi vrsti poklicani zato, da sprejemamo zakonodajo, ki izboljšuje to stanje.

Če se vrnem na vsebino samega poročila za leto 2007, lahko že uvodoma ugotovimo; in to smo v Slovenski demokratski stranki tudi vseskozi ponavljali; Komisija po zakonu o preprečevanju korupcije kot državni organ se pač vse preveč ukvarja z majhnimi ribicami, ne pa z velikimi ribami. Če bi primerjali to s primerom Čista lopata, in če bi primerjali to z vsebino poročila za leto 2007, lahko to ugotovimo že na samem začetku. Kajti pod vsebinsko obravnavo 3. točke, Nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjem, začenja to poročilo obravnavo na lokalnem nivoju. Res je, da so leta 2006 bile lokalne volitve, in da je zaradi tega bilo potrebno opraviti tudi pregled premoženjskega stanja novih funkcionarjev, ki so bili izvoljeni v letu 2006 in so začeli opravljati svojo funkcijo kot tudi s tistih, ki so to funkcijo zaključili. Vendar se vsebina tega poročila vse preveč nanaša na ta lokalni nivo, začenši z občinskimi sveti. In če imamo v Republiki Sloveniji 210 občin in toliko in toliko krat toliko občinskih svetnikov, je seveda to za komisijo kot državni organ ogromno breme, če upoštevamo zakonska določila po katerih komisija kot državni organ zbira te podatke v klasični pisni obliki. Verjamem, da so ti rokopisi težko berljivi, v nekaterih

primerih jih je celo nemogoče dešifrirati, a vendar se komisija kot državni organ vse preveč ukvarja s temi lokalnimi predstavniki.

Drugi nivo je, seveda, če sedaj opustimo funkcijo svetnika občinskega sveta in pogledamo malo funkcijo župana, podžupana, župan, ki je hkrati tudi ravnatelj osnovne šole, župan ali podžupan, ki je hkrati morda tudi na kakšni funkciji v kakšnem podjetju, katerega večinski lastnik je občina ali država in ko vse skupaj seštejemo, je tudi ukvarjanje s temi posameznimi problemi veliko breme za komisijo, ki se s tem ukvarja na državnem nivoju, ob upoštevanju, da je na lokalnem nivoju v letu 2007 bilo potrebno premoženjsko pregledati 3620 takšnih funkcionarjev, kar predstavlja v odstotkih 69,75%. In prav tukaj želimo v naši poslanski skupini, torej v SDS, opozoriti, da je prav zaradi tega potrebno na nekaterih področjih spremeniti veljavno zakonodajo, ki bo omogočala večji nadzor nad premoženjskim stanjem tistih velikih rib, ne pa malih ribic, ki jih je največ in prav zaradi tega, če za ilustracijo povem, da je na državnem nivoju 424 takšnih funkcionarjev, kar predstavlja 8,43%, na sodiščih, tožilstvih, pravobranilstvih 1.182, kar predstavlja nekaj več kot 21%. In to je tisto, kar bi želeli, da bi pisalo v veljavni zakonodaji, da bi se več poudarka dajalo predvsem premoženjskemu stanju teh funkcionarjev. Jaz sem prepričan, če malo povzamem sedanja dogajanja med člani Vlade, da bo poročilo, ki ga bo ta državna komisija predložila Državnemu zboru za leto 2008, predvsem pa za leto 2009, še kako zanimivo, če ne bomo dobili nove zakonodaje, ki bo sistemsko spremenila nekatere vsebinske predloge, ki so morda sedaj dobri.

V poročilu za leto 2007 lahko ugotovimo tudi, da se je državna komisija ukvarjala z nezdržljivostjo funkcije, tudi to je komisiji vzelo precej časa. Se pa ustavimo predvsem tam, kjer komisiji kot državnemu organu zmanjka mehanizmov v zakonskem smislu, da bi stvari zaključila. Če se prav spomnim, se je en kolega ali kolegica v imenu poslanske skupine ustavil prav tukaj, kjer ugotavlja, da komisija kot državni organ od tukaj naprej nima več ustreznih mehanizmov, da bi nadaljevala pot, ali pa je napisano, da komisija pač opravlja svoje delo naprej, ne ve se pa na osnovi česa oziroma kakšen bo končni izplen oziroma zaključek.

V poročilu so v poglavju 3.6 omenjene tudi omejitve pri poslovanju. Prav tukaj je zanimivo, da je komisija posvetila veliko pozornost obravnavi teh poslovnih subjektov in ugotavljala, da nekako nima celotnega seznama, je širila in ponovno pozvala, da so predvsem ti, ki na področju poslovanja tako ali drugače delujejo kot poslovni subjekti; da je dobila relevanten podatek skupnega števila teh poslovnih subjektov. V poglavju o uresničevanju Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji me veseli, da je tako kot tudi v Poslanski

skupini Slovenske demokratske stranke ugotavljamo, da je uresničevanje Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji slabo. In tukaj se je potrebno vprašati, kdo je sedaj kriv za to? Mi vemo, da največji del odgovornosti tukaj nosi Komisija po zakonu o preprečevanju korupcije na državnem nivoju. Če ugotavlja sama v poročilu, da so edino oni, ki so izpolnjevali določila Resolucija o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji, nosijo tudi svoj del odgovornosti. To je tudi jasno zapisano v poročilu za leto 2007. Torej komisija kot državni organ nosi tukaj svoj del odgovornosti in v Slovenski demokratski stranki, morda tudi zaradi takih ugotovitev, dobivamo občutke in potrditve, da vendarle ni vse tako dobro, kot bi moralo biti.

Z ozirom na korupcijo, kot družbeni pojav v svetu in pa predvsem v Republiki Sloveniji, pomeni tudi analizo stanja na področju same korupcije v Republiki Sloveniji, kar je v poročilu za leto 2007, v šestem poglavju, nekako nazorno prikazano, vendar tukaj moti eno preprosto dejstvo, ki ga, žal, moram tukaj izpostaviti. Namreč, ko ugotovimo in pogledamo, da nam je sestavljavec vsebine tega poročila za leto 2007 želel prikazati to tudi v posameznih grafičnih prikazih. Vendar, tukaj, tako kot sem že napovedal, moram opozoriti, da ti grafi tudi, ko damo vse svoje znanje, ki ga premoremo, da bi dobili razločne podatke v odstotkih, tega ne dobimo. Ti grafi, ki jih je okoli 15, so skorajda v večini neuporabni in to daje vtis, predvsem v Slovenski demokratski stranki dobimo vtis, da je to poročilo v tem poglavju zelo neuporabno. In to kaže odnos komisije, državne komisije do slovenskega parlamenta, v katerem sedimo poslanke in poslanci, in prepričani bodite, da nas vsaj večina pregleda, kaj nam ti grafi sporočajo. In žal, še enkrat ponavljam - ti grafi tudi, če jih povečamo, nam ne povedo nič. Ali je tehnika tako slaba ali pa je to storjeno namenoma: ne dajejo možnosti, da bi se dokopali do odčitavanja teh podatkov. Primerjava istega grafa iz poročila za leto 2007-2006, torej ni mogoča, čeprav je pod viri teh grafov in pa besedila navedeno, da je te grafe in pa te raziskave delala FDV, ki je tudi za to pooblaščen, in pri kateri je komisija kot državni organ to tudi naročila, predvsem pa plačala. Tisti, ki bi pa morali sedaj dobiti podatke in jih prebrati, pa, žal, tega ne moremo. In seveda, s tem se ne moremo strinjati v tem smislu, ko obravnavamo vsebino teh grafov.

Kar zadeva prijave sumov korupcijskega ravnanja, je v poročilu to navedeno tudi v obliki grafičnega prikaza v tako imenovanih tortnih izrezih. In če to primerjamo z vsebino poročila iz leta 2007, dobimo povsem identične podatke. Torej takšni grafi, ki se ponavljajo in ki so, bom rekel, zelo zelo amaterski, to je v odnosu do Državnega zbora s strani Državne komisije neprimerno, zato bi vsaj v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke prelagali, da bi se te stvari v bodoče

izboljššale, in da se ne ponavljajo tisti podatki, ki so slabo vidni ali jih sploh ni mogoče prebrati. Danes sta tehnika in tehnologija tukaj zelo napredovali in treba ju bo tudi upoštevati.

Če pogledamo malce v vsebino tega poročila, predvsem v poglavje, ki obravnava tako imenovana načelna mnenja. V Slovenski demokratični stranki imamo do teh številnih načelnih mnenj poglede, ki nekako narekujejo in pozivajo državno komisijo k temu, da bi jih bilo bolje opustiti, kot da jih komisija piše, kajti v poročilu za leto 2007 lahko ugotovimo, da je bilo teh 537 oziroma, da je teh načelnih mnenj bilo 58, se opravičujem 58 načelnih mnenj v letu 2007. in kaj ugotavljamo? Ugotavljamo namreč, da načelna mnenja nimajo pravnega varstva, kar daje nek drug vtis in kar nam potrjuje tudi načelno mnenje, ki ga je prav tako za ta načelna mnenja v svojih ugotovitvah ugotovilo Vrhovno sodišče v svojem sklepu 55/2008 z dne 14. 2. 2008. Zakaj pravzaprav izpostavljamo ta načelna mnenja? Ta načelna mnenja izpostavljamo preprosto zaradi tega, ker nekako širša slovenska javnost dobi občutek, da je to dokument, ki temelji na vseh pravnih normah, ki ima tudi zagotovljeno pravno varstvo, kar seveda ni res. In na koncu povprečni ljudje, državljani in državljanke Republike Slovenije dobijo občutek, da je to neko politično mnenja in spominja na neka politična mnenja iz zgodovine in to seveda ni dobro. In prav zaradi tega je naše stališče, da se ta načelna mnenja, ki nimajo pravnega varstva, tudi ne pišejo tako na veliko in se objavljajo tudi na spletni strani državne komisije. Ljudje, ki zaupajo pravni državi, zaupajo tudi načelnim mnenjem, ki so zelo berljiva, v določenih vsebinah tudi, bom rekel, zelo napeljujejo k temu, da je to prav, dejansko pa lahko ugotovimo, da nimajo pravnega varstva, kar je ugotovilo tudi Vrhovno sodišče v svojem sklepu.

Če pogledamo sodelovanje Komisije za preprečevanje korupcije z drugimi državnimi organi in organi lokalne skupnosti. No, tukaj v vsebini tega poročila za leto 2007 pravzaprav komisija ugotavlja, da se takrat Vlada nekako ni ukvarjal z delom te komisije, čeprav v nekaterih vsebinskih delih zagotovo je v pristojnem ministrstvu za javno upravo, ki tudi sedaj pod vodstvom sedanje vlade prevzema pomemben del odgovornosti na področju urejanja zakonodaje, ki mora biti urejena v letu 2007.

In še o nadzoru nad delom komisije. Danes smo že slišali, vsaj v enem stališču poslanske skupine je bilo zaslediti, da ima nadzor nad delom komisije, torej komisije kot državnega organa, tudi Komisija po zakonu o preprečevanju korupcije Državnega zbora. Da, to drži, vendar so ta pooblastila zelo minimalna. Ampak, tudi v naši poslanski skupini ne želimo posegati v posamezne veje oblasti, želimo le, da bi bila zakonodaja preferirana in taksativna, jasno določljiva tam, kjer daje

komisiji Državnega zbora tudi jasna pooblastila. Sedaj so ta pooblastila oziroma se izvaja ta nadzor preko trimesečnih poročil, ki jih komisija kot državni organ pošilja, in skozi letna poročila, čeprav veljavni Zakon o preprečevanju korupcije nalaga tudi državni komisiji, da skozi aktualne dogodke seznanja komisijo Državnega zbora, teh je pa bilo tudi v letu 2007 kar nekaj. Upam, da bo v prihodnje na tem področju prišlo do izboljšav, predvsem pa, da bi veljavna zakonodaja te stvari nekako razčlenila in dala natančna pooblastila tistim, ki jih zaradi preprečevanja in omejevanja korupcije morajo imeti.

No, in še o 10. poglavju tega poročila, Finančna in kadrovska problematika. Tako kot vsa javna, državna uprava se tudi ta komisija kot državni organ ukvarja s finančno in kadrovsko sušo. In če sledimo napovedim, bo ta še veliko večja v letih, v katera prihajamo. Ali je pomembno in ali je upravičeno vlagati javna sredstva, torej iz državnega proračuna, za učinkovitejše finančno in kadrovsko reševanje te komisije, bo pokazal čas. Je pa zanimivo, da je komisija v letu 2005 za svoje delovanje porabila 659 tisoč evrov, v letu 2006 dobrih 627 tisoč evrov, v letu 2007 je načrtovala dobrih 696 tisoč evrov, a je Vlada takrat odobrila dobrih 463 tisoč evrov, s katerimi pa je komisija tudi nekako izšla. Nekaj malega je iz poročila razvidno, da zaradi primanjkljaja sredstev določenih analiz, ki sem jih prej omenjal v tistem poglavju, kjer so predstavljeni grafi, ki niso uporabni, ni mogla zaključiti, ravno zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in tudi zaradi kadrovske podhranjenosti.

Komisija, kot navaja v poročilu, je v letu 2007 naročila izvedbo tradicionalne letne raziskave o stališčih slovenskih državljanov in državljanov do korupcije, ki jo je izvedla Fakulteta za družbene vede, o kateri pa, kot sem rekel, imamo v Slovenski demokratični stranki temeljite pomisleke, kajti podatkov, ki bi jih želeli, praktično ne dobimo in tako ne predstavljajo neke dodane vrednosti, zato bi bilo škoda vsakršnega javnega denarja za te namene.

In v zaključku poročila v letu 2007 so se zaposleni v Komisiji po Zakonu o preprečevanju korupcije kot državnem organu ukvarjali tudi s težavami in nenehnimi pritiski širše slovenske javnosti, da je to komisijo treba ukiniti, da ta komisija nima pravih pristojnosti, da ta komisija dela za določeno politično opcijo v Republiki Sloveniji, da ta komisija deluje po naročilu nekaterih, ki vodijo posamezne lobije v Republiki Sloveniji. Seveda vse to skupaj ni dobro. Zato pa je naloga komisije kot državnega organa, da se zoperstavi takšnim pojavom, takšnim govoricam, da takšne govorice tudi prestreže v tistih delih, ki jasno nakazujejo, da je potem javno mnenje o delu, o vsebini dela te komisije slabo, da ni dobro in seveda prav zaradi tega mora komisija kot državni organ del teh odgovornosti prevzeti nase.

Skratka, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo sprejeli oziroma potrdili vse predlagane sklepe, ki jih Komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije Državnega zbora predlaga Državnemu zboru. Vse skupaj z namenom, da bi dali tudi svoj prispevek k zmanjševanju korupcije v Republiki Sloveniji, ki je, verjemite, povezana tudi s korupcijo v Evropi, v svetu in seveda bo pristojno ministrstvo, predvsem pa Vlada Republike Slovenije imela odgovorno nalogo, da bo vse skupaj spravila v okviru veljavne zakonodaje tega področja, ki bo celovito, temeljito posegla v zmanjševanje ali onemogočanje korupcije, kot družbenega pojava v Republiki Sloveniji, Evropi in svetu.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Lojze Posedel v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani vsi prisotni.

V Poslanski skupini Zares najprej izražamo veliko nezadovoljstvo, ker poročilo o delovanju Komisije za preprečevanje korupcije obravnavamo šele danes, ko smo že v marcu 2009. Sicer so nam razlogi za to popolnoma jasni, saj vemo, da je bilo poročilo dostavljeno že 30. maja 2008, vemo pa tudi, da so v letu 2008 bile volitve. Še bolj nerazumljivo nam je bilo dogajanje v zvezi s samo Komisijo za preprečevanje korupcije v prejšnjem mandatu. Spomnimo se namreč vseh velikih poizkusov in načinov, kako onemogočiti delovanje komisije, ali celo čisto odkritih poizkusov ukinitve te komisije. Temu smo se že v prejšnjem mandatu kot Poslanska skupina Zares ostro nasprotovali, zavedamo se namreč dejstva, da čas v katerem živimo in pogoji kakršni so, so zelo dobri za razvoj korupcije in da se je potrebno temu pojavu zoperstaviti in zato je bilo tako nerazumljivo nasprotovanje vladajoče stranke in pa kompletne koalicije v prejšnjem mandatu, da se ta komisija ukine. Tako kot je zaskrbljujoče tudi dejstvo, ki ga je predstavil tudi predsednik komisije, gospod Kos, da pada zaupanje ljudi do ustreznih inštitucij in da je to padanje zaupanja zelo zaskrbljujoče tudi iz tega dejstva, da nič ne nastane samo iz sebe. Se pravi, če ljudje izgubijo zaupanje, ga izgubijo zaradi slabih izkušenj in te izkušnje zagotovo izhajajo iz dveh razlogov, ki sta v poročilu izpostavljena. Se pravi, ljudi je strah pred maščevanjem, kar pomeni, da v mnogih primerih ni zagotovljena tajnost tistega, ki sporoči kakšno zadevo in se zato ljudje bojijo maščevanja. Po drugi strani pa je tudi občutek, da se, tudi če se kakšen indic sporoči, da se potem nič ne ukrepa.

To je zelo zaskrbljujoče. K temu nezaupanju je v veliki meri pomagala ali pa prispevala ravno vladajoča koalicija v prejšnjem mandatu, ki je s protisistematičnim delom in pa zmanjševanjem ugleda določenih nadzornih inštitucij zmanjševala ugled sodnikov, policije, na primer Računskega sodišča, spomnimo se kakšen je bil odziv na poziv Računskega sodišča bivšemu ministru Podobniku ali celo farsa z dvakratnim glasovanjem. Tako da, to nezaupanje je zelo zaskrbljujoče in zato bomo v poslanski skupini potrdili vse predlagane sklepe, ki so danes ob temu poročilu za leto 2007 zapisani. Zavedamo se namreč, da je nemogoče biti uspešen v preprečevanju korupcije ob takšnem kadrovskega potencialu kot ga ima komisija, ob takšni opremi kot jo ima komisija in da je ravno iz tistih vrst in to je vrst vladajoče koalicije v prejšnjem mandatu prišlo toliko žaljivih ali pa ironičnih namigov ravno o teh obrazcih, ki jih morajo izpolnjevati in jih moramo izpolnjevati funkcionarji. Res je skoraj nedopustno, da je v takšni obliki potrebno opisovati premoženje funkcionarjev in potem javljati na takšen predpotopni način vsako spremembo. Tu ne gre samo za spremljanje premoženja funkcionarjev, gre za spremljanje premoženja vseh državljanek in državljanov, ker ne samo korupcija tudi zloraba teh netočnih podatkov o premoženjskem stanju, se odraža praktično na vsakem koraku. Tisti, ki smo tudi v funkciji županov, to še bolj poznamo, ko ljudje prijavljajo podatke takrat, ko vlagajo vloge za zmanjšano plačilo vrtca, ko vlagajo vloge za subvencioniranje stanarin in podobno. Ob tehniki, ki je na voljo, bi morali te podatke o premoženjskem stanju dobiti na vsakem koraku, predvsem pa ta komisija, in se potem ne bi čudili in pregovarjali ob primerih, ko človeku, ki z velikim avtomobilom pri vrtcu komaj obrne, ko pripelje otroka, lokalna skupnost oziroma občina plačuje oskrbnino za otroka v vrtcu. Ali pa se tudi ne bi spraševali, od kod ljudem, ki cele dopoldneve presedijo po lokalih in se vozijo po mestu v najboljših avtomobilih, to premoženje.

Dokler ne bo celovitega in resničnega pristopa k reševanju in preprečevanju korupcije, tudi ne bo uspeha. Zato je samo celovita akcija in celovit pristop k preprečevanju korupcije tisti, ki zagotavlja uspeh. In zato je toliko bolj nerazumljivo, da je prejšnja vladajoča ekipa tako nasprotovala neki osamljeni komisiji, ki je, vsa čast, zdržala v prejšnjem mandatu. In sem prepričan, da bomo danes v razpravi o tem poročilu za leto 2007 slišali zelo veliko sprenevedanja in potvarjanja resnic. Že v sami predstavitvi mnenja predhodnika je bilo slišati, da odgovornost za korupcijo nosita komisija in Ministrstvo za javno upravo. Mislím, da bo teh primerov zelo veliko. Po drugi strani je pa pomembno samo to, da se z delom nadaljuje in da se temu pojavu, ki je hudo prisoten v naši lepi Sloveniji, to je

korupcija, zoperstavimo vsi organi in da pri tem delamo povezano, ker samo na tak način bomo tudi uspešni.

Kot rečeno, Poslanska skupina Zares bo podprla vse predlagane sklepe in poročilo za leto 2007.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o poročilu ter predlogu sklepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani predsednik komisije, kolegice in kolegi!

Tako je, korupcija je pravzaprav spremljajoči del vsake družbe in spremljajoči dejavnik vsake države. Razlika med državami je v tem, v kakšni meri in s kakšnim sistemom se zoperstavijo temu deviantnemu pojavu, pa tudi v tem, koliko pomagajo pri vsem tem, da bi država dobila pravna načela in pravna izhodišča za boj proti temu deviantnemu pojavu. Iz poročila je razbrati, da Komisija za preprečevanje korupcije v naši državi v preteklem obdobju ni bila deležna vseh tistih stvari, ki bi lahko komisijo postavljali v položaj, s katerega bi se krčevito upirala in borila proti temu deviantnemu pojavu. Seveda je škoda v tem kar tudi sami ugotavljate, da poročilo prihaja s časovnim zamikom. Za to so objektivni in subjektivni razlogi, vendar bi želeli v prihodnje, da se ta časovni zamik nekako skrajša in da dobimo poročila prej.

Pomembno se mi zdi tudi to, da iz tega poročila vejejo določeni napotki in napotila vsem tem, ki se jih kakorkoli tiče ta deviantni pojav, torej tožilstvu, policiji. Mislím, da je v tem tisto dobro, da bodo lahko vsi ti organi to poročilo sprejeli zase in ga vključili v svoje delo. Prepričan pa sem, da je politična volja te vlade in te strukture zdaj takšna, da bo tej komisiji omogočila vse pogoje, kadrovske in finančne, da bo svoje delo lahko neodvisno in uspešno opravljala naprej in da bo tako zagotavljala tudi ta pomemben segment pravne države. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovani prisotni!

Koliko je ta komisija smiselna, je razbrati v njeni učinkovitosti iz samega poročila. Zastavljen ima zelo širok spekter možnosti nadzora, kar pa že samo po sebi narekuje, da bi

morala biti samostojna in neodvisna. O tem, da obstaja sum, da selektivno obravnava določene primere, je možno, kajti kot je bilo zaznati se je politika vmešala v delo te komisije, še posebej določene stranke, kar pa je nedopustno. Komisija se preveč ukvarja s funkcionarji, občinskimi svetniki in premalo z zadevami, ki širšo javnost še kako zanimajo in ki naše državljane in državo največ stane. Tako na državnem nivoju kot na lokalne nivoju bi jih moralo zanimati, kam gredo proračunska sredstva, javna naročila, še posebej na nivoju občin, korupcija, klientelizem in kar je še vedno zelo vroča tema, kartelni dogovori. Ampak za takšne posege, za odkrivanje takšnih nepravilnosti, mora biti zagotovljen primerno izšolan kader, ljudje, ki niso strankarsko obarvani, in zato morajo biti tudi ustrezno plačani. To, kar imamo danes, ne zadovoljuje in ne ustreza tistemu, kar bi moralo biti, seveda, če to protikorupcijsko komisijo sploh hočemo imeti, če pa jo že imamo, pa mora biti to neodvisna inštitucija, ki bo opravila delo dovolj profesionalno in ne bo podlegla pritiskom, določenim lobijem in strankarskim veljakom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima mag. Radovan Žerjav.
Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik.
Spoštovani predsednik komisije, kolegice in kolegi!

Vsekakor ni dobro, da se poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2007 obravnava šele zdaj. To ni dobro, gospod predsednik. Sam sicer nisem seznanjen, zakaj je temu tako, vendar bi bilo prav, da se posamezna poročila obravnavajo takrat, ko je to s časovnega zornega kota normalno.

Iz poročila po moji oceni nedvomno izhaja, da Slovenija takšno komisijo potrebuje, še posebej zato, ker lahko odločilno izboljša stanje na področju korupcije, torej na področju, za katerega praktično vsi sumimo, da je v naši družbi prisotno, hkrati pa se tudi zelo dobro zavedamo, da nismo dovolj uspešni pri odkrivanju in sankcioniranju te nadloge, če temu tako rečem. Najbrž bo treba na tem področju še veliko narediti. Sam sem s tem stanjem nezadovoljen, še posebej takrat, ko se pogovarjamo o velikih primerih korupcije, o sumih, da temu tako rečem. Veliko več pozornosti moramo posvetiti temu področju. In sam sem mnenja, da bo treba tej komisiji dati večja pooblastila, več obveznosti in tudi več odgovornosti, ali pa zadevo organizirati drugače. Skratka, spremembe narediti tako, da bo komisija, ali kakorkoli bi se že to eventualno imenovalo, lahko bila učinkovitejša in to na vseh področjih in v vseh pogledih.

Opozoril bi na zadevo, ki me je morda zmotila, namreč, pod narekovaji govorim, "razglašanje" suma korupcije v posameznih primerih; mislim, da je o tem že bilo govora. Velikokrat se ta inštitut uporabi, kar ima za posledico v največ primerih strašno velik medijski odziv, potem pa se pravzaprav ne zgodi kaj dosti več, po tem, seveda. Prav bi bilo, da bi takšen sum korupcije komisija nemudoma pregledala in raziskala ter korupcijo končno potrdila oziroma zavrnila, še posebej zaradi tega, ker je obtožba o korupciji zelo huda zadeva. Kot vem, pa me, prosim, popravite, komisija te pristojnosti nima, kar ni dobro. In seveda vedite, da gre v takšnih primerih predvsem za ugled in integriteto posameznikov, zato je ta zadeva še toliko bolj pomembna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Potrč.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za vse, ki smo bili poslanke in poslanci tudi v prejšnjem mandatu, bi rad ponovil našo ugotovitev, da je prejšnja vladajoča koalicija, vključno s Slovensko nacionalno stranko, storila vse, ampak res prav vse, da bi onemogočila delovanje Komisije za preprečevanje korupcije. Tu je delovala na ta način, da je minirala njeno vlogo v javnosti, še bolj pa na ta način, da je praktično nekaj mesecev po tem, ko je bila ustanovljena, že spomladi leta 2005 po dogovoru s Slovensko nacionalno stranko pripravila zakon, ki je pravzaprav onemogočil, da bi komisija sploh začela delovati. Res je k sreči kasneje preko aktivnosti opoziciji, tudi naše Socialne demokracije, takratne opozicije, in preko odločbe Ustavnega sodišča prišlo do tega, da se je komisija ohranila, k sreči ohranila, vendar možnosti za normalno delovanje ni imela dovolj.

Zato kot drugo jaz upam, da bo današnja seja in nova vlada zagotovila, da se v skladu z mednarodnimi spoznanji, ki izhajajo tudi iz skupine držav za boj proti korupciji GRECO, v skladu z Resolucijo Združenih narodov za boj proti korupciji, ki smo jo zdaj ratificirali, pa dolgo, dolgo ni bila pripravljena za ratifikacijo prav zaradi tega, ker vključuje konkretno obveznost, da sleherni podpisnik zagotovi v svoji državi samostojen in od Vlade in politike neodvisen organ, ki se bori za boj proti korupciji, da bo vse to omogočilo, da bomo ustvarili pravne podlage za normalno delovanje komisije. Po mojem vedenju je eden od pogojev za to, da bo komisija lahko normalno delovala, zagotovljen v predlogu rebalansa proračuna kjer sedanja aktualna vlada drugače kot prejšnja, ki je komisiji jemala sredstva in ji s tem onemogočala kvalitetno delovanje, zagotavlja enkrat več

sredstev kot jih je imela doslej. Zdaj jih je imela okoli šesto tisoč, zdaj milijon dvesto tisoč evrov. Jaz upam, da bo to dalo osnovni zagon za njeno delovanje.

Jaz si želim bi neko pozitivno vzdušje, ki se danes ustvarja, v preteklih štiri leta pa ga ni bilo vsa opozorilo, da potrebujemo komisijo, ki bo samostojno in neodvisna, so bila zreducirana na to, da bi naj delovala parlamentarna komisija, ki bi skrbela samo za to, ali poslanke in poslanci in seveda tudi drugi funkcionarji vsaki dve leti izpolnjujemo obrazce, kar je po mojem prepričanju manjši in manj odgovoren in manj pomemben del nalog komisije. Komisija mora ustvarjati z svojimi prizadevanji zato, da se v vseh državnih organih oblikuje politika in organizirano delovanje za boj proti korupciji, da bo zdaj ta in takšna možnost zagotovljena.

Jaz zato upam, da bo Vlada v doglednem času pripravila ustrezne zakonodajne podlage, ki jih je dolžna pripraviti, na podlagi odločbe Ustavnega sodišča, pa tudi na podlagi obveznosti, ki jih ima iz priporočil GRECO-a, da bo takrat to pozitivno vzdušje, ki je danes prisotno, prisotno tudi pri odločanju, da ne bo zopet sprenevedanja, ki smo ga poslušali štiri leta, ko je bilo hkrati govora o tem, da komisija nima pooblastil in so se ji pooblastila jemala. Ko je bilo hkrati govora o tem, da komisija ne preganja storilcev, ker jih seveda ne more, in ni bila nikoli zamišljena takšna vloga. To so govorili tisti, ki so ji še jemali pristojnosti, ki jih je imela, in dejanske možnosti odločanja, da takšno vzdušje ne bo in da bomo uspeli v doglednem času oblikovati z odločbo Ustavnega sodišča skladen zakon in zagotoviti delovanje komisije tako, da bo prispevala k temu, da bo boj proti korupciji v Sloveniji uspešnejši, predvsem uspešnejši v smislu preventivnega delovanja, kar je predvsem naloga komisija, s tem pa bo komisija prav gotovo pripomogla tudi k temu, da bo treba manj represije, ker bo tudi manj korupcije.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miro Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo. Vsem skupaj lep pozdrav.

Korupcija seveda je velik problem, tako v Sloveniji kot drugod po svetu. Toda, povsem je ne bomo mogli izkoreniniti, zagotovo pa moramo težiti k temu, da bi jo bilo čim manj oziroma moramo si prizadevati za tako imenovano ničelno toleranco. In prizadevati si moramo seveda vsi.

Danes je bila tu že omenjena vlada Janeza Janše. Bilo je slišati že kar nekaj očitkov. Veliko več jih bo še tekom razprave, zato bi se bilo dobro spomniti mednarodne organizacije Transparency International, ki meri koruptivnost v državah Evrope

in sveta. Leta 2001, takrat je bila vlada dr. Janeza Drnovška, je CPI, indeks koruptivnosti, Slovenijo uvrstil na 34. mesto. Leta 2004, zadnje leto vlade gospoda Toneta Ropa, je bilo to 31. mesto, se pravi, smo izboljšali ta položaj. To stanje, doseženo v času gospoda Ropa, vlade je ostalo enako tudi v letu 2005. Tudi takrat je bila Slovenija na tej lestvici Transparency International uvrščena na 31. mesto. Leta 2006 je bila Slovenija na 28. mestu, leta 2007 na 27. mestu, leta 2008 na 26. mestu. Jaz si želim, da bi vlada gospoda Boruta Pahorja doprinesla, da bi Slovenija prišla na tej lestvici med prvih deset. To bi bilo absolutno imenitno! Sam pa bi nekaj več spregovoril o tem fenomenu, fenomenu načelnega mnenja. Mislím, da bi komisija v prihodnje morala redefinirati to svoje delo. S tem načelnim mnenjem se komisija največ pojavlja v slovenski javnosti. To je očitno najbolj priljubljen način komuniciranja komisije z mediji, s slovensko javnostjo in ob tej široki definiciji korupcije, ki je v Sloveniji, ta korupcija, koruptivnost zajeme izredno širok sloj slovenskega prebivalstva. Včeraj smo na drugi strani slišali retoriko GOEBBELSA. Zanimivo. Očitki, kako smo sprejemali neke goebbelsovske zakone in podobno, to celo na referendumu. Jaz bi danes namesto GOEBBELSA priklical v spomin grške filozofe in Platona. Poglejte, Platon loči med mnenjem in resnico, kaj pravi o mnenju, s katerim ta tako imenovana Kosova komisija tako zelo rada nastopa pred javnostjo. Mnenje je nezanesljivo spoznanje nekega stanja za razliko od resnice, ki mora temeljiti na dejstvih. Resnica mora temeljiti na dejstvih.

Poglejte, v medicini imamo fenomen drugega mnenja. To drugo mnenje potrди ali pa ovrže prvo mnenje. Delo komisije pa temelji na mnenjih in na nek način tu in tam spominja tudi na grške sofiste, ki so v svojih filozofskih spoznanjih ostajali predvsem oziroma zgolj pri mnenjih. Vemo pa, kaj pomeni sofizem. Pod sofizem danes razumemo namerno zavajajoče trditve. Ta načelna mnenja te komisije imajo velikokrat tudi velik etični primanjkljaj, velikokrat je njihova produkcija namenjena lastni promociji ali očrnitvi nekega posameznika za obračun. To ni dobro. Ta načelna mnenja velikokrat spominjajo na tako imenovani "naj bi žurnalizem", "naj bi novinarstvo" ali pa na tisto znano sintagmo "kaj pa če je vse to res". In glede na to, da bo komisija v prihodnje dobila znatna sredstva z rebalansom proračuna, bi jaz vendarle pozval to komisijo, da bi več energije vložila v kakovostno delo in manj v samopromocijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Melita Župevc.
Prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo.

Jaz bi rekla, da je to poročilo potrebno vzeti resno. Predvsem zadnja stran vsebuje neke sklepe, neke trditve, ki so zaskrbljujoči. Dovolite, da preberem en stavek: "Te in vse zgornje ugotovitve govorijo o tem, da je stanje na področju preprečevanja in zatiranja korupcije v Republiki Sloveniji še bolj zaskrbljujoče, kot je bilo poprej. Aktivno vzpostavljanje pogojev za razvoj in razmah prave systemske korupcije, kateri se je Sloveniji na dosedanji samostojni poti uspelo izogniti, postaja vedno bolj pravilo, zakonito, pošteno in etično delo posameznih organov in nosilcev oblasti pa vedno bolj izjema." Mislím, da se moramo nad to ugotovitvijo vsi zamisliti. Prepričana sem, da z novo vlado prihaja neko novo obdobje boja proti korupciji v Sloveniji, in to ne samo na načelni ravni, temveč tudi v praksi. Opozicijski poslanci prikimavajo. Meni je žal, da smo zadnja štiri leta, predvsem pa zadnje mesece in tedne pred volitvami porabili za lov na čarovnice. Po Sloveniji ste lovili neke tajkune, obenem pa ste, kot je dejal kolega Potrč, ves čas želeli ukiniti to komisijo, ki javno in glasno opozarja na pojave korupcije v Sloveniji. In komisiji očitajte PR (piar). Mislím, da je dobro, da komisija javnosti sporoča in opozarja na pojave, ki se pojavljajo na področju korupcije v Sloveniji. Veste, nobena oblast ni imuna pred korupcijo. Tudi sami ste dejali, da je to v Sloveniji problem. Torej je čas, da naredimo kakšen korak naprej.

Veliko govora je bilo o mnenjih protikorupcijske komisije in o tem "naj bi žurnalizmu". No, novinarstvo predstavlja tudi tako imenovano četrto vejo oblasti. In če potegnemo tu še eno vzporednico, ali ni prav, da se javno govori o teh stvareh. In resnica je vedno nek ideal, ni dosegljiva kar tako; da nekaj napišeš in postane resnica; to vsi vemo. Hočem povedati to, da imajo ta mnenja pomemben vpliv na način na katerega slovenska javnost dojema te pojave. Morda se s temi mnenji ne strinjate, ampak ta mnenja niso napisana zato, da bi se vi z njimi strinjali.

Rekla bi samo še to, kar sem že prej dejala. Mislím, da smo v Sloveniji veliko preveč časa porabili za neko razpravljanje o tem, kdo je za kaj kriv, kdo je za kaj odgovoren, kdo je za kaj pristojen. Vemo, kakšne so pristojnosti te komisije in da komisija ne more nadomestiti tistega, kar delata policija in tožilstvo. In sem prepričana, da bo nova vlada znala ustvariti pogoje, v katerih bodo lahko bolje delali tudi organi pregona in nenazadnje tudi komisija, o katere poročilu govorimo danes. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospod predsednik komisije, spoštovane kolegice in kolegi!

Naj najprej rečem, da sem sam razočaran nad poročilom. Namreč, poročilo bi moralo biti bolj konkretno. Tudi osnovni podatek, koliko pozivov policiji o začetku kriminalistične preiskave in nekaj takšnega, če že komisija sama nima pooblastila za podajo ovadb. In da bi iz tega poročila izhajalo, da se je komisija ukvarjala z resnimi korupcijskimi zadevami, ne pa da se policija ukvarja s kurjimi tatovi namesto z velikim gospodarskim kriminalom. In tu je podobno. Dosti je govora o občinskih svetnikih, ki niso predali ali pa so, nekdo je rekel, da je nezdružljivo njihovo delovanje, o konkretnih zadevah pa je zelo malo. Recimo, Mestna občina Ljubljana, vsi vemo, da so zadeve katastrofalne. Zdaj vidimo, da je bil stadion praktično oddan fiktivnemu podjetju, izgradnja trgovskega centra in vse skupaj. Na daleč se vidi, da so zadeve podmazane, če tako rečem, nič tega ni notri. Gradbeni lobij ni obravnavan, pa hvala bogu sta tu vsaj policija in kriminalistična policija, če bi prišlo naprej. Prej sem slišal, ne vem, če si prav razlagam, da je bila neka odvetnica proglašena za čarovnico, ker jo je policija zaprla. In to soseda poslanca, ki je včeraj rekel, da je ljudstvo na referendumu sprejelo gebbelsovski zakon, in vodstvo parlamenta ne skoči pokonci, čeprav je v tej državi eden prvih členov Ustave: Oblast ima ljudstvo. In potem se to ljudstvo obtoži, da je sprejelo gebbelsovski zakon. In gospod predsednik parlamenta, če včeraj niste bil v dvorani, ste dolžni reagirati na to žaljivost in nezaslišano govorjenje nekaterih poslancev. Če bi bilo to poročilo drugačno, bolj konkretno, če bi bila osnova pri delu komisije bolj natančno prikazovanje zadev, potem računam, da bi bilo res možno, da bi se sčasoma v Sloveniji indeks koruptivnosti zmanjševal, to se pravi, manj korupcije, s čimer bi se Slovenija približala skandinavskim državam.

Kot je bilo že rečeno, se je v času prejšnje vlade stanje v Sloveniji po Corruption Transparency indeksu izboljšalo, to je nedvoumno. Vendar stanje ni dovolj dobro. Korupcija je večer pojav, zato nikoli ne bo idealno, nikoli ne bo doseženo dovolj dobro stanje.

Prehajam na to, da so se nekateri zgražali nad pozno obravnavo tega poročila. Tudi sam sem nezadovoljen, 30. junija 2005, en mesec in pol pred razpustitvijo parlamenta, je prišlo poročilo. Čudim se, zakaj poročilo za preteklo leto ni dano do konca februarja. Upam, da je za lansko leto poročilo že predano. Zdaj je marec in bi se mi zdelo normalno, da vse take komisije zaključijo delo, enako kot mora zaključni račun nekje v tem roku predati vsak državni organ. Torej, iz svoje parlamentarne prakse vem, če tako pozno pride neko poročilo, ga v zadnjem mesecu leta ni možno obravnavati, zato ker je takrat parlament zatrpan z

zadevami, ki ležijo "na lagerju" eno leto. Ampak, seveda, in tu prihajam do tega, vidimo, da je zatajila nova oblast. Parlament dela že štiri mesece, in to bi lahko obravnavali prvi mesec po konstituiranju Vlade, če bi dali na dnevni red. Tu so strokovne službe predvsem zehale. P nič. Za vas je, izgleda, to poročilo neprijetno, kajti poročilo nalaga - in to ne prejšnji vladi - številne zadeve. Tukaj piše - zelo pomembna obvezna priporočila in pod različnimi rubrikami zelo relevantna. Ampak, glejte, pravosodno ministrstvo je eno teh zadev poslalo v parlament. Gospod Kos nam bo povedal, kaj je že bilo poslano, kako je Vlada reagirala na podlagi tega. In če bo v poročilu številka nič, potem bom rekel, verjetno je bilo to poročilo pisano zato, ker se je pričakovalo, da bo prejšnja vlada naprej vladala, da bo zmagala na volitvah in bo to neko stiskanje za vrat prejšnje vlade. Hvala bogu, da ste tako napisali, ampak pokažite mi, kaj je nova vlada naredila. In ne recite, da so na pravosodnem ministrstvu novinci, ki še rabijo eno leto za zagon, pa na notranjem ministrstvu. Notranja ministrica se ukvarja z izbrisanimi, ne ukvarja se pa očitno s korupcijo oziroma na področju izbrisani pospešuje z izdelovanjem osnov, da bodo lahko tudi tisti, ki so sodelovali pri agresiji, dobivali odškodnine. Torej, nova oblast je zatajila. Nič ni naredila na tem področju. In seveda, pa bom zdaj ko imam priložnost, rekel tudi to, da sem jaz vsekakor za učinkovito komisijo. In mislim, da komisija, točno z gospodom Kosom, ima strokovne potenciale, da lahko to dela. Vrhunsko usposobljene, to priznavam. Vendar kar pa nedvoumno opažam in upam vsaj na izboljšanje, da je komisija uporabljala pri svojem delu, je bila spolitizirala. Pa ne od zunaj, ampak tudi od znotraj. Jaz gospodu predsedniku te komisije štejem v plus, da ne skriva, kje bije njegovo politično srce, na kateri strani. In to je v redu, to je transparentnost. Kljub temu pa moram reči, in na to sem tudi javno opozarjal, da sem bil frapiran, česa ste se lotili s svojim, vašim strokovnim mnenjem številka 98, s 13. 9. 2007. Namreč, takrat ste predstavili načelno mnenje o tem, kako se je policija oziroma z nadzorom ravnanja policije ob namestitvi družine Stojan v begunskem centru Postojna. Pomislite, to je kvečjemu stvar za varuha človekovih pravic, če je bilo kaj tam. In notranja revizija na policiji, to s korupcijo ni in ne more biti v zvezi, čeprav ste našli nek most, kjer ste govorili, da je tudi to ustreza definiciji korupcije.

In problem je v tem, da ste za to, da ste lahko to politizacijo izvedli, naročili še pravno mnenje na področju, ki je nenamensko in je šlo za nenamensko rabo proračunskega denarja - okoli milijon evrov ali koliko je... Saj boste povedali oziroma ni toliko, ampak dosti proračunskega denarja je šlo nenamensko. In kdo bo ocenil, ali je to korupcija, jaz sem pozval na tiskovni

konferenci naj Računsko sodišče nekaj reče. Dve leti sta minili - ni ničesar. Ker na Računskem sodišču - tam tudi srce bije enemu politično zelo na sredini... In pogledjte, to je eksemplaričen primer politizacije komisije. V tistem času seveda, ko so eni uporabljali družino Strojani - danes vemo, kako se ukvarja s kriminalom in s tem - za blatenje Slovenije v tujini, za kršenje človekovih pravic in tako naprej. Če je v tistem begunskem centru v Postojni policija malenkost omejevala gibanje oziroma so nadzirali malo, kaj bo kje zmanjkalo v soseščini, da ne bi kaj zmanjkalo - to je korupcija za ene, to je korupcija!

In tu želim resnično natančno pojasnilo in tudi, zakaj o tem poročilu, čeprav je bilo vprašano, ni ničesar, kar bi odgovarjalo temu. Na tiskovni konferenci sem opozoril na problem nenamenske rabe denarja, ampak ne pri sredstvih uporabe ne nikjer tega nisem zasledil. Sorodstveno se mi je zdelo, ko sem videl prazen datum izdelave poročila, da ste čakali, kaj bo Računsko sodišče o tej zadevi reklo, pa da boste še vnesli notri kaj takšnega. Ampak očitno ni bilo to.

In pogledjte, jaz želim, da se komisija v prihodnosti ukvarja s korupcijo, da je neodvisna, če pa se kdo ne more osvoboditi tega političnega, recimo, angažiranja, tisti mora imeti toliko načelnost, da se v takšne zadeve ne spušča.

Toliko se mi zdi, upam, da bom dobil ustrezne odgovore. Namreč, to načelno mnenje, s čimer ste se tukaj ukvarjali, je dejansko alarmantno. Tu pa se, kolegi, morate strinjati in morate pogledati, ker - še enkrat pravim: povzetek strokovnega mnenja o zakonitosti policijskega delovanja. O zakonitosti policijskega delovanja! Nič ni povezano s finančnimi, materialnimi zadevami. Ničesar ni!

Sam si takšnih načelnih mnenj ne želim več, želim si pa tistih, ki učinkujejo v pravi smeri, ki so res na poti do tega, da se borimo proti korupciji in da v Državnem zboru čim več govorimo o korupciji. Večkrat sem omenil, da sem bil enkrat na konferenci GOPAC-a - Global organization of parliamentarians against corruption, za boj proti korupciji seveda, in tam je bilo rečeno: "Čim bolj javno govoriti, čim več v parlamentu razpravljati o korupciji, to je edino, eno od glavnih zdravil boja proti korupciji."

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Gospodu Potrču bi želel odgovoriti na tisto, kar je prej sam govoril o preteklem delovanju te komisije in nas vpletati kot glavne akterje za ukinitve te komisije.

Gospoda Potrča želim spomniti, da ne želim brati magnetogramov, ampak v magnetogramih je to zapisano, da smo bili mi eni od pobudnikov za sklic seje Državnega zbora v preteklih mandatih, ko naj bi se razpravljalo o korupciji, pa je takrat njegova politična opcija temu nasprotovala, ker se je ravno takrat največ pokradlo. Takrat se je namreč državno premoženje, spoštovani gospod Potrč, tudi s pomočjo vaše politične opcije, prodajalo kar brez razpisov, podjetja so šla kar tako, po tekočem traku, v privatne roke. Danes pa vemo, da so ta podjetja, več ali manj, skoraj že vsa zaprta, na stotine, tisoče ljudi pa na cesti. Ne bom omenjal podjetji, tudi Rdeči križ vam ni bil sveta svat in tudi tam ste imeli svojega človeka, ki je pridno pokradel ta fond.

Da pa lahko povem tudi nekaj v kontekstu tega, kar bi bilo danes treba povedati, namreč obravnavamo poročilo za leto 2007, je pa žalostno dejstvo to, da je sicer komisija vzorno in kar izčrpno pripravila poročilo, v katerem sama ugotavlja, da se na nivoju državnih organov naprej od tega poročila ni zgodilo prav nič. Ni ukrepala ne policija, ne državno tožilstvo, ne Računsko sodišče, ne sodišča. In veste, zakaj ni ukrepalo oziroma od 595 primerov je samo 21 primerov pristalo na sodiščih? Zaradi tega, ker vsaka vlada najprej zamenja direktorje, ko pride na oblast, in ti direktorji poskrbijo za financiranje političnih strank. In politične stranke so prve, ki so skorumpirane, razen naše, ki nikoli ni bila v vladi. Res je ja, kar smejte, mi te možnosti nismo imeli, nismo bili postavljeni skušnjavi, hvala bogu. Vi pa ste bili in imate zelo umazane prste in ste krivi za mnogokatero usodo slovenskega državljanca in državljanke, ki je danes socialni problem. In ta socialna problematika še narašča zaradi tega, ker se tako vedemo do korupcije. Korupcija se ne bo preganjala, dokler bodo politične stranke vpletene v korupcijo.

Še nekaj, pri primeru Splošne plovbe - gospoda Kosa bi želel potem vprašati, kje je ta primer pristal - imamo jasno dokazilo, da je vpletena tudi aktualna politika, domnevno tudi sodišče, sodišča in tudi posamezniki, ki še danes opravljajo funkcije, ki so nosilne v tem. Podjetje smo pa prodali brez kakršnekoli ocene, koliko je le-to vredno, za 50 milijonov evrov tujemu državljanu, ki je bojda oziroma kar se da iz tiska videti, zelo velik mednarodni gospodarski kriminallec. To je sramota slovenskega naroda, ker je na tak način oddan edini slovenski ladjar v roke tujcem. In tu imate usodo tudi naših pomorščakov, ki so danes na zavodu, niti pravice do nadomestila nimajo, pa tudi prispevki za njihovo dobo niso plačani, ker je njih Splošna plovba zaposlila na podjetju "Genshipping corporation", ki je fiktivno podjetje, registrirano v Liberiji. Pa to nikogar ne zanima v tej dvorani. Že večkrat sem govoril o tem. Gospod Kos je predal to

dokumentacijo naprej. Zanima me iz njegovih ust, kaj se bo zgodilo s tem podjetjem.

Drugi primer, ki je eklatantna kršitev vseh obstoječih uzanc in zakonov, je pa Istrabenz, ki se nihče še dotaknil ni, pa verjamem, da se ga tudi ne bo, zato ker ga vodi oseba, ki je tako ali tako dala v roke Hrvatom kar lep del Slovenije. To je gospod Igor Bavčar. Verjetno je zaščiten, ker tudi on dosti ve, koliko so drugi pokradli. Zaradi tega se ga ne sme niti omenjati.

Spoštovane gospe in gospodje! Če bi želeli, da se korupcija resnično preganja, potem morate - tudi ta vlada, dolžnost te vlade je upoštevati sklep Ustavnega sodišča. Sklep Ustavenga sodišča za to komisijo je jasen. Ta komisija nima pravih zakonskih podlag za delovanje in to je zapisalo Ustavno sodišče v svojem izreku. Prav bi bilo, da ustanovimo tako komisijo, ki bi bila neodvisna, apolitična in strokovno tako močna, da bi resnično lahko preganjala gospodarski in drug kriminal, ne samo vodila evidence. Kajti, če je za vas to poročilo dobro, ki izraža, da je od teh 595 primerov, ki jih je komisija obdelala - seveda temeljito in verjamem, da je v to vložila velik trud, strokovnost - obdelanih samo 21, potem je v redu. Sprejmite to poročilo. Zame to poročilo govori o tem, da je v tej državi marsikaj narobe.

In ne nazadnje, želel bi vas še to vprašati. Kdo bo kriv za to gospodarsko krizo, ki bo povzročila s tem gospodarskim kriminalom, ki se nadaljuje, pa ga komisija ne obravnava tudi zaradi tega, ker nima ustreznih pristojnosti, kdo bo kriv za nove socialne probleme v državi, za katere vemo, da iz dneva v dan naraščajo in da število ljudi, ki so na cesti, iz dneva v dan v bistvu posega nenormalne številke. Prihajamo na to, da dnevno beležimo 100 ali več nezaposlenih. Ali bo za to odgovorna ta vlada, ki pravi, da bi rada zajezila klientelizem in korupcijo? Ali je ni takrat, ko smo ta podjetja prodajali, tako kar pod mizo, v času Ropove vlade? To se ve. Takrat je bilo prodano veliko veliko uspešnih podjetij. Gospod Bavčar je kupil in kasneje zaprl Kolinsko pa Drogo, pa nihče o tem ne govori. Tobačna tovarna že več let sameva, pa je tudi na tak način prodana in zaprta. Lahko bi govoril še o drugih podjetjih, v Elanu beležimo, da si danes direktorji izplačujejo visoke plače, pravni svetovalci pa enormne zneske za svetovanje, ki je, ne vem, zgolj pavšalno, kar po dva, trije pravniki delajo na teh področjih. In seveda še govorijo o tem, da so premalo plačani, ljudje pa ostajajo brez dela in se jih preprosto meče na cesto. Ali to ni korupcija?! Zakaj ne želite o tem govoriti, spoštovane poslanke in poslanci?! Zakaj so vas polna usta in polne besede o tem, da bi želeli pravno državo, brez korupcije, brez klientelizma, hkrati pa to dovoljujete? Na vas je, da potrkate na svojo vest in pogledate, kaj vse ste v preteklosti dovolili, tudi

vaši vodilni možje so to delali. Kradli so svoje lastno ljudstvo in ga rinili v bedo in pomanjkanje. In zato danes ne želite prevzeti odgovornosti, številka nezaposlenih, socialni ogroženih pa se nam iz dneva v dan povečuje. Ko se bo zgodil zakon ulice in ko bodo ti ljudje prišli vas vprašati, kako ste gospodarili z njihovim, takrat družbenim premoženjem, verjetno ne boste imeli odgovora. In če je država Slovenija socialna država, je to samo na papirju, ker vemo, da temu ni tako. Niti malo socialnosti in pravičnosti ni v dejanskem življenju Slovenk in Slovencev, zato ker veliki lahko naredijo velike napake, mali pa so zaprti že, če vzamejo čokolado v trgovini.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Franco Juri. Oprostite, gospod Juri, gospod Potrč ima repliko.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Rad bi samo pojasnil gospodu Prijatelju, da je na 8. seji Državnega zbora 13. julija 2005 bil obravnavan Predlog zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo, ki je ukinil takratni Zakon o preprečevanju korupcije, prvopodpisani predlagatelj je bil gospod Zmago Jelinčič. In na ta predlog zakona sem mislil, ko sem govoril o tem, da je v tistem času Slovenska nacionalna stranka pomagala vladajoči koaliciji, da je bila ne dokončno, ampak s tem zakonom, ki je bil kasneje tudi razveljavljen po odločbi Ustavnega sodišča, ukinjeno ali pa oteženo delo Komisije za preprečevanje korupcije. Nisem govoril o nobenem procesu lastninjenja, nisem govoril o tem, gospod Prijatelj, da bi vaša stranka bila kaj kriva, ni mogla biti, ker nikoli ni želela biti v koaliciji in s tem ni nič pomagala niti škodila, res pa je, da velikokrat govori stvari, ki so zelo na pamet. Ampak, mislim, da je to pojasnilo koristno in potrebno, da ne bi gospod Prijatelj mislil, da sem mu očital karkoli drugega kot je iz zapisnika, še enkrat povem, 8. seje 13. julija 2005 razvidno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Franco, izvolite, imate besedo.

FRANCO JURI: Hvala, gospod podpredsednik. Bom izkoristil te tri minute s konkretnimi vprašanji oziroma premisleki. Očitno je, da je Komisija za preprečevanje korupcije trn v peti marsikomu, nekaterim strankam, zlasti tistim, ki so jo želeli ukiniti v preteklosti, predvsem pa je danes trn v peti nekaterim močnim družbenim subjektom, ki s politiko imajo še kako močno klientelistično navezo.

Zanimivo iz izvajanja kolega Prijatelja je predvsem tisto, česar ni omenil. Zanimivo, ni omenil nekaterih velikih podjetij in velikih afer, ki se pojavljajo zadnje čase tudi v medijskem

prostoru, med temi je veliko državno podjetje, ki se imenuje Luka Koper, drugo podjetje ima velik državni delež, ki se imenuje Intereuropa. To so podjetja, ki upravljajo tudi z logističnimi dejavnostmi, za katere se ve, veliko je indicev in podatkov, ki govorijo o tem, da je prišlo do zelo spornih poslov. Kolikor mi je znano, je Komisija za preprečevanje korupcije prijavila že marsikaj, vendar to, kar ugotavlja ta komisija, po navadi stoji v predalih nekaterih organov, ki bi morali zagotoviti nadaljevanje preiskave oziroma ugotovitev. Žal, do tega ne prihaja. In to je glavni problem. Moje mnenje je, da ima ta komisija še premalo pristojnosti in da bi bilo dobro podpreti vse predloge, ki bodo tako tej komisiji kot Računskemu sodišču, kot varuhu človekovih pravic in, konec koncev, tudi Ustavnemu sodišču zagotovili tisto dostojnost in tiste možnosti, ki jih sedaj nimajo. Dejstvo je, da obstajajo indici in sumi zelo spornih ravnanj velikih gospodarskih družb. Zato tudi tu sprašujem gospoda Kosa, kaj je na tem? Zakaj ne gredo stvari naprej? V Kopru smo vsi zelo zaskrbljeni, ker vemo, da ste marsikaj ugotovili prav v navezi med Luko, Mestno občino Koper in drugimi subjekti, vendar se nič ne premakne. /Opozorilni znak za konec./ Medtem pa prihajajo skrb vzbujajoči rezultati poslovanja teh družb, ki ogrožajo gospodarsko stabilnost naše regije. In nekateri... /Izklop mikrofona./

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Čas je potekel, oprostite. Gospod Prijatelj, replika, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Predhodnik je omenil, da nič ne omenjam Luke in Intereurope. Če bi bral poslanska vprašanja, bi videl, da sem zastavil poslansko vprašanje, in to ravno v zvezi z Luko - pozdravljamo to revizijo. Največje svinjarije, kar pravim namenoma in še enkrat poudarjam svinjarije, so se pa dogajale takrat, ko je to podjetje vodil njihov človek, se pravi, gospod Bruno Korelič. Vsa gradbena dela so bila narejena na črno. Ekološka ogroženost, ki je danes zelo velika v Kopru, dokazuje, da je bila v takratnem času zanikana. Da ne govorim, kaj je za gospodarstvo Slovenije povzročila investicija v sedmi pomol v Trstu, iz katerega nismo privlekli niti enega evra profita, ampak milijonske, v evrih izražene izgube.

In ne nazadnje, če se omejim na delo občinskih županov, vaš brat je prejemal kar nekaj časa večjo plačo, kot bi smel, pa me zanima, ali je ta denar vrnil, kot župan seveda. In, recimo, gospa Breda Pečan je nezakonito prodajala zemljišča v Izoli kar brez razpisov, gospod Kos, mogoče ste tudi na tem kaj v vaši komisiji delovali. Tako da ne bi začeli s tem pranjem umazanega perila, veste, ker potem bi morali podaljšati to sejo še na

soboto, nedeljo, ponedeljek in torek, pa verjetno še ne bi končali. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj, mislim, da ni prav, da se takole osebno obračunava v parlamentu; moramo se držati teme, o kateri govorimo. Gospod Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Moram reči, da za razliko od večine predhodnikov poročilo ocenjujem izrazito pozitivno. Predstavljeno je na 55 straneh in bi bilo zagotovo težko bolj podrobno. Predvsem pa v takih poročilih ne sme in ne more biti tistega, kar bi si najbrž nekateri želeli, obravnavanja ljudi z imeni in priimki. Seveda dokončno obsodbo imajo možnost postaviti drugi organi in takrat se seveda tudi zadeve ustrezno predstavijo. Mislim, da je velika dodana vrednost takih poročil in delovanja protikorupcijske komisije predvsem preventivna. Prepričan sem, da v tej državi že ta trenutek tudi tisti, ki so na odgovornih funkcijah in gredo z letali in pa kakšnimi drugimi prevoznimi sredstvi na pot, bolj premislijo in iščejo tisto odločitev, ki je za državljane najcenejša in najbolj racionalna. To je zagotovo dobro. Tudi župani, kadar smo, pred določenimi odločitvami, na podlagi ravnanj naših kolegov, predhodnikov, iz vse države, ko vidiš zgodbo zapisano v medijih, razmisliš in se iz tega nekaj naučiš. Ker sem z Gorenjske, sem prepričan, da gorenjski župani ne bomo hodili na nogometne tekme v prihodnosti na račun kakšnih drugih sredstev, pač pa tako, kot je prav, samo za lasten užitek in lastno denarnico. Zagotovo pa se zagotovo strinjam, da je pa to zgodbo protikorupcijske komisije treba nadgraditi z ustreznimi organi. Zato sem vesel, da v koaliciji razmišljamo o tem, ali ustanoviti finančno komisijo ali ustanoviti nek preiskovalni urad, ki se bo ukvarjal s temi konkretnimi najhujšimi kaznivimi dejanji. Predvsem pa mislim, da je v Državnem zboru tudi danes veliko očitkov, pa kar tako, pavšalnih obtožb. Vsi državljani Republike Slovenije, predvsem pa poslanke in poslanci, smo dolžni, kadar vidimo, da je kaj narobe, to prijaviti ustreznim organom, kar organom pregona, ne protikorupcijski komisiji in sem zgrožen, ko slišim določene kolege, ki razlagajo, kaj je vse v Ljubljani narobe, pa ne upajo spisati ene same ovadbe in se pod njo podpisati.

Že nekaj tednov poslušamo, koliko naj bi med izbrisanimi bilo tistih, ki so škodovali in sodelovali direktno v agresiji na Slovenijo. Sam jih še enkrat pozivam, sam imam tudi status veterana vojne za Slovenije, če vseh tistih ni toliko v hlačah, da bi to storili, spoštovane kolegice in kolegi, povejte mi imena in priimke tistih, ki ste jih prepoznali na posnetkih, ki so

nosili zastave, tisti, ki so na Medvedjek spuščali kasetne bombe, obljubljam vam, takoj, v štiriindvajsetih urah bom sam napisal ovadbo in predlagal, da se jih iz vseh teh spiskov črta. Ampak treba je imeti malo poguma, malo odločnosti in ne vse tako na počez. Veliko je bilo govora tudi o prejšnji vladi. Sam tega ne bom komentiral, bila je vlada vseh Slovencev, tudi moja, ampak začela je mandat s tremi K-ji, in vsi tisti, ki ste štiri leta bili zraven - zdaj je čas, da poveste, katere konkretne zadeve na področju kraj, korupcije in klientelizma ste preko vseh organov, preko vseh ministrstev in sodišč pripeljali do konca in razčistili. Predvsem pa, ker vidim, da se... .. /Opozorilni znak za konec razprave./... čas izteka, na potezi smo vsi mi, predvsem z dejanji, ne z besedami, da se obnašamo drugače. Kadar je kaj narobe, pa da to povemo in se pod to podpišemo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani.

Nekdo je nekoč dejal, da je: "Korupcija oblast plus monopol minus preglednost." Sam bi k temu dodal, da ima ta enačba skupni imenovalc in to je erozija politične in siceršnje etike.

Bojim se, da je korupcije med nami, v Sloveniji veliko več, kot jo preko vzpostavljenih sistemskih mehanizmov zaznamo. Še posebej pa v vseh njenih razsežnosti. Mislim namreč, da je evidenca premoženjskega stanja funkcionarjev samo eden od načinov za ugotavljanje, pregon in preprečevanje korupcije. Bistveno manj pa vemo o korupciji med uradništvom, kjer vsaj posamične govorice navajajo k tezi, da je te korupcije veliko. Tudi zato, ker je moč oblasti tako absolutna in ker je vedenje oblasti prepogosto polno ignorance. Slednje je po mojem mnenju eden ključnih izzivov za boj s korupcijo.

Korupcija, kot vsi vemo, v temelju ogroža demokracijo. Vsaka demokracija in vsaka oblast sta ji podvrženi. Zato si ne delam nobenih utvar, da pri tem nova slovenska vlada ni nobena izjema. Toda, v idejah in načrtih nove oblasti vendarle prepoznavam iskreno namero - da korupciji stopimo na rep, da institucijam za odkrivanje korupcije in njen pregon damo močne zobe in da torej okrepimo sistemske vzvode za boj proti korupciji. In končno in najpomembnejše - v slovenski politiki in družbi povzdignemo poštenje in etičnost.

Pravijo da je zaupanje dobro, nadzor pa še boljši. Ta logika me navaja k razmisleku, v kolikšni meri in na katerem mestu vrednot sodobne slovenske družbe je "dobro". Morda sem naiven, a delim globoko in trdno prepričanje, da so vsi ljudje v svojem bistvu dobri. Raje ostanem naiven vse življenje, kot da spremenim

to svojo temeljno prepričanje in nenazadnje tudi vzgib za svojo politično delovanje, za ustvarjanje pozitivnih sprememb. Iz te vrednote "dobro", je treba črpati integriteto posameznika, organa, oblasti ali države. Odklanjam znamenito enačbo nobelovca in matematika Johna Nasha, da je svoboda v družbi mogoča le, če so posamezniki v tej družbi sebični, sumničavi, in da posledično družbeno ravnovesje svobode temelji na izključni skrbi za lastno korist. Grem v nasprotno vizijo, da je mogoča odprta in povezana skupnost svobodnih posameznikov, ki jih v življenju vodi dobro in pravično, ki s svojim znanjem, delom in ustvarjalnostjo oblikujejo blaginjo zase in svoje družine, in da to srečo delijo s skupnostjo, s katero jih povezuje skupno zaupanje v dobro med iskrenimi ljudmi.

Zato tudi sam podpiram predlagane sklepe, predvsem pa pristop k pripravi novega zakona o sistemskem in celovitem boju skupnosti proti korupciji. Sam sem bil med prvimi, ki smo na primeru zamenjave zemljišč za mariborsko toplarno dokazovali resen sum korupcije in posledično velikega oškodovanja javnega premoženja. Tem stališčem je kasneje pritrdila tudi Kosova komisija. Zato si obetam, da bomo tudi na temelju tega poročila in predlaganih sklepov nadaljevali to razpravo in v tem mandatu korupciji odločno stopili na rep. Za to potrebujemo novo zakonodajo, poudarjeno neodvisnost komisije, ki mora imeti tudi močnejše pristojnosti in vzpostavljene sistemske pogoje za učinkovitejše sodelovanje policije, torej komisije, policije, tožilstva in sodstva. Kot rečeno, predlagano poročilo in sklepe bom podprl. Hvala.

PODPREDSNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zihlerl, izvolite.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Tudi sam sem poiskal še druge podatke, ko sem dobil to poročilo, in ravno tako dobil zanimive rezultate na listi "Transparency International". Namreč iz te liste je razvidno, da so na visokih mestih države z nizko koruptivnostjo tiste, ki so gospodarsko zelo uspešne, prednjačijo skandinavske države, večina držav Evropske unije pa hitro rastoča oziroma močna gospodarstva Kongkonga in Singapura. Torej lahko nekako povežemo gospodarsko uspešnost držav z nizko stopnjo koruptivnosti. In v tej luči vidim izreden, velik pomen boja proti korupciji, ki pa ni nujno - oziroma imam rahle dvome, če je to ravno komisija tista, ki prinaša dobre rezultate oziroma dobre izboljšave. To je le širši segment vseh vladnih služb, predvsem pa tudi organov pregona. Z optimizmom me navdajajo izredno dobri rezultati zadnjih let, ko Slovenija od leta 2004 vsako leto napreduje za kakšno mesto in je v letu 2008 že na 26. mestu. Bilo bi zaželeno, da se ta ugoden

trend nadaljuje. Iz tega poročila bi bilo morda zanimivo še izluščiti, da je Hrvaška na slabem 62. mestu, pa bi morda na to dejstvo tudi kazalo opozarjati pri približevanju naše sosede evroatlantskim povezavam, da ne bi bili samo zemljevidi vzrok. Kajti, večkrat je že bilo opozorjeno, da so tudi drugi vzroki pri zapiranju poglavij Hrvaške, ker so pač v slabem stanju.

Imam pa nekaj pripomb oziroma nekaj dilem. Namreč, komisija se ukvarja s preširokim spektrom - od zelo velikih zgodb do nekega drobiža obrobni občinskih funkcionarjev, ki morajo z letnimi poročili poročati o svojem stanju. Pri zelo nizkih zaslužkih občinskih sejnin je pač velikost ali možnost koruptivnega dejanja zelo majhna. S tem zasujejo komisijo in pri tem zaradi velikega števila muh spregledajo kakšnega slona.

Imam tudi dilemo, ker je treba poročati o prejetih darilih. Namreč, prvič je ta pravilnik star in so notri še vedno cene v tolarjih oziroma višina teh daril v tolarjih: 15 tisoč tolarjev, 30 tisoč tolarjev. In je naslednja dilema, ali je to cena od tam, od koder so prišli, ali je to cena v Sloveniji. Primer: na Tajskem za 15 tisoč tolarjev kupiš že lep prstan z nekaj rubini, pri nas je to 3-krat dražje. Če upoštevam tajsko ceno, mi ni treba prijaviti, če upoštevam ljubljansko ceno, je treba prijaviti.

Omenil sem že, da se komisija ukvarja z drobnarijami, kar je seveda čisto brezpredmetno. Mislim, da je bilo v načrtu oziroma v planu dela tudi preverjanje nakupa smetišnice in metle žene nekega državnega funkcionarja in ukvarjanja z občinskimi svetniki. Pri tem ostane premalo časa, energije, strokovnjakov za velike stvari, ki jih bo treba tudi v prihodnjih poročilih predelati, pregledati. Namreč, ravno danes in v zadnjih dneh ugotavljamo, da je polet predsednika države v Sarajevo stal predrago, da bi lahko od 39.000 do 57.000 evrov ceneje letel na tej relaciji. Ravno tako je dvakrat predrago letel v Gazo in končni rezultat tega je, da je nek nižji referent ponudil odstop. Mislim, da je predsednik države bolj odgovoren, predvsem ko je zadeva prišla v javnost, da se tej zadevi bolj posveti.

Učinkovito delo komisije oziroma v pomoč pri preganjanju korupcije bo vsekakor dobrodošla finančna policija, Računsko sodišče in skupina za pregon organiziranega kriminala. Odprta so še nova področja, novi izzivi, in sicer: kriminal preko elektronskih medijev, ki strmo narašča in je morda še slabo pokrit. Že spet je vprašanje, ali je to delo komisije ali je delo organov pregona. No omenil sem že, da ravno zaradi lova na drobnarije komisija v bistvu ni naredila nič ali pa zelo malo pri velikih aferah Elan, banke in "Čista lopata", da so tukaj prevzeli iniciativo organi pregona.

Predvsem pa se na koncu sprašujem, kakšna je sploh vloga komisije, kajti poročila so velikokrat na osnovi mnenja, v bistvu

ni nekih trdnih dokazov pri marsikateri zadevi, dokazov ki bi lahko šli na sodišče in bi bili dobra podlaga za neko utemeljeno kazensko ovadbo. In ravno v tem je možnost zlorabe te komisije v politične namene. Pač, pričneš o nekem politiku ali pa politični skupini v smislu, da se govori, preiskujemo, preiskujemo in še preiskujemo in potem, ko je čas položiti na mizo kaj konkretnega, se izkaže, da je bilo samo po srbskem pregovoru, "što se je babi snilo, to se je babi strilo".

Torej, poročilo bom vsekakor potrdil z veliko željo in veliko pričakovanji, da gremo po lestvici nekoruptivnosti še naprej navzgor, kajti to bo dobra podlaga za naše gospodarstvo, in vsi upamo in delamo na tem, da se prebije iz krize in z nekim novim zagonom pa z dobro gospodarsko atmosfero gre še na višje pozicije, za kar so sposobni, kar želimo, kar znamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi. Ker mi je ostalo tri minute, bom čisto na kratko.

Se pravi, poročilo vsako leto z enakimi zaključki, več ali manj enakimi zaključki, ki odražajo, odsevajo izvršno nemoč komisije. Jalovi rezultati dela protikorupcijske komisije so očitno posledica pomanjkanja politične volje za zatiranje korupcije in klientalizma. Krivde ne gre v temu primeru pripisovati komisiji, pač komisijo jemljemo kot dežurnega krivca, ker drugega nimamo. Nujnost je finančna policija, Slovenska nacionalna stranka je to zahtevala, predlagala že v prejšnjem tisočletju - pa nič. Pa izgleda, da novi sklic Državnega zbora tudi ne kaže zanimanja za uvedbo finančne policije. Gradbeni lobi se razrašča, na splošno, razraščeni tajkunski lobi je začel svoje rakaste lovke pošiljati v vse pore družbenega in gospodarskega življenja. Postaja tako močan, da je šel že tako daleč, da kupuje sredstva javnega obveščanja, da nastavlja župane, da se aktivno udeležuje volitev, financira volitve. In zakaj? Kako lahko to dopustimo? Če pogledam samo v svoji regiji, je to že očitni primer. Ali se ne da narediti neke analize, od kod tem ljudem denar, od kod tem ljudem sredstva, da financirajo politične stranke, in to s skritimi sredstvi. Potem pa ni čudno, da so prerasli politiko in da vsiljujejo svojo voljo ter da so si že prisvojili celo pristojnost zastopati javni interes! Se pravi, so prerasli nas, ki imamo to funkcijo! Prosim, zadeve so že tako kritične, da ne vem več, ali se bomo že enkrat odločili za finančno policijo ali ne. Kaj pa ta komisija dejansko z omejenimi sredstvi in kadrovskim potencialom sploh zmore narediti? Zgleda, da ne glede, za kateri sklic Državnega zbora gre, vedno je ista

pesem. Se pravi, prej ali slej se bomo morali odločiti za finančno policijo, ker preti že nevarnost, da bodo ti tajkunski, gradbeni lobiji postali tako močni, da bodo dejansko postavljali vso politično elito v tej državi. Takrat pa je seveda vojna izgubljena; to lahko vidimo v "banana" republikah, kjer je to že zdavnaj izvršeno dejstvo. Hvala za razumevanje.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Poročilo, ki ga danes obravnavamo, podpiram, pa čeprav je v nekakšni diskrepanci s tisto lestvico, večkrat omenjeno, "Transparency International". Namreč, na vsako stvar in tako je tudi na tisto lestvico moč gledati na dva način, se pravi, pesimistično in optimistično. Kolegi iz SDS so videli bolj optimistično to stvar, lahko bi jo videli tudi pesimistično. Lahko bi rekli, da pač v drugih državah je stanje še slabše kot pri nas in so zato šli počasi po tej lestvici navzdol. Jaz pa verjamem bolj temu poročilu, ki ga danes obravnavamo, zato ker je podkrepljeno z resno analizo javnega mnenja in drugimi relevantnimi podatki, ki pač kažejo na to, da je stanje na tem področju v Sloveniji zaskrbljujoče, in če povežemo nekatere stvari, tudi vsak dan slabše, si upam tako trditi.

To poročilo pove marsikaj. Med drugim kaže tudi na neko dejansko nemoč, da bi tako zasnovana komisija, kot je zdaj, lahko bolj učinkovito delovala in da bi jo po drugi strani različni oblastni organi v večji meri upoštevali ter jo jemali resno. Kljub vsemu menim, da je komisija delovala po svojih najboljših močeh in kljub temu da sta ji prejšnja izvršna oblast, pa tudi prejšnja parlamentarna večina kar naprej spodjedali avtoriteto in oteževali delo, je zasedla zelo vidno mesto v boju proti korupciji in njenemu preprečevanju v Republiki Sloveniji. Naj samo spomnim, kako težko in koliko težav je imela prejšnja vlada, da bi pripravila in vložila v zakonodajno proceduro ratifikacijo Konvencije Združenih narodov proti korupciji. In to očitno samo zato, ker ta konvencija zahteva od države pogodbenice ustanovitev neodvisnega telesa, za katerega delovanje in dejansko neodvisnost mora država zagotoviti tudi ustrezna finančna sredstva ter usposobljene specializirane kadre, ki bodo težkim in zahtevnim nalogam sploh kos. Obstoječa komisija pa prejšnji vladi ni bila po godu. To je prejšnja vlada večkrat nedvoumno izkazala. Pritiski takratne opozicije, javnega mnenja, pa tudi mednarodne javnosti so naposled prisilili prejšnjo oblast, da je šele proti koncu mandata vendarle popustila in konvencijo predložila v ratifikacijo Državnemu zboru, obenem pa je, ne pozabimo tega,

obstoječi komisiji za preprečevanje korupcije tako znižala finančna sredstva, da je bilo komaj dovolj ali celo ne za golo tekoče poslovanje in preživetje.

Razmere se na tem področju zelo hitro spreminjajo, po definiciji vedno na slabše. Storilci so vse bolj organizirani, premeteni, bolezen se hitro razrašča. Pojavne oblike korupcije pa so vse bolj zapletene in težko prepoznavne. O tem priča tudi javno mnenje, da se stvari na tem področju pri nas spreminjajo na slabše. Naši podjetniki in gospodarstveniki, na katerih je veliko breme premagovanja gospodarske in finančne krize, pa vse bolj opozarjajo, da je Slovenija postala dežela, kjer brez dajanja podkupnin ni mogoče dobiti posla in ni mogoče uspešno gospodarsko delovati. To pa že diši po sistemski korupciji, mar ne? Zato je nesporno, da se je treba ustreznejše zakonodajne ureditve tega področja lotiti čim prej, pri čemer je treba upoštevati tudi mednarodne standarde pri urejanju tega področja boja proti korupciji, vključno z ratificiranimi konvencijami Združenih narodov, Sveta Evrope, kot je kazenskopravna konvencija o korupciji in njen dodatni protokol, ki nakazujeta, kako je treba ta dejanja tudi kazenskopravno ovrednotiti in zagotoviti ustreznejše odkrivanje in pregon teh kaznivih dejanj.

Sicer pa je bilo danes tukaj mogoče zelo nazorno videti, kako si je prejšnja vladna stranka razlagala vlogo in položaj komisije za preprečevanje korupcije. Štela jo je za državni organ, še bolj točno za vladni organ, ki naj služi aktualni vladi in ji bodi tudi poslušna. Če ne, je treba zamenjati predsednika, če to ne gre, ji odtegniti finančna sredstva in sposobne sodelavce. Če pa še to ne gre, pa komisijo samo kar enostavno ukiniti. Upam, da bo sedaj opozicija podprla zakonodajne rešitve, ki bodo zagotovile učinkovitejši boj proti korupciji in tudi samostojnost in neodvisnost komisije, ki ji bodo njene pristojnosti omogočile tudi večjo učinkovitost. Sedaj je na vas, da pomagate pri vzpostavitvi takšne komisije, ki bo v prihodnosti vse drugo kot tisto, kar ste vi prej večkrat očiteli - brezzobi tiger. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Ne morem se strinjati s tistimi, ki trdijo, da je protikorupcijska komisija sama sebi namen ali pa celo brezzobi tiger, kakor smo danes slišali. Če bi bilo to res, potem raziskave javnega mnenja ne bi pričale o tem, da med vsemi ustanovami, ki se ukvarjajo s korupcijo v naši državi, anketiranci, to se pravi ljudje, ki so odgovarjali na ta vprašanja, v največji meri podpirajo prav Komisijo za

preprečevanje korupcije - druga je takoj za mediji, skoraj v istem odstotku - medtem ko se policija in tožilstvo uvrščata na peto oziroma šesto mesto. O tem, da ti očitki ne držijo, priča tudi podatek, da je v letu 2007 prejela ta komisija kar 595 prijav suma korupcije, pa čeprav komisija nima preiskovalnih pooblastil. To je izraz zaupanja, ki ga ima večina Slovencev tako v komisijo kot tudi v gospoda Draga Kosa osebno, ki je eden tistih v naši državi, ki so najbolj prispevali k ureditvi tega področja v slovenski družbi. Žal pa so bila prejšnja leta, torej tudi leto 2007, o katerem govorimo danes, vse prej kot naklonjena delu te komisije. Raziskava, ki jo omenja poročilo, namreč ugotavlja, da je bilo leta 2007 število prijav nižje kot pa v nekaj prejšnjih letih. In vzrok? Raziskava spet kaže, da skoraj 40% anketiranih izjavlja, da jih je bilo strah pred maščevanje. Je pa zanimiv tudi podatek, da je bilo pred dvema letoma 20% ljudi prepričanih, da bi represivni organi sploh ne začeli z raziskovanjem protikorupcijskih postopkov in s protikorupcijskimi postopki in z raziskovanjem prijavljenih koruptivnih dejanj. Toliko o sproščenosti in toliko o učinkovitosti represivnih državnih organov v prejšnjem mandatu.

Tudi današnja razprava nekaterih kolegov iz opozicije priča o tem, da jih ta organ še vedno moti. To je seveda razumljivo, saj je tej komisiji kljub vsem polenom, ki so jih pošiljale stranke bivše koalicije, uspelo marsikaj odkriti in posredovati organom represije, ki so potem s preiskavami teh dejanj nadaljevale. In žal mi je, da danes poslušamo toliko očitkov, ki potem nič drugega ne pripeljejo kot do sklepa, da ko mački stopiš na rep, pač zacvili. Zato sem prepričana, da bo v naši državi v prihodnje odnos do boja proti korupciji drugačen. Treba bo okrepiti neodvisnost te komisije, povečati učinkovitost policije in tožilstva, uvesti obvezne protikorupcijske klavzule v vse pogodbe v okviru javnih naročil, pa tudi uvedba tako imenovane finančne policije, o kateri so nekateri kolegi danes že govorili, bi lahko znatno priškrnila vrata korupciji. Mislim, da bo to uspešno, saj je sedanja vlada vse te ukrepe predvidela tudi v koalicijski pogodbi. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, spoštovani predsednik komisije, kolegice, kolegi! V Državnem zboru smo že obravnavali Poročilo o varuhinji človekovih pravic, danes obravnavamo Poročilo Komisije za preprečevanje korupcije in na nek način sta ti dve poročili poročili, iz katerih se da ugotoviti krvno sliko države, v kateri se nahajamo, in kakšno je stanje tako demokracije kakor tudi stanje duha v družbi, v kateri

smo. Spoštovane kolegice, kolegi, bolj kot to, da si pozicija in opozicija dopovedujeta, kaj je kdo storil za to, da bi ta komisija dobro delovala, kaj za to, da ne bi, bi bilo prav zavedanje vseh nas, da je ta komisija nujno potrebna in da tudi pri ostalih podobnih organih je naša naloga, da jim zagotovimo normalne pogoje za njihovo delo na eni strani, na drugi strani pa ustrezen zakonski okvir, da se lahko ukvarjajo s pravimi zadevami. Zato me motijo, tudi danes tu, pred tem zborom, sodbe nekaterih ljudi, ki jih imenujete z imenom in priimkom, kar pa na drugi strani očitajte tako enkrat varuhinji, drugič pa komisiji, da v svojih poročilih preveč izpostavlja posamezne ljudi.

Sam mislim, da bi parlament moral to enkrat končno razumeti in tako tudi delovati in poleg teh organov tudi ostalim organom pregona, kot so policija, tožilstvo, pravosodnemu sistemu dati normalne pogoje za svoje delo in prepustiti, da vsak opravi svoje delo. V teh razpravah, ko imate, vidim zdaj v vsakem zasedanju parlamenta, med koalicijo in opozicijo stalne duele, prosim, bodite včasih tudi bolj natančni. V Ljudski stranki, ki smo bili del prejšnje koalicije, danes opozicije, smo ves čas podpirali delo komisije in nikoli nismo imeli takšnih vzgibov in pa tudi aktivnosti, s katerimi bi onemogočili delo te komisije. Ker je bilo velikokrat izpostavljeno ime in priimek predsednika komisije, smo včasih že malce v šali, včasih pa malce zares tudi dejali, če koga oseba moti, potem naj se pogovorijo o tej osebi, ne pa o sami instituciji, za katero mislim, da opravlja svoje delo.

Danes je bilo tudi večkrat izrečeno kar nekaj besed o piaru komisije, novinarjih in o teh zadevah. Mislim, da bi bilo prav, da smo vsi pri teh zadevah malce bolj tenkočutni v naši državi, kakor danes smo, in smo pozorni pri teh izjavah, ki jih dajemo, kaj naredimo tistim ljudem, o katerih govorimo. To velja tako na eni strani za policijo, tožilstvo ali tudi za komisijo. Res bi želel čim večjo učinkovitost, da pa so včasih tudi kakšni piarovski vložki, kjer se najprej okrcra ljudi in jih spravi v širne medije, kasneje, ko pa se ugotovi, da nič iz tega ni - da bo takšnih primerov čim manj, da se res javno objavi takrat, ko je dovolj teh sumov korupcije ali pa na drugi strani, ko tožilstvo in policija tlačita ljudi v marice, naj bodo zadeve preišljene in naj se dela tako, kakor je treba. Ker so bili tu izpostavljeni pogledi na lestvico. Sam mislim, da se velikokrat v našem parlamentu, zaneseni s tem medpolitičnem boju, sami okrcamo in velikokrat preveč pesimistično in slabo stanje vzpostavljamo v tej družbi. Danes je bila omenjena že ena lestvica, pa naj omenim še lestvico oziroma izsledke iz študije, ki jo je opravljal že sedaj bivši varuh človekovih pravic v okviru OECD-ja, kjer se je govorilo o razvitosti posamezne dežele in so bili parametri, kot so gospodarski kazalci, zdravstvo in šolski

sistem. Po tistih parametrih smo se mi tudi uvrstili v rang od 28. do 32. mesta. Ko pa smo vprašali ljudi, kako so zadovoljni s svojim položajem, to je bila študija v 180 državah, smo se pa uvrstili okoli 60. mesta. Mislim, da ravno naše počenje ali tudi včasih rumeni tisk ustvarja to, da mi velikokrat na naše stanje v naši družbi gledamo bolj pesimistično, kot bi bilo mogoče treba. Sam sem daleč od tistih, ki bi trdili, da ni nič narobe, da je v tej državi vse v redu. Za to, da bo stanje v redu, moramo narediti ravno to, kar sem v uvodu dejal; vzpostaviti ustrezen sistem, mu omogočiti normalno delovanje in ne kratiti njihove integritete in tudi zagotoviti pogoje za to delo. In ko bomo tako delovali, mislim, da bomo na koncu tudi pri javnomnenjskih anketah, ki so tudi sedaj na tem področju v diskrepanci z nekimi kazalci, mislim, da je del tega tudi tega, da smo Slovenci do sebe tudi malce preveč zahtevni, preveč pesimistični in tudi mogoče premalo samozavestni. Tako bom tudi to poročilo podprl in predsedniku in komisiji želim uspešno delo tudi v nadaljevanju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Levanič. Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Drage poslanke in poslanci! Velikokrat imam občutek, da je korupcije več v tistih državah, ki so od nas nekoliko oddaljene. Ta občutek dobimo predvsem zaradi dejstva, ker je tam korupcija mogoče nekoliko bolj vidna in jasna. Ampak na našo veliko žalost, lahko ugotovimo vedno znova, da je korupcije med nami vedno več, takšne, ki je predvsem skrita in pozna kanale, kako delovati; še več, kako ostati predvsem nekaznovan pri teh dejanjih. Če je kaj, potem je v naši državi postalo skoraj že vsakdanje, ali pa je vsaj občutek tak, da nihče ne odgovarja za nič; in to je narobe. Mi imamo Komisijo za preprečevanje korupcije, ki je bila v preteklosti vedno ali pa velikokrat tarča političnih napadov in predvsem oviranja pri svojem delu, predvsem s strani Slovenske demokratske stranke. Ne samo to, nekateri poslanci iz omenjene stranke se še vedno delajo norca iz te komisije in delajo vse na tem, da komisija pri svojem delu ne bi bila uspešna. Gospod Jerovšek si celo želi učinkovite komisije, a ji nasprotuje. Skrbi ga, koliko strani ima poročilo komisije, in ne dejanska korupcija, ki se v naši državi dogaja. To, žal, ne gre skupaj in to je še en dokaz več v smeri, da se nekateri žal požvižgajo na preprečevanje korupcije; še več, če nekdo, ki vodi komisijo, izreče kakšno negativno mnenje glede nekoga, ki prihaja iz vrst SDS-a, je kar naenkrat nesposoben za vodenje te komisije. Dragi gospodje! Vsem nam mora biti enkrat za vselej jasno, da predsednik za preprečevanje korupcije oziroma protikorupcijske komisije ne more biti vaš ali naš, ampak nekdo, ki je povsem neodvisen in ki si bo

upal ob pravem času povedati, kdo in kdaj je naredil neko koruptivno dejanje. Ker še enkrat, v tej državi korupcije ne preprečujemo dovolj učinkovito in tisti, ki so res koruptivni, velikokrat pri nas ne odgovarjajo.

Slovenija ima resolucijo o preprečevanju korupcije, ki pa je žal v okviru svojih omejenih možnosti načrtno uresničevala samo Komisija za preprečevanje korupcije, večina drugih državnih organov in organov lokalnih skupnosti je na njo, žal, že pozabila. Tudi v letu 2007 je bilo v Republiki Sloveniji kar nekaj aktivnosti, ki direktno nasprotujejo protikorupcijskim ciljem te resolucije in s tem ustvarjajo tudi okolje, ki namesto da bi preprečevalo, predvsem spodbuja in omogoča razraščanje korupcije. Še več, komisija je jeseni 2007 vsem poslanskim skupinam v Državnem zboru Republike Slovenije poslala osnutek zakona o integriteti v javnem sektorju, ki je odpravljal zaznane težave in pomanjkljivosti tako Zakona o preprečevanju korupcije kot tudi Zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo in seveda pri vsem tem upošteval tudi svetovna dogajanja s področja preprečevanja korupcije in njenih posameznih pojavnih oblik, to je zaščite prijaviteljev korupcije, lobiranja in financiranja posameznih političnih strank. Del poslanskih skupin je sprožil zakonodajni postopek, vendar je večina v Državnem zboru po opravljeni javni razpravi oziroma obravnavi oktobra leta 2007 ocenila, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. In če se vprašamo, kdo je imel največjo odgovornost in največje število sedežev v Državnem zboru v prejšnjem mandatu, je odgovor na to vprašanje zelo jasen. Podrobna analiza Zakona o omejitvah in prepovedih za nosilce javnih funkcij pa kaže, da je sistemsko popolnoma zgrešen in da je poleg, pravnih nesmislov tudi popolnoma neuresničljiv v praksi. Prav tako nekaj, kar je prejšnja vlada sprejela v prejšnjem mandatu. Vsa opozorila glede pomanjkljivosti in napak predpisa so bila žal spregledana, kar kaže na načrtno rušenje vzpostavljenega sistema spremljanja premoženjskega stanja slovenskih funkcionarjev in vseh drugih pridobitev, ki smo jih imeli znotraj Zakona o preprečevanju korupcije.

Neposredna posledica ukinjanja Komisije je bilo tudi dejstvo, da Državni zbor Republike Slovenije kljub vrsti pozvívov v letu 2007 še vedno ni imel sprejete konvencije Združenih narodov proti korupciji, zaradi česar so imeli predstavniki Komisije pri pojasnjevanju slovenskih protikorupcijskih stališč v tujini nemalo težav. In zaradi obojega, ukinjanja Komisije in zanemarjenja sprejema omenjene konvencije, je bila Republika Slovenija tudi v letu 2007 s strani predstavnikov mednarodnih organizacij večkrat javno izpostavljena kot država, kjer je padec prizadevanj za boj proti korupciji po vstopu v Evropsko unijo zelo zaskrbljujoč. Kar nekaj takšnih dejstev najdemo v tem

poročilu. Iz tega poročila je tudi razvidno, da je Komisija kljub temu, da nima preiskovalnih pooblastil, kar je popolna neumnost, ker če kaj, potem bi morali predvsem tej komisiji, ker se vsi tako zelo zavzemamo za boj proti korupciji, dati polna pooblastila in kljub temu sprejema vrsto pritožb in prijav, ki vsebujejo znake korupcijskih dejanj. Še bolj zaskrbljujoče je dejstvo, da je Komisija z Vlado Republike Slovenije in posameznimi ministrstvi sodelovala samo pri reševanju nekaterih konkretnih vprašanj v celoti dosti slabše in še manj kot v letu 2006. Vlada Republike Slovenije v preteklem mandatu tako s Komisijo za preprečevanje komisije praktično ni sodelovala.

Toliko o tem, da se je veliko v današnji razpravi govorilo, kaj vse se je naredilo pri boju o preprečevanju korupcije, da se je veliko stavilo na boj proti korupciji in mogoče predlog za prihodnje: bolje kot besedni boji v Državnem zboru in seveda obešanje na klin tiste, ki se proti korupciji borijo, jim dajmo končno polna pooblastila in podporo pri njihovem delu. Šele takrat bomo, drage kolegice in kolegi, lahko realno ocenili rezultate njihovega dela. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Hrovat. Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni! Začel bom približno tako, kot je pred mano kolega Levanič: korupcija je bila, je in bo najbrž tudi v prihodnje, samo vprašanje je, koliko jo bo policija odkrila in tožilstvo delovalo naprej.

V poročilu, ki sem ga zelo detajlno prebral, je pravzaprav daleč največ govora o nadzoru državne komisije nad premoženjskim stanjem funkcionarjev. Ugotavljam, da ste veliko opozarjali, izdajali načelna mnenja, kar pa pravzaprav nima velike teže. V poročilu, ki smo ga dobili, tudi v poteku obravnave navajate, da komisija razen pisnega opozarjanja nima nobenega ustreznega pravnega sredstva, da bi prisilila kršitelje k izpolnitvi zakonske dolžnosti. Zanima me, koliko predlogov, ki zadevajo sum na večja kazniva dejanja, ste posredovali na policijo. Takšne komisije v teh okvirih ta trenutek pravzaprav ne potrebujemo. Če zelo karikiram, lahko rečem, da je le kurirska služba med državljani, ki na korupcijo opozarjajo, in policijo, ki je zadolžena za odkrivanje teh dejanj, ter tožilstvom v nadaljevanju. Od 595 prijav jih je 21 doživelo obravnavo. Tu se poraja vprašanje, ali je res kaj narobe s policijo in tožilstvom ali pa republiška komisija dela slabo in nima občutka, kaj dati naprej in česa ne. Mislim, da nujno potrebujemo spremembo zakonodaje, ki lahko nadgradi to komisijo ali pa pooblastila v

celoti preda policiji. Seveda so še druge možnosti, ampak dejstvo je, da sta ti dve pravzaprav najbolj logični.

Žalosti me, da vaše ugotovitve, gospod predsednik Komisije, niso za nikogar zavezujoče. Pravzaprav izdajate le načelna mnenja, ki pa jih dotični upoštevajo ali pa jih ne upoštevajo. Če dovolite, bi vam to prikazal ali pa opisal s prakso, kaj pomeni vaše mnenje. Z nastopom poslanske skupine je za gospoda predsednika Obrtne zbornice Slovenije, ki ga osebno cenim in vem, da je veliko naredil za obrtnike, potrebno upoštevati tudi določbe zakona o preprečevanju korupcije, ki v 20. členu določa, da poklicni funkcionar, poslanec Državnega zbora ne sme opravljati dejavnosti zastopanja v zbornici, ki izvaja javna pooblastila. V statutu Obrtne zbornice Slovenije je v prvem odstavku 36. člena določeno, da predsednik zbornice predstavlja in zastopa zbornico ter uresničuje sklepe skupščine zbornice. Navedeno določbo statuta Obrtne zbornice Slovenije je Komisija za preprečevanje korupcije v svojem pisnem mnenju z dne 13. 2. 2009 razložila kot nezdržljivo s funkcijo poklicnega funkcionarja, poslanca Državnega zbora, ker Obrtna zbornica Slovenije šteje med subjekte, ki izvajajo javna pooblastila in zastopnik katere ne sme hkrati opravljati funkcije poklicnega funkcionarja. In kaj se je zgodilo? Da bo predsednik Obrtne zbornice Slovenije lahko istočasno opravljal funkcijo poslanca Državnega zbora, je treba odpraviti pravno oviro v statutu Obrtne zbornice, torej črtanje pristojnosti zastopanja zbornice v pravnem prometu, kot je to predlagano s spremembo statuta Obrtne zbornice Slovenije. To je obrazložitev upravnega odbora Obrtne zbornice. Še bolj zaskrbljujoč pa je stavek iz sklica za redno sejo skupščine, v katerem navajajo, da - tukaj bi vas prosil potem tudi za odgovor - glede pisne razlage Komisije za preprečevanje korupcije so bili člani upravnega odbora v razpravi posebej kritični do mnenja te komisije, ki predlaga - to je zelo pomembno - črtanje besede "zastopanje", saj je po njihovem mnenju predsednik zbornice oseba, ki zastopa interese članov zbornice nasproti oblasti, socialnemu dialogu, v tujini in tako naprej.

Sprašujem, ali ste vi v vašem mnenju, ki ga nisem videl, dali ali pa povedali, da je to nezdržljivo, ali ste ji vi v vašem mnenju predlagali, naj spremenijo statut in bo gospod, ki je zdaj poslanec, lahko še naprej opravljal funkcijo predsednika Obrtne zbornice Slovenije. Toliko o tem, koliko se da na vaše mnenje. Spremenil se bo status, s spremembo statuta ne bo več zastopal interesov, po mojem mnenju pa ga obrtniki potem ne potrebujejo na tem mestu.

Za zaključek samo še to, da je žalostno, da kljub nedvomni ugotovitvi, da gre za nezdržljivost teh dveh funkcij, se ne upošteva vaše mnenje, pač pa se išče zasilni izhod, da se ta funkcija obdrži. Upam, da mi boste lahko odgovorili ali ste v

svojem mnenju napisali, da ne more opravljati obeh funkcij, ali ste jim svetovali naj spremenijo statut. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Od kar govorimo v Državnem zboru o korupciji v zvezi z zakonodajnem postopkom, pripravo zakonov in resolucij, se pravzaprav skoraj o ničemer ne moremo popolnoma strinjati. Že Zakon o preprečevanju korupcije je nekatere motil zaradi naslova, ker je govoril o preprečevanju korupcije, o pristojnostih komisije, o resoluciji in o marsičem. Zastavlja se mi pa vprašanje, če je Komisija za preprečevanje korupcije res papirnati tiger ali brezzobi tiger, zakaj je nanjo treba streljati s težko artilerijo.

Drugo vprašanje, ki se mi zastavlja; govora je bilo o umeščanju Slovenije na različne lestvice. Jaz soglašam s poslancem gospodom Bogovičem, da je treba nekoliko več optimizma vlivati ljudem. Ampak poglejte, na lestvici o indeksu razvoja človeških virov je Slovenija zelo visoko uvrščena. Ko pa greste gledat enega od kriterijev, ki se mu reče participacija žensk v odločanju, je pa Slovenija slabše uvrščena, kot so nekatere države podsaharske Afrike. Ko govorimo o umeščanju, je treba vedno vedeti, koliko je tistih subjektov, ki so uvrščeni, in po kakšnih kriterijih so uvrščeni. Mene bolj zanima tisto, kar je v poročilu zapisano v šestem poglavju in govori o percepciji državljanek in državljanov Slovenije v zvezi s korupcijo. Ta percepcija pa je taka, da naj bi koruptivnost naraščala. Govorim pa za leto 2007. Ob tem me skrbi še nek drug podatek, ki govori o številu tistih, ki bi bili pripravljene koruptivno dejanje prijaviti, ker število takih pripravljenih pada, narašča pa število tistih, ki bi ob vedenju o korupciji bili lepo tiho, pri tem pa je vzrok, zakaj bi bili tiho, zelo zaskrbljujoč: ker se bojijo maščevanja, ker se bojijo sankcij, skratka posledic. To se pravi, da je vendarle v krizi etičnost našega ravnanja.

Zato bi se v tej razpravi bolj posvetila samo enemu delu poročila. To pa je peto poglavje, ki govori o uresničevanju resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji. Sodim namreč med tiste, ki so zagovarjali tezo, da je treba zmanjševati polje koruptivnosti. To pa se da doseči tako, da natanko definiramo, kaj je koruptivno in da zmanjšujemo možnosti za koruptivnost. Tukaj me posebej skrbi dejstvo, da je v letu 2007 Komisija za preprečevanje korupcije ena redkih, ki se je tudi v okviru svojih omejenih možnosti načrtno ukvarjala z uresničevanjem Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji. Kje so bili drugi državni organi, organi lokalnih

skupnosti, ker so bili ukrepi teh, o katerih zdaj govorim, je tukaj zapisano, bolj stranska posledica drugih aktivnosti in ne posledica zavestnega upoštevanja oziroma zanikanja njegove vsebine? Od kod potem pričakovati ali kako pričakovati, da bomo v slovenski družbi prišli kmalu do tiste stopnje, ki se ji reče ničelna toleranca do korupcije? Po kakšni poti, s katerimi ukrepi? Če bomo resolucijo, namesto da bi jo implementirali, šteli za nek dokument, ki je sicer napisan, ampak velja za druge, ne za tiste, ki bi jo morali uresničevati.

Tukaj je kar nekaj mest, o katerih govori Komisija. Poglejte, zagotoviti učinkovitejši notranji in zunanji nadzor nad uresničevanjem predpisov. Če je bil kaj problem v prejšnjem mandatu, je bil problem za oblast vedno nadzor. Ker so skušali polje nadzora, če naj bi bil to neodvisen in ne političen nadzor, kakorkoli omejevati ali marginalizirati njegov pomen. Recimo. Tukaj je tudi na 14. strani in potem na 15. strani mogoče prebrati, kateri so bili tisti ukrepi ali tiste aktivnosti, ki so bile direktno v nasprotju s protikorupcijskimi cilji resolucije. Nekateri postopki posameznih državnih organov in organov lokalnih skupnosti vzbujajo dvome v uresničevanje posameznih točk resolucije. Tega je veliko, je popisano na treh straneh.

Osnutek zakona o integriteti v javnem sektorju, ki bi omogočal nekoliko konkretizirati ali okrepiti dejavnosti, ki bi zmanjšale moč korupcije v tej državi, ni bil sprejet. Ampak pogledajte, zakon o integriteti je bil zaustavljen. Bil pa je v Državnem zboru sprejet nek drug postopek, ki je bil vedno usmerjen v zmanjševanje pomena, v zmanjševanje ugleda, v zmanjševanje oziroma skratka tudi priznavanja tistih uspehov, ki jih je protikorupcijska komisija pa vendarle dosegla. Se pa ve, da eno je mnenje, drugo je pa tisto, kar sodi v pristojnost organov pregona. In tu bi se človek moral vprašati, kakšno je razmerje učinkovitosti med tema dvema.

Danes zjutraj sem poslušala neko poročilo tudi o anonimnem telefonu, na katerega državljanke in državljani lahko prijavljajo sume davčnih nepravilnosti. Tam med 500 do 700 prijav je. Eno leto je bilo okoli 50 ali 60 uporabnih prijav, naslednje leto okoli 130. To se pravi, da se počasi zavest o tem, kaj je nepravilno, kaj je treba preganjati, okrepljuje. Jaz pa še nisem zasledila, da bi kak organ, kakšna inštitucija kar takoj na začetku bila izjemno uspešna. Vsaka inštitucija potrebuje nekaj časa, da se tako zavest o njenih pristojnostih kot obveščenost o tej inštituciji utrdi v zavesti ljudi in lahko začne bolje delovati. Zdi se mi, da je z resolucijo o preprečevanju korupcije, ki je, mimogrede, tako piše na 19. strani: "Komisija ugotavlja, da Resolucija o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji kot osnovna strategija za preprečevanje in omejevanje tega pojava v državi postaja dokument, katerega zaradi njegovih

izhodišč in vsebine kot vzorec za izdelavo svojih nacionalnih protikorupcijskih strategij vedno pogosteje uporabljajo druge države," zlasti iz jugovzhodne Evrope, piše v opombi, "v Sloveniji pa razen posameznih poskusov Komisije v smeri njegove implementacije ostaja zgolj še eden od vrste neuresničenih strateških dokumentov." Ta ugotovitev je pa taka, da mi vzbuja resnično zaskrbljenost. Mene ne skrbi to, če imamo v Državnem zboru poslanke in poslanci različna stališča o posamičnih rečeh, tudi če na različne načine vidimo, kako je kakšne stvari mogoče uresničevati. Ampak to, da je pa nek organ zapisal v svoje poročilo, da se nek dokument, ki je bil v Državnem zboru sprejet, ne uresničuje, to me pa resno skrbi. Jaz bi imela kot replike možnost reagirati na marsikakšno stvar. Ko se kakšna politična stranka hvali, kako dobra, da je, kako je izločena iz vseh postopkov korupcije, naj pa povem samo eno drobno anekdoto. Za POP TV so za oddajo Preverjeno spraševali poslanke in poslance, koliko stane poslansko vprašanje. Ker sem debelo zijala, ker mi ni potegnilo, kot se reče v žargonu, kakšna naj bi bila cena poslanskega vprašanja, sem potem, ko sem povedala, da jaz nisem nikoli od nikogar ne pričakovala, ne zahtevala kakršnekoli ugodnosti za to, da bi zastavila poslansko vprašanje, ampak se mi zdi to poslanska dolžnost, da reagiram na probleme okolja, iz katerega izhajam, in tudi države kot celote, so mi povedali, da je to znano dejstvo, ki so ga dobili kot podatek v eni od poslanskih skupin. Komentar se mi zdi, ni potreben. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ni kaj veliko vsej tej razpravi, ki se je odvila, dodati. Me pa res moti in skrbijo načelna mnenja. Kajti na koncu je vse v redu, vse OK, ampak škoda je pa povzročena, in to velika škoda tako posameznikom kot ustanovam. Kot sem dejal, me ta mnenja skrbijo. Nisem sicer proti njim, ampak prosim, da se dobro premisli o posledicah teh mnenj za posameznike in ustanove pridno gredo v javnost. V Slovenski ljudski stranki imamo zelo slabe izkušnje v preteklih letih. Sicer ne v zvezi z vašo komisijo, gospod predsednik Drago Kos, ampak na splošno. Zgodbe so poznane. Razne ustanove nekaj objavijo, s pomočjo medijev zgodba traja, škoda je povzročena, sodišča na koncu ugotovijo, da je vse v skladu z zakonodajo, nič narobe, posamezniki, družine, ustanove, diskreditirano. In to je trpljenje. Vsaj jaz si to tako predstavljam. In ni je odškodnine, ki bi lahko to popravila. Tukaj je malo več pozornosti. Mislím, da bi s tem, ko bi bila več pozornosti, bi s tem dajali, glede na to, da na splošno v javnosti je vaša komisija cenjena, bi dali pozitiven zgled celi

družbi, kako naj se v takih primerih ravna, da se ne povzroča nepotrebna škoda.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vsi, ki smo tukaj notri, smo temu izpostavljeni. Samo čas je malo različen, enkrat kdo malo prej, drugi kasneje, ampak vendarle lahko pridemo pred takšne težave. Generalno gledano pa lahko vidimo, da je korupcija manjša v razvitih ekonomijah, z velikim bruto družbenim proizvodom. Naš cilj bi moral biti, da se Slovenija uspešno razvija, da se ljudje posvetijo delu in ne stranpotem. Kombinacija uspešnega razvoja države in učinkovitega nadzora bo sigurno pripeljala do tega, da se pridružimo najuspešnejšim državam tako v ekonomiji kot v preprečevanju korupcije.

Rad bi povedal tudi osebno izkušnjo, da sem potreboval pomoč komisije, Draga Kosa in tudi njegovih sodelavcev, in moram reči, da je bilo visoko profesionalno urejeno. Dobil sem kvalitetne podatke in sem tiste razgrete glave na lokalni ravni utišal. Samo, veste, zelo sem se bal tega, da bi se moral o tem pred litijsko javnostjo pogovarjati, ko pa nisem čisto ničesar kršil. Nisem bil prijavljen, ampak šel sem h komisiji po mnenje, dobil sem ga in zadeva se je uredila. S takšnim delom in takšnim zgledom boste sigurno veliko prispevali k dobremu vzdušju in tudi zaščitili nekatere ljudi. Ker morate vedeti, da inštitut Komisije za preprečevanje korupcije in Draga Kosa mnogi vidijo v tem smislu, da nekoga celo ovirajo, da bi sploh kandidiral za kakšna dela. Jaz sem jim prinesel to na papirju, bilo je objavljeno, v vse občine je šlo to sporočilo. In tudi vsem svojim kolegom obrtnikom sem povedal, za božjo voljo, ne bojte se, dokler pošteno delate in pošteno kandidirate, vi delajte, na koncu koncev je zadnja pot, da to parafira komisija z Dragom Kosom, in ne se bati. Želim vam uspešno delo in vsem nam, da se še naprej dobro in v pozitivno smer vse skupaj razvija. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Marinič. Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj! V svojem predstavitvenem govoru v imenu poslanske skupine sem skušal čim bolj vsebinsko zajeti ta osnovni okvir poročila za leto 2007, ki ga je v skladu z veljavno zakonodajo državna komisija po zakonu o preprečevanju korupcije pravočasno dostavila Državnemu zboru, to je do 30. maja 2008. Zakaj je trajalo potem 9 mesecev, da danes lahko govorimo o vsebini, je seveda razlog v volitvah, zato z zamikom obravnavamo vsebino poročila praktično po 14 mesecih. Ampak vse to ni bistveno. Želel sem samo pojasniti, zakaj ti odmiki, zakaj tako dolgi čas. Zaradi volitev. In zakaj očitki državni komisiji neka politična pripadnost? Tudi tukaj se je potrebno vprašati, če bi želel vsaj nazorno

prikazati, zakaj komisija kot državni organ dovoli, da se jo "prime" potem takšna definicija. Zelo svež primer je primer Patrie, ko se je predsednik te komisije sam vpletel v zgodbo, kar seveda ni politično modro dejanje. Zato sem v obrazložitvi v imenu poslanske skupine dejal, da bi se komisija, predvsem pa njen predsednik, morala takšnih stvari izogibati. In potem ta negativna mnenja, ki jih nekako oblikuje širša javnost, padajo na to komisijo.

Ko govorimo o korupciji, se mi tudi zdi primerno, da če znamo klasificirati oziroma kategorizirati, segmentirati nekatere korupcijske zadeve po svoji teži, bi veljalo razmisliti tudi v tem primeru, ali gre to za lažjo korupcijo ali srednjo ali veliko korupcijo. Temu primeren bi bil tudi pristop. Tisto, kar pa se mi zdi najpomembnejše in kar sem nakazal tudi v stališču Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ki pravzaprav na nek način posluša danes očitke nekaterih političnih strank v Državnem zboru, da vlada Janeza Janše želi ukiniti tako imenovano državno komisijo kljub temu da imamo opravka z veliko korupcije v Republiki Sloveniji, veste, tisto, kar je vlada Janeza Janše želela storiti v minulem mandatu in za kar se je še posebej zavzemal minister za javno upravo dr. Virant, je bilo povsem nekaj drugega, kot to, kar danes nekateri očitaste.

Jaz bom postavil vprašanje, pa upam, da bo komu "potegnilo", kot je bilo lepo slišati eno izmed razpravljavk: Če bi imeli sistem javnosti premoženja, kot ga imajo v Angliji, ali bi bila potem potrebna še državna komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije? Verjetno ne. Ravno v tem grmu tiči zajec. In jaz sem prepričan, da če bi takrat uspeli in sprejeli takšno zakonodajo, kjer bi premoženje vsakega funkcionarja, vsakega velikega ali pa manjšega funkcionarja bilo opredeljeno kot javno dostopno, potem se verjetno državna komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije ne bi imela s čim ukvarjati. Verjetno v teh dneh ne bi mediji poročali o tem, da ima eden izmed članov vlade jahto, ki je starejšega tipa ali novejšega tipa, od kod je dobil 500.000 evrov, koliko taka jahta stane, ne vem, ker se niti kot sopotnik na takih jahtah nisem imel priložnosti voziti, očitno pa je, da se nekateri javni funkcionarji, ki sedijo tudi v tem Državnem zboru, s takimi rečmi ukvarjajo. In jaz sem eden izmed zagovornikov, da bi sedanja vlada, predvsem pa pristojno ministrstvo sledilo tistemu, kar je v preteklosti že bilo, ko je vlado vodil Janez Janša, da bi naredili in sprejeli zakonske okvirje, kjer bi bili vsi javni funkcionarji dolžni prijaviti svoje premoženje. In to premoženje bi bilo javno. Zakaj skrivamo? Zakaj potem številne dileme, številni članki v javnih medijih, ko poročajo in ugotavljajo, kakšno premoženje ima ta ali oni funkcionar. In v tem kontekstu, bom ostal znotraj tega konteksta, pri tej jahti dotičnega člana Vlade, s katerim se ukvarja tudi

državna komisija, njen predsednik, ko javno v medijih najprej pove, da ta član Vlade oziroma minister prijavi premoženje oziroma najprej zanika in potem ponovno pove, da pa je prijavil premoženje. Veste, to vzbuja dilemo in nezaupanje v inštitut komisije državne po zakonu o preprečevanju korupcije. In ne zlivati vsega na neko bivšo, preteklo vlado, ki je želela te stvari samo narediti javno dostopne. In seveda bi pričakovali prizadevanja sedanje vlade in koalicijskih partneric, da bi naredili končno to. Jaz upam trditi, da tako kot lahko ugotovimo, če so v Angliji dosegli pozitivne premike na tem področju, da bi veljalo take pozitivne prakse izkoristiti tudi pri nastajanju zakonodaje v Republiki Sloveniji. Upam, da v letošnjem letu, vsaj takšno je zagotovilo pristojnega ministrstva za javno upravo sedanje vlade, bo v Državni zbor v najkrajšem času, mislim, da celo v mesecu marcu, dostavilo predlog zakona, o katerem bomo poslanke in poslanci potem razpravljali, opravili vsebinsko razpravo, dali tudi svoja mnenja, svoje izkušnje, vse skupaj z namenom, da damo svoj pozitiven prispevek k temu, da bi se korupcija in pa število teh koruptivnih dejanj zmanjšalo na minimalno možno mero. Seveda ni to postopek enega leta, to je nek proces, ki teče, ampak če se bomo izognili političnim vplivom teh ali onih, potem je lahko to nekaj dobrega. Če pa bomo priča, da se vključujejo v politiko tudi tisti, ki vodijo komisijo, pa to ni dobro. In to pušča v očeh slovenske javnosti en madež, da je korupcije v Republiki Slovenije veliko, da pa ne znamo z zakonskimi predlogi, s sprejemanjem ustrezne zakonodaje preprečiti, da bi tega bilo čim manj. In še enkrat pozivam vse tiste, ki ste prevzeli največjo odgovornost za vodenje države v tem mandatu, da sledite ciljem, ki jih je imela že prejšnja vlada, da bi vso premoženje vseh funkcionarjev v Republiki Sloveniji postalo javno dostopno, da bi ljudje lahko videli, kaj kdo ima, in bi potem prevzeli sodbo sami, od kod recimo nekomu toliko denarja, da si lahko kupi ali drago jahto ali prestižno drage avtomobile, apartmaje in ne vem kaj še vse. Če zaključim, komisija kot državni organ mora sama pri sebi počistiti nekatere nepravilnosti in pa nekatera politična vpletanja, ki danes dajejo pečat, da takšna komisija kot je, ni potrebna. In s tem se v določeni meri moramo strinjati. Apeliram torej na vse, da bi čim prej prišli do takšne zakonodaje, da bi premoženje javnih funkcionarjev naredili javno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi! Današnja razprava mi le potrjuje, da ima veliko ali pa morda celo največjo odgovornost ali pa največ lahko

pripomore, da je koruptivnih dejanj pri nas čim manj, prav politika. In ne samo politika, predvsem še politiki. Če bi bila in če je prisotna politična volja, če je prisotna politična prizadevnost politikov, potem tudi organi, institucije, ki so v državi po zakonih in ustavi zadolženi, da to nečednost preprečujejo ali odpravljajo, bi bili bolj učinkoviti in bolj delovni. In ker te volje preprosto ni, in jaz bi opozoril, da smo mi Resolucijo v boju proti korupciji sprejeli leta 2004 v Državnem zboru in glavni problem oziroma naloga tudi poslank in poslancev v Državnem zboru je, da zagotovimo implementacijo usmeritev in nalog, ki so zapisane v tej resoluciji. Jaz sem v uvodu povedal, s čim smo se pretekla štiri leta ukvarjali. Predvsem s tem, ali je ta neodvisna strokovna komisija potrebna ali ne, namesto da bi se ukvarjali z implementacijo nalog in usmeritev, ki so zapisane v tej resoluciji.

In ne nazadnje se lahko potegne samo ta zaključek, da je angažiranost in delo Komisije za boj proti korupciji, ki se kaže tudi skozi poročilo za leto 2007, le neke vrste slaba vest nas politikov, ki te svoje naloge v Državnem zboru nismo opravili. In jaz upam, da zamenjava oblasti, ki je bila prejšnjega septembra lansko leto, da bo to plat obrnila in da se bomo posvetili, tistemu, čemur se moramo posvetiti. Jaz se strinjam za javnost tega premoženja. Bi vas pa na nekaj opozoril, ko že govorite o prestižnih avtomobilih. Desetkrat igranje golfa na Mauriciusu s kakšno prijateljico ali prijateljem pomeni en prestižni avto. Ali bo to tudi zapisano v tem premoženjskem stanju funkcionarja ali pa javnih uslužbencev, politikov in tako dalje? Koruptivna dejanja so, ali hočete ali nočemo priznati tega, predvsem v domeni tistih, ki opravljamo in opravljajo javne funkcije in razpolagajo z javnim denarjem. Tu je v domeni. Ampak tukaj nastane ena taka kratka zavora, prepreka, zakaj se temu učinkovito mi ne upremo. Obe prepreki imata ime: nepotizem in klientelizem. In to sta dve domeni, ki sta tesno povezani s koruptivnimi dejanji. In ker je to celotno tkivo prepredeno, to kadrovsko tkivo je v celotnem družbenem tkivu prepredeno s klientelizmom in nepotizmom, potem je težko tisti, ki opravljamo ali opravljajo javne funkcije in s tem denarjem upravljajo, da bi te ljudi, ki so si jih nastavili v vseh družbenih porah, tudi primerno sankcionirali in kaznovali ali se za to zavzemali, da bi tako zakonodajo sprejemali, ko pride do teh deviantnih pojavov. Pa naj gre to od krajevne skupnosti, četrtne skupnosti pa do vlade ali pa državnih institucij. In tukaj je osnovna in osnovna poanta. Zato še enkrat: če je volja v politiki, potem se tem stvarjem streže tako, kot je treba. Če te volje ni, te institucije, organi in tisti, ki so za to zadolženi, ne opravljajo svojega dela učinkovito.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi predstavnik Vlade? Gospod Lobnikar, želite besedo? Izvolite.

DR. BRANKO LOBNIKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada Republike Slovenije se zaveda pomembnosti urejanja področja systemskega opravljanja na področju preprečevanja korupcije. Zaradi tega je že v svojem koalicijskem sporazumu zapisala, da bo področje preprečevanja korupcije kot systemskega procesa, eno od osrednjih in pomembnih ter tudi nujnih področjih, ki ga bo urejala. Delamo takoj tisto, kar je mogoče, tudi v rebalansu proračuna smo zagotovili nujno potrebna sredstva za to, da lahko obstoječa komisija za preprečevanje korupcije izvaja svoje delo. Takoj smo pristopili k izdelavi osnutka zakona o integriteti v javnem sektorju, ki upošteva in bo upošteval tudi vse predloge, ki so bili danes v tem, Državnem zboru imenovani in so tudi zapisani kot sklep Državnega zbora, o katerem boste glasovali.

Še nekaj o rokovniku. Predlog tega zakona je pripravljen. Bo v prihodnjih dneh dan v razpravo, in sicer tako, da bomo najprej opravili javno razpravo, tako kot je v skladu z delom te vlade tudi predviden 30-dnevni rok za čim širšo javno razpravo. Na podlagi tega bomo naredili nov tekst, ki bo prišel potem najprej v vladno in potem tudi v obravnavo v Državni zbor, kjer upam, da bomo lahko stvari, ki smo jih danes slišali v Državnem zboru, nadgradili z nekim sodobnim zakonodajnim aktom, ki bo to področje systemskega opravljanja s preprečevanjem korupcije tudi za dlje časa in zelo dobro uredil. V tem predlogu bodo obravnavane tudi takšne stvari, ki ste jih danes zelo natančno ali večkrat omenjali, kot so izvor premoženja funkcionarjev, zaščita predlagateljev korupcije in tudi druge stvari, ki v takšnem predlogu zakona morajo tudi biti zapisane. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi besedo predsednik komisije gospod Kos? Izvolite.

DRAGO KOS: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Poskušal bom v teh petih minutah, ki so mi na voljo, odgovoriti na vsa vprašanja oziroma vsaj na večino njih, ki so mi bila postavljena. Sem jih pa grupiral, tako da ne bom šel od enega do drugega.

Najprej kar se tiče malih pa velikih rib. Če govorimo o ribah na področju prijavljanja premoženjskega stanja, se mi zelo strinjamo s tem, da je res nesmiselno, da morajo občinski svetniki prijavljati premoženjsko stanje. Če boste pogledali predlog, ki smo ga mi poslali jeseni 2007 v parlament, boste videli, da so bili občinski svetniki že izvzeti iz obveznosti prijavljanja premoženjskega stanja, ker res ni nobene potrebe in nobenega razloga, da bi svetniki to počeli. Če pa govorimo o

velikih in malih ribah na področju prijav korupcije, bom rekel pa tako, komisija si sama ne izbira dela. Mi delamo izključno na podlagi prijav. Mi nikoli ne začnemo nobenega postopka samoiniciativno, kar pomeni, da lahko delamo samo tisto, kar nam je prijavljeno. Vendar morate pa vedeti eno stvar. Zadeve, ki jih mi odstopamo policiji in tožilstvu direktno brez predhodnega načelnega mnenja, o teh zadevah javnost ni obveščena iz več razlogov. Prvič zaradi tega, da ščitimo domnevno nedolžne in drugič zaradi tega, da pustimo policiji in tožilstvu, da svoje delo opravita neovirano. In verjemite mi, če bi videli tiste zadeve, bi vedeli, da so zadeve kot so "čista lopata" mala šala v primerjavi z zadevami, ki smo jih že odstopili policiji in tožilstvu. Na žalost je bilo največ teh zadev res na področju Primorske, kot je bilo tudi eno od vprašanj. In moram reči, pa čisto objektivno, da ta trenutek, če je pravna država v Sloveniji kje ogrožena, je ogrožena na področju Primorske. Po našem mnenju in smo že večkrat poudarjali, organi odkrivanja in pregona zelo slabo funkcionirajo na Primorskem. Seveda če do sodišča ne pride nič, tudi sodišče ne more nič narediti. Tudi pravne osebe, ki so bile danes omenjene, z vsemi temi pravnimi osebami smo se tako ali drugače že srečali. Za tiste, ki ne veste, da smo se z njimi srečali, smo svoja zapažanja o njih že odstopili ali policiji ali tožilstvu ali obojim. Moram reči, da zaradi slabih izkušenj s policijo smo v zadnjih letih spremenili naše težišče in smo vedno več zadev, in to še vedno delamo, odstopili tožilstvu. In naše izkušnje so, da se tožilstvo prej bolj konkretno zgane, seveda to ne velja absolutno, ampak v primerjavi z delom policije pa zagotovo, se zgane prej in bolj konkretno, kot pa se zgane policija, kar je sicer nenormalno, ampak tako pač je. In mi večino teh zadev tudi na področju Primorske odstopamo tožilstvu, južne Primorske, se opravičujem.

Kar se tiče slabega uresničevanja resolucije, seveda to je objektivna odgovornost komisije, ampak vedeti morate, da resolucija o preprečevanju korupcije določa, da morajo državni organi o uresničevanju resolucije poročati komisiji. In državni organi tega do sedaj niso delali. Mi smo leta 2004 oziroma 2005 začeli z aktivnostmi za uresničevanje resolucije z zdaj bivšim ministrom Virantom. Zadeve so v začetku tekle zelo lepo, stvar je zgledala zelo obetavno, potem pa je prišla odločitev o ukinitvi komisije in od takrat naprej ni bilo nobenega dialoga, nobenega kontakta več. In seveda mi, tako kot nismo mogli in ne moremo prisiliti nekoga drugega, da karkoli stori, mi nismo mogli niti ne komunicirati z organi, sploh če ni bil vzpostavljen dialog, niti ta osnovni dialog z Vlado Republike Slovenije.

Pogledal sem, se opravičujem za slabo kvaliteto grafov, nikakor to ni bilo storjeno namenoma, ampak enostavno mi pač uporabljamo tehniko, ki jo imamo na razpolago. Očitno bomo morali

za naslednje poročilo, vsaj kar se grafike tiče, dati v zunanjo izdelavo. So pa to grafi, ki smo jih enostavno prekopirali od izvajalca tega naročila ozirom javnomnenjske raziskave, tako vanje sploh nismo posegali.

Kar se tiče suma selektivnega obravnavanja zadev sem že povedal, da mi delamo izključno na podlagi prijav in tako kot prijave prihajajo. Kdaj je katera prijava na vrsti, je odvisno od obremenitev posameznika, ki se s to zadevo ukvarja in tako naprej.

Odločno odklanjam kakršnakoli namigovanja na to, kar je bilo rečeno v smislu političnega vpletanja Komisije in na to, da velik del slovenske javnosti Komisiji ne zaupa in da je slovenska javnost kritična do dela Komisije. Če bi bilo tako, potem ne bi po javnomnenjskih raziskavah kar 73% anketirancev izražalo željo po tem, da mora Komisija še naprej delovati. V zadnji javnomnenjski raziskavi pa se je odstotek teh ljudi celo povečal. Moram reči, da odstotek tistih, ki so proti delovanju Komisije, pa sovпада z odstotkom volivcev, ki volijo eno določeno stranko. Mi se seveda ukvarjamo s politiki in politiko, ampak korupcija je tam, kjer je oblast.

Še izkušnja. Ko smo leta 2004 začeli z delom smo se eno leto ukvarjali z delom prejšnje vlade, se pravi Vlade v obdobju 2004-2008. Sedaj ocenjujemo, da bo to obdobje krajše. Razlog ker so izkušnje, očitno se je komisija že toliko etablirala in tudi prijave, ki jih zdaj dobivamo, kažejo na to, da bo to obdobje, se pravi prejšnjega enega leta, zdaj dosti krajše, ker dobivamo tudi že dosti prijav, ki se nanašajo na delo tudi sedanje vlade.

In kot sem že rekel, korupcija je tam, kjer je oblast, oblasti ima največ Vlada. In tako bo teklo tudi naše delo. Pa ne zato, ker bi si mi tako želeli, ampak tako pač je. Mi ne izdajamo načelnih mnenj, ker bi si to želeli, ampak ker tako zahteva zakon.

Zato podpredsednik, lahko še nadaljujem, ker...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Čas je potekel, gospod predsednik, jaz sam vam ne morem dovolite. Ali želite, da še nadaljuje?

Kakšno minuto, gospod predsednik, da zaključite misel.

DRAGO KOS: Hvala lepa.

Kar se tiče načelnih mnenj. Pravica in dolžnost Komisije je, da izdaja načelna mnenja, urejena v zakonu in poslovniku, ki ga je potrdil tudi Državni zbor. Načelna mnenja niso potegnjena iz zraka, ne temeljijo na mnenjih, kot je bilo rečeno. Naša načelna mnenja temeljijo na dokumentaciji. Mi res ne sprašujemo posameznih fizičnih oseb, o tem, kaj se je dogajalo v posameznem primeru, ker bi to impliciralo, da želimo odločati o njihovi

subjektivni odgovornosti, česar pa mi ne počnemo. Mi odločimo izključno na podlagi dokumentacije. In to je naša definitivna ugotovitev. Zato tudi piše v poslovniku, da naša mnenja nimajo ne pravnih, ne materialnih posledic. Moram reči, da tudi ni res, da zoper naša mnenja ni pravnega varstva. Komisija je že udeležena v nekaterih sodnih postopkih, ki so bili začetni ravno na podlagi načelnih mnenj. Šli smo celo do Ustavnega sodišča, ki je reklo, da je preprečevanje korupcije dejavnost, ki temelji na sami ustavi in da so načelna mnenja zelo pomemben element preprečevanja korupcije, seveda pod določenimi pogoji. Mi se trudimo te pogoje izpolniti. To pa seveda pomeni, da tam, kjer je možno načelna mnenja pisati tako, da se posamezniki, ki so bili udeleženi v posameznih zadevah, ne bi prepoznali, niti se ne bi prepoznali organi. Včasih je to možno, včasih ne. Na primer, včerajšnje načelno mnenje o poletu predsednika bi bilo gotovo nesmiselno pisati tako, da bi pisali nek državni organ, če pa vsi v tej državi vemo, da imamo samo enega predsednika republike in da je bil samo en tak primer, ko so leteli v Bosno in Hercegovino. Ampak v večini primerov, če boste pogledali, ne boste našli ne imen in ne poimenovanja organov. In za nas se tam postopek konča. V nekaterih primerih ugotovimo razloge za sum storitve kaznivega dejanja, takrat zadevo odstopimo policiji oziroma tožilstvu. Verjemite mi, naša največja frustracija je ravno ta, ker včasih že v naprej vemo, da se s to zadevo ne bo storilo čisto nič. Ampak to ne pomeni, da so ljudje oziroma da so naše ugotovitve napačne. Napačno je stališče, po katerem gre za korupcijo samo takrat, kot to ugotovi sodišče v kazenskem postopku s pravnomočno sodbo. To je gledanje, ki je zastarelo že pred 10 leti. V tej državi obstajajo tudi druge vrste odgovornosti kot je kazenska odgovornost. In sploh mi ne iščemo odgovornosti. Mi samo primerjamo opis dejanskega stanja s situacijo, ki smo jo ugotovili.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa, gospod predsednik. Hvala za obrazložitve. S tem zaključujem razpravo.

O sklepu bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v četrtek, 4. marca 2009, v okviru glasovanj.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA**, ki jo bo vodil gospod Klavora. Izvolite.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA K TOČKI ČRANJE EVROPSKIH SREDSTEV V SLOVENIJI**. Gradivo je v obravnavo zboru predložil Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in zboru predlagal sprejem sklepa. Besedo dajem predsedniku gospodu

Viliju Trofeniku za dopolnilno obrazložitev obravnavanega gradiva.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim! Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na svoji 1. seji 22. januarja in dveh nadaljevanjih 4. in 11. februarja seznanil z informacijo oziroma gradivom Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki nosi naslov Črpanje evropskih sredstev v Sloveniji, ki ga je pripravila v januarju 2009. Povod za širšo obravnavo te problematike na seji odbora pa je bilo revizijsko poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije - Sredstva EU v zaključnem računu državnega proračuna, ki ga je Računsko sodišče poslalo Državnemu zboru decembra lanskega leta in v katerem je ugotovilo, da so vplačila sredstev v evropski proračun v letu 2007 za 8,7 milijonov evrov preseгла prejeta sredstva iz evropskega proračuna. Poleg tega se je odbor seznanil z ugotovitvami Računskega sodišča o neustreznem načrtovanju evropskih sredstev, na kar je opozorila tudi Evropska komisija, saj je po njeni oceni napaka pri napovedi za leto 2007 v Sloveniji znašala 101% in je največja med vsemi državami članicami, kakor tudi z ugotovitvami o neustreznem evidentiranju tako vplačil v evropski proračun kot prejemkov iz evropskega proračuna. Odbor je prejel tudi odgovor Vlade na zahtevo poslancev, članov Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ, s prilogami.

Predstavniki Vlade so na seji odbor seznanili s ključnimi težavami pri izvajanju kohezijske politike za programsko obdobje 2004/2006 in prvi dve leti programskega obdobja 2007/2013 ter z možnimi rešitvami, razvojnimi prioritetami in prednostmi, usmeritvami v novem programskem obdobju 2007/2013 na področju treh glavnih operativnih programov: krepitve regionalnih razvojnih potencialov, razvoja človeških virov ter okoljske in prometne infrastrukture. Glede na to, da Evropska kohezijska politika predstavlja približno tretjino proračuna Evropske unije, je pomembno, da zadnji podatki službe Vlade o črpanju strukturnih skladov v obdobju 2004/2006, datirani z 31. 12. lanskega leta, kažejo, da so bila razpisana sredstva dodeljena, sredstva podpisane pogodbe in izplačila iz državnega proračuna pri vseh skladih nad 100%, zaradi težav pri izvajanju posameznih programov pa se zamuja pri posredovanju zahtevkov za povračila.

V sami razpravi na seji odbora je bilo posebej poudarjeno, da v zaostrenih pogojih ekonomske krizih, v kateri se nahajamo, je zelo pomembno, da se sredstva evropske kohezijske politike porabljajo za tiste projekte, ki bodo ustvarili največjo dodano vrednost. Da se ne bi pri proračunu Republike Slovenije za leto 2009 srečevali s podobno situacijo, kot jo je ugotovilo Računsko sodišče v svojem poročilu za proračun v letu 2007, bi bilo

smiselno, da bi glede na to, da so vsebina in finančna sredstva precej razdrobljena po posameznih ministrstvih, posamezni vladni resorji ponovno pregledali vse potrjene projekte oziroma sklenjene pogodbe in njihovo realizacijo za izvršitev oziroma ocenili realnost njihove izvedbe. Povsod tam, kjer so bile prevzete obveznosti, pogodbe pa še niso sklenjene, pa bi morali presoditi, ali so ti projekti tudi v današnji krizni situaciji resnično tisti, ki lahko največ prispevajo h gospodarskemu razvoju. V razpravi je bilo opozorjeno tudi na posamezne pomanjkljivosti gradiva službe Vlade, zlasti na to, da iz podatkov v gradivu ni možno zaključiti, ali je bilo počrpano premalo ali dovolj sredstev po posameznih obdobjih, in tudi, ali je Slovenija prispevala v evropsko blagajno več, kot je iz nje prejela. Večina razpravljavcev je bila mnenja, da bi morali priti do realnih podatkov glede črpanja sredstev v obeh obdobjih finančnih perspektiv in preveriti, ali je prihajalo do odliva sredstev tudi na podlagi financiranja projektov, ki niso bili razpisani oziroma so se financirali mimo kriterijev. Prav tako bi bilo treba analizirati, ali se pri dodeljevanju sredstev upoštevajo enakomerni regionalni razvoj ter postavljeni cilji in prioritete. V tem smislu bi morali odgovoriti tudi na aktualno vprašanje, v kolikšni meri so odobreni projekti z vidika regionalnih spodbud pripravljani v skladu z veljavnimi regionalnimi programi. Prav tako iz gradiva ni razvidno, zakaj marsikateri projekti niso bili realizirani, zlasti na področju železniške infrastrukture. Ocenjeno je bilo, da je največji izziv Vladi v naslednjem obdobju predstavlja prav črpanje sredstev na področju prometne in okoljske infrastrukture, ker je bil program potrjen šele konec leta 2007, razpisanih pa le 63% sredstev glede na pravice porabe za leti 2007 in 2008. Na drugi strani pa je bilo mnenje opozicije, da je z morebitnim spreminjanjem razvojnih prioritet znotraj finančne perspektive 2007/2013 in revizije izdanih sklepov in podpisanih pogodb z vidika izvedljivosti projektov ter skladnosti odločitev z veljavnimi regionalnimi razvojnimi programi kot tudi morebitnega spreminjanja mehanizmov politike, ki jih bo Republika Slovenija izvaja v okviru finančne perspektive 2007/2013, ogroženo pravočasno črpanje teh sredstev. Izražena je bila bojazen, da bi lahko eno do dve leti tekli v prazno. Na nivoju uspešnega koriščenja evropskih sredstev v obdobju finančne perspektive 2007/2013 bi bilo zato po mnenju njenih članov treba sprejeti ukrepe, ki ne bodo posegali v preteklo obdobje, ampak predvsem pospešili vlaganje na tistih področjih, ki lahko pomembno prispevajo k hitrejšemu gospodarskemu razvoju in s tem hitrejši gospodarski rasti v prihodnje.

Odbor je na podlagi seznanitve z vladnim gradivom in poročilom Računskega sodišča in razprave predlagal Državnemu

zboru, da sprejme predloženi sklep ter s tem v naslednjih letih finančne perspektive 2007/2013 zagotovi možnosti za učinkovitejše črpanje evropskih sredstev, ki bo sledilo razvojnim ciljem Republike Slovenije v zaostrenih finančnih in gospodarskih razmerah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Med tem je prišlo do manjšega tehničnega problema z ekranom, zato mi dovolite minuto do dve, da počakamo, da uredijo ekran.

(Seja je bila prekinjena ob 14.06 in se je nadaljevala ob 14.07.)

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Gospa mag. Zlata Ploštajner, ministrica brez resorja, odgovorna za lokalno samoupravo in regionalno politiko, izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Lep pozdrav visokemu zboru! Kot je že uvodničar povedal, je bila tematika obravnavana že na odboru. Odboru je bilo predstavljeno tudi gradivo, ki ga danes ne bi povzemala.

Opozorila bi na to, da je evropska kohezijska politika ena najpomembnejših politik Evropske unije, ki ji je resnično namenjena tretjina proračuna ter pomeni močno finančno spodbudo razvojnim prizadevanjem posameznih držav, seveda tudi Slovenije. Zato je izjemno pomembna njihova uspešna in učinkovita poraba z vidika doseganja zastavljenih razvojnih ciljev, ki so opredeljeni v posameznih programskih dokumentih države. V sedanjem obdobju, ko se soočamo s finančno in gospodarsko krizo, pa so ta sredstva izjemnega pomena tudi z vidika reševanja težav, ki jih povzroča kriza, saj so lahko pomemben vir financiranja ukrepov za premagovanje krize in spodbujanje novega razvojnega ciklusa. Zato mislim, da je prav, da se tudi ta visoki zbor zaveda, da je izjemno pomembno, da je uspešno izvajanje kohezijske politike naš skupen cilj, ker s tem zasledujemo skupne cilje, ki jih je ta država opredelila.

Dejstvo je, da Slovenija do sedaj še ni izgubila evra oziroma niti tolarja iz naslova te politike, seveda pa to predpostavlja, da bomo uspešno zaključili črpanje za obdobje 2004-2006 in da bomo uspešno izvajali tudi črpanje za obdobje 2007-2013. Črpanje v okviru enotnega programskega dokumenta 2004-2006 je trenutno na ravni približno 60%, medtem ko je na področju kohezijskega sklada za to obdobje na ravni približno 60%. To pomeni, da moramo v polletnem obdobju do 1. junija 2009, ko je podaljšano črpanje za enotni programski dokument in za kohezijski sklad do leta 2010, opraviti preostalo delo. Obenem je treba tudi

priznati in povedati, da aktivnosti v okviru nove kohezijske ali pa sedanje finančne perspektive so stekle, tečejo, razpisanih je bilo že precej sredstev. Seveda pa je zelo različna notranja dinamika teh razpisov, kjer nam podrobnejša analiza, ki jo imate tudi na voljo, pokaže, da na določenih prednostnih usmeritvah razpisi so bili, sredstva so angažirana, na nekaterih pa ni bilo postorjeno še nič. Tu se postavlja vprašanje, ali pri tem dejansko uspevamo realizirati svoje razvojne cilje, ki smo si jih tukaj zastavili.

Pereč problem, na katerega je bilo opozorjeno tudi s strani Računskega sodišča, je problem razkorakov v plačilih in izplačilih in to je tista težava, ki je pravzaprav naša notranja težava, ki kaže na preveliko kompleksnost in zahtevnost sistema, po drugi strani pa tudi na preoptimistično planiranje, saj pri tem kazalci, ki jih lahko spremljamo na ravni finančne realizacije, kažejo, da so bili močno močno preoptimistični. Za leto 2008 smo tako uspeli realizirati le 12% sredstev iz naslova strukturnih skladov in približno 69% iz naslova kohezijskega sklada. Pri tem bi izpostavila tudi tisto, kar vidimo kot problem in čemur posvečamo posebno pozornost, pripravo velikih projektov, ker na tem področju smo uspeli razpisati samo okoli 10% sredstev. Veliki projekti so izjemno zahtevni. Bilo bi zelo koristno, če bi bili že pripravljene in sedaj Vlada vlaga izjemne napore, da bi te velike projekte, ki pomenijo tudi velike prilive, tudi pripravila.

Vlada je v tem obdobju treh mesecev pozornost posvetila tudi objavi različnih razpisov, pospešitvi predvsem tistih, ki so namenjeni reševanju krize. Tako je bilo v tem času objavljenih precej razpisov za področje, ki te ukrepe podpira - kar pa mislim, da bom imela priložnost pojasniti tudi v nadaljevanju - , in lotila pa se je aktivnega procesa poenostavitve postopkov in optimizacije sistema črpanja, ker to je tisti predpogoj, ki nam bo potem omogočal še uspešnejše delo v prihodnje.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi! Pregled naše uspešnosti pri črpanju sredstev je možno strniti v en sam stavek: zagotovljenega nismo porabili, smo pa vse boljši. To je dejstvo. In če pogledamo tisto, kar pravijo o nas tudi drugi, ki nam skrbno gledajo pod prste, lahko ugotovimo, da nismo tako dobri, kot znamo zapisati v poročilu.

Tudi gospo ministrico, ki bi jo mimogrede popravil, da gospod Vili Trofenik ni uvodničar, ampak je predsednik Odbora za

lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Tako da bo za drugič, verjamem, boljše.

Zagotavljanje tega, da v bistvu smo nekako kar uspešni pri tem, seveda ni povsem točno dejstvo. Slovenija je bila od vstopa v EU sicer neto prejemnica sredstev. Danes to ni več, to vemo. Prvi dve leti je bila zelo slaba na področju črpanja evropskih sredstev. Prvo leto ni počrpala skoraj nič. Prvo leto je bilo pičlo, drugo malo boljše, tretje leto dinamika narašča in sedaj lahko ugotavljamo, da je procentuala tam nekje 60%. Slovenska nacionalna stranka je ves čas opozarjala slovensko vlado, to in seveda tudi prejšnjo, da ni prav, da se tako neodgovorno obnašamo pri črpanju teh sredstev, kajti mnogokrat se je zataknilo ravno tam, kjer bi pričakovali največjo ekspeditivnost in največjo sodelovanje. To je med ministrstvi. Vemo, da razpisne pogoje včasih morajo sestaviti, ne samo eno ministrstvo, tudi drugo, tretje ministrstvo mora dati soglasje k temu. In verjamem, da če je nek pobudnik, recimo na področju prometa, bil minister za promet, da se je to zatakne lahko pri okoljskem ministru ali pa mogoče, bivši minister za promet mi prikimava - torej imam prav. In na koncu je vse skupaj propadlo in za sredstva smo se obrisali pod nosom. To kaže na neresno delo tudi znotraj resorjev vlade. V Slovenski nacionalni stranki smo tudi že 17. junija 2005 dali pobudo vladi, da bi naredila nek posvetovalni medresorski usklajevalni organ, ki bi skrbel za to, da bi ta dokumentacija bila skrbno in v času pripravljena in da bi se tudi dejansko lahko na razpisne pogoje prijavljala Slovenija pravočasno. Pa se od tega ni zgodilo nič. Spoštovana ministrica, vam v poduk, mogoče boste bi sedaj boljši pri tem. Še vedno vztrajamo na tem, da bi to posvetovalno telo moralo biti in seveda to posvetovalno telo bi bilo sestavljeno lahko iz strokovnjakov in bi skrbelo za ekspeditivnost, točnost in doslednost državne birokracije, ki je taka, kot je, neodgovorna včasih in tudi premalo premalo učinkovita.

Tretja stvar, na katero želimo opozoriti, je pa to, da smo tudi zaradi nezagotavljanja proračuna za soudeležbo pri že odobrenih sredstvih izgubili kar nekaj denarja. In en tak primer je, ko mi smo trikrat opozarjali na to, da bomo izgubili 5,5 milijona pri projektu dvotirne proge Koper - Divača, če ne bomo zagotovili soudeležbe. Petkrat je šla pobuda na ministrstvo in verjamem, da ta sredstva bomo morali na koncu vrniti. Danes poslušamo gospoda Patrika Vlačiča, da bomo 500 milijonov evrov izgubili iz naslova posodabljanje železniškega sistema in s tem tudi primat nad petim vseevropskim koridorjem. To je izjavil gospod minister pred kratkim, tako je stanje na železniškem področju. Dejstvo je, če se bo to zgodilo, da je to nacionalna sramota in da zopet, spoštovane gospe in gospodje, za to ne bo nihče odgovarjal. Nihče. Seveda se sprašujem, če ugotavljamo tako

šlamparijo in tako neodgovornost posameznikov, ali je v nacionalnem interesu Republike Slovenije, da to stanje vzdržuje. Danes smo neto donatorji v evropski proračun, 60 milijonov evrov po meni znanih podatkih dajemo; zamudili smo vlak, ko bi lahko prejeli. In imamo odprtih kar nekaj področij, na podlagi katerih bi lahko bolj temeljito pristopili k črpanju teh sredstev.

Tretji sklop, na katerega želim opozoriti, so pa občine, ki so dostikrat v nemilosti, prepuščene same sebi. Jaz verjamem, da so se nekatere občine same organizirale tako, da so naredile posvetovalno telo ali pa mogoče kar nek urad. V občini Sežana imamo neko ORO, ki je kratica organizacije za pomoč vsem tistim, ki bi želeli pristopiti k razpisom evropskih sredstev, k pripravi dokumentacijo in ostalemu. Verjamem pa, da majhne občine te možnosti nimajo in da se ne znajdejo na tak način ali pa tudi, da v nezadostni meri posvečajo pozornost tej ponujeni priložnosti. In ravno tu bi morala zopet država, ustrezno ministrstvo, poskrbeti za to, da bi občine imele določen suport. Tudi tega nismo storili. In verjamem, da če se to ne bo zgodilo v prihodnosti, bomo zamudili še te priložnosti, spoštovana ministrica, ki jih imamo. Tako od ministrstva pričakujem, da kot najvišji državni organ na tem področju nudi ustrezen suport, ustrezno pomoč, tudi pravno, formalno pomoč, pa seveda tudi pomoč, ki je potrebna pri vseh teh pripravah, kajti vemo, da razpisna dokumentacija za neko razpisano področje je včasih lahko visoka v stolpcu zloženega papirja tudi en meter. Take so pač zahteve Evropske unije, zelo zahtevni postopki prijave.

In dokler bomo govorili, v poročilu brali vsečno napisane stavke ter hvalili zdaj eno zdaj drugo Vlado, da je bila dobra, ugotavljali pa nasprotno oziroma ministri se sami srečujejo s tem, da bomo izgubili tisto, kar je že odobrenega, potem gre tu za neusklajeno podajanje podatkov javnosti. Včasih je pa treba tudi pogledati malo po dnevnem tisku. In za to je pristojno gradivo, ki ga lahko najdete v časopisu Finance, menda se oni najbolj strokovno s tem ukvarjajo. Ko sem brskal po internetu glede tega, je tam zapisana druga zgodba.

Tako bomo v Slovenski nacionalni stranki sklepe, ki so danes pripravljene, vsak po svoji vesti podprli ali ne podprli. Vem pa, da je na tem področju velika šlamparija in od vas, spoštovana ministrica, bo odvisno, ali jo boste odpravili ali ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Hvala, gospod podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav, spoštovana ministrica s sodelavci in spoštovane kolegice in kolegi.

Evropska kohezijska politika je ena najpomembnejših politik Evropske unije. Predstavlja okrog tretjino proračuna Evropske unije in, kot vemo, je namenjena zmanjševanju razlik med najbolj in najmanj razvitimi v tej skupini.

V Poslanski skupini SLS menimo, da je evropska kohezijska politika za Slovenijo zelo pomembna, saj če malo pogledamo okrog sebe, vidimo, da ni več občine ali večjega kraja, kjer se ne bi izvajal vsaj eden izmed projektov, sofinanciran iz sredstev Evropske unije. Povod za širšo obravnavo te teme na seji odbora in na današnji seji Državnega zbora pa je bila revizija Računskega sodišča Republike Slovenije. Poslanci SLS menimo, da je Računsko sodišče izvzelo le en ozek izsek iz celotnega dogajanja. Ko govorimo o kohezijski politiki, namreč govorimo o večletnem načrtovanju in je smiselno stvari spremljati skozi daljše časovno obdobje. Vsi, ki smo se kdaj ukvarjali s projekti - tukaj nas je kar nekaj takšnih - namreč vemo, da od takrat, ko projekt nastane, do takrat, ko končno dobiš odobrena sredstva in ne nazadnje do prvega plačilnega toka, pretečejo leta. Finančni tok je torej tista zadnja stvar, ki se zgodi pri vsej stvari, pred tem pa je treba opraviti številne stvari.

V Poslanski skupini SLS menimo, da ni prav, da se ves čas pojavlja raznorazne interpretacije v javnosti in mnenje, da je s črpanjem evropskih sredstev v Republiki Sloveniji vse narobe. To pač ne drži, vsaj kar se tiče stare finančne perspektive, ki pravzaprav še ni v celoti končana, smo pa po našem vedenju v obdobju, ko je bil za to področje odgovoren minister dr. Žagar, praktično počrpali vsa sredstva. Bile so sicer težave, pa se je marsikaj uredilo, saniralo tudi v dogovoru in sodelovanju z Evropsko komisijo. Ne nazadnje je Evropska komisija Republiko Slovenijo velikokrat uporabila kot pozitivno referenco. V programskem obdobju 2004-2006 je bila Slovenija po podatkih Evropske komisije pri črpanju sredstev med najbolj uspešnimi državami članicami. Na področju Evropskega sklada za regionalni razvoj je namreč porabljenih 95% sredstev, kar je, lahko rečemo, skoraj najvišji možni obseg porabe pred zaključkom pomoči za preteklo obdobje. Nadaljnji podatki so, da je bilo na področju kmetijstva, ribištva porabljenih okrog 90%, na področju Evropskega socialnega sklada 78% in področju kohezijskega sklada približno 60% sredstev. V celoti pa je ta sredstva moč porabiti do konca leta 2010 in mnogo projektov iz te perspektive je še v teku.

V Poslanski skupini SLS se nam zdi pomembno poudariti tudi, da je Slovenija februarja 2008 z Evropsko komisijo podpisala pogodbo zaupanja za Evropski sklad za regionalni razvoj in

kohezijski sklad, ki na podlagi ugotovljenega kakovostnega dela prinaša večje pristojnosti nadzora nad domačo institucijo. Menimo, da je s tem Slovenija dobila pomembno priznanje, da ima izpostavljene ustrezne nadzorne mehanizme pri črpanju sredstev iz skladov EU. V novi finančni perspektivi 2007-2013 se kohezijska politika izvaja prek treh skladov, evropski sklad za regionalni razvoj, socialni sklad in kohezijski sklad. V Poslanski skupini SLS smo zadovoljni, da smo si v času ministra Žagarja izpogajali 4,2 milijarde evrov iz naslova kohezijske politike v obdobju 2007-2013, kar pomeni približno 3,5-kratno povečanje v primerjavi s preteklim obdobjem. Kolikor vemo, smo v najkrajšem možnem času med prvimi izpeljali vse potrebne postopke takoj po zaključku pogajanj z Evropsko komisijo v operativnih programih, kar se je končalo v avgustu in novembru 2007, pa se je pristopilo tudi k angažiranju sredstev na razpisih, tako da je bilo konec leta 2008 razpisanega že za okoli 1,5 milijarde teh sredstev. Veseli smo, da so nekateri projekti že zaključeni oziroma se številni že zaključujejo in da se izplačila intenzivno izvajajo, kar pomeni, da so v mnogih primerih aktivnosti v zadnji fazi postopka črpanja evropskih sredstev. V poslanski skupini SLS se zavedamo, da črpanje pomeni mnogo več kot gola realizacija proračuna. Kot sem že omenil, o uspešnem črpanju sredstev novega programskega obdobja nazorno priča tudi pogled po Sloveniji, kjer danes praktično ni več občine, kjer ne bi stala tabla, na kateri piše Projekt, sofinanciran s strani EU. Naj poudarim, da je imela Slovenija konec oktobra 2008 kumulativno pozitiven neto položaj do Evropske unije v višini okrog 6 milijonov evrov. Če k temu prištejmo še na prejšnja sredstva avanse, ki jih je Slovenija že prejela na svoj račun, in sicer kot rezultat uspešnih pogajanj 2007-2013, pa je neto pozitiven položaj Slovenije okoli 240 milijonov evrov. V celotnem obdobju je Slovenija prejela več sredstev iz EU, kot jih je v proračun vplačala. In po našem mnenju Sloveniji ob tekočem izvajanju nove finančne perspektive ne grozi nikakršna izguba sredstev najmanj ne do leta 2010.

Glede na vse navedeno nikakor ne moremo govoriti, da je Slovenija pri črpanju sredstev EU neuspešna in neučinkovita. V poslanski skupini SLS menimo, da so razprave o slabem črpanju evropskih sredstev zavajajoče in neresnične. Takšne neodgovorne interpretacije v javnosti ustvarjajo veliko škodo tako v domačem okolju, ki neugodno deluje na potencialne porabnike, kot v širšem evropskem prostoru. Seveda se tudi mi strinjamo, da je pravilo še naprej budno spremljati sistem črpanja evropskih sredstev, odpravo teh pomanjkljivosti, izboljševati sistem ter poenostaviti administrativne postopke, saj so se v tem obdobju zagotovo pokazale šibkosti sistema in morebitne težave.

Pa še nekaj bi rad poudaril v Poslanski skupini SLS menimo, da en izmed največjih problemov je to, da v Sloveniji nimamo

pokrajin in posledično pokrajinske miselnosti. Pokrajine bi v marsičem lahko odigrale pomembno vlogo integratorja projektov, kar bi imelo za posledico manj projektov, ampak bi bili takšni, ki bi na dolgi rok najbrž dali tudi večji doprinos k razvoju Slovenije. Razlogi, zakaj jih nimamo, so nam znani.

V Poslanski skupini SLS upamo, da bo črpanje evropskih sredstev tudi v prihodnje čim bolj učinkovito. Upam, da je temu namenjena tudi današnja razprava in da bo končno objavljen zopet kakšen nov razpis za črpanje evropskih sredstev in bomo s pomočjo uspešnega izvajanja kohezijske politike lažje prebrodili krizne čase.

V Poslanski skupini SLS smo se odločili, da bomo podprli amandmaje, ki jih je pripravila Poslanska skupina SDS.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milan Gumzar v imenu Poslanske skupine LDS.

MILAN GUMZAR: Spoštovan gospa ministrica, gospod podpredsednik, kolegice in kolegi poslanci! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije smo gradivo, ki smo ga prejeli za današnjo točko dnevnega reda, Črpanje evropskih sredstev dodobra pregledali in prišli do kar hitrega zaključka, da gre ponovno za prikaz dvojnih podatkov, in sicer Računsko sodišče prikazuje ene podatke, vladno poročilo pa druge, tako da je težko oceniti, kako smo bili uspešni pri črpanju sredstev in kako smo pripravljene na črpanje.

V Poslanskem klubu LDS ocenjujemo, da v letu 2000 nismo bili dovolj uspešni, saj tako kažejo tudi podatki Računskega sodišča. Zato predlagamo pristojnim vladnim službam, da pripravijo predpise in zakonodajo tako, da se bodo lahko v prihodnosti počrpala vsa sredstva po prej znanih razpisih in pravilih, ki bodo enaki za vse, ki se bodo prijavljali na razpise, in tako pripomogli h krepitvi gospodarstva in enakomernega razvoja območja Republike Slovenije v celoti. Zato bomo podprli sklepe Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ne pa sklepov SDS oziroma amandmajev, ker gre v tem primeru za enak postopek kot pri sprejemanju zaključnih računov za leto 2007 in upam, da tudi o tej točki ne bomo glasovali dvakrat, tako kot o zaključnem računu. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine SD.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni! Gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, gospa ministrica! Predstavljam stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. V zaostrenih pogojih ekonomske krize, v kateri se nahajamo - ne samo

Slovenija, ampak tudi ostale države - je zelo pomembno, da se sredstva na področju evropske kohezijske in strukturne politike smotrno uporabljajo na način, da so dodeljena projektom, ki bodo v sedanji zaostreni situaciji ustvarila največjo dodano vrednost. Vendar pa črpanje evropskih sredstev žal ni takšno, kot je bilo načrtovano. Realizacija prejetih sredstev iz EU v državnem proračunu za leto 2007 kaže, da je bila Slovenija še manj uspešna pri črpanju sredstev iz EU kot v letu 2006, čeprav že v letu 2005 v državnem proračunu Slovenija ni bila uspešna pri realizaciji prejetih sredstev iz EU, ker je bila realizacija le 62,52% od predvidenih 483 milijonov evrov oziroma za 181 milijonov evrov manj ali za 0,66% bruto družbenega proizvoda manj. V letu 2006 je bila Republika Slovenija počrpala le 77% predvidenih sredstev iz Evropske unije. V letu 2007 pa so bili realizirani prihodki iz sredstev Evropske unije za 40% oziroma za 234 milijonov evrov nižji od načrtovanega proračuna. Zaradi tega je bila republika neto plačnica - vsi vemo, kaj pomeni neto plačnica -, na podlagi tokov državnega proračuna. Slabo črpanje sredstev Evropske unije v letu 2007 je tudi zaradi tega, ker je prejšnja vlada šele 16. februarja 2007 posredovala nacionalni strateški okvir 2007-2013, operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, operativni program razvoja človeških virov za to obdobje in operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013. Evropski uniji je vlada šele 16. februarja 2007 posredovala navedene dokumente, medtem ko je to obdobje že potekalo.

Na področju kohezijske politike je bila v letu 2007 realizacija le 31,69%, vendar pa to še ni najslabše, ker je bila manj kot 25% realizacija sredstev, prejetih za strukturno politiko. Računsko sodišče je ugotovilo, da je tako majhna realizacija na področju strukturnih skladov ne le zaradi dinamike črpanja, temveč tudi zaradi neustreznega načrtovanja, ki je temeljilo na nerealnih postavkah. Na neustrezno načrtovanje plačil Republike Slovenije nas je opozorila tudi Evropska komisija. Najslabše črpanje sredstev iz Evropske unije pa je bilo v letu 2008, ker je Sloveniji v državnem proračunu uspelo počrpati le 46,38% načrtovanih sredstev. Zaradi tega pa je bila država na podlagi neto položaja državnega proračuna Evropske unije neto plačnica v še večjem obsegu v letu 2008, kot je bila v letu 2007, ker je država nakazala 64,7 milijona evrov več v proračun Evropske unije, kot je iz njega dobila. Zaradi tega bo treba prilagoditi postopke projektov Evropske unije v letu 2009, kar pomeni, da se bodo težave slabega črpanja sredstev Evropske unije začele odpravljati šele v tem letu, čeprav je slaba dinamika črpanja že od leta 2005. Zaradi tega lahko pričakujemo tudi slabo črpanje sredstev Evropske unije v letu 2009, kar ne bo najbolje vplivalo na gospodarsko rast. Treba je narediti celotno

analizo podpisanih prioritete prejšnje vlade, ker je z analizo stroškov in koristi ter makroekonomskih učinkov tako na gospodarsko rast kot tudi na zaposlenost potrebno izbrati, kateri od teh projektov so dobri za gospodarski razvoj države in kateri so bili morebiti podpisani le zaradi političnih preferenc. Naj povem, da o tem je bilo govora na samem odboru za lokalno samoupravo. Ugotavljamo, da ni bilo pripravljenih velikih projektov, saj je bilo veliko majhnih projektov, ki so z vidika priprave projektov dražje v primerjavi z večjim projektom. Mogoče pa bi bil za nas lahko zgled Irska, ki je na ta način z velikim projektom tako rečeno na področju infrastrukture v celotni državi naredila zelo veliko. Vsekakor pa je treba vzeti resno opozorilo Računskega sodišča, ker v Sloveniji dejansko ni institucije, ki bi celovito spremljala podatke o prilivih iz evropskega proračuna. Zaradi tega je težko temeljito analizirati problematiko črpanja sredstev iz Evropske unije za celotno Slovenijo.

Ponovno poudarjam, da je stanje na področju črpanja evropskih sredstev v letu 2008 še slabše od leta 2007. Zato smo poslanci Poslanske skupine Socialnih demokratov že na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj podprli sklepe, ki so bili predlagani, katerih namen je izboljšanje sistema črpanja evropskih sredstev. Moram reči, da takrat ni bilo zaznati nestrinjanja ob tem predlogu sklepa. Ob tem se nam zdi pomembno, da vlada pripravi poročilo, zakaj je prišlo do takšnih razkorakov v podatkih o načrtovanih in prejetih evropskih sredstvih. Prav tako se nam zdi pomembno, da vlada Republike Slovenije pripravi evalvacijo razvojnih prioritete Republike Slovenije v okviru ustreznih programskih dokumentov. To je pomembno, ker se Slovenija danes nahaja v težkih pogojih ekonomske krize in zaradi učinkovitejšega črpanja evropskih sredstev v teh pogojih.

Zaradi vsega tega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog sklepov Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Žal pa se v tem trenutku poslanci Poslanske skupine Socialnih demokratov ne moremo strinjati in bomo zavrnila amandmaje sklepa, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine SDS.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi ter vsi ostali prisotni! Dovolite mi uvodoma nekaj besed glede procedure pri obravnavi te točke oziroma glede proceduralnega manevra, ki so si ga privoščile poslanske skupine vladajoče koalicije pri obravnavi te problematike, ki so najprej zahtevale sklic nujne seje Komisije za nadzor javnih financ, v povezavi z revizijskim poročilom Računskega sodišča o tej temi oziroma o letu 2007, ki,

mimogrede, še ni dokončno, rok za odzivno poročilo je potekel v teh dneh. Priporočila Računskega sodišča pa gredo predvsem v smeri oziroma na področje boljšega spremljanja, evidentiranja in boljšega administriranja projektov na področju koriščenja evropskih sredstev. Proceduralni manever so si privoščile te poslanske skupine po tistem, ko je bila ta seja Komisije za nadzor javnih financ sklicana in tudi opravljena v prvem delu 12. januarja, nakar je bil sklican Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki ga vodi gospod Trofenik iz Zares, ki je to obravnavo tudi dokončno po več prekinitvah opravil. Gradivo, ki smo ga v vmesnem času dobili s strani nove vlade, namreč ugotovitve, na katerih ste temeljili sklic izredne seje, derogira, izničuje, in nastal je velik problem. Vladni podatki namreč kažejo popolnoma drugačno sliko, kot ste jo, spoštovani, vse od predvolilnega obdobja naprej v javnosti prikazovali. Ko ste slikali katastrofalno sliko na tem področju in zavajali javnost, češ kako je Slovenija pri črpanju evropskih sredstev neuspešna. Podatki vas demantirajo in zaradi tega ste pač morali to zadevo zapeljati v druge vode.

V gradivu za današnjo sejo ni niti poročila Komisije za nadzor javnih financ, ki je edina pristojna za obravnavo te tematike v povezavi s poročilom Računskega sodišča, niti sklepov, ki so bili sprejeti - ničesar, kljub temu da smo to tematiko izčrpno obravnavali na dveh zasedanjih, 12. januarja in 26. februarja.

Kakšen je bil torej resnični namen predlagateljev, Socialnih demokratov, Zares in LDS, pri tej zadevi. Namen je bil ta, kot sem povedal že na začetku, potrditi tisto, kar ste govorili pred volitvami, žal pa so vas podatki demantirali. In na drugi strani si ustvariti ugodno pozicijo, ko se bodo projekti, ki so v izvajanju in ki so bili razpisani v teh dveh preteklih letih, 2007 in 2008, začeli tudi finančno izvajati in ko bodo ta plačila nekje prikazana v nekem proračunu 2009, 2010 in tako naprej. Kajti, vemo, kako je pri teh projektih. Najprej je treba imeti razpis, potem je treba se na ta razpis prijaviti, dobiti sklep in šele potem gre projekt v realizacijo. Gre za projekte, ki trajajo tudi več let in šele na koncu, ko je vse plačano, lahko tisti, ki so uspeli dobijo sredstva povrnjena. Tako je to obdobje tako, da bodo učinki tistega, kar se je počelo v letu 2007, 2008, vidni še v letih 2009, 2010 in tako naprej. Slovenija ne samo, da je bila v prvem letu nove finančne perspektive uspešna, lahko bi ga šteli celo 2008 za prvo leto, ker vemo, kako so administriranja na ravni EU potekala, bila je in to je dokazano in zapisano med najbolj uspešnimi novimi članicami. Zaradi tega je treba pri analizi tega biti realen in pošten. Šlo je za prvo leto nove finančne perspektive, za obdobje, ko so se programi na ravni Evropske komisije šele potrjevali. Zadnji so bili potrjeni šele

konec leta 2007. V tej luči je treba gledati prikazano. Če pa želimo najprej govoriti o tem, ali smo bili dovolj uspešni ali ne glede porabe tistega, kar je bilo za to obdobje izpogajano, moramo najprej nekaj besed povedati tudi o tem, kaj je pravzaprav temelj velikim sredstvom, ki jih imamo na voljo v obdobju od 2007 do 2013, govorimo o preko štirih milijard sredstev in kako so bila ta sredstva pravzaprav izpogajana. Kako to, da je Slovenija za to obdobje dobila vrednostno gledano primerljivo daleč največ sredstev v njeni zgodovini iz tega naslova? Tisti, ki ste sedeli v teh klopek v preteklem mandatu, se boste spomnili, da situacija v letu 2005 ni bila tako enostavna. V letu torej, ko se je pogajala nova finančna perspektiva.

Na drugi strani smo se zelo hitro razvijali. Šli smo čez 75% prag razvitosti. In če perspektiva ne bi bila zaključena do leta 2005, spomnite se, bi imeli zelo veliko težavo, koliko sploh in na kakšen način iz teh skladov pridobiti. Zaradi tega dobro veste, da je bila v opciji tudi administrativna delitev: Slovenija na dve razvojni regiji, ki bi nam v primeru spodletelih pogajanj omogočila čim bolj učinkovito črpanje teh sredstev. Prejšnja vlada je na teh točkah zelo aktivno in uspešno delovala in tudi razumsko, moram reči, kljub temu da je takratni poslanec mag. Milan M. Cvikl, ki sedaj kot generalni sekretar Vlade sedi na levici Pahorjevi, celo javno blatil takratnega predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo, češ, da je šel v pogajanjih, takrat kot so se pogajali pod luksemburškim predsedstvom junija 2005, raje spat, tako je rekel, kot da bi se pridružil novim članicam, ki so se prostovoljno odpovedale 10% sredstev na področju kohezije. Zelo preišljena je bila ta poteza. Izkazala se je kot dobra, takrat ko je bila spoznana realna ocena, da luksemburški predlog ne bo uspel, ker so bila nasprotovanja med Veliko Britanijo in Francijo prevelika uspel je predlog pod angleškim predsedstvom decembra 2005 in Slovenija je bila edina izmed teh novih držav, ki se takrat ni odpovedala 10-im % in jih zaradi tega tudi ni izgubila.

Skratka, perspektiva 2007-2013, pogajanja v tej smeri so bila uspešno zaključena in če bi držala ta teza, ki jo izpostavljate, da so sredstva bila premalo koriščena - kaj lepšega! V tem obdobju, ki je bilo za nami, ste govorili, da se vse pregreva, da je gospodarstvo pregreto, da je teh sredstev preveč, torej bi s hitrejšim koriščenjem po tej sintagmi se dogajalo še hujše, kot se je že tako ali tako dogajalo. Kaj lepšega, da imate sedaj tukaj eno veliko rezervo, če menite, da je, za obdobje, ki je pred nami. V nadaljevanju bom povedal, da temu ni tako. Ker na eni strani smo storili vse v tem preteklem obdobju, da je bil ta okvir za obdobje 2007-2009 v maksimalni možni meri izkoriščen oziroma razpisan, in na drugi strani vidimo, da so vaše ambicije za letošnje leto z rebalansom

proračuna 2009 katastrofalne, katastrofalne. Medtem ko javnost prepričujete o tem, kako boste črpanje teh sredstev povečali, jih z rebalansom zmanjšujete.

Zdaj mogoče še eno besedo, dve, glede obdobja prejšnje finančne perspektive 2004-2006 - mislim, da ni treba o tem obdobju izgubljati besed. Bilo je storjeno vse, da se je to obdobje oziroma se bo v prihodnjih mesecih uspešno zaključilo. Počrpana bodo vsa sredstva, ki so bila Sloveniji namenjena, in celo več, ker je bilo razpisano več, kot je na voljo, ravno zaradi tega, ker se je računalo s tem, da kateri izmed projektov ne bo uspešno zaključen. Časovnica glede 2007-2023 in podatek, ki je pomemben, zakaj v letu 2007, pa tudi še v enem velikem delu leta 2008 ne more biti likvidnostnega koriščenja teh sredstev, je sledeči. Nacionalni strateški referenčni okvir s strani Evropske komisije je bil odobren 18. junija 2007. Prva dva operativna programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov in okoljske in prometne infrastrukture -27. avgusta 2007 in zadnji, novembra 2007, 21. novembra operativni program razvoja človeških virov. To je okvir, iz katerega moramo izhajati. Šele, ko so bili ti programi potrjeni, je bilo mogoče začeti z razpisi. Kljub temu lahko ugotovimo in to izhaja iz gradiva, ki ga imamo v svojih mapah, od milijarde sedemsto devet milijonov in nekaj tisoč evrov na področju krepitve regionalnih razvojnih potencialov je bilo razpisanih 678 milijonov v prvem letu ali 112,6% glede na pravice porabe 2007-2008. Ministrstvo, ki ste ga najbolj kritizirali, ki ga je vodil dr. Žagar najbolj uspešno. Operativni program razvoja človeških virov - na voljo v celotnem obdobju do 2013 755,699.371 evrov, razpisanih 205 milijonov v prvem letu ali 83% glede na pravice porabe 2007 pa 2008. In razvoj okoljske in prometne infrastrukture: na voljo milijardo 635,599.744 evrov, razpisanih 157 milijonov ali 63,5% glede na pravice porabe 2007-2008. Pri tem je treba povedati, da sredstva, ki ne bodo v tem obdobju porabljena, ne bodo zapadla, ker je perspektiva dolga do 2013. Skupaj je bilo torej v tem obdobju v prvem letu razpisanih milijardo 200 milijonov od dobre 4 milijarde, kolikor imamo na voljo do leta 2013. Torej, če bi bilo razpisano še več, bi še bolj "kurili". Kajti investicijska aktivnost bi se še bolj pospeševala. Mislim, da tudi to ni bil namen; namen je bil, da se učinkovito podprejo tisti projekti, ki so nekje bili že zasnovani in ki so že tekli iz prejšnje finančne perspektive, in da se začnejo novi, kar dokazujejo investicije na območju celotne naše države. Ni je občine, v kateri se ne bi iz teh sredstev dogajalo karkoli. In kaj imamo sedaj? Problem niso aktivnosti prejšnje vlade. Problem je neaktivnost sedanje vlade. Ali imamo kakšen aktualen razpis? Imamo kaj novega? Je kaj svežega? Vsi čakajo. Občine čakajo. Ne ve se, kdaj bo kakšen razpis. Vse je odprto. Ob tem, da so vse podlage ustvarjene. Nič ni treba potrjevati na

Evropski komisiji, nič se ni treba dodatno pogajati, treba je samo začeti delati in ustvariti podlage za investiranje. Sedaj toliko bolj kot takrat, ko je bila gospodarska aktivnost visoka; in mi smo na to opozorili. Gre za vlaganje v železnice, avtoceste, širokopasovno omrežje, v energetske projekte, v obnovljive vire energije. Skratka, na vsa tista področja, ki so, kot govorimo oziroma kot zdaj vi govorite, odkar ste na oblasti, naš razvojni potencial in ki pomenijo pomemben prispevek k povečanju gospodarske rasti. Gre tudi za vlaganja na področjih, kjer je Slovenija podhranjena in kjer bo morala, če se bo želela v prihodnjih letih hitreje razvijati, bistveno pospešiti vlaganja.

Dovolite mi še besedo glede administriranja projektov. Tukaj se strinjamo, da je treba stvari izboljšati. O tem nimamo različnih mnenj. Mnogo stvari, ki so bile zasnovane v preteklosti, je treba izboljšati, treba je omogočiti lažji dostop do teh sredstev in na tem področju nas vse skupaj gotovo čaka precej dela in v tem vas bomo v popolni meri podprli.

In kaj se dogaja sedaj z rebalansom? Z rebalansom za 2009 se celo zmanjšujejo sredstva iz Evropske unije. Glede na razmere, v katerih smo, bi bilo utemeljeno pričakovanje, da bi se ta sredstva vsaj podvojila, predvsem na tistih programih oziroma podprogramih, kjer še imamo rezerve. Zaradi tega smo tudi predlagali amandma oziroma drugačne sklepe, kot so predlagani. Po vpogledu v rebalans proračuna za leto 2009, s katerim smo bili danes seznanjeni, pa smo prepričani, da je ta naš predlog še toliko bolj utemeljen. Prejšnja vlada je v času visoke gospodarske rasti, torej v obdobju, ko spodbude na temu področju niso bile potrebne, načrtovala osemsto šestinosemdeset milijonov šesto sedeminšestdeset tisoč sedemsto dvajset evrov sredstev, rebalans, ki ste ga vložili v proceduro ta sredstva znižuje na osemsto triinsedemdeset milijonov šesto petinpetdeset tisoč petsto osemindeset evrov oziroma za nekaj čez trinajst milijonov evrov. Ampak kar je še bolj pomembno in bolj značilno, pa je, da se na drugi strani vplačila v evropski proračun povečujejo za skoraj triinpetdeset milijonov evrov - s tristo devetindevetdeset na štiristo dvainpetdeset milijonov evrov.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne podpiramo predlaganih ukrepov s strani Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ker se predlagatelji v njih bolj ukvarjajo z obdobjem, ki je za nami, kot z obdobjem, ki je pred nami. Pogrešamo nove razpise, nove možnosti za gospodarstvo, teh ni. Iz tega razloga smo ta predlog amandmirali v smeri, ki bi omogočil še uspešnejše koriščenje sredstev iz Evropske unije, in predlagam vam, da nas v tej točki tudi podprete. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Povod za razpravo o problematiki črpanja evropskih sredstev in uvrstitev te problematike na plenarno sejo Državnega zbora je Revizijsko poročilo Računskega sodišča o sredstvih EU v zaključnem računu državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2007, s katerim je Računsko sodišče želelo odgovoriti na edino vprašanje o preglednosti prikaza prejetih in vplačanih sredstev v evropski proračun. Niti si ni postavila cilja ugotavljanja učinkovitosti niti ugotavljanja smotrnosti, kar bo še v prihodnosti nujno potrebno - toliko zaradi razumevanja.

V Republiki Sloveniji namreč še danes nimamo urejenega sistematičnega in celovitega sistema spremljanja podatkov o prilivih in odlivih v evropski proračun in celovite informacije o evropskih sredstvih, ki bi služile za oceno stanja, vodenje politike in morebitne ukrepe. Pri pregledu zaključnega računa državnega proračuna za leto 2007 je Računsko sodišče ugotovilo nesporno, da so iz zaključnega računa državnega proračuna razvidna vplačana sredstva v evropski proračun in prejeta sredstva, vendar je njihova poraba nepregledna, saj je razpršeno znotraj neposrednih proračunskih porabnikov.

Tako je bilo v letu 2007 vplačanih tristo šestinpetdeset milijonov evrov ali dobrih 23% več kot leto poprej v evropski proračun, prejeta pa tristo sedeminštirideset milijonov evrov, kar je v absolutni številki manj kot leto poprej, leta 2006. Tako so bila v letu 2007 vplačana sredstva za 8,7 milijona evrov presegla prilive iz evropskega proračuna v državni proračun Republike Slovenije oziroma govorimo o negativni poziciji državnega proračuna, glede na evropski proračun. Poleg navedenega Računsko sodišče ugotavlja v svojem poročilu, da je bilo v letu 2007 realiziranih le slabih 60% od načrtovanih prihodkov iz evropskega proračuna, in v tem je problem, saj je bilo od načrtovanih 582 milijonov evrov realiziranih le 347 milijonov evrov. Znotraj tega je bila ugotovljena posebno slaba realizacija na področju strukturnih skladov, ki ni presegla 25%, poudarjam, od načrtovane višine. Mimogrede, stanje v lanskem letu 2008 je še bistveno slabše; izpad meri 420 milijonov evrov od načrtovane večine, neto položaj državnega proračuna pa znaša minus 64 milijonov evrov. Podatki zaključnega računa državnega proračuna ne dajejo celovitega odgovora o neto položaju Republike Slovenije. Zaradi tega je Računsko sodišče s pomočjo podatkov Evropske komisije, ne domačih institucij, izračunalo še dva neto položaja Republike Slovenije, in sicer neto položaj Republike Slovenije brez prejemnikov izvendražavnega proračuna, ki je bil v obravnavanem letu pozitiven in je znašal plus 6,5 milijona evrov,

ter neto položaj Republike Slovenije kot celote, ki je bil prav tako pozitiven in je znašal 31,3 milijona evrov. Ker je leto 2007 prvo leto nove finančne perspektive, ko je bilo možno črpati sredstva iz dveh programskih obdobj, to se pravi iz obdobja 2004-2006 in iz obdobja 2007-2013, vendar pa prejeta sredstva v zaključnem računu državnega proračuna niso prikazana ločeno, zaradi česar direktno ni razvidna realizacija v omenjenih dveh programskih obdobjih. Dejstvo pa je, da je v letu 2007 bilo samo dobrih 8% iz nove finančne perspektive. 8%!

Po ugotovitvah Računskega sodišča niso ustrezno evidentirani prihodki iz evropskega proračuna, iz naslova finančne perspektive 2007-2013, pa tudi ne vplačila sredstev v evropski proračun. Skratka, po ugotovitvi Računskega sodišča zaključni račun državnega proračuna ne predstavlja ustrezne informacije o vseh prejetih plačilih v Republiko Slovenijo, vključno s tistimi, ki jih Evropska komisija izplača neposredno upravičencem v Republiko Slovenijo. Poleg poročila Računskega sodišča je Vlada v zvezi s problematiko črpanja evropskih sredstev dostavila poročilo z naslovom Črpanje evropskih sredstev in odgovor Vlade na pisno zahtevo članov Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ za predložitev podatkov o evropskih sredstev in kronologijo vseh potrebnih aktivnosti glede priprave projektov in samega črpanja sredstev strukturnih skladov za finančno obdobje 2004-2006 in 2007-2013. Na žalost obsežna dodatna gradiva niso ustrezno obdelana in ne dajejo odgovora na nekatera odprta vprašanja, kot so: o razlogih za nesporno slabo črpanje, o razlogih za slabo načrtovanje, o skladnosti med odobrenimi projekti in veljavnimi regionalnimi razvojnimi programi, o izvedljivosti projektov, o smotrnosti in učinkovitosti porabe evropskih sredstev, o morebitnih dodelitvah projektov oziroma sredstev brez razpisov, o problematiki zagotavljanja lastne udeležbe, o dodani vrednosti prejetih evropskih sredstev; pa še kakšno vprašanje bi se našlo.

Uspešno črpanje evropskih sredstev ne sme biti namenjeno samemu sebi, ampak moram biti sredstvo za doseg skladnejšega regionalnega razvoja v Republiko Slovenijo. Če želimo učinkovito počrpati razpoložljiva evropska sredstva za doseg cilja o skladnem regionalnem razvoju Slovenije, bo treba odgovoriti tudi na ta vprašanja, zato bomo v naši poslanski skupini podprli predloženi sklep, ki ga je pripravilo matično delovno telo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu poslanske skupine DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovana gospa ministrica, spoštovani podpredsednik Državnega zbora, kolegice in kolegi! Poslanska skupina DeSUS v celoti podpira sklepe, ki jih je sprejel Odbor za

lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poleg tega smo v poslanski skupini mnenja, da je pravi trenutek, da se umesti v širšo razpravo črpanje evropskih sredstev za odboje 2004-2006 in za novo finančno perspektivo 2007-2013. Seveda nas ob tej razpravi silno silno skrbi dejstvo, da v tem trenutku razpolagamo z različnimi podatki, ki so izsledki raziskav oziroma analiz, ki pa se med seboj razlikujejo. Ti podatki nam v celoti danes ne daje odgovora niti odgovora državljanom in državljanom, ali je država Slovenija bila v tem odboju črpanja evropskih sredstev neto vplačnica ali neto prejemnica. Pomembno je, da je ta razprava o črpanju evropskih sredstev na programu sedaj, ko vemo, da je črpanje evropskih sredstev do sedaj že pomagalo pri generiranju novih delovnih mest, pri generiranju razvoja Republike Slovenije in sedaj, ko smo v tej finančni gospodarski situaciji, v kateri še silno silno potrebujemo nek dodaten suport pri pospeševanju razvoja naše države. Pomembno je, da je v tem trenutku narejen in se naredi presek glede črpanja evropskih sredstev do tega obdobja in od tega obdobja naprej, da se na podlagi črpanja ugotovi ta uspešnost, učinkovitost in da se najdejo vse tiste zagate in tisti problemi, ki so nekako vplivali na zmanjšano moč in zmanjšano učinkovitost črpanja evropskih sredstev. Seveda za preteklo obdobje moramo reči, da je Slovenija počrpala precej teh sredstev, da pa so vsekakor tu anomalije, ki jih je treba odpraviti zato, da bi bilo črpanje učinkovitejše in še boljše.

Najmanj toliko pomembno, kot je črpanje in višina sredstev v sedanjem obdobju, je za Poslansko skupino DeSUS pomembno tudi, da Vlada od zdaj naprej naredi pregled razvojnih prioritiet, da Vlada in resorna ministrstva, ugotovijo ali so vse te načrtovane prioritiet prave, ali še držijo v teh novih pogojih, ali so to tiste prioritete, ki bodo našo državo dvignile glede tehnološkega razvoja in gospodarske rasti. Za Poslansko skupino DeSUS je silno pomembno, da se v tem preseku pregledajo tudi sklenjene pogodbe za črpanje sredstev iz evropskih virov, da se ugotovi vprašanje izvedljivosti in upravičenosti vseh teh projektov, ki so že v teku. Ali so to res projekti, ki generirajo nova delovna mesta in generirajo naš razvoj? Seveda to kompletno razpravo bomo sprejeli in sprejemamo v Poslanski skupini DeSUS kot priložnost in možnost, da se nekako odstranijo vse ovire na tej poti, da bi bili učinkovitejši v naslednjem obdobju, kot smo bili do sedaj oziroma še bolj.

Velikokrat je v razpravah omenjeno, da so razpisi nestrokovno oziroma strokovno pripravljeni tako, da so zelo komplicirani in da enostavno, če delimo na tiste, ki se prijavljajo na te razpise, in jih lahko delimo na te lokalne skupnosti lokalnega okolja in tiste, ki se prijavljajo za razpise v širšem družbenem in državnem interesu, potem lahko rečemo, da

so ti razpisi večkrat tako komplicirani, da enostavno manjše občine, ki ne razpolagajo s strokovnim kadrom in z znanjem, niso sposobne teh prijav. Velikokrat smo opozarjali na to, da bi ministrstva morala pri tem pomagati tem manjšim občinam in spremeniti razpise, da bi bili bolj enostavni. Tako mislimo, da bi bilo treba te razpise udejanjiti takoj, takoj je treba dati javne razpise za letošnje leto. Naj razpisi ne trajajo več kot 30 dni, naj odločitve resornih ministrstev ne trajajo več kot 30 dni, naj bodo sofinanciranja predvsem tam, kjer gre za nerazvita področja ali občine, ki so ogrožene, v večjem procentu, kot je to razpisano do zdaj. Naj se finančni viri in finančni tokovi razpolagajo in umestijo tako, da ne bodo nekatere občine pahnjene v težave likvidnostnih vsebin, ker morajo same zalagati denar, potem pa pri končni realizaciji pričakujejo denar vrnjen od ministrstev. Vemo, da so vsi ti projekti potrebni medresorskega usklajevanja. Taka relacija med ministrstvi mora biti dosledno upoštevana. In ko gre za umeščanje nekega projekta v prostor, potem se ve, da so tu zajeta tudi ostala ministrstva.

Ni nam jasno, da tam, ko gre za razpise za državne projekte, ki zadevajo cestno omrežje, promet, ki zadevajo železnice, ki zadevajo tudi večje projekte na področju okoljevarstva, da se tam stvari tako počasi odvijajo. Tu verjetno ni razloga za čakanje, pač pa je lahko razpis takoj in se ta sredstva tudi takoj koristijo.

Mnenja smo, da bi bilo za enotno prezentacijo in enotno interpretacijo od vsega začetka treba vzpostaviti enoten sistem sledljivosti črpanja evropskih sredstev in tudi poročanja, da bomo v vsakem trenutku vedeli, pri čem smo, ali smo neto prejemniki ali smo neto plačniki. Seveda na koncu in ne nazadnje tudi evalvacijski učinki so potrebni za črpanje teh sredstev. Naj se ve, ali so šla v prave namene ta sredstva, ali so producirala dodano vrednost, ali so producirala gospodarsko rast ali pa so bila potrošena in porabljena za kaj nepomembnega.

Torej, naj zaključim. Poslanska skupina DeSUS bo v celoti podprla vse sklepe, ki jih je sprejel tudi Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o celotnem gradivu in predlogu sklepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič. Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. V končnem poročilu Računsko sodišče navaja enake ugotovitve kot v predlogu poročila. Seveda so v razpravah mnenja bila ves čas deljena, tako da se je edino smiselno opreti na stališča Računskega sodišča.

Sklepi, ki so bili sprejeti na Komisiji za nadzor javnih financ za obdobje 2004-2006 in v letih 2007-2013, so na nek način ohrabrujoči, saj se ugotavlja, da je bilo črpanje evropskih sredstev ustrezno. Apeli, da se evropska sredstva črpajo z dinamiko, kot je bila zastavljena, dajejo neko upanje, da se bo politika na tem segmentu poenotila. Slovenija ima pravico do leta 2015 iz evropske blagajne načrpati 5 milijard evrov. V bistvu gre za naš denar. Treba je pripraviti dobre projekte, ki imajo visoko dodano vrednost, nikakor pa se denarja ne sme porabiti za namene, ki spodbujajo le javno porabo.

Iz poročila je tudi razvidno, da se je dinamika črpanja v članicah Evropske unije v letu 2007 povečala, medtem ko se je trend aktivnosti črpanja v Sloveniji upočasnil. Sigurno je tu prisotno slabo planiranje in premajhna fleksibilnost Vlade, kar se odraža v tem, da sredstva niso bila počrpana dovolj učinkovito. Vprašam se, kakšni so denarni tokovi med Slovenijo in Unijo, koliko plačujemo in koliko dobimo. Tu smo zanesljivo na slabšem, saj je bila Republika Slovenija v letu 2008 neto plačnica v Evropsko unijo. Kot mi je znano, je bilo Računsko sodišče ves čas seznanjeno s potekom črpanja sredstev, tako da o netransparentnosti ne moremo govoriti.

Gospodarska kriza v Evropi se je sprevrgla že v politično krizo, ki je za nas na nek način signal, da je treba strniti vrste in pozabiti na leve in desne. Naše gospodarstvo je vezano v 70% na izvoz ter je v veliki meri odvisno od tujih dobaviteljev, zato je zelo pomembno, kako se bodo zadeve reševale v prid našemu gospodarstvu znotraj države. Evropa rešuje svoje gospodarstvo z vsemi možnimi sredstvi in tu ni milosti. Propadel bo tisti, ki je znotraj sistema in ni pripravljen z enako mero odreagirati. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi! Torej jaz sem začutil kar nekaj nasprotujočih mnenj pri predstavitvi gospe ministrice o obravnavani tematiki in predsednika Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Mislím, da se je dalo čutiti tule velike razlike pri podajanju bistva problema. Seveda se lahko strinjam tudi s tem, da je treba mogoče kakšen projekt tudi še ponovno pogledati, ponovno kaj preveriti tudi zaradi krize, ki jo imamo. Zaradi izvajanja pa so eventualno nastali kakšni problemi pri sami izvedbi posameznih projektov in pogledati mogoče tudi kdaj na kakšno prioriteto. Vendar v globalu seveda ne, razen če želimo, da cel projekt obstane. Pa mislim, da tu niso potrebne nobene spremembe ne pri organizaciji črpanja

sredstev - to bi bilo še najslabše za državo oziroma za možnost črpanja - in ne kakšne velike spremembe pri kakšnih prioritetah.

Torej gre tudi za nekatere velike državne projekte, katerih črpanje ni odvisno samo od ministrstva oziroma službe Vlade, ampak so odvisni tudi od raznih drugih dejavnosti. Konkretno je na področju prometa že en tak primer. Me je pa, moram reči, da precej zmotila v mnenjih nekaterih poslanskih skupin trditev, da gre za politične projekte, da je zaradi tega ponovno treba preveriti. Kolegica Brunskole je govorila o političnih projektih v imenu poslanske skupine. Ne vem, ali je mislila pri tem belokranjski vodovod. Jaz se strinjam, dajte ga preveriti, naj ga kdo preveri, vendar jaz sem trdno prepričan, da belokranjski vodovod ni politični projekt, ampak je projekt, ki se že dolgo let vleče in ga je treba zaključiti, ga je treba plačati tudi iz teh sredstev, zaradi tega, ker Belokranjci in Belokranjke ta vodovod seveda nujno rabijo. Ali je treba ponovno preveriti, ne vem, projekt Rimskih toplic? Daleč od tega. Naj ga kdo preveri, če hoče. Vendar jaz sem trdno prepričan, da je za razvoj turizma v Sloveniji vključno zdraviliškega turizma ta projekt nujno potreben. Dobro je, da teče. Ali je treba preveriti koroški center za ravnanje z odpadki? Zagotovo, če ga hoče kdo preveriti, vendar jaz sem trdno prepričan, da vse te projekte, okoljske projekte, Slovenija in posamezna področja nujno potrebujejo. Če pogledam na drugi strani sklepe Odbora za lokalno samoupravo se mi zdi, da je vsaj tri četrt nalog, ki jih je dobila Vlada oziroma vladna služba, da jih izvedejo, raznih analiz in poročil in morebitnih reorganizacijskih preverb in tako dalje in tako dalje, mislim, da je to negativno, da je to slabo. Trdno sem prepričan, da je mnogo bolje, da vsi, ki ste in smo zadolženi za realizacijo posameznih projektov, delamo na projektih, ne pa na analizah in presojah in kaj jaz vem čemu še. Jaz, kakor vem, vam manjka ljudi, je manjkalo ljudi že v prejšnjem mandatu, sedaj jih še bolj manjka, ker jih je, kakor imam podatek, tudi manj. Upam, da ne bo še kdo odšel od tam. Treba je delati na projektih, ne pa na analizah in izračunih zaradi analiz ali zaradi izračunov.

Druge stvari je že kolega Bogovič prej v mnenju naše poslanske skupine jasno definiral, zato ne bi tega ponavljal. Izražam pa jasno stališče, da ne bom podprl sklepov, ki jih je pripravil Odbor za lokalno samoupravo, pač pa bom podprl sklepe, ki jih je predložila poslanska skupina SDS, ki so povzeti sklepi Odbora za nadzor proračuna. Strinjam se tudi z obrazložitvijo teh sklepov oziroma z obrazložitvijo tega amandmaja, ki pravi, da amandma daje operativno podlago za nadaljevanje uspešnega črpanja evropskih sredstev tudi v prihodnjih letih in je usmerjen k pospeševanju vlaganj sredstev na tistih področjih, ki lahko pomembno prispevajo k hitrejšemu gospodarskemu razvoju in s tem k

hitrejši gospodarski rasti. Zato pa se seveda pri vsej stvari tudi gre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa predsedujoči za besedo. Pozdrav tudi ministrici in pa sodelavcema!

Že takoj v uvodu, jaz mislim da je ministrstvo problematiko črpanja evropskih sredstev ustrezno predstavilo. Strinjam se tudi, bom rekel, kar z večino sklepov matičnega delovnega telesa, Odbora za lokalno samoupravo, kajti, če nas Računsko sodišče opozori na nek problem, potem je seveda temu potrebno nameniti neko pozornost, se bom pa v razpravi, diskusiji pa usmeril predvsem vnaprej in pa ne nazaj.

Seveda, zmeraj, ko dosežemo en rezultat, nekdo ga vidi kot uspeh, drugi ga vidi kot neuspeh. Jaz moram reči, da je zgodba črpanja evropskih sredstev relativno novo, vsi skupaj od ministrstva naprej pa do občin smo se še učili in prepričan sem, da bomo in pa moramo biti v teh letih, ki prihajajo, boljši in pa še uspešnejši. Kot župan vodim enega večjih slovenskih projektov za posamezno občino, moramo reči, da se nam je nabralo nekaj dragocenih izkušenj, za katere sem pa prepričan, da če jih tu povem, da bodo v tej državi koristili še marsikomu. Predvsem velja, da se moramo na te projekte pripraviti bolje kot smo se v preteklosti. Če danes pogledate prvo stran v Financah je tam resno opozorilo slovenskim občinam, marsikatere so v resnih finančnih škripcih, stanje na področju občinskih financ se je v letu 2008 poslabšalo in občina, ki ima slabo finančno situacijo seveda ne more biti dober izkoriščevalec evropskih sredstev. Zatorej, tiste občine, ki računajo na konkretne projekte, seveda je za te investicije potrebno varčevati pri proračunih, rebalansih vsaj že kakšni dve leti prej.

Na drugi strani smo župani pa tudi poslanci na državo pri sprejemu rebalansa naslovili kar nekaj apelov, če seveda v teh časih, ko je kreditiranje občin težavno, ko težko pridemo do dodatnih virov, če država ne bo ustrezno pomagala, potem bomo seveda počrpali tudi bistveno manj sredstev kot bi si mi vsi skupaj želeli. Recimo kohezijski evropski projekt deluje tako, da ko se občini kot investitorju račun izstavi, potem se seveda izstavi zahtevke v Bruselj na državo in prihajajo sredstva nazaj. Tu moram reči, da če prihaja do zamikov, lahko prihaja tudi do nekaj težav.

Druga stvar so seveda javna naročila. Na področju javnih naročil se da s številnimi pritožbami, nekaterimi upravičenimi, drugimi tudi neupravičenimi, zapraviti in pa izgubiti milijone in milijone evropskih sredstev. Takrat čas neusmiljeno teče.

Zagotovo je revizija javnih naročil, predvsem pa na eni strani poenostavitev postopkov, na drugi strani pa povečevanje odgovornosti, zagotovo na mestu zato, da bomo hitrejši in pa učinkovitejši. Ena od zgodb, ki se jo marsikdo v tej državi na lokalni ravni ne zaveda, je tudi ta, da mora biti za evropske kohezijske projekte projekt pripravljen že v osnovi tako, da je zemljiškoknjižna zgodba nesporna in marsikatera od občin ima že prijavljen, odobren projekt, zemljišč za to pa nima pridobljenih. Potem pa nastopa druga težava, pridobitev gradbenega dovoljenja, in jaz sem prepričan, da mora Ministrstvo za lokalno samoupravo in pa razvoj, tudi podati apel na Ministrstvo za javno upravo, da takrat, kadar občine pridobivajo gradbena dovoljenja, soglasja za kanalizacijo, vodovode, čistilne naprave, da seveda ni potrebno biti tako dlakocepski, kot če hoče nekdo na sredi neke divjine zgraditi vikend za luksuz in pa zabavo. Občine seveda te projekte na področju vodovoda, kanalizacije, čistilnih naprav in pa še česa gradimo zato, da bomo ustregle javni koristi in pa ljudem ne pa osebemu interesu. Jaz mislim, da marsikje v Sloveniji tem projektom, ki jih vodimo na občini, upravne enote, da se milo in blago izrazim, težko sledijo, ali pa sledijo z velikimi naporji. Zato seveda kakšen apel na tem mestu zagotovo ne bi bil odveč.

Zgodba financ. Odpirajo se tudi take zadeve, v zvezi s katerimi sem ministrico, ne toliko kot vprašanje, bolj kot pobudo, naslovil že na ponedeljkovi seji. Recimo, ko občine vodijo kohezijske projekte, tam se odpre cesta, v cesto se vgradi kar nekaj komunalne infrastrukture, ki je v lasti in pa pristojnosti občin. Zraven se pa srečujemo s problemi, ki jih pa dve, tri leta nazaj nismo imeli. Da recimo, ko je treba v isto cesto vgraditi tudi elektro infrastrukturo, ko je treba vgraditi kabelskega operaterja, ali pa telefonske vode, da seveda ta podjetja, ki so v večinski državni lasti, nimajo zadosti sredstev, da bi sledila projektom občin in pa grozi, da bomo recimo razkopali zaradi vodovoda, kanalizacije. Državna podjetja ta trenutek nimajo dovolj sredstev za soinvesticijo in prišlo bo do tega, da bomo nove ceste čez pet, šest ali pa deset let zopet razkopavali in to pomeni seveda tudi nesmotrno porabo davkoplačevalskega denarja. Tudi tem zadevam je potrebno nameniti pozornost in pa tudi preučiti, ali če imajo elektroenergetski distributerji možnost koriščenja evropskih sredstev, v kolikor bo Sloveniji grozilo, da zaradi določenih težav vsega bruseljskega denarja ne počrpamo. Predvsem zato, ker moram reči, da so določena od teh državnih podjetij na to črpanje relativno dobro pripravljena, mogoče še bolje kot lokalne skupnosti, saj imajo svojo dobro usposobljeno izvajalsko in tudi projektantsko mrežo. Mislim da, če vse to združimo in izkoristimo v maksimalni meri, bo od tega za Slovenke in Slovence bistveno več koristi kot pa od tega, če bomo porabljali kar nekaj ur za to, da se bomo

prepričevali, ali so bili prejšnji bolj uspešni ali bomo bolj uspešni mi. Vsekakor pa podpiram, če Računsko sodišče opozori na nek problem, da smo mu poslanke in poslanci dolžni posvetiti vso pozornost in zadevo razčistiti, ne v luči političnega obračunavanja, predvsem v luči še uspešnejšega črpanja evropskih sredstev vnaprej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Laszlo Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Sam se ne bom opredeljeval do do sedaj izrečenih ocen ene, druge ali tretje strani. Ugotavljam, da je na mestu tista ugotovitev, ki je bila povedana s strani gospoda Sajovica, da je potrebnega manj govorjenja in več dejanj. Je pa dejstvo, da gre za neko novodobno zadevo, za novodobne možnosti, ki bodo v marsičem potrebovale v organizaciji oziroma organiziranju še veliko nadgradenj in dograditev. Nekaterih vprašanj se bom dotaknil predvsem s teritorialnega področja. Rad bi poudaril, da je bilo črpanje evropskih sredstev v obravnavanem obdobju občutno manjše v primeru nekaterih gospodarsko manj razvitih območjih, predvsem vzhodnega predela države, kar do neke mere nakazuje tudi na nekatere nedoslednosti v sistemu organiziranosti. Sicer je tudi v primeru, denimo, Pomurja bilo zabeleženih kar nekaj pozitivnih primerov, ko se je evropski denar usmeril v dobre naložbe. Toda, kljub temu je pomembno, da z namenom izboljšanja stanja opozarjamo tudi na slabosti in nedoslednosti politike črpanja tako imenovanih evropskih sredstev oziroma denarja. Kljub določenim pozitivnim trendom moramo ugotoviti, kot je že bilo povedano, da je predvsem z vidika skladnejšega regionalnega razvoja zaslediti posredne ali neposredne pomanjkljivosti. Verjetno se vsi strinjamo z ugotovitvijo, da bi s še doslednejšim načinom črpanja lahko najprej zagotovili možnosti za postopen vzpon pokrajin oziroma regij, ki krepko zaostajajo za slovenskim povprečjem. Ugotovitev še posebej velja za narodnostno mešano območje v Prekmurju, kjer je na demografsko in socialno najbolj ogroženih predelih stanje še bolj problematično. In prav tu, v obravnavanem obdobju praktično ni bilo nikakršnih finančnih injekcij iz različnih evropskih skladov. Tamkajšnje občine, med katerimi so nekatere tudi v splošnem pomenu predvsem podhranjene, kljub veliki angažiranosti same ne bodo zmogle dejanskega kvalitativnega premika. Sem prepričan, da bo z večjo pozornostjo pristojnih državnih organov in služb mogoče črpanje evropskih sredstev tudi s tega vidika pospešiti in popraviti. Poudarjam, da je v primeru manj razvitih območij in pa občin pridobitev

evropskih finančnih virov poleg razvojnega in gospodarskega predvsem pomembno vprašanje tudi socialnega, kulturnega, demografskega in še s katerega tujega vidika.

Na koncu bi rad še omenil oziroma opozoril na problematiko nekaterih manjših občin, ki so sicer uspeli pridobiti določena evropska sredstva, ampak opozarjajo, da je sorazmerno dolgi rok nakazila denarja po realizaciji projektov s strani države oziroma državnih organov predstavlja za njih velik problem, saj si morajo občine začasno, kar pa lahko traja tudi več mesecev, iz drugih virov pokriti nastale stroške, kar pa zaradi likvidnostnih problemov postavlja marsikatero tovrstno občino v še posebej velike težave. Zato bo s strani Vlade oziroma pristojnega ministrstva potrebno na temu področju še kar precej postoriti, zato tudi še posebej opozarjam na ta problem, da se stanje izboljša tudi s tega vidika. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod Franc Pukšič. Ga ni.

Gospod mag. Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Najprej naj omenim, da smo tudi v Komisiji za nadzor javnih financ želeli ta cenjeni zbor in plenarno zasedanje seznaniti s sklepi, ki smo jih sprejeli na Komisiji za nadzor javnih financ na to temo, pa predsednik parlamenta oziroma Kolegij ni sprejel te pobude, zato imamo na nek način samo eno matično delovno telo, ki je predstavljal svoje ugotovitve ne pa obeh, ki sta to tematiko obravnavala.

Vendar kakor koli, razprava omogoča to širino, da pojasnim tudi dileme, ki smo jih tam obravnavali. Prvič, ne bi rad ponavljal vsega tistega kar je bilo že, tudi s strani naše poslanske skupine, izrečeno in kar drži, vendar bi rad podčrtal nekaj ključnih, pomembnih razlogov, zakaj se je verjetno tudi Vlada odločila, da na nek način začne zavirati črpanje evropskih sredstev. Namreč, pričakovali smo določene pospeške, seznanjeni pa smo s tem, da je tega manj kot pa je bilo v sprejetem proračunu. Poglejte, že Vlada je na samem začetku začela z razmeroma slabimi sporočili. Prvič je rekla, da bo spremenila institucionalni okvir, kar pomeni, da bo to strukturo, ki je do zdaj razdeljevala in potem kasneje nadzirala, odobraval in ne vem kaj še vse počela, spremenila. Druga pomembna najava je bila ta, da bo spremenila razvojne prioritete. Nič od tega se do danes še ni zgodilo in tudi nobenega predloga v tem smislu še ni. Na nek način je stanje statično, pri čemer se Vlada ne opredeli do obstoječih razvojnih priorit in hkrati ne ponudi novih, pri čemer kritizira ali polemizira in podčrtuje tiste določbe

Računskega sodišča, ki ugotavljajo določene neučinkovitosti in slabosti, v obstoječem institucionalnem sistemu pa ne predlaga nič novega. In to je, po mojem, tudi razlog, zakaj na nek način stojimo na mrtvi točki, zakaj ne pospešujemo, ne gremo s polno paro naprej. Poglejte, prejšnja vlada je ne samo pozornost obsegu črpanja, temveč tudi učinkom in projektom za katere se črpa evropska sredstva, namenila veliko pozornosti. Ne pozabite, da je Vlada sprejela Resolucijo nacionalnih projektov, kjer je opredelila vrsto pomembnih nacionalnih projektov: na področju gospodarstva, na področju gospodarske infrastrukture, na področju cest, železnic, zdravstva, pravosodja in tako naprej. Za te projekte je v Resoluciji namenila tudi veliko evropskega denarja, veliko precejšen delež sofinanciranja teh projektov je bil v finančni konstrukciji pokrit z evropskimi sredstvi. Kje so ti projekti? Se pravi, ali jih Vlada prepoznava kot koristne, ali bo nadaljevala z njimi ali ne bo nadaljevala z njimi. To še posebej tisti nosilci razvoja po regijah in vsepovsod po Sloveniji pričakujejo in želijo.

Torej, ko govorimo o učinkovitosti črpanja in očitkih o nekem razdrobljenem črpanju, smo na nek način ponudili pristop, ki omogoča velike projekte in večje učinke. Vendar še enkrat, Vlada je napovedala spremembo teh razvojnih prioritet, spremembe ni, stojimo na mestu, žal. Skrb zbujujoče je dejansko tudi naslednje dejstvo, da bo precej projektov, ki so bili odobreni in ki so bili izvedeni v lanskem letu, zapadlo v financiranje, v denarni tok v letošnjem letu. Kar pomeni, da bodo, recimo temu, pretežni del letošnjega proračuna spremenjenega z rebalansom pojedli projekti, ki so pravzaprav že v toku, v izvajanju. Kajti vemo, da so plod nekih razpisov v preteklosti. Zdaj bo treba situacije plačevati. Torej, na eni strani imamo v rebalansu manjši obseg sredstev, po drugi strani moramo pa financirati tudi stare projekte iz teh sredstev, kar pomeni, da je prostora za nove projekte še manj, kot ga izkazuje rebalans.

Spoštovani, bojim se, da so ti sklepi, ki jih je Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predlagal, bolj sklepi, da se nekdo ukvarja sam s seboj, kot pa da bi dejansko bili jasno sporočilo, da je treba delati, ustvarjati projekte in tudi črpati evropska sredstva. Ogromno namena je v tem, da bi se našla neka napaka iz preteklosti, da bi se s kom obračunalo, da bi rekli: "Aha, vidite, prav smo imeli, da so nesmotrno trošili na nekem projektu." Po drugi strani pa ni videti neke nove politike, boljše politike, novih razvojnih prioritet, tistega, kar smo pravzaprav vsi tudi pričakovali. Tudi ko govorimo o cestni infrastrukturi, je v rebalansu predvidenega, vsaj kot sem sam videl, manj denarja kot v spremenjenem proračunu. In res se sprašujem, kje bo ta razvojni preboj.

Še enkrat, prepričan sem, da je koncept tako gospodarskih središč, ki smo jih opredelili v Eesoluciji nacionalnih projektov, tisti koncept, ki bi lahko zmanjšala razvojne razlike med regijami, saj je teh 9 gospodarskih središč razporejenih širom po Sloveniji. Res je, da so v nekaterih regijah spredaj, v nekaterih zadaj, tudi glede umeščanja v prostor in podobno. Vendar so to veliki projekti, ki naj bi združevali horizontalno in vertikalno-horizontalno gospodarske subjekte na enem nivoju, vertikalno bi jih povezali z institucijami znanja, s šolami, nastale bi šole, in bi pravzaprav imeli razvojno celoto v okviru teh gospodarskih središč. Nič nisem zasledil ali videl, da bi se na tem polju kaj dogajalo.

Tu je bilo večkrat opozorjeno na skladen regionalen razvoj. Poleg teh resolucijskih projektov je po moje edini projekt v Republiki Sloveniji, ki bo zmanjšal ali pa na dolgi rok začel zmanjševati razvojne razlike, projekt uvedbe pokrajin v Republiki Sloveniji. Zato ministrstvo iz tega mesta opogumljam pri pripravi zakonodajo, vesel sem, da ste jo uvrstili v program dela za letošnje leto in si želim, da ste pri tem projektu uspešni. Mi vam zaradi prestiža ne bomo metali polen pod nogo, ker verjamemo, da je to ključen projekt za zmanjševanje razvojnih razlik. Indeks razvojnih razlik se povečuje kljub vsem naporom, kakršnikoli je že kdo dejal, v smeri skladnejšega regionalnega razvoja. To pa zaradi tega, ker se bo vedno dokler bo denar usmerjal nekdo iz Ljubljane za Gorenjsko, za Pomurje, za Belo krajino, za Posavje, Dolenjsko ali kogarkoli povečeval. Tako dolgo bo, tako, dokler bo iz enega centra nekdo odločal o tem. In dokler ne bo pokrajin bomo, žal, soočeni z dejstvom, da se bodo razlike v Sloveniji kljub naporom povečevale. Naj omenim, da smo številne razpise delali v smeri, da smo dodeljevali regijam z neko večjo stopnjo razvojne ogroženosti več točk, da smo jih prej prepoznali kot dobre, kot druge, vendar kljub temu nismo uspeli v tem, kar je cilj nas vseh.

Pa še nekaj. Danes je bilo tu večkrat poudarjeno nekaj kar ne drži in kar tudi ne izhaja iz ugotovitev Računskega sodišča. To je, da je bila na podlagi tega revizijskega poročila sredstev Evropske unije ob zaključnem račun državnega proračuna za leto 2007 Slovenija neto plačnik. Slovenija je bila v letu 2007 neto prejemnik in to jasno piše v zaključnem računu. Piše namreč, da če upoštevamo poleg proračunskih tudi vse ostale pritekline iz evropskega proračuna v Republiko Slovenijo, je Republika Slovenija izkazovala 31,3 milijona evrov presežka. In jaz mislim, da je korektno in prav, da gledamo vsa sredstva, ki smo jih vplačali v evropski proračun in vsa sredstva, ki smo jih dobili iz evropskega proračuna in potem govorimo o neto poziciji Slovenije. Če tako gledamo, potem je bila Slovenija, to izhaja iz revizijskega poročila, lahko si ga vsak prebere na strani 4 pri

povzetku celo, da je ja tudi tistim malo manj skrbnim bralcem jasno, da je temu tako. In prosim ne poudarjajte tu nekaj, kar ni res, da je bil tudi v prvem letu finančne perspektive vzrok za takšen položaj Slovenije pri implementaciji finančne perspektive v poznem izpogajanju.

Jaz bi si želel, da se učinkovito črpanje sredstev nadaljuje v prihodnje tudi. Sporočila Vlade so slaba, sporočila Vlade so takšna, da predvidevajo manj sredstev kot sprva. Kljub temu, da lahko nekdo izreče očitke o slabem planiranju, je zelo pomembno sporočilo obseg sredstev v proračunu. In ta se znižuje in to je slabo. To je prva stvar.

Druga stvar je ta, da je učinkovitost črpanja zelo odvisna od učinkovitega dela uradništva, ki je povezano s to celo zgodbo. Tega je veliko, tako na tistih ministrstvih, ki izvajajo razpise oziroma so za njih odgovorni, kot na Ministrstvu za lokalno upravo, kot na plačilnem organu oziroma Ministrstvu za finance in podobno. Če se ljudje dnevno s tem ukvarjajo, potem je črpanje učinkovitejše, če se jih pusti pri miru, mi je prav žal to povedati, je črpanje neučinkovito in temu smo bili priča. Upam, da se zdaj tudi dnevno ali vsaj tedensko s tem ukvarjate in koordinirate te aktivnosti. Ker je procedura zelo zahtevna, mora imeti črpanje ustrezno prioriteto pri izvajanju nalog Vlade. Apeliram, da ga tudi vi umestite visoko na prioriteto listo, v kolikor ga še niste.

Spoštovani, če gledamo naprej, se je začelo razmeroma neposrečeno. Še enkrat bom povzel zakaj. Zaradi tega, ker ste napovedali neke spremembe pa jih ni. Ljudje ne vedo pri čem so, ni razpisov. Po drugi strani ste napovedali spremembo razvojnih prioritet, jih tudi ni. Se niste opredelili ne do starih, ne do novih in ljudje lahko pravzaprav samo čakajo na neke "horuk informacije", ki bodo prišle, pa še obseg sredstev je znižan. Menim, da bi lahko bila evropska sredstva zelo pomemben inštrument za izhod iz gospodarske krize, da bi lahko z njimi znatneje podprli pomembne infrastrukturne projekte, kot so prometna, železniška, informacijska, energetska infrastruktura, kot je tehnološki preboj gospodarstva. O tem žal ni ne duha, ne sluha.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares, in tudi sama osebno, pozdravljamo današnjo razpravo in mislimo, da je nujna za to, kako črpamo evropska sredstva. Kajti, po naši oceni obstaja realna in tudi miselno problematična, velika nevarnost in bojazen, da bomo v

Sloveniji v naslednjih letih soočeni z velikimi problemi pri črpanju in koriščenju evropskih sredstev. Na to opozarjajo tisti, ki imajo nekoliko globlji vpogled v stvari. Prepričana sem, in tudi današnja razprava kaže na to, da bomo, žal, politiki obsojeni na to, da bomo v prihodnjih letih predvsem diskutirali, kdo je za to kriv in prelagali odgovornost zdaj na eno, zdaj na drugo stran. To kaže na to, da pravzaprav problema ne znamo gledati iz prave strani. Zato bi bila po moji oceni nujna natančna analiza in pregled stanja za nazaj. Žal, mislim, da takšne analize nismo opravili. Meni je žal za našo vlado, kajti iz tega poročila sicer dobimo vrsto podatkov, vendar pa ne tudi pravega analitičnega pristopa. Zato bo najbrž možno v prihodnosti veliko diskusij in seveda tudi prelaganja krivde sem in tja. Mi s sporočilom nismo zadovoljni, kot sem rekla, in na tej točki bi resnično želeli, da bi pravzaprav naredili neko revizijo za nazaj. Kajti to, kar danes poslušamo že, s strani nekaterih poslancev, jasno kaže na to, da se bo zavajalo in se bo skušalo prikazati, podobno kot pri zaključnem računu, morda tudi na silo in tudi za zelo visoko ceno, stanje, boljše, kot je. Zakaj menim, da so težave? Kajti to poročilo, spoštovani kolegi in kolegice, je pripravljala tista uradniška struktura, ki je bila nosilka delovanja tudi v preteklem obdobju. Gospod Vizjak je govoril, da se pripravljajo neke napovedi o inštitucionalnih spremembah. Govori točno o tem. Jaz osebno sem prepričana, da ta struktura ni pripravila korektne analize in da ta struktura tudi ni tista, ki bi lahko bila nosilka črpanja evropskih sredstev v prihodnosti. Potrebne bodo, po oceni naše poslanske skupine, kadrovske okrepitve, morda tudi spremembe, če bomo želeli doseči napredek. To se ve, da pravzaprav ni dovolj strokovne usposobljenosti. Morda je del krivde res na tem, da se prvič s tem srečujemo oziroma, da enostavno nimamo dovolj usposobljenih ljudi, vendar pa menim, da bo potrebno takšne ljudi poiskati, drugače pač ne bo šlo naprej tako kot je treba. Seveda jaz mislim, da je to ena od ključnih zadev, ki čaka to novo vlado.

Poleg tega bi želela povedati, da se mi zdi, da je Vlada za razliko od kolegov iz opozicije, ki trdijo, da na tem nič ne dela, temu področju posvetila izjemno veliko pozornost v teh stotih dneh, da je nenazadnje o tem bila tudi posebna točka na seji Vlade, da so se pripravljale tudi ustrezne organizacijske spremembe, ki naj bi te stvari okrepile. In, seveda, jaz mislim, da so bili tudi nekateri ukrepi že pripravljani tako, da gredo v pravo smer.

Zdaj pa o sklepih, ki jih imamo pred seboj. Imamo dvoje sklepov. Imamo sklepe, ki na eni strani nekako kažejo in govorijo o slabi realizaciji, ki so pripravljani tudi na osnovi poročila Računskega sodišča, ki opozarjajo, tudi na nek način posredno skozi zahtevane spremembe, da morda načrtovanje ni bilo najbolj

primerno in nasploh kažejo na to, da bodo potrebne korenite spremembe pri organizaciji koriščenja in seveda tudi pri prevetritvi posameznih projektov.

Na drugi strani pa so sklepi stranke, bivše vladajoče koalicije, ki kažejo in želijo prikazati stanje kot ustrezno, kot da ni bilo nič narobe in kot da lahko popolnoma mirno čakamo na prihodnja obdobja, seveda če bo vse šlo tako naprej kot je bilo zastavljeno. Ampak podatki, ki jih imamo in ko vse zberemo, kar se je zbralo v zadnjih mesecih, tako skozi različna poročila, intervjuje in pogovore pa tudi poročilo Računskega sodišča, potem vidimo, da je kar marsikaj narobe. Nenazadnje, dejstvo je, da je v letu 2007 ostalo dvesto petintrideset milijonov evrov nerealiziranih načrtovanih prihodkov. To je številka, ki stoji in ki jo nihče nikoli ne bo mogel zbrisati, tudi če bo sklicana še ena seja, na kateri bi naj sprejemali, morda, drugačne sklepe. In seveda imamo tudi opozorila Evropske komisije in dejstvo je, da smo med vsemi državami prav v Sloveniji naredili največjo napako pri napovedi. Tudi to je dejstvo in tudi to je nekdo naredil in to je del te zgodbe o kateri govorim, da morda ekipa, ki to vodi in ki je bila postavljena pod prejšnjo vlado ni ustrezna in ni takšna, da bi temu poslu lahko sledila.

Ugotovitve Računskega sodišča so tudi dejstvo. Kakor koli, gospod kolega Vizjak je rekel, da niso upoštevani vsi zneski, da bi resnično dobili pravo sliko o tem, ali je Slovenija neto plačnica ali ne. Ampak, ni pa prebral tistega stavka, ki potem piše naprej, da tudi neupoštevanje bruto načela evidentiranja ne vpliva na neto položaj državnega proračuna do Evropske unije. Torej, tudi če seštejemo bruto vse zneske, še vedno bo ostalo dejstvo, da je Slovenija neto plačnica in to mislim, da je naš skupni neuspeh. Kakor koli ga že pogledamo, kdor koli bo že za to kriv, tega resnično najbrž nismo v Sloveniji pričakovali in to razmerje bo, žal, še slabše v prihodnjih letih. Zaradi česa? Zaradi slabih temeljev, zaradi napačnega načrtovanja, zaradi tega, ker mislim, da se vsi v tem trenutku zavedamo, da je, tako kot je napisano v sklepih Slovenske demokratske stranke, argument za to, da je vse v redu, v tem, da so bili razpisi pripravljene na način, ko je bil uporabljen pristop, s katerim se razpiše več sredstev, kot je razpoložljivih. To naj bi bil argument, s katerim naj bi bili vsi v Sloveniji potolaženi, da smo pravzaprav naredili vse, kot je treba. Kakšni so ti projekti, kako razvojno so usmerjeni, ali so načrtovani realno, so izvedljivi, to nikogar ne zanima. Za to bo nosila odgovornost nova vlada in prepričana sem, da bo to tudi cilj, ki si ga je zastavila opozicija, da bo pozabljeno na to, da so bili pa morda tudi temelji in podlage, na katerih to temelji, napačni in da bo izgubljenega kar precej časa, da se to popravi.

Iz poročila Računskega sodišča je jasno razvidno, da se je skušalo v zaključnem računu zamegljevati stanje in prikazovati, knjižiti in tako naprej, vse kar je tu napisano, tako, da bi zadeva zgledala boljše in da pravzaprav ne bi bilo razvidno tisto, kar je ključno, da je bilo iz Evropske unije prejetih le 8,8% sredstev. In to je stvar, ki stoji v povzetku revizijskega poročila.

Mislím, da,, res z državnega, nacionalnega vidika, z vidika naših davkoplačevalcev ni pomembno, kaj se bomo mi med sabo pogovarjali in kako si bomo prelagali ter dokazovali, kdo ima bolj in kdo ima manj prav, bolj je pomembno to, kar mislim, da počne tudi zdaj Vlada in kakršni so tudi sklepi, ki jih predlaga Odbor za lokalno samoupravo, torej, da se pogled usmeri vnaprej. In mislim, da so na zadnji seji Vlade takšni sklepi bili sprejeti. Mislím, da je tudi dovolj možnosti, da se, sicer ob velikih naporih, vendarle tudi ta stvar nekoliko izboljša, popravi. In upam, da bo Vlada namenila temu vso svojo pozornost.

Vsekakor je problem, o katerem moramo govoriti, tudi velika razpršenost. Tako kot smo razpršili slovenske občine in imajo nekatere manjše občine težave, tako smo razpršili tudi te projekte v celo vrsto manjših projektov, zato da smo zadovoljili tudi majhne slovenske interese. In je seveda zato te projekte tudi zelo težko nadzirati, jih voditi, kontrolirati, in tu, mislim, da je velik problem. In v tem smislu v naši poslanski skupini podpiramo Vlado, da bi se lotila tudi tega, o čemer smo lahko brali, vendarle tudi revizije teh projektov v smislu njihove učinkovitosti, razvojne naravnosti, izvedljivosti in tudi tega, da bodo sploh realizirani. Jaz mislim, da je ta prevetritev projektov nujna. Potrebno je tudi premišljeno koncentriranje na manjše število večjih in pomembnejših projektov, čeprav smo lahko prebrali, da bo tudi problem, kajti ti večji imajo pa težave na nekaterih drugih zadevah. Morda, če omenimo, vse kar stoji v zvezi z avtocestami je zaustavljeno zaradi tega, kar je bilo narejeno pred volitvami, zaradi vinjet. In to bo potrebno tudi rešiti in urediti.

Mi smo optimistični. Upamo, da je pot, ki jo je nova vlada ubrala, prava. Bi bili pa veliko bolj zadovoljni, če bi resnično imeli pravi vpogled z analizo kje smo, kajti edino to bi lahko preprečilo stalne prepire, ki bodo v tem prostoru vladali, kdo je manj, kdo je bolj in kdo ni kriv za težave, za katere pa mislim, da pred nami so.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Eden glavnih vzrokov za vstop Republike Slovenije v EU je bil prav v možnosti črpanja sredstev iz evropskega proračuna. Če smo bili v času pred vstopom v EU pri črpanju predpristopne pomoči relativno uspešni, pa tega za obdobje po letu 2004 ne moremo več trditi. Najbolj nazorni so podatki. Če primerjamo na eni strani prihodke iz proračuna EU v državni proračun Republike Slovenije in na drugi strani odhodke iz državnega proračuna Republike Slovenije v proračun EU za leto 2008, prva stran pokaže komaj 46% črpanje sredstev EU, medtem ko slovenska plačila v proračun EU znašajo več kakor 114%. V evropski proračun smo za leto 2008 vplačali 64 milijonov evrov več, kot pa smo jih iz njega dobili. Bilanca je torej negativna, čeprav bi morala biti Republika Slovenija vse do leta 2013 neto prejemnica sredstev iz evropskega proračuna. Povejte mi prosim, kako je mogoče, da smo iz proračuna Evropskega sklada za regionalni razvoj za leto 2008 počrpali komaj 6,56% sredstev od 325 milijonov, komaj 25 in pol milijona evrov. Tako ne gre več naprej. Želim si le, da bo današnja razprava v Državnem zboru in ukrepi, ki jih bodo na tem področju sprejeli Vlada Republika Slovenije in pristojna ministrstva, bistveno pripomogli k večji učinkovitosti črpanja evropskih sredstev. V času velike globalne finančne in gospodarske krize, lahko ravno učinkovito črpanje evropskih sredstev pripomore, da se bo Republika Slovenija lažje spopadla z recesijo. Evropska sredstva, ki jih imamo na razpolago in dejansko čakajo, da jih počrpamo, bodo lahko bistveno pripomogla k novemu zagonu slovenskega gospodarstva. Zato menim, da je ravno učinkovito črpanje evropskih sredstev ena izmed ključnih nalog slovenske politike v mandatu te vlade.

Ob tem bi predstavil še nekaj mojih opažanj. Prvič. Črpanje evropskih sredstev je zelo nepregledno. Občinska in državna administracija nista dovolj dobro usposobljeni za to zahtevno in relativno komplicirano delo. Prav nepreglednost črpanja in premajhna usposobljenost pa sta idealno polje za ribarjenje v kalnem. Posebej sem razočaran nad pripravljenostjo velikih infrastrukturnih projektov, predvsem na področju cestne infrastrukture, saj po mojem vedenju niti en projekt na tako imenovanih razvojnih oseh, na 3., 3.a in 4. osi ni pripravljen do te faze, da bi lahko začeli s črpanjem evropskih sredstev. Od leta 2005 do danes nimamo na področju cestne infrastrukture niti ene v prostor na novo umeščene državne ceste. V tem času ni bil sprejet niti en državni lokacijski načrt za umestitev novih državnih tras, državnih cestnih tras v prostor. To terja hitro ukrepanje in spremembo zakonodaje ter morda tudi kakšno kadrovske zamenjavo znotraj državne administracije. Posebna zgodba pa je na primer črpanje sredstev norveškega finančnega mehanizma. Če bi vam predstavil primer gradnje otroškega vrtca v Idriji, ki smo ga zgradili junija leta 2008 in še do danes nismo dobili sredstev iz

naslova norveškega finančnega mehanizma, tako da je morala občina Idrija za ta projekt založiti skoraj 2 milijona evrov lastnega denarja, potem bi dobili odgovor na vprašanje, zakaj je slovenska administracija na področju črpanja evropskih sredstev tako neučinkovita.

Prej je kolega Vizjak opozoril na resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023, ki so objavljeni v tej brošuri in ki jih je sprejela prejšnja vlada. V tej brošuri je nabor 35 velikih projektov, ki naj bi bili v veliki meri financirani tudi z evropskimi sredstvi. Sprašujem vas, koliko teh sredstev je danes pripravljenih na črpanje iz evropskih strukturnih skladov. Če pogledamo, recimo, da ponovim, projekt na modernizaciji državnega cestnega omrežja na prioritetenih razvojnih oseh. Tukaj so naštet: tretja razvojna os, tretja A razvojna os, četrta razvojna os, projekt, ki je bil sprejet na prejšnji vladi leta 2006 danes ni sposoben za črpanje evropskih sredstev. Se pravi, da je bila to bolj želja na papirju, ki je neuresničljiva, čeprav iz sredstev javnega obveščanja lahko razberemo, da so ti projekti, ki sem jih prej poimensko navedel, sposobni za črpanje sredstev iz EU komaj tja po letu 2018. Če pa ne bo sprejetih ustreznih lokacijskih načrtov in ustreznih gradbenih dovoljenj pa niti do leta 2023 ne bo možno začeti teh projektov. Neto prejemnica sredstev iz evropskega proračuna pa bo Republika Slovenija le do leta 2013, se pravi, da nimamo veliko časa. Prejšnja vlada je očitno zamudila svoj vlak na tem področju. Upam, da se to ne bo zgodilo tudi naši vladi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Milenko Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Ob danes izrečenih očitkih o slabem črpanju, počasnem črpanju evropskih sredstev, bi bilo treba pogledati v vse postopke, ki so vodili do te situacije in pogledati, kaj se je na posameznem delu dalo storiti oziroma kaj je bilo zamujenega, kaj smo storili dobro.

Začel bi s finančno perspektivo 2007-2013. V tistih letih, ko se je sprejemala in ko je bilo luksemburško predsedovanje, nas sedanji sekretar gospod Cvikl ni nehal bombardirati z vedno novimi bombastičnimi novicami, kako je nujno treba sprejeti luksemburški predlog, ki bi pomenil drobiž glede na kasneje v pogajanju. Mislím, da je celo uporabil izraz, da je Slovenija podobna opici, ki sedi na ograji in čaka, kaj se bo zgodilo. Vlada Janeza Janše je vsekakor imela živce, verjetno tudi vlade drugih držav, ki so kasneje boljše ali slabše šle v finančno perspektivo pod angleškim predsedstvom. Slovenija se je vsekakor dobro izpogajala, saj je bilo odobrenih preko 4 milijarde evrov.

Sedaj pa nastopi problem. Evropa je naredila svojo domačo nalogo, mi v Sloveniji pa še ne, ker je treba pripraviti projekte in ta denar po strogih merilih EU pripeljati v življenje in na takšen način potrošiti denar. Ugotavljamo lahko, da je bila že prejšnja finančna perspektiva dobro počrpana. Verjetno nas je morda skrbelo edino to, da so bili časovni zamiki, vendar smo ujeli zadnje roke in je bil denar počrpan.

Morda bi bilo dobro pojasniti tudi dva pojma, in sicer "commitment" ali odobritev in "payment" ali izplačilo. Ko je denar odobren, ni nujno, da ga lahko pričneš že črpati drugi dan, morda projekti še niso pripravljeni, morda so kakšne druge ovire na domačem terenu, torej v Sloveniji. In tako se lahko zgodi, da je v določenem letu za tisto iz kvote za tisto leto črpanje nič. Recimo, če imamo projekt za deset milijonov evrov razbit na pet let, prvo leto ne naredimo nič torej ne porabimo dveh milijonov evrov, drugo leto naredimo že precej in porabimo, recimo, deset milijonov prejšnjega leta in pet novega, torej bo v temu letu 150% črpanje za leto oziroma 15% celotne perspektive. Toliko o tem.

Torej do 2013 imamo še dosti časa, da z nekim pravilnim pristopom počrpamo vsa sredstva. Potem pa pride do realizacije na lokalni ravni. Pa bi morda kar na našem domačem primeru zadevo pojasnil, kajti potem se prične zadeva kuhati doma, ko nastopijo lokalni, osebni pa ne vem kakšni še interesi. Škofja Loka že petintrideset let pripravlja prometno rešitev starega mestnega jedra, ki je kulturni spomenik, pa ne vem kaj še vse, predvsem pa velika ovira za razvoj obeh dolin, kajti težak promet se odvija čez staro mestno jedro. Petintrideset let čakanja, petnajst različnih variant, na koncu pride v življenje šestnajsta, morda se motim za eno ali dve, ker so različni viri, ampak v glavnem, sprejeta je v razvojnih programih, odobrena so evropska sredstva. Obvoznica se gradi v etapah, poudariti želim da je hkrati ta obvoznica tudi del tako imenovane četrte razvojne osi, ki jo je omenjal kolega Bevk. Torej ta četrta razvojna os tudi nekako prihaja v prostor, in sicer tudi po etapah, tudi po segmentih. Morda je še kakšno vprašanje na sami trasi, vendar to ni ovira, da do 2013 ne bi bolj odločno zagrabili za evropsko blagajno. Torej, tri stopnje gradnje te naše obvoznice, narejena sta že vstopno križišče in izstopno krožišče potem se pa začne domača kuhinja. Kot veste smo imeli ponovitev županskih volitev, reklamacijo na dveh voliščih in v temu času je doma narasla civilna iniciativa. Zraven so tudi osebni interesi, kajti obvoznica oziroma trasa obvoznice gre preblizu hiše predsednika lokalnega DeSUS-a. Kandidat za župana, ki je pa imel cel kup reklamacij, je pa tudi član DeSUS-a. In ko vidim doma spisek pobudnikov civilne iniciative, so na prvih štirih mestih kmetje, čez katerih parcelo gre. Razumem njihov interes. Bodo pač na ta

način prišli do boljšega plačila za parcele, kajti kmečka zemlja se prodaja samo enkrat za pozidavo, potem je za večno izgubljena. Potem peti in sedmi sta pa že omenjena županski kandidat in lokalni predsednik. In tako civilna iniciativa zavira črpanje evropskih sredstev.

Bi se vprašal, ker so še nekateri drugi projekti v našem ožjem okolju plačani z evropskim denarjem pa šepa na relaciji Ministrstvo za okolje - izvedbeniki doma in ali ima tudi tam tace kakšna civilna iniciativa ali pa kot talno delovanje. Na Gorenjskem, kjer smo se ... Ti bom pismeno prinesel, kolega. Na Gorenjskem, kjer si je Gorenjska razvojna agencija izbrala geslo: "Gorenjska gre gor." Tudi kolegi, ki smo od tam, sodelujemo pri teh projektih. Vendar ne moremo mimo tega, da je tudi na Gorenjskem vzniklo cel kup civilnih iniciativ, pod katerimi lahko z veliko lahkoto najdemo nekega lokalnega veljaka, ki ima pač svoje načrte. Toliko o teh dogajanjih na terenu, ki seveda tudi zavirajo realizacijo projektov in črpanje evropskih sredstev.

V splošnem je pa taka usmeritev, da bi morale razvojne agencije, lokalne skupnosti kot so župani in občinski sveti imeti na zalogi projekte in ko je razpis, takoj iz predala potegniti že izdelan projekt in ga samo dodelati in vložiti.

Kot smo danes že slišali, sredstva kasnijo, zato bi bilo morda dobro, da se v državnem proračunu zagotovi del sredstev za premostitev. Če norveška sredstva kasnijo, bi lahko država delno subvencionirala zadevo in potem iz norveškega sklada zapolnila to vrzel. Velik pomen sredstev Evropske unije je pa vsekakor za financiranje naših razvojnih izzivov, za katere pa mislim, da smo vsi enotni, in sicer iz evropskih sredstev se lahko financira infrastruktura. Tudi nas vežejo evropske direktive, bodisi urejanje kanalizacij, urejanje vodovoda, ravnanje s komunalnimi odpadki, priporočila za boljšo povezanost s širokopasovnim internetom pa morda ukrepi proti klimatskim spremembam, lizbonski razvojni cilji in še bi lahko našteval. Torej, tudi majhni projekti niso problem, saj lahko štiri občine, kot so v našem primeru, stopijo skupaj in projekt realizirajo skupaj in si pač v razmerju razdelijo ta sredstva, koliko se v kakšni občini dogaja. Torej, možnosti je še veliko in jih je treba do leta 2013 izkoristiti, če ne, nam bo res v teh kriznih časih 4 milijarde evrov obležalo nekje na računu neizkoriščenih. To bi bila pa velika neumnost. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Bevk, prijaviteli ste se za pojasnilo.
Izvolite.

SAMO BEVK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Kolega Ziherl me je imenoval v svoji diskusiji v zvezi s četrto razvojno osjo. In res je, strinjam se z njim, da velikokrat nastopijo lokalne kuhinje in civilne iniciative, vendar bi morali po mojem mnenju spremeniti zakonodajo tako, da neka civilna iniciativa ne bi mogla za 5, 10 let zaustaviti nekega projekta, ampak le za nek razumljiv čas, mogoče par mesecev, pol leta in da se potem najdejo rešitve, ki so v skupnem in predvsem v javnem interesu. Ne v privatnem interesu, kot se velikokrat zgodi pri civilnih iniciativah, ki se potem nekako preoblečejo, kot da so neke iniciative, velikokrat pa gre prav za privatni interes.

Zato mislim, da bi bil tukaj potreben poseg v ustrezno zakonodajo, da se ta stvar uredi in da je ta stvar bolj učinkovita. Poglejte, septembra 2006 je bila prostorska konferenca za uvrstitev dela četrte razvojne osi na odseku od Cerknega do Gorenje vasi. Od septembra 2006 do danes, čez par mesecev, čez pol leta bo minilo že več kot tri leta od tega datuma, se ni zgodilo prav nič. Če bo šlo s takšnim tempom, potem ne četrte ne tretje razvojne osi ne bomo imeli - ne do leta 2013, ne do leta 2018, niti ne do leta 2023, ko naj bi se zaključil nabor 35 vladnih projektov, ki jih je sprejela prejšnja vlada.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Bevk.
Razpravljaj bo gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Na kratko v preteklost, na kratko v sedanost in po ljudsko in po domače. Slovenija ni izkoristila vseh možnosti, ki bi jih lahko. Zakaj? To velja, z mojega stališča levi strani, prejšnji vladi. Zato, ker so bili razpisi prepozni. Zakaj so bili razpisi prepozni? Zaradi tega, ker so bili prepozni načrtno. Načrtno zaradi tega, ker država ni mogla parirati s svojim deležem sredstev, ki bi jih morala vlagati v projekte, financirane z evropskimi sredstvi. Ta sredstva, ki bi jih morala dati država, je država zapravila drugje. Seveda, ker je bil razpis prepozen, ker možnosti za prijave ni bilo, je bil kriv, da sredstev iz Evropske unije ni dobil, tisti, ki se ni prijavil. V resnici pa je bila kriva Vlada, ker je bila časovno neprimerna, neizmerna, in to načrtno, zaradi tega, ker so vsa sredstva ali pa večina sredstev, ki jih je država namenjala za sofinanciranje evropskih sredstev in projektov, zapravili drugod. To je res in to je škoda, da kdorkoli govori, da ni res. Prepričan sem, da gospa ministrica toliko bolje ve, ker je bila operativka 20 let in je sposobna bolj kot mi vsi, ki lahko tukaj govorimo 20 let - še enkrat to povem odkrito in priznam.

Drugič. Gospa ministrica, ne nam zameriti, jaz vas poznam, vem, da ste delali odkrito in pošteno in da ste razumeli probleme in težave in ste jih požirali, danes pa imate to možnost in na žalost tudi odgovornost, da boste vse tisto, kar ste poznali, kar je skrito, kar sem zdaj jasno povedal, uporabili sebi v prid, ker vi veste, da se bo dogajalo tako, kot se je. Zakaj to omenjam? Zaradi tega, ker se bojim, da se zgodba, o kateri sem govoril, o prejšnji vladi, ponavlja. Namreč, pričakoval bi razpise, pa jih ni. In verjamem, da teh razpisov, ki bi bili pravočasni, da bi se zdaj lahko vsi uporabniki prijaviли za pridobitev evropskih sredstev, tiste, ki jih še lahko črpamo - ni po vaši krivdi, ampak da nekdo politično to zgodbo zavira. Imam to pravico, da tu sumim in jaz to sumim. In se bojim, da se bo zgodba ponovila, da bodo razpisi prepozni, da prijave ne bodo pravočasne, ker ne morejo biti, ker za določene projekte potrebuješ najmanj leto dni, to vi veste bolje kot jaz, krivda bo na tistih, ki ne bodo pripravljene, ker še danes ne vedo, za kaj se lahko sploh prijavijo, za katere razpise, in spet mislimo, da bodo tista sredstva, ki jih država mora nameniti kot soudeležbo pri sofinanciranju evropskih projektov, zapravljeni nekje drugje. Tako se je zgodilo in bojim se, da tako bo. Zato vas prosim ne tega dovoliti in ne pustiti - ker vam verjamem - ne pustiti, da vas bo kdo drug v ozadju ekipe, ki jo imate, ali pa da vas bo politika pustila zavajati, da boste zdaj čakali zaradi ukazov politike samo zato, da bo država tista sredstva, ki jih nima, skrila ali pa rekla, da saj se niste prijavili, mi smo pa že ta sredstva, ki smo jih namenili za evropske zadeve, dali nekam drugam. Tega me je strah, gospa ministrica, in ne se pustiti.

In za konec, veste, najbolj čudno je pa to. Ves čas poslušam, nekaj časa tukaj, nekaj v pisarni, ker sem zraven tudi pisal pripombe, govorjenje o tem, kako smo vsi nezadovoljni s koriščenjem, z izkoristkom sredstev, ki nam jih ponuja Evropska unija. Pri tem me pa čudi, ko je Slovenska nacionalna stranka kljub benevolentnemu sodelovanju predsednika odbora odboru predlagala amandma na sklepe, ki se glasi: "Člani Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega zbora bodo podpirali vse aktivnosti Vlade Republike Slovenije in vseh ministrstev za doseg cilja, da bo Slovenija počrpala večino ali vsa sredstva, ki jih iz splošnega proračuna Evropske skupnosti lahko dobi." Vsi govorite o tem, kako je to potrebno. Mi smo tak sklep predlagali, odbor ga je pa zavrnil. Zavrnil je tisto, kar danes vsi dve uri in pol govorite, kaj bi bilo potrebno. Zavrnil je predlog Slovenske nacionalne stranke, naj se vsi tekoči projekti, ki tečejo, nadaljujejo in se ne smejo prekiniti, razen če pristojni organ, Računsko sodišče ali kdorkoli, ugotovi, da se je karkoli narobe zgodilo. Kaj je slabega v tem sklepu? Nič! Da bomo ja počrpali tisto, kar še lahko - ne, odbor je ta sklep

zavrnil; ne vem, zakaj. Ampak o tem cel dan danes govorijo. In tretji sklep: "Za izvedbo posameznih projektov naj se zakonsko opredelijo roki." Vsi danes govorijo o tem, kako ni rokov, kako ne vemo, kdaj bodo razpisi. In če Slovenska nacionalna stranka take sklepe, o katerih vsi danes govorite, predlaga, jih pa zavrne odbor. Ja, pa kje živimo?! Ali zato, ker se napačno pišemo? Slovenska nacionalna stranka je imela absolutno dobre namene, ker imamo izkušnje, ker podpiramo gospo ministrico, ker vem, da ima 20 let in več izkušenj, in ker vem, da bo delala dobro. Ampak ker smo mi Slovenska nacionalna stranka in opozicija, to ni dobro. In zdaj bo pozicija ves čas govorila točno to vsebino, ki jo je zavrnila. Tu pa morate razumeti, da je človek jezen. Tako kot smo včeraj - kot je gospod Perne, vsa čast, povedal - opravili pravzaprav vso razpravo samo po tem, ali je neka točka primerna za razpravo ali ne, in smo jo že tako ali tako opravili, vendar ni pa primerna za razpravo.

Tako da, gospa ministrica, prav je, da o tem govorimo, prav je, da poveste odkrito, da daste podatke na mizo. Jaz sem povedal očitek prejšnji oblasti, da ni imela svojega deleža in ga je skrivala, da so razpise zavlačevali. In vas prosim, ker v vas verjamem, vsaj vi ne počnite tega in ne pustite se, tudi če boste imeli politične pritiske z ene ali druge strani, ne pustite se temu. Veste, koliko časa je treba od razpisa do projekta, do uvedbe, do izkoristka in kolikšen delež države mora biti, ki mora biti opredeljen v proračunu. Jaz upam in verjamem ter v vas zaupam, da se boste tega držali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu predlagatelja bi rad razpravljajal gospod Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Samo kratko pojasnilo kolegu Baroviču. Malo drugače je, kot si, kolega, predstavil. Na odboru te na žalost ni bilo. Predloženi sklep je bil podoben temu in bi ga bilo treba nekoliko dopolniti. Ker te ni bilo na odboru, si mi nismo mogli vzeti pravice, da bi ga ustrezno dopolnili, da bi bil sprejemljiv za večino v odboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Barovič. Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Ni replika, samo odgovor. Jaz sem povedal, da ob vsej benevolentnosti gospoda predsednika odbora sklepi niso bili sprejeti. Nič hudega, če niso bili, ampak moti me, da pa danes o teh vsebinah vsi govorijo, kako so perfektne, kako mora Slovenija izkoristiti ta sredstva, kako je dobro, da se izkoristi tisto, kar teče, in kako je pomembno, da so pravočasni roki. To me moti. Gospod predsednik, pa še enkrat pravim, je bil korekten, je bil benevolenten. Jaz pa ravno zaradi drugih obveznosti, tudi

vezanih na porabo takšnih sredstev, nisem mogel biti na odboru, kar pa upam, da mi ne štejete v slabo, čeprav sem pravočasno in zelo korektno vložil amandma. In še enkrat. To ni očitek vam. Moti me pa, da o tej vsebini danes govorimo in danes je ta vsebina primerna, kot sklep, o katerem bi odločali, pa ta vsebina ni bila primerna. Samo to me čudi in moti, ampak nič hudega. Bomo tudi to preživeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Damijan Perne.

DAMIJAN PERNE: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Hvala za besedo. Prav z zanimanjem sledim tem razpravam do zdaj in zanimivo mi je predvsem to, kako različne poglede imamo na popolnoma eno stvar.

Ogromno število nekih števil in odstotkov se je obrnilo v teh razpravah in še vedno govorimo, čeprav govorimo o teh odstotkih, na eni strani o skoraj bravurozni, prekrasni sliki koriščenja evropskih sredstev, na drugi strani pa imamo precej kritik na to. Bojim se, da pri tej bravurozni oceni bila uporabljena nekakšna matematična akrobatika, zelo podobna tisti pri izdelavi zaključnega računa, ki se ga ne bi več dotikal. O njem smo dosti razpravljali.

Na vsak način bi se poskušal tudi nekje izogniti vsem tistim številkam in odstotkom o katerih smo že na veliko danes razpravljali, zato ker bi se raje dotaknil konkretno teh razpisov, ki so bili in kako smo jih koristili; kako vidim to s terena, tam, kjer smo se pravzaprav s tem soočali. Ene številke pa bi se vseeno dotaknil, in sicer smo slišali oceno, kako je bilo črpanje evropskih sredstev kar 130%. Tukaj mi po enostavni, če hočete, kmečki logiki to ne gre skupaj. Iz 100 litrskega soda težko natočiš 130 litrov vina, razen če si ga vmes polnil z vodo. In bojim se, da je pri teh razpisih tudi nekaj takega bilo. Namreč, tisti, ki smo spremljali razpise, recimo, razpise za regionalni razvoj, se pravi za sredstva, ki so bila namenjena regionalnemu razvoju, so se nam dogajale zanimive stvari. In sicer, sredi razpisov so se na primer spreminjali razpisni pogoji in kar nenadoma neki projekti, ki so bili prijavljeni, niso več ustrezali tistim razpisnim pogojem. Na vsak način so se pojavili tukaj projekti, na eni strani so padali projekti zaradi tako imenovanih pik in vejic, zaradi česar sem bil sam tudi citiran v časopisu, ko sem to enkrat rekel. Na drugi strani pa so bili sprejeti projekti, ki niso imela niti osnove za to, da bi bili izvedljivi, ki naj bi se gradili na zemljiščih, ki niso imeli namembnosti in tako dalje in tako dalje. Da ne govorimo o tem, da so bili dokumenti, zahtevani za uspeh na razpisu, absolutno prenizkega ranga. DIP kot osnova za to, da boš uspel na nekem

razpisu, zagotovo ni garant za to, da bo ta v praksi tudi izvedljiv.

In, konec koncev naj se dotaknem tudi tiste zloglasne formule za izračun razvojnega indeksa, ki je bila uporabljena. V marsikateri regiji se s tem indeksom, vsaj v tistem prvem razpisu, nismo mogli strinjati, in zanimivo je da formule niso znali razčleniti niti v Umarju, ko so se jo lotili in poskušali priti do dna, kako je pravzaprav vse skupaj izračunano.

Mislím, da je bilo poročilo Računskega sodišča nedvoumno, o tem niti ne bi več razpravljaj. Na vsak način sem tudi jaz mnenja, da je treba evropska sredstva seveda počrpati. Dobro je, če nam to uspeva, ampak kozarce bomo pa dvignili in slavili šele takrat, ko bodo ti projekti tudi realizirani. Bojim se, da je realizacija katastrofalna, prenizka, tudi na račun tega, kar sem malo prej povedal. Zato mislim, da vsi tisti sklepi na matičnem odboru, ki smo jih sprejeli, so na mestu, in mislim, da tukaj bomo verjetno v prihodnosti lahko še marsikaj razpravljali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH: Spoštovane poslanke in poslanci, gospa ministrica.

Na seji matičnega telesa so predstavniki Vlade izrazili skrb, da v rebalansu proračuna za letošnje leto bodo težko zagotovili kaj več investicijskih sredstev kot za pariranje oziroma za svoj delež pri črpanju evropskih sredstev. Vendar, kar veliko občin je še, ki niso zagotovile prostorske pogoje za program devetletke v osnovnih šolah, nimajo zadostnih prostorov za predšolsko vzgojo, za vrtce. Nekatero občine, kjer so to že uspeli zgraditi, pa so se morale tako zadolžiti, da sedaj nimajo več možnosti zagotavljati svoja sredstva za te evropske projekte. Na Ministrstvu za šolstvo, kjer bi morali zagotoviti sredstva za tiste projekte, nekateri so že kar nekaj let pripravljeni in čakajo predvsem na sredstva ministrstva, pravijo, da jih enostavno ni in da jih ni pričakovati.

Vemo, da je v veljavi nov pravilnik, na osnovi katerega, če se projekt ne bo pravočasno pričel, bo potrebno preprojektirati, bodo dodatni stroški, ki jih morajo zagotavljati občine. Ti stroški niso sestavni del upravičenih stroškov za sofinanciranje. Zato predlagam, da poskuša Vlada iz tistih operativnih programov, za katere vemo, da ne bodo sredstva počrpana, ki so tudi do sedaj bila črpana v nizkem odstotku, nekako prerazporediti in zagotoviti tudi tem ministrstvom, da se te investicije izpeljejo, ker so v velikem zaostanku. Nekatero občine imajo otroke tudi po gasilskih domovih, ostajajo samo še farovži, da tja dajo svoje otroke, pa so projekti pripravljeni že kar nekaj let in tudi v

načrtu razvojnih programov ministrstva. Apeliral bi, da Vlada poskuša poiskati v sklopu teh sredstev mogoče iz operativnega programa človeških virov ali kaj podobnega, mogoče tudi s spremembo kakšnega operativnega programa, tudi sredstva, da tudi na tem področju zagotovimo normalno funkcioniranje osnovnih šol oziroma programov devetletke.

Dotaknil bi se še operativnega programa razvoja regij. Občine naj bi iz teh štirih milijard evrov počrpale približno 35 do 40%. Imamo 12 regionalnih programov, 12 regionalnih razvojnih svetov, 12 svetov regij, ki odločajo o teh projektih, ki gredo v nabor. Zadaaj za temi programi so občinski proračuni, razvojni programi občin za več let naprej. Mislím, da je ta način črpanja oziroma izbira teh projektov bila dobro zastavljena, da občine imajo projekte, ali več občin skupaj, in čakajo na razpise za črpanje teh sredstev. Vemo tudi, da je država Slovenija obljubila Evropski uniji na določenih področjih rešitve pri ravnanju z odpadki, pri odvajanju in čiščenju komunalnih vod, pa tudi pri vodooskrbi, da do določenega roka zgradi to infrastrukturo. V občinah in nacionalnih združenih ugotavljamo, da je glede na višino primerne porabe ali sredstev, ki jih država dodeli občinam, to nemogoče. In zadnji čas je, da se tako občine kot tudi pristojna ministrstva usedejo. Sklepi, ki so bili na matičnem odboru sprejeti, mislim, da so dobri, da država naredi nek presek stanja, da se usedemo skupaj in vidimo realne možnosti, kako počrpati vsa sredstva, ki jih imamo na voljo, in kako čim več tudi zgraditi. Ne da samo razpravljamo o tem, temveč da se dejansko operativno lotimo teh projektov, ki so naši skupni, tako občinski kot državni.

Lahko bi država imela že do sedaj - za kar ni kriva samo prejšnja vlada - nek načrt programov državnih cest, večjih državnih projektov in bi skupaj z občinami iskali neko sinergijo pri izvedbi teh projektov, tako občinskih, regionalnih ali državnih. Lahko omenim samo en projekt pri izgradnji avtoceste trenutno na tem zadnjem kraku, ko se je našla sinergija med izgradnjo infrastrukture v industrijski coni in gradnjo avtoceste. Ko je pri izravnavi terena v industrijski coni višek materiala in manjko pri izgradnji avtoceste in se to nekako pokriva, s čimer se znižujejo stroški pri enem in pri drugem projektu. Mislím, da bi lahko iskali v prihodnosti take sinergije v dobro vseh tudi pri črpanju evropskih sredstev. Tudi na tem področju imamo primer, ko je država na račun lokalne skupnosti oziroma argumentov lokalne skupnosti lahko vključila določen projekt ali lažje vključila določen projekt v črpanje kohezijskih sredstev.

Mislím, da so občine in regijski sveti oziroma regionalni razvojni sveti v pričakovanju odziva razpisov. Mogoče je treba določene projekte res analizirati, kot so rekli kolegi. Omenil bi

še to, kar je koleg Sajovic omenil, težave pri pripravi teh projektov, tako državnih kot občinskih, glede pridobivanja služnostnih pravic, lastninskih pravic, ki so osnova za pripravo teh projektov. Mislim, da je tu potrebna dokaj hitra reakcija Vlade na tem področju. Občine pa mislim, da imajo kar nekaj projektov pripravljenih in čakajo na razpis. Prosil bi, da so ti razpisi čim prej, da ne bo tako, kot je bilo 2007, ko je bil operativni program potrjen konec avgusta, pa smo do 15. septembra morali dati poročila, da so dela izvedena. Tudi gradbena sezona se bo pričela in mislim, da če hočemo letos kaj zgraditi, da je nujno, da so razpisi čim prej in da odpravimo, kolikor se da, pri naslednjih projektih tudi vse te administrativne ovire, da pridemo čim prej do teh projektov. Večje državne projekte, kot je danes bilo stališče poslanske skupine SD, pa mislim, da je iluzija pričakovati, saj je minister za promet sam izjavil, koliko let je potrebno, da se od umeščanja v prostor, do projektov, do razpisov pričnejo takšni večji projekti. Dajmo tisto, kar je pripravljeno, čim prej izkoristiti in čim več sredstev počrpati.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Ker vladna koalicija vztrajno predstavlja svoj pogled o slabem črpanju evropskih sredstev, naj ponovim nekaj neoporečnih dejstev, s katerim stopam v bran bivšega ministra gospoda Ivana Žagarja, ministru iz vrst SLS-a. Računsko sodišče v posebnem poročilu o sredstvih Evropske unije v zaključnem računu ugotavlja, da je bilo iz naslova evropskih sredstev realiziranih le malo manj kot 60% načrtovanih prihodkov. Ta podatek ne odraža dejanskega stanja. Edino relevantno obdobje za ocenjevanje uspešnosti črpanja evropskih sredstev je obdobje, ki zajema celotno programsko obdobje, ne pa podatki o črpanju sredstev znotraj posameznega proračunskega leta. To vprašanje so na takšen način rešile tudi že nekatere druge članice Evropske unije. Po podatkih, ki so nam na voljo za datum 31.12.2007, je Slovenija za programsko obdobje 2006-2008 na nivoju strukturnih skladov realizirala delež izplačil iz proračuna v višini 94%, delež zahtevkov za izplačilo, posredovan na plačilni organ Evropske unije, pa je na ta dan znašal 80%. Po podatku, da je delež podpisanih pogodb na ta datum znašal 107%. Situacija se danes verjetno približuje maksimalnemu izkoristku. Iz kohezijskega sklada pa je bilo na področju prometa na ta dan porabljenih 51% sredstev, na področju okolja 37%, ob tem da, morajo sredstva biti porabljena do konca leta 2010 - torej je čas za akcijo, ne pa za prepričevanje, kdo ima prav in kdo ne. Tudi

podatki za programsko obdobje 2007-2013 na ta datum kažejo, da je bilo razpisanih oziroma potrjenih že za 1,5 milijarde evrov projektov od skupno 4,1 milijarde sredstev, ki so na voljo za to obdobje, torej že kar 33%. Seveda pa je sedaj odgovornost vladne koalicije, da zagotovi nadaljevanje črpanja preostalih sredstev. Neuspeha na tem področju vladna koalicija ne bo mogla naprtiti prejšnji koalicije. Torej, nikakor se ne moremo na podlagi teh podatkov in dejstev strinjati z oceno Računskega sodišča in s pavšalnimi ocenami, ki se pojavljajo v javnosti, da Slovenija slabo izkorišča črpanja evropskih sredstev.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je bila realizacija črpanja uspešna, seveda pa nikoli ne smemo biti zadovoljni in želim, da bi bili v prihodnosti še uspešnejši oziroma najuspešnejši v EU ali še več.

V sklepih Odbora za lokalno samoupravi in regionalni razvoj bi v prvih dveh mogoče šel še skozi, medtem ko potem naprej se pa samo nekaj kontrolira, nekaj gleda za nazaj. Mislim, da se s tem troši prepotrebna energija, in tudi mislim, in prepričan sem, da je v Sloveniji tako kot na vseh področjih tudi tukaj problem s kvalitetnimi kadri in ne vem, kako se bo to vse lahko uredilo, če se bomo ukvarjali samo s tem, da bomo nekaj revidirali, nekaj gledali, nekaj pregledovali, ne pa zrli naprej.

Torej, če lahko vse te zadeve pregledate, ob tem da ne škodujete tekočim delom, da se lahko res kvalitetno pristopi k črpanju v prihodnosti, potem ni problema, naj se realizira za nazaj in vidi, ker potem bi lahko dobili dobre podatke, kako bo naprej.

Želim vam veliko uspeha in veliko delovne moči.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Drage kolegice in kolegi! Ko pogledamo vse podatke, ki pričajo o tem, kako smo koristili evropska sredstva, da smo zamudili kar nekaj priložnosti v preteklem mandatu, jaz upam, da bomo to lahko nadoknadili. To bi bilo še posebej potrebno zaradi obdobja, v katerega prihajamo oziroma smo se znašli, torej velike gospodarske in finančne krize, in da skušamo kar se da najbolje izkoristiti državne službe, da čim prej stopijo v akcijo in izvedejo tisto, kar lahko.

Moram reči, da sem navsezadnje malo začuden, da se zdaj nekateri strinjajo s podatki Računskega sodišča, drugi ne, kljub temu pa je to neka osnova podatkov, ki pričajo o realnem stanju v Republiki Sloveniji. In prav je, strinjam se z vsemi tistimi, ki govorite, da ni treba prelagati krivde na ene ali druge, ampak je treba skupaj iskati rešitve, da bomo lahko počrpali čim več

evropskih sredstev v prihodnje. Kljub temu pa, če pogledamo podatke zaključnega računa državnega proračuna za leto 2007, je mogoče ugotoviti, da je bilo v državnem proračunu realiziranih 60% načrtovanih prihodkov, kar pomeni, da ni bilo realiziranih za 235 milijonov evrov načrtovanih prihodkov. In če to nekako potegnemo skupaj, vidimo, da so vplačila sredstev v evropski proračun za 8,7 milijona evrov presegla prejeta sredstva iz evropskega proračuna. Torej, drage kolegice in kolegi, mi vračamo denar v Evropsko unijo, namesto da bi ga izkoristili.

Najnižja realizacija, le 25%, je izkazana pri prejetih sredstvih iz strukturnih skladov. Računsko sodišče je ugotovilo, da tako majhna realizacija na področju strukturnih skladov ni le posledica dinamike črpanja, o kateri smo govorili danes, ampak tudi in predvsem zaradi neustreznega načrtovanja, ki je temeljilo na neustreznih predpostavkah. Na neustrezno načrtovanje plačil Republike Slovenije iz evropskega proračuna je opozorila tudi Evropska komisija, saj je po njeni oceni napaka pri napovedih za leto 2007 v Sloveniji znašala 101%. To je ogromna številka in je številka, nad katero se moramo zamisliti, in je številka, ki je največja med vsemi državami članicami Evropske unije. Povprečje napak, toliko v vednost, vseh ostalih držav članic Evropske unije sicer znaša 12%. 12% proti 101%, kar velja za Slovenijo, je zaskrbljujoč podatek.

V zvezi s tem, tudi ko smo govorili, kaj bo Vlada naredila v prihodnje in kaj dela na tem področju, ste lahko tudi sami zasledili, da je že sprejela določene ukrepe oziroma predvidela določene aktivnosti, zlasti glede boljše koordinacije ministrstev in agentov v celotnem sistemu. Vlada je že ustanovila tudi tako imenovano koordinacijsko skupino, pri čemer bo skušala okrepiti sistem črpanja, ga narediti učinkovitejšega, tudi bolj proaktivnega, predvsem kar se tiče organov upravljanja, vzpostaviti tesnejše sodelovanje z resorji, v okviru proračuna poiskati rešitve za finančno spremljanje projektov in plačil in tako naprej. Kar nekaj projektov je na papirju že realnih, torej že živijo.

Jaz verjamem, da ministrica s svojo ekipo ve, kaj dela in to se vidi že na rezultatih, ki jih pripravljajo oziroma so jih pripravili v mesecu decembru, januarju 2009. Za vaše vedenje je treba seveda povedati, da je bilo od decembra 2008 do januarja 2009 za projekte kohezijskega sklada s strani Evropske komisije skupaj 8 milijonov 687 tisoč prilivov v državni proračun Republike Slovenije, da je bilo v februarju 2009 na Evropsko komisijo posredovanih 9 zahtevkov za plačilo na podlagi certificiranih izdatkov v skupni višini 18 milijonov in tako naprej. Tukaj je še veliko projektov, ki že tečejo, veliko zahtevkov, ki so bili zahtevani na naslov Evropske komisije, kar je nekako zelo dobro videti in za pozdraviti.

Kolegu poslancu bi tudi sporočil, da ko smo prej govorili o Škofji Loki, je tudi ta projekt notri, kjer je bilo v mesecu januarju s strani Jaspers že izdano pozitivno zaključno poročilo, in še bi lahko našteval.

Rad bi videl, da naslednjič, ko bomo sedeli v Državnem zboru ali ko bomo spet naredili neko analizo - katera sredstva in koliko smo jih počrpali, da bomo lahko bolj pozitivno gledali v tej smeri. Reči moram smo to, da realizacija prejetih sredstev iz Evropske unije v državnem proračunu jasno kaže, da smo vse od leta 2005 bili na tem področju zelo neuspešni. Na področju kohezijske politike je bila realizacija le 31% v letu 2007, najslabše črpanje sredstev iz Evropske unije pa je bilo ravno v letu 2008, ker je Sloveniji v državnem proračunu uspelo počrpati le 46% načrtovanih sredstev in zaradi tega je država nakazala 64 milijonov evrov več v proračun Evropske unije, kot je iz njega finančnih sredstev tudi prejela. To je seveda stvar za zamisliti.

Izpostavil bi tudi opozorila, da v Slovenji ni institucije, ki bi celovito spremljala podatke o prilivih iz evropskega proračuna in v tem primeru tudi pozval službe Vlade, da vzamejo problem kot zelo resen, da ne bomo, kot sem že rekel, v prihodnje ponovno sedeli v poslanskih klopeh in prebiral enako slabe podatke, kot jih imamo danes pred seboj.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani.

Prepričan sem, da točka, pri kateri razpravljamo o tem, koliko procentov, koliko jurjev denarja je kakšna občina počrpala iz nekega naslova ali ni, ne sodi na Državni zbor, ampak bi Državni zbor moral razpravljati o politiki, o strategiji, o načinu izvajanja nekaterih projektov, ki si jih je država zadala. Jaz bi to celotno današnjo razpravo in na treh sejah Komisije za nadzor proračuna in na Komisiji za lokalno samoupravo označil z enim pregovorom, ki ga uporabljajo v tistem delu, od koder tudi sam prihajam, in sicer celo leto so nam govorili, da imamo deficit, na koncu so pa povedali, da imamo izgubo. Pomeni, stvar je preprosta, mi smo na tem področju šibki, politike, ki so bile zastavljene zelo daleč nazaj, se ne izvajajo tako, da bi bili rezultati optimalni. Nemogoče je razumeti, da bivši minister za lokalno samoupravo v štirih letih ni znal pojasniti, kaj je tam delal, in da je za to moral napisati odprto pismo gospodu predsedniku Vlade - zaboga, kako le, da je bil uspešen! Pa sem ga videl na mnogih televizijskih oddajah, na mnogih mitingih, ampak dejansko gre za to, da mi tukaj nismo uspešni.

Ta točka dnevnega reda nosi napačen naslov. Mi ne govorimo o črpanju evropskih sredstev, ampak govorimo o tem, kako uspešni smo pri porabi tistega, kar namenjamo v skupni evropski proračun za namene, ki jih po postopku, kot je predpisan v Evropski uniji, lahko namenimo za lastne potrebe v infrastrukturi iz enega, drugega, tretjega, petega, ne vem katerega naslova. To je vse! In zavajanje slovenske javnosti je bilo vseskozi od začetka, da mi "tobože" iz te Evrope ne vem kaj črpamo. Zdaj je mladi gospod rekel, da smo neto plačniki smo bili v letu 2008 pa v 2007 in tako naprej v ta evropski proračun. Mehanizmi so nam dovoljevali, da bi bili uspešnejši, kot so bile nekatere države, Portugalska, Španija, Grčija in tako naprej. Mi smo v predpristopni strategiji še nekako dihali, slabo smo bili pripravljeni, ampak, če se primerjamo s tistimi državami v času pridruževanja in v času po vstopu v Evropsko unijo, so primerjave katastrofalne; in to je treba preprosto povedati.

Nisem pristaš centralizacije, ampak to je edina točka, katero bi morali v Sloveniji vzeti zelo resno in vse stvari, ki so iz različnih naslovov, voditi iz nekega centra. Morali bi imeti nekega liderja, nekoga, ki bi imel pregled. Kaj je z napačno politiko pri uvedbi vinjet, da nam zadržijo 88 milijonov evrov, da stoji še nadaljnjih 70 milijonov evrov in tako naprej. In zastonj je, da nekateri sprašujejo v Državnem zboru, kako je bil učinkovit sistem vinjet in kako smo ne vem kaj pokasirali. Prištejte zraven še to, kar smo zamrznili zaradi napačne politike. Ampak to zaradi tega, ker najbrž levi in desni nista vedela, kaj počneta. Minister Žagar si je prizadeval, skoraj da ubijal, da bi dokazal, kako je minus plus, na drugi strani mu je minister iz iste stranke zamrznil 88 milijonov evrov. Ampak za nazaj nima kakšnega smisla razpravljati. To bodo oni na eni klavzuri že razčistili, ker bodo zlahka se pomenili med seboj.

Moja želja je, in v teh poročilih se res ne da nikjer ugotoviti, kaj je tisto, kar bi bilo priporočilo za danes, jutri, pojutrišnjem. Moje mnenje je, ker se s tem posebej ne ukvarjam, ampak spremljam kolege, ki se na teh odborih ukvarjajo s temi vprašanji, da bi dejansko ne naložili, lahko tudi, ministrici brez denarnice, da ji naložimo vse to breme, koordinacijo, ampak vse brez denarnice. Če bi imela denarnico, bi lahko kaj naredila, tako pa... Saj se šalim, vem, da je brez listnice. Menim, da gre preprosto za to, če ne bomo vse te politike potegnili skupaj, določili nekega liderja, nekega sekretarja, ne vem koga, ki bo vendarle imel ta pregled tako daleč, da bodo stvari pregledne, ampak to od razpisov do projektov, do spremljanja črpanja, do kontrole nekaterih uradnikov. Jaz se strinjam, da marsikakšna zadeva, ko ljudje razlagajo, zakaj kakšen projekt ne gre skozi - zaradi vejice, pike ali česa drugega -, da je tudi stvar šikanozne obravnave določenih primerov. Nekatere stvari se

forsirajo, druge se dajejo v predale. To je v tej državi javna skrivnost. Vsi vedo, ampak tisti, ki so tam, pa tega ne razrešijo. Zgolj dobronameren predlog, kajti mislim, da nobenega niti ne obtožujem niti ne vem kaj, ampak če ne bo pregleda v celoti, potem teh rezultatov ne bo.

Res bi rad slišal, kaj je zdaj, ker v teh poročilih Komisije za lokalno samoupravo nisem mogel zaslediti, kdaj se bodo sprostila ta sredstva za gradnjo infrastrukture oziroma avtocest, kajti če pravilno razumem, ne samo teh 88 milijonov evrov, ampak tudi teh, ki so bili v letošnjem letu že odobrena sredstva za to infrastrukturo, ker se nanašajo na isti problem. Torej, gre za to, da dokler ne bo spremembe vinjetnega sistema ali pač uvedbe vinjet za krajši čas - zdaj se ne bom spuščal v to, ali je bil to zgodovinski dosežek ali je bila to ne vem kakšna zasluga za dobro Slovencev in Slovenk, sam mislim, da je bila katastrofalna škoda. In zgodovina bo pokazala, da so nekateri naredili veliko škodo. Ampak, kaj to pomeni za sprostitev teh 88 milijonov evrov in že odobrenih sredstev, ki naj bi bila 19. januarja oziroma 28. januarja za dve resni avtocestni navezavi v Sloveniji. Razumem, tako kot so sporočila iz Bruslja, da bodo ta sredstva tudi zamrznjena, ne glede na to, da so odobrena, dokler se ne bo politika v Sloveniji spremenila. To bi res želel, da odgovorite, ker v poročilih nikjer tega ni. Na komisiji za lokalno samoupravo, ko sem spremljal, pa predstavnica Ministrstva za promet tega ni mogla obrazložiti, ker ni imela očitno vseh podatkov.

Rad bi na koncu rekel to, da če kaj, potem je ta točka pomembna za to, da se zavemo, da ne govorimo o tem, kdo je kriv, kdo bi moral kaj - in tako naprej, ampak da vsi tisti, ki smo pač v teh javnih službah naredimo vse, da bomo tako organizacijsko kot tudi kompetentno postavili vso stvar tako, da bo Slovenija porabila vsaj tisti denar, ki ga vplača v evropski proračun - po poti, o kateri sem prej govoril, lahko pride nazaj. Bil bi vesel, če bi bil še kakšen evro več, ampak to je druga diskusija.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica, ker ste bila večkrat omenjeni, kadarkoli želite, se lahko prijavite k razpravi.

Besedo ima gospod Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Uvodoma bi rad pojasnil nekatere stvari, ker so nekateri predhodniki celo v stališčih poslanskih skupin navajali nekatera dejstva oziroma stvari, ki ne držijo. Naprej gospodu Černaču, čeprav ga ni, in nimam navade govoriti o ljudeh ali njihovih izjavah, ko niso prisotni, pa kljub temu.

Državni zbor je v začetku novembra lanskega leta sprejel odlok o sestavi in pristojnosti delovnih teles in pod točko 10 je Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predzadnji in zadnji v alineji piše, citiram, "spremlja izvajanje nalog splošnega upravljanja za potrebe evropskih strukturnih skladov in kohezijskega sklada, ki izhajajo iz veljavnega pravnega reda EU s področja kohezijske politike in," v zadnji alineji, "druge zadeve, povezane s področjem lokalne samouprave, regionalnega razvoja evropske kohezijske politike." To se pravi, ni bilo nobenih zlorab ali kaj podobnega, kot nam je poskušal podtakniti odboru, ki ga vodim oziroma članom ali večini v tem odboru. Nadalje je trdil, da smo zlorabili, tisti, ki smo istočasno člani Komisije za nadzor proračuna. Mi smo izkoristili proceduralno ali poslovniško določilo, da lahko določeno število članov Komisije za nadzor javnih financ zahteva od Vlade določene podatke. In tako smo dobili poleg poročila Računskega sodišča, ki je bil povod, to sem povedal v uvodu našega stališča naše poslanske skupine, še poročilo Vlade, ki ga je pripravila Služba za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in dobili smo tudi podatke ali odgovor Vlade s tabelami, ki tehtajo nekaj kilogramov - na žalost so neobdelane, s podatki, kar vse skupaj predstavlja ustrezno ali vsaj delno ustrezno ali pretežno ustrezno podlago, da bi lahko razpravljali o tej pomembni problematiki, kakor je koriščenje evropskih sredstev.

Kolega Jakob Presečnik, na žalost ga ni, je svojo diskusijo oprl v ugotavljanje razlik med mano osebno, ki še svojih stališč sploh nisem imel prilike povedati, in gospo ministrico - upam, da se bo to ministrici štelo se v pozitivno ne pa v negativno oziroma da se ne bodo ponavljale takšne scene in dogodki kot v preteklem mandatu, ko je prišel takratni minister ali pa, če sem se pogovarjal z njim službeno ali pa privatno, je imel vedno angela varuha, ker so se očitno bali, da bi ga s čim okužil. Pa to mimo grede.

Rad bi se vrnil na izhodišče: problem koriščenja evropskih sredstev je problem med Evropsko unijo in Republiko Slovenijo. Šele potem, v naslednjem koraku nastane to problem med proračunom Evropske unije in slovenskim proračunom, čeprav se v celoti ne odraža v slovenskem proračunu. Seveda, gospod Vizjak je govoril še o nekaterih zadevah kot predsednik komisije, ki je res pristojna za nadzor javnih financ in bi s tega zornega kota o poročilu Računskega sodišča o problematiki črpanja ali o tem, kako se to vidi v zaključnem računu državnega proračuna, konkretno leto 2007, lahko marsikaj sklenili oziroma marsikateri ukrep predlagali, pa komisija tega ni želela.

V osnovi zavračam vse, kar se mene osebno tiče, kakršen koli poskus obtoževanja ali iskanja krivcev za takšno stanje, kot je. Dejstvo je, da je to problem med državo Republiko Slovenijo in

Evropsko unijo; da so na tej relaciji odgovornosti Vlade, ministrstev, služb in ostalih, ki pri tem sodelujejo, seveda evidentne, vendar odločitev, da je treba v temu trenutku razpravljati na plenarni seji o tej problematiki, je več kot dobra, sem globoko prepričan, in potrebna, ker pač iz slabosti, da ne bom rekel napak, iz preteklosti, ki pa niso samo na račun pretekle vlade, segajo še nekaj nazaj, če so odkriti, je nujno potrebno.

V vseh nastopih na komisijah oziroma odboru in komisiji se na današnjih razpravah poskuša z nekim odmikom od izhodiščnega problema prikazati oziroma zamegliti dejansko stanje. Ampak, Računsko sodišče je cilj svoje revizije usmerilo izključno v vprašanje preglednosti - evidentiranja tako prilivov kot odливov. Računsko sodišče se ni vtikalo v učinkovitost črpanja in smotrnost. To, upam, da enkrat še pride in takrat bomo imeli očitno še hujše zadrege. Seveda, če gremo na vprašanje preglednosti prikaza prejetega in vplačanega, pridemo takoj do problema načrtovanja in evidentiranja, kar je oboje po ugotovitvah Računskega sodišča, ki jih moramo pritegniti, ni možno polemizirati s temi ugotovitvami, ker so elementarno jasne, problem. V letu 2006 kot zadnjem letu pretekle perspektive smo načrtovali, "smo" - ni dobra izjava. Vlada nam je ponudila proračun, mi pa smo ga sprejeli - Državni zbor - ne glede na to, da bo načrpano oziroma možno pridobiti 450 milijonov. Uspelo nam je pridobiti dobrih 348, vplačali smo slabih 288, imeli smo plus 60,5 milijonov z vidika ali pozicije državnega proračuna. Drugih podatkov niti nimamo za drugi dve poziciji, ki bi ju bilo treba še ugotoviti. V letu 2007 je ravno tako Vlada načrtovala, Državni zbor pa seveda to potrdil, da bo 582 milijonov. Prejetih je bilo 347, gre za razliko 235. To je dejstvo! Zakaj je bilo načrtovanje v takšni višini v prvem letu, ko je možno koristiti dejansko iz pretekle perspektive in iz nove perspektive in na katerih podlagah se je to načrtovalo? Tega ne vemo! To zahtevamo in pričakujemo v predlogu sklepov, da Vlada oziroma ustrezni resorji to ugotovijo, da se ta napaka ali slabost ali kakorkoli to zavijemo v kakršenkoli celofan ne bi več ponavljala. Ne želim polemizirati in govoriti že o sklepih in kontrasklepih in o podobnem, ampak vsaj nekaj pogledjmo.

Nekdo poskuša slovenski javnosti in nam v Državnem zboru na nek način, oprostite izrazu, "nas posiliti" z ugotovitvijo, da je bilo v preteklosti dobro in to dobro je treba ohraniti. Ja, pa hudiča pogledjte to dobro se je že v letu 2008, ne bi rad ponavljal številke, ki so danes bile, zgodilo, da to ni več razlika med načrtovanimi in realiziranimi 235, ampak je ta razlika že 420 - milijonov evrov seveda. In potem pride že do takšnega, "čez prst" zaključka na podlagi predlaganega rebalansa, v katerem baje Vlada znižuje pričakovanja. Edino odgovorno, edino

pravilno! Ne to, kar je bilo narejeno pri zadnjih dveh rebalansih za proračun 2008 in 2007, ko se je načrtovana sredstva dvigovalo, da se je situacija še poslabšala, da je razlika med načrpanim ali prejetim in tistim, kar je bilo načrtovano, še večja. Danes je bilo nekaj zelo logičnih zaključkov, ki jih do zdaj nisem slišal v Državnem zboru. Ne bom jih ponavljal, ampak velja tudi igra oziroma to bi spadalo na tisto znano razpravo o zaključnem računu - kaj bi bilo, če bi bilo, da ne bi bilo minusa 235 milijonov. Vsak lahko sam izračuna! Lastna udeležba je praviloma med 16 in 17%. To pomeni na sredstva EU zaokroženo 21%. Če 235 milijonov izračunate 21%, dobite nekaj manj kot 50 milijonov. To bi bilo treba zagotoviti na obeh nivojih v letu 2007, na lokalnem in državnem. Ker tega delilnega ključa vam nihče noče povedati, vsaj v gradivu ga ni - kljub zahtevam -, bi ga bilo treba zagotoviti iz lastnih virov; del zagotovo iz državnega proračuna. Potem bi bili zaključki v državnem proračunu, ne glede nato kakšen je bil sprejet in kako je bil sprejet, še bistveno drugačni. Ne bomo pa rekli, da je to na nivoju špekulacije, lahko menijo, da je to na nivoju špekulacije, tako kot lahko tudi trdimo, da je plan 582 načrtovanih milijonov evrov v letu 2007 špekulacija. Sam tega ne trdim, ampak da si ne bi kdo privoščil takšnih zaključkov.

Ni opravičila za ugotovitev Računskega sodišča, da evidentiranje v zaključnem računu državnega proračuna ni ustrezno v letu 2007. To ni prva ugotovitev. Treba je prebrati še nekaj poročil Računskega sodišča nazaj in ta ugotovitev se ponavlja iz leta v leto. Zopet bom rekel, da na nivoju špekulacije! Očitno je nekemu tako ustrezalo, da ni ločenega prikazovanja, zlasti v letu 2007, ko je na strani prihodkov bilo treba ločeno prikazati prihodke iz prejšnje finančne perspektive in prihodke iz tekoče, ali, če hočete, nove finančne perspektive. Takrat bi vsak videl, če računa kaj ali ne, da je tista realizacija v letu 2007 pod 10% - ne bom dobesedno, ampak v vsakem primeru je pod 10%. To se pravi, gre za problem načrtovanja, gre za problem evidentiranja in s tem ni možno polemizirati. To so dejstva, ki jih je treba sprejeti in jih čim prej odpraviti. Danes nihče ni - tistih, ki poskušajo videti tu neko zaroto pri ugotavljanju problematike. Jaz jih moram razočarati, da nobenih zarot ne vidim in tudi ne bi želel v njih sodelovati, resno pa sem zaskrbljen, če ne bo prišlo do izboljšanja.

Naj mi ministrica z ekipo ne zameri, jaz tudi ne pričakujem, razen tega delnega zmanjšanja v rebalansu, ne vem kako pozitivnega napredka v letošnjem letu, ker vem, da ni orodja, s katerim bi presejali projekte, za katere so podpisani sklepi, za katere so podpisane pogodbe in da bo iz tega nastalo še cel kup problemov. Zakaj? Nekateri so trdili, kako je vse o.k. z obdobjem do zaključka do 2006. V rebalansu, ki je objavljen, v materialih, teh kilogramih, ki smo jih dobili, so notri projekti, ki jih

danes še vedno ni mogoče zgraditi. Za njih so podpisani sklepi, za njih so podpisane pogodbe, ne izpolnjujemo pa elementarnega pogoja, o tem je že nekdo tu danes govoril, da bi lahko dobil za njega, bom zelo poenostavil, gradbeno dovoljenje. Da ne bo podtikanja. To sega tudi še bolj nazaj kot je prejšnje vlade. Ali pa: odgovornost gre še nazaj, zlasti za nekatere projekte v turizmu in za nekatere stvari tam slabo počrpane pa tudi na področju državne infrastrukture, ker tu včasih pride do mešanja pojmov.

Sam sem od takrat, ko sem sklical prvo sejo in uvrstil to točko na dnevni red z globokim prepričanjem, da je to nujno potrebno, zlasti ker to ni napravila Komisija za nadzor proračuna in ker smo morali počakati, da je službi Vlade uspelo zbrati podatke. Jaz se moram tu na nek način opravičiti, da ne bo ministrica mislila, da gre nanjo osebno in na sodelavce. Dejstvo je to, kar je ugotovilo tudi že Računsko sodišče, da ni sistematične organizirane baze podatkov, kjer bi v vsakem trenutku lahko pogledali, kakšno je stanje na trenutek .../Nerazumljivo./... Zato tudi metodološko gradivo ni enovito. Zelo zanimivo, mogoče so nekateri, ki vidijo zaroto v današnji točki in ugotovitvah in želji po spremembah. Ti sklepi, ki jih predlagamo, niso nič drugega po našem globokem prepričanju, kot instrumenti, ki bi naj izboljšali situacijo. Naj tisti, ki se bojijo pregledov za nazaj - to me, veste, spominja na dijake ali pa učence pred ocenjevanjem. Vsi se bojijo spraševanja, testov, šolskih nalog ali pa izpitnih nalog - pravilom kdo: tisti, ki niso pripravljeni! Tisti, ki so pripravljeni vsaj solidno, se nobenih preverjanj "ne bojijo" - pod narekovajem. Sam ne vidim, zakaj bi bili potrebni strahovi za preverjanje nekaterih odločitev iz preteklosti. Zlasti za tiste, za katere vemo po kraju in naslovu projekta, da ga ni možno zgraditi, pa je notri; tisti, ki zlorablajo naslove projektov; tisti, ki so navzkriž z veljavnimi regionalnimi razvojnimi programi in še marsikaj bi našteali.

Danes sem hotel ilustrirati, pa se mi je zgodila smola, bom ob prvi naslednji priliki, "politični zemljevid" - pod narekovanjem, Republike Slovenije. Ko govorim o političnem zemljevidu govorim o občinah in statističnih regijah, na katere je treba projicirati število sklepov, število pogodb, vrednost sklepov in vrednost pogodb. Potem je treba to postaviti vis à vis - to, o čemer je kolega Perne govoril - indeksom, skozi katere naj bi številčno pokazali stopnjo razvitosti, pa pride do zanimivih rezultatov! O rezultatih ne bom govoril, dokler ne bo gradivo v celoti izdelano in tudi preverjeno. V vsakem primeru pa vam lahko garantiram, da so rezultati sila zanimivi. Saj delno se da tudi brez računalnika napraviti, tudi če prelistaš samo nekaj. In verjamem, da se nekateri tega bojijo in zato poskušajo z

diskreditacijami nadaljevati. Sam sem ničesar ne bojim, želim le, da bi teh približno pet milijard evrov iz nove finančne perspektive bilo počrpano ali, bom boljše rekel, uporabljeno tako, da bi Slovenke in Slovenci boljše živeli. To je eden redkih finančnih virov, ki je praktično zagarantiran, ne glede na bližnjo prihodnost, ki nas čaka zaradi takšne ali drugačne krize. Res pa je - približno je malo karikiriral in malo potenciral kolega Anderlič -, da je do zdaj praktično to samo slovenski denar, čeprav je treba biti pošten, da strogo matematično smo bili vse do lanskega leta bili prejemniki, če gledamo zadevo kompletno v tretji poziciji, ko gre za odnos med Evropsko unijo in Republiko Slovenijo, ker odnosi so ali pozicije so tri: proračun - evropski proti slovenskemu proračunu je ena pozicija; potem so tisti, ki so izvenproračunski prejemniki - so na slovenski strani druga pozicija; in tretja pozicija je celota ali vse skupaj; vendar je pa vsako pozicijo le za sebe treba poznati, znati in jo razumeti, da bi lahko razumeli celoten problem in imeli tudi celoten pregled.

In marsikaj se bi dalo še povedati. Seveda je pa treba pustiti še nekaj časa kolegom, se opravičujem, ampak vseeno: Sam se dosti bolj bojim trenutka, ko bo Računsko sodišče ali kdo drug, bog daj, da bi slovensko Računsko sodišče prej kot kdo iz tujine, ugotavljal učinkovitost in smotrnost porabe sredstev, ki jih dobivamo iz evropskega proračuna, pa naj bodo v tem trenutku pretežno slovenska ali kakšna druga. Takrat bomo v bistveno večji zadregi in takrat ne bomo govorili z argumentom, da je v vsaki slovenski vasi tabla, ki govori o sofinanciranju kakšne preplastitve kakšne javne poti na pokopališče - dobesedno na pokopališče - da ne bo v prenesenem kaj o pokopališču in vračanju. Namreč, tudi to se vidi skozi projekcijo sklepov in pogodb, da gre relativno ogromno sredstev tudi za tako imenovane preplastitve javnih poti, brez da bi znali povedati koliko prinese to k splošnemu razvoju. Pa ne to - je mogoče prezahtevno - ampak da bi znali pogledati, ali je pod tem dotrajanim asfaltom takšna podlaga, da jo je odgovorno mogoče sploh preplastiti. Tudi o tem nas bodo vprašali. V sosednjih državah so to pogledali, ne samo vprašali, in marsikatera občina je tudi v tujini bankrotirala zaradi tega. Tega ne želim, se pa bojim, da je velika verjetnost, da se bo tudi pri nas kaj takšnega zgodilo. Spominjam se ali pa poskušam obuditi opozorilo bivšemu ministru pred nekaj meseci, ki pa me je zavrnil, kljub temu da sva imela zelo dobre odnose na osebnem nivoju: "Ja, kaj pa, saj to ni problem, podpisali smo pismo o zaupanju!" Pismo o zaupanju, oprostite, pa balkanske razvade in navade ne gredo skupaj na evropskih standardih in v evropskem okviru kulturnem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Černač, ste bil omenjeni? Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav! Torej, kolega Trofenik ne more iz svoje kože, ne vem, s čim je toliko obremenjen. Ampak, manipulacija oziroma zloraba, ki se je zgodila, je brez primerjave, brez primere. Temelj za razpravo je poročilo Računskega sodišča. Razprava se je začela 12. januarja na vašo zahtevo na izredni seji Komisije za nadzor proračuna, potem ste zahtevali dodatna gradiva in ko ste jih dobili in ko ste videli, da niso za vas ugodna oziroma da ne pritrjujejo vašim ugotovitvam, je kolega Trofenik sklical Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 22.1. in vlekkel to sejo s številnimi prekinitvami do 11. februarja. Potem se je zaključila tudi seja Komisije za nadzor proračuna, bilo je obravnavano poročilo, sprejeti sklepi - ničesar od tega danes nimamo na tej seji. Gre za zlorabo, za zlorabo parlamenta!

Danes tudi proceduralno ta točka ne izpolnjuje pogojev za razpravo. Tu bi morali sedeti vsaj finančni minister, gospod Gaspari, minister za razvoj, ki je v bistvu šef in zaradi česar o vsem tem razpravljamo, ker želi imeti roko nad temi sredstvi, da smo poštene; tako kot želi imeti roko nad SID banko, kjer jih bo 5 od 7 ali 9 imenoval v nadzorni svet; gospod Lahovnik, minister za gospodarstvo; gospod Svetlik, ker imamo kup sredstev iz tega vira, o katerih danes razpravljamo. Skratka, polovica Vlade, vključno s predsednikom, bi morala danes sedeti tukaj, da bi bili izpolnjeni proceduralni pogoji za obravnavo te točke. Sedi samo ministrica za regionalni razvoj, s področja, ki je bilo dokazano v preteklem obdobju eno izmed uspešnejših, kar se tiče koriščenja evropskih sredstev. To so dejstva, ki so zapisana v dokumentih, ki jih imamo...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, dajte razmisliti, ali je to, o čemer govorite, pojasnilo, ki ste ga dolžni dati v repliki.

ZVONKO ČERNAČ: Dovolite, gospod Trofenik je govoril o tem...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: To so obtožbe, zakaj je ta točka uvrščena na dnevni red. Lepo prosim!

ZVONKO ČERNAČ: Gospod Trofenik je govorilo tem, da sem manipuliral s podatki, zakaj ne obravnavamo poročila Komisije za nadzor, češ da je Komisija za lokalno samoupravo edina pristojna za razpravljanje o tej zadevi. Vemo, kaj piše v poslovníku, in vemo tudi, kako so stvari potekale. Ampak to ni edina manipulacija. Tako kot ste manipulirali s podatki ob zaključnem

računu za leto 2007, tudi s poročilom Računskega sodišča, manipulirate s tem istim poročilom tudi danes večkrat že v tej razpravi.

Me pa preseneča, da je do ugotovitve, da se manipulira, prišel celo gospod Trofenik sam, ki je zdaj ob zaključku razprave pa povedal, da v letu 2007 nismo bili neto plačniki. Sam je povedal, da je treba gledati vse tri račune, kar je napisano na straneh od 28 do 30 poročila Računskega sodišča, niti ne na teh treh straneh, dveh in eni tretjini. Minuto časa rabite, da si to preberete. Tako prosim vas, gospod Trofenik, da po nemarnem ne omenjate mojega imena, še posebej ne takrat, ko nisem prisoten. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Černač, ugotavljam, da ste večkrat kršili poslovnik. Niste povedali pojasnil, ki bi jih bili dolžni povedati, prekoračili ste in niste upoštevali mojih opozoril. Vem, da je to težko, ampak lepo prosim, dajte se disciplinirati v okviru poslovnika tudi vi. Hvala lepa.

Gospod Trofenik, ima besedo kot predlagatelj. Izvolite.

VILI TROFENIK: Sam ne bom šel v širino in kršil poslovnika. Gospodu Černaču - če bi bil v dvorani, bi slišal - svetujemo, da prebere magnetogram, pa tudi tisti del magnetograma, ko sem edini povedal tri pozicije za neto - danes, tu v Državnem zboru - za leto 2007. Da je pa bila seja v nadaljevanju, pa je bilo izključno zato, ker Vlada in ministrstva niso mogla pravočasno servisirati s podatki. Dve poročili smo dobili - ne samo Računsko sodišče, to je samo povod - in pogledjte si materiale, pa se boste zagotovo izognili takim zaključkom, kot ste jih zdaj navedli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Upam, da nadaljujemo z razpravo. Za razpravo se je prijavila gospa ministrica, odgovorna za lokalno samoupravo in regionalno politiko, mag. Zlata Ploštajner. Izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: V razpravi, ki je potekala, je bilo sproženih kar nekaj vprašanj in v bistvu v svoji funkciji, v kateri nastopam, seveda nastopam kot ministrica, odgovorna za področje lokalne samouprave in regionalnega razvoja. Govorim pa tudi kot tista ministrica, ki je odgovorna za organ upravljanja, kot tisti organ, ki je pri nas odločilni organ v smislu izvajanja kohezijske politike in upravljanja s sredstvi kohezijske politike.

V razpravah so se razpravljavci dotikali številnih vprašanj, problemov, pravzaprav problemov z obeh področji, ki ju pokriva sama v tem resorju, ki ga vodim. Ker bom v prihodnje še imela

možnost, da govorim, bi zdaj v tem trenutku želela odgovoriti samo na nekaj sproženih vprašanj, dati tudi še neka določena pojasnila, da bolje razsvetlimo situacijo, ki jo imamo.

Najprej bi želela poudariti, da ne samo sama, ki vodim ta resor, tudi Vlada se zaveda pomembnosti tega področja. Zaradi tega se mu je tudi takoj posvetila: tako obliki namenske, tematske seje, kot tudi v obliki na podlagi pripravljenih gradiv in sklepov, ki smo jih sprejeli zaradi tega, da bi izboljšali situacijo na tem področju. Ni pa ostalo samo pri sklepih, mislim, da je odveč ta strah, da bi se zaradi zamenjave vlade aktivnosti zaustavile. Zato bi želela tudi kratko pojasniti, da v tem času od menjave vlade so aktivnosti tekle naprej, seveda pa so tekle v okvirih, ki to omogočajo. Vemo tudi, da hkrati potekajo aktivnosti v smeri rebalansa proračuna, kar je tudi izjemno važno z vidika črpanja evropskih sredstev. Pri tem pa bi tudi sama izpostavila dejstvo, da ustrezno planiranje na področju rabe in uporabe evropskih sredstev je seveda ne samo nekaj, k čemur nas zavezuje Računsko sodišče, ne samo nekaj, na kar nas opozarja tudi Evropska komisija, ampak je tudi nekaj, na kar so nas opozarjali razpravljalci tukaj. Zaradi tega tudi sama menim, da moramo tukaj vložiti maksimalen napor, da bomo tako proračunsko porabo kot seveda tudi sam potek razpisov in projektov planirali tako, da jih bomo lahko proračunsko suportirali, da bomo hkrati zagotavljali suport ustrezno in tudi Evropski komisiji pri planiranju njenih letnih proračunov in obenem lahko tudi nudili ustrezno finančno podporo pri izvajanju projektov, ker vemo, da prevelika odstopanja pri načrtovanju proračuna pomenijo tudi težave za izvajalce, ki morajo potem čakati in trpeti proces prenašanja sredstev iz enega leta v drugo leto, kar dodatno otežuje tudi samo izvajanje projektov. Zaradi tega Vlada ni znižala sredstev, ker bi menila ali ker bi imela namen temu področju jemati sredstva, ampak je s tem posegom pravzaprav postavljala neke realnejše okvire, seveda, ob zavedanju in tudi ob sprejetem sklepu, da lahko med letom znotraj proračunskih uporabnikov prerazporejamo sredstva, s čimer omogočamo tudi, da sredstva razporejamo na tiste ukrepe in usmeritve, ki bodo uspevali zagotavljati hitrejše črpanje ali kjer se bo pokazala večja potreba po sredstvih. Po drugi strani pa lahko tudi potem med letom po potrebi povečamo obseg evropskih sredstev, če bodo aktivnosti to zahtevale.

Bi pa želela pojasniti tudi, kaj se je v tem obdobju že dogajalo. Vlada ima tukaj poleg tistega, kar odražajo že sami sklepi Vlade, pravzaprav tri prednostne usmeritve. In sicer ena od teh usmeritev je tudi čim hitrejša objava razpisov, še posebej tistih, ki predstavljajo odziv na reševanje težav, ki jih povzroča kriza. Obenem je tukaj tudi izjemno pomembna prioriteta to, na kar ste opozarjali tudi številni razpravljalci,

zmanjševanje administrativnih obremenitev, optimizacija sistema črpanja, večje poenotenje postopkov, procesov na tem področju. Temu posvečamo izjemno veliko pozornost in tudi vlečemo praktične implementacijske rešitve.

Tretja usmeritev, je pa usmerjena tudi v to, da zmanjšamo ta razkorak, na katerega opozarja tudi današnja seje; se pravi, med izplačili in prejetimi povračili v slovenski proračun. Zavedati se moramo, lahko predstavlja še posebej velik problem v situaciji, v kateri se zaradi krize in tudi potem posledic, ki jih kriza ima na javne finance, Slovenija lahko tudi znajde.

V tem obdobju, če omenim samo na kratko in na hitro preletim, tisto, kar je bilo zelo pomembno, je bilo povečanje obsega sredstev ravno za potrebe, vezane na reševanje težav krize; se pravi, za nakup nove tehnološke opreme je Vlada v decembru namenila dodatnih 16 milijonov evrov, na katera so se lahko podjetja prijavljala in jih črpala. Obenem je bil objavljen tudi javni razpis za strateške raziskovalne razvojne projekte v vrednosti 25 milijonov evrov za podjetja. Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve je bilo odobrenih in začelih 5 programov v skupni vrednosti 46 milijonov evrov. Za področja, ki so pomembna tudi v današnjem času za subvencioniranje, samozaposlitev, spodbujanje zaposlovanja za krajši delovni čas, spodbujanja zaposlovanja za težje zaposeljive osebe in usposabljanja zaposlenih. Na ostalih ministrstvih, ki sodelujejo v okviru tega operativnega programa človeških virov, je bilo podpisanih v tem času dobrih 100 novih pogodb, in sicer na različnih področjih: od šolskega sistema, preko mladih raziskovalcev, do informatizacije zdravstva, zmanjšanja administrativnih ovir v okviru poslovanja z javno upravo in podobno. V Bruselj je bil poslan tudi nov velik projekt za odobritev v skupni višini 144 milijonov evrov v potrditev komisiji. Na področju okolja so bile sklenjene štiri nove pogodbe v višini 30 milijonov evrov. Hkrati pa je bilo potrjenih tudi 8 novih javnih naročil, od česar 5 za področje prometa. V januarju pa so bili objavljeni tudi razpisi iz cilja 3 za vse naše obmejne programe, ki jih pokriva tudi služba Vlade kot organ upravljanja.

Dodatno pa so zdaj v pripravi in bodo prišli in ste lahko tudi že prebrali v medijih, so bili že napovedani, trije razpisi na Ministrstvu za gospodarstvo, in sicer za področje razvojno-investicijskih projektov, nakup nove tehnološke opreme in garancija za bančne kredite. To so vsa področja, ki so izjemno pomembna v teh trenutkih, predvsem za naše gospodarstvo. Na področju razvoja človeških virov pa je 9 novih javnih razpisov in 8 novih projektov, in to v skupni vrednosti približno 65 milijonov evrov.

Tako daleč od tega, da bi smeli imeti občutek, da vse stoji. Delamo izjemno aktivno. Res je pa, da niti jaz osebno niti moja

služba se mogoče dovolj ne posvečamo piaru, ker se v večji meri posvečamo delu samemu, pa bi prihodnje seveda tudi to informiranje bilo vredno izboljšati.

Po drugi strani zelo intenzivno vodimo aktivnost, ki na področju poenostavitve postopkov, na kar ste sami razpravljavci opozarjali kot težavo. Rešitve, ki so že našle in so hkrati tudi že v predlogu novega zakona o izvrševanju proračunu, je uvedba predplačil - se mi zdi izjemno potreben in pomemben ukrep, ker ste tudi tukaj opozarjali na težave, ki jih izvajalci projektov imajo z zagotavljanjem lastnih sredstev. Predplačila bodo omogočena tako javnemu sektorju, nevladnemu sektorju kot tudi privatnemu sektorju, seveda vsakemu pod svojimi pogoji, jim bo pa to bistveno olajšalo zagon in izvajanje projektov.

Obenem uvajamo tudi skrajšan plačilni tridesetdnevni rok za investicijske projekte, kar bo ravno tako olajšalo situacijo z vidika zalaganja sredstev, in pa možnost plačila en dan pred zapadlostjo obveznosti v primeru, da gre za investicijske transfere, s čimer se bo posebej pomagalo tudi občinam, da to breme zalaganja sredstev ne bo več problem in je to tista ustrezna rešitev, ki smo jo poiskali in našli. Hkrati pa uvajamo tudi možnost uvedbe pavšalnih plačil, ki bodo bistveno olajšala dokazovanje stroškov v tistem delu, ki se nanašajo na neke manjše, drobne stroške. Velikokrat je to do sedaj zelo oteževalo tudi kontrolni proces, ga podaljševalo, kar bo potem s tega vidika tudi izboljšalo samo administriranje in podporo projektov. Pa hkrati tudi izvajamo standardizacijo dokazil pri izvajanju izplačil, da bi tako tudi poenotili te administrativne procese in obenem tudi olajšali delo izvajalcem projektov.

Obenem organ upravljanja, tudi kljub vsem opozorilom, zelo vestno in bo tudi v prihodnje še naprej zelo vestno spremljal dogajanja na temu področju. Tudi v primeru odstopanj od načrtovanih izvajanj bo ustrezno ukrepal, za kar mu dajejo pooblastila tudi sklepi Vlade, v to pritegnil - v tisti meri, ko bo to treba - tudi Vlado samo, da bo kot tisti najbolj odgovorni organ potrdila te odločitve.

Ukrepi, ki jih pa hkrati tudi izvajamo na področju zmanjšanja razkoraka med prejetimi plačili iz Evropske unije in našimi izplačili, so ravno tako že v fazi implementacije. Na Vladi je že predlog uredbe, ki bo omogočal racionalizacijo izvajanja kontrol in s tem tudi skrajšanje tistih administrativnih postopkov, ki so zdaj v določeni meri ali pa v precejšnji meri tudi oteževali izstavljanja zahtevkov odnosov do Evropske unije in s tem poslabševali tudi našo neto plačilno situacijo.

Obenem moram reči, na kar je tudi sorazpravljaec opozoril, informacijski sistem je potreben posebne pozornosti, skrbi, nadgradnje. V to vlagamo posebne napore, ne samo z vidika

suportiranja samih administrativnih procesov izvajanja projektov in izvajanja same kohezijske politike, ampak tudi v tem smislu, da bo lahko zagotavljal tisto analitično podporo izvajanju kohezijske politike, ki jo nujno rabimo. In tukaj s pospešenimi aktivnostmi tudi izboljšujemo situacijo.

Obenem smo se tudi lotili problema na katerega so tukaj opozorili izvajalci, se pravi, da izboljšamo sistem napovedovanja javnih razpisov, zaradi tega, da potencialnim prijaviteljem tudi omogočimo ustrezne pogoje in čas za pripravo projektov glede na njihove potrebe in interese.

Obenem služba tudi že sama po posamičnih področjih, glede na potrebe in dinamiko črpanja, že izvaja določene evalvacije posameznih prednostnih usmeritev, s ciljem seveda, da dobimo dodaten zunanji input, na kakšen način in kako izkušnje, ki smo jih pridobili v tem obdobju z izvajanjem projektov na posameznih prioritetah, uporabiti za to, da bodo prihodnji razpisi lahko kvalitetnejši, boljši in da bomo z razpisi v maksimalni možni meri lahko dosegali tiste cilje, ki smo si jih v operativnih programih zastavili.

Posebej mi je bilo postavljeno tudi vprašanje okrog avtocest. Ni javna skrivnost, da sta problema vinjet in avtocest sta povezana. Vemo, da nas je komisija na to opozorila, Vlada se je tega lotila, išče rešitev. Rešitve so pravkar v obravnavi na Vladi. Jaz pa bi prepustila resornemu ministru, da te rešitve tudi predstavi, ker se mi zdi tako prav. Seveda pa so rešitve iskane v tisti smeri, da se Vlada zaveda povezanosti obeh vprašanj in da je Vladi v interesu zagotoviti tudi na tem področju tekoče črpanje in možnost izvajanja projektov.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Dober dan - ali pa, no ja, še je dober dan, po primorsko bi bilo že dober večer - vsem prisotnim, seveda posebej ministrici in njenima sodelavcema.

Stvar bi začela tako, kot sem danes zjutraj slišala eno zelo pametno misel: da vse, o čemer se danes pogovarjamo in tisto, kar je prejšnja in predprejšnja vlada delala, in tudi, kar začenja sedanja vlada oziroma kar počne sedanja vlada v zvezi z uporabo evropskih sredstev, je bistveno vprašanje samo to, ali bodo ta sredstva uporabljena tako, da bodo v korist v dobro te države, državljanek ali državljanov: ali bo gospodarnost in smotrnost uporabe teh sredstev tista prava. Nima smisla dobivati stotine milijonov in milijarde evropskih sredstev v državo, če so sredstva uporabljena za nesmiselne naložbe, za naložbe, ki ne bodo dajale niti novih delovnih mest, niti izboljšale pogojev

življenja v okolju, niti naredile možnosti, da bodo naši mladi, naši potomci imeli boljše pogoje za izobraževanje. Ampak, ko pa že govorimo o črpanju teh sredstev - prej sem zasledila na nekem blogu, da je črpanje v zadnjem času najbolj pogosto uporabljena beseda v Sloveniji, bi se bilo treba vprašati, kaj ta beseda nam v preprostem slovenskem jeziku pomeni. Ali to pomeni, da Vlada Republike Slovenije v enem, drugem, tretjem ali petem resorju pripravi razpis na osnovni operativnega programa in potem dobi prijave in niti ne dobi vseh prijav, ampak naredi samo razpis, ki recimo za 10%, 15%, 20%, 30% presega načrtovana sredstva iz Evropske unije v določenem časovnem obdobju na primer 2007-2009, ali pomeni to, da je učinek teh razpisov takšen, da porabimo več sredstev, kot jih bomo - ali pa vsaj enako sredstev -, kot jih vsako leto nakažemo v evropski proračun? In tukaj je sedaj že v poročilu Računskega sodišča, ki pa ne pove čisto vsega; namreč, ne pove tega, da je del sredstev, ki jih Evropska unija nakazuje v državni proračun in tudi drugim uporabnikom, ki celo niso bili evidentirani in je moralo Računsko sodišče za leto 2007 samo poiskati informacije, samo poiskati podatke pri Evropski komisiji, koliko je pravzaprav bilo mimo državnega proračuna nakaznih razvojnih sredstev različnimi zasebnim uporabnikom. Torej, kaj to pomeni? To pomeni, da smo v teh celotnih zneskih, o katerih zdaj govorijo eni, da je bilo vplačanih v Evropsko unijo več sredstev, kot pa jih je bilo pridobljenih, drugi, da je bilo manj sredstev plačanih, se pravi, da smo bili neto uporabniki ne pa neto plačniki, če bi ne bilo izven tistih sredstev, ki so na razpisih pridobljena, sredstev, ki jih dobiva slovenski proračun neposredno iz Evropske unije - tu gre pa za skoraj 95 milijonov evrov, ki jih je Slovenija v letu 2007 dobila samo in zgolj zaradi potreb vzpostavitve schengenske meje. Torej, to so sredstva, ki jih Slovenija ne bi dobila, če ne bi vzpostavili schengenske meje. Torej bi ta sredstva, če bi bili res korektni in pošteni, morali izvzeti iz celotne vsote in potem ne bi bilo 31 milijonov presežka, kot temu rečemo, ampak 60 milijonov spet primanjkljaja. Kar pa je nepomembno. Nepomembno je - zakaj? - zaradi tega, ker je v letu 2008, ko so bili prvič objavljeni podatki v medijih o tem, kakšen je rezultat črpanja evropskih sredstev do konca avgusta 2008, je bilo zelo optimistično povedano, da kljub temu, da smo do konca avgusta počrpali samo 28% vseh načrtovanih sredstev - se pravi, namesto 783 milijonov naj bi jih počrpali takrat samo 218 milijonov evrov - da bomo preostalih manjkajočih 500 in toliko milijonov počrpali do konca leta v štirih mesecih. Seveda se čudež ni zgodil. In zdaj imamo podatek, zelo jasen, zelo čist, mislim, da nihče ne more vanj dvomiti, da smo v tem času sicer povečali, zelo dobro, z 28% smo prišli na 46; se pravi, skoraj 100% več smo pridobili, kot pa je bilo to avgusta. Se pravi, v osmih mesecih polovico tistega, kar

smo do konca leta realizirali, vendar še zmeraj samo 46 ali slabih 47%.

Torej šola, ki smo jo dali v preteklih dveh letih skozi, leta 2007 in 2008, mora biti vodilo tej vladi, da se tako pač ne dela. Da je sicer lepo in prav, da ambiciozno zastaviš načrte, vendar morajo biti ti načrti vsaj toliko realistični, vsaj toliko izvedljivi, da ne bomo na koncu leta se tolkli po glavah in poslušali vesoljno Slovenijo ter komisijo Evropske unije - ker pazite, mislim, da znotraj Slovenije se lahko zmenimo, pa eden drugega okregamo in rečemo, dajmo še kaj dodatno spremeniti in popraviti, zaradi tega, da bomo boljši. Vendar, kadar nas pa Evropska unija kritizira, da ne znamo niti načrtovati, kaj šele tisto, kar smo načrtovali, tudi realizirati, potem se moramo seveda vprašati, kaj je z nami narobe. Mislim, da ne potrebujemo znova in znova opominov iz Bruslja, da je že čas počasi, da mi začnemo Bruselj opominjati, ne pa ravno obratno. Da recimo pri zakonu o soobstoju z gensko spremenjenimi organizmi rečemo mi Bruslju, da ne bomo tako ravnali, kot vi hočete, zaradi tega, ker mislimo, da imamo mi prav. Ne pa, da moramo vsakokrat skloniti glavo in plačati kazen zaradi tega, ker smo naredili to, ono ali tretje narobe, ker nas po vsej pravici kregajo.

Tukaj bi rada povedala še nekaj. Ko predlagate sklepe, kolegi in kolegici, ki naj bi v celoti spremenili besedilo sklepov, ki jih je predlagal Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, moram reči, da je najmanj, kar je, nevljudno, da se tako delate iz nas norca, ne morem drugega reči. Ne moremo govoriti o številkah, kako smo bili zelo dobri, ko smo delali razpise. Ne moremo o tem govoriti. Kako smo bili bleščeči, ko smo dosegli 120% načrtovanih sredstev v razpisih. Ne povemo pa, da smo od teh razpisanih sredstev zaradi tega, ker smo, recimo, pri regionalnem razvoju realizirali vsega skupaj, za lansko leto govorim, ker smo lansko leto počrpali vsega skupaj okoli za strukturno politiko 12,36%. In potem mi nekdo tukaj za govornico razlaga, da kako smo bili zelo uspešni zaradi tega, ker smo pri prejetih sredstvih iz usmerjevalnega dela na strukturni politiki počrpali 67%, ampak ne pove pa tega, da je teh 67% tri milijone in da tistih 6 in pol odstotkov, ki smo jih počrpali iz evropskega sklada za regionalni razvoj, predstavlja 21 milijonov namesto 325. Temu se pravi norčevanje, ne samo iz nas, poslank in poslancev v Državnem zboru, ampak iz cele Slovenije in vseh državljanek in državljanov. Povejte vse...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Pečanova...

BREDA PEČAN:... zakaj samo prvo polovico.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Pečanova, še vedno je splošna razprava, ne o predlogu sklepa.

BREDA PEČAN: Ne, ne, jaz sem govorila o razpravi, ki je bila tukaj.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Govorili ste o predlogu sklepov.

BREDA PEČAN: O.k. Ampak mislim, da lahko v splošni razpravi tudi povem, kaj je bilo v sklepih grdo povedanega.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Bojim se, da bo zopet prišlo do polemike, ki ne spada v ta del, zato sem vas opozoril. Hvala lepa.

BREDA PEČAN: Hvala lepa. Ampak v razpravi je bilo slišati tudi take številke. Mislim, da nekatere številke so šle skoraj do centov natančno, ampak samo tiste številke, ki so bile razpravljavcu po godu. Tiste številke, ki bi povedale pa celo resnico, tiste so bile pa seveda pozabljene. Konkretno, recimo, je to, da je preko 64 milijonov in pol več sredstev bilo vplačanih v evropski proračun, kot je bilo nazaj dobljenih, bo seveda nekdo rekel - argument: ah, kje pa! To sploh ne drži, zaradi tega, ker nihče ne upošteva tistih sredstev, ki jih je dobilo, recimo, neposredno iz evropskega proračuna slovensko gospodarstvo pri svojih gospodarskih projektih. Prav, prav, vendar dajmo o teh številkah povedati enkrat naravnost in čisto. Ne pa, da slišimo oktobra meseca 2008, kako smo najbolj uspešna nova članica Evropske unije pri črpanju evropskih sredstev, potem pa na koncu slišimo, da smo jih počrpali v letu 2008 46%.

In zaradi tega lepo prosim, ne dajajte nam nasvetov, naj Vlada sledi dobremu trendu, ki je bil zastavljen v letu 2007 in 2008, zaradi tega, ker drugače bo to kdo uporabil na kakšnem humorističnem večeru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. No, me veseli, da smo si tako različni. Osebno pa podpiram amandma k predlogu sklepa o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji, kajti navaja dejstva, ki so resnična in smo jih tudi sami preverili.

Histerija in vsa politična propaganda okrog hipotez, da Slovenija naj ne bi izkoristila vseh možnosti za črpanje evropskih sredstev, postaja očitno zopet sredstvo za medsebojno obračunavanje stare in nove oblasti, in to nam ni všeč. Raje se bom oprl na dejstva, preverjene podatke. Nekateri se seveda z

njimi ne boste strinjali, ker danes je tu deževalo procentov, milijonov, zneskov, izkoriščenih, neizkoriščenih, hipotetično izkoriščenih in tako dalje, ampak kljub temu.

Podpis pogodbe zaupanja za evropski sklad za regionalni razvoj in kohezijski sklad predstavlja pomembno priznanje, da ima Slovenija ustrezne mehanizme za nadzor črpanja sredstev iz skladov EU. Novo programsko obdobje 2007-2013 se izvaja dokaj uspešno. Izpogajanih je bilo 4,2 milijarde evrov iz naslova kohezijske politike, kar predstavlja 3,5-kratno povečanje v primerjavi s preteklim obdobjem. Nekateri projekti so že zaključeni ali se zaključujejo in intenzivno se izvajajo tudi izplačila. Če pogledamo po Sloveniji, skorajda ni občine, kjer se ne bi izvajal vsaj eden izmed projektov, ki jih sofinancira EU. Če pa nekateri dejansko pri črpanju zaostajajo, so pa lahko razlogi čisto drugi in ne v napačno zastavljenem sistemu črpanja sredstev. Sloveniji ob tekočem izvajanju nove finančne perspektive ne grozi nikakršna izguba sredstev, vsaj do leta 2010 ne. Sama komisarka, pristojna za regionalno politiko, Danuta Hubner, je lansko leto na novinarski konferenci izjavila, da je Slovenija izjemno uspešna pri črpanju evropskih sredstev. Torej kaj je zdaj to? Kdo tu laže? Laže gospa komisarka, ali laže naše Računsko sodišče, ali nova oblast? Vsekakor gre za neko vrsto umazano propagando in menim, da so pretirane izjave o slabem črpanju evropskih sredstev zavajajoče in neresnične. Bolj me zanima, kdo plasira takšne informacije v javnost.

Prepričan sem, da Slovenija v tem trenutku ne potrebuje nekakšnih sistemskih sprememb, velikih sprememb na področju črpanja EU sredstev. Se pa strinjam s tem, kar je rekla gospa ministrica malo prej, ne trdim pa, da ni potrebno budno spremljati, implementirati in odpravljati pomanjkljivosti, izboljšati sistem in poenostaviti postopke, ker šele skozi implementacijo se pokažejo šibkosti in možnosti za optimizacijo cele zadeve. Predvsem pa leži odgovornost na naših institucijah, resornih ministrstvih in ustreznih službah in le-te morajo odgovorno opravljati svoje delo in samo pristojni resorji so odgovorni za postopke in pripravo projektov. Mislim tudi na večje projekte iz resolucije o nacionalnih razvojnih projektih 2007-2023. Marsikaj o tem je gospa ministrica povedala in daje upanje, da bodo zadeve šle še na bolje. Jaz ji verjamem, ker koliko vem, so vsa zagotovila za vaše uspešno delo že nekje nas prepričala.

In če sem že pri odgovornih institucijah in službah, bi le-te povabil na teren, na obisk v Prekmurje, na obisk k županom naših manjših občin na Goričkem, v Prekmurju. V predvolilnem času so kar deževale obljube o pomoči na javnih razpisih, o poenostavljenih postopkih, o pomoči pri pripravi projektov. Doslej pa žal od tega ni bilo nič. Če se vam bo ljubilo, pa pridete na pogovore s prizadetimi občani, s prizadetimi občinami,

župani, prinesite vsaj nekaj vode s seboj, kajti nimamo vodovoda na sredi razvite Evrope, na sredi razvite Slovenije. Kajti projekt pomurskega vodovoda zaradi teh zakompliciranih postopkov stoji že leta in, kot kaže, bo prej pretekla ta programska perspektiva, kot bomo prišli do tega vodovoda. Hvala na razumevanju.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Lojze Posedel. Ni. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič ... Ne. Gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavcema, spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci.

Še enkrat se mi je potrdilo, da je politika umetnost možnega. Na eni strani so poslanci oziroma poslanke, ki trdijo, da je bil v letu 2007 v državnem proračunu presežek in da je bilo koriščenje evropskega denarja odlično, na drugi strani smo poslanci oziroma poslanke, ki trdimo, da v letu 2007 ni bilo presežka v državnem proračunu in da koriščenje oziroma črpanje evropskega denarja ni najboljše. In seveda te naše trditve opiramo tudi na poročila oziroma mnenja Računskega sodišča, na neodvisne institucije pa smo v Liberalni demokraciji Slovenije, in jaz sam, vedno nekaj dali in spoštujemo njihove sklepe oziroma odločitve.

V sami razpravi okrog črpanja evropskih sredstev je bilo veliko povedanega. Sam bi se želel dotakniti nekaj področij. Eno je področje, ki je bilo izredno hvaljeno. To je področje iz operativnega programa za razvoj regij. Pritrdil bi tistim, ki kot vzroke za slabo koriščenje na nek način poudarjajo tudi, da je bil komaj junija leta 2007 potrjen nacionalni strateški referenčni okvir in posamezni operativni programi za posamezna področja tudi nekaj kasneje, od meseca avgusta do novembra. To je bila, sigurno, ovira pri koriščenju evropskega denarja v letu 2007.

Po drugi strani pa bi rad poudaril operativni program iz razvojnih prioritet razvoja regij, kako, na kakšen način so bili ti razpisi pripravljani - po mojem mnenju strokovno slabo pripravljani - na drug način so se kriteriji sproti spreminjali in časovna dinamika, ki je bila v te razpise vgrajena. Poglejte, kaj se je dogajalo. Objavljen razpis v letu 2007 je bil 1. 6. 2007. Rok za oddajo vlog 26. 6. 2007. Odpiranje vlog je bilo izvedeno 2. 7. 2007. Sklep Službe Vlade za lokalno politiko in regionalni razvoj o odobritvi sredstev smo prejeli 29. 8. 2007. Pogodba sprejeta 27. 9., rok za oddajo zahtevkov za investicije začete v letu 2007 je bil 30. 9. in po 30. 9. takoj kontrola o namenski porabi sredstev in tako naprej. Zdaj mi pa povejte na

kakšen način je bilo možno spoštovati zakonu o javnih naročilih in korektno odpeljati razpis iz operativnega programa regij? Jaz prihajam iz občine, ki smo štiri projekte s tega področja uspešno pripravili in izvedli. Imeli smo srečo, da smo en projekt v letu 2007 nadaljevali na podlagi 26. člena Zakona o financiranju občin, projekt je bil pripravljen in smo ga nadgradili z evropskim denarjem. Podobno je bilo v letu 2008. Tisto, kar mene najbolj boli: kriteriji so se vmes spreminjali. Najprej je bil osnovni kriterij, da pridejo v poštev samo projekti, ki so višji od 600.000 evrov. Meni se je zgodilo, da je prišla množica projektov, ki je dosti nižja in ki tudi niso bili, vsaj po mojih podatkih, jaz upam pa, da bo to na nek način revizija pokazala, niti umeščeni v regionalne razvojne programe, v izvedbene dele, niti niso bili ustrezno pripravljeni. Zakaj sem to časovnico povedal? Tisto, kar so tudi moji predhodniki povedali, da. DIP-i, ki so bili pripravljeni za izvedbo teh projektov, so premalo za uspešno izvedbo teh projektov in za doseganje ciljev, ki smo si jih zastavili. In jaz si želim v prihodnje bolj premišljene razpise, časovnico takšno, kot se spodobi, da bodo projekti pripravljene in izvedeni v skladu s pričakovanji nas vseh, da bomo s pomočjo evropskega denarja pospešili razvoj in zmanjšali na nek način regionalne razvojne razlike. Toliko za zgodovino oziroma za leto 2007.

Tisto, kar je meni manjkalo pri obravnavi te točke dnevnega reda, je tisto, kar je ministrica v svojem zadnjem nastopu tudi povedala, kaj je bilo vse postorjeno v tem zadnjem času, da se na nek način pospeši črpanje evropskega denarja in tako naprej. Z vsemi temi sklepi se strinjam, tako z poenostavitvijo okrog samih priprav projektov kot tudi vzpostavitev preglednega informacijskega sistema okrog poročanja nadzora in tako naprej. Mislil, če bomo te ukrepe izvedli, bo tudi v prihodnje koriščenje evropskega denarja takšno, kot je bilo.

Zdaj pa tisto, ko trdite, da je bilo zelo dobro narejeno. Poglejte, samo en operativni program, okoljski, ravnanje z odpadki. Do leta 2009 bi morala Slovenija zgraditi tako regijske centre prvega razreda kot tudi regijske centre drugega razreda, mi imamo samo en regijski center vzpostavljen. Na podlagi operativnega programa ravnanja z odpadki so bile investicije vnesene tudi v operativni program za koriščenje evropskega denarja za okoljske investicije. Premalo je bilo na teh področjih postorjenega, če si priznamo ali ne. Verjamem, da bomo s temi ukrepi Vlade Republike Slovenije to dosegli in da bomo dosegli cilje, ki si jih je Slovenija na nek način sama postavila in jih sporočila na Evropsko komisijo, ki je sprejemala tako nacionalni referenčni okvir kot posamezne operativne programe. Če nismo bili realni v načrtovanju, dajmo sedaj to popraviti in bodimo realni

pri načrtovanju posameznih projektov, pri izvedbi razpisov in pri izvajanju posameznih operativnih programov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lep dober večer! Eden od poslancev se je šel ostriči, jaz bi se tudi verjetno moral, da ko bomo jutri glasovali, si kar mislim, kaj nas vse čaka. In lasje nam bodo šli pokonci, kajti ponovil se bo zaključni račun, ampak to ni namen. Ampak da preprečim tako dejanje, bi rekel takole: Računsko sodišče nima prav. Protekcionizma SLS in SDS-a ni bilo. Na matičnem odboru ni bilo dolgovernih predavateljev, ki sploh niso člani matičnega odbora in tako dalje - ampak to je neresen začetek.

Rekel bi tako, da v celoti podpiram nastop kolega Damijana Perneta in tudi gospoda Viliija Trofenika. Poudaril pa bi naslednje, to, kar že cel čas ugotavljamo, in to je tisto, zaradi česar se moramo danes pogovarjati in zadeve spreminjati zato, da bo stvar tekla dovolj gladko. Ugotavljamo, da je bilo prepočasno objavljanje javnih razpisov. Poglejte, cilj tri, danes ga je gospa ministrica že omenila. Od začetka razpisa do izbire projekta in podpisa pogodbe bo minilo skoraj eno leto, koriščenje sredstev pa naj bi bilo leta 2010, torej tri leta po sprejemu programa. Zato predlagam ukrep, to je, da bi nujno bilo pospešiti razvijanje razpisov na vseh področjih.

Dalje, velik problem pri razpisih so tudi lastna sredstva, o tem smo tudi govorili, državna, lokalna skupnost in tako dalje. Tukaj Vlada pripravlja pomoč. Naslednje, kar je vedno izraženo, da so problemi - mnogi razpisi so tako zelo zahtevni. Jaz poznam razpise v Italiji: trije koraki so, v treh mesecih se rešijo in sredstva prihajajo, investicije tečejo. Pri nas pa, sprašujem, ali si nismo sami zakomplicirali vseh teh birokratskih poslov. Zadeve so pa tako zahtevne, da je koriščenje tudi zaradi tega tako slabo. Tudi kmetje in majhni obrtniki nimajo tega aparata, zato vzamejo v najem zasebnike, ki jim za mastne denarce pripravijo gradivo, nikjer pa ni garancije, da bodo ta sredstva tudi dobili. To je posebej na področju kmetijstva zelo problematično in tam je, mislim, da še okrog 800 milijonov sredstev, ki jih ne bomo mogli izkoristiti tudi zaradi takih napak.

Veliki projekti - danes je tudi to bilo že omenjeno. Glejte, edini veliki projekt, ki je "šel skozi", je projekt INPRIME, tako imenovani "Inovacijski preboj Primorske", na Goriškem, tri firme so dobile kar izdatna sredstva, vse ostalo je ostalo na papirju. Predlagam, da Vlada oziroma ministrstvo zopet preveri vse te projekte iz resolucije o nacionalnih razvojnih programih za

obdobje 2007-2023 in spravi v življenje vsaj tiste, ki so od leta 2009 do leta 2013 aktualni.

Za hitrejše in lažje pridobivanje sredstev iz državne kvote in kvote sredstev Evropske unije bi morali omogočiti s sledečimi konkretnimi ukrepi na razvoju javnih razpisov: umakniti vsa merila, ki diskriminirajo fizične in pravne subjekte na javnih razpisih iz razvitih regij. Danes razvita ali nerazvita regija - malo je razlike. In če razvita regija, kot je ta primer INPRIME, lahko pride do evropskih sredstev, zakaj bi jim to preprečevali. Dalje, pri prijavi na javne razpise se upošteva boniteto poslovnih subjektov iz leta 2007, ne iz leta 2008.

Nadalje, s strani predlagateljev javnih razpisov, to so TIA, JAPTI, Slovenski podjetniški skladi in podobno, je potrebna vzpostavitev tehnično-administrativne skupine, ki bi poleg administrativnega dela skrbeli za slednje vsebine prijav projektov na javne razpise; ta servis okolje nujno potrebuje. Javno-zasebno partnerstvo, javna naročila ne morejo biti obravnavana v istih javnih razpisih. Mi sedaj združujemo majhne projekte, da pridemo do nekega večjega števila točk. Ti projekti niso vedno kompatibilni. Problem je sodelovanje občin, danes je že bilo rečeno, nimamo pokrajin in tako dalje. Tako je tu treba razmisliti, kako in kaj. In terminski plan izvedbe javnega in zasebnega dela investicije je zelo težko izvedljiv v predpisanih terminih in javnih razpisih. Mislimo, da je tudi transparentna in pravična priprava javnih razpisov za ciljne skupine, ki jim je javni razpis namenjen, tudi zelo pomembna. Primer slabo pripravljenega javnega razpisa je sofinanciranje zagona podjetij v tehnoloških parkih in inkubatorjih. Če podjetje sodeluje z mednarodno institucijo znanja, ne dobi nobene točke. To je krivično.

In to, kar vedno ponavljamo tudi na srečanjih županov: občinski prostorski načrti, javna naročila, boj s Skladom kmetijskih zemljišč in tako nadalje, to so cikle, ki preprečujejo črpanje evropskih sredstev. To ni stvar ministrice; ker pa je bilo rečeno, da je stanje na tem področju statično in tako dalje, jaz bi rekel preglejte pregled, ki smo ga dobili. Gre za dobra dva meseca dela tega ministrstva, da je to eno najzahtevnejših ministrstev in tisto, kjer je dejansko videti: je uspeh, ni uspeh. Če dobimo sredstva in je investicija oziroma program izpeljan, potem je jasno, da je uspeh tukaj. Zelo, zelo je merljivo. Dosti bolj kot na pravosodju in ne vem kje drugje.

Zato želim ministrici veliko uspeha in še enkrat začentam s tem - bojim se, kakšno bo jutri glasovanje. Koliko bo premetavanja kdo komu kaj, kar pa ne koristi nobenemu.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospo Žerjav, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Malce hitro se mi zdi, ampak prav.

Torej, Slovenija je bila ena izmed prvih držav članic, katere programi so bili sprejeti. Danes imamo dober začetek novega programskega obdobja. Lahko tudi rečem, da je prav ocena skladnosti opis sistema, po katerem mora država članica poleg predplačila začeti plačevati dejansko, ocena skladnosti za Slovenijo s področja okoljske in prometne infrastrukture, ki smo jo sprejeli marca 2008, kar prav tako kaže na dober začetek novega programskega obdobja. Poleg tega je bila Slovenija ena izmed dveh držav članic, ki sta bili prvi, s katerima smo podpisali pogodbo o zaupanju februarja 2008. To pomeni, da smo preverili in preskusili slovenski revizijski sistem, s čimer smo si pridobili zadostno zagotovilo, da se Slovenija spopade z revizijo sama. Prav tako je Slovenija ena izmed tistih držav članic, ki je z leti razvila dobro administrativno sposobnost. Seveda pa je v administrativno sposobnost treba nenehno vlagati za usposabljanje posameznikov, saj verjetno ljudje, zaposleni v javni upravi, prejemajo boljše ponudbe za delo v privatnem sektorju. Kar se tiče Slovenije in njene administrativne sposobnosti pri implementaciji sredstev kohezijske politike smo mnenja, da je le-ta kvalitetna in upam, da bo temu tako tudi v prihodnosti.

V zvezi s programskim obdobjem 2004-2006, ki je v fazi zaključevanja, kot veste, je treba do konca tega leta, torej prejšnjega leta večino finančnih sredstev investirati. Naj povem, da je Slovenija sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj porabila 95%, preostalih 5% pa lahko izplača po zaključku programa. Za preostale sklade pa je Slovenija porabila 90% sredstev.

Pravzaprav sem citiral komisarko, odgovorno za regionalno politiko, z njene novinarske konference 11. novembra prejšnjega leta. Prav tako je dejala, da Slovenija je bila dober učenec; novo programsko obdobje je zelo ambiciozno z vidika prispevka k inovacijam in konkurenčnosti. Slovenija je ena izmed naprednejših novih članic Evropske unije z vidika obstoječe infrastrukture. Tudi to je dejala.

Sicer bi pa sam kar se tiče nove finančne perspektive, torej 2007 - 2013 dejal, da je bilo razpisanih oziroma potrjenih kar za milijardo in pol evrov projektov, kar je več kot trikrat več razpoložljivih sredstev, kot je bilo to v obdobju 2004 -2006. Realiziranih do, bom rekel, primopredaje z novo vlado je bilo cca tristo milijonov evrov izplačil, petdeset milijonov izstavljenih zahtevkov. Toliko je bilo narejenega do primopredaje, kar je bilo narejeno po primopredaji, smo nekaj danes tega slišali. Mene

veseli, da je bilo v tako kratkem času mogoče pripraviti toliko ambicioznih in pomembnih projektov in me to navdušuje z upanjem, da bo to črpanje v prihodnosti veliko veliko boljše, kot je bilo v vladi, ki tega ni znala očitno narediti.

Pričakujem seveda, da bo Vlada te ambiciozne načrte, ki je zastavila prejšnja znala in uspela realizirati. Že nekajkrat sem povedal in tudi tokrat bom rekel: "Hvala bogu, da smo dobili novo vlado. Res, super, skratka ker stara je tako ali tako bila zanič."

Pa še nekaj o prometu. Veliko se govori o vinjetah, ki naj bi bile razlog za zaustavitev tega, da se ne more počrpati približno 88 milijonov evrov za projekt Draženci-Slivnica. Naj povem tukaj, vsi se boste dobro spomnili, da je komisar v Sloveniji javno povedal, da se strinja s sistemom vinjet, takšnim, kakršen je, za začasno obdobje. To je bilo javno povedano. Zamenjal se je komisar, prišel je Italijan in je spremenil stališče do tega problema. To je pač dejstvo in to moramo sprejeti. Želim pa povedati to, da bi lahko že nova vlada na tem področju, če se že tako pogovarjamo, spremenila ali vsaj napovedala spremembo na tem področju. Rečeno je bilo takrat, in jaz sem mojemu nasledniku dobronamerno svetoval, da naj napove spremembo in to bi bilo dovolj, da se ta sredstva spremenijo.

Poleg tega sem ponosen na to, da je projekt avtocestni odsek Lendava-Pince eden izmed prvih velikih projektov, in tu gospod Brulc nimate prav, skratka, avtocestni odsek Lendava-Pince je eden izmed prvih treh projektov EU, ki je bil počrpan - velikih projektov, 40 milijonov evrov.

Res je, na železnicah imamo težave. Sam ob prevzemu sem to zaznal, se osebno izredno angažiral, da bi na tem področju zadeve izboljšali. Problem je predvsem v pripravi projektov. V tem enoletnem ministrovanju sem ugotovil, da je problem sistemski. Skratka, resursi, ki so v Mariboru, preprosto niso sposobni, da bi te projekte pripravili dovolj hitro. Moj nasvet ministru je bil, da je čim prej treba na tem področju, govorim o železnici in pripravi projektov, zadevo sistemsko spremeniti, morda iti v smer železniškega Darsa ali nekaj podobnega. Ne moremo pričakovati od 30 ljudi v Mariboru, da bodo pripravili projekte, ki so težki 9 milijard evrov, ker pa vemo, da je avtocestni križ peljalo nekaj več sto ljudi, takšnih in drugačnih. Toliko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Juri Franco.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Glede na to, da mislim, da imam samo nekaj sekund, bom prebral nekaj, kar je zelo zanimivo. V vsej tej razpravi je treba izhajati iz dejstev. Slišali smo veliko hipotetičnih scenarijev, ampak dejstvo je, da

je Evropska komisija ugotovila, da je napaka Slovenije pri napovedih o črpanju sredstev iz strukturnega in kohezijskega sklada 101%. Povprečje novih članic pa je bil 2%.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Žal ste imeli malo časa. Sicer vi itak znate kratko in jedrnato povedati. Gospod Gumzar. Izvolite, imate besedo.

MILAN GUMZAR: Lepo pozdravljeni. Seveda, ko človek posluša različno razlago, kako smo bili uspešni oziroma manj uspešni okrog črpanja evropskih sredstev, bi bilo res najbolje, da bi pri današnjem gradivu dobili material, o katerem je malo prej govorila ministrica in iz katerega je pravzaprav razvidno, kako bomo šli naprej, ne kar se je zgodilo v letu 2007.

Če pa se malo dotaknem, da imajo nekateri projekti, predvsem nekatere občine, tudi v severovzhodni Sloveniji, od koder jaz prihajam, problem z zagotovitvijo sredstev za lastno udeležbo, pa je treba povedati predvsem eno preprosto stališče. Vse te občine, ki smo nastale leta 1999 ali pa tudi še pozneje, so morale najprej v svoje prostoru zagotoviti osnovno funkcijo občine. To pa je predšolska vzgoja, šolski prostor in pravzaprav nam je v glavnem zmanjkalo sredstev za velike in za projekte, ki bi dajali dodano vrednost. Če pa nekdo razmišlja, da asfaltna cesta ali vodovod na podeželju nista potrebna in ta dva ukrepa ne prinašata dodatne vrednosti, seveda se pa zelo moti, saj tudi ti ljudje so potrebni, da imajo osnovno infrastrukturo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Hvala lepa. Pozdravljeni vsi skupaj. Pri črpanju evropskih sredstev mislim, da je prav, da se vsi skupaj najprej zavedamo in si priznamo, da to ni enostavno opravilo: ne za prejšnjo vlado, ne za sedanjo vlado, ne za bodočo vlado, ampak gre za zelo zahteven in kompleksen projekt, v katerega je treba vložiti veliko energije, usposobiti dobro jedro, ekipo, ki lahko takšen projekt menedžerira in ga graditi iz leta v leto. Pri teh sodbah, ki so na osnovi, kot je bilo že rečeno, poročila Računskega sodišča, še enkrat ponavljam, da je to bistveno prekratko obdobje, lahko je primerna osnova za debato. Prav pa je, da je, tako kot se mogoče že v drugem delu ta razprava nagiba, pogled za naprej. Govorimo o sedemletnem obdobju, ki se je za vse tiste projekte, ki so že dobili kakršnokoli finančno realizacijo začelo bistveno prej kot leta 2007, kajti sam imam tudi obilo izkušenj iz vodenja občine Krško in za projekte, kjer govorimo o letni komunalni infrastrukturi določenih naseljih, kjer gre za okoljske projekte, smo praktično pričeli v letu 2003-

2004 s pripravo teh projektov, da prideš potem na koncu pravočasno do gradbenega dovoljenja, da uspeš na dveh ciljnih razpisih in da potem po takšni proceduri, kot jo je prej natančno opisal gospod Jerič, tudi včasih s kakšno vratolomsko telovadbo kakšen evro dobiš v občinsko blagajno; tisto, ki je eden izmed tistih, ki lahko črpa ta sredstva.

Mislím, da je zelo pomembno, da se zavedamo, da je pred nami še celih pet let tega obdobja; da sta za tem še dve leti, ko lahko to obdobje tudi v skladu s to finančno perspektivo ta sredstva črpamo in da resnično čim boljše od danes naprej delujemo, da bomo kos temu izzivu in ta prepotreben denar prepeljali in ga koristno uporabili.

Danes je bilo že kar nekaj izpostavljeno in sam ocenjujem, da je v tem projektu kar nekaj kritičnih točk. Mislím, da je prva od teh zadev, razpršitev odgovornosti za črpanje teh sredstev. Na eni strani gre tu za organ upravljanja, ki je dobil to akreditacijo naprej za posredniška telesa, ki so običajno različna ministrstva, na koncu pa upravičenci, od občin pa do posameznih ministrstev. Tu mislím, da čaka Vlado oziroma službo in vse, ki boste menedžirali ta projekt, obilo dela, da se dejansko po dveh letih naredi nek pregled in vidi, po kateri poti naprej, kako tudi v takšnih spremenjenih razmerah najbolje izkoristiti ta sredstva, doseči iz tega največji efekt in konec koncev tudi izpeljati te projekte.

Drug velik problem je, še enkrat ponavljam, da v Sloveniji nimamo pokrajin. Imamo velik problem, ko se dejansko v marsikaterem okolju ti projekti resnično razdelijo na občinske projekte. Danes je bilo že ničkolikokrat povedano, je tudi kadrovski in finančni potencial, predvsem majhnih občin, zelo problematičen v takšnem delu, kajti tu je potrebno osmisliti dokaj veliko investicijo in jo tudi v primernem roku izpeljati.

Sama prostorska zakonodaja v Sloveniji je po moje eden od največjih zaviralcev, razvoja, kjer nikakor ne moremo prej prihajati do teh prostorskih umestitev. Projekti kot so, tretja razvojna os, železnice, okoljski projekti predvsem s področja ravnanja z odpadki, tu je potrebno kar odgovornost dati tistim, ki na nek način sodelujemo v teh projektih. Ne vem, če bo lahko nek kohezijski projekt SVRL pa MOP izpeljal, če se v neki regiji desetletje prerokajo, kje bo prostor za komunalno deponijo. Vsi se zavedamo, da imamo obveznosti, da to področje v naslednjih letih uredimo, da smo sprejeli takšno obvezo do Evrope in zelo težko bodo okoljski minister ali minister ali ministrica, zadolžena za regionalni razvoj, ta planirana sredstva spravili v določeno regijo, če je tam prerokanje že eno desetletje o posamezni lokaciji. In takšnih problemov bo v bodoče še veliko pri tretji razvojni osi. Ne vem, kako naj prometni minister in pa okoljski minister speljeta projekt tretje razvojne osi, ko v

nekaterih področjih, kakor je kolega, celjski župan, že omenil, da ne bomo imeli več osi, ampak bomo imeli neko spiralo, ki bo pobrala vsa mesta v to zgodbo. Vsaj take so ideje o trasah in podobnih stvareh. Na koncu pa bo štel zopet pretok denarja skozi proračun.

Zato mislim, da dejansko gre za zahteven projekt in veliko priložnost, ki jo bo potrebno dobro oddelati. Prepričan sem, da se tudi s temi stvarmi, ko se po terenu sedaj pregleduje, kateri projekti so realni, da bo potrebno čim prej priti do nekega zaključka in nekatere projekte tudi spraviti v življenje. Sam sem se 11. februarja tudi udeležil kot član odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj srečanja v Evropskem parlamentu, kjer smo bili poslanci iz tega odbora na skupnem srečanju z evroposlanci, kjer se je govorilo o finančni perspektivi že za obdobje 2014 - 2020. In mirno lahko rečem, da so cilji, ki jih imamo sedaj v Sloveniji zastavljene, cilji, ki so zelo podobni tistim, ki v Evropskem parlamentu, v Evropski komisiji. Vsi so bili prisotni namreč tam, od komisarja do predsednika matičnega odbora, v Evropskem parlamentu se je govorilo o teh izzivih, se je govorilo o podobnih problemih, kot jih imamo danes. Recimo, demografska slika Evrope, koncentracija prebivalstva v velikih mestih, s tem povezane dnevne migracije, problemi javnega prometa, problem manj razvitih okolij. Spoštovani kolegi, sam se tudi te revizije, in tudi danes sem že to slišal, bojim, da bo to revizija, kjer se bo poskušalo zopet koncentrirati ta sredstva in jih plasirati v tista okolja, ki so že bolj razvita. Kohezijska politika, politika enakomernega razvoja je namenjena ravno temu, in temu smo v Sloveniji že, hvala bogu, v 70. letih znali prisluhniti in narediti policentrični razvoj. In upam, da ne bo zdaj usmeritev te Vlade v kakšno drugo smer. Mislim, da tudi na osnovi indeksa razvojne ogroženosti so kriteriji, ki na nek način dajejo priložnost enim, drugim in tretjim, poudarjajo pa to, da imajo prednost pri teh sredstvih tisti, ki imajo večji zaostanek v razvoju. Se pa popolnoma strinjam, če tam ne bo dovolj notranje moči, da je treba v nadaljevanju potem tudi prerazporediti ta sredstva, in to pravočasno, da ne bodo slučajno ostala v evropski blagajni.

Zato resnično želim, da razprava o tej zelo pomembni točki gre v to smer in da, konec koncev, kar sem že tudi dejal na koncu seje Odbora za lokalno samoupravo, ljudem iz te službe damo tudi čas za to, da začnejo ustvarjati novo perspektivo in da začnejo z novimi razpisi, ne pa da samo servirajo odbor, kar me tudi preseneča, da so glavni protagonisti teh zadev tisti, ki ste danes... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Slovenija je bila v letu 2007 neto prejemnica evropskih sredstev. To dejstvo izhaja iz poročila Računskega sodišča, Sredstva Evropske unije v zaključnem računu državnega proračuna, zapisano pa je na strani 29, kjer je narisana tudi graf, da je zadeva bolj pregledna. In tam piše: "Iz slike 10 je razvidno, da sta bila neto položaj Republike Slovenije brez prejemnikov izven državnega proračuna in neto položaj Republike Slovenije kot celote pozitivna. Republika Slovenija kot celota je iz evropskega proračuna prejela za 31 milijonov 330 tisoč 280 evrov več, kot je bilo v letu 2007 vanj plačanega." To je treba povedati, ker so se v današnji razpravi večkrat ponovile ne samo manipulacije, pač pa tudi laži o tem, na podoben način, kot je bilo to storjeno pri zaključnem računu državnega proračuna za leto 2007. Treba je gledati celoto in ne samo en njen del in s tistim delčkom manipulirati. Pomembno je, da so sredstva prišla v Republiko Slovenijo in nepomembno je, na kateri račun so prišla. Pomembno je, da so bila v Republiki Sloveniji porabljena. Moram pa reči, da tudi sam delim zaskrbljenost z nekaterimi poslanci iz koalicije, zaskrbljenost, da bo Slovenija s takšnim načinom delovanja, kot ste ga ubrali, že v letošnjem letu neto plačnica, že v letošnjem, ne šele v naslednjih, in to me resnično skrbi. Skrbi me tudi zaradi tega, ker v rebalansu ni nobene ambicioznosti glede tega vprašanja. Predvidena sredstva se zmanjšujejo za 13 milijonov evrov, plačila v proračun Evropske unije pa na drugi strani povečujejo za nekaj manj kot 53 milijonov evrov, kar je popolnoma zgrešeno v teh razmerah. Mislím, da so vsi ukrepi in mehanizmi tisti, ki jih je treba pospešiti, da bi lahko hitreje in učinkoviteje črpali ta sredstva, zaradi tega smo tak predlog tudi predlagali.

Še beseda o Poslovniku, glede na to, da me je spoštovani gospod Brulc omenil. Jaz sem bil tisti, ki sem sodeloval na seji Odbora za lokalno samoupravo kot poslanec. Nisem član tega odbora, vendar dopuščam možnost, da gospod Brulc, glede na to, da je prvi mandat v tem Državnem zboru, še ni uspel prežvečiti našega zelo obsežnega poslovnika in verjetno ne ve, da lahko vsak izmed poslancev sodeluje na seji kateregakoli odbora in tudi razpravlja. Ne bi si pa dovolil jaz, tako kot si je on to dovolil vehementno, polagati vrednostnih sodb o razpravi posameznega poslanca. Predlagam, da spoštujemo maksimo predsednika Državnega zbora o tem, da razpravljajmo ad rem in ne ad persono. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite repliko? Izvolite.

MIRKO BRULC: Spoštovani gospod poslanec, vem, da ste poslanec, ampak tam je bil gospod Kangler, župan občine Maribor,

je bil tudi bivši minister in jaz nisem rekel, da ne smejo razpravljati, ampak da so imeli dolge ure predavanj. Tega pa ne rabim. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. In še gospa Brunskole, izvolite, imate besedo.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Jaz kot človek ne bi govorila o tem, kdo komu je v očeh vehementen ali ne. To ni moj način presojanja ljudi. V vsakem od nas vidim predvsem pozitivno in tudi menim, da današnja pestra razprava je tudi, kot je moj kolega poslanec Franci Bogovič povedal, da se zavedamo in si lahko priznamo in si moramo priznati, da gre pri črpanju in koriščenju evropskih sredstev za zelo zahteven projekt. Popolnoma se strinjam s to njegovo izjavo. In v današnji razpravi državni proračun je državni proračun, v katerem so prikazana dejstva, dejstva, podatki. Jaz se tukaj ne bi odločala, ali je tukaj notri vse. Zelo bi bila vesela, če bi mi jutri nekdo rekel, da je bila pomota in da v tem proračunu res ni bilo vse prikazano, kar se tiče koriščenja evropskih sredstev, in da ta tabela rumeno-zeleno-bele barve izkazuje morebiti kakšne netočne podatke. Ampak sem jih večkrat preverila in vidim, da, žal, je tako.

Pa pojdemo in pogledjmo konkretna dejstva, o katerih smo danes že kar nekaj govorili. Računsko sodišče Republike Slovenije je tisto, za katerega menim, da zaenkrat še nikogar ni bilo, da ga tukaj ne bi jemal kot pravnoformalno in verodostojno institucijo, ki strokovno opravlja svoje delo. Res je, da je to delo Računskega sodišča v pomoč vsem nam in da tudi nas opozori, prikaže dejanske ugotovitve, da na osnovi tega napake ne bi bile ponovljene. Računsko sodišče je ugotovilo, da je v preteklih letih žal bila zelo majhna realizacija črpanja evropskih sredstev. Samo 46,38% je bila realizacija v letu 2008. Analiza in pregled stanja za nazaj, menim, da sta koristna in potrebna predvsem pri tistih projektih, ki - če je temu tako, kot so nekateri kolegi, pa naj so bili iz pozicije ali opozicije, razpravljali na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in so nekako sami izpostavili problematiko. Izpostavili so predvsem vidik izvedljivosti nekih konkretnih projektov. Eden od kolegov poslancev je, recimo, razpravljal o tem, da ima težave, da je projekt odobren in tako dalje, majhen del izkoriščen, kot je tudi moj kolega, predsednik Odbora za lokalno samoupravo gospod Vili Trofenik, povedal, zemljišče nima statusa zazidljivosti, izgradnja čistilne naprave tam ni možna in tako dalje. Verjetno je takšnih in podobnih težav še po Sloveniji. Menim, da je nujno pripraviti in vzpostaviti mehanizem za sistemsko spremljanje vseh evropskih sredstev, ne glede na to, od

kod prihajajo, iz katerega območja, ali, na primer, že iz zelo razvitega Celja, recimo, ali še katerega drugega mesta, ali pa iz nekoliko manj razvitega drugega območja.

Računsko sodišče Republike Slovenije je torej, kot sem že prej rekla, podalo ugotovitve in priporočila. Dajmo to resnično upoštevati. V današnji razpravi in mnenju mojega kolega poslanca k podaji stališča poslanske skupine Socialnih demokratov - žal osebno nisem slišala, da je šlo mogoče, kot sem sama rekla, morebiti je šlo pri nekaterih projektih tudi za politične preference. Nikogar nisem želela užaliti, vendar v to, moram reči, skoraj nekako ne dvomim, saj se je vse okoli nas zelo očitno še posebej dogajalo, ko smo na seji odbora prejeli vpogled v projekte, kot je prej povedal predsednik, da ima krasen pregled nekih političnih prepričanj kolegov po posameznih območjih, ali, če hočete, občinah in kam so šli projekti. Ravno v času pred parlamentarnimi ali pa tudi pred lokalnimi volitvami je bilo tega očitno nekoliko več. Vendar ne zamerim. Morebiti so konkretni kolegi župani ali županje bili toliko uspešnejši, toliko bolj strokovni. Ne vem.

Seveda tudi tega ne jemljem za nič slabega. Vendar dobim pa en občutek: da pri nas žlica ni za vse enako velika, da na primer, kot je bilo omenjeno, da za projekt belokranjskega vodovoda je res bil sklep izdan nekaj dni pred parlamentarnimi volitvami in nekako dobiš tak mešan občutek. Pa naj mi nihče ne zameri. Tudi moj kolega poslanec, ki je razpravljal o tem, prosim ne. Čeprav se je ta zadeva tega projekta vlekla že več let. Ali je res tako naključje? Če pa je to naključje, potem je neverjetno naključje. Moram priznati, sem pa vesela, da voda pride v to območje. To pa res. Ker voda je vir življenja. Vendar projekti za manjše vodovode, tudi ko so bili prijavljeni drugje, iz Slovenije, ne samo iz Bele krajine, nekateri niso bili ocenjeni za toliko ovrednotene, da bi bili prioriteta ali pa odobreni, da bi bil še večji uspeh in boljši rezultat koriščenja evropskih sredstev, ampak se je šlo na neke druge projekte, druge odločitve. Jaz upam, da ne, vse tiste odločitve, ko je nekdo tukaj omenil, nekaj takih res drastičnih odstopanj nekako ne bi mogla reči, ker moram reči, da tudi s prejšnjim ministrom za lokalno samoupravo smo načeloma dobro sodelovali, da je bil prijeten sogovornik in tudi pripravljen, vsaj kolikor je bilo mogoče sodelovati.

Vendar naj zaključim. Ko je moj kolega poslanec, gospod Samo Bevk, nekako izrazil svoje mnenje, da zdaj tudi on ne ve, da mogoče je bilo pri vsem tem pa tudi potrebno znanje ribarjenja v kalnem. Upam, da ni bilo tako. Upam, da vsa ta razprava o koriščenju evropskih sredstev bo zdaj šla samo v prid temu, ker moramo se zavedati, kakorkoli se dostikrat dogaja, da je očitek, prejšnja vlada, ta vlada, 100 dni, ni uspešen, je uspešen,

predsednik vlade omenjen, drugi, tretji... in tako dalje, jaz vseeno menim, da vsak od nas, in sem že nekajkrat o tem govorila, zaupano nam je bilo, da imamo to čast, da smo tukaj člani tega visokega doma, Državnega zbora Republike Slovenije, od kjerkoli prihajamo in tudi iz katerekoli poslanske skupine prihajamo.

Zatorej vsi rezultati, ki bodo prikazani v naslednjih zaključnih računih, bodo rezultati dela. Jaz štejem, da bo prvi zaključni račun in pokazatelj te vlade zagotovo zaključni račun, realno se bodo začeli prikazovati rezultati dela te vlade šele v letu 2010, zaključni račun tega leta. Pa mogoče sem še prehitro rekla. Zakaj? Leto 2008 je tako in tako bilo praktično mimo, zadeva je bila že v preteklosti, v prejšnjih mesecih odločena, še posebej ker so bile volitve, ker so terminski plani koriščenja evropskih sredstev, črpanja in tako naprej, vemo, kako potekajo zadeve. Sploh tisti, ki smo angažirani še v lokalni skupnosti, ali tisti, ki ste morebiti tudi občinski svetniki. Leto 2009 je pa tako ali tako na nek način bilo, pa v kateremkoli odboru sodelujem, gledam projekte, gledam, kako zadeve gredo - ali je to infrastruktura, ali je prometna, ali katera druga, je nekako že dosti za leto 2009 ali v glavnem že skoraj nekaj do leta 2011 tako rečeno zacementirano. Žal. In verjamem, da ne bo nihče oporekal projektom, ki so se že začeli, ampak priznati si moramo, da se je marsikaj že tudi pred volitvami odločilo pri marsikaterem projektu. Zatorej ne bodimo užaljeni, tisti, ki ste se zdaj odločili, da ste v drugi poziciji kot v preteklosti, četudi kakšno zadevo odločno, resno, vendar ne v škodo ali škodoželjno, izrečemo. Izrečemo to, kar je dejstvo! Tudi zaključne račune za nami bodo tudi morali potrjevati državni zbori, tudi za nami, pa morebiti ne bomo mi poslanci, morebiti bomo in bodo tudi lahko izrekli kakšno, vendar to ne bo pomenilo popravnega izpita.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sprašujem, gospa ministrica, želite besedo?

Izvolite, imate besedo.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Samo kratkih nekaj stavkov, glede na to, da je razprava bila že dolga, izčrpna, pa da sem nekaj tudi že vmes povedala. Sama sem kot človek in kot ministrica predvsem usmerjena v to, kar je moje delo, se pravi v vodenje tega resorja v prihodnjem obdobju, iskanja rešitev za naprej, tudi sprejemanja odločitev za naprej. Pri tem bi pa poudarila to, da izvajanje kohezijske politike je proces. In ko rečemo, da je proces, je to dolgotrajen tudi proces, ne samo zahteven. Začel se je v Sloveniji pravzaprav že takrat, ko je Slovenija začela delati prve korake k EU. Kot sistem in kot država imamo na tem področju

dediščino, iz katere moramo izhajati in ki nam mora biti temelj v dobrem in slabem. V dobrem, da gradimo na tistem, kar je vredno, da razvijamo naprej, in v smislu problemov, težav, tudi napak in zmot, ki smo jih delali ali smo jih vgradili tudi v sam sistem, v tem, da jih izboljšamo in odpravimo. Sem pristaš Volterovega razmišljanja, da najboljšega sveta nimamo. Vsak je možen izboljšanja. In v tem smislu vidim tudi svojo nalogo, da izboljšamo obstoječi sistem, usmerimo aktivnosti v tista področja, ki nam bodo pomagala v tem trenutku tudi največ pri reševanju težav, s katerimi se Slovenija ukvarja, in nam bodo zagotovila čim bolj učinkovit in uspešen sistem delovanja v prihodnjih letih. Jaz verjamem, da si je tudi Vlada tako zastavila svojo nalogo in tako gredo tudi v tej smeri predlagane aktivnosti in ukrepi, upoštevajoč vso to kompleksnost področja. Sami ste opozarjali, da je to področje, kjer se pravzaprav prepleta vse. Po eni strani sistem in implementacija same evropske kohezijske politike, po drugi strani pa tudi vse naše področje ureditve, ki jih imamo in ki so sestavni del tega procesa in nam marsikje tudi določajo pogoje in tudi otežujejo izvajanje te kohezijske politike. Zaradi tega se tudi zavedam, da naloge, ki smo si jih zadali, da izboljšamo ta proces, ga tudi poenostavimo in optimiziramo sistem črpanja, niso kratkoročne naloge. Začeli smo delati prve korake. Nekatero od teh zelo pomembnih že izvedenih ukrepov sem omenila. Je pa to seveda tek na dolge proge. Jaz verjamem, da tudi minister ali ministrica, ki bo prišla za mano, bo imela še marsikaj za postoriti in takrat bom tudi sama pripravljena slišati kritike, kaj je bilo v mojem obdobju neustreznega, slabega, kaj je vredno izboljšanja, seveda z željo in upanjem, da bo tisti, ki bo prišel za mano, to lahko še bolje in še uspešneje. Jaz tudi zelo resno jemljem maksimo, da smo učeča se družba. In učeča se družba temelji na učečih se posameznikih. Tudi sama sem se pripravljena učiti od svojih predhodnikov in tudi od vseh tistih, ki tukaj podajate svoje videnje za del svoje kritike, in jih jemljem tudi v zakup, da jih zelo resno obravnavamo in se jih zelo resno lotimo. In to je tudi tista zaveza, ki jo nase jemlje tudi Vlada, da postori marsikaj, da bo ta sistem učinkovitejši, uspešnejši in da bomo predvsem tudi zagotovili doseganje tistih ciljev, ki smo si jih zadali in da nam bo kohezijska politika služila tudi v temu obdobju za reševanje težav, ki nam jih povzročata finančna in gospodarska kriza, in da si bomo zagotovili prilive v proračun tudi v temu delu, ki zavisijo od evropskih sredstev. Toliko mogoče v zaključni besedi, pa verjamem, da bomo tudi v prihodnje temu področju še posvečali pozornost, se tudi srečevali in predvsem vsebinsko o tem tudi razpravljali.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospe ministrici. Želi gospod Trofenik kot predlagatelj besedo? Izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Mislím, da lahko ugotovimo, da je razprava o problematiki črpanja evropskih sredstev bila potrebna. Upam, da bo tudi koristna, da bomo iz nje izšli z nekimi treznimi spoznanji in zaključki, ki bodo služili vsem odgovornim, Vladi in vsem ostalim, da bo poskrbela za takšen sistem, da bomo pri koriščenju čim učinkovitejši. Če upoštevamo, da sta dve leti te finančne perspektive mimo in sistem M+2, imamo še vedno sedem let na razpolago. Vendar sedem let ne pomeni sedem let za tolažbo saj če gremo planirat čez prst, bo treba vsako leto počrpati vsaj 600 milijonov evrov. In smo še daleč od tega, brez tistega ostanka, ki bo še prihajal iz prejšnje finančne perspektive. Kljub temu, da smo si pod črpanjem predstavljali različni diskutanti različno, nekateri razpise, drugi sklepe in pogodbe, tretji pa ožje, kar je edino smiselno, ker smo izhajali iz zaključnega računa državnega proračuna, to je denarni tok, me veseli, da kljub temu, da so predstavniki nekaterih pisali iz nekega prastrahu, da se iščejo neki krivci, da gre za nek sistem zarot in podobnih stvari, je pa razprava pri nekaterih, ki tudi izhajajo iz takih krogov, naj mi ne bo zamerjeno, ko so se sprostili, so povedali globoke resnice. Opozoril bi samo na diskusijo gospoda Ziherla, ki je povedal na svojstven način globoko resnico. Upam, da so ga slišali tudi v Bruslju. Bil sem nekajkrat opozorjen, da nas vneto poslušajo in spremljajo, kaj govorimo in o čem razpravljamo, tudi v Bruslju, kot da je to nek strah. Mislím, da je pogumno priznati napake in se iz napak naučiti in nehati delati napake, čeprav idealistično se temu nikoli ni možno izogniti, nujno potrebno. Ker na tak način, brez želje po kakršnemkoli iskanju, seveda mi ne moremo doseči v tej finančni perspektivi, ki pa je v takem obsegu verjetno zadnja, to, kar nujno potrebujemo, ker gre praktično za edini realni ali pomemben investicijski vir, ki ga bomo v teh kriznih obdobjih še kako potrebovali.

Jaz sem prepričan, kot je rekla ministrica na koncu, da bodo zdaj take razprave, ne glede, kdo jih bo iniciral, v Državnem zboru vsaj enkrat letno in da bomo začeli z naslednjo, kvalitetnejšo razpravo ne samo z vidika ustreznosti evidentiranja, načrtovanja, tudi z vidika uspešnosti koriščenja, ali je dodana vrednost in podobne stvari, ki bodo pa še mnogo bolj zahtevne kot samo z vidika evidentiranja in obsega koriščenja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo splošno razpravo. Pred nami pa je amandma Poslanske skupine SDS, iz

pregleda z dne 3.3.2009. Odpiram prijave za razpravo. Pri tem vas opomnim, da je prišel tudi popravek k temu amandmaju, kjer se beseda "Komisija" nadomesti z besedo "Državni zbor". Odpiram prijavo za razpravo o amandmaju. Tisti, ki imate na voljo še čas, drugim se ni treba niti prijavljati. Gospa Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Rada bi povedala tisto, kar sem imela namen že v prejšnji razpravi, pa me je kolega Potrč opozoril, da ravnam v nasprotju s Poslovnikom. Kasneje so sicer kolegi kar naprej ponavljali iste stvari, ampak vse kaže, da bi bilo treba uporabiti tisti srbski rek: "Ko če koga, ako ne svog svoga". Nič hudega, jaz mu ne zamerim, mislim, da je prav, da raje mene opozori kot pa kolege iz opozicije, ker drugače zgleda, kot da se nanje jezi, na nas pa ne, zato je prav, da mene opozori. Bi bilo pa prav, da bi oni tudi to sprejeli kot opozorilo tudi zase. Rada bi samo povedala, da 3. in 4. točka tega amandmaja sta, če bi uporabila močan izraz, bi bil en izraz, ki ima nekaj za opraviti s perverzno. V 3. točki v nasprotju s tistim, kar je logično in pošteno, da poveš vse, tisto, kar ti je v prid, in tisto, kar ti ni v prid, da se tukaj navajajo samo tisti podatki, ki so predlagateljem tega amandmaja v prid, s tem, da vsak, ki logično razmišlja, bi se moral vprašati, če je bilo potrjenih 112,6% sredstev, glede na pravice porabe v času 2007 in 2008, da bi se bilo treba potem vprašati, kaj se je pa potem zgodilo kot posledica tega razpisa, koliko je bilo za operativne programe krepitve regionalnih razvojnih potencialov, potem tudi dejansko razdeljenih sredstev, skupaj 678 milijonov za dve leti, v letu 2008 je bilo razdeljenih 21 milijonov. Katastrofalno visoka številka, moram reči, da kar ne more človek sape zajeti. In isto približno je tudi pri operativnih programih za razvoj človeških virov, pri operativnih programih za razvoj okoljske in prometne infrastrukture in tako naprej. Jaz mislim, da je tukaj prav, da se poudari, da takega amandmaja ni možno potrditi, ker enostavno ni notri napisano vsega, kar je treba napisati. Če bi bilo vse napisano, potem bi tudi jaz glasovala zanj. Isto velja za četrto točko tega amandmaja. Če bi tukaj rekli, da naj se nadaljuje, če bi to tudi zares naredili, da se nadaljuje najmanj z dinamiko, kot je bila dosežena v prvih dneh finančne perspektive, potem jaz mislim, da, bog ne daj, da tako delate. Ker če boste tako delali ministrica, in ostali ministri in vaši sodelavci v Vladi in v vašem resorju, pri čemer moram reči, da potem bomo mi do leta 2013 porabili vsega skupaj okrog 40, 50% dodeljenih sredstev oziroma predvidenih sredstev iz Evropske unije. Leta 2015 bomo porabili, reci in piši, približno 2 milijardi in recimo 300, 400 milijonov evrov. Ali to hočemo imeti? Če bi bilo napisano, da naj se nadaljuje z bistveno večjo dinamiko, kot pa je bila v prvih dveh

letih finančne perspektive 2007-2013, potem bi jaz rekla: "Super. Točno tako mora biti." Pa to ne pomeni, da je bilo prej tako zelo slabo. Objektivne težave so bile. Se strinjam. Vendar bodimo toliko korektni, povejmo, da je bilo prepočasi in premalo in da je treba to pospešiti. Tega niste napisali, zato o takem sklepu nikakor ne mislim niti zgubljeni časa. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Brunskole. Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Kot je že povedala kolegica gospa Pečanova, v 4. točki tega predloga amandmaja Poslanske skupine SDS tudi mene zmoti, ko je navedeno: "Državni zbor poziva Vlado, naj bo črpanje evropskih sredstev čim bolj učinkovito in naj se nadaljuje," tukaj pa me nekako zmoti "naj se nadaljuje najmanj z dinamiko, kot je bila dosežena v prvih dveh letih finančne perspektive 2007/2013." Mi smo pa ravno prej govorili o letu 2007 in 2008. To sta ti dve prvi leti in ugotavljali 46% realizacijo. Jaz mislim, da je tukaj verjetno bila pomota ali pa, ne vem, podatki niso bili prikazani na strani poslanske skupine, da so mislili kaj drugega, ne pa to, kar je v danih podatkih videti. Jaz mislim, da bi bilo treba smiselno upoštevati sklepe oziroma predloge sklepa, sprejete na Odboru za lokalno samoupravo ter v tej smeri tudi naprej skupaj in učinkovito delovati in sodelovati.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Sklepov, ki so predlagani, ni mogoče sprejeti. Sklepi, ki so predlagani, govorijo o aktivnostih za nazaj, govorijo o spremembah razvojnih prioritiet, govorijo o pripravi analiz za delovanje v treh mesecih. Nič ne govorijo o tem, kaj je treba narediti, glede na to, da gospodarska aktivnost peša, da se bo črpanje sredstev iz Evrope še pospešilo. Zaradi tega mislim, da je nujno sprejeti vsaj minimalen popravek, zaradi tega so predlagani sklepi z amandmajem, ki govorijo za naprej, ki govorijo o tem, da Državni zbor od Vlade pričakuje, da bo nadaljevala s čim bolj učinkovitim črpanjem sredstev, vsaj s tako dinamiko, kot smo ji bili priča doslej, ki ni slaba, in da Državni zbor pričakuje povečano dinamiko črpanja predvsem pri operativnih programih razvoja okoljske in prometne infrastrukture, kot enega izmed ukrepov v luči pospeševanja gospodarske rasti: avtocestni program, optično omrežje, modernizacija železniškega omrežja, energetske projekti, visokotehnološki projekti in tako naprej. Razhajamo se v

bistvenem. Vi bi želeli, da se na tej ravni, ki ji to ne pritiče, dogajajo neke preiskave, revizije, ki se počnejo na ravni spremljanja projektov vsak dan. Vsak dan se revidirajo projekti. Tisti, ki so imeli kakršenkoli popravek s temi zadevami, to zelo dobro vedo.

Mi pa predlagamo, da naj se pogleda naprej in naj se aktivnosti pospešijo. Da je nujno to sprejeti, nas prepričuje rebalans, ki govori o neambicioznosti, govori o tem, da se bodo sredstva v 2009 z rebalansom iz Evropske unije zmanjšala, kar je zelo zaskrbljujoče. Že večkrat sem povedal, in želim povedati še enkrat, normalno je, da v letu 2007 ni bilo počrpano toliko, kot je bilo načrtovano. Bilo je namreč prvo leto nove finančne perspektive. Administrativno so se programi potrjevali do novembra 2007, in je popolnoma jasno, da glede na dinamiko projektov, bo glavni efekt vsega tistega, kar je bilo storjeno v preteklih dveh letih, beleženo v letošnjem letu. Meni tudi ni jasno, na podlagi kakšnega metodološkega prijema se bo delala ta revizija projektov, za katero so podpisani sklepi in pogodbe. Katerega od teh tisoč, deset tisoč projektov, ki so tukaj navedeni, boste revidirali v skladu z napovedjo o političnih preferencah nekaterih odobrenih projektov? Ali boste šli revidirati kanalizacijo in vodovod v naselju Tabor v občini Nova gorica? Boste šli revidirati projekt, ki je dobil sredstva, vodovod-kanalizacija Šmihel v občini Nova gorica? Boste šli revidirati projekt inkubatorja v Novi gorici, projekt centra za ravnanje z odpadki Stara gora? Boste šli revidirati čistilno napravo kanalizacija v Brežice? Boste šli revidirati projekt prenove mestnega jedra v Brežice? Ali boste šli revidirati projekt prenove mestnega jedra v Kranj? Za kaj se boste odločili? Ali obnovo gradu Kiselstein v Kranju? In še dveh ali treh projektov, ki so tukaj navedeni. Toliko o političnih preferencah odobrenih projektov. Katerega boste izbrali? Nobenega, ker veste, da je to navadno populistično govoričenje in nič drugega in vam služi samo za to, kar je nek medij že začel, da bi nekoga, na katerega ste se fokusirali, pribijali na križ, češ, da ni gospodarno ravnal. Zgrešeno, zgrešeno. Najbolj nizkotno pa je, da ta logika z ulice prihaja v Državni zbor.

Iz tega razloga, mislim, da je še čas za razmislek in predlagam, da podprete spremembo in daste s tem impulz vaši vladi, da naj gleda naprej, ne nazaj. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Odpiram ponovno prijavo za razpravo. Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljena gospa ministrica, lepo pozdravljene gospe poslanke

in poslanci! Zakaj je pomembno, da se sprejme ta amandma in popravek amandmaja? Ne zato, da bi dejansko kljubovali ali se mi kot Slovenska demokratska stranka "metali ven", da mi hočemo nekaj več. Ta amandma je namenjen samo temu, da se dejansko sredstva še bolj črpajo, kot so se v predhodnih letih črpala. Da dejansko izkoristimo vse možne resurse, vse možne prilike, ki so nam ponujene. Nikakor se ne morem strinjati s kolegico poslanko, ki je dejansko dejala, da ne razume tistega člena.

Nikjer v tistem členu, če ste ga prebrali, ne piše, da boste črpali manj ali pa ne bi bilo dovolj. Ampak mislim, da je napisano tako, da se naj vsaj toliko ali pa več črpa teh sredstev. Ne pa napačno razumeti tega stavka, ki je napisan v amandmaju. Jaz verjamem, da boste, kolegice in kolegi, jutri pri glasovanju razumeli ta amandma in da boste glasovali za njega in ga podprli, saj gre za razvoj celotne Slovenije, ne za razvoj samo določenih posameznikov v parlamentu ali pa v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC: Hvala lepa. Bil sem zopet izzvan, pa ne vem, zakaj. Pridite, opravite revizijo! Mi zahtevamo tudi na našem teritoriju, normalno, ampak tega se prav nič ne bojim. Mogoče se kdo boji, ki sedaj hodi po parlamentu in lovi ministre, da bi podpisal pogodbo, dokler je še čas, kajti prej to ni bilo možno, ker se je dobilo sredstva za to na področjih, kjer niti ni bilo gradbenih dovoljenj, ni bilo urejeno zemljiško stanje in tako dalje. Glejte, ko govorimo o reviziji, vsi pademo pod iste predpise in iste možnosti.

Ta amandma je smešen. Bom navedel nek čisto drug primer. Če sem jaz pošten in spoštujem pravila v družbi, potem ni treba, da stalno govorim "jaz v marketu ne kradem" ali pa "jaz spoštujem prometne predpise". Jih spoštujem, če jih ne, je pač to moj problem. In v teh amandmajih pisati, da bomo črpali evropska sredstva in da jih bomo še več črpali, da smo odlično črpali in tako dalje. Pa komu to koristi? Ne vem. Mislim, da to ni potrebno. In razprava, ki smo jo imeli na odboru, je že kazala na to, da sami sebi nekaj dopovedujemo kot otroci, in to seveda ni potrebno. Zato bom proti temu amandmaju. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Trofenik se je javil, kot sem razumel, kot predlagatelj, kjer mu je pa pač sistem zavrnil. Izvolite gospod Trofenik, kot predlagatelj.

VILI TROFENIK: Na žalost je sistem takšen.

Odbor je predlog sklepa oblikoval z enim samim hotenjem: izboljšati stanje, kot je trenutno ali je bilo do sedaj. Brez

kakršnih koli očitkov. In tega nihče normalen, trezen ne more napraviti brez analize trenutnega stanja eventualnih slabosti in spremembe na boljše. To je namen.

Amandma pa ni nič drugo kot poskus izničitve oziroma tega hotenja, preprečiti to hotenje, da pride do kakršnega koli izboljšanja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Vidim še in bom še enkrat odprl prijavo. Prijava teče. Gospa Brunskole izvolite, imate besedo.

RENATA BRUNSKOLE: V kratkem bi samo rekla, ko je moj kolega omenil, da mogoče kolegica ni razumela. Jaz sem zelo dobro razumela 4. točko. Samo hotela sem reči, da če greva na podjetniško raven, če doseže podjetnik rezultat 46% realizacijo plana, recimo, v preteklem letu, si ne bo zadal cilja da bi imel v naslednjem tudi samo takšno. Jaz bi si zadala 120%. To sem hotela reči. In mislim, da je jasno, da tudi predlogi odbora so v smeri za bodoče delo, ki naj bo čim bolj učinkovito v smislu večjega koriščenja evropskih sredstev. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Očitno se z gospodom Brulcem nisva razumela. Jaz sem primere namenoma primerno metal. Povedal sem Nova Gorica, Brežice, Kranj, lahko bi nadaljeval in bi iz tega seznama, ki ga imate v gradivu, navedel preko sto občin, ki so jim bili odobreni projekti v temu obdobju. In sem hotel pokazati absurdnost tega vašega sklepa. Lepo vas prosim, midva oba veva, predpostavljam, da oba veva, da obstaja sistem revidiranja, sistem kontrole, sistem nadzora, ki deluje. In je učinkovit. Marsikje so morala že biti sredstva vrnjena, ker niso bila porabljena v skladu z odobrenim projektom. Da je pa ta sistem, pripeljati v Državni zbor in o tem sklepati in k tem pozivati Vlado, zgrešen, da je izven ene normalne zdravorazumske logike, sem vam pa hotel pokazati na plastičnem primeru: Katera cev bo tista, ki bo predmet revizije? Vaše politične opcije, te, ki sedi tukaj na sredi, ali naše? Lepo vas prosim! To je bilo govorno z vaše strani, da so projekti, ki imajo politične predznake, ob tem, da so za vse bila pravila igre določena in potrjena v Bruslju oziroma na Evropski komisiji. Ampak kaj je bil resničen namen? Resničen namen obravnave te točke in tisto, kar se je želelo z njo inicirati, sem povedal na začetku. Najprej oblatiti tisto, kar je bilo početo prej, češ, da je bilo slabo, potem si ustvariti nek temelj za to, da se tam, kjer se želi, potegnejo neke "mapce" ven in se nekoga pribija na križ, ker ni nekemu

primeren in všečen, bistveni namen pa je danes povedala gospa Cveta Zalokar Oražem v razpravi, ko je neposredno napovedala kadrovske cunami na tem področju. Rekla je: "Uradniška struktura, ki je ta poročila pripravljala, ki jih imamo v tem Državnem zboru, ni ustrezna, poročila so pripravljena izkrivljena, zaradi tega je treba razmisliti o zamenjavi te strukture." Uradniška struktura. Ne direktorji, državni sekretarji in tako naprej. To, gospe in gospodje pa je zaskrbljujoče. Če boste s tem načinom nadaljevali, sem pa trdno prepričan, da se vam bo zalomilo in bojim se, da bo morala neka druga vlada leta 2012, če boste do takrat zdržali, reševati v preostanku leta evropska sredstva.

Še enkrat. Revizijsko poročilo Računskega sodišča, ki je bilo temelj današnje razprave, Sredstva Evropske unije o zaključnem računu državnega proračuna, pravi "neto položaj Republike Slovenije je bil v letu 2007 pozitiven, ker je Slovenija kot celota iz evropskega proračuna prejela za 31 milijonov 330 tisoč 280 evrov več, kot je vanj plačala." Namesto da ste želeli pribijati na križ ljudi, ki so v prejšnjem mandatu na tem področju delali, bi si zaslužili ob koncu te razprave vsaj javno zahvalo za vse, kar so tej državi, državljanom, državljanom pa tudi občinam storili na tem področju.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mislim, da razpravo lahko zaključimo, ker je tudi potekel čas.

Tako lahko napovem, da bomo o amandmaju in sklepu k poročilu v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, v četrtek, 5. marca 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 4. MARCA 2009 OB 19.06 IN SE JE NADALJEVALA 5. MARCA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 3. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti gospod Jakob Presečnik. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKI IZVOZNI IN RAZVOJNI BANKI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga

zakona. Besedo ima mag. Mitja Gaspari, minister za razvoj in evropske zadeve. Minister, prosim, da obrazložite zakon izza govornice.

MAG. MITJA GASPARI: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki, katerega obravnavo Vlada želi po nujnem postopku, iz razlogov, ki so nujne gospodarske narave, glede na to, da so vplivi gospodarske krize na dogajanja tudi v slovenskem gospodarstvu takšni, da so dodatni in okrepljeni ukrepi na področju delovanja gospodarstva nujni.

Nekaj razlogov je vodilo Vlado v spremembo in dopolnitev tega zakona. Prvi je ta, da se njena vloga finančno okrepi, glede na to, kaj je bilo v originalnem tekstu zakona zapisano kot razvojne in ekonomske naloge, ki naj bi bile komplementarne s tistim, s čimer se ukvarjajo tudi sicer poslovne in finančne institucije. Torej, že vlada v prejšnji sestavi se je odločila, da bo iz prejšnje agencije, ki je bila urejena z drugim zakonom, to institucijo preoblikovala v razvojno-izvozno banko po vzoru držav članic Evropske unije, ki praviloma imajo take institucije, ki dopolnjujejo delovanje tržnih institucij na finančnem trgu. Predvsem iz tega razloga, ker te institucije, mislim predvsem tržne, ne opravljajo vseh tistih nalog na trgu, ki bi bile za razvoj gospodarstva potrebne, in je torej delovanje take razvojne institucije komplementarno, ne pa substitutivno na trgu, in dopolnjuje dejavnost komercialnih bank v segmentih, ki jih te dobro ne pokrijejo.

Iz prakse delovanja te institucije, ki je bila ustanovljena v lanskem letu poleti po širši javni razpravi in predlogih, se je ugotovilo, da je nekaj pomanjkljivosti, ki jih je treba dodatno še odpraviti, da bi ta institucija lahko delovala v skladu s svojim mandatom, poleg tega pa da bi bila tudi sinergija med različnimi institucijami, ki v Sloveniji pokrivajo razvojna vprašanja, poleg izvozno-razvojne banke še Slovenski podjetniški sklad, Sklad za regionalni razvoj, Ekološki sklad Republike Slovenije in tudi Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Torej, sinergije, ki bi iz tega nastale, bi pomenile boljše kvaliteto delovanja tudi gospodarstva.

Drugič, razširil se je mandat banki, da se lahko ukvarja tudi s posli, ki so povezana s koriščenjem evropskih sredstev, in sicer na način, ki do sedaj v praksi ni bil uveljavljen, to pa je na povratni način, to se pravi uporaba sredstev povratno. To je s kreditnimi in podobnimi aranžmaji, ki omogočajo izkoriščanje enega evra večkrat, kar seveda omogoča koriščenje evropskih sredstev tudi po koncu finančne perspektive leta 2013. Če bi se ustavili samo na uporabi subvencij in pa transferov, ki so zdaj

glavni instrumenti uporabe evropskih sredstev, potem je ta uporaba enkratna in se je ne more več v nadaljevanju še ponoviti. Zaradi tega je bil razširjen člen zakona, ki govori o tej temi.

Da bi banka lahko zadovoljila varno delovanje v večjem obsegu, je nujno povečati njen obseg kapitala, zato je Vlada predlagala v zakonu in zagotovila v rebalansu državnega proračuna ustrezen znesek dokapitalizacije Slovenske izvozne in razvojne banke od 140 milijonov na 300 milijonov evrov oziroma za 160 milijonov evrov. Bom povedal potem še nekaj števil, v kakšnem obsegu ta institucija ta trenutek deluje.

Tretja pomembnejša sprememba v zakonu je tista, ki govori o jamstvu države za to institucijo. Člen je bil dopolnjen zaradi tega, ker se je v praksi izkazalo, da mednarodne institucije, s katerimi ta banka praviloma sodeluje, to so Evropska investicijska banka in nekatere druge, ne razumejo tega člena o jamstvu države kot brezpogojnega, kot velja v načelu za vse te institucije, ki delujejo pod takimi pogoji kot Slovenska razvojna in izvozna banka in zaradi tega so bile težave pri dogovarjanju o dodatnih kreditnih aranžmajih med to banko in pa med temi mednarodnimi institucijami. S spremembo tega člena, ki ne povečuje obveznosti države, jo pa bolj jasno in enoznačno definira, je bilo ugotovljeno tudi s strani teh institucij, da zdaj ne obstajajo več te pripombe, ki bi sicer lahko ovirale delovanje Slovenske razvojne in izvozne banke. Poleg tega je v tem zakonu tudi dopolnjena točka o delovanju in o pooblastilih oziroma upravljanju te banke. Gre za enostavno prilagoditev sistema vodenja banke principom, ki veljajo v zakonu o bančništvu, po katerem tudi ta institucija deluje in ki je pod kontrolo Banke Slovenije; to je, da se v nadzorni svet te institucije imenujejo ljudje oziroma kandidati iz strokovne javnosti, ki se spoznajo na delovanje te institucije v njenem poslovnem delovanju. To je predvsem, kar se tiče kreditne aktivnosti, kar se tiče prevzemanja tveganj, kar se tiče delovanja na področju revidiranja in računovodenja.

Zaradi tega je spremenjen ta člen in v končni sestavi nadzornega sveta odloči po predlogu zakona Vlada Republike Slovenije, pri čemer strokovna javnost vsebuje tudi predstavnike tistih institucij, ki imajo z razvojnega stališča in delovanja te banke tudi legitimni interes, to so stanovske asociacije, kot so gospodarska in pa obrtna zbornica.

Povedal bi še nekaj dejstev, ki v tem trenutku izboljšujejo status te banke. Ta banka je pred nekaj dnevi dobila ustrezen reiting mednarodnih reiting institucij, in sicer reiting, ki je enak reitingu države Republike Slovenije, dvojni A - stabilno, kar zmanjšuje njene stroške pri pridobivanju dodatnih virov financiranja. Poleg tega je pa v kontaktih z Evropsko investicijsko banko ugotovljeno, da bodo aranžmaji, ki bodo letos

sklenjeni med to banko in pa Slovensko izvozno in razvojno banko, aranžirani po tako imenovanem riziku suverena, torej riziku, ki je enak riziku države in s tem se tudi zmanjšujejo stroški institucije pri njenem zadolževanju.

Zato predlagamo, da Državni zbor v svoji razpravi podpre spremembo in dopolnitev zakona o Slovenski razvojni banki, kot so bili predlagani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku mag. Antonu Ropu za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. ANTON ROP: Dobro jutro, lepo pozdravljeni! Spoštovane poslanke, poslanci! Odbor za finance in monetarno politiko je 18. 2. 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Odbor je po predhodni uskladitvi s predlagateljem zakona obravnaval in sprejel pet redakcijskih amandmajev iz vrst kvalificiranih predlagateljev, amandma k 6. členu zakonskega predloga je vložila SDS, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Predlagatelj zakona je poudaril, da so potrebne določene dopolnitve in spremembe obstoječega zakona, ki bodo omogočile, da bo tudi v spremenjenih okoliščinah, zlasti zaradi nedelovanja kreditnega trga, lahko država z institucijami in instrumenti primerneje obvladovala posledice finančne in gospodarske krize. Poudarjeno je bilo, da SID banka potrebuje kapital, dodaten kapital za nujne dodatne naloge in obveznosti, ki ob sprejemu osnovnega zakona niti niso mogle biti predvidene. Zato Vlada predlaga, da se SID banka dokapitalizira do višine 300 milijonov evrov v letu 2009, kar naj bi bilo upoštevano že v predlogu rebalansa državnega proračuna, ki ga bomo obravnavali v naslednjih dneh.

Spremembe zakona so namenjene tudi bolj jasnemu definiranju nalog, ki jih ima ta institucija po tem zakonu. Tako se na primer razpoložljiva evropska sredstva uporabljajo preko tako imenovanega finančnega inženiringa, ki ga omogoča in že od samega začetka spodbuja Evropska komisija. To pomeni, da se poleg klasičnih instrumentov spodbujanja razvojnih programov in projektov, kot so subvencije in transferji, lahko uporabljajo tudi kreditni finančni instrumenti SID banke, in sicer na podoben način, kot to velja za razvojne banke v drugih državah EU. Med predlaganimi spremembami je bila posebej omenjena in obravnavana sprememba 18. člena zakona, ki na novo definira organ upravljanja banke, kar sicer ustreza utečenemu načinu delovanja ostalih finančnih institucij s svojimi predstavniki, ki so praviloma

specialisti za nadzor delovanja finančnih institucij. Seveda pa to običajno niso ministri, saj so tovrstne funkcije namenjene zlasti izvajanju programskih in ekonomsko-političnih odločitev in ne upravljanju nadzornega sveta z direktnimi poslovnimi odločitvami v pravnem subjektu. Gre torej za specializirano, strogo profesionalno institucijo, tako glede članstva uprave kot tudi nadzornega sveta, kjer so zahtevani višji standardi in zaostrena pravila.

V razpravi je predstavnik predlagateljev amandmaja Poslanske skupine SDS k 6. členu, ki posega v 18. člen osnovnega zakona, izrazil nekatere pomisleke in predstavil stališča in pripombe. Zlasti pa, da v organih upravljanja SID banke, tako kot je predlagano, ni predstavnikov nekaterih ministrstev, ki bi po naravi svojega delovanja tja vsekakor spadali. V nadaljevanju razprave je bilo posebej poudarjeno, da gre za obravnavo in sprejem enega izmed najpomembnejših instrumentov oziroma ukrepov aktualne vladne politike. Zakon, tako kot je predlagan, namreč omogoča neposreden poseg in vpliv na aktualna gospodarska gibanja. Glede na obseg finančnih sredstev in vrsto različnih možnih finančnih ukrepov omogoča dejanski vpliv na gospodarska gibanja, spodbujanje proizvodnje, investicij in posledično tudi na oživljanje gospodarske rasti. V trenutni krizni gospodarski situaciji, tako v Sloveniji kot v Evropi, je treba iskati čim več rešitev, ki lahko omogočijo izhod iz zapletene gospodarske situacije.

Spoštovane poslanke, poslanci! Zakon, ki je pred nami, je takšen poskus, je takšna možnost, je takšna priložnost, ki jo bo danes Državni zbor dal slovenski vladi in upravi SID banke. Vendar brez njihove učinkovite in uspešne uporabe zakona in sredstev, ki jim bodo na voljo, ni pričakovati večjih učinkov. Prepričan sem, da se predlagatelji tega zavedajo.

V zaključkih razprave je sicer večina razpravljavcev na koncu predlog sprememb zakona podprla. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so navedeni amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Slovenska izvozna in razvojna banka je bila ustanovljena s sprejetjem zakona maja lanskega leta, začetek veljave zakona pa je sovpadal s poglobljanjem finančne krize in njenih posledic.

Tako verjamemo, da so bile na denarnih in kapitalskih trgih že prisotne posamične ovire za celovito izvajanje zakona. Oteženo pridobivanje virov za izvajanje spodbujevalnih dejavnosti in stanje v bančnem sektorju ustvarja pri kreditorejalcih v tujini dodatne zahteve, ki jih mora izpolnjevati tudi SID banka. Zato podpiramo spremembe in dopolnitve zakona, ki SID banki zagotavljajo ustrezni lastni kapital, potreben za opravljanje njenih dejavnosti in odpravlja dvome glede obsega in vsebine odgovornosti države za obveznosti te banke.

Ob sprejemanju tega zakona lahko ugotovimo, da SID postaja eden najpomembnejših inštrumentov oziroma vzvodov v tem trenutku, s katerimi se aktualna vlada lahko bori zoper posledice negativnih globalnih gospodarskih gibanj v Republiki Sloveniji. Vladi omogoča posege na področju ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti, oživljanje gospodarstva, sanacije bančnega sistema in tako dalje. Ob tem dejstvu želim opozoriti tudi na izredno odgovornost, ki jo posledično aktualna Vlada Republike Slovenije s takšnimi rešitvami prevzema v svoje roke.

Ob dejstvu, da država neomejeno odgovarja za obveznosti SID banke, se vzvodi, o katerih sem govoril, kar hitro lahko sprevržejo v poskus postavitve nekih paradržavnih finančnih instrumentov, namenjenih za zaslužne ljudi, pripadne neki določeni politični opciji. Bistveno vprašanje je, komu in pod kakšnimi pogoji bodo sredstva razdeljena. Pri tem se nam ne zdi bistveno vprašanje, kateri minister predlaga več članov nadzornega sveta, ampak korekten in neodvisen nadzor in poslovanje banke. V dobro slovenskih državljanov in državljanek pa upamo in pričakujemo, da bo banka resnično neodvisno in popolnoma objektivno izvajala naloge, ki so ji zaupane, in da prej omenjeni strahovi ne bodo meso postali. Skušnjava je velika. V Slovenski ljudski stranki bomo korektno delovanje SID banke pozornost spremljali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Pozdrav tudi ministru, kolegice in kolegi in spoštovana publika!

Stališče naše poslanske skupine je, če smo lansko leto s sprejetim zakonom o SID banki postali ključna institucija Slovenskega razvojnega financiranja kot specializirana spodbujevalna, razvojno-finančna institucija. Zdaj delamo korak naprej, kajti s tem predlogom zakona ter nekaterimi drugimi ukrepi Vlade je SID banka ta trenutek postala eden najpomembnejših instrumentov Vlade za soočanje s posledicami svetovne finančne in gospodarske krize ter hkrati predstavlja

enega izmed pomembnih ukrepov iz drugega svežnja tako imenovanih protikriznih ukrepov.

Uveljavitev rešitev iz predloga zakona bo po mnenju Liberalne demokracije Slovenije omogočila učinkovitejše posege države na predvsem dveh ključnih področjih, in sicer na eni strani oživljanje industrijske proizvodnje in spodbujanje gospodarske rasti ter na drugi strani s posegi na področju normaliziranja bančnega oziroma finančnega sistema. Ob tej ugotovitvi se v naši poslanski skupini strinjamo tudi s tistimi, ki opozarjajo, da bi bilo nemara še boljše, če bi Vlada namesto večje število razpršenih ukrepov več sredstev namenila SID banki in s tem več ukrepov izvedla ravno preko te institucije.

Od načelnih rešitev izpostavljamo tudi prizadevanje Vlade za preusmeritev od tradicionalnih, izključno nepovratnih modelov financiranja k vračljivim instrumentom ter tako izboljšati dostop do financiranja predvsem malim in srednje velikim podjetjem, kar je v tem trenutku zagotovo izrednega pomena. Mnenja pa smo namreč, da morajo biti podjetja kljub izredno neugodnim razmeram ali predvsem zaradi teh neugodnih razmer še bolj aktivna, inovativna pri iskanju rešitev za svoje težave. Zgolj ali predvsem ukrepi nepovratnega financiranja seveda s seboj prinašajo tveganja prevelikega pasiviziranja prevelikega števila podjetji, kar si ta trenutek v Sloveniji težko privoščimo.

Uveljavitev zakona nadalje omogoča pridobiti ustrezno višje bonitetne ocene, s katerimi bo lahko na domačem in tujem trgu tekmovala za pridobitev še kako pomembnih dolgoročnih sredstev, skratka po domače rečeno - bistveno se bo povečal manevrski prostor za druge posle. Ob tem pa seveda pričakujemo, da bo banka delovala odlično, odločno, da bo takšno tudi delo vodstva in celotne strukture, kajti razmere na svetovnih in finančnih trgih so takšne, da zagotovo to zahtevajo. Predvsem zato, ker se ponekod razmere slabšajo in se najemanje posojil na nekaterih naših stalnih partnerskih trgih, kot je denimo Nemčija, tudi zapirajo in omejujejo. Dokapitalizacija in s tem višji osnovni kapital bo zagotovo omogočal posojanje višjih zneskov podjetjem, kar bo pomenilo večjo in boljšo pomoč izvoznikom srednje in malim podjetjem. Gre za občutno okrepitev te institucije ter njeno večjo vpetost v gospodarstvo in celoten finančni sistem.

Predlog tudi jasneje opredeljuje določbe glede jamčenja za obveznosti SID banke, to se nam zdi pomembno, potrebno in dobro. Kajti, država bo po novem nepreklicno in neomejeno odgovarjala za obveznosti SID banke iz sklenjenih poslov.

Spremembe bodo tudi v nadzornem svetu banke, vendar se nam ta zadeva ne zdi najpomembnejša in ključna. Bistveno je, da bodo tam bolj kot politiki strokovnjaki, in to je pomembno. Zato se nam zdi ta polemika glede predlagateljstva, kandidatov za člane nadzornega sveta s strani posameznih ministrstev manj pomembna.

In dilema, ki se vsiljuje tudi s strani predlagateljev amandmajev, je bolj prestižna, vsiljena, ne pa vsebinsko pomembna. Zato v LDS ta trenutek sprejemamo pojasnila obeh pristojnih ministrstev in verjamemo, da bo pristojni Kadrovsko-akreditacijski svet tudi v tem primeru, tako kot že v nekaterih doslej, korektno opravil svoje delo.

Zato v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije predloženega amandmaja k 6. členu dopolnjenega predloga zakona ne bomo podprli. Se nam pa zdi pomembno na koncu še povedati, da uveljavitev obravnavanega zakona pomeni tudi uveljavitev enega izmed najboljših protikriznih ukrepov, ki so nam ta trenutek na voljo, in zato predlog podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni, gospod predsednik, gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi! Predstavljam stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Državna SID banka postaja v času finančne krize pomembna institucija pri financiranju malih in srednje velikih podjetij, ker je že ponudila dodatnih 100 milijonov evrov finančnih sredstev za financiranje le-teh. Prav tako pa je SID banka ponudila še 100 milijonov evrov za srednje velika in velika podjetja. S tem državna banka skuša slovenskim podjetjem olajšati dostop do finančnih virov in jim tako pomagati prebroditi trenutno finančno krizo. Zaradi tega bo SID banka kot razvojno-spodbujevalna banka z ukrepi prispevala k blažitvi negativnih vplivov neugodnih finančnih razmer na poslovanje slovenskih podjetij ter spodbujala rast in nadaljnji razvoj slovenskega gospodarstva. Pri vzpostavljanju nadaljnjih ukrepov za ublažitev finančne in gospodarske krize bo SID banka v sodelovanju z Vlado in drugimi subjekti poskušala čim prej pripraviti nadaljnje finančne produkte in spodbude.

Zakon o SID banki je bil sprejet v lanskem letu. Ta je določil nove funkcije Slovenski izvozni in razvojni banki. Vendar se je izkazalo, da so potrebne določene dopolnitve in spremembe, ki bi omogočale v spremenjenih okoliščinah na gospodarskem in finančnem področju, da lahko država z institucijami in instrumenti, ki so ji na razpolago, bolj primerno reagira na posledice finančne in gospodarske krize, predvsem pa zaradi nedelovanja kreditnega trga, tako v Evropi kot v Sloveniji.

Najpomembnejša sprememba v tem zakonu je, da bi z omenjenim kapitalom, s katerim razpolaga ta banka, v tem trenutku težko izpolnjevala tiste funkcije in naloge, ki so ji v zakonu zapisane. Zaradi tega je predlagano, da se institucija SID banka

dokapitalizira do višine 300 milijonov v letu 2009. Med pomembnejšimi določbami predloga novele zakona je tudi prepoved uporabe bilančnega dobička SID banke za izplačilo dividend edinemu lastniku, to je državi. S tem se država odpoveduje izplačilu dividend, da bi banka lahko povečevala rezerve in s tem zmanjšala obremenitve s strani države.

Naslednja pomembnejša dopolnitev oziroma sprememba so tudi bolj jasno definirane naloge, ki jih ima SID banka po tem zakonu. To so naloge, ki so definirane v 3. členu predloga sprememb in dopolnitev zakona. Tu se jasno definirajo tudi tiste oblike delovanja banke, ki omogočajo, da se evropska sredstva, ki so na določen način na razpolago tudi tej banki, lahko uporabljajo preko tako imenovanega finančnega inženiringa, ki ga Evropska komisija omogoča in spodbuja, še posebej ga pa spodbuja od začetka finančne krize. Zaradi tega je pomembno, da se lahko poleg klasičnih instrumentov spodbujanja razvojnih programov in projektov, to se pravi subvencije, transferi in podobne stvari, uporabljajo tudi kreditni finančni instrumenti, ki jih lahko izvaja ta banka, ki je razvojna banka, na način, kot so razvojne banke tudi v drugih državah Evropske unije.

V zakonu so tudi zaostrena pravila zahteve za članstvo v upravi te banke. Ker gre v tem primeru za specializirano visoko profesionalno institucijo, se zahtevajo višji standardi za člane uprave, ki jih izbira na podlagi, kot je zapisano v zakonu javnega razpisa, nadzorni svet SID banke. Zaradi tega je predlagano, da se pet od sedmih članov nadzornega sveta izbere kot predstavnike strokovne javnosti v nadzornem svetu banke. Na ta način in s tem je odpravljen politični vpliv na delovanje banke. Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog sprememb zakona o SID banki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi. V Slovenski demokratski stranki podpiramo tisto sporočilo in tiste rešitve zakona, s katerim se širijo naloge in tudi sredstva kot intervencije, kot dopolnilo komercialnim institucijam pri pomoči in podpori malim, srednje velikim podjetjem oziroma gospodarstvu nasploh.

Pomembno se mi zdi tukaj poudariti, da gre oziroma da bi moralo iti za dodatek oziroma za zapolnjevanje nekih tržnih vrzeli tam, kjer kreditne komercialne institucije ne delujejo v zadostni meri. Ta tržna vrzel je v obdobju krize vse večja oziroma je ogromna in to je ključen problem tudi te institucije, kajti sedaj, kot sem slišal tudi od predgovornikov se ogromno

pozornosti namenja prav tej instituciji, da bo oddelala tisto, česar druge institucije, ki bi to morale po naravi dela oddelati, ne bodo. Tukaj mislim zlasti na komercialne banke in tukaj vidim prvo težavo. Če komercialne banke, ki so v dobršni meri tudi v večinski državni lasti, ne bodo začele, smele kreditirati gospodarstva, žal tudi ta ukrep ne bo - sploh pa ne s temi sredstvi, o katerih govorimo - mogel zapolniti te vrzeli. Lahko pa je koristen dodatek, zato v tem smislu podpiramo osnovno intenco tega zakona.

Druga stvar, ki jo velja izpostaviti, da gre zopet za nov instrument, novo institucijo, ki bo z novimi nalogami dodatno ustvarjala neko zmedo in nepreglednost na trgu teh instrumentov. Namreč, država ima kar celo kopico nekih podpornih institucij, agencij, ki sedaj tako ali drugače delujejo. Če bo ambicija te institucije tudi v neki povezovalni komplementarni vlogi, potem lahko tudi tukaj dosežemo nek korak naprej. Ključen problem pa je to, da je ta institucija na nek način pobegnila nadzoru, še posebej parlamentarnemu nadzoru, kajti gre za banko in zavarovalnico in je podvržena nadzoru nekih regulatorjev in tukaj je, se mi zdi, ubežala nadzoru javnih financ, ki jih vrši tudi ta parlament. To se mi zdi nekoliko problematično.

Namreč, poudarjamo, da gre za pomemben instrument države oziroma vlade pri reševanju krize, zato namenja država denar. Hkrati gre za zapolnjevanje tržnih vrzeli, kjer so tveganja večja kot sicer, kajti, če ne bi bilo tržne vrzeli, bi to delale komercialne banke in ker komercialne banke tega ne delajo, gre za večja tveganja. Hkrati je pa nadzor pravzaprav malo odtujen od vzvodov oblasti oziroma vzvodov države in to je problem. Poglejte, komisija za nadzor javnih financ tega parlamenta, kakor tui sicer parlament, se ukvarja s številnimi tako proračunskimi kot tudi neproračunskimi institucijami javnega sektorja, pri čemer se pa s to konkretno institucijo - tudi po izjavah ministra, ko sem mu v ponedeljek zastavil poslansko vprašanje - ne bo ukvarjala. To se mi zdi, da je ena ključnih pomanjkljivosti te konkretne rešitve.

Drugo, kar se mi zdi poudariti, in to bomo tudi v okviru amandmaja, ki ga je poslanska skupina vložila, še dodatno obrazložili, se mi zdi, da bi zahteval nadzorni svet te banke bolj pisano sestavo, še posebej v povezavi z gospodarskimi subjekti. Tudi nekaj omejitev pri dodeljevanju ali pa, bi rekel, pri pomoči malim in srednjim velikim podjetjem oziroma nasploh podjetjem, manjka zlasti glede, recimo, omejitve oziroma neke postavitve zgornje vrednosti in tudi drugih okvirjev, ki bi preprečevali, da bi bili deležni teh sredstev zgolj posamezniki, ne pa kar se da širok krog.

Torej, v poslanski skupini bomo reagirali glede na sprejetje amandmaja, sicer pa osnovno intenco zakona podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, in lep pozdrav! Včasih se zdi, da so kakšne težave, najsibodo to gospodarske, finančne, najsibodo to recesivni trendi, tudi dobre za kaj; vsaj za to, da temeljiteje kaj premislimo, da iščemo celo serijo morebitnih ukrepov, ki lahko pomagajo, tudi če vsi niso najbolj posrečeno izbrani, in da kaj opustimo. V naši poslanski skupini zlasti mislimo, da je dobro, da nas je ta sedanja kriza potrdila v razmišljanjih, ki so šla v smer, da je treba opustiti nekatere ponujene neoliberalne dogme, skorajda aksiome ali pa vsaj podmene, bi lahko rekli, in da so tudi protagonisti teh neoliberalnih postulatov nekoliko omilili, bi rekel, svojo agresivnost in bolj pripravljeni so, tako se nam zdi, razmišljati skupaj z drugimi. Zato smo nekoliko pomirjeni in lahko rečemo, da z olajšanjem gledamo na tisto, kar smo počeli v preteklosti, ko nismo sledili vsem zahtevam po popolni liberalizaciji, privatizaciji bank in po popolnem umiku države iz vseh koncev in krajev. Lahko rečem, da smo zadovoljni, da se je pokazalo, da je kakšen državno koordiniran ukrep lahko tudi v gospodarstvu in financah smotrni. Mi zato ta predlog zakona, ker v tej konotaciji razumemo predlog zakona, podpiramo. Ne podpiramo - bom kasneje razložil, zakaj - predloga amandmaja. Sodimo pa, da je filozofija tega zakona ustrezna; tako v tem smislu, da se, kot je bilo v uvodni dodatni predstavitvi že povedano, odvrčamo od zgolj nepovratne pomoči k povratnim ukrepom, k takim torej, ki so reverzibilni, ki terjajo tudi drugačno odgovornost v zvezi s temi ukrepi. Sodimo, da ta predlog zakona lahko nekaj k temu prispeva. Prepričani smo, da je prava usmeritev usmeritev, ki jo lahko razberemo iz predloga zakona, tudi v tem, da ne gre več, tako kot pri ostalih komercialnih bankah, ki so bile danes že primerjane s to banko, zgolj za profitne motive. Veseli smo, da je v predlogu zakona eksplicitno zapisano, da lastniku oziroma delničarju ne gre za to, da bi s temi sredstvi, s katerimi bo upravljal in z morebitnim dobičkom, na primer, krpal proračunsko luknjo; ampak da gredo ta sredstva za nadaljnji razvoj, za rezerve, torej za varno poslovanje banke, ki prevzema, kot lahko razberemo, popolno subsidiarno odgovornost za obveznosti, ki iz naslova poslovanja nastanejo. Kratkoročno, smo prepričani, bo SID banka - že doslej je pokazal, to je eden izmed boljših ukrepov, tako mi menimo - prispevala kot eden izmed številnih inštrumentov, ki lažjemu razreševanju krize, v kateri smo. Dolgoročno, in to je po moji sodbi bolj bistveno, pa gre za to, da gre za specializirano banko. In če natančneje preberemo, kaj piše v 3. členu, bomo videli, da ni tako ozko omejena na tiste funkcije, na katere so

omejene druge komercialne banke, in da spodbuja, da je proaktivna - torej ne zgolj, da sledi tudi strateškim usmeritvam in posamičnim razvojnim politikam naše države na različnih področjih, ne samo na finančnem, kakor bi utegnili razumeti amandma, ki je zgolj quid pro, zgolj zamenjava enega ministra z drugim pri vplivu, kar zadeva predlaganja kandidatov za nadzorni svet.

V Poslanski DeSUS sodimo, da je zakon treba podpreti; da je sestava, ker to je ključna polemika, nadzornega sveta ustrezna; da bodo ukrepi in pričakovani rezultati dali to, kar smo pričakovali - cenejši, hitrejši, boljši dostop do virov, boljšo pomoč različnim sektorjem našega družbenega življenja, ne samo gospodarskega - in da zato ni treba podpisati amandmaja, ki je bil ponujen. Podprli bomo zakon, ne pa tudi amandmaja, ki spreminja sestavo nadzornega sveta.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki nimamo problemov. Nasprotno, po proučitvi ocenjujemo, da je prav, da je nastalo tako, kot je nastalo.

Že septembra 2008, ko je edini delničar SID-a postala Republika Slovenija - nič nimamo proti razlogom, celo podpiramo jih, da gre za zagotovitev ustreznega kapitala SID banke in da gre za čisto odpravo dvomov glede obsega in vsebine odgovornosti države za obveznosti SID banke. Pošteno. In če je država lastnica te banke, je tudi pošteno, da tej banki v tem času drugačnih finančnih tokov omogočimo, da se dokapitalizira. Po domače povedano, da pomagamo z zagotovitvijo več sredstev, torej 300 milijonov evrov namesto predvidenih 140 milijonov evrov. Seveda so finančne posledice, ki bodo izkazane skozi rebalans, ampak tako pač je. Če ima država svojo banko, ki bo dosegla cilje zagotovitve lastnega kapitala, odpravo dvomov, ki bo spodbujala finančne storitve in ki bo izboljšala odpravljanje tveganj, moramo tudi mi tvegati.

Še posebej pa smo v Slovenski nacionalni stranki veseli, da se končno enkrat v nekem zakonu kaže zelo jasna slika. In sicer, pri 1. členu, kjer gre za spremembo 4. člena, je jasno napisano, da se izplača dividende Republiki Sloveniji kot edinemu delničarju, kar je pošteno, saj je tudi edini lastnik. Ne vem sicer, zakaj je to treba pisati, ampak vsaj enkrat vemo, da se ne bo zdaj to delilo in basalo v žepe na sto koncev.

In še posebej veseli smo, upam, da bo to tudi držalo, ko ugotavljamo, da se država temu dobičku, tem dividendam odpoveduje in da naj bi presežki prihodkov nad odhodki, če bodo nastajali, oblikovali dodatne rezerve za večjo stabilnost in delovanje te institucije, ki bo pomagala gospodarstvu. Ja, kaj lepšega še hočemo. Prepričan sem in upam, da bo temu tako. Zato bomo v Slovenski nacionalni stranki Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki absolutno podprli.

Dobro, ko gledamo upravljaljsko strukturo v 6. členu, četrtem odstavku, "člane nadzornega sveta SID Banke, imenuje Vlada Republike Slovenije" - po osnutku zakona naj bi bilo pet predstavnikov strokovne javnosti in dva predstavnika države. Jaz bi tukaj kolegicam in kolegom, če smo že enotni ali pa želimo biti enotni pri sprejemu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni družbi, pozval, da malce razmislimo. Ne nazadnje, mislim, da amandma kolegov SDS-a ni napačen. Mislim, če je to državna lastnina, če nosi odgovornost država, če je v zakonu zapisana, kakšno obveznost ima, da ni tudi nič slabo, da je v tem nadzornem svetu 9 članov namesto 7 in da so štirje od devetih predstavniki države, kot je predlagano v amandmaju. Tako mislim, da razmislite o: da ali ne - sprejeti amandma. Sprejmite ga zato, ker je vsebinsko, po mnenju Slovenske nacionalne stranke in po mojem mnenju, primeren. Ne pa zaradi tega, ker so pač kolegi na drugi strani in jih zato ne marate. Mislim, da je vsebinsko primeren. Edina napaka, na katero pa vas opozarjamo, je pa ena matematična napaka. Ko ste vložili predlog amandmaja z današnjim dnem, če malo pogledate natančno - dajte ga popraviti! Predlagate, "beseda 7 se nadomesti z 9", potem pa, če beremo, 5 članov kot predstavnike strokovne javnosti, to je 5, enega - jih je šest - kot predstavnika ministrstva itn., enega kot predstavnika ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj, enega kot predstavnika ministrstva. Osem jih je v vašem amandmaju navedenih, čeprav predlagate s 7 na 9. Dajte pogledati svoj amandma, pa ga, prosim, popravite v dobro, zato da ga bomo tudi sprejeli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih.

Najprej dajem v razpravo 6. člen in amandma Poslanske skupine SLS. Mislim, da bi ta amandma morali že dobiti na klop. Želi kdo razpravljati? Želi. Odpiram prijavo. Besedo ima gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni.

SID banka je v današnjem času gospodarske in finančne krize še pomembnejša institucija kot v normalnih ali ugodnih gospodarskih razmerah. Pomembno je financiranje, še posebej dodatnih dvakrat po 100 milijonov evrov, ki bodo ponujena tako malim, srednjim in velikim podjetjem. Zelo pomembno je tudi dejstvo, da je to razvojno-spodbujevalna banka, ki bo v še večji meri prispevala k blažitvi negativnih vplivov neugodnih finančnih razmer na poslovanje slovenskih podjetij ter spodbujala rast in nadaljnji razvoj slovenskega gospodarstva. Menim, da je jasno, popolnoma jasno, kakšna je vloga, naloga in pomen te banke. In popolnoma jasno nam je, kakšna je vloga komercialnih bank, ne glede na to, v čigavi lasti so. Zato se jaz v danem trenutku ne čudim in se tudi ne sprašujem, zakaj v času gospodarske in finančne krize dajemo poudarek tej banki. Menim, da bo s tem omogočeno tudi lažje finančno poslovanje celotnega gospodarstva, istočasno tudi finančnega sistema.

Torej, tako SID banka kot tudi komercialne banke bodo zagotovile finančni krog, ki ga v danem trenutku nekako ni v takšni meri oziroma se ne vrti dovolj hitro...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegica, gre za razpravo o amandmaju...

RENATA BRUNSKOLE: Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...treba je razpravljati o amandmaju, ne na splošno.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.
Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, jaz ne vem ali sem vas narobe razumel, ampak razpravljamo o amandmaju SDS-a ne SLS-a?!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Razpravljamo o prvem amandmaju, to je amandmaju Poslanske skupine SLS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz ga nimam! Jaz ga ne poznam. Jaz ne vem, če ga ima kdo od vas tu. .../Oglašanje v dvorani./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, prišel je še en amandma Poslanske skupine SLS.

Prekinjam razpravo za 5 minut, da boste dobili na klop amandma Poslanske skupine SLS, ki se obravnava prvi, ker se nanaša na prvi odstavek tega 6. člena.

Prekinjam za 5 minut.

Nadaljujemo ob 10. uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 10.46 in se je nadaljevala ob 10.49.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani! Dajem v razpravo 6. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke in tudi amandma ter popravek amandmaja Poslanske skupine SDS. Gre za isti člen in povezano bomo o obeh amandmajih in popravku na amandma SDS razpravljali skupaj. Zato še enkrat odpiram prijavo za razpravo. Prosim. Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Sam se bom osredotočil predvsem na amandma Slovenske ljudske stranke, torej pravzaprav na pogoje, da temu tako rečem, ki jih pač mora izpolnjevati tisti, ki bo vodil to banko. Imam občutek, da je s pogojem, ki je naveden v 6. členu - torej, da mora imeti najmanj 15-letne delovne izkušnje, od tega najmanj sedemletne izkušnje pri vodenju ali nadzoru nad vodenjem poslov družbe. Pogoj je zapisan tako, da je to pravzaprav nekomu napisno že na kožo. Prepričan sem, da te najmanj 15-letne delovne izkušnje niso potrebne kot pogoj, da pa je ključen pogoj tisti, ki je v nadaljevanju, torej sedemletne izkušnje pri vodenju ali nadzoru nad vodenjem poslov. In da je ta pogoj popolnoma dovolj, da bomo za vodenje te banke dobili dovolj strokoven in kvaliteten kader. Tiste 15-letne izkušnje pa so po moji oceni popolnoma nepomembne. Ker, če bomo imeli dober kader, ki ima 14-letne delovne izkušnje in sedemletne izkušnje pri vodenju, pa ga ne bomo mogli oziroma smeli imenovati na to delovno mesto, mislim, da je to popolnoma brez zveze in nima nobenega smisla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Najprej okoli amandmaja Slovenske ljudske stranke. Mislim, da je ta amandma vreden podpore, namreč ne vidim razloga, da pri tej instituciji uveljavljali tako visok standard, pri čemer pa še pri zaposlovanju na najodgovornejšem mestu tako v gospodarstvu, kot tudi v javni upravi zadostuje nižji standard, ko govorimo o letih delovne dobe. Kvaliteten nadzor nad takšno institucijo gotovo ni povezan z leti delovne dobe, gotovo pa je povezan z drugim pogojem, to se pravi, da je bodisi vodenje bodisi nadzor nad podobno institucijo. Zato se mi zdi, da je ta pogoj povsem zadosten in da je pravzaprav prvi pogoj število let delovne dobe prej ovira, da bi tudi mladi kadri, ki nimajo še izpolnjenih 15 let delovne dobe, imajo pa lahko drugi pogoj, da bi bili deležni

tudi te funkcije. Zato mislim, da je ta amandma in ta ideja dobra in bi jo veljalo podpreti.

Drugo je amandma k istemu členu Slovenske demokratske stranke, ki spreminja strukturo in tudi predlagatelje za člane nadzornega sveta SID banke. Namreč, mnenja smo, da nadzorni svet pri izvajanju svojega poslanstva ima nalogo, da na eni strani nadzoruje zakonitost, učinkovitost poslovanja, hkrati pa ima nadzorni svet tudi neko pristojnost in tudi nalogo vplivati na razvoj produktov in instrumentov te SID banke skozi programe dela, skozi neko oblikovanje politike delovanja SID banke. In če je, seveda, potem delovanje SID banke vezano zgolj na nek ozek krog, recimo temu, finančnih strokovnjakov, ki so eksperti za nadzor nad banko, je lahko ta drugi del, katerega pa si želim kot osnovno poslanstvo SID banke - to se pravi, to kreiranje in tudi izvajanje ukrepov v podporo gospodarstvu - seveda nekoliko zanemarjen. Zato smo predlagali, da bi razširili in nekako bolj pisano sestavili nadzorni svet, tako da bi bili 5 članov nadzornega sveta kot predstavniki strokovne javnosti, pri čemer bi enega izmed teh petih predlagala Obrtno-podjetniška zbornica in enega Gospodarska zbornica. Potem, da bi enega predstavnika imelo ministrstvo pristojno za finance, potem pa po enega še ministrstvo pristojno za razvoj in evropske zadeve, po enega ministrstvo pristojno za regionalni razvoj in enega minister, pristojen za gospodarstvo. Torej, da bi zajeli v tem nadzornem svetu ljudi, katerih ukrepi te banke so pravzaprav v njihovi domeni in vplivajo na učinkovitost izvajanja vladnih in sicer politik. Ne smemo pozabiti, to ni komercialna banka. Ta banka je tista, ki polni oziroma ki zapolnjuje vrzeli, ki jih na trgu ustvarjajo komercialne institucije. Zato ima neko, bi rekel temu, poslanstvo vlade in ima zato ta instrument tudi še kako opravka z vsemi temi resorji, ki sem jih naštel. Ne nazadnje je tudi učinkovitost delovanja SID banke povezana z učinkovitostjo neke vladne politike na tem področju. Res si ne znam predstavljati, kako bomo lahko govorili potem tudi o odgovornosti, če vladni predstavniki, sploh praktično tistih ključnih resorjev, ki imajo zelo veliko opraviti s tem, nimajo niti predstavnika; kot na primer minister za gospodarstvo ali minister za regionalni razvoj, ker se tudi želimo tega iti skozi to banko.

Torej, zato menim, da ta predlog strukture nadzornega sveta boljše lahko tudi instrumentalizira vladno politiko na tem področju. Gre za, kot je bilo večkrat povedano, vladni instrument za intervencijo tam, kjer trg ne deluje, in če se bo temu res dajalo vse več pozornosti, ne samo to, da bo tudi povezan s črpanjem evropskih sredstev, je še kako pomembno, da so ti predstavniki tudi v nadzornem svetu; kajti le tako lahko država nekako koordinirano deluje in se ti instrumenti dopolnjujejo z instrumentih ostalih izvajalskih institucij. Zato menimo, in to

je tudi obrazložitev tega amandmaja, da je skozi tako strukturo nadzornega sveta, kot jo predlagamo z amandmajem, lažje izvajati vladne politike in hkrati zagotoviti kompetenten in tudi neodvisen nadzor nad to institucijo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni gospod minister, poslanke in poslanci! Da se prvo dotaknem amandmaja Slovenske ljudske stranke; absolutno ga podpiram, kajti s 15-letnimi delovnimi izkušnjami prehajamo dejansko, ne vem, 20 let nazaj. Mislim, da je 7 let delovne dobe tisti rok, primeren za vse, kajti na koncu koncev moramo dati možnost tudi mladim glavam razmišljati, ne pa samo razmišljanje iz preteklosti vleči v nadaljnjo življenje.

Da se dotaknem našega amandmaja, SDS-a, pa je to tako. Zakaj predlagamo širitev na 9 članov? Ravno s tega vidika, da bi tukaj lahko zajeli vse pomembne institucije v nadzorni svet. Pri tem nadzornem svetu je naš predlog absolutno pomembno podpreti - da je dejansko tudi predstavnik Gospodarske zbornice in avtomatično tudi predstavnik Obrtne zbornice Slovenije. Kajti ti dve instituciji se nekako najbolj zavedata ali vesta, kakšna je trenutna situacija gospodarstva v Sloveniji. In potem je pomembnost nadzornega sveta, da dejansko se zna pravilno odločati o sredstvih, komu nameniti itn. Zato je naš predlog pomemben, da ga proučimo, da ga dejansko danes podpremo.

Imamo še kar nekaj pomislekov na ta sklep, ki ga bomo na delovnem telesu obravnavali. Tukaj še mislimo tudi tako, da bi bil treba tu dati limit, tako kot ga ima sedaj Slovenski podjetniški sklad - milijon pa pol. Mislim, da bi tukaj bil potreben tudi limit 7 ali pa 10 milijonov, kajti če ne bomo nastavljali limitov, bo pomoči lahko deležno eno veliko podjetje ali dve veliki podjetji - in denarja ne bo več. Potem je pomemben dvoletni moratorij na sredstva, ki jih bo dejansko SID banka namenila, kajti v tem času, ki je sedaj recesija, bi te stvari zelo zelo bile pomembne, ki bi zajemale v tem sklepu SID banke.

Zato še enkrat vas prosim in apeliram na vas, tudi na vas, gospod minister, kakor na poslanke in poslance, da sprejmete ta amandma kot dobrohoten, dobronameran, v smislu razvoja slovenskih podjetij, nikakor ga pa ne gledati s strani predlagatelja SDS-a, ampak nekako verjemite, da to želi slovensko gospodarstvo. To, da se potem dopolni ta vloga in vloži ta amandma. Zato prihajamo tudi mi s tem amandmajem danes na plan. Prosim, da še enkrat razmislite in da podprete ta amandma SDS-a, ki smo ga predlagali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala, gospod predsednik. No, o dveh predlogih amandmajev sedaj govorimo. Eden je ta, ki ga je predlagala poslanska skupina SLS in ki govori o zniževanju kriterijev, ki so potrebni za mesto uprave - ne nadzora, tako kot je bilo prej rečeno. In sam menim, da je pomen in nova vloga te banke takšen, da ni treba prav posebej zniževati kriterijev za imenovanja. Tudi samo znanje ni dovolj, ker potem bi iskali ljudi z najvišjimi akademskimi naslovi za to. Verjetno je potrebno za upravljanje takšne institucije tudi kar nekaj - zlasti zato, ker je struktura tega 3. člena o katerem govorimo, tako zelo pestra, ne gre samo za financiranje ene gospodarske dejavnosti - potrebno veliko izkušenj, tako gospodarskih, tudi drugih, pa tudi kakšna življenjska tukaj ne more biti odveč. Zato sem prepričan, da je denunciranje na imena in na zagotovljen sedež za kogarkoli verjetno odveč. Temu se nikoli ne da izogniti, pa tudi dokazati tega ni mogoče, če bi to bilo mogoče dokazati, potem bi verjetno imeli argumente oziroma dokaze že na mizi.

Linearno zniževanje s 15 na 14 in tako naprej pripelje potem do 0 in torej je res tako, da sama številka 15 je arbitrarno izbrana, ocenjena je kot tista, ki bi lahko bila primerna in bo iskala neko politično podporo tukaj v parlamentu.

Morebiti je treba, ker je eden izmed govornikov govoril o tem, da gre za upravo, vendarle poudariti ne gre za upravo - pardon, ne gre za nadzor, gre za upravo in sta v različni funkcijah uprava in nadzor, z različnimi vlogami, tudi na različen način imenovana in tudi v vzajemnih odnosih sta v precej drugačnem položaju.

In še enkrat poudarjam, torej ne gre za klasično komercialno banko, ampak za banko, ki ima celo vrsto dejavnosti na različnih področjih, kar pa že zadeva drugi amandma, ki govori o tem, da bi se naj zamenjalo - najprej povečalo število nadzornikov in potem zamenjalo vpliv s službe za razvoj na Ministrstvo za finance.

Kar zadeva števila: ali sedem, ali devet, ali enajst, je seveda zopet bolj ali manj arbitrarno to odločeno, ampak če bi hoteli s številom slediti temu, kar je zapisano v 3. členu - torej področje dejavnosti - potem manjka tukaj najmanj še minister za šolstvo ali za znanost, ker gre za človeške vire, ali manjka tudi minister za okolje in prostor, ker gre za stanovanjsko politiko, za okoljsko politiko, za komunalno infrastrukturo in tako naprej; potem manjka še kakšen drug minister in potem bomo imeli celo vlado notri. To pa najbrž ne bi imelo nekega posebnega smisla.

Tudi to, da se predlaga, da bi bil en predstavnik obvezno, govorimo o obveznem predstavnštvu Obrtno-podjetniške zbornice

ali Gospodarske zbornice, po mojem ni najboljši predlog, dasiravno bi moral biti hektičen zaradi tega, ker sem predsednik tega odbora, ki to področje zastopa, pa nisem. Zato, ker so še kakšne druge reprezentativne zbornice, ki jih ne predlagamo, da bi bile tukaj, in ker so še kakšne druge dejavnosti, ki jih ta banka pokriva, pa jih tudi nimamo inkorporiranih v ta organ. Bolj pisano družčino, kakor je bilo rečeno, lahko zagotavlja tisti, ki bo predlagal teh pet Vladi, in sicer iz službe za razvoj in evropske zadeve, ker lahko - lahko govorim - tudi predlaga koga iz nabora Gospodarske zbornice ali Obrtno-podjetniške zbornice, da pa ne omejuje, da ne bi še koga drugega predlagali. Torej lahko pokrijemo na ta način spekter tistih, ki naj zastopajo tiste dejavnosti, tiste aktivnosti banke, ki so v 3. členu res zelo pestro zapisane.

Torej, v Poslanski skupini DeSUS in sam osebno tudi ne enega in ne drugega amandmaja ne kanimo podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Je še interes za razpravo? Ja, torej prosim za prijavo. Besedo ima gospod Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Jaz mislim, da je vredno spregovoriti o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki danes, ker čutim, da je nek konsenz na obeh straneh, da ta zakon je sprejemljiv in je potreben v tej državi. Čeprav nas je prisotnih slaba četrtnina vseh poslank in poslancev, ampak o tem ne bom presojal. Upam, da so nekateri v pisarnah in poslušajo to vsebino. Če že najdemo, če že iščemo, če že dosegamo nek konsenz, da je SID, Slovenska izvozna in razvojna banka, ki je z zakonom v državni lasti in je država edini lastnik, če ji pomagamo z dokapitalizacijo, kjer smo enotni, zato da bo pomagala razvoju v gospodarstvu, kjer smo veseli, da izplačilo dividend Republiki Sloveniji kot edinemu delničarju pripada, kar je dobro, in da se celo potem temu odreka, da se oblikujejo dodatne rezerve za večjo stabilnost in delovanje. Glejte, mi smo dosegli v bistvu vse. In ne zdi se mi smotrno, da se kopja lomijo okoli amandmajev.

Prav je, da spregovorimo. Najprej moje osebno mnenje o amandmaju kolegov iz Slovenske ljudske stranke. Res, da je bilo nekaj resnic, o katerih je moj kolega predhodnik spregovoril. Vendarle, bodimo človeški, bodimo ljudski. Poglejte, član upravnega odbora, kot pravi ta alineja, je najbrž lahko nekdo, ki ima univerzitetno izobrazbo, kar pomeni, če je bil zelo priden, je star 25, 26 let. Če damo k temu še 15 let zahtevanih delovnih izkušenj, pomeni, da je star 40, 41 let. Ob tem, da danes vemo, kako mladi, pa dobri tudi strokovni, izobraženi kadri težko dobijo službo. Tisti, ki je diplomiral s 25-imi leti, je 4 leta

iskal službo. Pomeni, da je bil star 29, ko jo je sploh dobil. Če dodamo 15, pomeni to že 45 let starosti. Ne nazadnje lahko izračunamo, da, recimo, osebno sam, pa nisem interesent, ne bi mogel priti med člane upravnega odbora. Konkretno me ni sram povedati, sem predlagatelja vprašal. Da ne bom govoril na pamet; primer dam, predlagatelj SLS, gospod Žerjav, z vsem spoštovanjem, jaz cenim njegovo delo, veste, da ga, ker je tudi dokazal svoje delo, ampak on z vsem svojim znanjem, vedenjem ne bi mogel biti po osnovnem zakonu član upravnega odbora. Poglejmo še nekaj drugih ljudi, mnogo mladih, verjamem, da dobrih ljudi je v Državnem zboru. In če gremo seštevati, od strokovnih sodelavk, sodelavcev, do parlamentarcev, mnogi ne morejo priti v pravni odbor SID-a. Verjamem, da je odgovornost velika, ampak ocenjujem pa, da ima v tem primeru s tem amandmajem Slovenska ljudska stranka prav. Sedem let izkušenj, sedem let prakse pomeni pri nekemu, čeprav doktorju, ki je 28 let star in je še dve leti čakal, da je službo dobil, pomeni, da je že 37 let star. In če je dober in sposoben in izkušen, je vsaj po moji presoji to dovolj. Ker drugače pridemo res v neke absurde. In ne bi rad sedaj, prosim vas, ne politizirati, ne sedaj reči, ja, to je sedaj pisano, sedaj tista stran za te strukture, ta stran očita drugi strukturi, da rine svoje ljudi. Mislím, da to ni trenutek, ker mi ne smemo ta trenutek politizirati. Mi moramo gledati praktično. In dejansko človek z nekim znanjem z nekimi izkušnjami, z neko voljo pri 33, 34 letih, s sedemletnimi izkušnjami na bančnem področju, je zame sposoben človek in ima in bi naj imel pravice biti član upravnega odbora. Takšno je moje osebno mnenje. Jaz bom skušal tudi kolege iz Slovenske nacionalne stranke prepričati, da je ta amandma sprejemljiv. Več o amandmaju SDS bo povedal še kolega Silvan, ki se je lotil tistih, ampak jaz tudi povem, da bom tudi amandma SDS osebno podprl, ker ocenjujem, da ni nič slabega, čeprav je imel tudi Vili Rezman nekaj prav, ampak da ni nič slabega, če je pet predstavnikov strokovne javnosti in štirje predstavniki... Sedaj, katerih ministrstev, se pa lahko začnemo kregati in ne bomo zgodbe nikoli končali. Ampak vseeno, 9-članski nadzorni svet se mi ne zdi napačen in se mi zdi čisto pošteno in fer, da ima tudi država kot lastnik, ki je odgovorna za SID banko, nekoliko večji vpogled pa mogoče kakšno besedo več na nadzornem svetu, kot bi jo imela s predvidenima dvema predstavnikoma iz zakona.

Kolegice in kolegi, podpiram amandma Slovenske ljudske stranke kot član Slovenske nacionalne stranke, podpiram amandma SDS-a in pričakujem konstruktivno debato, da bo ta zakon kar najboljši, ker je eden prvih tistih, ki prinaša neko poštenost, neko iskrenost neko moč države in tudi to voljo te države, da bo ta denar, ki bi ji tudi pripadal, dala še za nadaljnji razvoj. Mislím, da tukaj pa res ne smemo pasti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Amandma Slovenske ljudske stranke bom podprl, ker menim, da je prav, da imajo mladi možnost, da pridejo tudi na določena odgovorna mesta, ker v veliki meri se jim to drugače ne omogoča. Za izvajanje banke so se pojavile težave, zato je pomembno, da se SID banki omogoči nemoteno funkcioniranje in razpolaganje s sredstvi, ki bodo pomagale gospodarstvu. SID banka postaja eden najpomembnejših segmentov Vlade, da se lahko oživi finančni sistem industrijske proizvodnje, izboljšanje dostopa malih in srednje velikih podjetij. Služile bi predvsem za izboljšanje v gospodarstvu. Dokapitalizacija 300 milijonov bo omogočila najmanjše kredite, država bo odgovarjala za posle banke ter bo v nadzornem svetu imela popolno kontrolo nad poslovanjem banke. Šlo bo za zapolnjevanje tržne vrzeli, kjer so tveganja večja. Komerčne banke, ki so v večini v državni lasti ne bodo smele ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Majhenič, razpravljamo o prvem amandmaju SLS in drugem amandmaju Slovenske demokratske stranke. Razprava naj bo fokusirana na ta dva amandmaja. Priložnosti za splošno razpravo v zvezi z vlogo SID banke so že minile. Prosim, da se omejite na razpravo o teh dveh amandmajih.

SILVEN MAJHENIČ: Rekel bi še to, da bom amandma SDS podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo za razpravo. Besedo ima gospa Renata Brunskole. Razprava je o prvem in drugem amandmaju.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni še enkrat. Prej sem hotela dokončati razpravo o tistem, samo glede na vaše mnenje, gospod predsednik, sem se zato sedaj prijavila. Predlagani amandmaji kolegov poslancev oziroma poslanskih skupin menim, da so vredni razmisleka. Vendar na drugi strani pa je tukaj nekaj zadev, pri katerih menim, da gre za v toliki meri poseganje v to, kdo, od kod naj bi bil kateri od predstavnikov predlagan, da sama osebno ocenjujem, da Vlada Republike Slovenije oziroma pristojno ministrstvo bo predlagalo zagotovo predstavnike tudi Gospodarske zbornice Slovenije, zagotovo tudi Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, saj tisti, ki so poznavalci področja in strokovnjaki, torej na področju razvoja, investicij,

so zagotovo člani oziroma sodelujejo z obema zbornicama. Ker pa je tukaj tudi predlog oziroma vezano na najmanj 15-letne delovne izkušnje ali sedemletne delovne izkušnje, naj se oglasim tudi tukaj. Sama osebno imam letos 20 let delovnih izkušenj in moram reči, da ne škodi in da za tako odgovorno delo v...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani, se opravičujem. Prosim za pozornost in mir v dvorani.

RENATA BRUNSKOLE: Za tako odgovorno nalogo, torej upravljanje oziroma koordinacija in vse, kar gre pri tej nalogi predstavnika, vse te naloge in vse, kar je zaupano, je zagotovo prav, da so delovne izkušnje tako opredeljene. Mislim, da nihče od mladih ne bo zameril, če bo še kakšno let več izkušnje pridobiva na tem področju. Tisti, ki ste na tem področju oziroma na katerem od podobnih področij v življenju že delali ali bili ministri ali karkoli drugega, verjamem, da bi se s tem tudi strinjali ali pa ste dolgoletni poslanci.

Tukaj pa tudi v okviru Vlade, kot je bilo povedano, in ministrstev, zagotovo tudi vsa ministrstva, ki so tukaj bila v tem predlogu amandmaja navedena, kdo naj predlaga pet, kdo naj enega in tako dalje, jaz mislim, da tukaj, če gremo za Slovensko izvozno in razvojno banko, mislim, da je pristojna Služba za razvoj in evropske zadeve zagotovo tista, ki ima pomembno vlogo tukaj, skupaj z Ministrstvom za finance in ostalimi. Verjetno pa je tudi tukaj nekaj ne ravno čisto točno navedb, pa mogoče bo kdo drug še o tem razpravljal. Jaz menim, da predlagani amandma vlade je tisti, ki je ustrezen. Zagotovo sem pa prepričana, da predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ne bo tukaj izvzet, saj se bo zagotovo tudi v tej obliki razmišljalo, da bo nekdo, ki dobro ali celo odlično pozna to področje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz bi želel biti natančen, ker se mi je zdelo, da je vmes bil morda malce nenatančno izpostavljen naš amandma. V našem amandmaju ne pomeni, da bodo samo sedemletne delovne izkušnje, ampak pomeni sedemletne izkušnje pri vodenju, tako kot je tudi zapisano. To pomeni, da so delovne izkušnje najbrž kaj več. Ni pa nujno, da so ravno 15-letne, lahko so 14-, 13-, 12-letne. Sicer bi se pa zahvalil kolegu Baroviču za njegovo mnenje o mojem delu. Ne pomeni pa ta amandma definitivno, da jaz kandidiram, glede na to, da je moje ime ob tem mnenju. Daleč od tega. Zdi se mi pomembno, da imamo za tako pomembno funkcijo lahko večji izbor ljudi, med

katerimi bomo izbirali; zdaj morda koalicija, drugič pa kdo drug. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Še enkrat bi se dotaknil amandmaja Slovenske ljudske stranke.

Zakaj je pomembno 7 let? Veste, sam imam v podjetju strukturo zaposlenih povprečno pod 35 le. In verjemite, da je to prava struktura, ki ima elan, ki ima zagon. Absolutno pa ne izključujem ljudi, ki imajo dolgoletne izkušnje s tem. S 15-letnim rokom ne smemo degradirati mladih, željnih vodenja, ki že vodijo, da bi prišli na to funkcijo. Verjemite, da je to lahko samo velik plus, ne pa minus za vodenje te institucije. Zato se nikakor ne morem strinjati s predhodnimi govorniki, ki zatrjujejo in govorijo, da je 15 let tisto merilo, ki bi bilo primerno za vodenje te institucije. To nikakor ne drži. Verjemite, da potem gledate na te stvari starokopitno, ne greste s svetom naprej, kamor beži celoten svet: v razvoj in tako naprej.

Naj se še enkrat dotaknem našega amandmaja, zakaj smo predlagali 9-članski odbor. Ravno s tega vidika, da zajamemo Gospodarsko zbornico in Obrtno zbornico v ta koncept. Predhodna govornica je dejala, "mi tako ali tako mislimo, da bi vključili te ljudi v ta del". Misliti je nič vedeti. Ko se te stvari ne bi zgodile, bi se spet gledali postrani. Zato je pomembno, da to damo kot argument na papir, da bodo te stvari tam zajete, ljudje iz Obrtne zbornice in Gospodarske zbornice. Mislím, da so to pomembni ljudje, zelo strokovni ljudje, uspešni gospodarstveniki in da bi prispevali tej SID banki v nadzornem svetu veliko dobrega. Nikakor pa se ne bati, da bodo ti ljudje manipulirali, da bodo ti ljudje imeli privilegije in tako naprej. Ti ljudje bodo prihajali z idejami, s stvarmi, ki jih dejansko potrebuje gospodarstvo. Nikakor pa ne z idejami, da dajmo ta denar, na primer, eni osebi. Zelo spodbudno je, da smo v letošnjem letu naredili dokapitalizacijo SID banke iz 140 na 300 milijonov evrov. Prav. Samo vprašanje je, to se sprašujejo gospodarstveniki, pa tudi sam, da bo razdeljen v prave roke, med prave gospodarske subjekte, ki imajo vizijo razvoja, ki bi radi investirali, pa v trenutni bančni situaciji ne morejo. Saj trenutno niti banke ne dajo denarja za likvidnost teh podjetij.

Še enkrat vas opozarjam in naprošam - razmislite o tem amandmaju, kajti verjemite, da hočem, in vsi skupaj v SDS-u smo dobrodelno naravnani, nikakor ne kontra gospodarskim subjektom. Dobro se zavedamo, da gospodarstvo daje denar. Dobro se zavedamo, da če bomo imeli dobro gospodarstvo, bomo imeli dobro kulturo,

bomo imeli dober razvoj. Če pa tega ni, pa žal vse skupaj pelje v pozabo.

Zato še enkrat naprošam - razmislite o tem in glasujte za ta amandma.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospa Breda Pečan.

Prosim. Tu zdaj ni replik, je pa možnost za nadaljnjo razpravo. Se boste prijavili še enkrat? .../Oglašanje iz dvorane./...

Izvolite, replika..

RENATA BRUNSKOLE: Hvala. Ker sem bila s strani mojega poslanskega kolega omenjena, kot predhodna sogovornica, se moram oglasiti.

V okviru Državnega zbora smo ustanovili tudi poslanski podjetniški klub, s kolegom Bezjakom sva skupaj v tem poslanskem podjetniškem klubu, z namenom, da se tudi področje gospodarstva, obrti in podjetništva v večji meri, morebiti vse potrebe, opozorila, na segmentu razvoja, nadaljnjega razvoja obrti in podjetništva, da se v tej smeri tudi v Državnem zboru opozori oziroma izpostavi določena problematika. Zatorej, verjamem, gospod kolega, da tukaj, ko ste izrekli - ni nujno, da ste mene mislili, da misliti je nič vedeti, ko sem rekla, da mislim oziroma verjamem, da bo tudi kakšen predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije oziroma Gospodarske zbornice Slovenije tukaj imenovan. Zakaj sem tako rekla? V okviru Vlade imamo Kadrovske akreditacijski svet, KAS imenovan. Ne vem, koga bodo potem izbrali, če ne ravno predstavnike teh dveh zbornic. Tako menim. Zato tukaj nisem v dilemi, vem pa ne. Verjamem, da lahko imate pomisleke, vendar tudi vi, bi potem midva lahko komentirala - "Misliti je nič vedeti!" Zatorej verjamem, da se skupaj strinjava in da želimo razvoj obrti in podjetništva pa tudi gospodarstva. Pristojen minister brez listnice pa verjamem in vsi ostali ministri in Vlada pa nam bodo tukaj zagotovo prisluhnili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan, prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod predsednik in dober dan vsem prisotnim v dvorani. Dober dan, gospod minister.

Rada bi malo pokomentirala amandma kolegov iz Slovenske demokratske stranke, ki ne zaupa ministru za evropske zadeve in razvoj in meni, da ne sme on biti tisti, ki predlaga predstavnike strokovne javnosti. Jaz bi rada opozorila, da v originalnem besedilu tega člana, ki ga je potrdil Odbor za finance in

monetarno politiko je zelo jasno napisano, da minister za evropske zadeve in razvoj predlaga na osnovi predlogov iz strokovne javnosti, se pravi, da to niso njegovi predstavniki. Zato bi rada tudi opozorila, da v temu amandmaju je nenavadna dikcija, namreč v drugi alineji amandmaja poudarjam, piše "...enega člana kot predstavnika ministrstva, pristojnega za razvoj in evropske zadeve...". Rada bi vas opozorila, da ministrstva pristojnega za razvoj in evropske zadeve, ni. Takšen zakon o Vladi ste sprejemali že pred dobrimi štirimi leti, ko je bil imenovan minister brez listnice za evropske zadeve in razvoj. Bil je brez listnice, se pravi da ministrstva nima in je zaradi tega ta amandma defekten že sam po sebi, ker se ne zavedate, da Zakon o Vladi takšnega ministrstva pač nima. Tako kakor ni ministrstva za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ampak je ministrica za to področje in imamo Službo Vlade za evropske zadeve in razvoj, in imamo Službo Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Treba je biti nekoliko natančnejši, ker vendarle v Državnem zboru, če sprejmemo amandma, je potem to amandma, ki ostane takšen tudi v zakonu. Drugo, kar je bi rekla, ko govorimo o strokovni javnosti, takrat vemo, da je glede na dejavnost posamezne inštitucije, v tem primeru pač SID banke, odvisno od tega katera stroka je. Zagotovo ne bodo v ta nadzorni svet imenovani predstavniki strokovne javnosti s področja kmetijstva ali pa recimo, bom rekla, kmetijstva v smislu Fakultete za agronomijo, niti ne Fakultete za elektrotehniko, ampak zagotovo iz strokovnega področja, ki ga pokriva SID banka. In glede na to, da se zakon o SID banki se spreminja predvsem zaradi tega, da bi omogočili pomoč gospodarstvu, zlasti manjšim podjetjem, ne samo zelo velikim, je logično, da bodo v tem nadzornem svetu tudi predstavniki tistih ljudi, tistih firm, ki to pomoč potrebujejo.

Še nekaj. V popravku amandmaja ste navedli, da naj bi kot, strokovna javnost bil bila en predstavnik na predlog Gospodarske zbornice in eden na predlog Obrtno-podjetniške zbornice. Pozabili pa ste, da imamo tudi eno zbornico, ki je nastala po tem, ko je bilo ukinjeno obvezno članstvo v Gospodarski zbornici, to je Trgovinska zbornica. Ali ta ne zasluži svojega predstavnika? Jaz mislim, da bi bilo najbolje, če bi predlagali kar imena in priimke, kdo naj bi bil notri v tem nadzornem svetu. Ali ne bi bilo bolj enostavno? Potem bi Kadrovske akreditacijski svet imel manj dela. Najboljše, da gremo s takim amandmajem naprej. In potem vsakih pet let, glede na to, koliko časa bodo ti člani v nadzornem svetu SID banke, boste pač potem čez toliko let predlagali nova imena ali ista imena ponovno. Jaz mislim, da je vendarle treba imeti tudi samokontrolo pri predlaganju svojih amandmajev in paziti, da ne predlagate stvari, ki so najmanj, kar je, preveč tendenciozno zapisane. Priznavate samo eno zbornico,

ki pokriva gospodarstvo. Tukaj je še lahko predstavnik Kmetijsko-gozdarske zbornice, ki konec koncev pokriva zelo veliko področje gospodarstva. V Kmetijsko-gozdarski zbornici so člani predelovalne živalske industrije. Predlagajte, za božjo voljo! Tukaj mislim, da ste bili premalo natančni. Ne morem reči drugega, kot da tako nekvalitetnih amandmajev ni možno podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ali obstaja še želja za prijavo? Besedo ima gospod Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Ko razpravljamo o teh amandmajih, ki se nanašajo na sestavo nadzornega sveta SID banke, sem postal pozoren, ko sem prej v pisarni poslušal kolegico, predzadnjo, ki je tako s polnim zaupanjem govorila, kako bo ministrstvo ali Služba za razvoj in evropske zadeve uvrstila v ta nadzorni svet daleč najboljše ljudi od najboljših. Jaz ne zamerim kolegici, ki ima še malo malo izkušenj s svojo vlado, da tako slepo zaupa. Jaz imam malo več izkušenj in vem, da na finančnem področju pri tej opciji ni prepuščeno nič slučajju.

Zato ta zavarovanost v to, da bodo tudi izbrani zgolj po strokovnih referencah ljudje, moram reči, da ne tako slepo zaupati. Tu bodo stvari strogo nadzorovane, sem trdno prepričan. Sploh če se bo odločalo o velikih denarjih. In ker očitno bo pri tem zakonu in pri vsem tem nekaj takšnega, moram reči, da intenca te banke in tudi SID družbe je pozitivna in jo je treba reševati. Ne zaupam pa na podlagi nekaterih okoliščin, ki sem jih tukaj videl, da gre dejansko za to, kar se proklamira. Ne vem, kaj bo s tem denarjem, ko tukaj zadaj država s poroštvom stoji ali ne bo tu tudi kakšna sanacija kakšnih tajkunskih naložb in tako naprej. Že to mi je dalo vedeti, da Socialnim demokratom pri predstavitvi poslanske skupine ni predstavljalo težko topništvo, kljub dolžnemu spoštovanju do kolegice...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek v okviru amandmajev ostanemo. O topništvu bo kdaj drugič, o obrazložitvi o topništvu bomo kdaj drugič.

JOŽEF JEROVŠEK: No, to je metafora, ki je običajna in se točno ve, za kaj gre. Ampak tako da se mi zdi, da se nekaj kamuflira. Nekaj se kamuflira, nekateri, ki vedo, kako bodo stvari šle naprej, so se v tej fazi potegnili nazaj. Zaradi tega jaz mislim, da je pametno, da vsaj omogočimo večji spekter sestave nadzornega sveta, tako kot mi predlagamo z našim amandmajem, da je vsaj potencialna možnost, da bodo res interesi iz našega gospodarstva odločali o tem, kakšni bodo plasmaji te banke in kako bo to delovalo, čeprav, moram še enkrat reči, kolegica je tudi rekla, da bo to Kadrovske administrativni svet.

Sem prepričan, da tukaj, ko gre za denar, bodo ministri takoj našli rešitev, kot je Kresalova pri policiji. Če ste pohodili vse živo, vse živo, kar je z nadzornim imenovanjem, boste svoja pravila izbrali. In tukaj bo isto. Kadrovsko-administrativnega sveta kazati pa mahati z njim. To je zgolj megla za naivne in kadrovske principi pri tej vladi so strogo nadzorovani in potekajo. In poglejte, sem videl tam pri železnici nadzorni svet. Naš poslanec je opozoril, da ljudje imajo konflikt interesov, pa so to naprej vedeli. Ampak seveda posvečenost odloča, posvečenost za to oblast in takšni principi odločajo. Namesto da bi se izognili tistemu kar je že v naprej iz letala vidno, da ne bi smelo tako biti.

In še enkrat, če imate resne namene, če imate prave namen pomagati gospodarstvu, da bo ta banka v funkciji ukrepov za reševanje krize, potem podprite ta amandma, da bo transparentno in pregledno, da bomo vsaj imeli možnost. Ker tako se bojim, da v vsakem slučaju bo pa tako Cvikel zadaj, pa bo to razporejal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite repliko? Prosim, gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Najlepše se zahvaljujem kolegu za dobronameren nasvet oziroma mnenje. V tej vladi nima nobeden od naju zagotovo nič več izkušenj, torej 21. decembra 2008 smo potrdili to vlado in mislim, da to je dejstvo. Verjamem pa, da je tukaj ta presoja, saj veste, se ne bi oglasila, ampak oglasila sem se predvsem zaradi tega, ker v svojem 20-letnem oziroma 17-letnem delu v banki, se spomnim, da tudi v tej sferi financ smo vedno sodelovali tudi z Gospodarsko zbornico, Obrtno-podjetniško zbornico, tudi Trgovinsko zbornico pa še Kmetijsko-gozdarska zbornica in ostalimi. Zatorej jaz menim in zaupam tej vladi, da bo tudi tukaj pristopala strokovno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Ko bo ta zakon sprejet, ne bo minister za evropske zadeve več minister brez listnice, ampak bo minister z zelo veliko listnico. Najmanj 300 milijonov evrov, ki je kapital te banke, in roko, večino v nadzornem svetu, ki bo upravljal to banko, bo imel minister za evropske zadeve. Se pravi, s tem zakonom ustvarjamo pozicijo in razmere, ki ne bodo več usklajene z Zakonom o Vladi, ker prinašamo na Ministrstvo za Evropske zadeve in razvoj neposredne pristojnosti nad nadzorom velikega bančnega segmenta. Žal, opozorila, ki smo jih v naši poslanski skupini dali, niso padla na plodna tla ne na Vladi, ne

v koaliciji. In žal se ta banka povsem umakne iz nadzora tistega resornega ministra, ki je za bančni sistem izvorno pristojen po Zakonu o Vladi. To pa je minister za finance. Jaz mislim, da si nobena vlada, nobena urejena vlada in organizirana vlada ne more privoščiti, da se delajo taki "by passi", taki sistemi in da si nek minister dovoli, in tudi Vlada mu to dovoli, da si naredi en vrtilček, v katerem bo vrtnaril mimo regulative, mimo zakona o Vladi.

Kar zadeva amandmaju, ki so vloženi. Tukaj bi rad najprej podprl amandma Slovenske ljudske stranke, ki skrajšuje to potrebno dolžino 15-ih let. Kot je osnovno besedilo zakona zapisano, bo lahko v upravi banke nekdo, ki ima korenine v Narodni banki Jugoslavije, drugi so vsi premladi po teh izkušnjah. Se pravi, da tudi na tem področju gradimo nek sistem, neko povezavo s 15 ali več let dolgim obdobjem. To pa je že obdobje, ko smo imeli pri nas Narodno banko Jugoslavije kot krovno inštitucijo. Jaz mislim, da smo v tem osamosvojitvenem obdobju tudi pridelali nekaj dobrih ekonomskih in finančnih strokovnjakov, tudi drugih strokovnjakov, ki bi bili sposobni delovati tudi v taki inštituciji.

In če nadaljujem lahko ugotovimo samo to, da imamo v tej državi nekaj tudi finančnih sistemov, ki so bistveno večji od sistema SID banke, ki jo sedaj postavljamo, pa ne vem, če ima kakšen od teh velikih sistemov, kot sta Ljubljanska banka, Nova Kreditna banka Maribor, tudi kakšna druga banka, zahtevo, da je lahko v upravnem organu te banke nekdo, ki ima najmanj 15-letne izkušnje. Postavljamo povsem neke nenormalne zahteve. Predlog, ki smo ga oblikovali v Slovenski demokratični stranki, pa mislim, da je konsistenten predvsem z vidika zakona o vladi in z vidika pristojnosti, ki jih imajo posamezni resorni ministri. Mislimo, da mora ključno teža in odgovornost v tej banki, tudi pri imenovanju nadzornih organov, imeti tisti, ki mu po funkciji pripada nadzor nad takim bančnim sistemom - to je Ministrstvo za finance. Le-to je tisto, ki bi moral biti ključni predlagatelj. Lahko so tudi, in to podpiramo, predlagatelji drugi resorji, kajti nadzor nad institucijo, ki naj bi se ukvarjala s tako dejavnostjo, kot se bo ukvarjala SID banka, je tudi interdisciplinaren, zadeva tudi druge resorje, tudi resor za gospodarski razvoj, tudi resor za regionalni razvoj in tako naprej. To je povsem normalna zadeva. In ker je ta banka namenjena predvsem ali pa izvorno servisiranju gospodarskih aktivnosti, gospodarske dejavnosti, spodbujanju razvoja na tem področju, je pa povsem normalno, da tudi najpomembnejše institucije s tega področja vključimo v organ nadzora. To pa je predlog, ki smo ga dali, da se v nadzorni organ vključi predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice in tudi Gospodarske zbornice Slovenije. Ostale zbornice, recimo, Trgovinska zbornica,

Kmetijsko-gozdarska zbornica, Dimnikarska zbornica, so manj pomembne, niso tiste, ki bi sodile v ta sistem. Te pa so. In če mislite, recimo, na drugi strani, da je treba še koga dodatno vključiti v ta sistem nadzora, potem to lahko tudi mirno predlagate. Imeli ste čas za razmislek, amandmaji so bili dovolj zgodaj vloženi in bi lahko tudi marsikaj svojega dodali.

Mislím, da bi morali v organe nadzora, predvsem zaradi tega, ker se bo SID banka ukvarjala tudi z neko posebno dejavnostjo, umestiti v nadzorne organe pravilen spekter in nabor ljudi, ki bodo v tem nadzoru sodelovali. Mislím, da izbor oziroma predlog, kot je bil sprejet, ni najbolj primeren za banko. Če hočemo vrniti in uskladiti pristojnosti ministrstev z Zakonom o Vladi - in ta zakon je tak, ki ta koncept ruši -, potem je treba ta amandma enostavno sprejeti. Mislím, da ni potrebno, da so tudi delovne dobe tako dolge, kot so zapisane v zakonu. In zaradi tega podpiram poleg našega spremenjenega amandmaja tudi amandma Slovenske ljudske stranke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz bi začela to nadaljevanje razprave o teh amandmajih z reki, primerami, ki so jih ljudje v času, ko smo še imeli sindikalne izlete, kot se je temu reklo, kako so nekateri moški, ne zamerite, ta zgodba je taka. Mož svoje žene nikoli ni pustil iti s kolegi in kolegicami na sindikalni izlet. In kaj mislite, zakaj je to bilo? Zaradi tega, ker svoji ženi ni verjel, da ne bo ravnala tako kot on, kadar je šel s svojimi kolegi in kolegicami na sindikalni izlet.

To je primera, ki me zelo spominja na ravnanje kolegov v Državnem zboru, ki ne verjamejo, da je ta vlada s trdnim namenom in tudi uresničuje ta svoj namen, se odločila, da bo poiskala strokovne in sposobne ljudi, ki bodo opravljali posamezne funkcije, ne glede na to, kakšne politične barve so. Najbolj zaželeno je, tako kot sem do sedaj videla, da je politična barva kar se da prozorna oziroma nikakršna in celo to se ugotavlja, da je marsikdaj celo bolj zaželeno, da je malo bolj desna, kot pa leva. Ampak to je samo moja pripomba.

Bi pa rada povedala, da je v tekstu tega 6. členu, tako zelo obdelanega, zelo jasno zapisano v četrtem odstavku, da člana nadzornega sveta imenuje Vlada. Ne gre za vrtilček tega, onega ali tretjega ministra, ampak je to vladni vrtilček, če že je čigav vrtilček.

Drugo. Edini predstavniki, ki niso predstavniki Vlade ali vladnih resorjev, so predstavniki strokovne javnosti, ki jih predlaga minister, pristojen za razvoj in evropske zadeve. Dva člana sta pa predstavnika dveh ministrstev, ja. Se pravi, tukaj

je v osnovi zgrešen odnos do tega, da kadar govorimo o predstavnikih neke javnosti, pa naj bo to strokovna ali kakršnakoli druga, civilne družbe ali česarkoli že drugega, da takrat ne moremo govoriti o tem, da je to pristojnost oziroma vrtilček nekega posameznika. Ta strokovna javnost bo pozvana, da predlagajo svoje predstavnike za člane nadzornega svet SID banke. In Kadrovsko-akreditacijski svet, jaz vem, da je to težka beseda, ampak nekateri ljudje tukaj v tej državi te akreditacije nikakor ne morejo razumeti. To je nekaj podobnega takrat, kadar gre za diplomatske predstavnike, tudi ti dobijo akreditacijo, mimogrede. Se pravi, da tukaj zagotovo ne gre za kakšne manipulacije pod mizo, igrice in podobne stvari. Zaradi tega sem jaz prej sarkastično rekla, da bi bilo verjetno najbolje, če bi kar predlagali imena in priimke, da ne bi komplicirali pa se obremenjevali z dodatnim delom. Ampak ponovno opozarjam, kolegi iz SDS-a, ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj, in ministrstva, pristojnega za razvoj in evropske zadeve, ni in zato ne more biti predstavnika v nadzornem svetu SID banke, ki bi bil predstavnik ministrstva enega in drugega. Lahko je predstavnik Ministrstva za finance, ne more biti pa predstavnik ministrstva, ki ga ni. Amandma je invaliden. Pika. Na svidenje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ni še čas za slovo. Besedo ima gospod Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, lepo pozdravljeni. Poglejte, pred časom sem imel visoke predstavnike iz Avstrije pri nas. V parlamentu sem in določene stvari razkazal in določene stvari povedal. Ko sem povedal, da imamo 19 ministrstev, so se križali po glavi. Tako mala državica kot smo mi, 2 milijonska, to je samo Dunaj. Dunajčani ali pa Avstrijci imajo 13 ministrstev. Mi širimo, širimo neke stvari v birokracijo, kar ne vodi na plodna tla razvoja Slovenije. Predhodniki vedno govorijo, imamo namen, imamo namen. Zakaj mi hočemo imeti ključna imena institucij, kot sta Gospodarska zbornica in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije? Ravno zato, da bi dejansko ta razvoj šel hitreje naprej, ravno zato, da ne bi prišlo do nekih manipulacij, do nekih stvari, ki ne peljejo v razvoj te države. Gospa Pečanova je predhodno povedala ministrstev. Veste, iz ministrstev bodo zaposleni v tem nadzornem svetu, ne pa, da bodo iz ministrstev ljudje dali ljudi v nadzorni svet iz Gospodarske zbornice ali Obrtno-podjetniške zbornice. Če je napisano, da bodo v nadzornem svetu predstavniki ministrstev, potem je strogo določeno, da so ljudje, ki so zaposleni na ministrstvu, ne pa, da bodo lahko ljudje iz Gospodarske zbornice ali Obrtno-podjetniške zbornice notri. Zakaj smo dali dejansko samo ti dve zbornici? Teh zbornic je veliko. Ampak vse ostale zbornice, verjemite, so nekako

povezane v ti dve zbornici. Vse novonastale zbornice so nastale iz teh dveh zbornic. Vsak išče v tej mali Sloveniji svoj kotiček ali svoj vrt, kjer bi rad plel rože. Žal, enkrat se moramo začeti pogovarjati o tem, kako začeti združevati in napraviti veliko njivo in na tej njivi pridelati sadje, zelenjavo, da bomo lahko zdravo živeli. Ne pa, da bo vsak na svojem vrtilčku pridelal eno čebulo ali pa eno jabolko, ki bo potem predraga za nas državljane, da bi jo lahko pojedli. To je način in to je namen in razmišljanje, v katero smer moramo iti. Namen tega amandmaja je ravno tako naravnan, da hočejo imeti dobre ljudi, sposobne ljudi, ki bodo dejansko zagovarjali smer in kontrolirali smer razvoja in priporočali podjetja in prisluhnili podjetjem, ki so v težki situaciji, ki bodo potem lahko pridobivala sredstva za razvoj, nadaljnji razvoj gospodarstva v Sloveniji. Zato vas še enkrat naprošam, dajte pametno razmišljati o stvareh in naj bodo stvari dejansko strogo definirane v vsakem aktu. Če so v zakonih slabo definirane stvari, vedno obstajajo možnosti za manipulacijo.

Mi ne želimo tega, da bi bile stvari slabo pisane, da bi bile stvari slabe. Ravno hočemo to, da se izogibamo inštitucijam, ljudem za manipulacijo. To je ta amandma, ki ga mi predlagamo. Še enkrat poudarjam, ne predlagamo ga zaradi barve, predlagamo ga za razvoj gospodarstva, ki bo imel prave temelje, da bomo dejansko na teh temeljih lahko zgradili veliko Slovenijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Je še želja po razpravi? Replika, prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo. Samo to bi povedala kolegu Bezjaku, da ni 19 ministrstev, ampak jih je 15, plus en predsednik Vlade plus 3 ministri brez listnice, ena ministrica in dva ministra brez listnice. Skupaj je sicer res 19 pomembnih ljudi v Vladi, vendar samo 15 je ministrstev. In zaradi tega trdim, da ta amandma ne pije vode. To je prvo.

Drugo, kar je, bi vas rada opozorila, da ko govorite o Gospodarski zbornici, iz katere so nastale nove zbornice, vse lepo in prav, vendar Kmetijsko-gozdarska zbornica ima obvezno članstvo, Obrtno-podjetniška zbornica ima obvezno članstvo in se nista spremenili, razen da se je pri Kmetijsko-gozdarski zbornici spremenil cenzus za članstvo. Medtem ko pa Gospodarska zbornica ni več to, kar je bila. In ne moremo govoriti o drugih zbornicah, ki so nastale po razpadu, po razpustitvi obveznega članstva, da so to neke hčere, ki sodelujejo med seboj in kaj vem, kaj še vse. Trgovinska zbornica je reprezentativna, Gospodarska zbornica je reprezentativna in če greste po tej logiki, potem bi morali imeti obe svoje predstavnike, kot vi želite, v tem nadzornem svetu. Torej, bodimo dosledni do konca. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ni replike na repliko. Če želite razpravljati, prosim za prijave. Želi še kdo razpravljati? (Želi.) Torej prosim za prijave. Časa je še dovolj. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Zdaj se je pa vrstni red obrnil. Tu zelo veliko govorimo o Kadrovsko-akreditacijskem svetu. Ta Kadrovsko-akreditacijski svet nekako počasi izgublja vlogo. Že z napovedjo ministrice za notranje zadeve, da želi drugačen postopek kot preko Kadrovsko-akreditacijskega sveta, pomeni, da ta institut, ki ste ga umetno vzpostavili, očitno za vse ne bo igral enako pomembne vloge. In primerno bi bilo, da bi bili pri teh svojih ravnanjih, ki jih je Vlada napovedala, predvsem predsednik vlade, dosledni. Ne pa, da bi mesec po tistem, ko so bili ti kadrovsko-akreditacijski sveti ustanovljeni, ubrali nekateri ministri povsem drugo smer in drug koncept, kot je predviden. In najbrž imajo pri tem celo podporo predsednika Vlade. V teh primerih, na katere se sklicujete, niste dosledni.

Kar zadeva kadrovanje oziroma imenovanje v člane nadzornega sveta, da, imenuje jih Vlada, vendar na predlog. In če tega predloga ni, jih vlada potem ne more imenovati. Če minister za finance ne predlaga člana za nadzorni svet, potem tega Vlada ne more imenovati. In če pet članov za nadzorni svet ne bo predlagal minister, pristojen za razvoj in evropske zadeve, jih Vlada ne more imenovati. In zato je zelo pomembno, kdo je tisti, ki se mu z zakonom podeli mandat, da lahko Vladi predlaga. Mi predlagamo, da je to resorni minister, minister za finance, tisti, ki ima v tem sistemu, ker gre za bančno institucijo, ključno nalogo, ključno odgovornost in ključno vlogo. In tako, kot mi predlagamo, sledi tudi iz Zakona o Vladi, o pristojnostih posameznih resorjev Vladi Republike Slovenije.

In če je sporno za kolegico ministrstvo, pristojno za razvoj in evropske zadeve, najjavljam ustni popravek amandmaja, ki smo ga predlagali. Namesto da se povsod, kjer smo napisali "ministrstvo, pristojno", napišemo "minister, pristojen za". Predlagam, da tako ustno popravljen amandma v nadaljnji obravnavi tudi upoštevate.

Ob tem pa bi rad opozoril, da so nekateri, ki so bili imenovani v upravo, recimo Kada, ki je po obsegu mnogo težja institucija, kot bo ta SID banka, tudi mnogo bolj raznovrstna, ne izpolnjujejo pogoja najmanj 15-ih let. In tudi niso šli čez postopek Kadrovsko-akreditacijskega sveta. In tudi nekatere poteze, ki so jih ti potegnili in so imenovali v nadzorne svet drugih družb, niso šli preko Kadrovsko-akreditacijskega sveta, čeprav je bil takrat že ustanovljen. Žal mi je, da predvsem tisti, ki toliko govorite o doslednosti, celo v lastnih vrstah, ne upoštevate tistega, kar tako vehementno govorite. In pač očitno Kadrovsko-akreditacijski svet ni pristojen za imenovanje

sorodnikov nekaterih pomembnih političnih veljakov v tej državi.
Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo trenutek, želel sem opozoriti samo to, ustno predlagani popravek amandmaja morate pred glasovanjem predložiti pisno.

Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Jaz bi se zahvalil gospe Pečanovi za bolj strokovno rečeno 15 ministrstev, konec koncev država ima 19 resorjev, državljani razmišljajo in gledajo na te stvari tako, kot sem predhodno jaz povedal.

Da dodam k temu, ker v prejšnji razpravi dejansko se nisem dotaknil amandmaja, ki ga je vložila Slovenska ljudska stranka. Res je, da predhodni minister Žerjav nikakor ni vodil nobene banke, ampak je vodil gospodarski subjekt. Zakaj, ker nima toliko delovnih izkušenj, 15 let, ne bi mogel voditi ene takšne inštitucije? Res je, da sedaj po strokovnosti ni vodil, ampak zato mi predlagamo oziroma Slovenska ljudska stranka predlaga 7 let tisto mejo, ki je kredibilna meja, ne pa 15 let.

Za naš amandma pa poudarjam še enkrat, res je, da ima sedaj tudi Trgovinska zbornica kredibilnost, Obrtna zbornica ima isto kredibilnost, kakor tudi Gospodarska zbornica. Poudarjam še enkrat, vse ostale zbornice so nastale iz teh dveh zbornic. Zato nikakor ni dobra širitev na še več vrtilčkov in tako naprej. Dejali ste, da Obrtna zbornica in Kmetijsko-gozdarska zbornica imata obvezno članstvo. Ja. Vprašanje pa je, kako dolgo. V teh zbornicah so člani zelo nejevoljni. Sam sem na okrogli mizi Obrtne zbornice dejal, da mora zbornica napraviti korak k obrtnikom, ne pa, da morajo obrtniki prositi zbornico za določene stvari. Takrat ne bo nihče kontriral in ne bo nejevoljen, da je obvezno članstvo dobro. S takratnim in sedanjim predsednikom, kot tudi poslancem, gospodom Klunom smo se absolutno strinjali s tem. To so stvari, ki nas peljejo naprej. Še enkrat poudarjam: zakaj smo ravno ti dve zbornici zajeli v ta del? Zato, ker združujeta slovensko gospodarstvo. Nikakor ne smemo pozabiti, da je dejansko izključena Kmetijska-gozdarska zbornica iz tega ključa ali katera koli druga zbornica. Ampak v nadzornem svetu sta lahko samo ti dve osebi in ljudje iz teh dveh oseb, ki so po znanju, po strokovnosti sposobni obvladovati, nadzirati SID, banko kot jo dejansko imamo. Vemo, da je tukaj velik denar, ki se bo dejansko delil za razvoj gospodarstva. Tukaj menim, da morajo biti sposobni ljudje, ki bodo dejansko pravilno nadzirali in pravilno zagovarjali to stališče in to reprezentativnost SID banke. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Juri, Zares ni prijavil časa za razpravo, tako vam ne morem dati besede.

Sprašujem, ali lahko štejem, da ni več interesa za razpravo o amandmajih k zakonu. Hvala lepa. Ker nihče ne želi več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmajih in o zakonu. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki, to je naslednji točki dnevnega reda. S tem to točko dnevnega reda prekinjam.

In prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI**, nujni postopek.

Predlog je v obravnavo predložila Vlada, predstavniki Vlade so dr. Franc Križanič, mag. Helena Kamnar in Irena Erjavec. Želi gospod minister besedo? Izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Dovolite mi, da na kratko predstavim spremembe oziroma dopolnitve Zakona o dohodnini.

Vlada Republike Slovenije predlaga minimalne a nujno potrebne spremembe zakona, in sicer v delu, ki se nanaša na investicijske olajšave. Spremembe so potrebne zaradi vsebinskega poenotenja olajšave za investiranje po Zakonu o dohodni in po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Novela Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki jo je Državni zbor sprejel januarja tega leta, je namreč prinesla določene vsebinske novosti glede olajšave za investiranje. Posledično Zakon o dohodnini in Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb nista usklajena v delu, ki se nanaša na investicijsko olajšavo. Zato Vlada Republike Slovenije predlaga, da se ureditev investicijske olajšave po obeh zakonih poenoti, in sicer tako, da se tudi fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost, omogoči, da v letih 2008, 2009 in 2010 uveljavljajo olajšavo za investicije v avtobuse, z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO IV, ter da lahko olajšavo za investicije v tovorna vozila z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO V, uveljavljajo tudi v letih 2009 in 2010 in ne samo v letu 2008, kot to določa sedaj veljavni zakon o dohodnini. Predlagane spremembe bodo preprečile neutemeljeno razlikovanje med inkorporiranimi in neinkorporiranimi gospodarskimi subjekti oziroma med pravnimi in fizičnimi osebami.

Ker je skrajni rok za oddajo davčnega obračuna za leto 2008 31. marec 2009, se predlaga tudi rešitev, ki bo omogočila naknadno uveljavljanje olajšave, in sicer v okviru instituta popravka davčnega obračuna v 30 dneh od uveljavitve predlaganih sprememb.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada Republike Slovenije predlaga, da predstavljene spremembe zakona o dohodnini podprete. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku odbora, mag. Radovanu Žerjavu, za predstavitev. (Ga ni.) Predstavnik matičnega delovnega telesa ni, zato prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. V imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo stališče predstavil gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIC: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani minister za finance s sodelavko, cenjene poslanke in poslanci! V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini podpiramo.

Zakon je potreben, ker je veliko malih podjetij, ki se ukvarjajo z avtoprevozniško dejavnostjo, organiziranih v statusni obliki samostojni podjetnik, ter zato v določbi zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki smo ga sprejeli 14. januarja letos in ki uveljavlja olajšavo za investicije v avtobuse in tovorna vozila, katerih motorji ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam EURO IV za avtobuse oziroma EURO V za tovorna vozila, za ta podjetja ta investicijska olajšava ne velja.

Že pri sprejemanju omenjenega zakona se je izpostavilo vprašanje enake davčne obravnave, ne glede na statusno organiziranost davčnih zavezancev. S predlagano spremembo zakona pa bo to pomembno načelo enake davčne obravnave tudi uveljavljeno. Namen predloga zakona je torej omogočiti uveljavljanje investicijske olajšave tako za leto 2008 kot tudi za leti 2009 in 2010. Tudi za investicije v avtobuse in tovorna vozila, ki po osnovni določbi 66.a člena Zakona o dohodnini ne štejejo za opremo za investicije, za katere se lahko uveljavi davčna olajšava.

Ne nazadnje ne smemo spregledati ugodnih ekoloških posledic takšne olajšave za nakup sodobnih tovornih vozil in avtobusov kot tudi pomoči malim, a zelo pomembnim podjetjem pri premagovanju tako finančne kot tudi gospodarske krize. Zato bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavil gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa. Lep pozdrav predsedujočemu, predstavnikom ministrstva. Kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla Predlog zakona o spremembah zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. Osnovni zakon o dohodnini, ki je bil napravljen v okviru same reforme davčnega sistema iz leta 2006, je ukinjal investicijske olajšave in uvedena je bila olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj. Prejšnja vlada je leta 2008 nekako prisluhnila predvsem pripombam in ponovno uvedla dodatne olajšave za investiranje, in sicer v obliki znižanja davčne osnove v višini 20% investiranega zneska z omejitvijo 10 tisoč evrov v leto vlaganja in tudi omejitev na 10 tisoč evrov po letih investiranja, ima zavezanec še možnosti. Z zakonom je tudi omejeno, da olajšava ni možna za določeno opremo, med njimi tudi motorna vozila. Zakon pa je kot omejitev izvzel tovorna motorna vozila, ki izpolnjujejo določene emisijske zahteve, ki se določajo z motorjem EVRO VI, ki jih po podatkih združenja avtoprevoznikov še ne izdelujejo in jih verjetno nekaj časa še ne bodo. Res pa je, da je v prehodnih določbah določeno, da se olajšava v letu 2008 prizna tudi tovornim vozilom, ki ustrezajo emisijskim zahtevam EVRO V, v to pa niso bili zajeti avtobusi.

S spremembo zakona o dohodnini, ki smo jo opravili v decembru leta 2008, smo sicer delno spremenili zakon in povečali olajšavo z 20% na 30% investiranega zneska, nismo pa popravili te nedorečenosti, kaj pomeni olajšava za EVRO V, EVRO VI in ali velja to tudi za avtobuse in ne samo za tovorna motorna vozila. V januarja 2009 smo v zakonu od davku od dohodka pravnih oseb, ki velja za gospodarske družbe, to že uredili. Dodali smo te olajšave. Vsi, ki so organizirani kot gospodarske družbe, to lahko že koristijo. Ker pa je mnogo prevoznikov, ki se ukvarjajo s prevozniško dejavnostjo, organiziranih v statusni obliki samostojni podjetnik, velja tudi, da bi v zakon od dohodkov zagotovili takšen položaj, kot ga imajo gospodarske družbe.

Socialni demokrati ocenjujemo, da bodo spremembe, ki jih uvajamo s tem zakonom, izenačile položaj prevoznikov pri olajšavah, kadar kupujejo ekološko ustrezna prevozna sredstva, ali so to tovornjaki ali avtobusi. Z vsemi spremembami pa bomo tudi uspeli, da bodo to olajšavo koristili tudi za davčne olajšave iz leta 2008. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavil gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovana kolegica, spoštovani kolegi, vsi ostali prisotni! Ne glede na to, da poslovniške možnosti za obravnavo te točke, ker ni nikogar s strani Vlade, niti ministra niti državnega sekretarja prisotnega, niso izpolnjene, mislim, da

lahko predstavim stališče Slovenske demokratske stranke, ki bo to spremembo podprla.

S spremembo se, tako kot je bilo že povedano, izenačujejo olajšave za tovorna vozila in avtobuse za leta 2008, 2009 in 2010 za s.p.-je s tistimi, ki smo jih pred kratkim uzakonili s spremembo zakona o davku od dohodka pravnih oseb za ostale subjekte. Predlagateljica zakona je bila Slovenska demokratska stranka. V zakonodajni proceduri je bil potem sfriziran do take mere, da je ostalo nekaj malega, večina pa je bila iz zakona izvzeto, zaradi tega smo o tem zakonu na tej seji ponovno odločali oziroma ste ga zavrnil.

Tako spremembo tega zakona utemeljuje tudi Vlada kot predlagateljica, ki pravi: "Osnovno načelo predloga zakona je enaka davčna obravnava fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, glede olajšave za investiranje, kot velja za pravne osebe." Tako stališče je seveda treba podpreti in ga v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ves čas podpiramo. Zanimivo pa je, da za Vlado in vladajočo koalicijo enakost glede davkov velja samo takrat, kadar so predlagatelji oni. Ko pa gre za predlog ostalih poslancev, predvsem poslancev in poslank opozicije, pa ta enakost glede davkov ne velja več. Govorim seveda o spremembi zakona o davku od dohodka pravnih oseb, kjer smo na področju davčnih olajšav za investiranje predlagali popolnoma isto. Predlagali smo, da se davčne olajšave za investiranje v nove tehnologije in opremo, ki jih pravne osebe lahko izkoristijo največ v višini 30.000 evrov, izenačijo z olajšavami s.p.-jev, ki so jih deležni v višini 30% od investicije, kar pri investiciji, vredni milijon evrov, pomeni desetkratno razliko. Tam pa načelo enake davčne obravnave pravnih in fizičnih oseb, ki ga v primeru tega zakona o dohodnini zagovarja Vlada, in kar je prav, ne velja. Zakaj? Očitno samo zato, ker predlagatelj ni bil pravi. Ker pa govorimo danes o spremembi zakona o dohodnini, bi bilo v skladu z novo vladno paradigmo pričakovati, da bomo na mizo dobili širši, celovitejši predlog spremembe, predvsem spremembe na tistem delu, ki zadeva obdavčitev premožnejših. Poslušamo vsak dan, kako morajo breme spremenjenih gospodarskih razmer v večji meri nositi tisti, ki zaslužijo več. Torej bi seveda utemeljeno pričakovali, da bo Vlada ta zakonodajni postopek, ki ga imamo danes na mizi, izkoristila in prišla v skladu s to novo paradigmo s spremembo davčnih razredov, ki bi pomenili bistveno višjo obdavčitev tistih, ki zaslužijo bistveno več, oziroma tistih, ki jim državne banke in državna podjetja izplačujejo milijonske odpravnine oziroma nagrade v evrih. Tega predloga žal ni. Torej bodimo pošteni, vtis te nove paradigme je samo ustvarjanje ustrezne predstave v javnosti, nikakor pa ni namen, da bi se na tem področju res karkoli uredilo in s tem olajšalo tudi breme

tistih, ki vsak dan ostajajo brez ene izmed temeljnih ustavnih pravic, to je pravice do dela.

Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo, tako kot sem napovedal že v začetku, to spremembo zakona o dohodnini, ki izenačuje pravne subjekte ne glede na formalno obliko organiziranosti, podprli in upamo, da bo tudi ta podpora pri Vladi doletela na nek razmislek, da bo le razumela, da zavrnitev spremembe zakona o dohodku pravnih oseb, ki to načelo enake davčne obravnave ne upošteva - ta zavrnitev ni dobra, in da bo treba ta zakon tudi spremeniti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča Poslanske skupine demokratične stranke upokojencev bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Zdi se, da bo predlog zakona, ki je pred nami, deležen vesplošne podpore. Vsebina je bila sedaj že nekajkrat predstavljena, torej je nima smisla ponavljati. Naj povem samo to, da tudi Poslanska skupina DeSUS ta predlog zakona podpira. Tisto, kar bi morebiti bilo vredno reči ob tem, je še to, da s tem zakonom samo odpravljamo diskriminacijo, ki je bila vzpostavljena, da s tem zakonom zdaj sledimo, ko vstavljamo načelo, da se mora enako obravnavati enako, in da odpravljamo neko zamudo, ki je nastala po nepotrebnem, ker nismo pravočasno reagirali na ustne in pisne pripombe gospodarstva, ki so šle v to smer, ki jo sedaj povzema tudi predlagatelj.

Tisto, kar je pa moteče pri temu zakonu, vsaj za nas, je način oziroma postopek, na kakršen sprejemamo ta zakon. Prav nobenega razloga ni, da ta zakon sprejemamo po nujnem postopku, ker kot veste, je nujni postopek po poslovníku potreben takrat, kadar je država ogrožena, je nevarnost, kadar gre za popraviljanje posledic naravnih nesreč ali pa nepopravljivih posledic za delovanje države. Zaradi te dodatne davčne olajšave ne moremo nobenega izmed treh naštetih poslovniško določenih razlogov upravičiti. Zlasti zavoljo tega ne, ker že v prvem členu, saj ta zakon ima tako samo dva člena, piše, da je rok za uveljavitev trideset dni po veljavnosti tega zakona. Torej tako rekoč, kadar koli bi ga sprejeli, še zmeraj smo pravočasni; z zamudo ampak še zmeraj pravočasni. In nerodno je, da nas tisti, ki predlagajo takšen postopek, silijo v kršenje poslovniika. Torej ta pripomba s strani DeSUS-a pa se je zdela vredna omembe, dasiravno bomo predlog zakona podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi.

Nič ni narobe s 1. členom k dopolnjenemu Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. V Slovenski nacionalni stranki seveda želimo, da bi tisti, ki želijo služiti svoj kruh, imeli najbolj ugodne pogoje za nakup tovornih motornih vozil z motorji, ki ustrezajo zahtevam EURO V, avtobuse z motorji, ki ustrezajo zahtevam EURO IV, in to je prav, da je temu tako. In ne vem, zakaj sploh toliko debate in razprave. Upam pa, da v pojmovanju konsenzualnosti zakonov z zakoni drugih ministrstev vsi skupaj vemo tudi nekaj drugega - da tisti, ki živijo s prevozi, naj imajo sodobne, ekološko čiste, varne tovornjake, čim ceneje naj jih kupijo in naj vozijo, naj služijo. A nekdo drug, iz nekega drugega ministrstva, bo pa ob tem pogoju, kjer mi ugodimo tem ljudem, moral tudi vedeti, da bodo ti gospodje morali pri plačilu za prenovo slovenskih cest plačati več, kot plačujejo. Kajti, gospe in gospodje, trenutni zakoni, ki govorijo o tem, da kubični centimetri uničujejo ceste, ne pa tone, mislim, ker ta zakon že toliko časa obstaja, je skrajni čas, da se v skladu s tem zakonom tudi ta zakon spremeni.

Nočem biti ne neprijazen ne osovražen, ampak res je, da čim več davčnih olajšav tovornjakarjem, avtobusarjem - da, varno vožnjo, uspešno vožnjo. Po drugi strani pa mora ta država ob sprejemu tega predloga zakona, ki ga bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli in sprejeli ter dali to ugodno možnost nakupa novih tovornjakov, vedeti, da bodo ti ljudje nekoliko več plačevali ob tem, ko bodo z 20, 40 tonami uničevali ceste. Še enkrat pravim, cest ne uničujejo kubični centimetri, osebni avto ima tona in pol in bi bila cena, na pamet govorim, če bi plačevali, evro in pol. Tovornjak, ki ima 40 ton, bi plačeval 40 evrov. Tako to je in tako to mora biti. Ob tem, da najprej ponujamo v Državnem zboru zakon, ki omogoča tistim, ki s tem živijo, ki jim je tovornjakarstvo ali pa avtobusni prevoz kruh, da dobijo pod najbolj ugodnimi pogoji davčne razbremenitve, da si nabavijo osnovna sredstva po res najbolj ugodnih vrednostih. Ko bodo pa ustvarjali svoj kruh, torej zdaj imajo to možnost, potem bodo seveda morali plačevati tudi neke dajatve. In tu želim dati primerjavo tudi z drugimi investicijami. Mi smo za to, dajmo ljudem možnost, da ne plačujejo davkov za investicije - tudi za druge dejavnosti, dajem primerjavo - nekaj časa, da se uveljavijo, potem pa morajo pošteno plačevati davke, tako kot vsi ostali. Še enkrat, v Slovenski nacionalni stranki bomo absolutno podprli Predlog zakona o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, upam, da se bo začel uresničevati čim prej. Želimo vsem kupcem vozil po teh ugodnostih čim več sreče, čim več dobička, čim več ustvarjanja, dela; ob tem da, še

enkrat poudarjam, da bo moral Državni zbor v letošnjem letu ali pa drugem letu tudi narediti obratno sliko; torej gospodje, ko ste uspeli, zdaj boste pa tudi pošteno plačevali za naše ceste! Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanke skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi! Spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, sprejete januarja letošnjega leta vključujejo določbe, da lahko davčni zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb v letu 2008 uveljavijo tudi olajšavo za investicije v avtobuse in tovorna motorna vozila, katerih motorji ustrezajo različnim emisijskim zahtevam. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo rešitve zakona, ki je pred nami, saj se strinjamo z utemeljitvijo predlagatelja, ki kot osnovno načelo predloga zakona opredeljuje enako davčno obravnavo fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost s pravnimi osebami. Mnogo podjetij, ki se ukvarjajo s prevozniško dejavnostjo, je namreč organiziranih v statusni obliki s.p. in prav je, da le-ti lahko uveljavljajo enake olajšave kot gospodarske družbe. Ampak, v tem trenutku žal ne morem mimo enega dejstva, na žalost nimam tipičnega političnega selektivnega spomina. Včeraj, spoštovani, je bila zavrnjena rešitev v Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb, ki je zagovarjala isto načelo, načelo enake davčne obravnave fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in gospodarskih družb, razlika je bistvena. Včeraj smo načelo enakosti zagovarjali predstavniki političnih strank iz opozicije, danes ga zagovarja Vlada in vladna koalicija. Žal lahko ugotovim le žalostno realnost slovenskega političnega prostora: belo je v enem primeru belo, v drugem, ko pa nekomu to ne prija, pa je črno. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo tokrat ostali konsistentni in bomo predlagane rešitve zakona tudi danes podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. K predlogu zakona je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke vložila amandma in prehajamo na razpravo o 1. členu in o amandmaju k 1. členu. Želi kdo besedo? Nihče. Zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali danes, v okviru glasovanj, čez pol ure, to se pravi ob 13.03.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 13.03.

(Seja je bila prekinjena ob 12.32 in se je nadaljevala ob 13.03.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo sejo, to je s **prekinjeno 5. točko dnevnega reda - in prehajamo na obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakon o Slovenski izvojni in razvojni banki, nujni postopek**. Nadaljujemo z obravnavo, to je z odločanjem o dveh vloženi amandmajih k 6. členu tega zakona. Želi kdo besedo? Obrazložitev glasu. Dajem na glasovanje amandma Slovenske ljudske stranke, najprej k 6. členu zakona. Želi kdo besedo? Prosim. Dajem čas za prijavo. Gospod Radovan Žerjav, izvolite. V imenu poslanske skupine.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Skratka, ta amandma k 6. členu na nek način odpira večjo možnost izbire dobrih kadrov za vodenje te pomembne institucije. V Slovenski ljudski stranki smo namreč mnenja, da omejitev 15 let delovne dobe v tem primeru ni potrebna, ker je tista, ki govori o sedemletnem opravljanju nekih vodstvenih funkcij, popolnoma dovolj. In prav je, da s takimi omejitvami ne omejujemo mogoče kakšnega strokovnega kadra, ki bi se na te pomembne funkcije lahko tudi prijavil in kandidiral. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi kdo obrazložiti glas v svojem osebnem imenu? Ne želi. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o popravljenem amandmaju Slovenske demokratske stranke k 6. členu. V imenu poslanske skupine se je za obrazložitev glasu prijavil mag. Vizjak. Prosim, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Ob obravnavi te točke oziroma te novele zakona je bilo jasno izpostavljeno, da je z novimi nalogami in tudi z novim konceptom ter dokapitalizacijo te banke to pomemben vladni instrument, razvojni instrument, še posebej v kontekstu reševanja finančne in gospodarske krize. Če je temu res tako, potem mora ob vseh nalogah ta banka imeti tudi v nadzornem svetu ljudi, ki lahko zastopajo te interese Vlade in na nek način tudi vplivajo na poslanstvo, naloge in opravljanje nalog te banke.

Zato smo z amandmajem predlagali, da se v nadzorni svet te banke vključijo predstavniki tistih ključnih ministrstev, ki so

še kako povezana z vsebino, ukrepi in nalogami, ki jih z razširjenimi pristojnostmi dobiva ta banka. Zdi se nam namreč smiselno, da je tu neposredna povezava med vladnimi politikami in organi te institucije. To je eden od pomembnih razlogov, zakaj smo predlagali spremembo sestave nadzornega sveta s tem amandmajem.

Drugi razlog je ta, da se po obstoječem predlaganem tekstu pravzaprav ilustrira moč enega, to je razvojnega ministra, v tej banki, kar pa mislim, da ni koncept in kontekst te družbe oziroma te banke, ki je pisana po svojih pristojnostih in nalogah. Zato smo predlagali, da so v nadzornem svetu tudi predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice in Gospodarske zbornice, kajti večkrat je bilo podčrtano, da so ukrepi in naloge povezane zlasti z razvojem malega in srednje velikega podjetništva in tudi kreditnimi in finančnimi instrumenti. Zato menimo, da je z amandmajem predlagana struktura nadzornega sveta bliže tistemu, čemur naj bi banka tudi služila in hkrati zagotavljala ustrezen nadzor, saj gre za eksperte in ne za funkcionarje ali kakorkoli drugače politično deklarirane osebnosti. Zato menim, da je tako predlagan amandma in tako predlagan nadzorni svet veliko veliko bližje in poslanstvo SID banke in ne nazadnje nalogam, kakor tudi izzivom te banke v prihodnosti. Zato bomo seveda v SDS ta amandma podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? (Ne.) V osebni imenu? Tudi ne.

Prehajamo na glasovanje. Dajem na glasovanje amandma, popravljeni amandma Slovenske demokratske stranke k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 78, za je glasovalo 34, proti 43.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da predlagani amandma ni bil sprejet.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji k zakonu niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo torej na glasovanje o zakonu. Glasujemo. Navzočih je 79, za je glasovalo 54, proti 0.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 0.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **nadaljevanje 6. točke - Predlog zakona o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.** K 1. členu predloga zakona je amandma vložila Slovenska demokratska stranka in prehajam na odločanje o tem amandmaju. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za 34, proti 43.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Ker amandma ni bil sprejet, prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Prehajamo na glasovanje o zakonu. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. točko dnevnega reda - obravnava Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani**. Ker k dopolnjenemu predlogu odloka amandmaji niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu odloka. Ob tem vas obveščam, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi na matičnem delovnem telesu sprejetih amandmajev predlog odloka neuskklajen. Prehajamo na glasovanje o odloku. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 11. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo Poročila o delu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2007**. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa k Poročilu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2007. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Poročilo Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2007 sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na nadaljevanje **prekinjene 12. točke dnevnega reda**, to je **obrnava predloga sklepa k točki Črpanje evropskih sredstev v Sloveniji**. K predlogu sklepa je Slovenska demokratska stranka vložila amandma. Najprej dajem v odločanje ta vloženi amandma Slovenske demokratske stranke. Gospod Černač. Želi še kdo v imenu poslanske skupine? (Ne.) Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli sklepa, ki ga predlaga Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Podprli bomo sklep Komisije za nadzor javnih financ, ki

smo ga povzeli v našem amandmaju, ker daje impulz in podporo Vladi za nadaljevanje aktivnosti pri črpanju evropskih sredstev in podporo pri poenostavitvi na področju administriranja projektov.

Drži ugotovitev Računskega sodišča, da v letu 2007 ni bilo izkoriščenih toliko evropskih sredstev, kot jih je bilo načrtovanih. V razpravi je bilo pojasnjeno, zakaj je bilo temu tako, bilo je prvo leto, operativni programi so se potrjevali vse do konca leta 2007. Na drugi strani pa tudi drži ugotovitev Računskega sodišča v tem istem poročilu, da je bila Republika Slovenija v letu 2007 kljub temu neto prejemnica evropskih sredstev, kar izhaja iz poročila na 29. strani. "Neto položaj Republike Slovenije brez prejemnikov izven državnega proračuna in neto položaj Republike Slovenije kot celote sta bila pozitivna. Republika Slovenija kot celota je iz evropskega proračuna prejela za 31 milijonov tristo trideset tisoč dvesto osemdeset več, kot je bilo v letu 2007 vanj plačanega" - je ugotovilo Računsko sodišče v svojem poročilu, ko je gledalo koriščenje evropskih sredstev za leto 2007.

Ta amandma, spoštovane kolegice in kolegi, pa je še toliko bolj pomembno podpreti v luči novih podatkov, ki jih prinaša vladni rebalans proračuna za leto 2009, kjer se predvideni prilivi iz tega naslova, torej prilivi iz evropskih sredstev za projekte, zmanjšujejo za 13 milijonov evrov. Vplačila Republike Slovenije v proračun Evropske skupnosti pa se povečujejo za 52 milijonov evrov. Mislim, da je pomembno s podporo temu amandmaju dati ustrezno usmeritev in signal Vladi tudi s strani tega visokega zbora o tem, da je v razmerah, v katerih smo, toliko bolj pomembno kot kdajkoli prej v preteklosti storiti vse, da se aktivnosti na področju hitrejšega koriščenja evropskih sredstev ne samo nadaljujejo, ampak tudi pospešeno izvajajo. Zaskrbljeni smo lahko, ker smo meseca marca in ni še vedno nobenih razpisov za to področje. Zaradi tega bomo v Slovenski demokratični stranki ta amandma podprli kot majhen prispevek k hitrejšemu in aktivnejšemu delovanju vlade na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Vizjak, v svojem imenu? Ali želi še kdo razpravljati oziroma obrazložiti svoj glas v svojem imenu? Odpiram prijave. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Seveda bom podprl amandmaje, ki jih je vložila Slovenska demokratična stranka in jih je pravzaprav sprejela tudi Komisija za nadzor javnih financ, zaradi jasnih sporočil, ki jih nosijo. Seveda pa ne bom podprl sklepov, ki jih je sprejel Odbor za lokalno samoupravo, ker dodatno zapletajo in delajo stvar bistveno bolj konfuzno. Zakaj? Namreč,

Vlada in koalicija vodita zelo neprepoznavno in slabo politiko, povezano s črpanjem evropskih sredstev. Zakaj? Prvič, napovedana je bila sprememba institucionalne strukture pri črpanju sredstev že takoj po volitvah, pa nihče ne ve, ali je Vlada še pri tem ali ni pri tem ter kaj bo s tem. Napovedana je bila redefinicija in sprememba razvojnih prioritet in posledično tudi ključnih programov in ciljev, pa se spet ni nič zgodilo. V sklepih je napovedana cela kopica nekkih analiz, preverjanj, razmišljanj, in niče ne ve tistega bistvenega: kdo in na kakšen način bo pospešil črpanje evropskih sredstev, da bo Slovenija čim prej implementirala ta sredstva v konkretne projekte, da bodo ti projekti čim prej začeli rojevati ustrezne rezultate in dodano vrednost. To je namen evropskih sredstev. Dodatno pa je sodu izbilo dno to, da je v rebalansu planiranih še manj sredstev, kot jih je bilo leta 2007 s strani prejšnje vlade planiranih za leto 2009. To pomeni, da so na eni strani konfuzna sporočila in po drugi strani neambiciozno in nepospešeno črpanje ter poziv k vedno novim analizam. Tega seveda ne morem podpreti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Na glasovanje dajem predlog amandmaja Slovenskih socialnih demokratov. Glasujemo. /Oglašanje v dvorani./ Prosim? Slovenska demokratska stranka, SDS. Hvala lepa. Lahko glasujemo o amandmaju Slovenske demokratske stranke na predlagane sklepe k črpanju evropskih sredstev?

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, 28 za in 46 proti.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma Slovenske demokratske stranke ni bil sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmaju k predlogu sklepa in prehajamo na odločanje o predlogu sklepa v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Odpiram čas za prijavo. V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke se je prijavil gospod Černač. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. V Slovenski demokratski stranki tega sklepa, ki ima 6 točk, ne bomo podprli, kljub temu da se z nekaterimi elementi tega sklepa strinjamo in bi posamezne dele, če bi bilo glasovanje o njih ločeno, tudi potrdili, ker se v nekaterih delih ta sklep pokriva s tistim, kar je bilo sprejeto na Komisiji za nadzor javnih financ in kar smo v obliko amandmaja v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tudi predlagali.

Ta sklep, tako kot bo sprejet, postavlja Državni zbor v čudno pozicijo. Včeraj sem povedal, da je v enem določenem delu to sklep za nazaj, ki ne prinaša nič za prihodnost. Pokazal sem

na primeru, kaj pomeni ta sklep, ali bomo izmed tisočev projektov, ki smo jih dobili v gradivu, za katera so bila odobrena sredstva v obdobju nove finančne perspektive 2007-2013, stotine občin so iz tega naslova, več kot sto občin je iz tega naslova prejelo sredstva, šli gledat, sem rekel, vodovod v Novo Gorico ali vodovod v Brežice. Bomo šli gledat ureditev mestnega jedra v Kranj ali v neko drugo občino? Verjetno ne bomo, ker vsi vemo, da se ta sredstva kontrolirajo, da imajo kontrolne mehanizme in da je tak sklep, kot je tukaj predlagan, neustrezen.

Na drugi strani je treba ponovno povedati, ker je bilo to včeraj v razpravi večkrat poudarjeno s strani koalicijskih poslancev, da smo bili v letu 2007 neto vplačniki v EU in ne neto prejemniki sredstev, da je očitno ta sklep, ki je predlagan, izhajal tudi iz napačne podmene. Da ste dejansko verjeli temu, kar so vam nekateri govorili, in da si očitno niste uspeli prebrati niti poročila Računskega sodišča, v katerem je nedvoumno zapisano, da Republika Slovenija v letu 2007 ni bila neto plačnica, pač pa neto prejemnica sredstev iz naslova Evropske unije. Prej sem povedal za 31 milijonov 330.380 evrov več, je pa seveda v tem istem poročilu, kar drži, napisano, da sredstva, tako kot so bila v letu 2007 planirana, niso bila v celoti izkoriščena. Drži! Vendar kljub temu smo bili neto prejemniki. Izkoriščena niso bila zaradi tega, ker je bilo leto 2007 prvo leto nove finančne perspektive, nič kar je bilo izpogajano v letu 2005, ne bo zaradi tega izgubljeno. Celo več, vam je dana večja možnost za aktivnosti, ki so nujne in potrebne bistveno bolj kot takrat, ko je bilo gospodarstvo že pregreto, sedaj imate tukaj zelo pomembno kvoto denarja, ki ga lahko kvalitetno uporabite za zmanjšanje posledic upočasnjevanja gospodarske rasti. Glede na napovedi rebalansa, žal, ne greste v tej smeri. Zaradi tega gredo tudi vaši predlogi sklepov v nasprotno smer. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 33.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 33.)

Predlog sklepa o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji je sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO FRANCOSKE REPUBLIKE O SODELOVANJU NA OBRAMBEM PODROČJU**. Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno v okviru

druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE FINSKE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je bilo 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 72 poslank in poslancev, nihče proti.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6.A TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O ZAČASNEM ZNIŽANJU PLAČ FUNKCIONARJEV, NUJNI POSTOPEK.**

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakona, in sicer, Predlog zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačne razrede, prva obravnava, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Bojanom Kontičem, ter Predlog zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev, nujni postopek, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ob obravnavi navedenih predlogov zakonov odločil, da ju bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada.

V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora dajem besedo predlagateljem predlogov zakonov za dopolnilno obrazložitev. Besedo dajem predstavnici Vlade, ministrici za javno upravo Irmi Pavlinič Krebs. Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod podpredsednik, najlepša hvala za besedo.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada Republike Slovenije je sprejela varčevalne ukrepe na področju plač v javnem sektorju kot del ekonomske politike države, saj je morala zmanjšati obseg javnofinančnih odhodkov....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Kolegice in kolegi! Malo posluha prosim, da bo lahko ministrica predstavila stališča.

IRMA PAVLINIČ KREBS: ... zaradi uskladitve le-teh z realnimi možnostmi države. Varčevalni ukrepi na področju plač zato predstavljajo celoto ukrepov in bomo z njihovo uveljavitvijo dosegli znižanje predvidene rasti plač v javnem sektorju v letu 2009 z 9,9% na 7,1%, kar pomeni 0,3 BDP in s tem zagotovili stabilnost javnih financ na področju plač v letu 2009.

V pomembnem delu so bili posegi v plače predmet socialnega dialoga, za funkcionarje pa je bilo treba pripraviti poseben zakon, ki je dopolnjen na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje predmet odločitve cenjenega zbora. Posegi v plače so začasne narave, in sicer zaradi omejitev učinkov finančne krize.

Zakon predvideva, da se bodo plače znižale vsem funkcionarjem, in sicer na način, da se jim od plače odšteje 4% oziroma bodo zmanjšane za en plačni razred. Želim poudariti, da gre za začasen ukrep, ki bo trajal leto dni, nikakor pa ne gre za spreminjanje razmerij med posameznimi funkcionarji vseh vrst oblasti, to je sodne, zakonodajne in izvršilne, ki so vsi sedaj urejeni v tem predpisu. To poudarjam zaradi tega, ker sodniške plače, take kot so bile določene v mandatu prejšnje vlade, so bile določene narobe, neskladno z ustavo in pred Državni zbor bo prišel v nadaljevanju predlog Vlade, ki bo ta nesorazmerja odpravljala.

S tem predpisom se bodo zmanjšale plače 1.690 aktualnim funkcionarjem in tudi 55 bivšim funkcionarjem. To bo pomenilo 2,8 milijonov evrov manj javnofinančnih odhodkov za leto dni, kolikor predpis velja.

Cenjenemu Državnemu zboru predlagam, da podpre predpis, in ponovno poudarjam, da ne gre za simbolno gesto. Gre dejansko za enega izmed ukrepov v celoviti množici ukrepov, ki pomenijo pomembne manjše javnofinančne odhodke na področju plač v javnem sektorju v letu 2009. Tudi funkcionarji so eni izmed redkih, ki se jim plače zmanjšujejo v letu 2009. Vsi ostali javni uslužbenci, ki so imeli plače in imajo plače določene v kolektivni pogodbi za javni sektor, bodo, bom rekla, utrpeli nepovečanje plač v letu 2009 zaradi neuskladitve plačnih nesorazmerij. Plače se ne bodo usklajevale z inflacijo, kar bo prizadelo v nadaljevanju tudi funkcionarje in tudi plače javnih uslužbencev. Gre za politiko na področju regresov, skratka kot se

je Vlada uspela dogovoriti s sindikati v javnem sektorju. Torej, kot sem predlagala, Vlada predlaga, da se zakon podpre. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku predlagatelju poslanskega zakona gospodu Bojanu Kontiču.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi! Poslanke in poslanci vseh poslanskih skupin, razen Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, smo v parlamentarno proceduro vložili predlog zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačne razrede. Z odločitvijo in z vložitvijo predloga smo poslanke in poslanci sami predlagali znižanje svojih plač. Gre za tako imenovani samoomejevalni ukrep. Predsednik Državnega zbora, vsi trije podpredsedniki, generalna sekretarka Državnega zbora in vse preostale poslanke in poslanci bi na podlagi sprejetja našega zakona bili razvrščeni en plačilni razred nižje, kot smo sedaj. Kljub temu da je Vlada napovedovala varčevalne ukrepe in znižanje plač vsem funkcionarjem, smo se odločili, da si sami znižamo plače. Pozdravljam odločitev Vlade, da je v svojem zakonu prepustila znižanje poslanskih plač nam samim tukaj v Državnem zboru in tako tudi simbolno na tem področju ohranila samostojnost dveh vej oblasti. Vlada je torej predlagala znižanje funkcionarskih plač in ga predlaga s svojim zakonom in tako pripravljen predlog zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev vložila v parlamentarno obravnavo. Matično delovno telo se je odločilo, da oba postopka združi v celovit predlog, ki je tako združen, vključuje vse funkcionarje, tudi poslanke in poslance Državnega zbora. Zasledovali smo torej skupen cilj, zato je logično, da smo predlagatelji poslanskega predloga zakona pristali na združitvev obeh postopkov. S tem smo omogočili, da danes na tej seji sprejmemo odločitev o znižanju plač vseh funkcionarjev. In, če je šlo pri dejanju poslank in poslancev za tako imenovano simbolno gesto, zdaj temu ni več tako. Govorimo o pomembnem ukrepu, ukrepu, težkem 2,8 milijona evrov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Kot že rečeno, Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na 6. nujni seji 25. februarja kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev, ki ga je Državnemu zboru

predložila Vlada Republike Slovenije. Tako je namreč Kolegij predsednika Državnega zbora odločil na 15. seji 20. 2. 2009.

Odbor je najprej odločal o tem, ali bo v okviru iste točke dnevnega reda na podlagi 117. člena Poslovnika obravnaval oba zakona, in sicer zakon o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačilne razrede - ali poenostavljeno povedano, poslanski zakon - in predlog zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev, nujni postopek, ki ga je predložila Vlada Republike Slovenije. Odbor je najprej sprejel sklep, da bo v okviru iste točke dnevnega reda po določbah poslovnika po nujnem postopku, za spremembe zakona obravnaval oba predloga zakonov; torej tako imenovani poslanski in vladni predlog.

V okviru razprave, ki je sledila že na tej točki, so poslanci in poslanke ta določila podprli, izjema je bil predstavnik Slovenske nacionalne stranke. Odbor je na podlagi 172. člena Poslovnika sprejel naslednja sklepa: Dopolnjen predlog zakona se pripravi na osnovi Predloga zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev, nujni postopek, ki ga je predložila Vlada Republike Slovenije. In drugi sklep: V Predlog zakona, na podlagi katerega bo pripravljen dopolnjen predlog zakona, se ne vključi noben izmed členov iz predloga zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačne razrede, prva obravnava. To je bilo iz formalnih razlogov, torej iz poslanskega zakona. Glede na prehodne sprejete sklepe je odbor na podlagi 117. in 127. člena Poslovnika opravil drugo obravnavo Predloga zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev in sicer, v predloženem besedilu. Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika sprejel tudi amandma kot amandma odbora, ki pa se je glasil: V prvem odstavku se za besedilom "s tem zakonom se" doda besedilo "za omejitev učinkov finančne krize", drugi odstavek se črta. S tem smo, praktično povedano, v tako imenovani vladni zakon vnesli posledično tudi določila iz poslanskega zakona s tem amandmajem.

Sprejeli smo tudi sklep, da predlog zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačne razrede, prva obravnava, ali poslanski zakon, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Seveda govorim o formalnem sklepu, ki je bil potreben.

Mogoče opozorim še na to, da v času obravnave na odboru ni bil prisoten, niti nismo imeli kakšnega obvestila, stališča Sodnega sveta. Sodni svet nam je šele po obravnavi na matičnem delovnem telesu sporočil, da podpira znižanje plač sodnikom pod pogojem, da se jim najprej povišajo v skladu z odločbo Ustavnega sodišča, sicer pa ne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa. Lep pozdrav še enkrat!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo vsekakor predlagan predlog zakona podprla. Naj pri tem izkoristim to priložnost za to, da povem, da smo v postopku razmišljanja, kako znižati in kako to doseči, torej poslanskih plač, razmišljali tudi o več drugih predlogih. Razmišljali smo, da bi sredstva, za katera smo rekli, da so simbolne višine in da je naša gesta predvsem simbolna, morda na nek način umestili v prostor delovanja humanitarnih organizacij in jim na ta način omogočili izboljšanje, torej dvig kvalitete njihovega delovanja, predvsem zaradi obsega potreb, ki je iz dneva v dan večji. Ljudje se obračajo za pomoč, prosijo za pomoč. Razmišljali smo o tem, da bi na ta način dejansko tudi omogočili del sredstev za njihovo lažje delovanje. Končni dogovor znotraj poslanskih skupin je bil, da pripravimo svoj predlog zakona. Ta predlog zakona, kot je bilo že večkrat danes tudi povedano, je bil pripravljen, pripravljen povsem samostojno in pod ta predlog smo se seveda tudi podpisali. Rešitev, ki jo imamo v tem trenutku, torej predlog, ki celovito ureja, zmanjšuje plače funkcionarjev, bomo glede na to, da je upoštevan tudi naš predlog, ki je bil skladno s Poslovnikom vključen v ta zakon z amandmajem, ki je črtal omejitev tega zakona, da to ne velja za poslanke in poslance, v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa.

V imenu Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavil gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Še enkrat lepo pozdravljeni!

Na začetku moram povedati, da bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli sprejem zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjem, hkrati pa naj vas opozorim na sledeče oziroma želim povedati sledeče. Kakorkoli obračamo ta znesek in kakorkoli ga medijsko prikazujemo, s poslanskim znižanjem plač v višini, ki je že bila predstavljena, bomo na letni ravni prihranili 130.000 evrov ali prihranili spodobno enosobno stanovanje ali garsonjero v Ljubljani. Zdi se nam, da je to eden od tistih všečnih ukrepov, ki ga sicer podpiramo, posebej sem to poudaril, tudi če bi si poslanci teoretično gledano ukinili plače, bi prihranili 10 stanovanj spodobne narave v Ljubljani. Mi pozdravljamo, v celoti pozdravljamo tovrstne ukrepe in zato jih tudi podpiramo, kot vidite, s svojim glasovanjem, vendar pa poudarjamo, da je to v teoriji menedžmenta vodenje z

zgledom. Torej, Vlada na nek način vodi z zgledom in to je dobro, vendar v nadaljevanju manjka tisto, čemur se reče pravo vodenje oziroma pravi ukrepi, ki bi jih bilo treba sprejemati. Teh ukrepov pa ni in ni, na kar opozarjamo že praktično v vsakem našem nastopu. V poslanski skupini SDS še vedno opozarjamo na to, da pričakujemo zakone, pričakujemo ukrepe, ki bi potegnili slovensko gospodarstvo in finance iz stanja v kakršno drvi. V bibliji Vlade, tako jo je poimenoval generalni sekretar Vlade, je vladna koalicija zapisala, da boste v času od 1. januarja do danes pred ta Državni zbor prinesli, poslali, kakor želite, 24 zakonov. Biblija Vlade se ne spoštuje, do danes ste iz normativnega programa dela Vlade v ta Državni zbor prinesli le in samo tri zakone. Ob primopredaji oblasti vam je Janševa vlada pustila vrsto nekkih zakonov, ki bi resno posegli na področje financ in gospodarstva in "omejili" ta vlak, ki na področju financ in gospodarstva leze in leze navzdol, tone v neko globel. Vendarle se nekako niste odločili za to oziroma ste se odločili v manjši meri za to.

Tudi v SDS vztrajno vlagamo nekatere zakone, pa čeprav na koncu pridejo ven izmaličeni do te mere, da ne zaslužijo na primer imena Vizjakov zakon. Tudi Vizjak je verjetno malo rdeč, če kdo temu tako reče. Namesto resnega spopadanja s posledicami finančne in gospodarske krize, ki vsak dan na zavod za zaposlovanje potegne vrsto ljudi, smo priča sporom znotraj vladne koalicije. Malo pred tem nastopom sem si pogledal podatke o številu nezaposlenih. Če podatki držijo, mislim pa, da držijo, smo ob primopredaji oblasti imeli v Sloveniji okoli 59 tisoč nezaposlenih, na današnji pa jih imamo 77 tisoč. Če to seštejete, če to delite s 100-imi dnevi vladanja, pomeni, da je v času vaše vlade vsak dan izgubilo delo 200 ljudi. Poudarjam 200 ljudi. Še naprej je očitno, da predsednik Vlade govori eno, ministri vam delajo drugo. Tako predsednik Vlada najavi ukrepe o varčevanju, o nezaposlovanju, minister za pravosodje isti dan pove, da bo na novo zaposloval. Predsednik Vlade govori o kasih, o pravičnem kadrovanju, ministrica razveljavi razpis in kadruje brez. Namesto z zakoni se Vlada ukvarja z aferami, kot je fotokopiranje, domnevno tajno snemanje in tako dalje...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Gorenak, imate vtis, da to spada k predlogu zakona, ki ga obravnavamo?

DR. VINKO GORENAK: Da, spada.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Jaz mislim, da ne.

DR. VINKO GORENAK: Prosim, če me ne prekinjate.

In z vsemi ostalimi zadevami in na ta način prikriva realna dejstva, kot so odškodnine in pa tako imenovani preneseni. Zdi se, da ima predsednik Vlade več razumevanja v strankah opozicije kot koalicije, saj tisti, ki so na volitvah izgubili v bistvu napovedujejo njegovo lastno zamenjavo, kar je nenavadno. Še enkrat poudarjam, da bomo zakon podprli.

Predsednik, predsedujoči, prosim pa vas, če me ne bi prekinjali in mi jemali besede. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prekinil sem vas, ker ste skoraj dve minuti govoril o tematiki, ki ni bila vsebina tega zakona. Hvala lepa.

Besedo ima v imenu Poslanske skupine Zares gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice! Spoštovan ministrica!

Jaz mislim, da v imenu naše poslanske skupine lahko dam podporo podpredsedniku Državnega zbora, ker menim, da je bilo popolnoma korektno, da je prekinil predstavitev stališča poslanske skupine, ki to ni bila. Pač pa je bila izkoriščena, bom rekla, ta možnost za popolnoma druge ocene in druga stališča, ki se tega zakona v prav ničemer v resnici ne dotikajo. Dobili smo pač lekcijo o delu te vlade in seveda hvalnico, tako, kot to počnejo že vseh 100 dni, prejšnji vladi. Mi smo s prevzemom oblasti dobili, hoteli ali ne, tudi krizo. In jaz ocenjujem, da je zelo neprimerno te trenutke krize izkoriščati za politični boj.

V Poslanski skupini Zares smo vseskozi podpirali predloge, da je primerno in nujno, da damo tudi poslanci svoj prispevek in zgled pri začasnem znižanju plač funkcionarjev zaradi krize, v kateri se je znašla, skupaj z drugimi državami, tudi Sloveniji. Menimo da je prav, da tudi mi, skupaj z vsemi drugimi, nosimo svoj del bremena in damo svoj prispevek v celoten sklop varčevalnih ukrepov. Res je, da skupni znesek prihranka, tudi glede na naše število, ni visok, a prepričana sem, da oči javnosti, sindikatov, delavcev, tistih, ki so že ali bodo ostali brez dela ali se jim bodo plače znižale, so uprte tudi v nas, v naša ravnanja. Obenem smo tudi zadovoljni in menimo, da je tudi naš zgled, morda vsaj malo prispeval k temu, da je Vlada uspešno zaključila pogajanja in sklenila, po naši oceni izjemno pomembno in tudi racionalno ter razumno, dogovor o plačah v javnem sektorju. Toda celoten sveženj privarčevanih sredstev funkcionarjev javnega sektorja pa že ni več tako majhen in ne tako nepomemben. Pomeni velik in pomemben prispevek k stabilnosti javnih sredstev in javnih financ. Pri tem pa želimo v Poslanski skupini Zares ponovno poudariti, da plače poslancev Državnega

zboru še zdaleč niso edini in največji problem, tako, kot bi včasih lahko sodili po nekaterih kritikah. Tudi zato, ker se včasih že odpira in je prav, da o tem govorimo tudi tu, vprašanje ugleda in pomena funkcije poslanca oziroma poslanke Državnega zbora. Pri tem je treba povedati, da je plača najvišjega med nami oziroma tistega, ki prejema najvišjo plačo, to je predsednika Državnega zbora, v primerjavi s plačami drugih v javnem sektorju po svoji višini uvrščena šele okrog 60. mesta. Medtem ko so poslanci, ki prejemajo najnižje plače uvrščeni okrog 500. do 600. mesta med vsemi javnimi uslužbenci. In prav je, da to danes tudi posebej na tem mestu poudarimo, zaradi številnih, premnogokrat prelahkotno izrečenih pavšalnih ocen, ki temeljijo na nerealnih in nekorektnih podatkih.

V Poslanski skupini Zares bomo glasovali za sprejem Zakona o začasem znižanju plač funkcionarjev.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališča Poslanske skupine DeSUS bo predstavil kolega Anton Urh.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina DeSUS podpira Predlog zakona o začasem znižanju plač funkcionarjev.

Razlog za vložitev Predloga zakona o začasem znižanju plač funkcionarjev (Vlada) in tudi Predloga zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačilne razrede (poslanci Državnega zbora), :blažitev tako imenovane recesije, gospodarske in finančne krize, ki je zajela tudi Republiko Slovenijo. Gre za enega od varčevalnih ukrepov, usmerjenih v smotrnejše razpolaganje z javnimi sredstvi oziroma znižanje javne porabe. Poglavitne rešitve predloga zakona so: znižanje plač vseh funkcionarjev in funkcionark iz plačne skupine A za obdobje 12 mesecev za znesek v višini 4% od osnovne plače. 4% znižanje je predvideno tudi za nadomestila funkcionarjem po prenehanju funkcije.

Na seji matičnega delovnega telesa se je odločilo, da se oba predloga obravnavata v okviru iste točke po določilih poslovnika, ki ureja hibridni postopek, slednji pa je mogoč zgolj v primeru, če predloga obravnavata enako družbeno razmerje. Vprašanje, ki se postavlja, je, ali dejansko oba predloga urejata enako družbeno razmerje in ali so bila določila o hibridnem postopku uporabljena pravilno oziroma ali so bila zlorabljena. Namreč, prvotno besedilo vladnega zakona je urejalo znižanje plač vseh funkcionarjev, razen plač predsednika Državnega zbora, podpredsednika Državnega zbora, poslancev Državnega zbora in generalnega sekretarja Državnega zbora. Medtem ko predlog

poslancev zajema ravno slednjo skupino oseb, funkcionarjev zakonodajne veje oblasti, ki so z vladnim predlogom zakona izvzeti. Kakorkoli že, na seji matičnega delovnega telesa se je v besedilo vladnega zakona vključilo tudi skupino oseb, ki je bila zajete s predlogom zakona poslancev. Tako, da je zdaj tudi za nas predlagana enaka metoda znižanja plač.

Zakaj smo poslanci Državnega zbora vložili svoj predlog zakona, ki ureja plače funkcionarjev zakonodajne veje oblasti? Če seveda pustimo ob strani poglobitve razloge znižanja plač zaradi recesije, gospodarske in finančne krize, s čimer se v Poslanski skupini DeSUS popolnoma strinjamo, menimo, da je poseben zakon, ki ureja pravice in obveznosti poslancev, absolutno upravičen. Že sedaj veljavna zakonodaja priznava slednje, saj pravice in obveznosti poslancev ureja Zakon o poslancih. Tako bi bilo smotno, da je tudi področje plač zakonodajne veje oblasti urejeno v samostojnem predpisu. Podlaga za to je ustavno načelo, 3. člen, delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno, ki pravi, da so organi, ki opravljajo temeljne funkcije državne oblasti pri svojem delovanju relativno samostojni in neodvisni od drugih organov, tako da nobeden od njih ne more prevladati. Pojma samostojnost in neodvisnost organov oblasti v zvezi z določitvijo plač, sta bila predmet večih odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je presojalo varstvo pred znižanjem sodniških plač. Analogno se odločitve največjega organa za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin lahko razlagajo tudi za primer zakonodajne oblasti. Namreč, Ustavno sodišče je glede sodniških plač določilo, da so slednje varovane pred znižanjem, razen če gre res za izjemne primere. Kot tako okoliščino v Poslanski skupini DeSUS priznavamo trenutno finančno krizo in posledično gospodarsko krizo, zato ne nasprotujemo znižanju plač funkcionarjev, tudi poslancem, v ta namen. Vendar pa bi moralo, tako kot velja za sodnike oziroma po odločbi Ustavnega sodišča naj bi veljalo, izvršna oblast pa je sedaj še ni upoštevala, to veljati tudi za poslance Državnega zbora. V Poslanski skupini DeSUS bomo kljub temu ta zakon podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Srečko Prijatelj, v imenu Poslanske skupine SNS.

SREČKO PRIJATELJ: Spoštovana ministrica, spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o začasnem znižanju plač sprejemamo danes po nujnem postopku. Razlog za to je, preprečevanje težko popravljivih posledic za delovanje države. To je razlog. Mimogrede. Glede na to, da smo v Slovenski nacionalni stranki v

letu 1996 predlagali realno znižanje plač za 20%, ki še danes velja, menimo, da bi pri takem zakonu, ki je zgolj všečne narave, morala veljati večja načelnost in večja principielnost. Zakaj to govorim? Zaradi tega, ker imajo vsi direktorji javnih zavodov; in to je tisti ukrep, ki bi ga morala Vlada danes tu predlagati; imajo večje plače kot minister, mogoče posamezniki tudi večjo plačo kot sam premier. In ravno tu je tisti nezakonit postopek, spoštovana ministrica, ko se ljudje zgražajo, da so direktorji v javnih zavodih in direktorji v državnih podjetjih oziroma v podjetjih, v katerih ima država večinsko last, privilegirani, domov nosijo po 20.000 evrov mesečno neto prejemka, medtem ko njihovi zaposleni izgublajo pravico do dela, celo sledijo masovni odpovedi. Dve stotini nezaposlenih beležimo dnevno oziroma zagotovo več kot 100 vsak dan, redno. Napovedi, da bomo konec leta prišli do več kot sto tisoč glave množice, ki ne bo imela pravice do dela in bo socialno ogrožena, dajejo dolžnost Vladi, da zavzame bolj resne ukrepe. In eden, spoštovana ministrica, od zelo resnih ukrepov je ta, da se poreže plače tistim, ki so danes v privilegiranem položaju in dejansko ogrožajo to družbo. In te direktorje ste imenovali vi, Vlada jih je imenovala. Njihove pravice so takšne kot so, ker jim to Vlada dovoljuje. Sam premier je sicer hotel to preprečiti ob novem letu enemu od podjetij, da ne bi delilo božičnice, ampak na žalost ni imel te izvršilne moči. Ostal je tako rekoč z izrečeno besedo tam nekje na sredi poti in smejala se mu je vsa vesoljna Slovenija. Sam plačuje kavice in plačuje tudi tako imenovano reprezentanco. Ampak to ni rešitev. Resnično ni rešitev. Rešitev je v tem, da se odpovemo tistim privilegijem v državnih podjetjih, ki so danes nepotrebni in da vsi stisnemo pas. Mislím, da noben direktor v javnem zavodu ali podjetju, čigar večinski lastnik je država, ne sme imeti večje plače kot premier, nobeden. Jaz bi vas prosil, da dopolnite ta zakon. Takrat ga bomo mi podprli. Dokler pa ta zakon ni tak, kot bi moral biti, pa ga jemljemo zgolj kot všečnega, kot frazo s katerim se bo lahko hvalila Vlada in tudi premier sam. Teh 2,8 milijona evrov ne bo v ničemer pripomoglo, da na dan ne bomo imeli take nezaposlenosti. Direktorji v javnih podjetjih, katerih večinska lastnica je država, imajo še vedno astronomske plače. Posamezni tajkuni, ki so pokradli podjetja in jih kasneje celo zaprli, govorim recimo za primorski del, ki je, dobesedno, s strani gospoda Bavčarja gospodarsko uničen, in dejstvo je, da smo zaradi tega zaprli tudi Kolinsko in Drogo. Ta gospod še vedno uživa velike privilegije in si bo nekoliko znižal plačo, ampak še vedno bo na desetine tisoče evrov mesečno v njegovem žepu.

Skratka, predlagam, da storite to, kar smo že mi storili - da zamenjate poslansko plačo; to je Slovenska nacionalna stranka storila; za delavsko plačo. In da tole, kar smo danes sprejeli,

spremenimo v to, da prejmemo mi delavske plače in delavci poslanske. Vsaj enkrat!

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Slovenske ljudske stranke.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Spoštovana ministrica.

Naj že kar na začetku povem, da bomo poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke podprli predlog zakona, ki predvideva začasno znižanje plač funkcionarjev. Podprli ga bomo zaradi načela solidarnosti, po katerem je prav, da tudi funkcionarji prispevajo svoj delež k sanaciji finančne krize.

Vlada Republike Slovenije predlaga znižanje funkcionarskih plač zaradi zagotovitve stabilnosti javnih financ v letu 2009 in ta ukrep šteje med nujne varčevalne ukrepe. Pa vendar moramo vedeti, da se bo zaradi tega ukrepa obseg javnofinančnih odhodkov znižal za vsega skupaj 2,5 oziroma 2,8 milijona evrov. Glede na enormne odpravnine v milijonskih zneskih, o katerih je bilo že veliko govora in ki jih naš sistem še vedno omogoča, lahko rečem le, da ta pot varčevanja ni učinkovita in ni prava. Prava pot bi bila med drugim takojšnja in celovita prenova Zakona o javnih uslužbencih ter drugih zakonov, ki urejajo področje dela javnih uslužbencev in funkcionarjev ter ukinitvev nekaterih nepotrebnih birokratskih postopkov. Prav bi bilo tudi odpraviti plačna nesorazmerja v sistemu plač v javnem sektorju in šele zatem sprejeti varčevalne ukrepe pri plačah v javnem sektorju. Predvsem pa bi bilo prav, da se enkrat za vselej uredijo razmerja med plačami poslancev, ministrov, predsednikom Vlade in direktorji tistih družb, kjer je država lastnica oziroma solastnica.

Cilj države bi moral biti, da dolgoročno vzpostavi plačni sistem, v katerem bi sposobni in učinkoviti delavci in funkcionarji ostali oziroma se želeli zaposlovati v javni upravi. Seveda je prav, da je plačni sistem v javni upravi varčen, a biti mora še vedno dovolj stimulatивно naravnano, da bi se zaustavil beg najboljših kadrov iz državne in javne uprave. Le s pridobitvijo dobrih kadrov bi namreč državna in javna uprava povečali svojo učinkovitost.

Predlagani ukrep bomo torej v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli, ker želimo biti solidarni s tistimi, ki so zaposleni v gospodarstvu, z delavkami in delavci v industriji. S tistimi, ki jih ta kriza dejansko najbolj prizadene. Moramo pa priznati, da jim ta ukrep ne bo kaj dosti pomagal, saj z njim ne bomo privarčevali kaj bistvenega. Lahko bi že samo z odločitvijo Vlade, da se denimo odpove oziroma razveže pogodbo o nakupu oklepnikov Patrija, na ta način bi država privarčevala veliko

pomembnejši del sredstev. Pa tudi nihče nam ne bi zameril takega početje v tem času. Prav tako bi z ureditvijo oziroma omejitvijo nagrad v nadzornih svetih in nagradah članov uprav v tistih podjetjih, kjer je država lastnica oziroma solastnica, Vlada Republike Slovenije dosegla mnogo več. In podobnih primerov bi se še našlo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima še gospod mag. Borut Sajovic, v imenu Poslanske skupine LDS. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Pozdrav tudi naši ministrici in pa vsem vam.

Poslanske plače pa funkcionarske, na splošno vedno zanimiva in pa privlačna tema, vendar jaz sem vesel, da v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije lahko rečemo, da to spremembo tega zakona o funkcionarskih plačah podpiramo in to brez kakšne računice, brez kakšne zlobe v srcu, ampak z iskrenim sporočilom, ker želimo deliti usodo vseh, ki so ta trenutek v težkem, nezavidljivem položaju v Sloveniji. Tudi ne bomo izkoriščali teh minut, za razliko od nekaterih drugih, da bi še enkrat pljunili na lastno državo, ki je v težavah in se v težkih ukrepih v zaostrenih gospodarskih razmerah krepko, pošteno bori, namenja finančna proračunska sredstva za ohranitev delovnih mest, za razvoj, pomoč gospodarstvu in pa tudi za številne socialne transfere. Seveda prispevek, ki ga bomo vsi skupaj namenili v javnem sektorju, 2,8 milijona evrov, je lep denar in za to državo v tem trenutku izredno pomemben in zato sem še toliko bolj vesel, da smo znali v tej državi doseči dogovor z javnim sektorjem, za kar gredo iskrene čestitke tudi ministrici, ki je z nami. Obenem pa se zavedati, da je ta ukrep začasen, da si pa dolgoročno v boljših stabilnejših pogojih ta država zasluži dobro, mogoče celo najbolje plačan, najboljši in pa kvaliteten kader v javnem sektorju. Strinjam se s tistimi, ki opozarjajo na podjetja, ki so v državni lasti, da recimo direktor zasluži precej preko 10 tisoč evrov, delavci pa životarijo ob 500-ih evrih.

Vas pa opozorim še na eno zgodbo iz, recimo, občinskih ravni. Kadar recimo lokalne skupnosti iščemo pravnika ali gradbenega inženirja, ga zagotovo ne dobimo, kajti v zasebnem sektorju mu ponudijo dvakrat ali trikrat višjo plačo.

Za konec, naše popolno soglasje, iskreno, k znižanju funkcionarskih plač. Potem pa zagotovo po tem prehodnem obdobju, po izboljšanju teh časov, resen razmislek, da bodo plače v tej državi enakovredne vloženemu delu, trudu, strokovnosti in znanju na vseh področjih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona in prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 4.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje predlaga zboru, da sprejme naslednji sklep: "Predlog zakona o začasni uvrstitvi določenih funkcij zakonodajne oblasti v plačne razrede, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Bojanom Kontičem ni primeren za nadaljnjo obravnavo."

Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 3.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8.A TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH USTAVNE KOMISIJE DRŽAVNEGA ZBORA**. Predlog odloka je v obravnavo zboru predložil Kolegij predsednika Državnega zbora. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa. Spoštovani kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini Zares bomo Odlok o ustanovitvi in nalogah Ustavne komisije Državnega zbora podprli. Ob tem želimo še posebej poudariti, da upamo in si želimo, da bi se čim prej med vsebinami, o katerih bo razpravljala novoustanovljena ustavna komisija, znašlo tudi vprašanje ureditve instituta referendumu, saj smo v zvezi s tem v naši poslanski skupini že pripravili predlog. V Zares-Nova politika menimo, da je treba odpraviti pomanjkljivo in neustrezno ureditev instituta referendumu, saj povzroča precejšnje težave in zaplete. Institut referendumu je treba prilagoditi ureditvam v primerljivih demokratičnih državah in parlamentarnih sistemih. Sprememba 90. člena Ustave Republike Slovenije ter nekaterih določb Zakona o referendumu in ljudski iniciativi je po našem prepričanju potrebna, in sicer zato, da se volivke in volivce obvaruje pred nesmiselnimi referendumu, ki se

uporabljajo za politične igre, da se prepreči izigravanje, improvizacijo in instrumentalizacijo instituta referendumov. Stvari ne želimo izumljati na novo, ampak jih želimo spreminjati v takšno smer, da bi se ta izjemno pomemben instrument neposredne demokracije ustrezno uredil. Osnovno sporočilo, ki ga želimo dati, je, da je treba z iskanjem primerljivih in ustreznih rešitev odgovorno pristopiti k reševanju tega vprašanja. Prepričani smo, da je v tem trenutku dozorela tudi volja političnih strank, da k temu pristopimo, saj je to snov, ki je že dlje časa v zraku, če tako rečem. V Zares-Nova politika smo že dalj časa ugotavljali neustrezno urejenost instituta. Zato je bilo jasno izpostavljeno, kar smo jasno izpostavili tudi v primeru zadnjega referendumov, poizvedovalnega referendumov o pokrajinah. V poslanski skupini in stranki smo vseskozi tudi v času volilne kampanje izpostavljali pomembnost ureditve tega vprašanja. Zadnji aktualni dogodki pa so le še povod, da pozovemo relevantne politične stranke oziroma najdemo dovolj politične volje, da to področje skupaj primerno uredimo.

Ureditev omenjenega področja smo zapisali tudi med 99 točk, s katerimi smo sodelovali pri oblikovanju koalicijskega sporazuma. Kot ključne točke potrebnih sprememb bi izpostavili: določitev kvoruma za veljavnost izida referendumov, izključitev možnosti referendumov za določene segmente, kot so, na primer, temeljne človekove pravice, dejanska uveljavitev tako imenovanega referendumovskega dne ali dveh, zagotovitev verodostojnost izpolnjevanja pogoja podpore s podpisami najmanj 2.500 volivcev ter razpolaganje pobudnika in predlagatelja referendumov z referendumovsko pobudo. V prvih dveh primerih gre za spremembo Ustave, medtem ko je za druge spremembe potrebna le sprememba Zakona o referendumu in ljudski iniciativi. Menimo, da bi bilo spremembo možno uresničiti že v prvi polovici mandata Državnega zbora, saj gre za izjemno pomembno zadevo, ki terja nekajmesečno zavzeto delo. Institut referendumov je bil namreč v zgodovini mnogokrat, žal, zadeva politizacije in prej ni služil želji po ugotovitvi volje ljudi in prav politiki smo tisti, ki smo dolžni urediti zadevo na primeren način. K temu nas poziva vse več strokovne javnosti, k temu nas poziva tudi glas razuma. Tako da, v stranki Zares-Nova politika predlagamo, da se o tej pomembni temi začne in čim prej odpre razprava v okviru Ustavne komisije Državnega zbora. In prav zaradi tega razloga bomo v naši stranki Predlog odloka o ustanovitvi in nalogah Ustavne komisije podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Potrč v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog za ustanovitev Ustavne komisije podprla. Vsebina predloga je pripravljena v skladu z običajno vsebino in omogoča razpravo in predlaganje Državnemu zboru v sprejem odločitve v zvezi z vsemi akti, ki imajo ustavnopravni značaj. To je ne le v zvezi z Ustavo Republike Slovenije temveč tudi v zvezi z ustavnim zakonom za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije za spremembo ustavnega zakona za izvedbo Ustave Republike Slovenije, in za spremembo ustavnega zakona o spremembi Ustave Republike Slovenije. Ne bom podrobneje razpravljajal o tem, ali je takšna in tako določena vsebina odloka ustavnopravno korektna, saj k predlogu odloka ni vložen noben amandma pa tudi sam ga nisem vložil. Vsebine odloka so bile tudi doslej vedno takšne, vendar pa kljub temu menim, da bi bilo morda dobro, da bi ustavni pravniki nekoč, ne v tako zelo daljni bodočnosti, kritično obravnavali vprašanje, ali sploh, do kdaj in pod kakšnimi pogoji je Državni zbor pristojen odločati o ustavnih aktih, na podlagi katerih je bila konstituirana Slovenija kot suverena, samostojna in neodvisna država in ki so za to po pravni logiki in načelih za tolmačenje pravnih aktov že konzumirani, ne pa podvrženi spremembam in dopolnitvam. Spreminjajo in dopolnjujejo se lahko Ustava in ustavni zakon o spremembah in dopolnitvah ustave, ki govore o aktualni živi vsebini Ustave, ki jo je po posebej za to določenem postopku mogoče spremeniti in dopolniti. Res je sicer, da imamo tudi za spremembe in dopolnitve ustavnega zakona o Temeljni ustavni listini o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije že precedan iz leta 1994, vendar je to petnajst let nazaj, ko smo urejali vprašanja obveznosti deviznih varčevalcev bivše Ljubljanske Banke, vendar so bili za to odločitev posebni razlogi in posebne okoliščine, urejala pa so se vprašanja, ki pred tem niso bila vsebina ustavnega zakona in ne za nazaj, temveč od sprejema teh sprememb ustavnega zakona dalje. Tokrat je povod za ustanovitev Ustavne komisije spet sprememba in dopolnitev ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 25. 6. 1991, in sicer z določbami, ki naj bi skoraj za 18 let nazaj urejala pogoje za ureditev statusa oseb, ki so takrat prebivali v Republiki Sloveniji in si v njej na različne načine in pod takrat določenimi pogoji urejali svoje statusne pravice.

Kaj o takem ravnanju predlagatelja mislimo, bomo povedali v razpravi o vsebini njihovega predloga, saj v razpravi o sprejemu odloka to ne bi bilo korektno. Zato sem na ta, po mojem prepričanju, pomembna pravna vprašanja le opozoril. Menim pa, da ne bi bilo slabo, da bi se Ukomisija ukvarjala tudi z njimi, saj

je tudi sicer preveč lahkotno prilagajanje pravnih razlag političnim interesom, pogosto ne večine, ampak tudi brezkompromisnim zahtevam opozicije, ne preveč dobra praksa dela v Državnem zboru.

Naj na koncu še povem, da se zavedam, da bo poleg konkretnega predloga v tem mandatu nujno v Ustavni komisiji razpravljati tudi o nekaterih drugih vprašanjih, ki so v javnosti že evidentirana in o katerih že imamo kritična mnenja glede dosedanje ureditve. Prav gotovo velja to za referendum, velja to za pristojnosti in način dela Ustavnega sodišča, morda za koga, kar bomo skupaj spoznali.

Odlok bo torej ob vseh pomislekih, glede predloga, zaradi katerega sprejemamo, dobil našo podporo, saj drugače ne bo mogoče zavriniti zahtev, ki so vsebina ustavnega zakona, zaradi katerega se formalno tokrat predlaga ustanovitev Ustavne komisije.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu odloka.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

V Poslanskem klubu, v katerega imenu in svojem sedaj govorim, se z vsem tem strinjamo. Odlok bomo z veseljem podprli, potrebna bo pa korenita in pretehtana razprava, predvsem o tistih členih in o tistih vsebinah, ki jih je pravkar predstavil in navedel gospod Potrč. S tem se v celoti strinjam in odlok podpiram.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Franc Pukšič. (Ga ni.) Gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Se odpovedujete. Hvala.) Gospod Vito Rožej. (Se tudi odpovedujete.) Gospod Miran Potrč. Vsi, ki ste bili prijavljeni za razpravo ste dobili besedo. Seznam je izčrpan. Zaključujem razpravo o predlogu odloka.

Ker o predlogu odloka ni bilo vloženih amandmajev prehajamo na odločanje o predlogu odloka. Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to so **MANDATNO-VOLILNE ZADEVE**. Obveščam vas, da v zvezi s to točko Mandatno-volilna komisija zboru ni predložila nobenega predloga, zato to točko dnevnega reda zaključujem.

Zaključujem tudi 3. sejo Državnega zbora.

Nasvidenje.

(Seja je bila zaključena 5. marca 2009 ob 14.27.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	2
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	4
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	4
BORUT PAHOR.....	5
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	6
BORUT PAHOR.....	7
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	7
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	7
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	8
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	8
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	8
JAKOB PRESEČNIK.....	9
BORUT PAHOR.....	9
JAKOB PRESEČNIK.....	11
BORUT PAHOR.....	11
ZVONKO ČERNAČ.....	12
BORUT PAHOR.....	13
ZVONKO ČERNAČ.....	14
BORUT PAHOR.....	15
ZVONKO ČERNAČ.....	16
ZVONKO ČERNAČ.....	17
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	17
BORUT PAHOR.....	18
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	20
BORUT PAHOR.....	20
DR. BOŠTJAN ŽEKŠ.....	21
DR. BOŠTJAN ŽEKŠ.....	22
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	23
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	24
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	25
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	26
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	26
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	26
MAG. MITJA GASPARI.....	26
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	27
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	28
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	28
MIRKO BRULC.....	28
ALEŠ ZALAR.....	29
JOŽEF JEROVŠEK.....	31
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	32
JOŽEF JEROVŠEK.....	33
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	34

JOŽEF JEROVŠEK.....	35
JOŽEF JEROVŠEK.....	35
JOŽEF JEROVŠEK.....	35
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	36
ALEŠ ZALAR.....	36
KATARINA KRESAL.....	37
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	37
VITO ROŽEJ.....	38
BORUT MIKLAVČIČ.....	38
VITO ROŽEJ.....	39
BORUT MIKLAVČIČ.....	40
DR. VINKO GORENAK.....	40
MAG. MILAN M. CVIKL.....	41
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	42
DR. VINKO GORENAK.....	42
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	43
MAG. MILAN M. CVIKL.....	43
DR. VINKO GORENAK.....	44
RENATA BRUNSKOLE.....	44
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	45
RENATA BRUNSKOLE.....	46
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	47
RENATA BRUNSKOLE.....	47
JOŽEF JEROVŠEK.....	48
RENATA BRUNSKOLE.....	48
EVA IRGL.....	49
DR. IVAN SVETLIK.....	49
EVA IRGL.....	51
SILVEN MAJHENIČ.....	51
ALEŠ ZALAR.....	52
SILVEN MAJHENIČ.....	53
ALEŠ ZALAR.....	54
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	54
GREGOR GOLOBIČ.....	55
MIRO PETEK.....	56
DR. PATRICK VLAČIČ.....	57
MIRO PETEK.....	58
DR. PATRICK VLAČIČ.....	59
MIRO PETEK.....	59
FRANC BOGOVIČ.....	60
DR. MILAN POGAČNIK.....	61
DR. MILAN POGAČNIK.....	63
MILAN ČADEŽ.....	63
MILAN GUMZAR.....	64
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	64
MARJAN BEZJAK.....	66
DR. IVAN SVETLIK.....	66

MARJAN BEZJAK.....	68
DR. IVAN SVETLIK.....	68
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	68
DR. MILAN POGAČNIK.....	69
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	70
IVAN GRILL.....	70
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	71
IVAN GRILL.....	72
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	73
FRANC PUKŠIČ.....	73
GREGOR GOLOBIČ.....	74
FRANC PUKŠIČ.....	76
GREGOR GOLOBIČ.....	76
FRANC PUKŠIČ.....	77
FRANCO JURI.....	77
MATEVŽ FRANGEŽ.....	78
DR. IGOR LUKŠIČ.....	79
DR. IVAN SVETLIK.....	79
MATEVŽ FRANGEŽ.....	80
MIRAN GYÖREK.....	81
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	82
MIRAN GYÖREK.....	83
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	83
FRANC JURŠA.....	84
DR. IVAN SVETLIK.....	84
GVIDO KRES.....	85
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	86
GVIDO KRES.....	88
BOGDAN BAROVIČ.....	88
DR. IVAN SVETLIK.....	89
BOGDAN BAROVIČ.....	90
DR. IVAN SVETLIK.....	90
BOGDAN BAROVIČ.....	91
DUŠAN KUMER.....	91
MAG. MILAN M. CVIKL.....	92
DUŠAN KUMER.....	93
MAG. MILAN M. CVIKL.....	94
MAG. MAJDA POTRATA.....	94
DR. IGOR LUKŠIČ.....	95
MAG. MAJDA POTRATA.....	96
SAMO BEVK.....	96
DR. VINKO GORENAK.....	97
DR. IVAN SVETLIK.....	98
DR. VINKO GORENAK.....	99
DR. VINKO GORENAK.....	100
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	100
KATARINA KRESAL.....	101

ALEŠ ZALAR.....	102
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	102
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	103
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 150-V.....	104
MAG. HELENA KAMNAR.....	104
MAG. ANTON ROP.....	105
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	106
BOGDAN BAROVIČ.....	107
BOGDAN BAROVIČ.....	108
RENATA BRUNSKOLE.....	109
DR. LUKA JURI.....	109
IVAN GRILL.....	111
MAG. ANTON ROP.....	112
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	114
RADO LIKAR.....	115
BOGDAN BAROVIČ.....	115
BOGDAN BAROVIČ.....	116
BOGDAN BAROVIČ.....	116
BOGDAN BAROVIČ.....	116
BOGDAN BAROVIČ.....	116
DR. LUKA JURI.....	116
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	117
IVAN GRILL.....	118
DR. LUKA JURI.....	119
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 154-V	120
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	120
MAG. ANTON ROP.....	121
MAG. HELENA KAMNAR.....	123
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	124
IZTOK PODKRIŽNIK.....	126
DR. LUKA JURI.....	126
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	128
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	128
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	128
BOGDAN BAROVIČ.....	129
RADO LIKAR.....	130
VILI REZMAN.....	130
RENATA BRUNSKOLE.....	131
SILVEN MAJHENIČ.....	132
ALENKA JERAJ.....	133
DR. LUKA JURI.....	134
JOŽEF JEROVŠEK.....	135
FRANCE CUKJATI.....	136

DR. LUKA JURI	136
FRANCE CUKJATI	136
RUDOLF PETAN	136
JANEZ RIBIČ	138
FRANCI KEK	139
MAG. RADOVAN ŽERJAV	140
ZVONKO ČERNAČ	141
BOJAN KONTIČ	143
ZVONKO ČERNAČ	143
ZVONKO ČERNAČ	144
ZVONKO ČERNAČ	144
IVAN GRILL	144
MATEVŽ FRANGEŽ	146
MATEVŽ FRANGEŽ	146
MAG. ANDREJ VIZJAK	147
MAG. ANDREJ VIZJAK	147
MARJAN BEZJAK	148
FRANCO JURI	149
MATEVŽ FRANGEŽ	151
DR. LUKA JURI	152
DEJAN LEVANIČ	153
MAG. ANDREJ VIZJAK	154
MAG. ANDREJ VIZJAK	154
DEJAN LEVANIČ	155
ANTON ANDERLIČ	155
MAG. BORUT SAJOVIC	157
ALENKA JERAJ	159
SILVEN MAJHENIČ	160
VILI REZMAN	161
BOJAN KONTIČ	163
VILI REZMAN	163
GVIDO KRES	164
SAMO BEVK	164
VILI REZMAN	165
FRANC BOGOVIČ	166
ZVONKO ČERNAČ	166
DR. LUKA JURI	167
ZVONKO ČERNAČ	167
DR. LUKA JURI	168
MIRAN GYÖREK	168
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 155-V	169
RADO LIKAR	169
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 169-V	171

MAG. ANDREJ VIZJAK.....	171
MAG. HELENA KAMNAR.....	173
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	173
VILI REZMAN.....	176
BOGDAN BAROVIČ.....	178
GVIDO KRES.....	179
MAG. BORUT SAJOVIC.....	180
MAG. BORUT SAJOVIC.....	181
MATEVŽ FRANGEŽ.....	182
RENATA BRUNSKOLE.....	184
ZVONKO ČERNAČ.....	186
ZVONKO ČERNAČ.....	186
ZVONKO ČERNAČ.....	186
RADO LIKAR.....	188
DR. LUKA JURI.....	189
SILVEN MAJHENIČ.....	190
IZTOK PODKRIŽNIK.....	190
ANTON ANDERLIČ.....	191
FRANC JURŠA.....	192
FRANCE CUKJATI.....	192
IVAN GRILL.....	194
FRANC BOGOVIČ.....	196
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	198
JOŽE TANKO.....	199
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	201
MATEVŽ FRANGEŽ.....	202
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	203
MAG. HELENA KAMNAR.....	205
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	206
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	206
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	206
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	206
DEJAN LEVANIČ.....	208
MATEVŽ FRANGEŽ.....	209
MIROSLAV KLUN.....	211
FRANCE CUKJATI.....	212
MAG. HELENA KAMNAR.....	213
JOŽE TANKO.....	214
MAG. BORUT SAJOVIC.....	215
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	216
BOGDAN BAROVIČ.....	217
IVAN GRILL.....	218
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	218
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	218
DR. LUKA JURI.....	219
IVAN GRILL.....	219
IVAN GRILL.....	220

IVAN GRILL.....	220
IVAN GRILL.....	220
FRANC PUKŠIČ.....	220
BOGDAN BAROVIČ.....	221
JOŽE TANKO.....	221
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	222
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	222
MATEVŽ FRANGEŽ.....	222
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	222
IVAN GRILL.....	223
ANTON ANDERLIČ.....	224
MAG. BRANKO GRIMS.....	225
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	225
BOGDAN BAROVIČ.....	225
ZVONKO ČERNAČ.....	226
MAG. BRANKO GRIMS.....	227
FRANC PUKŠIČ.....	227
DR. LUKA JURI.....	228
MELITA ŽUPEVC.....	228
MELITA ŽUPEVC.....	228
MAG. BORUT SAJOVIC.....	228
MAG. BRANKO GRIMS.....	229
IVAN GRILL.....	230
ZVONKO ČERNAČ.....	230
MIRAN POTRČ.....	231
MATEVŽ FRANGEŽ.....	232
RUDOLF PETAN.....	232
DR. VINKO GORENAK.....	233
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	233
JOŽEF JEROVŠEK.....	234
MAG. BRANKO GRIMS.....	235
MAG. MAJDA POTRATA.....	235
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	236
VITO ROŽEJ.....	237
JOŽE TANKO.....	237
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	238
JOŽEF JEROVŠEK.....	240
VITO ROŽEJ.....	240
FRANC PUKŠIČ.....	241
JANJA KLASINC.....	241
IVAN GRILL.....	242
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	242
ANDREJ MAGAJNA.....	243
DR. LUKA JURI.....	243
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	244
DR. VINKO GORENAK.....	245
MAG. MAJDA POTRATA.....	245

DAMIJAN PERNE	246
JOŽE TANKO	246
JOŽEF JEROVŠEK	247
DR. VINKO GORENAK	247
DR. VINKO GORENAK	248
ZVONKO ČERNAČ	248
MIRO PETEK	249
FRANC PUKŠIČ	250
DR. VINKO GORENAK	251
DR. VINKO GORENAK	252
MAG. VASJA KLAVORA	252
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PREOBLIKOVANJU UNIVERZE V LJUBLJANI (OdPUL-1D) ,	EPA 149-V 2
53	
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS	253
MAG. BRANKO GRIMS	254
MAG. VASJA KLAVORA	254
MIRAN GYÖREK	255
MAG. RADOVAN ŽERJAV	255
MIRAN JERIČ	256
DR. LUKA JURI	256
IVAN GRILL	257
11. točka dnevnega reda: POROČILO O DELU KOMISIJE ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE V LETU 2007, EPA 2111-IV	258
DRAGO KOS	258
BRANKO MARINIČ	260
FRANC JURŠA	261
SREČKO PRIJATELJ	262
GVIDO KRES	265
MAG. BORUT SAJOVIC	266
DUŠAN KUMER	267
BRANKO MARINIČ	270
LOJZE POSEDEL	276
MATJAŽ ZANOŠKAR	278
SILVEN MAJHENIČ	278
MAG. RADOVAN ŽERJAV	279
MIRAN POTRČ	280
MIRO PETEK	281
MELITA ŽUPEVC	282
JOŽEF JEROVŠEK	284
SREČKO PRIJATELJ	286
MIRAN POTRČ	289
FRANCO JURI	289
SREČKO PRIJATELJ	290
MAG. BORUT SAJOVIC	291

MATEVŽ FRANGEŽ.....	292
MILENKO ZIHERL.....	293
MIRAN GYÖREK.....	295
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	296
JANJA KLASINC.....	297
FRANC BOGOVIČ.....	298
DEJAN LEVANIČ.....	300
ROBERT HROVAT.....	302
MAG. MAJDA POTRATA.....	304
GVIDO KRES.....	306
BRANKO MARINIČ.....	307
DUŠAN KUMER.....	309
DR. BRANKO LOBNIKAR.....	311
DRAGO KOS.....	311
DRAGO KOS.....	313
12. točka dnevnega reda: ČRPANJE EVROPSKIH SREDSTEV V SLOVENIJI, EPA 188-V.....	314
VILI TROFENIK.....	315
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER.....	317
SREČKO PRIJATELJ.....	318
FRANC BOGOVIČ.....	321
MILAN GUMZAR.....	323
RENATA BRUNSKOLE.....	323
ZVONKO ČERNAČ.....	325
VILI TROFENIK.....	330
MAG. VASJA KLAVORA.....	331
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	331
SILVEN MAJHENIČ.....	333
JAKOB PRESEČNIK.....	334
MAG. BORUT SAJOVIC.....	336
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	338
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	339
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	342
SAMO BEVK.....	345
MILENKO ZIHERL.....	347
SAMO BEVK.....	349
BOGDAN BAROVIČ.....	350
VILI TROFENIK.....	352
BOGDAN BAROVIČ.....	352
DAMIJAN PERNE.....	353
ZVONKO LAH.....	354
GVIDO KRES.....	356
DEJAN LEVANIČ.....	357
ANTON ANDERLIČ.....	359
VILI TROFENIK.....	361
ZVONKO ČERNAČ.....	367
ZVONKO ČERNAČ.....	367

ZVONKO ČERNAČ	367
VILI TROFENIK	368
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER	368
BREDA PEČAN	372
BREDA PEČAN	374
BREDA PEČAN	375
BREDA PEČAN	375
BREDA PEČAN	375
MIRAN GYÖREK	375
MIRAN JERIČ	377
MIRKO BRULC	379
MAG. RADOVAN ŽERJAV	381
FRANCO JURI	382
MILAN GUMZAR	383
FRANC BOGOVIČ	383
ZVONKO ČERNAČ	386
MIRKO BRULC	386
RENATA BRUNSKOLE	387
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER	389
VILI TROFENIK	391
BREDA PEČAN	392
RENATA BRUNSKOLE	393
ZVONKO ČERNAČ	393
MARJAN BEZJAK	394
MIRKO BRULC	395
VILI TROFENIK	395
RENATA BRUNSKOLE	396
ZVONKO ČERNAČ	396
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKI IZVOZNI IN RAZVOJNI BANKI (ZSIRB-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 175-V	397
MAG. MITJA GASPARI	398
MAG. ANTON ROP	400
MAG. RADOVAN ŽERJAV	401
MAG. BORUT SAJOVIC	402
RENATA BRUNSKOLE	404
MAG. ANDREJ VIZJAK	405
VILI REZMAN	407
BOGDAN BAROVIČ	408
RENATA BRUNSKOLE	409
RENATA BRUNSKOLE	410
MAG. ANDREJ VIZJAK	410
MAG. ANDREJ VIZJAK	410
MAG. RADOVAN ŽERJAV	411
MAG. ANDREJ VIZJAK	411
MARJAN BEZJAK	413
VILI REZMAN	414

BOGDAN BAROVIČ.....	415
SILVEN MAJHENIČ.....	417
SILVEN MAJHENIČ.....	417
RENATA BRUNSKOLE.....	417
RENATA BRUNSKOLE.....	418
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	418
MARJAN BEZJAK.....	419
RENATA BRUNSKOLE.....	420
BREDA PEČAN.....	420
JOŽEF JEROVŠEK.....	422
JOŽEF JEROVŠEK.....	422
RENATA BRUNSKOLE.....	423
JOŽE TANKO.....	423
BREDA PEČAN.....	425
MARJAN BEZJAK.....	426
BREDA PEČAN.....	427
JOŽE TANKO.....	428
MARJAN BEZJAK.....	429
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2D), NUJNI POSTOPEK, EPA 202-V.....	430
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	430
MIRAN JERIČ.....	431
BOGDAN ČEPIČ.....	431
ZVONKO ČERNAČ.....	432
VILI REZMAN.....	434
BOGDAN BAROVIČ.....	435
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	436
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	437
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	437
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	437
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	438
Glasovanje k 8 točki dnevnega reda.....	439
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda.....	439
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda.....	439
ZVONKO ČERNAČ.....	439
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	440
ZVONKO ČERNAČ.....	441
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO FRANCOSKE REPUBLIKE O SODELOVANJU NA OBRAMBEM PODROČJU (BFRSOP-A), EPA 1535-IV.....	442
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE FINSKE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BFIVTP), EPA 193-V.....	443

6.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ZAČASNEM ZNIŽANJU PLAČ FUNKCIONARJEV (ZZZPF), NUJNI POSTOPEK, EPA 192-V.....	443
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	443
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	444
BOJAN KONTIČ.....	445
DR. VINKO GORENAK.....	445
BOJAN KONTIČ.....	447
DR. VINKO GORENAK.....	447
DR. VINKO GORENAK.....	448
DR. VINKO GORENAK.....	448
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	449
ANTON URH.....	450
SREČKO PRIJATELJ.....	451
GVIDO KRES.....	453
MAG. BORUT SAJOVIC.....	454
8.A točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH USTAVNE KOMISIJE DRŽAVNEGA ZBORA (OdUNUK-1), EPA 213-V	455
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	455
MIRAN POTRČ.....	457
MAG. BORUT SAJOVIC.....	458
13. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	458

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 155, 191, 224, 359

B

BAROVIČ, BOGDAN. 88, 90, 91, 107, 108, 115, 116, 129, 178, 217,
221, 225, 350, 352, 408, 415, 435

BEVK, SAMO..... 96, 164, 345, 349

BEZJAK, MARJAN..... 66, 68, 148, 394, 413, 419, 426, 429

BOGOVIČ, FRANC..... 60, 166, 196, 298, 321, 383

BRULC, MIRKO..... 28, 379, 386, 395

BRUNSKOLE, RENATA 44, 46, 47, 48, 109, 131, 184, 323, 387, 393,
396, 404, 409, 410, 417, 418, 420, 423

C

CUKJATI, FRANCE..... 136, 192, 212

CVIKL, MAG. MILAN M..... 41, 43, 92, 94

Č

ČADEŽ, MILAN..... 63

ČEPIČ, BOGDAN..... 431

ČERNAČ, ZVONKO 12, 14, 16, 17, 141, 143, 144, 166, 167, 186, 226,
230, 248, 325, 367, 386, 393, 396, 432, 439, 441

F

FRANGEŽ, MATEVŽ. 78, 80, 146, 151, 182, 202, 209, 222, 232, 292

G

GASPARI, MAG. MITJA..... 26, 398

GOLOBIČ, GREGOR..... 55, 74, 76

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 68, 70, 103, 338

GORENAK, DR. VINKO	40, 42, 44, 97, 99, 100, 233, 245, 247, 248, 251, 252, 445, 447, 448
GRILL, IVAN	70, 72, 111, 118, 144, 194, 218, 219, 220, 223, 230, 242, 257
GRIMS, MAG. BRANKO	..... 225, 227, 229, 235, 254
GUMZAR, MILAN	..... 64, 323, 383
GYÖREK, MIRAN	..... 81, 83, 168, 255, 295, 375
GYÖRKÖS, DR. JÓZSEF	 253
<i>H</i>	
HROVAT, ROBERT	 302
<i>I</i>	
IRGL, EVA	..... 49, 51
<i>J</i>	
JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO	..... 2, 4, 6, 7, 8
JELUŠIČ, DR. LJUBICA	..... 64, 71, 73
JERAJ, ALENKA	..... 133, 159
JERIČ, MIRAN	..... 256, 377, 431
JEROVŠEK, JOŽEF	... 31, 33, 35, 48, 135, 234, 240, 247, 284, 422
JURI, DR. LUKA	109, 116, 119, 126, 134, 136, 152, 167, 168, 189, 219, 228, 243, 256
JURI, FRANCO	..... 77, 149, 289, 382
JURŠA, FRANC	..... 84, 192, 261
<i>K</i>	
KAMNAR, MAG. HELENA	..... 104, 123, 173, 205, 213
KEK, FRANCI	 139
KLASINC, JANJA	..... 241, 297
KLAVORA, MAG. VASJA	..... 252, 254, 331

KLUN, MIROSLAV.....	211
KONTIČ, BOJAN.....	143, 163, 445, 447
KOS, DRAGO.....	258, 311, 313
KRES GVIDO.....	85, 88, 164, 179, 265, 306, 356, 453
KRESAL, KATARINA.....	37, 101
KRIŽANIČ, DR. FRANC.....	24, 26, 42, 43, 430
KUMER, DUŠAN.....	91, 93, 267, 309
<i>L</i>	
LAH, ZVONKO.....	354
LAVTIŽAR BEBLER, DARJA.....	236, 296
LEVANIČ, DEJAN.....	153, 155, 208, 300, 357
LIKAR, RADO.....	115, 130, 169, 188
LOBNIKAR, DR. BRANKO.....	311
LUKŠIČ, DR. IGOR.....	79, 95
<i>M</i>	
MAGAJNA, ANDREJ.....	243
MAJHENIČ, SILVEN.....	51, 53, 132, 160, 190, 278, 333, 417
MARINIČ, BRANKO.....	260, 270, 307
MIKLAVČIČ, BORUT.....	38, 40
<i>P</i>	
PAHOR, BORUT.....	5, 7, 9, 11, 13, 15, 18, 20
PAVLINIČ KREBS, IRMA.....	82, 83, 443, 444
PEČAN, BREDA.....	372, 374, 375, 392, 420, 425, 427
PERNE, DAMIJAN.....	246, 353
PETAN, RUDOLF.....	136, 232
PETEK, MIRO.....	56, 58, 59, 249, 281

PLOŠTAJNER, MAG. ZLATKA.....	317, 368, 389
PODKRIŽNIK, IZTOK.....	126, 190
POGAČNIK, DR. MILAN.....	61, 63, 69
POSEDEL, LOJZE.....	276
POTRATA, MAG. MAJDA.....	94, 96, 235, 245, 304
POTRČ, MIRAN.....	231, 280, 289, 457
PRESEČNIK, JAKOB.....	9, 11, 334
PRIJATELJ, SREČKO.....	262, 286, 290, 318, 451
PUKŠIČ, FRANC.....	73, 76, 77, 220, 227, 241, 250
<i>R</i>	
REZMAN, VILI.....	130, 161, 163, 165, 176, 407, 414, 434
RIBIČ, JANEZ.....	138
ROP, MAG. ANTON.....	105, 112, 121, 400
ROŽEJ, VITO.....	38, 39, 237, 240
<i>S</i>	
SAJOVIC, MAG. BORUT.....	157, 180, 181, 215, 228, 266, 291, 336, 402, 454, 458
SVETLIK, DR. IVAN.....	49, 66, 68, 79, 84, 89, 90, 98
<i>Š</i>	
ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA.....	32, 34, 45, 47, 86
<i>T</i>	
TANKO, JOŽE.....	199, 214, 221, 237, 246, 423, 428
TROFENIK, VILI.....	315, 330, 352, 361, 368, 391, 395
<i>U</i>	
URH, ANTON.....	450

V

VIZJAK, MAG. ANDREJ 23, 25, 26, 27, 28, 106, 114, 120, 124, 128,
147, 154, 171, 173, 203, 206, 218, 222, 238, 242, 339, 405,
410, 411, 437, 440

VLAČIČ, DR. PATRICK..... 57, 59

Z

ZALAR, ALEŠ..... 29, 36, 52, 54, 102

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 17, 20, 244, 342, 449, 455

ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 54, 198, 278, 331

ZIHERL, MILENKO..... 293, 347

Ž

ŽEKŠ, DR. BOŠTJAN..... 21, 22

ŽERJAV, MAG. RADOVAN 36, 37, 100, 102, 117, 140, 201, 255, 279,
381, 401, 411, 418, 436, 437

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC..... 233

ŽUPEVC, MELITA..... 228, 282